Duplicate

BIBL. NAZ.
Vitt. Emanuele III
NAPOLI

LX III A 22

Digitized by Google

LXIII A 22

SACROSANCTUM CONCILIUM TRIDENTINUM

Cum Citationibus ex utroque Teſtamento. Juris Pontificii Conſtitutionibus, aliiſque S. Rom. Eccl. Conciliis.

Ultima hac editione quam abſolutiſſimum.

Acceſſere Indices maxime copioſi, atque utiles.

NEAPOLI MDCCLXIII.

Apud Joſephi de Biſogni Typographum ;

SUPERIORUM PERMISSU.

Digitized by Google

DESCRIPTIO TRIDENTINÆ CIVITATIS.

TRidenti Civitas in finibus Venetæ Provinciæ inter montes, in planicie poſita eſt; muris vallata lapideis, quam ex Septentrione abluit Atheſis fluvius, ambitus milliaris Italici. In ea vias latas, & lapidibus ſtructas, domos vero ita honorificas cernes, ut novam, non veterem Civitatem præſeferat; Templa ſatis pulchra conſpicies, ſed in omnibus iis parvum ſtructuræ. Arcem habet conſticuam, ut domum auream dicas potius, & quam poſſint, & Imperatores, & Reges percommode inhabitare, a Bernardo Cleſio Tridentino Præſide auctam, & illuſtratam non multos antehac annos. Inſtuit placide in Urbem per muros ab Oriente aquæ rivus, ſuper quo ædifica ſericea, & molæ frumentariæ multæ ſunt; unde idem plurimi rivuli deducuntur per medias vias in uſum, & publicum commoditatem. Super Atheſim, ad portam, quæ dicitur S. Laurentii, Pontem habet magnificum, ſed ligneum, centum & quadraginta paſſuum longitudinis. Montes circum ſe habet nivibus continue obſitos, ſcopuloſos, inacceſſos, præcip., & ita præaltos, ut dicas, Cœlum ſumma cacumina contingere. Fauces habet duas, qnarum altera vergit ad Septentrionem, altera vero ducit Veronam. Planiciem admodum parvam ſed ridentem, & arboribus, & vitibus mirum in modum conſitam, quam

Atheſis circuit, & lambit undequaque: Promiſcua habitantibus lingua, ſcilicet Teutonica, & Itala; ſed Itali omnes etiam, cum placet Teutonicæ loquuntur. Tridentum Germanorum ſentina, Italorum vero refugium eſt, cum quid infortunii illis occurrit. Parum frumenti, ſed plarimum vini, illudque perſuave habent album, & ſubrubeum. Per æſtatem cœlum temperatum eſt diebus autem canicularibus, Sol apprimè fervens. Hyberno verò tempore propter nivium, & glacierum ingentes horrores, vix hujuſmodi regio habitare poteſt; neque ſatis ſunt hominibus hypocauſta ad depellenda frigora, quæ eo tempore tam magna ſunt, ut non ſinant aquas deſcendere in terram, ſed ſtatim venientes convertant in nives; & quod datur miraculo, ut putei ipſius Civitatis per tempus id aquis omnino careant. Boves, & vaccas pro mulis, aſellis, & equis onerariis habent, cum eorum plauſtris tam ad res convehendas facilibus, ut ad montium cacumina ſic properent, ac ſi eſſent in planicie, à viarumque publicarum curatoribus ita juga parata ſunt, ut uſque ad culmen acceſſibile quorumcumque montium ab iiſdem iri poſſit. Nunc demum Civitas iſta & opulenta, & clara effecta eſt propter Concilium, quod in ea fuit per plurimos annos, & nunc viget maxime. Nam huc convenere quinque primum Cardinales Præſidentes, & Legati Con. pro S. D. N. D. Pio IV. Pont. Max. Duo ſimiliter Cardinales, Lotharingius, & Madrutius, Patriarchæ tres, Archiepiſcopi XXXIII. Epiſcopi CCXXXV. Abbates VII. Ordinum Generales VII. cum Theologis CXLVI & ultra ſæcularibus, & regularibus, Ferdinandiq. Cæſaris, Regis Galliæ, Hiſpaniarum, Portugalliæ, Hungariæ, Bohemiæ, Poloniæ, Venetiarum, ſeptem Cantonum Helvetiorum, Bavariæ, Subaudiæ, Florentiæ, & aliorum Principum Eccleſiaſticorum Oratores. Bul-

Bulla Indictionis Sacri OEcumenici, et Generali CONCILII TRIDENTINI ſub Paulo III. Pont. Max.

Paulus Epiſcopus ſervus ſervorum Dei, ad futuram rei memoriam.

INitio noſtri hujus Pontificatus, quem non ob merita noſtra, ſed propter ſuam magnam bonitatem, Dei Omnipotentis Providentia Nobis commiſit, cernentes jam tum in quas perturbationes temporum; quotque incommoda rerum fere omnium Noſtra Paſtoralis ſollicitudo, et vigilantia eſſet vocata, cupiebamus quidem mederi Chriſtianæ Reip. malis, quibus illa jamdudum vexata, et propemodum oppreſſa eſt; ſed ipſi etiam ut homines circumdati infirmitate, ad tantum onus tollendum impares vires Noſtras eſſe ſentiebamus. Nam cum pace opus eſſe intelligeremus ad liberandam, & conſervandam à plurimis impendentibus periculis Remp. omnia invenimus odiis, iis diſſenſionibus plene, diſſenſientibus præſertim Principibus & inter ſe, quibus ſumma rerum penè omnis à Deo permiſſa eſt. Cum (*a*) unum Ovile et unum paſtorem Dominici eſſe gregis, ad integritatem Chriſtianæ Religionis, & ad Cœleſtium bonorum ſpem in Nobis confirmandam, neceſſarium duceremus; ſchiſmatis, diſſidiis, hæreſibus erat Chriſtiani nominis divulſa jam penè, & lacerata unitas. Cum tutam, atque munitam ab infidelium armis, atque inſidiis Remp. optaremus, noſtris erratis, noſtraque cunctorum culpa, Dei videlicet ira peccatis noſtris imminente. Rhodus fuerat ammiſſa, Hungaria vexata, conceptum, & meditatum contra Italiam, contraq; Auſtriam, & Illyricum terra, marique bellum: cum impius, et immitis hoſtis noſter Turca nullo tempore requieſceret: noſtrorumque inter ſe odia, et diſſenſiones, ſuam bene gerendæ rei occaſionem duceret. Igitur, ut dicebamus, in tanta hæreſum, diſſenſionum bellorumq; tempeſtate, tantiſque excitatis fluctibus, cum eſſemus ad moderandam, et gubernandam Petri naviculam vocati, nec viribus ipſi noſtris ſatis fideremus; primum conjecimus in Domino cogitatus Noſtros, ut ipſe Nos nutriret, animumq; noſtrum firmitate, et robore, mente, conſilio, ſapientiaque, inſtrueret: deinde, animo repetentes, Majores noſtros, ſapientia admirabili, et ſanctitate præditos, ſæpam in ſummis Chriſtianæ Reip. periculos remedium optimum, atque opportuniſſimum, Oecumenica Concilia, et Epiſcoporum generales conventus adhibuiſſe, ipſi quoque animum ad Generale habendum Concilium adjecimus, exquiſitiſque Principum ſententiis, quorum nobis videbatur utilis in primis, et opportuna ad hanc rem eſſe con-

(*a*) *Joan.* 10.

ſen-

ſenſio: cum eos tunc non alienos ab hoc tam ſancto opere inveniſſemus, OEcumenicum Concilium, et generalem eorum Epiſcoporum, aliorumq. Patrum, ad quos pertineret, Conventum in Civitate Mantuæ indiximus, anno Incarnationis Dominicæ (ſicut literis, et monumentis noſtris teſtatum eſt) Milleſimo quingenteſimo trigeſimo ſeptimo, Pontificatus noſtri tertio, ad 10. Kal. Jun. inchoandum, ſpem prope certam habentes fore, ut cum illic in nomine Domine eſſemus congregati, ipſe, ſicuti (a) prom ſit Dominus in medio noſtrum affuturus, et bonitate ac miſericordia ſua omnes temporum procellas, omniaque pericula Spiritu oris ſui facile depulſurus eſſet. Sed ut ſemper inſidiato piis actionibus humani generis hoſtis, primùm contra omnem ſpem, et expectationem noſtram denegata fuit nobis Mantuana Civitas, niſi aliqua condationes ſubiremus ab inſtitutis Majorum Noſtrorum, et conditione temporum, noſtraq; ac hujus ſanctæ Sedis, ac nominis Eccleſiaſtici dignitate, libertateq; prorſus alienas, quos in aliis noſtris litteris expreſſimus. Quapropter alium in venire locum, aliamq; eligere Civitatem neceſſe habuimus, quæ cum non ſtatim Nobis occurreret idonea, et apta, ad ſequentes kal. Nov. prorogare Concilii celebrationem fuimus coacti. Interim ſævus, et perpetuum hoſtis noſter Turca, igenti claſſe Italiam adortus, aliquot oppida in litoribus Apuliæ cœpit, vaſtavit, diripuit, prædas hominum abegit. Nos in maximo timore, et periculo omnium, muniendis littoribus noſtris, finitimiſque auxilio juvandis fuimus occupati: nec tamen interea deſtitimus conſulere, et hortari Chriſtianos Principes, ut de idoneo ad habendum Concilium loco quid ſentirent, Nobis exponerent; quorum cum eſſent incertæ, variæque ſententiæ, tempuſque diutium, quam erat opus, videretur extrahi: Nos optimo animo atque, ut arbitramur, etiam conſilio, Vincentiam elegimus, Urbem copioſam, et Venetorum, qui eam nobis concedebant, virtute, auctoritate, potentia, cum aditum patentem, tum ſtationem omnibus liberam, atq; tutam in primis in ſe habentem. Sed, cum jam temuus longiùs progreſſum eſſet, novæque Urbis electionem omnibus ſignificari convenerit; jamque Kal. Nov. appetentes facultatem hujus divulgationis excluderent: hyemſque eſſet propinqua rurſus altera prorogatione tempus Concilii differre in proximum ſequens Ver, Majque futuras kalendas, compulſi fuimus. Qua re firmiter conſtituta, atque decreta, cum et nos ipſos et cætera omnia ad eum benè agendum, Deo juvante, celebrandumque, conventum pararemus, plurimum reputantes intereſſe cum celebrationis Concilii, tùm univerſæ Chriſtianæ Reip. Chriſtianos

(a) *Matth.* 18.

nos Principes pace inter ſe, et concordia conſentire, Chariſſimos in Chriſto filios noſtros, Carolum Romanorum Imperatorem, ſemper Auguſtum, & Chriſtianiſſimum Regem Franciſcum, duo præcipua Chriſtiani nominis firmamenta, atque ſubſidia, orare, atque obſerſtare inſtitimus, ut ad colloquium inter ſe, & Nobiſcum una convenirent: quorum quietem apud utrumque litteris, Nuncis, & àm latere noſtro miſſi ſex venerabilibus Fratrum noſtrorum numero Legatis, ſæpiſſimè egeramus: ut ex ſimultate, & diſſidiis ambo in unum fœdus, & piam amicitiam, vellent convenire, labentibuſque ſuccurrere Chriſtianis rebus; quarum ſervandarum, cum eſſet illis poteſtas a Deo præcipua tributo, ſi id non agerent, & ad commune Chriſtianorum bonum ſuo conſilia non dirigerent, acris, & severa ratio eidem Deo ab ipſis reddenda eſſet. Qui aliquando precibus noſtris annuentes, Nicæam ſe contulere, quo nos quoque longanimiter, & ſenili ætati noſtræ vehementer contrarium, Dei, & pacis conciliandæ cauſa ſuſcepimus. Neque prætermiſimus interea, cum tempus Concilii præſtitutum, kalendæ videlicet Majæ, appropinquarent, tres Legatus ſummæ virtutis, ac auctoritatis à latere noſtro de numero eorundem Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium, Vicentiam mittere, qui initium Concilii facerent, Prælatoſque undique venientes exciperent, & ea quæ judicarent eſſe opus, agerent, & tractarent, quoad nos ab itinere, & negotio pacis reverſi, omnia accuratius dirigere poſſemus. Interim verò in illud ſanctum opus, maximeq; neceſſarium tractationem videlicet pacis inter Principes incubuimus, & quidem omni animi ſtudio, pietare, ac diligentia. Teſtis eſt nobis Deus, cujus freti clementia, nos metipſos itineris, & vitæ perculo expoſuimus. Noſtra teſtis conſcientia, quæ nihil habet in hac re quidem, iniquo nos arguat, aut prætermiſſæ, aut non quæſitæ ad pacificandum occaſionis. Principes ipſi teſtes, quos tuam ſæpè, tamque amanter Nuncii, literis, Legatis, monitis, hortatu, precibuſque omnibus obſecraverammus, ut ſimultates deponerent, ut ſocietatem coirent, ut Chriſtianæ Reip. immaximum, & propinquum jam adductæ diſcrimen communibus ſtudiis, & ſubſidii opitularentur. Jam verò teſtes illæ vigiliæ, arque curæ, illi diurni, nocturnique animi noſtri labores, graveſque ſollicitudines, quas ob hanc rem, & cauſam plurimas jam ſuſcepimus, nec tamen ad optatum exitum noſtra conſilia, & acta adhuc perducta ſunt. Ita enim viſu Domino Deo eſt, quem tam non deſperamus aliquando optata noſtra benignius, reſpecturum: Ipſi quidem, quantum in nobis fuit, nihil quod eſſet noſtro Paſtorali officio debitum in

hac re omiſimus. Quod ſi qui ſunt, qui actiones pacis noſtras in aliam interpretentur partem, dolemus quidem; ſed tamen in dolore noſtro gratias Deo Omnipotenti agimus, qui ad exemplum, & doctrinam patientiae noſtrae ſuo voluit Apoſtolos habere dignos, qui (a) pro nomine Jeſu, qui pax noſtra eſt, contumeliam paterentur. Verum in illo congreſſu, colloquioque noſtro, quod Niceae habitum eſt, etſi peccatis noſtris impedientibus, inter duos Principes vera, & perpetua pax non potuit confici, induciae tamen decennales factae ſunt; quarum opportunitate nos ſperantes, & ſacrum Concilium commodius celebratum iri, & deinde ex Concilii auctoritate perfici poſſe pacem: apud Principes inſtitimus, ut & ipſi venirent Concilium, & Prelatos ſuos praeſentes ducerent, abſenteſque accerſerent. Qui cum de utroque ſe excuſaſſent, quòd & ipſis redire in regna ſua tum neceſſe eſſet, Praelatos, quos ſecum habuiſſet, itinere, atque impendiis feſſos, atque exhauſtos recreari, & reaci oporteret; Nos hortati ſunt, ut aliam quoque prorogationem tempori habendi Concilii decerneremus. Qua in ra concedenda cum eſſemus aliquantum difficiles, literas interim a Legatis noſtris, qui Vincentiae erant, accepimus, transacto jam, & longiùs praeterito Concilii ineundi die, unum vix, aut alterum, ex externis nationibus Praelatum Vincentiam ſe contuliſſe. Quo Nuncio accepto, cum videremus eo tempore nulla jam ratione haberi Concilium poſſe, ipſis Principibus conceſſimus, ut differetur tempus agendi Concilii uſque ad ſanctum Paſcha, diemque feſtum futurea Dominicae Reſurrectionis. Cujus noſtri praecepti, expectationiſq; decretae litterae Genuae, anno Inncarn. Domin. 1558. 14. Kal. Jul. factae, publicataeque ſunt, atque hanc dilationem eo propenſius fecimus, quod pollicitus eſt nobis uterque Princeps, Legatos ſuos Romam ad nos ſe miſſurum ut ea, quae ad perfectionem pacis reliqua eſſent, neque Niceae ob brevitatem temporis potuerant omnia confici, Romae commodius coram nobis agerentur, & tractarentur, & ob hanc rationem etiam à nobis ambo petierunt, ut haec pacificationis procuratio Concilii celebrationi praeponeretur, cum ipsum Concilium, pace facta, multò deinde utilius, & ſalutarius Chriſtianae Reip. faturum eſſet. Semper enim haec pacis ſpes nobis injecta, Principum Nos voluntatibus aſſentiri horta eſt. Quam ſpem vehementer auxit poſt diſceſſum à Nicaea neſtrum, ipſorum duorum Principum inter ſe benevola amicaq; congreſſio; qua maxima noſtra cum laetitia à nobis intellecta. confirmavit nos in bona ſpe, ut tandem aliquando noſtras preces apud Deum exauditas, & vota pacis

(a) *Act.* 5. *in fin. Epheſ.* 2.

accepta eſſe crederemus . Hanc igitur pacis concluſionem , cum & expeteremus , & urgeremus , non ſolum duobus antedictis Principibus , verum etiam chariſſimo in Chriſto filio noſtro , Ferdinando Regi Romanorum , videretur , actionem Concilii niſi , pace facta , ſuſcipi non oportere , cunctique à nobis per literas ſuoſque Oratores contenderet , ut alias rurſus temporis prorogationes faceremus , praecipue autem inſtaret Sereniſſimus Caeſar , promiſiſſe ſe demonſtrans iis , qui à Catholica unitate diſſentiunt , operam ſuam apud nos interpoſiturum, ut aliqua concordiae ratio iniretur ; quod ante ſuam in Germaniam profectionem aptè non poteſt fieri ; Nos , eadem ſemper ſpe pacis,& tantorum Principum voluntate adducti , cum praeſertim cerneremus , nec ad dictum quidem Reſurrectionis feſtum alios Praelatos Vincentiam conveniſſe , prorogationis nomen jam fugientes,quod tam ſaepè fruſtra fuerat repetitum , celebrationem generalis Concilii ad noſtrum , & Sedis Apoſtolicae beneplacitum ſuſpendere maluimus : itaq; fecimus , & de ſuſpenſione hujuſmodi literas ad ſingulos ſupradictorum Principum , decima die Jun. 1539. dedimus , ſicut ex illis perſpicue poteſt intelligi. Ea itaque ſuſpenſione neceſſario per nos facta , dum tempus illud magis idoneum à nobis , paſcique aliqua concluſion expectaretur ; quae & dignitatem poſtea , frequentiamq; Concilio , & Chriſtianae Reip. praeſentiorem ſalutem erat allatura ; Chriſtianae interea res in deterius quotidie prolapsa ſunt , Hungaris, Rege ipſorum mortuo , Turceam vocantibus , Ferdinando Rege bellum in eos movente : Belgis ad defectionem à Caeſare ex parte quadam incitatis , cujus defectionis comprimendae causa per Galliam amiciſſima , & cum Rege Chriſtianiſſimo concordiſſime , magno benevolae inter eos voluntatis indicio , tranſiens in Belgas Sereniſſimus Caeſar , & illinc deinde in Germaniam profectus , conventus Germaniae Principum , & Civitatum , tractandae ejus, quam dixerat , concordiae cauſa habere cœpit . Sed cum ſpe pacis jam deficiente , ille quoque modus curandae in conventibus , tractandaeque concordiae ad majore potius diſcordias concitandas aptus eſſe videretur , inducti fuimus ad priſtinum Concilii generalis remedium reverti , idque per Legatos noſtros , S.R.E. Card. ipſi Caeſari obtulimus, quod etiam poſtremo , & praecipuè in Ratisbonenſi conventu egimus , cum illic dilectus fillius noſter Gasdar tit. S. Praxedis , Card. Contarenus,& ſumma doctrina, & integritate , Legatum noſtrum ágeret. Nam , cum id quod ne accideret , antea veriti eramus , ex ejus conventus ſententia peteretur à nobis , ut ab Eccleſia diſſentientium quoſdam articulos tolerandos declararemus , quoad per

Occu-

Oecumenicum Concilium illi excuterentur, & deciderentur, idque nobis, ut concederemus, neque Chriſtiana, & Catholica veritas, neque noſtra, & Sed Apoſtolicæ dignitas permitteret, palam potiùs Concilium, ut quam primum fieret, proponi mandavimus. Neque verò in alia unquam ſententia, & volunta e fuimus, quàm ut primo quoque tempore Concilium Oecumenicum, & Generale congregaretur; ſperabamus enim ex eo, & pacem populo Chriſtiano, & Chriſtianæ religionis integritatem poſſe recuperari: veruntamen id cum bona gratia, & voluntate Chriſtianorum Principum habere volebamus. Quam voluntatem dum expectemus; dum (*a*) obſervamus. tempus abſconditum, tempus beneplaciti tui, ò Deus: aliquanto tandem decernere compulſi ſumus, omne eſſe tempus beneplacitum Deo, cum de rebus ſanctis, & ad Chriſtiana pietatem pertinentibus conſilia ineuntus. Quapropter videntes, maxime quidem animi noſtri cum dolore, rem Chriſtianam quotidie in pejus ruere, Hungaria a Turcis oppreſſa, Germanis periclitantibus, tæteris omnibus metu, mœroreque afflictis, nullius jam Principis conſenſum expectare, ſed tantum Dei Omnipotentis voluntatem, & Chriſtianæ Reip. utilitatem attendere conſtituimus. Itaq cum Vincentiam amplius non haberemus, cuperemuſque cum univerſæ Chriſtianorum ſaluti, tum Germanicæ nationis incommodis in eligio per nos novo Concillii habendi loco conſulere, aliquotque locis propoſitis ipſam Tridentinam Civit. ab ipſis deſiderari videremus: Nos etſi in citeriore Italia commodius omnia tractari poſſe judicabamus, ad eorum, tamen poſtulatione noſtram voluntatem Paterna charitate deflexiınus. Itaque Tridentina Civitatem elegimus, quia in Civitate Oecumenicum Concilium ad proximè ventura kal. Nov. haberetur, idoneum locum illud ſtatuentes, quo ex Germania quide, aliiſque Germaniæ finitimis nationibus facillimè, ex Galia, Hiſpania, cæteriſque provinciis remotioribus non difficiliter Epiſcopi, & Prælati convenire poſſent. Dies autem Concilii, ea à nobis ſpectata eſt, quæ ſpatium in ſe haberet; & publicandi per Chriſtianas nationes noſtri hujus Decreti, & facultatis omnibus Prælatis adveniendum tribuendæ. Quo minus autem annuum tempus præfiniremus mutando Concilii loco, ſicut quibuſdam conſtitutionibus alias præſcriptum eſt, ea res fuit in cauſa, quod logius extrahi ſpem ſanandæ aliqua in parte Chriſtianæ Reip. quæ tot detrimentis, & calamitatibus affecta eſt, noluimus, & tamen videmus tempora, agnoſcimus difficultates, quid ſperari poſſit ex conſiliis noſtris, incertum eſſe intelligimus. Sed quia ſcriptum eſt,

(*a*) *Pſalm* 36.

eſt : Revela Domino viam tuam & ſpera in eo, & ipſe facie; magis Dei clementiæ, & miſericordiæ confidere, quam noſtræ imbecillitati diffidere conſtituimus. Sæpe enim fit in bonis operis incipiendis, ut quod humana conſilia non valent, Divina virtus efficiat. Hujus igitur ipſius Dei Omnipotentis Patris,& Filiis, et Spiritus Sancti,ac Beatorum ejus Apoſtolorum Petri, & Pauli auctoritate, qua nos quoque in terris fungimur, freti, atque ſubnixi de venerabilium item fratrum noſtrorum S.R.E. Card. conſilio & aſſenſu, ſublata,a motaq; ſuſpenſione, de qua ſupra commemoratum eſt, quam per præſentes tollimus, & amovemus, ſacrum Oecumenicum, & Generale Concilium in Civitate Tridentina, loco commodo, et libello, omnibuſque nationibus opportuno ad Kal. proximas Nov. ab Inc. Domini 1542. incipiendum, proſequendum, et eodem Domino adjuvante ad ipſius gloriam, atque laudem, et Chriſtiani totius populi ſalutem abſolvendum, perficiendumq; indicimus, annunciamus, convocamus, ſtatuimus atq; decernimus : Omnes omnibus ex locis,tam venerabiles Fratres noſtros Patriarcas,Archiepiſcopos, Epiſcopos, et dilectos filios Abbates quam alios quoſcumq; quibus jure, aut privilegio in Concilium Generalibus reſidendi, ſententias in eis dicendi permiſſa poteſtas eſt, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominus eis vi juris jurandi, quod nobis, et huic ſanctæ Sedi præſtiterunt, ac ſanctæ virtute Obedientiæ, aliisq; ſub pœnis jure, aut conſuetudine in celebrationibus Conciliorum adverſus non accedentes ferri, et proponis ſolitis, mandantes, arctèque præcipientes ut ipſimet (niſi fortè juſto detineantur impedimento, de quo tamen fidem facere compellantur) aut certe per ſuos legitimos procuratores, et nuncios ſacro huic Concilio omninò adeſſe, et intereſſe debeant. Supra autem dict Imp. Regemque Chriſtianiſſimum nec non cæteros Reges, Duces, Principes, quorum præsentia ſi alias unquam, hoc quidem tempore maximè Sanctiss. Chriſti fidei, et Chriſtianorum omnia futura eſt ſalutaris, rogantes, atque obſecrantes per viſcera miſericordiæ Dei, et D. N. Jesu Chriſti, cujus fidei veritas, et religio, et intus, et extra graviter jam opugnatur, ut ſi ſalvam volunt Chriſtianam eſſe Remp. ſi ſe Domino obſtrictos, et obligatos pro maximis illius erga ſe beneficiis, intelligunt, ne deſerant ipſius Dei cauſam, et negotium, ipſimet ad ſacri Concilii celebrationem veniant, in quo ipſorum pietas, atque virtus communi utilitati, ſalutique ſuæ,ac cæterorum, et temporali, et æternæ, plurimum eſt profutura : Sin autem (id quod nollemus) accedere ipſi, non poterunt, graves ſaltem viros Legatos cum auctoritate mitent,

qui

qui perſonam Principis ſui quiſque, & cum prudentia, & cum dignitate poſſint in Concilio referre. In primis verò, ut id curent, quod ipſis facillimum eſt, ut ex ſuis cujuſdem regnis, ac provinciis Epiſcopi, & Prælati ſine tergiverſatione, & mora ad Concilium proficiſcantur. Quod maxime quidem à Prælatis, Principibuſq; Germaniæ Deum ipſum, atque nos impetrare æquum eſt: ut cum eorum præcipue cauſa, ipſiſque cupientibus Concilium indictum ſit, & in ea Civitate indictum quæ ab eis eſt deſiderata, non graventur ipſi ſua cunctorum præſentia id celebrare, & ornare, quo melius, atque commodius, quæ ad integritatem, & veritatem Chriſtianæ Religionis, quæ ad bonorummorum reductionem, emendationemq. malorum, quæ ad Chriſtianorum inter ſe, tam Principum, quam populorum pacem, unitatem, concordiamque pertineant, et quæ ad repellendos impetus Barbarorum, et infidelium, quibus illi Chriſtianitatem obruere moliuntur, ſint neceſſaria, Deo noſtris conſultationibus præeunte, et lumen ſapientiæ ſuæ, ac veritatis mentibus noſtris præferente, agi in dicto ſacro Oecumenico Concilio, et conſpirante omnium charitate, conſuli, tractari, confici, ad optatoſque exitus deduci quamprimum, et quam optime poſſint. Atque ut noſtræ hæ litteræ, et quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum, oportet, perveniant; neve quis illorum ignorantiæ excuſationem prædendat, cum præſertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatim illæ eſſent intimandæ, tutus forſitan pateat acceſſus, volumus, et mandamus, ut in Baſilica Vaticana Principis Apoſtol., et in Eccleſia Lateranenſi, cum ibi multitudo populi ad audiendam rem divinam congregari ſolita eſt, palam clara voce per Curiæ noſtrae Curſores, Aut Notarios aliquot publicos legantur, lectaeque in valvis dictarum Eccleſiarum, itemque Canc. Apoſtolicae portis; et Campi Florae ſolito loco affigantur, ubi ad lectionem, et notitiam cunctorum aliquandiu expoſitae pendeant, cumque inde amovebuntur, earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtrae Indictionis, annunciationis, convocationis, ſtatuti, decreti, mandati, praecepti, et obſecrationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praeſumpſerit, Indignationem omnipotentis Dei, ac BB Petri, et Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incar. Dominicae 1542. 11. Kal. Jun. Pontific. noſtr. Anno 8.

Bloſius

Hier. Dand.

SES.

SESSIO PRIMA

Sacroſancti OEcumenici, et Generalis

CONCILII TRIDENTINI

SUB LAULO III. PONT. MAX.

Celebrata die 14. Menſis Decembris 1545.

Decretum de inchoando Concilio.

PLacetne vobis, ad laudem, & gloriam Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, Patris, & Filii & Spiritus Sancti, ad incrementum, & exaltationem Fidei, & Religionis Chriſtianæ, ad extirpationem hæreſum, ad pacem, & unionem Eccleſiæ, ad reformationem Cleri, & Populi Chriſtiani, ad depreſſionem, & extinctionem hoſtium Chriſtiani nominis decernere, & declarare ſacrum Trid. & generale Conc. incipere, & inceptum eſſe? Reſponderunt. *Placet.* *Indictio futuræ Seſſionis.*

Et cum proxima ſit celebritas Nativitatis Domini noſtri Jeſu Chriſti, & ſubſequantur aliæ feſtivitates labentis, & incipientis anni, placetne vobis primam futuram Seſſionem habendam eſſe die Jovis poſt Ephiphaniam, quæ erit ſeptima Menſis Januar. Anno Dom. 1546.? Reſponderunt *Placet.*

SESSIO SECUNDA. Celebrata 7. Januarii 1546.

Decretum de modo vivendi, & aliis in Concilio ſervandis.

SAcroſancta Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, in ea præſidentibus eiſdem tribus ApoſtolicæSedis legatis, agnoſcens cum Beato Jacobo Apoſtolo quod omne datum optimum *Iacob.* 1. c.
et omne donum perfectum deſurſum eſt, deſcendens *quam* d. 1.
à Patre luminum, qui iis, qui poſtulat à ſe ſapien- *q.* 1.

tiam

tiam dat omnibus affluenter, et non improperat eis;
Pſal. 10. et ſimul ſciens, quod initium ſapientiæ eſt timor
Domini; ſtatuit, et decrevit omnes, et ſingulos Chri-
ſti fideles, in Civitate Tridentina congregatos, ex-
hortandos eſſe, prout exortatur, ut ſe à malis, et
Eccl. 1. peccatis hactenus commiſſis emendare; ac de cætero
in timore Domini ambulare, et deſideria carnis
Prov. 2. non perficere, orationibus inſtare, ſæpius confiteri,
Euchariſtiæ Sacramentu ſumere, Eccleſias frequen-
tare, præcepta denique Dominica, quantum quiſque
poterit, adimplere, nec non quotidie pro pace Prin-
cipum Chriſtianorum, et unitate S. Eccleſiæ priva-
tim orare velint: Epiſcopus verò, et quoſcumque
alios in Ordine Sacerdotali conſtitutos, Oecumeni-
cum Concilium in ea Civitate celebrantes, ut aſſi-
Act. 1. *c. quo* duè in Dei laudibus incumbere, hoſtias, laudes, et
die diſt. 75. preces offerre, Sacrificium Miſſæ, quolibet, ſaltem
die Dominico, in quo Deus lucem condidit, et a
mortuis reſurrexit, ac Spiritum Sanctum in Diſci-
Tim. 2. pulos infudit, peragere ſatagant; facientes, ſicut
idem Spiritus Sanctus per Apoſtolorum praecipit, ob-
ſecrationes, orationes, poſtulationes, gratiarum actio-
Concil. Tol. 3 nes pro Sanctiſſimo Domino noſtro Papa, pro Imp.
c. 1. *c. jejuniū* pro Regibus, et caeteris, qui in ſublimitate conſti-
de conſ. d. 3. *c.* tuti ſunt, et pro omnibus hominibus; ut quietam
de illis 11. *q.* et tranquillam vitam agamus, pace fruamur, et fi-
1. *Inf. ſeſſ.* 22. dei incrementum videamus. Praetereà hortatur
in dec. de ob- ut jejunent ſaltem ſingulis ſextis feriis in memo-
ſervan. in ce- riam paſſionis Domini, et eleemoſinas pauperibus
leb. Miſ. T. 1 erogent, in Eccleſia autem Cathedrali ſingulis, quin-
T. 3. *c. fin* 2. tis feriis celebretur Miſſa de Spiritu Sancto cum Li-
q. 5. *cum ſim.* taniis, et aliis orationibus ad hoc inſtitutis: in aliis
verò Eccleſiis eadem die dicantur ad minus Lita-
Conci. Tol. 3. niae, et orationes; tempore autem, quo ſacra peragun-
cap. 7. tur, collocationes, et confabulationes non fiant, ſe
ore et animo, celebranti aſſiſtatur. Et quoniam opor-
Con. Rhemen tet Epiſcopos eſſe irreprehenſibiles, ſobrios, caſtos,
c. 17 *Euſeb. in* domui ſuae benè propoſitos, hortatur etiam, ut ante
4. *dec. & infr.* omnia quilibet in menſa ſervet ſobrietatem, mo-
ſeſſ 25. *c.* 1. *de* derationemq; ciborum; deinde, cum in eo loco ſæpè
ref. c. in omni otioſi ſermones oriri ſoleant, ut in ipſorum Epiſco-
bus de cou. d. porum menſis divinarum Scripturarum lectio admi-
5. *c. p.o cet.* ſceatur: familiares verò ſuos unuſquiſque inſtruat,
43. *d.* et cru-

Digitized by Google

& erudiat, ne ſiant rixoſi, vinoſi, impudici, cupidi, elati, blaſphemi, & voluptatum amatores: vitia demum fugiant, & virtutes amplectantur; & in veſtitu, *1. Tim. 2.*
& cultu, & omnibus actibus honeſtatem præſeferant, ſicut decet Miniſtros Miniſteriorum Dei. Ad hæc, cum hujus Sacroſancti Concilii præcipua cura, ſolicitudo, & intentio ſit, ut propulſatis hæreſum tenebris, quæ per tot annos operuerunt terram Catholicæ veritatis lux, J.C. qui vera lux eſt, annuente, candor, *1. cum ex in*
puritaſq; refulgeat; et ea, quæ reformatione egent, *extr. de her.*
reformantur: ipſa Synodus hortatur omnes Catholicos hic congregatos, et congregandos, atq. eos præſertim qui ſacrarum literarum peritiam habent, ut ſedula meditatione diligenter locum ipſi cogitent, quibus potiſſimum viis, et modis ipſius Synodi intentio dirigi, et optatum effectum ſortiri poſſit maturius, et conſultus damnati damnanda, et probanda probari queant: ut per totum Orbem omnes uno ore, et eadem fidei confeſſione glorificent Deum, et Patrem D. N. J. C.

In ſententiis vero dicendis juxta Toletani Concilii ſtatutum, in loco benedictionis conſitentibus D. Sacerdotibus, nullus debeat, aut immodeſtis vocibus perſtrepere, aut tumultibus perturbare, nullius etiam falſis; vaniſve, aut obſtinatis diſceptationibus contendere; ſed quidquid dicatur, ſic mitiſſima verborum prolatione temperetur, ut nec audientes oſtendantur, nec recti judicii acies perturbato animo inflectatur. Inſuper ipſa ſacra Synodus ſtatuit, et decrevit, quod ſi forte contigerit aliquos debito in loco non ſedere, et ſententiam, etiam ſub vero *Placet*, proferre, Congregationibus intereſſe, et alios quoſcumq. actus facere, Concilio durante nulli propterea præjudicium generetur, nullique novum jus ſequiratur.

Con. Tol. 11. c. 1. Con. Coſt. Seſſ. 1. in pri. c. in loc. 5. 6. & 4.

Deinde indicta fuit futura Seſſio ad diem Jovis quartam; Menſis Feb. proxime venturi.

SESSIO TERTIA Celebrata 4. Februarii 1546.

Decretum de Symbolo Fidei.

IN *Nomine Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.*

Hæc Sacroſancta OEcumenica, et generalis Tridentina Synodus, in Spirito Sancto legitime congre-

gre-

Digitized by Google

gregata in ea praeſidentibus eiſdem tribus Apoſto-
licae Sedis Legatis, magnitudinem rerum tractanda-
rum conſiderans, praeſertim earum, quae duobus illis
capitibus, de extirpandis haeraſibus, et moribus re-
Epheſ. 5. formandis, continentus, quorum cauſa praecipue eſt
congregata; agnoſcens autem cum Apoſtolo non eſ-
c. quireſiſtit. ſe ſibi colluctationem adverſus carnem, et ſangui-
11. *q.* 3. nem, ſed adverſus ſpirituales nequitias in cœleſtibus
cum eodem omnes, et ſingulos in primis hortatur,
Aug. ſerm. de ut confortetur in Domino, et in potentia virtutis
ver. DomCon ejus, in omnibus ſumentos ſcutum fidei, in quo poſ-
Nicen. Conc. ſint omnia tela nequiſſimi ignea extinguere, atque
Rom. ſub In- galeam ſpem ſalutis accipiant, cum gladio ſpiritus,
noc. I. Concil. quod eſt verbum Dei. Itaque, ut haec pia ejus ſoli-
Hip. in prin. citudo principum, et progreſſum ſuum per Dei gra-
tiam habeat, ante omnia ſtatuit, et decernit præmit-
Conc. conſt. 6. tendam eſſe confeſſionem fidei: Patrum exempla in
act. 7 cumſim. hoc ſecuta, qui ſacratioribus Conciliis hoc ſcutum
Con Magunt. contra omnes hæreſes in principio ſuarum actienum
c. 1. apponere conſuevere: quo ſolo aliquando, et infide-
les ad fidem traxerunt, haereticos expugnarunt, et
ClemEp l. v. fideles confirmarunt. Quare ſymbolum Fidei, quo S.
ergo cunctis Romana Eccleſia utitur, tanquam principium illud,
c. 1. d. 1. c. ba- in quo omnes, qui fidem Chriſti profitentur, neceſ-
ptizand. cum ſario conveniunt, ac fundamentum firmum, &
seq. de conſec. unicum, contra quod portæ inferi nunquam præ-
d. 4. cap. 1. de valebunt, totidem verbis, quibus in omnibus Ec-
ſumTriGon. cleſiis legitur exprimendum eſſe cenſuit, quod
conſt. 6. Acti. quidem ejuſmodi eſt.

17\. CREDO in unum Deum Patrem Omnipotentem,
Matth. 19. in factorem Cæli, & Terræ, viſibilium omnium, & in-
nov. 51 Conc. viſibilium; et in unum Dom. Ieſum Chriſtum Filium
Nic. infin. & Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia ſæ-
Con. Catth. 6. cula, Deum de Deo, tumen de lumine, Deum verum
cap. 30. Conc. de Deo vero: genitum non factum, conſubſtantialem
Brach. 3. c. 6. Patri, per quem omnia facta ſunt: qui propter nos
in prino. homines, et propter noſtram ſolutem deſcendit de
Conc. conſt. c. cœlis, et incarnatus eſt de Spiritu S. ex Maria Vir-
7. Ep. inprin. gine, et Homo factus eſt. Crucifixus etiam pro
Conc. Chal. in nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, et ſepultus eſt;
med. Synod. et reſurrexit tertia die ſecundum Scripturas:
Rom. ſub Ju. et aſcendit in Cœlum, ſed ad dexteram Patris;
I. in princ. et iterum venturus eſt, cum gloria judicare vi-
vos

vos, & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum S. Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, Filioque procedit, qui cum Patre & Filio ſimul adoratur, & glorificatur, qui locutus eſt per Prophetas, & unam ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor unum Baptiſma in remiſſionem peccatorum, & expecto reſurrectionem mortuorum & vitam venturi ſæculi. Amen.

Indictio futurae ſeſſionis.

Eadem Sacroſancta Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, in ea præſidentibus eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis, intelligens multos Prælatos ex diverſis partibus accinctos eſſe intineri, nonnullos etiam in via eſſe, quò huc veniant: cogitanſque omnia ab ipſa ſacra Synodo decernenda eo majoris apud omnes exiſtimationis, honoris videri poſſe quo majori fuerint, & pleniori Patrum conſilio, & præſentia ſancita, & corroborata: ſtatuit, & decrevit; futuram Seſſionem poſt præſentem celebrandam eſſe die Jovis, quæ ſubſequetur Dominicam *Laetare* proximè futuram. Interim tamen non differri diſcuſſionem, & examinationem eorum, quæ ipſi Synodo diſcutienda, & examinanda videbuntur.

SESSIO QUARTA. Celebrata 8. Aprilis 1546.

Decretum de Canonicis Scripturis.

SAcroſancta Oecumenica, & generalis Trid. Synodus in Spiritu S. legitimè congregata præſidentibus in ea eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis, hoc ſibi perpetuo ante oculos proponens, ut ſublatis erroribus, puritas ipſa Evangelii in Eccleſia conſervetur, quod promiſſum ante per Prophetas in Scripturis Sanctis, D. N. J. C. Dei Filius, proprio ore primum promulgavit; deinde per ſuos Apoſtolos tanquam fontem omnis, & ſalutaris veritatis, & morum diſciplinæ, omni creaturæ prædicari juſſit, perſpicaenſque hanc veritatem, diſciplinam contineri in libris ſcriptis, & ſine ſcripto traditionibus, quæ ipſius Chriſti ore ab Apoſtolis, Spiritu S. dictante, qua ſi per manus traditæ, ad nos uſq; pervenerunt Orthodoxorum Patrum exempla ſecuta, omnes libros, tam veteris, quam novi Teſtamenti, cum utriuſque

Hier. 21. Pſ. 102. 4. intelli gite Aug. l. 1. de Ci. Dei c. 17. t. 5. Marc. ult. Matt. 21. c. in nov. d. 1 2. Theſſ 11. 1 Cor. 11. Timot. 1. t. 1. Eccleſiaſticorum 12. diſcum. Ma. de Eccl. Miſſ.

unus Deus ſit Auctor, nec non traditiones ipſas, tum
ad fidem, tum ad mores pertinentes, tamquam vel
oretenus a Chriſto, vel a Spiritu Sancto dictatas, &
In. Can. Ap. continua ſucceſſione in Eccleſia Catholica conſerva-
84. *Innoc. I.* tas pari pietatis affectu, ac reverentia ſuſcipit, & ve-
Epiſt. 3. *c.* 7. neratur, Sacrorum vero librorum indicem huic decre-
Gel. l. in Co. to, adſcribendum cenſuit, ne cui dubitatio ſuboriri poſ-
Rom. 1. ſit quoniam ſint, qui ab ipſa Synodo ſuſcipiuntur.
Sunt vero infraſcripti: Teſtamenti veteris, quinque
Moyſi, ideſt Geneſis, Exodus, *Levitic.* Numeri, Deu-
ter. Joſue, *Judicum*, Ruth. quatuor Regum, duo Para-
Conc. Laod. lipomenon, Eſdræ primus, & ſecundus, qui dicitur
cap. 59. Nehemiæ, Thobias, Judith, Heſter, Job. *P*ſalterium
Conc. Cart. 3. Davidicum centum quinquaginta Pſalmorum, Para-
cap. 47. *&c.* bolæ Eccleſiaſtes, Canticum Canticorum, Sapientia,
Sancta Rom. Eccleſiaſticus Iſaias, Jeremias cum Baruch, Ezechiel,
d. 33. *Concil.* Daniel, duodecim *P*rophetæ minores, ideſt Oſea, Joel,
Flor. ad fin. Amos, Abdias, Jonas, Michæas. Mahum, Habacuch,
Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias, duo Machabæorum primus, & ſecundus: Teſtamenti novi, quatuor Evangelica ſecundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Joannem: Actus Apoſtolorum a *Luca* Evangelica conſcripti: quatuordecim Epiſtolæ Pauli Apoſtoli, ſcilicet ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Epheſios, ad Philippenſes, ad Coloſſenſes duæ ad Theſſalonicenſes, duæ ad Timoth. ad Titum, ad Philemonem, ad *H*ebræos, Petri Apoſtoli: duæ Joannis Apoſtoli tres, Jacobi Apoſtoli una: Judæ Apoſtoli una, & Apocalypſis Jo: Apoſtoli: Si quis autem libros ipſos integros cum omnibus ſuis partibus prout in Eccleſia Catholica legi conſueverunt, & in veteri vulgata Latina editione habentur pro ſacris & Canonicis non ſuſceperit, & traditiones prædictas ſciens, & prudens contemſerit, anathema ſit. Omnes itaque intelligant quo ordine, & via ipſa Synodus, poſt jactum Fidei confeſſionis fundamentum, ſit progreſſura, & quibus potiſſimum teſtimoniis ac præſidiis in confirmandis dogmatibus, & inſtaurandis in Eccleſia moribus, ſit uſura.

Decretum de editione, & uſu ſacrorum Librorum.

INſuper eadem Sacroſancta Synodus conſiderans non parum utilitatis accedere poſſe Eccleſiæ Dei:

ex

ex omnibus latinis edictionibus quæ circumferuntur Sacrorum Librorum, quæ nam pro authentica habenda ſit innoteſcat, ſtatuit, & declarat, ut hæc ipſa vetus & vulgata editio, quæ longo tot ſæculorum uſu in ipſa Eccleſia probata eſt, in publicis lectionibus, diſputationibus prædicationibus, & expoſitionibus pro authentica habeatur, & ut nemo illam rejicere quovis pretextu audeat, vel præſumat.

Præterea ad coercenda petulantia ingenia, decernit, ut nemo ſuæ prudentiæ innuxus, in rebus fidei, & morum, ad edificationem doctrinæ Chriſtianæ pertinentium Sacram Scripturam ad ſuos ſenſus contorquens, contra eum ſenſum, quem tenuit, & tenuit S. Mater Eccleſia, cujus eſt judicare de vero ſenſu, & interpretatione Scripturarum Sanctarum, aut etiam contra unanimem conſenſum Patrum, ipſam Scripturam Sacram interpretari audeat, etiam ſi hujusmodi interpretationes nullo unquam tempore in lucem edendæ forent. Qui contravenerint, per Ordinarios declarentur, & pœnis a jure ſtatutis puniantur.

C. her. 6324. q. 1. & in ſeſ. 13. cap. 1. de Exc. Sacr.

Leo Papa ep. ad Epi. Brit. 6. c. exiis circa fin. de verb. ſign. in c. 6. palam. 11. d. c. de libell. 20. d. c omnes 14. d. c. relatum.

Sed & impreſſoribus modum in hac parte, ut par eſt, imponere volens, qui jam ſine modo, hoc eſt putantes, ſibi licere quidquid libet, ſine licentia Superiorum Eccleſiaſticorum, ipſos Sacræ Scripturæ libros & ſuper illis annotationes, & expoſitiones quorumlibet indifferenter, ſæpe tacito, ſæpe etiam ementito prælo, & quod gravius eſt, ſine nomine auctoris imprimunt, alibi etiam impreſſos libros hujuſmodi temere venales habent: decernit, & ſtatuit, ut poſt hæc Sacra Scriptura, potiſſimum vero hæc ipſa vetus & vulgata editio quam emendatiſſime imprimatur, nullique liceat imprimere, vel imprimi facere quoſvis libros de rebus ſacris ſine nomine auctoris, neque illos in futurum vendere, aut etiam apud ſe retinere, niſi primum examinati, probatique fuerint, ab Ordinario ſub pœna anathematis, & pecuniæ in Canone Concilii noviſſimi Lateranenſis, appoſita. Et ſi regulares fuerint, ultra examinationem & probationem hujuſmodi, licentiam quoque a ſuis Superioribus impetrare, teneantur, recognitis per eos libris, juxta formam ſuarum ordinationum. Qui autem ſcripto eos communicant, vel evulgant, niſi antea examinati, probatique fuerint, eiſdem pœnis

Conc. Lat. ſeſ. 10. de impreſſione l. 1.

ſubjaceant, quibus impreſſores. Et qui eos habuerint, vel legerint, niſi prodiderint auctores, pro auctoribus habeantur. Ipſa vero hujuſmodi librorum probatio in ſcriptis detur, atque ideo in fronte libri, vel ſcripti, vel impreſſi, authentice appareat; idque totum, hoc eſt, & probatio, & examen gratis fiat, ut probanda probentur, & reprobentur improbanda. Poſt hæc temeritatem illam reprimere volens, qua ad profana quæq; convertuntur, & torquentur verba, & ſententiæ Sacræ Scripturæ, ad ſucurrilia ſcilicet, fabuloſa, vana, adulationes, detractationes, ſuperſtitiones impias, & diabolicas incantationes, divinationes, ſortes, libellos etiam famoſos, mandat, & præcipit, ad tollendam hujuſmodi irreverentiam, & contemptum, ne de cætero quiſquam quomodolibet verba Scripturæ Sacræ ad hæc, & ſimilia audeat uſurpare; ut omnes hujus generis homines, temeratores, & violatores Verbi Dei, juris & arbitrii pœnis per Epiſcopos coerceantur.

Indictio futurae ſeſſionis.

Item hæc Sacroſancta Synodus ſtatuit, & decernit; proximam futuram ſeſſionem tenendam, & celebrandam eſſe feria quinta, poſt ſacratiſſimum feſtum proximum Pentecoſtes.

SESSIO QUINTA. Celebrata 17. Junii 1546.

Decretum de peccato originali.

UT Fides noſtra Catholica, ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, purgatis erroribus, in ſua ſinceritate integra, & illibata permaneat, & ne populus Chriſtianus omni vento doctrinæ circumferatur; cum ſerpens ille antiquus, humani generis perpetuus hoſtis inter plurima mala, quibus Eccleſia Dei his noſtris temporibus perturbatur, etiam de peccato originali, ejuſque remedio non ſolum nova, ſed vetera etiam diſſidia excitaverit: ſacroſancta Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis, jam ad revocandos errantes, & nutantes confirmandos accedere volens, ſacrarum Scripturam, & Sanctorum Patrum, ac probatiſſimorum Conciliorum teſtimonia, & ipſius Eccleſiæ judicium, & conſenſum ſecuta, hæc de ipſo peccato originali ſtatuit, fatetur, ac declarat.

Heb. 11. *Con. Mag. can.* 1.

Gen. 2. *viſis.* 16. *q.* 2.

Cœleſtin. 11. *Ep.* 1. *c.* 4.

Si

Si quis non confitetur, primum hominem Adam cum mandatum Dei in Paradiſo fuiſſet traſgreſſus, ſtatim ſanctitatem; & juſtitiam, in qua conſtitutus fuerat, amiſiſſe, incurriſſeque, per offenſam prævaricaſionis hujuſmodi, iram, & indignationem Dei; atque ideo mortem, quam antea illi comunicatus fuerat Deus, & cum morte captivitatem ſub ejus poteſtate, qui mortis deinde habuit imperium, hoc eſt Diaboli, totumque Adam, per illam prævaricationis offenſam, ſecundum corpus, & animam in deterius commutatum fuiſſe: anathema ſit.

Si quis Adæ prævaricationem ſibi ſoli, & non ejus propagini, aſſerit nocuiſſe, & acceptam a Deo ſanctitatem, & juſtitiam, quam perdidit, ſibi ſoli, et non nobis etiam perdidiſſe, aut inquinatum illum per inobedientiæ peccatum, morte, & paenas corporis tantum in omne genus humanum transfuiſſe, non autem, & peccatum, quod mors eſt animæ: anathema ſit: cum contradicat Apoſtolo dicenti Per unum hominem peccatum intravit in mundum & per peccatum mors; & ita in omnes homines mors pertranſit, in quo omnes peccaverunt.

Si quis hoc Adæ peccatum, quod origine unum eſt, & propagatione, non imitatione traſfuſum omnibus, ideſt unicuique proprium, vel per humanæ naturæ vires, vel per aliud remedium aſſeri tolli, quam per meritum unius mediatoris Domini noſtri Jeſu Chriſti, qui nos Deo reconciliavit in ſanguine ſuo, factus nobis juſtitia, ſanctificatio, & redemptio; aut negat ipſum Chriſti Jeſu meritum per Baptiſmi Sacramentum in forma Eccleſiæ rite tollatum, tam adultis, quam parvulis applicari, anathema ſit: quia non eſt aliud nomen ſub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos ſalvos fieri. Unde illa vox: Ecce Agnus Dei: Ecce qui tollit peccata mundi, Et illa: Quicumque baptizati eſtis Chriſtum induiſtis.

Si quis parvulos recentes abuteris matrum baptizandos negat, etiamſi fuerint a baptizati parentibus orti: aut dicit in remiſſionem quidem peccatorum eos baptizati, ſed, nihil ex Adam trahere originalis peccati, quod regenerationis lavacro neceſſe eſt expirati ad vitam æternam conſequendam, unde ſit

Gen. 2. *Conc. Arauſic. c.* 1.

Rom. 5. *1. Corin.* 15. & *Con. Arauſic. c.* 2. *c. quomodo* 2. *de poen. d. c. placuit* 11. *de conſ. d.* 4. *infuſ. ſeſ.* 6. *c.* 1. & 2. *de juſt. Rom.* 5. *d. c. placuit cap. regenerante*, &c. *quaeris in fide conſec. d.* 4. *Conc. Milevit c.* 2.

1. *Tim.* 2. *c. multiplex de poen. d.* 1. & *ſeſ.* 25. *de onvic. Ss. Ap.*

Act. 4. *Jo:* 1. & *nemo, de conſec. d.* 4. *Gel.* 3.

Conc. Fon. c. 77. & *d. cap. placuit, de conſecr. d.* 4. *Cle. unic. de ſum. Trid.*

ſit conſecutus, ut in eis forma baptiſmatis in remiſſionem peccatorum, non vera, ſed falſa intelligatur; anathema ſit, quoniam non aliter intelligendum eſt in quod dixi: Apoſtolus. Per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertranſiit, in quo omnes peccaverunt: niſi quemadmodum Eccleſia Catholica ubique diffuſa ſemper intellexit. Propter hanc enim regulam fidei ex traditione Apoſtolorum etiam parvuli, qui nihil peccatorum in ſemetipſis adhuc committere potuerunt, ideo in remiſſionem peccatorum veraciter baptizantur, ut in eis regeneratione mundetur quod generatione contraxerint. Niſi enim quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non poteſt introire in Regnum Dei.

Si quis per Jeſu Chriſti Domini noſtri gratiam, quæ in Baptiſmate confertur, reatum originalis peccati remitti negat, aut etiam aſſerit, non tolli totum id, quod veram, & propriam peccati rationem habet, ſed illud dicit tantum radi, aut non imputari: anathema ſit, in renatis enim nihil odit Deus, quia nihil eſt damnationis iis, qui vere conſepulti ſunt cum Chriſto per Baptiſma in mortem: qui non ſecundum carnem ambulant, ſed veterem hominem exuentes, & novum, qui ſecundum Deum creatus eſt, induentes, innocentes, immaculati, puri, innoxii, ac Deo dilecti effecti ſunt, hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chriſti, ita ut nihil prorſus eos ab ingreſſu Cœli remoretur. Manere autem in baptizatis concupiſcentiam, vel fomitem, hæc Sancta Synodus fatetur, & ſentit, quæ, cum ad agonem relicta ſit, nocere non conſentientibus, ſed utiliter per Chriſti Jeſu gratiam repugnantibus, non valet, quin imo, qui legitimè certaverit, coronabitur. Hanc concupiſcentiam, quam aliquando Apoſtolus peccatum appellat, S. Synodus declarat, Eccleſiam Catholicam nunquam intellexiſſe peccatum appellari, quod verè, & proprie in renatis peccatum ſit, ſed quia ex peccato eſt, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium ſenſerit, anathema ſit.

Declarat tamen hæc ipſa S. Synodus, non eſſe ſuæ intentione comprehendere in hoc decreto, ubi de peccato originali agitur, beatam, & Immaculatam Virgi-

nem

3. in fin. c. ſi extra. c 3. ver. cum ergo de bapt. inf. Seſſ. 8. c. 13. de bapt. Rom. 5. c. placuit c. queris in fin., &c. regenerante de conſec. d. 4. Jo. 3. c. 8. ſilius, &c. non dubito de conſec. d. 4. c. debitum cum ſe qu. de bapt. in fin. ſeſſ. 6. cum ſeq. de Sacr. Rom. 6. & c. re generone. Rom. 8. Coleſſ. 3. Epheſ. 4. c. quomodo renovari, de pœn. diſt. 2. Rom. 8. Galat. 3. c. non omnis 22. q. 2. Aug. lib. 6. contra Jul. Pelag. 6. c. 10. 9. & c. 2. de conſe. d. 4. 2. Tim. 2. Coloſſ. 3. Rom. 7. can. concupiſcent. ext. de conc. in extrav. com. 1. 3. de rel. & Venerat. SS. c. 2.

nem Maria Dei Genitricem, ſed obſervandas eſſe Conſtitutiones felicis recordationis Xiſti Papæ IV. ſub pœnis in eis Conſtitutionibus contentis, quas innovat.

Decretum de Reformatione.

CAP. I.

Eadem Sacroſanta Synodus, piis Summorum Pontificium, & probatorum Conciliorum Conſtitutionibus inhærens easq;amplectens, & illis adjicientes; ne cæleſtis ille ſacrorum librorum Theſaurus:quem Spiritus Sanctus ſumma liberalitate hominibus tradidit neglectus jaceat, ſtatuit, & decrevit, quod in illis Eccleſiis, in quibus præbenda, aut præſtimonium, ſeu aliud quovis nomine nuncupatum ſtipendium pro lectoribus Sacræ Theologiæ deputatum reperitur: Epiſcopi, Archiepiſcopi, Primates & alii locorum Ordinarii;eos,qui præbendam,aut Præſtimonium, ſeu ſtipendium hujuſmodi obtinent, ad ipſius Sacræ Scripturæ expoſitionem, & interpretationem per ſe ipſos, ſe idonei fuerint, alioquin per idoneum ſubſtitutum ab ipſis Epiſcopis, Archiepiſcopis, Primatibus, & aliis locorum Ordinariis eligendum, etiam per ſubtractionem fructuum,cogant, & compellant. De cætero vero præbenda præſtimonium, aut ſtipendium hujuſmodi, non niſi perſonis idoneis, & quæ per ſe ipſos id munus explere poſſint conferantur,& aliter facta proviſio nulla ſit, & invalida. In Eccleſiis autem Metropolitanis, vel Cathedralibus, ſi civitas inſignis, vel populoſa fuerit, ac etiam in Collegiatis exiſtentibus, in aliquo inſigni Oppido, etiam nullius Diœceſis, ſi ibi Clerus numeroſus fuerit, uti nulla præbenda, aut præſtimonium, ſeu ſtipendium hujuſmodi deputatum reperitur, præbenda quomodocunque, præterquam ex cauſa reſignationis, primo vacatura, cui aliud onus incompatibile injunctum non ſit, ad eum uſum ipſo facto perpetuo conſtituta, & deputata intelligatur. Et quatenus in ipſis Eccleſiis nulla vel non ſufficiens præbenda foret, Metropolitanus, vel Epiſcopus ipſe per aſſignationem fructuum alicujus ſimplicis beneficii; ejuſdem tamen debitis ſupportatis oneribus, vel per contributionem beneficiatorum ſuæ Civitatis, & Diœceſis, vel alias, prout com-

c.qu.2.& ea fin. de mag. & inf.ſeſ.13. de ref. c. 18.

in ſeſ. 24. c. 15. de ref.

commodius fieri poterit, de Capitoli conſilio ita provideat, ut ipſa Sacræ Scripturae lectio habeatur ita tamen; ut quoecmque aliæ lectiones, vel conſuetudine, vel quavis alia ratione inſtitutæ, propter id minime prætermittantur. Eccleſiæ vero, quarum annui proventus tenues fuerit, & ubi tam exigua eſt Cleri, & Populi multitudo, ut Theologiæ lectio in eis commode haberi non poſſit pſaltem magiſtrum habeant ab Epiſcopo cum conſilio Capituli eligendum, qui Clericos, alioſque ſecolares pauperes grammaticam gratis doceat; ut deinceps ad ipſa Sacræ Scripturæ ſtudia, annuente Deo, tranſire poſſint. Ideoque illi magiſtro grammatices, vel alicujus ſimplicis beneficii fructus, quos tamdiu percipiat, quandiu in docendo perſtiterit, aſſignentur: dum tamen beneficium ipſum debito non fraudetur obſequio: vel ex Capitulari, vel Epiſcopali menſa condigna aliqua merces perſolvatur: vel alias Epiſcopus ipſe aliquam rationem ineat ſuæ Eccleſiæ, & Diœceſi accommodam, ne pia hæc, utilis, atqe fructuoſa proviſio quovis quæſito colore negligatur.

Conc.Conſ.6. c. 5. cum. alleg. a me intra. c. de priuſch. pri. 58. c.1. & c.quia de Mag.Con. Later. ſub Alex.3.c.18. & ſub Innoc. 2.c.11.& inf. ſeſſ 23.c. 13. de ref.Cle.ne in agra de. ſtat. Monac

In Monaſteriis quoque Monarchorum, ſubi commode fieri queat, etiam lectio Sacræ Scripturæ habeatur. Qua in re ſi Abbates negligentes fuerint, Epiſcopi locorum, in hoc ut Sedis Apoſtolicæ Delegati, eos ad id opportunis remediis compellant. In conventibus vero aliorum Regularium, in quibus ſtudia commode vigere poſſunt, Sacræ Scripturæ lectio ſimiliter habeatur: quæ lectio a Capitulis generalibus, vel provincialibus aſſignetur dignoribus Magiſtris. In gymnaſiis etiam publicis, ubi tam honorifica, & cæterorum omnium maxime neceſſaria lectio hactenus inſtituta non fuerit, religioſiſſimorum Principum, ac Rerum publicarum pietate, & charitate ad Catholicæ fidei defenſionem, & incrementum, ſanæque doctrinæ conſervationem, & propagationem inſtituatur, & ubi inſtituta foret, & negligeretur, reſtituatur.

Abbatis officium in lectore eligando.

2. de Mag.

Et ne ſub ſpecie pietatis impietas diſſeminetur: ſtatuit eadem Sancta Synodus, neminem ad hujuſmodi lectionis officium tam publice, quam privatim admittendum eſſe, qui prius ab Epiſcopo loci de vita, moribus, & ſcientia examinatus, & approbatus non fuerit, quod tamen de lectoribus in Clauſtris Mo-

c. ſt. de Mag. cum alleg. in meo tract. de priv.ſch. pri. 53.

Monarchorum non intelligatur. Docentes vero ipſam Sacram Scripturam, dum publico in ſcholi docuerint, & Scholares, qui in ipſis ſcholis ſtudent, privilegiis omnibus de perceptione fructuum, præbendarum, & beneficiorum ſuoruſi, in abſentia a jure communi conceſſis, plene gaudeant, & fruantur.

CAPUT II.

QUia vero Chriſtianæ Reipublicæ non minus neceſſaria eſt prædicatio Evangelii, quam lectio: & hoc eſt præcipuum Epiſcoporum munus: ſtatuit, & decrevit eadem Sancta Synodus, omnes Epiſcopos, Archiepiſcopos, Primates, & omnes alios Eccleſiarum Prælatos teneri per ſe ipſos, ſi legitime impediti non fuerint, ad prædicandum Sanctum Jeſu Chriſti Evangelium. Si vero contigerit Epiſcopos, & alios prædictos legitimo detineri impedimento juxta formam generalis Concilii, viros idoneos aſſumere teneantur ad hujuſmodi prædicationis officium ſalubriter exequendum. Si quis autem hoc adimplere contempſerit; diſtrictæ ſubjaceat ultioni. Archipresbyteri quoque, Plebani, & quicumque Parochiales, vel alias curam animarum habentes, Eccleſias, quocumque modo obtinent, per ſe, vel alios idoneos, ſi legitime impediti fuerint, diebus ſaltem Dominicis, & feſtis ſolemnibus plebes ſibi commiſſas pro ſua, & earum capacitate, paſcant ſalutaribus verbis, docendo ea, quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem, annunciandoque eis, cum brevitate, facilitate ſermonis vitia, quæ eos declinare, & virtutes, quas ſectari oporteat, ut pœnam æternam evadere, & cœleſtem gloriam conſequi valeant. Id vero ſi quis eorum præſtare negligat, etiam ſi ab Epiſcopi juriſdictione quavis ratione exemptum ſe eſſe prætenderet, etiam ſi Eccleſiæ quovismodo exemptæ dicerentur, aut alicui Monaſterio etiam etra Diœceſim exiſtenti, forſan annexae, vel unitæ, modo re ipſa in Diœceſi ſint, provida paſtoralis Epiſcoporum ſollicitudo non deſit, ne illud impleatur. Parvuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis: Itaque ubi ab Epiſcopo moniti, trium menſium ſpatio muneri ſuo defuerint per cenſuras Eccleſiaſticas, ſeu alias ad ipſius Epiſcopi arbitrium cogantur, itaut etiam, ſi ei ſic expedire viſum fuerit

Conc. Mag. c. 25. Conc. Rhemen. c. 14. & 15. c. Epiſc. l. 3. 88. d. inf. ſeſſ. 24. p. 4. de ref. Conc. Lat ſub Innocen. 3. 10 c. inter. caetera, de of. fic. ord.

Conc. Conſtant. ca. 18. Conc. Lateralti. ſeſ. 11.

Hier. Thro. 4.

rit, ex beneficii fructibus alteri, quid præſtet, honeſta aliqua merces perſolvatur, donec principalis ipſe reſipiſcens, officium ſuum impleat.

Si quæ vero Parochiales Eccleſiæ reperiantur ſubjectæ Monaſteriis in nulla Diœceſi exiſtentibus, ſi Abbates, & regulares Prælati in prædictis negligentes ſuerint, a Metropolitanis, in quorum Provinciis Diœceſes ipſæ ſitæ ſunt, tanquam, quo ad hoc Sedis Apoſtolicæ delegatis compellantur. Neque hujus decreti executionem conſuetudo, vel exemptio, aut appellatio, aut reclamatio, ſive recurſus impedire valeat; quouſque deſuper a competenti Judice, qui ſummarie, & ſola facti veritate inſpecta, procedat cognitum, & deciſum fuerit. Regulares vero cujuſcunque Ordinis niſi a ſuis Superioribus de vita, moribus, & ſcientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum, prædicare non poſſit: cum qua licentia perſonaliter ſe coram Epiſcopis præſentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant in Eccleſiis vero, quæ ſuorum Ordinum non ſunt ultra licentiam ſuorum Superiorum, etiam Epiſcopi licentiam habere teneantur, ſine qua in ipſis Eccleſiis non ſuorum Ordinum nullo modo prædicare poſſint. Ipſam autem licentiam gratis Epiſcopi concedant.

Con. Lat. ult. Seſſ. 11. de modo præd.

Si vero, quod abſit, Prædicator errores, aut ſcandæla diſſeminaverit in Populum, ediam in monaſterio ſui, vel alterius ordinis prædicet. Epiſcopus ei prædicationem interdicat. Quod ſi heræſes prædicaverit, contra eum ſecundum juris diſpoſitionem, aut loci conſuetudinem, procedat, etiam ſi prædicator ipſe generali, vel ſpeciali privilegio exemptum ſe eſſe prætenderet; quo caſu Epiſcopus authoritate Apoſtolica, & tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus procedat. Curent autem Epiſcopi, ne quis prædicator, vel ex falſis informationibus, vel alias calumnioſe vexetur, juſtamve de eis conquerendi occaſionem habeat.

C. excommunicamus §. quia vero, de hær. inf. Seſſ. 24. cap. 4. de ref. &c. non liceat 62. de

Ad Rom. 20.

Caveant præterea Epiſcopi, ne aliquem, vel eorum, qui eum ſint nomine Regulares, extra clauſtra tamen, & obedientiam religionum ſuarum vivunt, vel Presbyterorum ſæcularium, niſi ipſi noti ſunt,

& mo-

& moribus, atq; doctrina probati, etiam quorumlibet privilegiorum prætextu, in ſua Civitate, vel Diœceſi prædicare permittant, donec ab ipis Epiſcopis ſuper ea re S. Sedes Apoſtolica conſulatur; a qua privilegia hujuſmodi niſi tacita veritate, & expreſſo mendacio ab indignis extorqueri veriſimile non eſt.

Quæſtores vero eleemoſynarii, qui etiam quæſtuarii vulgo dicuntur, cujuſcumq; conditionis exiſtant, nullo modo nec per ſe, nec per alium præcare præſumant, & contra facientes ab Epiſcopis, & Ordinariis locorum, privilegiis, quibuſcumque non obſtantibus opportunis remediis omnino arceantur.

Conc. Lat. ſub Innoc. III. c. 62. c. cum ex eo, de pœnit. & remiſſ. Clem. abuſionibus eod. ti. inf. ſeſſ. 21. de refor. c. 6. c. ut officium §. compeſcendi de her. in 7.

Indictio futuræ Seſſionis.

Item hæc Sacroſancta Synodus ſtatuit, & decernit primam futuram Seſſionem tenendam & celebrandam eſſe: die Jovis feria 5. poſt feſtum B. Jacobi Apoſtoli.

Prorogata deinde fuit ſeſſio ad diem 12. menſ. Ja. 1547.

SESSIO VI. celebrata 13. Januar. 1547.

Decretum de juſtificatione Prœmium.

CUm hoc tempore non ſine multarum animarum jactura, & gravi Eccleſiaſticæ unitatis detrimento erronea quædam diſſeminata ſit de juſtificatione doctrina ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, Eccleſiæ tranquillitatem, & animarum ſalutem, Sacroſancta Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitime congregata; præſidentibus in ea nomine Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli, divina Providentia Papæ III. Reverendiſſimis Dominis, Dominis Jo: Maria de Monte, Epiſcopo Præneſtino, & Marcello titul. S. Crucis in Hieruſalem Presbytero, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, & Apoſtolicis de latere Legatis, exponere intendit omnibus Chriſtifidelibus veram, ſanamque doctinam ipſius juſtificationis, quam ſol juſtitiæ Chriſtus Jeſus, Fidei noſtræ auctor, & conſummator docuit, Apoſtoli tradiderunt, & Catholica Eccleſia. Spiritu Sancto ſuggerente, perpetuo retinuit diſtrictius inhibendo, ne deinceps audeat quiſquam

quiſquam aliter credere, prædicare, aut docere, quam præſenti decreto ſtatuitur, ac declaratur.

De naturae, & legis ad juſtificandos homines imbecillitate. CAP. I.

Aug. 10. 1. *l.* 5. *Confeſſ. c.* 9. 1. *Cor.* 15. *Rom.* 5. *Eph.* 2. *Supr. ſeſſ.* 5. *inprim. Rom.* 8. & 6.

PRimum declarat S. Synodus, ad juſtificationis doctrinam probe, & ſincere intelligendam oporte, ut unuſquiſque agnoſcat, & fateatur, quod cum omnes homines in prævaricatione Adæ innocentiam perdidiſſent, facti immundi, & ut Apoſtolus inquit, natura filii iræ, quemadmodum in decreto de peccato originali expoſuit; uſque adeo ſervi erant peccati, & ſub poteſtate Diaboli, ac mortis, ut non modo Gentes per vim naturæ ſed ne Judei quidem ipſam etiam litteram legis Moyſi inde liberari, aut ſurgere poſſent, tametſi in eis liberum arbitrium minime extinctum eſſet, viribus licet attenuatum, & inclinatum.

De diſpenſatione, & myſterio adventus Chriſti. CAP. II.

2. *Cor.* 1. *Gen.* 46. *Gal.* 4. *pſ.* 2. 88. & 106. *Iſa.* 7. & 45. *Jer.* 23. *Habacu.* 3. *Oſeae* 6. *Baruch.* 2. 1. *Reg.* 2. *Dan. c. Aug. l.* 7. *de Civit. Dei cap.* 32. *Epheſ.* 1. *Rom.* 3.

QUo factum eſt. ut cæleſtis Pater, Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, Chriſtum Jeſum, Filium ſuum, & ante legem, & legis tempore multis Sanctis Patribus declaratum, ac promiſſum, cum venit beata illa plenitudo temporis, ad homines miſerit; ut & Judæos, qui ſub lege erant, redimiret, & Gentes quæ non ſectabantur juſtitiam, juſtitiam apprehenderent, atque omnes adoptionem filiorum reciperent. Hinc propoſuit Deus ptopitiatorem per fidem in ſanguine ipſius pro peccatis noſtris, non ſolum autem pro noſtris, ſed etiam pro totius mundi

Qui per Chriſtum juſtificantur. CAP. III.

Coloſ. 1. *Tim* 12. & 2. *Ti.* 1 *c. mult plex. da Paen. d.* 1. *Joan.* 2. *Eccl. enim depoen. d.* 1 *P. ſ.* 102. & 116. 2. *Cor.* 5. & *inf. cam.* 1.

VErum etſi ille pro omnibus mortuus eſt, non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt ſed ii dumtaxat, quibus meritum paſſionis ejus communicatur. Nam ſicut revera homines, niſi ex ſemine Adæ propagati naſcerentur, non naſcerentur injuſti, cum ea propagatione, per ipſum, dum concipiuntur, propriam in juſtitiam contrahant: ita niſi in Chriſto renaſcerentur, nunquam juſtificarentur; cum ea renaſcentia per meritum paſſionis ejus, gratia, qua juſti fiunt illis tribuatur. Pro hoc beneficio Apoſtolus gratias nos ſemper agere hortatur

tatur Patri, qui dignos nos fecit in partem ſortis Sanctorum in lumine, & eripuit de poteſtate tenebrarum, tranſtulitque in regnum Filii dilectionis ſuæ, in quo habemus redemptionem, & remiſſionem peccatorum.

Coloſ. 1.

Inſinuatur deſcriptio juſtificationis impii, & modus ejus in ſtatu gratiae. CAP. IV.

QUibus verbis juſtificationis impii deſcriptio inſinuatur, ut ſit *tranlatio ab eo ſtatu*, *in qua homo naſcitur filius primi Adae*, *in ſtatum gratiae*, & *adoptionis filiorum Dei per ſecundum Adam Jeſum Chriſtum Salvatorem noſtrorum* quæ quidem translatio poſt Evang. promulgatum ſine lavacro regenerationis, aut ejus voto fieri non poteſt, ſicut ſcriptum eſt: Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non poteſt introire in Regnum Dei.

Gal. 2. *Tit.* 3. *Cle. de ſum. Trin.* 1. *Cor.* 15. *Joan.* 3. *C. filius &c. non dubito, de conſe. d.* 4. *c. debitum. cum ſeq. extra de Bap.*

De neceſſitate praeparationis ad juſtificationem in adultis, & unde ſit. CAP. V.

DEclarat præterea, ipſius juſtificationis exordium in adultis a Deo per Chriſtum Jeſum, præveniente gratia, ſumendum eſſe, hoc eſt, ab ejus vocatione, qua nullis eorum exiſtentibus meritis, vocantur, ut qui per peccata a Deo averſi erant, per ejus excitantem, atque adjuvantem gratiam ad convertendum ſe ad ſuam ipſorum juſtificationem, eidem gratiæ libere aſſentiendo, & cooperando, diſponantur; ita ut, tangente Deo cor hominis per Spiritus Sancti illumnationem, neque homo ipſe nihil omnino agat, inſpirationem illam recipiens, quippe qui illam abjicere poteſt; neque tamen ſine gratia Dei movere ſe ad juſtitiam coram illo libera ſua voluntate poſſit. Unde in ſacris litteris cum dicitur. Convertimini ad me, & ego convertar ad vos libertatis noſtræ admonemus. Cum reſpondemus: Converte nos, Domine, ad te, & convertemur: Dei nos gratia præveniri confitemur.

Inf. can. 3.

Zac. 1. *Ioel.* 2. c. *convertimini, de poen. diſt.* 1. *Ier. in fin. orationis.*

Modus praeparationis. CAP. VI.

DIſponuntur autem ad ipſam juſtitiam, dum excitati divina gratia, & adjuti, fidem ex auditu concipientes, libere moventur in Deum, credentes vera eſſe, quæ divinitus revelatas & promiſſa ſunt, atque illud in primis, a Deo juſtificari impium

per

per gratiam ejus, per Redemptionem, quæ eſt in Chriſto Jeſu & dum peccatores ſe eſſe intelligentes, a Divinæ Juſtitiæ timore, quo utiliter concutiuntur, ad conſiderandum Dei miſericordiam ſe convertendo, in ſpem eriguntur, fidentes Deum ſibi propter Chriſtum propitium fore, illumque tanquam omnis juſtitiæ fontem diligere incipiunt, ac propterea moventur adverſus
Inſr.c.14.& ſeſ.14.c.4.de contritione. peccata per odium aliquod, & deteſtationem, hoc eſt, per eam pœnitentiam, quam ante Baptiſmum agi oportet; deniq; dum proponunt ſuſcipere Baptiſmum, inchoare novam vitam, & ſervare divina mandata. De hac diſpoſitione ſcriptum eſt. Accedentem ad Deum oportet credere, quia eſt, & quod inquirentibus ſe remunerator
Hebr. ſit. Et, Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Et, timor Domini expellit peccatum, & pœnitentiam agite & baptizetur unuſquiſque veſtrum in nomine Jeſu
Mar.1.Matth.6. Eccl. 2. Chriſti, in remiſſionem peccatorum veſtrorum, & accipietis donum Spiritus Sancti: Et, euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus S. docentes eos ſervare, quæcumq; mandavi vobis. Denique præparate corda veſtra Domino.

Act.2.cap.1. gunt. & cap. drop. de cond.14. Matth. ult. Luc. 25. c.1.2. ſi qua, &c. proprie, de conſ. d. 5. 1. Reg. 61.

Quid juſtificatio impii, & quæ ſint ejus cauſæ.

C A P. VII.

Hanc diſpoſitionem ſeu præparationem juſtificatio ipſa conſequitur, quæ non eſt ſola peccatorum remiſſio, ſed & Sanctificatio, & renovatio interioris hominis per voluntariam ſuſceptionem gratiæ, & donorum: Unde homo ex injuſto fit juſtus, & ex inimico amicus, ut ſit hæres, ſecundum ſpem vitæ æternæ. Hujus juſtificationis cauſæ ſunt, finalis quidem, gloria Dei & Chriſti, ac vita æterna: efficiens vero, mi-
Tit. 3. ſericors Deus, qui gratuito abluit, & ſanctificat, ſignans & ungens Spiritu promiſſionis ſancto, qui eſt pignus hæreditis noſtræ: meritoria autem, dilectiſſimus uni-
Epp. 1. genitus ſuus, Dominus noſter Jeſus Chriſtus, qui, cum eſſemus inimici propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, ſua ſanctiſſima paſſione in ligno Crucis nobis juſtificationem meruit, & pro nobis Deo Patri ſatisfe-
s. nihil eſt de conſec. d. 4. cit: inſtrumentalis item, Sacramentum Baptiſmi quod eſt Sacramentum Fidei, ſine qua nulli unquam contigit

ju-

juſtificatio: demum unica formalis cauſa eſt juſtitia Dei; non qua ipſe juſtus eſt, ſed qua nos juſtos facit, qua videlicet ab eo donati, renovamur ſpiritu mentis noſtræ, & non modo reputamur, ſed vere juſti nominamur, & ſumus, juſtitiam in nobis recipientes unuſquiſq; ſua ſecundum menſura, quam Spiritus Sanctus partitur ſingulis prout vult, & ſecundum propriam cujuſq; diſpoſitionem, & cooperationem. Quamquam enim nemo poſſit eſſe juſtus niſi cui merita paſſionis D. N. J. C. communicatur; id tamen in hac impii juſtificatione fit, dum ejusdem Sanctiſſimæ Paſſionis merito per Spiritum Sanctum charitas Dei diffunditur in cordibus eorum, qui juſtificantur, atq; ipſis inhæret. Unde in ipſa juſtificatione cum remiſſione peccatorum hæc omnia ſimul infuſa accipit homo per J.C. cui inſeritur, fidem, ſpem, & charitatem. Nam fides niſi ad eam ſpes accedat, & charitas, neq; unit perfecte cum Chriſto, neq; Corporis ejus vivum membrum efficit; Qua ratione veriſſime dicitur; Fidem ſine operibus mortuam, & otioſam eſſe; Et in Chriſto Jeſu, neque circumciſionem aliquid valere, neq; præputium; ſed fide, quæ per charitatem operatur. Hanc Fidem ante Baptiſmi Sacramentum ex Apoſtolorum traditione, Chatecumeni ab Eccleſia petunt, cum petunt Fidem, vitam æternam præſtantem quam ſine ſpe, & charitate, Fides præſtare non poteſt. Unde, & ſtatim Verbum Chriſti audiunt, ſi vis ad vitam ingredi, ſerva mandata. Itaq; veram, & Chriſtianam juſtitiam accipientes, eam, ceu primam ſtolam pro illa, qua Adam ſua inobedientia ſibi, & nobis perdidit per Chriſtum Jeſum illis donatam candidam, & Immaculatam jubentur ſtatim renati conſervare, ut eam perferant ante Tribunal Domini noſtri Jeſu Chriſti, & habeant vitam æternam.

c. multiplex de pæn. d. 1. c. nec quemquam poſt princ. de comſec. d. 14. Phil. 3. Rom. 5. inf. can. 10. Conc. Mogu. c. 13. ſie. ut 1. q. 1. & Jac. 2. in fin. Gal. 5. in circumciſio & can. firmum, de poenit. d. 2. c. 1. §. quia vero de ſac. unct. Matth. 10. Luca 15. cap. quomodo renovari de poenit. diſt. 1. Clem. Ep. I. c. 4. Rom. 5. ſup. ſeſſ. 5. de pec. orig. poſt princ.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis juſtificari.

CAP. VIII.

CUm vero Apoſtolus dicit, juſtificari hominem per fidem, & gratis ea verba in eo ſenſu intelligenda ſunt, quem perpetuus Eccleſiae Cath. conſenſus tenuit, & expreſſit, ut ſcliciter per fidem ideo juſtificari dicimur, quia fides est humanæ ſalutis ini-

Rom. 5. Heb. 11. infr. can. 13. Rom. 10. Euth. 2. Tit. 32.

tium fundamentum, & radix omnis juſtificationis ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, & ad filiorum ejus conſortium pervenire; gratis autem juſtificari ideo dicimur, quia nihil eorum, quæ juſtificationem præcedunt, ſive fides, ſive opera, ipſam juſtificationis gratiam promeretur. Si enim gratia eſt, jam non ex operibus: alioquin, ut idem Apoſtolus inquit, gratia jam non eſt gratia.

Contra ianem haeret corum fiduciam.

CAPUT IX.

Inf c. 12. & 13. QUamvis autem neceſſarium ſit credere, neque remitti, neque remiſſa unquam fuiſſe peccata: niſi gratis divina miſericordia propter Chriſtum, nomini tamen fiduciam, & certitudinem remiſſionis peccatorum ſuorum jactanti, & in ea ſola quieſcenti, peccata dimitti, vel dimiſſa eſſe, dicendum eſt, cum apud hæreticos, & ſchiſmaticos poſſit eſſe, imo noſtra tempeſtate ſit, & magna contra Eccleſiam Catholi- Inf. can. 14. cam contentione prædicetur vana hæc, & ab omni pietate remota fiducia. Sed neque illud aſſerendum eſt, oportere eos, qui vere juſtificati ſunt, abſque ulla omnino dubitatione apud ſemetipſus ſtatuere ſe eſſe juſtificatos, neminemque a peccatis abſolvi, ac juſtificari, niſi eum, qui certo credat, ſe abſolutum, & juſtificatum eſſe; atque ſola fide abſolutionem, & juſtificationem perfici, quaſi qui hoc non credit, de Dei promiſſis, deque mortis, & reſurrectionis Chriſti efficacia dubitet. Nam ſicut nemo pius de Dei miſericordia, de Chriſti merito, deque Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet: ſi quilibet, dum ſeipſum, ſuamque propriam infirmitatem, & indiſpoſitionem reſpicit, de ſua gratia formidare, & timere poteſt, cum nullus ſcire valeat certitudine fidei, cui non poteſt ſubeſſe falſum, ſe gratiam Dei eſſe conſecutum.

De accepto juſtificationis incremento.

CAPUT X.

Pſa. 86. Pſ. 88. Inf. c. 24. 2. Cor. 4. in fi. Coloſ. 1. cap. cum ſanc. de. pœn. diſt. 12.

SIc ergo juſtificati, & amici Dei, ac domeſtici facti euntes de virtute in virtutem, renovantur, ut Apoſtolus inquit, de die in diem; hoc est, mortificando membra carnis ſuæ; & exhibende ea arma justitiæ in ſanctificationem per obſervationes mandatorum Dei, & Ecclaſiæ in ipſa justitia per Chriſti gra-

gratiam acceptam, cooperante fide, bonis operibus, creſcunt, atque magis juſtificantur, ſicut ſcriptum eſt. Qui juſtus eſt, juſtificetur adhuc. Et iterum: Ne verearis uſque ad mortem juſtificari. Et rurſus: Videris, quoniam ex operibus juſtificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc vero juſtitiæ incrementum petit ſancta Eccleſia, cum orat: Da nobis, Domine, fidei, ſpei, & charitatis augmentum.

Apocal. ult. *Eccl.* 18. *Jac.*2.

De obſervatione mandatorum, deque illius neceſſitate, & poſſibilitate. CAPUT XI.

NEmo autem, quantumvis juſtificatus, liberum ſe eſſe ab obſervatione mandatorum putare debet: nemo temeraria illa, & a Patribus ſub anathemate prohibita voce uti, Dei præcepta homini juſtificato ad obſervandum eſſe impoſſibilia. Nam Deus impoſſibilia non jubet, ſed jubendo monet, & facere, quod poſſis, & petere, quod non poſſis, & adjuvat, ut poſſis. Cujus mandata gravia non ſunt, cujus jugum ſuave eſt, & onus leve. Qui enim ſunt Filii Dei, Chriſtum diligunt; qui autem diligunt eum, ut ipſemet teſtatur, ſervant ſermones ejus; quod utique cum divino auxilio præſtare poſſunt. Licet enim in hac mortali vita, quantumvis ſancti, & juſti in levia ſaltem, & quotidiana, quæ etiam venialia dicuntur, peccata, quandoque cadant, non propterea deſinunt eſſe juſti. Nam juſtorum illa vox eſt & humilis, & verax: Dimittite nobis debita noſtra. Quo fit, ut juſti ipſi eo magis ſe obligatos ad ambulandum in via juſtitiæ ſentire debeant, quo liberati jam a peccato, ſervi autem facti Deo, ſobrie, juſte, & pie viventes proficere poſſunt per Chriſtum Jeſum, per quem acceſſum habuerunt in gratiam iſtam. Deus namque ſua gratia ſemel juſtificatos non deſerit, niſi ab eis prius deſeratur. Itaque nemo ſibi in ſola fide blandiri debet, putans fide ſola ſe hæredem eſſe conſtitutum, hæreditatemque conſecuturum, etiamſi Chriſto non compatiatur, ut & conglorificetur; nam & Chriſtus ipſe ut inquit Apoſtolus, cum eſſet filius Dei, didicit ex iis, quæ paſſus eſt, obedientiam; & conſummatus factus eſt omnibus obtemperantibus ſibi, cauſa ſalutis æternæ. Propterea Apoſt. ipſe monet juſtificatos, dicens: Neſcitis quod ii, qui in ſtadio currunt, omnes

Inf. c. 18. 1. *Io.* 5. *Mat.* 11. *in fin.* *Jo:* 14. *Conc. Afr.* 1. 81. 82. 83. *Conc. Milev. c.* 7. 8. *&* 9. *Mat.*6. *Luc.*21. *cap. unum* 15. *d. c. adhuc, &c. de quotidianis de pœn. d.*3. *Tit.* 2. *Inf. c.* 20. *Phi.*2. *Haeb.* 5. 1.*Cor.*8.

quidem currunt, ſed unus accipit bravium, ſic currite, ut comprehendatis. Ego igitur ſic curro, non quaſi in incertum: ſic pugno, non quaſi aerem verberans: ſed caſtigo corpus meum, & in ſervitutem
2. *Pet.* redigo, ne forte, cum aliis prædicavarim, ipſe reprobus efficiar. Item Princeps Apoſtolorum Petrus: Satagite, ut per bona opera certam veſtram vocationem, & electionem faciatis: hæc enim facientes, non
Inf. cap. 15. peccabitis aliquando. Unde conſtat, eos orthodoxæ religionis doctrinæ adverſari, qui dicunt, juſtum in omni bono opere ſaltem venialiter peccare, aut (quod intolerabilius eſt) pœnas æternas mereri: atque etiam eos, qui ſtatuunt, in omnibus operibus juſtos peccare, ſi in illis ſuam ipſorum ſocordiam excitando, & ſeſe ad currendum in ſtadio cohortando, cum hoc, ut in primis glorificetur Deus, mercedem quo-
Inf. c. 31. que intuentur æternam, cum ſcriptum ſit: Inclinavi cor meum ad faciendas juſtificationes tuas pro-
Pſal. 118. pter retributionem: & de Moyſe dicat Apoſtolus, quod reſpiciebat in remunerationem.

Praedeſtinationis temerariam praeſumptionem cavendam eſſe. CAP. XII.

Heb. 11.

Inf. c. 15. & 16. *c. corripiantur in fi.* 24. *q.* 3. *Pro.* 20. *Ezech.* 18. *Gal.* 3.

NEmo quoque, quamdiu in hac mortalitate vivitur, de arcano divinæ prædeſtinationis myſterio uſque adeo præſumere debet, ut certo ſtatuat; ſe omnino eſſe in numero prædeſtinatorum: quaſi verum eſſet, quod juſtificatus, aut amplius peccare non poſſit, aut, ſi peccaverit, certam ſibi reſipiſcentiam promittere debeat. Nam niſi ex ſpeciali revelatione ſciri non poteſt, quos Deus ſibi elegerit.

De Perſeverantiae munere. CAP. XIII.

Matth. 19. *c. Juggeſtum* 7. *q.* 1. & *c.* 8. *non rever. tebantur de pœn. d.* 1. *in f. c.* 16. & 22. *Ezech.* 33. *Philip.* 2. 1. *Cor.* 8.

SImiliter de perſeverantiæ munere, de quo ſcriptum eſt: Qui perſeveraverit uſque in finem, hic ſalvus erit: quod quidem aliunde haberi non poteſt, niſi ab eo, qui potens eſt, eum qui ſtat, ſtatueret, ut perſeveranter ſtet; & eum, qui cadit, reſtituere, nemo ſibi certi aliquid abſoluta certitudine polliceatur: tametſi in Dei auxilio firmiſſimam ſpem collocare, & reponere omnes debent. Deus enim, niſi ipſi illius gratiæ defuerint, ſicut cœpit opus bonum, ita perficiet, operans velle, & perficere. Verumtamen, qui ſe exiſtimant ſtare, videant, ne cadant

dant

dant, & cum timore, ac tremore ſalutem ſuam operentur in laboribus, in vigiliis, in eleemoſynis, in orationibus, & oblationibus, in jejuniis, & caſtitate: formidare enim debent, ſcientes, quod in ſpem gloriæ, & nondum in gloriam renati ſunt, de pugna, quæ ſupereſt, cum carne, cum mundo, cum diabolo, in qua victores eſſe non poſſunt; niſi cum Dei gratia Apoſtolo obtemperent, dicenti: Debitores ſumus non carni, ut ſecundum carnem vivamus; ſi enim ſecundum carnem vixeritis, moriemini; ſi autem ſpiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.

Roman. 8.

De lapſis, & eorum reparatione. CAP. XIV.

QUi vero ab accepta juſtificationis gratia per peccatum exciderunt, rurſus juſtificari poterunt, cum, excitante Deo per Pœnitentiæ Sacramentum, merito Chriſti amiſſam gratiam recuperare procuraverint. Hic enim juſtificationis modus eſt lapſi reparatio, quam ſecundam poſt naufragium deperditæ gratiæ tabulam Sancti Patres apte nuncuparunt. Etenim pro iis, qui poſt Baptiſmum in peccata labuntur, Chriſtus Jeſus Sacramentum inſtituit Pœnitentiæ, cum dixit: Accipite Spiritum Sanctum quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta ſunt. Unde docendum eſt, Chriſtiani hominis pœnitentiam poſt lapſum multo aliam eſſe a baptiſmali, eaque contineri non modo ceſſationem a peccatis, & eorum deteſtationem, aut cor contritum, & humiliatum, verum etiam eorumdem ſacramentalem Confeſſionem, ſaltem in voto, & ſuo tempore faciendam, & ſacerdotalem abſolutionem, itemque ſatisfactionem per jejunia, eleemoſynas, orationes, & alia pia ſpiritualis vitæ exercitia; non quidem pro pœna æterna, quæ vel Sacramento, vel Sacramenti voto una cum culpa remittitur, ſed pro pœna temporali, quæ, ut ſacræ litteræ docent, non tota ſemper, ut in Baptiſmo fit, dimittitur illis, qui gratiæ Dei, quam acceperunt, ingrati Spiritum Sanctum contriſtaverunt, & templum Dei violare non ſunt veriti. De qua pœnitentia ſcriptum eſt: Memor eſto, unde excideris; age pœnitentiam, & prima opera fac. Et iterum: Quæ ſecundum Deum triſtitia eſt, pœnitentiam in ſalutem ſtabilem operetur. Et rurſus: Pœnitentiam agite, & facite fructus dignos pœnitentiæ.

Inf. c. 23. & 29. c. firmiter in fin. extr. de ſum. Trinit. c. 2. poſt nauf. de pœn. d. 1.

San. 20. c. ut conſtitueretur. 50. d. cap. ut evidenter 1. q. 1. cum ſim. inf. ſeſ. 14. de pœnit. c. 2. 3. & 4. pſal. 50. c. ſacrificium. de Pœn. d. 1.

Eph. 4. 1. Cor 3. Apoc. 2. c. quia ſanctum 50. d. & c. miror de pœdiſt. 2. 1. Cor. 7.

Mat. 3. & 4. *Quolibet peccato mortali amitti gratiam, ſed non fidem.* CAP. XV.

Infr. cap. 15. Rom. 16. ADverſus etiam hominum quorundam callida ingenia, qui per dulces ſermones, & benedictiones ſeducunt corda innocentium, aſſerendum eſt, non modo infidelitate, per quam & ipſa fides amittitur, ſed etiam quocumque alio mortali peccato, quamvis non amittitur fides, acceptam juſtificationis gratiam amitti, divinæ legis doctrinam defendendo: quæ a regno Dei non ſolum infideles excludit, 1. Tim. 1. ſed & fideles quoque fornicarios, adulteros, molles, maſculorum concubitores, fures, avaros, ebrioſos, maledicos, rapaces, cæteroſque omnes, qui læthalia committunt peccata, a quibus cum divinæ gratiæ adjumento abſtineri poſſunt, & pro quibus a Chriſti gratia ſeparantur:

De fructu juſtificationis, hoc eſt de merito bonorum operum, deque ipſius meriti ratione. CAP. XVI.

HAc igitur ratione juſtificatis hominibus, ſive acceptam gratiam perpetuo conſervaverint, ſive amiſſam recuperaverint, proponenda ſunt A- Haeb. 6. c. non eſt tam injuſtus de pœn. diſt. 2. poſtoli verba: abundate in omni opere bono, ſcientes, quod labor veſter non eſt inanis in Domino: non enim injuſtus eſt Deus, ut obliviſcatur operis veſtri, & dilectionis, quam oſtendiſtis in nomine ipſius. Et, Nolite amittere confidentiam veſtram, quæ Haeb. 10. in fin. inf. c. 26. magnam habet remunerationem. Atque ideo bene operantibus uſque in finem, & in Deo ſperantibus proponenda eſt vita æterna, & tanquam gratia filiis Dei per Chriſtum Jeſum miſericorditer promiſſa, & tanquam merces, ex ipſius Dei promiſſione, bonis ipſorum operibus, & meritis fideliter reddenda. Hæc 1. Tim. 4. eſt enim illa corona juſtitiæ, quam poſt ſuum certamen, & curſum, repoſitam ſibi eſſe, ajebat Apoſtolus, a juſto judice ſibi reddendam: non ſolum autem ſibi, ſed & omnibus, qui diligunt adventum ejus: Jan. 15. 1. Corin. 11. & Aug. ſup. Ho. 10. 15. Cum enim ille ipſe Chriſtus Ieſus, tanquam caput in membra, & tanquam vitis in palmites, in ipſos juſtificatos jugiter virtutem influat; quæ virtus bona eorum opera ſemper antecedit, & comitatur, & ſubſequitur, & ſine qua nullo pacto Deo grata, & meritoria eſſe poſſent: nihil ipſius juſtificat amplius deeſſe credendum eſt, quo minus plene illis

quidem

quidem operibus, quæ in Deo ſunt facta; & divinæ legi pro hujus ſtatu ſatiſfeciſſe, & vitam æternam ſuo etiam tempore (ſi tamen in gratia deceſſerint) conſequendam, verè promeruiſſe cenſentur: cum Chriſtus Salvator noſter dicat: Si quis biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non ſitiet in æternum; ſed fiet in eo fons aquæ ſalientis in vitam æternam; Ita neque propria noſtra juſtitia, tanquam ex nobis propria ſtatuitur: neque ignoratur, aut repudiatur, juſtitia Dei; quæ enim juſtitia noſtra dicitur, quia per eam nobis inhærentem juſtificamur; illa eadem Dei eſt, quia a Deo nobis infunditur per Chriſti meritum. Neque vero illud omittendum eſt, quod licet bonis operibus in ſacris litteris uſque adeo tribuatur, ut etiam qui uni ex minimis ſuis potum aquæ frigidæ dederit, promittat Chriſtus, eum non eſſe ſua mercede cariturum; & Apoſtolus teſtetur, id, quod in præſenti eſt, momentaneum, & leve tribulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operari in nobis; abſit tamen, ut Chriſtianus homo in ſeipſo vel confidat, vel glorietur, & non in Domino, cujus tanta eſt erga omnes homines bonitas, ut eorum velit eſſe merita, quæ ſunt ipſius dona. Et quia in multis offendimus omnes, unusquiſque ſicut miſericordiam, & bonitatem, ita ſe veritatem, & judicium ante oculos habere debet, neque ſeipſum aliquis, etiamſi nihil ſibi conſcius fuerit, judicare; quoniam omnis hominum vita non humano judicio examinanda & judicanda eſt; ſed Dei, qui illuminabit abſcondita tenebrarum, & manifeſtabit conſilia cordium, & tunc laus erit unicuique a Deo, qui ut ſcriptum eſt, reddet unicuique ſecundum opera ſua. Poſt hanc catholicam de juſtificatione doctrinam, quam niſi quiſque fideliter, firmiterque receperit, juſtificari non poterit; placuit ſanctæ Synodo, hos Canones ſubjungere, ut omnes ſciant, non ſolum quid tenere, & ſequi, ſed etiam quid vitare, & fugere debeant.

Jo. 4. *Matth. 10. in fin. & Marc. 9. circa fin.* *4. Co. 4. in fi. Gal. 6.* *Jer. 9.* *Joel. 12.* *1. Cor. 4.* *Matth. 16.*

DE JUSTIFICATIONE. CANON I.

SI quis dixerit, hominem ſuis operibus, quæ vel per humanæ naturæ vires, vel per legis doctrinam fiant, abſque divina per Jeſum Chriſtum gratia poſſe juſtificari coram Deo; anathema ſit.

Sup. c. 3. & 5 Rom. 3. 1. Co. 8.

Conc. Milev. 5. ca. 5. Concil. Afric. 80. & cap. ult. de conſe. diſt. 4. in inf. cap. 4.

CANON. II. Si quis dixerit, ad hoc ſolum divinam gratiam per Chriſtum Jeſum dari, ut facilius homo juſte vivere ac vitam æternam promereri poſſit; quaſi per liberum arbitrium ſine gratia utrumque; ſed ægre tamen, & difficulter poſſit; anathema ſit.

Sup. c. 5. Rom. 5.

CANON III. Si quis dixerit, ſine præveniente Spiritus Sancti inſpiratione, atque ejus adjutorio, hominem credere, ſperare, diligere, aut poenitere poſſe, ſicut oportet, ut ei juſtificationis gratia conferatur; anathema ſit.

Sup. c. 2. & c. 5.

CANON IV. Si quis dixerit, liberum hominis arbitrium a Deo motum, & excitatum nihil cooperari, aſſentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quo ad obtinendam juſtificationis gratiam ſe diſponat, ac præparet, neque poſſe diſſentire, ſi velit, ſed veluti inamine quoddam nihil omnino agere, mereque paſſive ſe habere; anathema ſit.

CANON V. Si quis liberum hominis arbitrium poſt Adæ peccatum amiſſum, & extinctum eſſe dixerit, aut rem eſſe de ſolo titulo, imo titulum ſine re, figmentum denique a Satana invectum in Eccleſiam; anathema ſit.

Joan. 1. Conc. Araſic. 2. c. 25.

CANON VI. Si quis dixerit, non eſſe in poteſtate hominis vias ſuas malas facere, ſed mala opera; ita ut bona, Deum operari, non permiſſive ſolum, ſed etiam proprie, & per ſe, adeo ut ſit proprium ejus opus non minus proditio Judæ, quam vocatio Pauli; anathema ſit.

CANON VII. Si quis dixerit, opera omnia, quæ ante juſtificationem fiunt, quacumque ratione facta ſint, vere eſſe peccata, vel odium Dei mereri, aut quanto vehementius quis nititur ſe diſponere ad gratiam, tanto eum gravius peccare; anathema ſit.

Pſalm. 17. Luc. 12. & Math. 9. in fin.

CANON VIII. Si quis dixerit, gehennæ metum, per quem ad miſericordiam Dei de peccatis dolendo confugimus, vel a peccando abſtinemus, peccatum eſſe, aut peccatores pejores facere; anathema ſit.

Sup. cap. 7. & 8.

CANON IX. Si quis dixerit, ſola fide impium juſtificari ita ut intelligat, nihil aliud requiri, quod ad juſtificationis gratiam conſequendam cooperetur, & nulla ex parte neceſſe eſſe, eum ſuae voluntatis motu praeparari, atque diſponi; anathema ſit.

CA-

CANON X. Si quis dixerit, homines ſine Chriſti juſtitia, per quam nobis meruit, juſtificati, aut per eam ipſam formaliter juſtos eſſe: anathema ſit. *Gal. 2. Eph. 1. & 4.*

CANON XI. Si quis dixerit, homines juſtificari vel ſola imputatione juſtitiæ Chriſti, vel ſola peccatorum remiſſione, excluſa gratia, & charitate, quæ in cordibus eorum per Spiritum Sanctum diffundatur, atque illis inhæreat; aut etiam gratiam, qua juſtificamur, eſſe tantum favorem Dei; anathema ſit. *Sup. c. 9. Rom. 5.*

CANON XII. Si quis dixerit, fidem juſtificantem nihil aliud eſſe, quam fiduciam divinæ miſericordiæ, peccata remittentis propter Chriſtum, vel eam fiduciam ſolam eſſe, qua juſtificamur; anathema ſit. *Sup. c. 9.*

CANON XIII. Si quis dixerit, omni homini ad remiſſionem peccatorum aſſequendam neceſſarium eſſe, ut credat certo, & abſque ulla hæſitatione propriæ infirmitatis, & indiſpoſitionis, peccata ſibi eſſe remiſſa; anathema ſit. *Sup. c. 12.*

CANON XIV. Si quis dixerit, hominem a peccatis abſolvi, ac juſtificari ex eo, quod ſe abſolvi, ac juſtificari certo credat, aut neminem vere eſſe juſtificatum, niſi qui credat, ſe eſſe juſtificatum, & hac ſola fide abſolutionem, & juſtificationem perfici; anathema ſit. *Sup. c. 2.*

CANON XV. Si quis dixerit, hominem renatum & juſtificatum, teneri ex fide ad credendum, ſe certo eſſe in numero prædeſtinatorum; anathema ſit. *Sup. c. 11. & 13.*

CANON XVI. Si quis magnum illud uſque in finem perſeverantiæ donum ſe certo habiturum abſoluta, & infallibili certitudine, dixerit, niſi hoc ex ſpeciali revelatione didicerit; anathema ſit. *Galat. 3. Ezech. 18.*

CANON XVII. Si quis juſtificationis gratiam, non niſi prædeſtinatis ad vitam contingere dixerit, reliquos vero omnes, qui vocantur, vocari quidem, ſed gratiam non accipere, ut pote divina poteſtate prædeſtinatos ad malum; anathema ſit. *Prov. 26. Sup. c. 11. Rom. 11.*

CANON XVIII. Si quis dixerit, Dei præcepta, homini etiam juſtificato, & ſub gratia conſtituto eſſe ad obſervandum impoſſiblia; anathema ſit. *1. Sup. 11. 1. Ioann. 5.*

CANON XIX. Si quis dixerit, nihil præceptum eſſe in Evangelio præter fidem, cætera eſſe indifferentia, neque præcepta, neque prohibita: ſed libere; aut præter decem præcepta nihil pertinere ad Criſtianos; anathema ſit. *Rom. 23.*

Sup. c. 11. CANON XX. Si quis hominem juſtificatum, & quantumlibet perfectum dixerit non teneri ab obſervantiam Mandatorum Dei, & Eccleſiæ, ſed tantum ad credendum, quaſi vero Evangelium ſit nuda, & abſoluta promiſſio vitæ æternæ ſine conditione ob-
Phil. 4. *Joan.* 5. ſervationis Mandatorum; anathema ſit.

CANON XXI. Si quis dixerit, Chriſtum Jeſum a Deo hominibus datum fuiſſe, ut Redemptorem, cui fidant, non etiam ut Legislatorem, cui obediant; anathema ſit.

Sup. c. 13. CANON XXII. Si quis dixerit, juſtificatum, vel ſine ſpeciali auxilio Dei in accepta juſtitia perſeverare poſſe, vel cum eo non eſſe; anathema ſit.

Sup. c. 14. CANON XXIII. Si quis hominem ſemel juſtificatum dixerit amplius peccare non poſſe, neque gratiam amittere; atque ideo eum, qui labitur, & peccat, nunquam vere fuiſſe juſtificatum, aut contra poſſe in tota vita peccata omnia, etiam venialia vitare, niſi ex ſpeciali Dei privilegio, quemadmodum de Beata Virgine tenet Eccleſia: anathema sit.

Sup. c. 10. CANON XXIV. Si quis dixerit, juſtitiam acceptam non conſervari, atque etiam non augeri coram Deo per bona opera, ſed opera ipſa fructus ſolummodo, & ſigna eſſe juſtificationis, adeptæ non autem ad augendæ cauſam; anathema sit.

Sup. c. 11. *in fine.* CANON XXV. Si quis in quolibet bono opere juſtum ſaltem venialiter peccare dixerit, aut (quod intolerabilius eſt) mortaliter, atq; ideo pœnas æternas mereri; tantumque ob id non damnari, quia Deus
Sup. cap. 16. ea opera non imputet ad damnationem; anathema sit.

Matth. 10. *Pſalm.* 128. CANON XXVI. Si quis dixerit, juſtos non debere pro bonis operibus, quæ in Deo fuerint facta, expectare, & ſperare æternam retributionem a Deo per ejus miſericordiam, & Jeſu Chriſti meritum, ſi bene agendo, & divina Mandata cuſtodiendo, uſque in finem perſeveraverint; anathema sit.

Sup. cap. 15. CANON XXVII. Si quis dixerit, nullum eſſe mortale peccatum, niſi infidelitatis, aut nullo alio quantumvis gravi, & enormi; præterquam infidelitatis peccato, ſemel acceptam gratiam amitti; anathema sit.

CANON XXVIII. Si quis dixerit, amiſſa per peccatum gratia, ſimul & fidem ſemper amitti; aut fi-
Sup. cap. 10. dem, quæ remanet, non eſſe veram fidem, licet non ſit

ſit viva; aut eum, qui fidem ſine charitate habet, non eſſe Chriſtianum; anathema ſit.

CANON XXIX. Si quis dixerit, eum, qui poſt Baptiſmum lapſus eſt non poſſe per Dei gratiam reſurgere: aut poſſe quidem, ſed ſola fide amiſſam juſtitiam recuperare ſine Sacramento Pœnitentiæ, prout ſancta Romana, & univerſalis Eccleſia a Chriſto Domino, & ejus Apoſtolis edocta, hucusque profeſſa eſt, ſervavit, & docuit; anathema ſit. *Inf. ſeſſ. 15. Can. 15. de pœn.*

CANON XXX. Si quis poſt acceptam juſtificationis gratiam cuilibet peccatori pœnitenti, ita culpam remitti, & reatum æternæ pœnæ deleri dixerit, ut nullus remaneat reatus pœnæ temporalis exolvendæ, vel in hoc ſæculo, vel in futuro in Purgatorio, antequam ad regna cœlorum aditus patere poſſit; anathema ſit. *Inf. ſeſ. 25. in princ.*

CANON XXXI. Si quis dixerit, juſtificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis bene operatur; anathema ſit.

CANON XXXII. Si quis dixerit, hominis juſtificati bona opera ita eſſe dona Dei ut non ſint etiam bona ipſius juſtificati merita, aut ipſum juſtificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam, & Jeſu Chriſti meritum, cujus vivum membrum eſt, fiunt, non vere mereri augmentum gratiæ, vitam æternam, & ipſius vitæ æternæ (ſi tamen in gratia deceſſerit) conſecutionem, atque etiam gloriæ augmentum; anathema ſit. *Sup. c. 14. fin.*

CANON XXXIII. Si quis dixerit, per hanc doctrinam catholicam de juſtificatione a S. Synodo hoc præſenti decreto expreſſam, aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis Jeſu Chriſti D. N. derogari, & non potius veritatem fidei noſtræ, Dei denique, ac Chriſti Jeſu gloriam illuſtrari; anathema ſit.

Decretum de Reformatione. CAP. I.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem præſidentibus Apoſtolicæ Sedis Legatis, ad reſtituendam collapſam admodum Eccleſiaſticam diſciplinam, depravatoſque in clero, & populo chriſtiano mores emendandos ſe accingere volens, ab iis, qui majoribus Eccleſiis præſunt, initium cenſuit eſſe ſumendum; integritas enim præſidentium ſalus eſt ſubditorum, confidens itaque per Domini, ac Dei noſtri miſe- *c. inter cæt.*

Poralia, ext. de tranſlat. Epiſc.

ca. in ſacerdo. & c. Epiſcopor. 61. d. c. fin. 51. d. conſ. ſurd. c. 13 & inf. Seſſ. 24. de ref. c. 1.

Act. 10. 2. Tim. 4. Ioan. 10. c. ſit rector. 43. d. c. adverſus 7. q. 1. c. 2. ſi de renunciat.

Ezechiel. 3. Act. 20. ca. Eph. 48. diſt.

c. 1. 2. 13. q. 2. & inf. ſeſſ. 24. c. 1. in fine de ref. ca. pervenit. Si cum multis ſeq. 6. qu. 1, de cler. non reſiden. per totum c. cum ex eo de elect. in 6.

miſericordiam, providamque ipſius Dei in terris Vicarii ſolertiam omnino futurum, ut ad Eccleſiarum regimen (onus quippe Angelicis humeris formidandum) qui maximè digni fuerint, quorumque prior vita, ac omnis ætas, à puerilibus exordiis, uſque ad perfectiores annos per diſciplinæ ſtipendia Eccleſiaſticæ laudabiliter acta, teſtimonium præbet, ſecundum venerabiles beatorum Patrum ſanctiones, aſſumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Eccleſiis quibuſcumque quovis nomine, ac titulo præfectos monet, & monitos eſſe vult, attendentes ſibi, & univerſo gregi, in quo Spiritus Sanctus poſuit eos regere Eccleſiam Dei, quam acquiſivit ſanguine ſuo, vigilent, ſicut Apoſtolus præcipit, in omnibus laborent, & miniſterium ſuum impleant; implere autem illud ſe nequaquam poſſe ſciant, ſi greges ſibi commiſſos mercenariorum more deſerant; atque ovium ſuarum, quarum ſanguis de eorum eſt manibus a ſupremo Judice requirendus, cuſtodiæ minime incumbant; cum certiſſimum ſit, non admitti paſtoris excuſationem, ſi lupus oves comedit, & paſtor neſcit. Ac nihilominus, quia nonnulli (quod vehementer dolendum eſt) hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam ſalutis immemores, terrenaque cœleſtibus, ac divinis humana præferentes, in diverſis curis vagantur, aut in negotiorum temporalium ſollicitudine, ovili derelicto; atque ovium ſibi commiſſarium cura neglecta ſe detinent occupatos: placuit ſacroſanctæ Synodo, antiquos Canones, qui temporum, atque hominum injuria pene in deſuetudinem abierunt, adverſus non reſidentes promulgatos innovare; quemadmodum virtute præſentis decreti innovat, ac ulterius pro firmiori eorumdem reſidentia, & reformandis in Eccleſia moribus in hunc, qui ſequitur, modum ſtatuere, atque ſancire. Si quis a Patriarchali, Primitiali, Metropolitana, ſeu Cathedrali Eccleſia, ſibi quocumque titulo, cauſa, nomine, ſeu jure commiſſa, quacumque illa dignitate, gradu, & præminentia præfulgeat, legitimo impedimento, ſeu juſtis, & rationibus cauſis ceſſantibus, ſex menſibus continuis extra ſuam codiceſim morando abfuerit, quartæ partis fructuum unius

anni

anni, fabricæ Eccleſiæ, & pauperibus loci per Superiorem Eccleſiaſticum applicandorum, pœnam ipſo jure incurrat. Quod ſi per alios ſex menſes in hujusmodi abſentia perſeveraverit, aliam quartam partem fructuum ſimiliter applicandam eo ipſo amittat. Creſcente vero contumacia, ut ſeveriori ſacrorum Canonum cenſuræ ſubjiciatur, Metropolitanus ſuffraganeos Epiſcopos abſentes, Metropolitanum vero abſentem ſuffraganeus Epiſcopus antiquior reſidens, ſub pœna interdicti ingreſſus Eccleſiæ eo ipſo incurrendo, infra tres menſes per litteras, ſeu nuncium Romano Pontifici denunciare teneatur, qui in ipſos abſentes, prout cujuſque major, aut minor contumacia exegerit, ſuæ ſupremæ Sedis auctoritate animadvertere, & Eccleſiis ipſis de Paſtoribus utilioribus providere poterit, ſicut in Domino noverit ſalubriter expedire.

ca. ex par. de cl. non reſid. ca. quoniam §. porro.

Inf. ſeſſ. 22. ref. c. 1. & 2. ſeſſ. 24. de ref. c. ex parte, de cl. non reſid.

CAPUT II.

EPiſcopi inferiores quævis beneficia Eccleſiaſtica, perſonalem reſidentiam de jure, ſive conſuetudine exigentia, inſtitutum, ſive commendam obtinentes, ab eorum Ordinariis, quemadmodum eis pro bono Eccleſiarum regimine, & divini cultus augmento: locorum, & perſonarum qualitate penſata, expediens videbitur, opportunis juris remediis reſidere cogantur, nullique privilegia, ſeu indulta perpetua de non reſidendo, aut de fructibus in abſentia percipiendis ſuffragentur. Indulgentiis vero, & diſpenſationibus temporalibus ex veris, & rationabilibus cauſis tantum conceſſis, & coram Ordinario legitime probandis, in ſuo robore permanſuris; quibus caſibus nihilominus officium ſit Epiſcoporum, tanquam in hac parte a Sede Apoſtolica delegatorum, providere, ut per deputationem idoneorum Vicariorum, & congruæ portionis fructuum aſſignationem cura animarum nullatenus negligatur; nemini, quo ad hoc, privilegio ſeu exemptione quacumque ſuffragante.

c. fin. de re.

ca. cum ex eo, de elect. in 6. ca. beneficium, de regul. eodem lib. & infra ſeſ. 7. c. 5. & 7. de ref. c. 1.

CAPUT III.

ECcleſiarum Prælati ad corrigendum ſubditorum exceſſus prudenter, ac diligenter intendant, & nemo ſæcularis Clericus, cujusvis perſonalis, vel regularis, extra monaſterium degens,

c. qualiter, & quando l. 2. de accuſ.

etiam

etiam ſui ordinis privilegii prætextu, tutus cenſeatur; quominus, ſi deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam ſuper hoc a Sede Apoſtolica delegato, ſecundum canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi valeat.

Inf. ſeſſ. 14. de ref. c. 1. & 4. & ſeſſ. fin. c. 14. de reg.

CAP. IV.

Inf. ſeſſ. ult. de ref. c. 6.

CApitula cathedralium, & aliarum majorum Eccleſiarum, illorumque perſonæ, nullis exemptionibus, conſuetudinibus, ſententiis, juramentis, concordiis, quæ tantum ſuos obligent auctores, non etiam ſucceſſores, tueri ſe poſſunt, quominus a ſuis Epiſcopis, & aliis majoribus Prælatis per ſeipſos, ſolos, vel illis, quibus ſibi videbitur, adjunctis, juxta canonicas ſanctiones, toties, quoties opus fuerit, viſitari, corrigi, & emendari etiam auctoritate Apoſtolica poſſint, & valeant.

CAP. V.

Inf. ſeſſ. 14. c. 2. de ref. or. c. omnes utri. uſq. de pœn. c. ſacerdos, de pœnit. & rem. d. 6. cap. placuit cum ſeq. 7. q. 1,

NUlli Epiſcopo liceat, cujusvis privilegii prætextu, Pontificalia in alterius diœceſi exercere, niſi de Ordinarii loci expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubjectas tantum, ſi ſecus factum fuerit, Epiſcopus ab exercitio Pontificalium, & ſic ordinati ab executione Ordinum, ſint ipſo jure ſuſpenſi.

Indictio futuræ Seſſionis.

PLacet ne vobis, proximam futuram Seſſionem celebrari die Jovis, feria quinta poſt primam Dominicam ſubſequentis Quadrageſimæ, quæ erit die tertia menſis Martii: *Reſponderunt*, Placet.

SESSIO VII. celebrata, Martii 1547.

Decretum de Sacramentis. Proœmium.

AD conſummationem ſalutaris de juſtificatione doctrinæ, quæ in præcedenti proxima Seſſione uno omnium Patrum conſenſu promulgata fuit, conſentaneum viſum eſt de Sanctiſſimis Eccleſiæ Sacramentis agere, per quæ omnis vera juſtitia vel incipit, vel cœpta augetur, vel amiſſa reparatur; propterea ſacroſancta, œcumentica, & generalis Trident. Synodus, in Spiritu Sancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſt. Sedis Legatis, ad errores eliminandos, & extirpandas hæreſes, quæ circa ſanctiſſima ipſa Sacramenta hac noſtra tempeſtate, cum de damnatis olim a Patribus

Conc. Cart. 3. cap. 10.

bus

buſ noſtris hæreſibus ſuscitatæ; tum etiam de novo *Conc. Aur. 2. c. 15. & inf. ſanƈta ſeſ. 24. eſ. de & c. 13.*
ad inventæ ſunt, quæ Catholicæ Eccleſiæ puritati, & animarum ſaluti magnopere efficiunt; rum ſcripturarum doƈtrinæ, Apoſtolicis traditionibus, atque aliorum Conciliorum, & Patrum conſenſu inhaerendo, hos præsentes canones ſtatuendo, & decernendos cenſuit; reliquos, qui ſuperſunt ad cœpti operis perfeƈtionem, deinceps, divino ſpiritu adjuvante, editura.

DE SACRAMENTIS. CANONI.

SI quis dixerit, Sacramenta novæ legis non fuiſſe omnia a Jesu Chriſto Domino noſtro inſtituta, aut eſſe plura, vel pauciora, quam ſeptem, videlicet: Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, extremam Unƈtionem, Ordinem, & Matrimonium, aut etiam aliquod horum ſeptem non eſſe vere, & propriè Sacramentum; anathema ſit. *c. ad abolendum & her.*

CANON II. Si quis dixerit, ea ipſa novæ legis Sacramenta a Sacramentis antiquæ legis non differre, niſi quia ceremoniæ ſunt aliæ, & alii ritus externi; anathema ſit. *cap. nihil. d. con. d. 2. et ſimil.*

CANON III. Si quis dixerit, hæc ſeptem Sacramenta ita eſſe inter se paria, ut nulla ratione aliud ſit alio dignus; anathema ſit. *Sap. ſeſ. 6. de juſt. c. 7. & c. 9.*

CANON. IV. Si equis dixerit, Sacramenta novæ legis non eſſe ad ſalutem neceſſaria, ſed ſuperflua, & ſine eis, aut eorum voto, per ſolam fidem homines a Deo gratiam juſtificationis adipiſci, licet omnia ſingulis neceſſaria non ſint; anathema ſit.

CANON V. Si quis dixerit, hæc Sacramenta propter ſolam fidem nutriendam inſtituta fuiſſe; anathema ſit.

CANON VI. Si quis dixerit, Sacramenta novæ legis non continere gratiam, quam ſignificant: aut gratiam ipſam non ponentibus obicem non conferre, quaſi ſigna tantum externa ſint acceptæ per fidem gratiæ, vel juſtitiæ, & notæ quædam Chriſtianæ profeſſionis, quibus apud homines diſcernuntur fideles ab infidelibus; anathema ſit. *Con. Floren. ſub Eug. IV. ver. hoc doccet Eccl.*

CANON VII. S; quis dixerit, non dari gratiam per hujuſmodi Sacramenta ſemper & omnibus, quantum eſt ex parte Dei, etiamſi rite ea ſuſcipiant; ſed aliquando, & aliquibus; anathema ſit.

CANON

CANON VIII. Si quis dixerit, per ipſa novæ legis Sacramenta ex opere operato non conferri gratiam, ſed ſolam fidem divinæ promiſſionis ad gratiam conſequendam ſufficere; anathema ſit.

CANON IX. Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptiſmo ſcilicet, Confirmatione, & Ordine non imprimi Characterem in anima, hoc eſt, ſignum quoddam ſpirituale, & indelebile, unde iterari non poſſunt; anathema ſit.

CANON X. Si quis dixerit, Chriſtianos omnes in verbo, & omnibus Sacramentis adminiſtrandis habere poteſtatem; anathema ſit.

CANON XI. Si quis dixerit, in miniſtris, dum Sacramenta conficiunt, & conferunt, non requiri intentionem ſaltem faciendi; quod facit Eccleſia; anathema ſit.

CANON XII. Si quis dixerit, miniſtrum in peccato mortali exiſtentem, modo omnia eſſentialia, quæ ad Sacramentum conficiendum, aut conferendum pertinent, ſervaverit, non conficere, aut conferre Sacramentum; anathema ſit.

CANON XIII. Si quis dixerit, receptos & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſolemni Sacramentorum adminiſtratione adhiberi conſuetos, aut contemni, aut ſine peccato a miniſtris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcumque Eccleſiarum Paſtorem mutari poſſe; anathema ſit.

DE BABTISMO CANON I.

SI quis dixerit, Baptiſmum Ioannis habuiſſe eandem vim cum Baptiſmo Chriſti; anathema ſit.

CANON II. Si quis dixerit, aquam veram, & naturalem non eſſe de neceſſitate Baptiſmi; atque ideo verba illa Domini noſtri Jeſu Chriſti: Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, ad metaphoram aliquam detorſerit, anathema ſit.

CANON III. Si quis dixerit, in Eccleſia Romana, quæ omnium Eccleſiarum mater eſt, & magiſtra, non eſſe veram de Babtiſmi Sacramento doctrinam; anathema ſit.

CANON IV. Si quis dixerit, Baptiſmum, qui etiam datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, cum intentione faciendi, quod facit

Sub ſeſſ. 5. de pec. or. c. conſuitation. de temp. ord. & c. diſplic. 23. q. 5. & c. licite 32. q. 7. c. quomo. ante med. de conſ. d. 5. Inf. ſeſſ. 14. de pœn. c. 6. c. multae, ca. remiſſion. can. Chriſtus cum plurib. ſeq. 1. q. 1. ultim ca. ad abſolvendum, de haer. inf. ſeſſ. 22. de obſ. in celeb. miſſ. ca. omnes d. 22. c. quis neſciat 13 cum præc & c. non decet cum mul. d. 12. c. aliemus 15. q. 1. c. ali d, & c. non regenerabuntur, de conſ. 4. c. pen. de bapt. Io. 3. c. filius & c. non dubio, de conſ. d ſunct. 4. c. non decet. 12. d ca. ad abolendum, de haer. ca. 2. de ſum. Tri.

facit Eccleſia, non eſſe verum Babtiſmum; anathema ſi.

CANON V. Si quis dixerit, Baptiſmum liberum eſſe, hoc eſt non neceſſarium ad ſalutem; anathema ſit.

CANON VI. Si quis dixerit, baptizatum non poſſe, etiamſi velit, gratiam amittere, quantumcumque peccet, niſi nolit credere; anathema ſit.

CANON VII. Si quis dixerit, baptizatos per Baptiſmum ipſum ſolius tantum fidei debitores fieri, non autem univerſæ legis Chriſti ſervandæ; anathema ſit.

CANON VIII: Si quis dixerit, baptizatos liberos eſſe ab omnibus ſanctæ Eccleſiæ præceptis, quæ vel ſcripta, vel tradita ſunt, ita ut ea obſervare non teneantur, niſi ſe ſua ſponte illis ſubmittere voluerint; anathema ſit.

CANON IX. Si quis dixerit, ita revocandos eſſe homines ad Baptiſmi ſuſcepti memoriam, ut vota omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt, vi promiſſionis in Baptiſmo ipſo jam factæ, irrita eſſe intelligant; quaſi per ea & fidei, quam profeſſi ſunt, detrahatur, & ipſi Baptiſmo; anathema ſit.

CANON X. Si quis dixerit, peccata omnia, quæ poſt Baptiſmum ſunt, ſola recordatione, & fide ſuſcepti Babtiſmi vel dimitti, vel venialia fieri; anathema ſit.

CANON XI. Si quis dixerit, verum, & rite collatum baptiſmum iterandum eſſe illi, qui apud infideles fidem Chriſti negaverit, cum ad pœnitentiam convertitur; anathema ſit.

CANON XII. Si quis dixerit, neminem eſſe baptizandum, niſi ea ætate, qua Chriſtus baptizatus eſt, vel in ipſo mortis articulo; anathema ſit.

CANON XIII. Si quis dixerit parvulos, eo quod actum credendi non habent, ſuſcepto Baptiſmo, inter fideles computandos non eſſe; ac propterea, cum ad annos diſcretionis pervenerint, eſſe rebaptizandos, aut præſtare omitti eorum Baptiſma, quam eos non actu proprio credentes baptizari in ſola fide Eccleſiæ; anathema ſit.

CANON XIV. Si quis dixerit, hujuſmodi parvulos baptizatos, cum adoleverint, interrogandos eſſe, an ratum habere velint, quod Patrini eorum nomine,

c. 1. eod. tit. in 6. Concil. Flor. de un. Arme. c. 5. c. eictum §. quod verò nu. 2. c. ſeq. 1. q. 1. c. Roman. cum ſeq & cap. ſive hæretic. de conſec. dist. 4. cap. nulla praeter de conſ. dist. 4. Ioann. 3. c. majores. de bapt.

c. quod quidam 1. q. 1. & c. fin. ext. de Sacr. non itera. c. his, de quib. cap. rebaptizar. & cap. cum itaque conſec. dist. 4. & c. dictum est de conſ. d. 3. c. fin. de bap. & toto tit. de Sac. non iteran. c. 2. ad fi. de ſum. Trin & Cl. uni. §. fi. eo. tit. cap. majores

mine, dum baptizarentur, polliciti ſunt, & ubi ſe nolle reſponderint, ſuo eſſe arbitrio relinquendos, nec alia interim pœna ad Chriſtianam vitam cogendos, niſi ut ad Euchariſtiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec reſipiſcant; anathema ſit.

Bap. ſup ſeſ. S. de peccat. orig. in fin.

DE CONFIRMATIONE CANON I.

SI quis dixerit, Confirmatione baptizatorum otioſam cæremoniam eſſe, & non potius verum, & proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuiſſe, quam Cathecheſim quandam, qua adoleſcentiæ proximi fidei ſuæ actionem coram Eccleſia exponebant; anathema ſit.

CANON II. Si quis dixerit, injurios eſſe Spiritui Sancto eos, qui ſacro Confirmationis chriſmati virtutem aliquam tribuunt; anathema ſit.

CANON III. Si quis dixerit, ſanctæ Confirmationis Ordinarium miniſtrum non eſſe ſolum Epiſcopum, ſed quemvis ſimplicem ſacerdotem; anathema ſit.

c. nullus miniſtrorum. de conc. d. 4. c. 1. cum ſeq. de conſ. d. 6. c. manus de con. d. 5. Con. Tol. 4. c. 30. Conc. Cart. 2. c 3. Con. Bra. c. omni tempore de conſ. d. 4. c. ſi jubet. 26. q. 6. c. quanto de conſ.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem Præſidentibus, & Legatis, incœptum reſidentiæ, & reformationis negotium ad Dei laudem, & Chriſtianæ religionis incrementum, proſequi intendens, ut ſequitur, ſtatuendum cenſuit, ſalva ſemper in omnibus Sedis Apoſtolicæ auctoritate.

inf. ſeſ. 12. c. 3. de ſac. ord. inf. Seſſ. ult. de ref. c. 21.

CAPUT I.

AD Cathedralium Eccleſiarum regimen nullus, niſi ex legitimo matrimonio natus, & ætate matura, gravitate morum, litterarumque ſcientia, juxta conſtitutionem Alexandri III. quæ incipit: Cum in cunctis, in Concilio Lateranenſi promulgatam, præditus aſſumatur.

Inf. ſeſ. 22. c. 2. & Seſ. 24 c. 1 de ref. c. cum in cunct de elect. d. c. cum in cunct §. cum verò, c.

CAPUT II.

NEmo, quacumque etiam dignitate, gradu, aut præeminentia præfulgens, plures Metropolitanas, ſeu cathedrales Eccleſias, in titulum, ſive commendam, aut alio quovis nomine, contra ſacrorum Canonum inſtituta recipere, & ſimul retinere præſumat: cum valde felix ſit ille cenſendus, cui unam Eccleſiam bene, ac fructuoſe, & cum animarum ſibi commiſſarum ſalute, regere contigerit.

ſicut de exc. prælat. Conc. Chalced. ca. 10. c. 1. & 2. & 21. q. 1. c. Ss. 70. d. c. unico 1. q. 31. c. quia in tam

Qui

Qui autem plures Eccleſias, contrà præſentis decreti tenorem, nunc detinent, una, quam maluerint, retenta, reliquas infra ſex menſes, ſi ad liberam Sedis Apoſtolicæ diſpoſitionem pertineant, alias infra annum dimittere teneantur: alioquin Eccleſiæ ipſæ, ultimò obtenta dumtaxat excepta, eo ipſo vacare cenſeantur:

c. cum hec, de multa preben da cap. quia nonnulli §. de ma. c. cum ſingula de præbend. in 6.

CAPUT III.

INferiora beneficia Eccleſiaſtica, præſertim curam animarum habentia, perſonis dignis, & habilibus, & quæ in loco reſidere, ac per ſe ipſas curam ipſam exercere valeant, juxta Conſtitutionem Alexandri III. in Lateranenſi, quæ incip. *Quia nonnulli*, & aliam Greg. X. in generali Lugdunenſi Concilio, quæ incip.: *Licet canon*, editam, conferantur: aliter autem facta collatio, sive proviſio omnino irritetur; & Ordinarius collator pœnas conſtitutionis Concilii generalis, quæ incipit: *Grave nimis*, ſe noverit incurſurum.

Cl. gratiae de ref. c. execrabilis, §. qui vero in extrav com. de praebend. & infr. Seſſ. 24. c. 17. de ref. Cle. quia regulares, de ſuppl. negl. praet. c. quia nonnulli, de non reſi. c. licet de elect. in 9. c. grave nimis, de praeben. Sup c. 2. de multa de praebend.

CAPUT IV.

QUicumque de cætero plura curata, aut alias incompatibilia beneficia Eccleſiaſtica, sive per viam unionis ad vitam, ſeu commendæ perpetuæ, aut alio quocumque nomine, & titulo, contra formam ſacrorum canonum, & præſertim conſtitutionis Innocentii III. quæ incipit: *De multa*, recipere, ac simul retinere præſumpſerit; beneficiis ipſis, juxta ipſius conſtitutionis diſpoſitionem, ipſo jure, etiam præſentis canonis vigore, privatus exiſtat.

CAPUT V.

ORdinarii locorum, quoſcumque plura curata, aut alias incompatibilia beneficia eccleſiaſtica obtinentes, diſpenſationes ſuas exhibere diſtricte compellant, & alias procedant juxta conſtitutionem Gregor. X. in generali Lugdunenſi Concilio, editam, quæ incipit: *Ordinarii*, quam eadem S. Synodus innovandam cenſet, & innovat; addens inſuper: quod ipſi Ordinarii, etiam per idoneorum Vicariorum deputationem, & congruæ portionis fructuum aſſignationem omninò provideant, ut animarum cura nullatenus negligatur; & beneficia ipſa debitis obſequiis minimè defraudentur: appellationibus, privilegiis, exemptionibus quibuſcumque, etiam cum judicum ſpecialium deputatione, & illorum inhibitionibus in præmiſſis nemini ſuffragantibus.

Infr. Seſſ. 24. c. 17. c. ordinarii. de off. ord. in 6

Inf. c. 7. & ſup. ſeſſ. 6. de ref. c. 1. in fin.

CAPUT VI.

Inf. ſeſ. 24. de ref. cap. 13. & ſeſ. 25. de ref. cap 9. & inf. ſeſſ. 24. c. 9.

UNiones perpetuæ, a XL. annis circa factæ examinari ab ordinariis, tanquam a Sede Apoſtolica delegatis, poſſint: & quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint, irritæ declarentur. Illæ verò, quæ a dicto tempore citra conceſſæ nondum in toto, vel in parte ſortitæ ſunt effectum, & quæ deinceps ad cujuſvis inſtantiam fient, niſi eas ex legitimis, aut alias rationalibus cauſis, coram loci Ordinario vocatis, quorum intereſt, verificandis, factas fuiſſe conſliterit, per ſubreptionem obtentæ præſumantur; ac propterea, niſi aliter à Sede Apoſtolica declaratum fuerit, viribus omninò careant.

CAPUT. VII

Inf. Seſſ. 14. de ref. c. 9.

Sup. c. 5. inf. Seſſ. ult. de ref. c. 16. Pius V in Bulla incipit: Ad exequendum

BEneficia Eccleſiaſtica curata, quæ Cathedralibus, Collegiatis, ſeu aliis Eccleſiis, vel Monaſteriis, Beneficiis, ſeu Collegiis, aut piis locis quibuſcumque perpetuò unita, & annexa reperiuntur ab Ordinariis locorum annis ſingulis, viſitentur, qui ſolicitè providere procurent, ut per idoneos Vicarios, etiam perpetuos, niſi ipſis Ordinariis, pro bono Eccleſiarum regimine, aliter expedire videbitur, ab eis cum tertiæ partis fructuum, aut majori, vel minori, arbitrio ipſorum Ordinariorum, portione, etiam ſuper certa re aſſignanda, ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur; appellationibus, privilegiis, exemptionibus, etiam cum judicum deputatione, & illorum inhibitionibus quibuſcumque in præmiſſis minimè ſuffragantibus.

CAPUT VIII.

Inf. Seſſ. 24. de ref. c. 9. & Seſſ. 21. c. 8. Conc. Tol. 4 c. 17. Con. Bra. 3 c. 1. Conc Arel. c. 17 c. de cernimus. c. Ep & placuit 10 q. 1. Cap. quoniam quidem d. 100 & infr. Seſſ. 23. de ref. c. 3

LOcorum Ordinarii Eccleſias quaſcumque, quomodolibet exemptas; authoritate Apoſtolica ſingulis annis viſitare teneantur, & opportunis juris remediis providere, ut quæ reparatione indiget, reparentur, & cura animarum, ſi qua illis immineat, aliiſque debitis obſequiis, minimè defraudentur: appellationibus, privilegiis, conſuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore præſcriptis, judicium deputationibus, & illorum inhibitionibus penitus excluſis.

CAPUT IX.

AD majores Eccleſias promoti munus conſecrationis infrà tempus à jure ſtatutum, ſuſcipiant, & prorogationes ultra ſex menſes conceſſæ, nulli ſuffragentur.

Non

CAPUT X.

NOn liceat Capitulis Eccleſiarum, Sede vacante, infra annum a die vacationis, ordinandi licentiam, aut litteras dimiſſorias, ſeu reverendas, ut aliqui vocant, tam ex juris communis diſpoſitione, quam etiam cujusvis privilegii, aut conſuetudinis vigore, alicui, qui beneficii Eccleſiaſtici recepti, ſive recipiendi occaſione arctatus non fuerit, concedere: ſi ſecus fiat, Capitulum contraveniens, Eccleſiaſtico ſubjaceat interdicto; & ſic ordinati, ſi in minoribus Ordinibus conſtituti fuerint, nullo privilegio clericali, præſertim in criminalibus, gaudeant: in majoribus vero, ab executione Ordinum, ad beneplacitum futuri Prælati, ſint ipſo jure ſuſpenſi. *C. cum nullis de temp. ord. in 6. Inf. 24. ſeſ. de re. cap. 10.*

CAPUT XI.

FAcultates de promovendo a quocumque, non ſuffragentur, niſi habentibus legitimam cauſam, ob quam a propriis Epiſcopis ordinari non poſſint, in litteris exprimendam: & tunc non ordinentur, niſi ab Epiſcopo in ſua diœceſi reſidente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligenti prævio examine. *C. licet can. & ca. cum ex eo de elect. in 6.*

CAPUT XII.

FAcultates de non promovendo, præterquam in caſibus a jure expreſſis, conceſſæ, ad annum tantum ſuffragentur. *Inf. ſeſſ. 14. c. 23. de ref.*

CAPUT XIII.

PRæſentati, ſeu electi, vel nominati a quibusvis Eccleſiaſticis perſonis, etiam Sedis Apoſtolicæ Nunciis, ad quævis Eccleſiaſtica beneficia, non inſtituantur, nec confirmentur, neque admittantur, etiam prætextu cujusvis privilegii, ſeu conſuetudinis, etiam ab immemorabili tempore præſcriptæ, niſi fuerint prius a locorum Ordinariis examinati, & idonei reperti. Et nullus appellationis remedio, ſe tueri poſſit, quominus examen ſubire teneatur. Præſentatis tamen, electis, ſeu nominatis ab univerſitatibus, ſeu collegiis generalium Studiorum exceptis.

CAPUT XIV.

IN exemptorum cauſis Conſtitutio Innocen. III. quæ incipit: *Volentes*, in generali Concilio Lugdunenſi edita, ſervetur; quam eadem ſacroſancta Synodus innovandam cenſuit, & innovat, addendo inſuper, quod in civilibus cauſis mercedum, & miſerabilium perſonarum Clerici ſæculares *C. 2. de priv. in 6.*

aut regulares extra Monaſterium degentes, quomodolibet exempti, etiam ſi certum Judicem à Sede Apoſtolica deputatum, in partibus habeant; in aliis verò, ſi ipſum Judicem non habuerint, coram locorum Ordinariis, tanquam in hoc ab ipſa Sede delegatis, conveniri, & jure medio ad ſolvendum debitum cogi, & compelli poſſint: privilegiis, exemptionibus, conſervatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus adverſus præmiſſa nequaquam valituris.

CAPUT XV.

infr. Seſſ. 14. de ref. c. 6. in fin.

CUrent Ordinarii, ut hoſpitalia quæcumque a ſuis adminiſtratoribus, quocumque illi nomine cenſeantur, etiam quomolibet exemptis fideliter, & diligenter gubernentur, forma ſervata Conſtitutionis Concil. Vienenſ quæ incipit: *Quia contingit*. Quam quidem Conſtitutionem eadem S. Synodus innovandam duxit, & innovat, cum derogationibus in ea contentis.

Indictio futuræ Seſſionis.

ITerum hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decrevit, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe die Jovis, fer. v. poſt ſequentem Dominicam in Albis, quæ erit XXI. menſis Aprilis præſentis anni 1547.

Bulla facultatis transferendi Concilii.

P*Aulus Epiſcopus ſervus ſervorum Dei*, venerabili F. Jo: Mariæ Epiſcopo Præneſtino, & dilectis filiis, Marcello tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem Presbytero, ac Reginaldo S. Mariæ in Coſmedin Diacono, Cardin., noſtris, & Apoſt. Sedis Legat. de latere, ſalutem, & Apoſt: benedict. Regimini univerſalis Eccleſiæ, meritis licet imparibus, diſponente Domino, præſidentes, noſtri officii partes eſſe putamus, ut, ſi quod gravius cauſa Reipub. Chriſtianæ conſtituendum ſit, id non modò tempore opportuno: verum etiam loco commodo, & idoneo perficiatur. Cum itaque nos ſuper, poſt quam ſuſpenſionem celebrationis ſacri œcumenici, & univerſalis Concilii, alias per nos in Civitate Trid. ex cauſis tunc expreſſis, de venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Card. conſilio, & aſſenſu indicti; ex certis aliis etiam tunc expreſſis cauſis, uſque ad aliud opportunius, et commodius tempus per nos declarandum, de ſimili

mili conſilio, & aſſenſu factum, audita pace inter chariſſimos in Chriſto filios noſtros, Carolum Rom. Imp. ſemper Auguſt. & Francis. Francorum Regem Chriſtianiſſ. conciliata, pari conſilio, & aſſenſu ſuſtuleramus, & amoveramus: nequeuntes ipſis, tunc legitimè impediti, ad dictam Civitatem perſonaliter accedere, & eidem Concilio intereſſe; Vos noſtros, & Apoſt. Sedis Legatos de Latere, in eodem Concilio de ſimili conſilio conſtituerimus, & deputaverimus, voſque ad eandem Civitatem, tanquam pacis Angelos, deſtinaverimus, prout in diverſis noſtris deſuper confectis litteris plenius continetur; Nos, ne tam ſanctum celebrationis Concilii hujusmodi opus ex incommoditate loci, aut alias, quovis modo impediatur, aut plus debito differatur, opportune providere volentes: Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, parique conſilio, & aſſenſu, vobis inſimul, aut duobus ex vobis, reliquo legitimo impedimento detento, ſeu inde forte abſente, quandocumque vobis videbitur, Concil. prædictum de eadem civit. Trid. ad quamcumque aliam commodiorem, & opportuniorem, ſeu tutiorem civitatem, de qua vobis etiam videbitur, transferendi, & mutandi, ac illud in ipſa civitate Tridentina ſupprimendi, & diſſolvendi; nec non Prælatis, & aliis perſonis Concilii hujusmodi, ne in eo ad ulteriora in dicta civitate Tridentina procedant, etiam ſub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis inhibendi, ac idem Concilium in alia civitate hujuſmodi, ad quam illud transferri, & mutari contigerit, continuandi, tenendi, & celebrandi, & ad illud Prælatos, & alias perſonas Conc. Trid. hujuſmodi etiam ſub perjurii, & aliis in litteris indictionis Concilii hujuſmodi expreſſis pœnis evocandi, eidemque ſic translato, & mutato Concilio, nomine, & autoritate prædictis præſidendi, ac in eo procedenti, cæteraque in præmiſſis, & circa ea neceſſaria; & opportuna, alia juxta priorum vobis directarum litterarum continentiam, & tenorem faciendi, ſtatuendi, ordinandi, & exequendi plenam, & liberam Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus poteſtatem, & facultatem: ratum, & gratum habituri, quidquid per vos in præ-

miſſis factum, ſtatutum, ordinatum, executumve fuerit: idque facturi, auctore Domino, inviolabiliter obſervari: Non obſtantibus conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnat. Dominicæ 1547. 8. Kalend. Mart. Pontificatus noſtri anno undecimo Fab. Epiſ. Spol.

B. Motta.

SESSIO VIII. celebrata 11. Martii 1547.

Decretum de Translatione Concilii.

PLacet ne vobis decernere, & declarare de hujusmodi morbo ex præmiſſis, & aliis allegatis ita manifeſtè, & notorie conſtare, ut Prælati in hac Civitate ſine vitæ diſcrimine commorari, & in ea idcirco inviti minime retineri poſſint, & debeant? Itemque attento receſſu multorum Prælatorum poſt proximè præteritam ſeſſionem, & attentis proteſtationibus aliorum complurium Prælatorum in Congregationibss generalibus factis, hinc omnino timore ipſius morbi abire volentium, qui juſte detineri non poſſunt, & ex quorum diſceſſu Concilium, vel diſſolveretur, vel ex paucitate Prælatorum bonus ejus progreſſus impediretur: & attento etiam imminenti periculo vitæ, & aliis cauſis per aliquos ex Patribus in ipſis Congregationibus allegatis, utpote notorie veris & legitimis; placet ne vobis ſimiliter decernere, & declarare, pro conſervatione, & proſecutione ipſius Concilii, & ſecuritate vitæ ipſorum Prælatorum, Concilium ipſum ad Civitatem Bononiæ, veluti ad locum magis paratum, ſalubrem, & idoneum, pro tempore transferendum, eſſe, & ex nunc transferri, & ibidem Seſſionem jam indictam ſtatuta die 21. Aprilis celebrandam eſſe, & celebrari; & ſucceſſivè ad ulteriora procedendam, donec Sanctiſſimo Domino noſtro, & Sacro Concilio expedire videbitur, ut ad hunc, ſeu alium locum, communicatio etiam conſilio cum invictiſſimo

Cæſare, Chriſtianiſſimo Rege, & aliis Regibus, ac Principibus Chriſtianis, ipſum Concilium reduci poſſit, & debeat? *Reſponderunt*: Placet.

SESSIO IX. Bononiæ celebrata 21. Aprilis 1547.

Decretum de prorogatione Seſſionis.

HÆc ſacroſancta, œcumenica, & generalis Synodus, quæ dudum in Civitate Tridentina congregata erat, nunc Bononiæ in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea nomine Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli, divina Providentia, Papæ III. eiſdem Reverendiſſ. Dominis, D. Jo: Maria de Monte, Epiſcopo Prænestino, & Marcello tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem Presbytero, S. R. E. Cardinalibus, & Apoſtolicis de latere Legatis, conſiderans, quod die 11. menſis Martii præſentis anni in generali publica Seſſione, in eadem Civitate Tridentina, & in loco conſueto celebrata, omnibusq; agendis de more peractis, ex cauſis tunc inſtantibus, urgentibus, & legitimis, interveniente etiam auctoritate ſanctæ Sedis Apoſtolicæ, eiſdem Reverendiſſ. Præſidentibus, etiam ſpecialiter conceſſa, decrevit, & ordinavit, Concilium ex eo loco in hanc Civitatem transferendum eſſe, ſicuti tranſtulit; itaque Seſſionem pro preſenti die 21. Aprilis, illic indictam, ut de Sacramentorum, & Reformationis materiis, de quibus tractandum propoſuerat, Canones ſancirentur, & promulgarentur, in hac ipſa Civitate Bononiæ celebrari debere, conſideranſque, nonnullos ex Patribus, qui in hoc Concilio intereſſe conſueverunt, his ſuperioribus majoris hebdomandæ, & ſolemnitatis, Paſchalis diebus, in propriis Eccleſiis occupatos, aliquos etiam aliis impedimentis detentos, huc nondum acceſſiſſe, quos tamen brevi affuturos ſperandum eſt; ac propterea factum eſſe, ut non ea, quam ſancta Synodus deſiderabat, Prælatorum frequentia potuerint materiæ ipſæ Sacramentorum, & reformationis examinari, & diſcuti: ut omnia maturo conſilio cum dignitate, & gravitate debita fiant; bonum, opportunum, & expediens cenſuit, cenſetque, Seſſionem prædictam, quæ hoc ipſo die, ut præfertur, celebranda erat, ad diem Jovis, infra Octavam Pentecoſtes proximè futurum, quo ad

miſericordiam, providamque ipſius Dei in terris Vicarii ſolertiam omnino futurum, ut ad Eccleſiarum regimen (onus quippe Angelicis humeris formidandum) qui maximè digni fuerint, quorumque prior vita, ac omnis ætas, à puerilibus exordiis uſque ad perfectiores annos per diſciplinæ ſtipendia Eccleſiaſticæ laudabiliter acta, teſtimonium præbet ſecundum venerabiles beatorum Patrum ſanctiones, aſſumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Eccleſiis quibuſcumque quovis nomine, ac titulo præfectos monet, ac monitos eſſe vult, attendentes ſibi, & univerſo gregi, in quo Spiritus Sanctus poſuit eos regere Eccleſiam Dei, quam acquiſivit ſanguine ſuo, vigilent, ſicut Apoſtolus præcipit, in omnibus laborent, & miniſterium ſuum impleant; implere autem illud ſe nequaquam poſſe ſciant, ſi greges ſibi commiſſos mercenariorum more deſerant; atque ovium ſuarum, quarum ſanguis de eorum eſt manibus a ſupremo Judice requirendus, cuſtodiæ minime incumbant; cum certiſſimum ſit, non admitti paſtoris excuſationem, ſi lupus oves comedit, & paſtor neſcit. Ac nihilominus, quia nonnulli (quod vehementer dolendum eſt) hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam ſalutis immemores, terrenaque cœleſtibus, ac divinis humana præferentes, in diverſis curis vagantur, aut in negotiorum temporalium ſollicitudine, ovili derelicto, atque ovium ſibi commiſſarium cura neglecta ſe detinent occupatos: placuit ſacroſanctæ Synodo, antiquos Canones, qui temporum, atque hominum injuria pene in deſuetudinem abjerunt, adverſus non reſidentes promulgatos innovare; quemadmodum virtute præſentis decreti innovat, ac ulterius pro firmiori eorumdem reſidentia, & reformandis in Eccleſia moribus in hunc, qui ſequitur, modum ſtatuere, atque ſancire. Si quis a Patriarchali, Primitiali, Metropolitana, ſeu Cathedrali Eccleſia, ſibi quocumque titulo, cauſa, nomine, ſeu jure commiſſa, quacumque illa dignitate, gradu, & præminentia præfulgeat, legitimo impedimento, ſeu juſtis, & rationibus cauſis ceſſantibus, ſex menſibus continuis extra ſuam codiceſim morando abſuerit, quartæ partis fructuum unius

anni

Poralia, ext. de translat. Epiſc.

ca. in ſacerdot. & c. Epiſcopor. 61. d. c. fin. 51. d. conſ. ſurd. c. 13 & inf. Seſſ. 24. de ref. c. 1.

Act. 10.
2. Tim. 4.
Ioan. 10.
c. ſit rector. 43. d. c. adverſus 7. q. 1. c. 2. ſi de renunciat.

Ezechiel. 3. Act. 20. ca. Eph. 48. diſt.

c. 1. 2. 13. q. 2. & inf. ſeſſ. 24. c. 1. in fide ref. ca. pervenit. cum multis ſeq. 6. qu. 1, de cler. non reſiden. per totum c. cum ex eo de elect. in 6.

anni, fabricæ Eccleſiæ, & pauperibus loci per Superiorem Eccleſiaſticum applicandorum, pœnam ipſo jure incurrat. Quod ſi per alios ſex menſes in hujuſmodi abſentia perſeveraverit, aliam quartam partem fructuum ſimiliter applicandam eo ipſo amittat. Creſcente vero contumacia, ut ſeveriori ſacrorum Canonum cenſuræ ſubjiciatur, Metropolitanus ſuffraganeos Epiſcopos abſentes, Metropolitanum vero abſentem ſuffraganeus Epiſcopus antiquior reſidens, ſub pœna interdicti ingreſſus Eccleſiæ eo ipſo incurrendo, infra tres menſes per litteras, ſeu nuncium Romano Pontifici denunciare teneatur, qui in ipſos abſentes, prout cujuſque major, aut minor contumacia exegerit, ſuæ ſupremæ Sedis auctoritate animadvertere, & Eccleſiis ipſis de Paſtoribus utilioribus providere poterit, ſicut in Domino noverit ſalubriter expedire.

ca. ex par. de cl. non reſid. ca. quoniam §. porro.

Inf. ſeſſ. 22. ref. c 1. & 2. ſeſſ. 24. et de ref. c ex parte, de cl. non reſid.

CAPUT II.

Epiſcopi inferiores quævis beneficia Eccleſiaſtica, perſonalem reſidentiam de jure, ſive conſuetudine exigentia, inſtitutum, ſive commendam obtinentes, ab eorum Ordinariis, quemadmodum eis pro bono Eccleſiarum regimine, & divini cultus augmento: locorum, & perſonarum qualitate penſata, expediens videbitur, opportunis juris remediis reſidere cogantur, nullique privilegia, ſeu indulta perpetua de non reſidendo, aut de fructibus in abſentia percipiendis ſuffragentur. Indulgentiis vero, & diſpenſationibus temporalibus ex veris, & rationabilibus cauſis tantum conceſſis, & coram Ordinario legitime probandis, in ſuo robore permanſuris; quibus caſibus nihilominus officium ſit Epiſcoporum, tanquam in hac parte a Sede Apoſtolica delegatorum, providere, ut per deputationem idoneorum Vicariorum, & congruæ portionis fructuum aſſignationem cura animarum nullatenus negligatur; nemini, quo ad hoc, privilegio ſeu exemptione quacumque ſuffragante.

c. fin. de re.

ca cum ex eo, de elect. in 6. ca. beneficium, de regul. eod. m lib. & infra ſeſ. 7. c. 5. & 7. de reſ. c. 1.

CAPUT III.

Eccleſiarum Prælati ad corrigendum ſubditorum exceſſus prudenter, ac diligenter intendant, & nemo ſæcularis Clericus, cujuſvis perſonalis, vel regularis, extra monaſterium degens,

c. qualiter, & quando l. 2. de acc.

etiam ſui ordinis privilegii prætextu, tutus cenſeatur; quominus, ſi deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam ſuper hoc a Sede Apoſtolica delegato, ſecundum canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi valeat.

Inf. ſeſſ. 14. de ref. c. 1. & 4. & ſeſſ. fin. c. 14. de reg.

CAP. IV.

Inf. ſeſſ. ult. de ref. c. 6.

CApitula cathedralium, & aliarum majorum Eccleſiarum, illorumque perſonæ, nullis exemptionibus, conſuetudinibus, ſententiis, juramentis, concordiis, quæ tantum ſuos obligent auctores, non etiam ſucceſſores, tueri ſe poſſunt, quominus a ſuis Epiſcopis, & aliis majoribus Prælatis per ſeipſos, ſolos, vel illis, quibus ſibi videbitur, adjunctis, juxta canonicas ſanctiones, toties, quoties opus fuerit, viſitari, corrigi, & emendari etiam auctoritate Apoſtolica poſſint, & valeant.

CAP. V.

Inf. ſeſſ. 14. c. 2. de ref. or. c. omnes utri. uſq; de pœn. c. ſacerdos, de pœnit. & rem. d. 6. cap. placuit cum ſeq. 7. q. 1,

NUlli Epiſcopo liceat, cujusvis privilegii prætextu, Pontificalia in alterius diœceſi exercere, niſi de Ordinarii loci expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubjectas tantum, ſi ſecus factum fuerit, Epiſcopus ab exercitio Pontificalium, & ſic ordinati ab executione Ordinum, ſint ipſo jure ſuſpenſi.

Indictio futuræ Seſſionis.

PLacet ne vobis, proximam futuram Seſſionem celebrari die Jovis, feria quinta poſt primam Dominicam ſubſequentis Quadrageſimæ, quæ erit die tertia menſis Martii: *Reſponderunt*, Placet.

SESSIO VII. celebrata, Martii 1547.

Decretum de Sacramentis. Proœmium.

AD conſummationem ſalutaris de juſtificatione doctrinæ, quæ in præcedenti proxima Seſſione uno omnium Patrum conſenſu promulgata fuit, conſentaneum viſum eſt de Sanctiſſimis Eccleſiæ Sacramentis agere, per quæ omnis vera juſtitia vel incipit, vel cœpta augetur, vel amiſſa reparatur; propterea ſacroſancta, œcumentica, & generalis Trident. Synodus, in Spiritu Sancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſt. Sedis Legatis, ad errores eliminandos, & extirpandas hæreſes, quæ circa ſanctiſſima ipſa Sacramenta hac noſtra tempeſtate, cum de damnatis olim a Patribus

Conc. Cart. 3. cap. 10.

bus noſtris hæreſibus ſuscitatæ; tum etiam de novo ad inventæ ſunt, quæ Catholicæ Eccleſiæ puritati, & animarum ſaluti magnopere efficiunt; ſanctarum ſcripturarum doctrinæ, Apoſtolicis traditionibus, atque aliorum Conciliorum, & Patrum conſenſu inhaerendo, hos præſentes canones ſtatuendo, & decernendos cenſuit; reliquos, qui ſuperſunt ad cœpti operis perfectionem, deinceps, divino ſpiritu adjuvante, editura.

Conc. Aur. 2. c. 15. & inf. ſeſ. 24. ef. de & c. 13.

DE SACRAMENTIS. CANONI.

SI quis dixerit, Sacramenta novæ legis non fuiſſe omnia a Jesu Chriſto Domino noſtro inſtituta, aut eſſe plura, vel pauciora, quam ſeptem, videlicet: Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium, aut etiam aliquod horum ſeptem non eſſe vere, & propriè Sacramentum; anathema ſit.

c. ad abolendum & her.

CANON II. Si quis dixerit, ea ipſa novæ legis Sacramenta a Sacramentis antiquæ legis non differre, niſi quia ceremoniæ ſunt aliæ, & alii ritus externi; anathema ſit.

cap. nihil. d. con. d. z. et ſimil.

CANON III. Si quis dixerit, hæc ſeptem Sacramenta ita eſſe inter ſe paria, ut nulla ratione aliud ſit alio dignus; anathema ſit.

Sap. ſeſ. 6. de juſt. c. 7. & c. 9.

CANON. IV. Si quis dixerit, Sacramenta novæ legis non eſſe ad ſalutem neceſſaria, ſed ſuperflua, & ſine eis, aut eorum voto, per ſolam fidem homines a Deo gratiam juſtificationis adipiſci, licet omnia ſingulis neceſſaria non ſint; anathema ſit.

CANON V. Si quis dixerit, hæc Sacramenta propter ſolam fidem nutriendam inſtituta fuiſſe; anathema ſit

CANON VI. Si quis dixerit, Sacramenta novæ legis non continere gratiam, quam ſignificant: aut gratiam ipſam non ponentibus obicem non conferre, quaſi ſigna tantum externa ſint acceptæ per fidem gratiæ, vel juſtitiæ, & notæ quædam Chriſtianæ profeſſionis, quibus apud homines diſcernuntur fideles ab infidelibus; anathema ſit.

Con. Floren. ſub Eug. IV. ver. hoc co- cet Eccl.

CANON VII. Si quis dixerit, non dari gratiam per hujuſmodi Sacramenta ſemper & omnibus, quantum eſt ex parte Dei, etiamſi rite ea ſuſcipiant; ſed aliquando, & aliquibus; anathema ſit.

CANON

CANON VIII. Si quis dixerit, per ipſa novæ legis Sacramenta ex opere operato non conferri gratiam, ſed ſolam fidem divinæ promiſſionis ad gratiam conſequendam ſufficere; anathema ſit.

CANON IX. Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptiſmo ſcilicet, Confirmatione, & Ordine non imprimi Characterem in anima, hoc eſt, ſignum quoddam ſpirituale, & indelebile, unde iterari non poſſunt; anathema ſit.

CANON X. Si quis dixerit, Chriſtianos omnes in verbo, & omnibus Sacramentis adminiſtrandis habere poteſtatem; anathema ſit.

CANON XI. Si quis dixerit, in miniſtris, dum Sacramenta conficiunt, & conferunt, non requiri intentionem ſaltem faciendi; quod facit Eccleſia; anathema ſit.

CANON XII. Si quis dixerit, miniſtrum in peccato mortali exiſtentem, modo omnia eſſentialia, quæ ad Sacramentum conficiendum, aut conferendum pertinent, ſervaverit, non conficere, aut conferre Sacramentum; anathema ſit.

CANON XIII. Si quis dixerit, receptos & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſolemni Sacramentorum adminiſtratione adhiberi conſuetos, aut contemni, aut ſine peccato a miniſtris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcumque Eccleſiarum Paſtorem mutari poſſe; anathema ſit.

DE BABTISMO CANON I.

SI quis dixerit, Baptiſmum Ioannis habuiſſe eandem vim cum Baptiſmo Chriſti; anathema ſit.

CANON II. Si quis dixerit, aquam veram, & naturalem non eſſe de neceſſitate Baptiſmi; atque ideo verba illa Domini noſtri Jeſu Chriſti: Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, ad metaphoram aliquam detorſerit, anathema ſit.

CANON III. Si quis dixerit, in Eccleſia Romana, quæ omnium Eccleſiarum mater eſt, & magiſtra, non eſſe veram de Babtiſmi Sacramento doctrinam; anathema ſit.

CANON IV. Si quis dixerit, Baptiſmum, qui etiam datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, cum intentione faciendi, quod

Sub ſeſſ. 5. de pecc. or. c. conſultation. de temp. ord. & c. diſplic. 23. q. 5. & c. licite 32. q. 7. c. quomo. ante med. de conſ. d. 5. Inf. ſeſſ. 14. de pœn. c. 6. c. multae, ca. remiſſion. can. Chriſtus cum plurib. ſeq. 1. q. 1. ultim ca. ad abſolvendum, de haer. inf. ſeſſ. 22. de obſ. in celeb. miſſ. ca. omnes. d. 22. c. quis neſcit 13 cum præc & c. non decet cum mul. d. 12. c. alienus 15. q. 1. c. alid, & c. non regenerabuntur, de conſ. 4. c. pen. de bapt. Io. 3. c. filius & c. non dubio, de conſ. diſtinct. 4. c. non decet. 12. d ca. ad abolendum, de haer. ca. 2. de ſum. Tri.

facit Eccleſia, non eſſe verum Babtiſmum; anathema ſi.

CANON V. Si quis dixerit, Baptiſmum liberum eſſe, hoc eſt non neceſſarium ad ſalutem; anathema ſit.

CANON VI. Si quis dixerit, baptizatum non poſſe, etiamſi velit, gratiam amittere, quantumcumque peccet, niſi nolit credere; anathema ſit.

CANON VII. Si quis dixerit, baptizatos per Baptiſmum ipſum ſolius tantum fidei debitores fieri, non autem univerſæ legis Chriſti ſervandæ; anathema ſit.

CANON VIII: Si quis dixerit, baptizatos liberos eſſe ab omnibus ſanctæ Eccleſiæ præceptis, quæ vel ſcripta, vel tradita ſunt, ita ut ea obſervare non teneantur, niſi ſe ſua ſponte illis ſubmittere voluerint; anathema ſit.

CANON IX. Si quis dixerit, ita revocandos eſſe homines ad Baptiſmi ſuſcepti memoriam, ut vota omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt, vi promiſſionis in Baptiſmo ipſo jam factæ, irrita eſſe intelligant; quaſi per ea & fidei, quam profeſſi ſunt, detrahatur, & ipſi Baptiſmo; anathema ſit.

CANON X. Si quis dixerit, peccata omnia, quæ poſt Baptiſmum ſunt, ſola recordatione, & fide ſuſcepti Babtiſmi vel dimitti, vel venialia fieri; anathema ſit.

CANON XI. Si quis dixerit, verum, & rite collatum baptiſmum iterandum eſſe illi, qui apud infideles fidem Chriſti negaverit, cum ad pœnitentiam convertitur; anathema ſit.

CANON XII. Si quis dixerit, neminem eſſe baptizandum, niſi ea ætate, qua Chriſtus baptizatus eſt, vel in ipſo mortis articulo; anathema ſit.

CANON XIII. Si quis dixerit parvulos, eo quod actum credendi non habent, ſuſcepto Baptiſmo, inter fideles computandos non eſſe; ac propterea, cum ad annos diſcretionis pervenerint, eſſe rebaptizandos, aut præſtare omitti eorum Baptiſma, quam eos non actu proprio credentes baptizari in ſola fide Eccleſiæ; anathema ſit.

CANON XIV. Si quis dixerit, hujuſmodi parvulos baptizatos, cum adoleverint, interrogandos eſſe, an ratum habere velint, quod Patrini eorum no-

c. 1. eod. tit. in 6. Concil. Flor. de un. Arme. c. 5. c. eiectum §. quod verò nu. 2. c. ſeq. 1. q. 1. c. Roman. cum ſeq & cap. ſive hæretic. de conſec. dist. 4. cap. nulla præter de conſ. dist. 4. Ioann. 3. c. majores. de bapt.

c. quod quidam 1. q. 1. & c. fin. ext. de Sacr. non itera. c. his, de quib. cap. rebaptizar. & cap. cum itaque conſec. dist. 4. & c. dictum est de conſ. d. 3. c. fin. de bap. & toto tit. de Sac. non iteran. c. 2. ad fi. de ſum. Trin & Cl. uni. §. fi. eo. tit. cap. majores

Bap. ſup ſeſ. S. de peccat. orig. in fin.

mine, dum baptizarentur, polliciti ſunt, & ubi se nolle reſponderint, ſuo eſſe arbitrio relinquendos, nec alia interim pœna ad Chriſtianam vitam cogendos, niſi ut ad Euchariſtiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec reſipiſcant; anathema ſit.

DE CONFIRMATIONE CANON I.

e. nullus miniſtrorum. de conc. d. 4. c. 1. cum ſeq. de conſ. d. 6. c. manus de con. d. 5. Con. Tol. 4. c. 30. Conc. Cart. 2. c 3. Con. Bra. c. omni tempore de conſ. d. 4. c. ſi jubet. 26. q. 6. c. quanto de conſ. inf. ſeſ. 12. c. 3. de ſac. ord. inf. Seſſ. ult. de ref. c. 21.

SI quis dixerit, Confirmationem baptizatorum otioſam cæremoniam eſſe, & non potius verum, & proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuiſſe, quam Catecheſim quandam, qua adoleſcentiæ proximi fidei ſuæ actionem coram Eccleſia exponebant; anathema ſit.

CANON II. Si quis dixerit, injurios eſſe Spiritui Sancto eos, qui ſacro Confirmationis chriſmati virtutem aliquam tribuunt; anathema ſit.

CANON III. Si quis dixerit, ſanctæ Confirmationis Ordinarium miniſtrum non eſſe ſolum Epiſcopum, ſed quemvis ſimplicem ſacerdotem; anathema ſit.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem Præſidentibus, & Legatis, incœptum reſidentiæ, & reformationis negotium ad Dei laudem, & Chriſtianæ religionis incrementum, proſequi intendens, ut ſequitur, ſtatuendum cenſuit, ſalva ſemper in omnibus Sedis Apoſtolicæ auctoritate.

CAPUT I.

Inf. ſeſ. 22. c. 2. & Seſ. 24 c. 1 de ref. c. cum in cunct de elect. d. c. Cum in cunct. §. cum verò, c. ſicut de exc. prælat. Conc. Chalced. ca. 10. c. 1. & 2. & 21. q. 1. c. Ss. 70. d. c. unico 1. q. 31. c. quia in tam

AD Cathedralium Eccleſiarum regimen nullus, niſi ex legitimo matrimonio natus, & ætate matura, gravitate morum, litterarumque ſcientia, juxta conſtitutionem Alexandri III. quæ incipit: Cum in cunctis, in Concilio Lateranenſi promulgatam, præditus aſſumatur.

CAPUT II.

NEmo, quacumque etiam dignitate, gradu, aut præeminentia præfulgens, plures Metropolitanas, ſeu cathedrales Eccleſias, in titulum, ſive commendam, aut alio quovis nomine, contra ſacrorum Canonum inſtituta recipere, & ſimul retinere præſumat: cum valde felix ſit ille cenſendus, cui unam Eccleſiam bene, ac fructuoſe, & cum animarum ſibi commiſſarum ſalute, regere contigerit.

Qui

Qui autem plures Eccleſias, contrà præſentis decreti tenorem, nunc detinent, una, quam maluerint, retenta, reliquas infra ſex menſes, ſi ad liberam Sedis Apoſtolicæ diſpoſitionem pertineant, alias infra annum dimittere teneantur: alioquin Eccleſiæ ipſæ, ultimò obtenta dumtaxat excepta, eo ipſo vacare cenſeantur:

c. cum hec, dec multa preben da cap. quia nonnulli §. de ma. c. cum ſin gula de præbend. in 6.

CAPUT III.

Inferiora beneficia Eccleſiaſtica, præſertim curam animarum habentia, perſonis dignis, & habilibus, & quæ in loco reſidere, ac per ſe ipſas curam ipſam exercere valeant, juxta Conſtitutionem Alexandri III. in Lateranenſi, quæ incip. *Quia nonnulli*, & aliam Greg. X. in generali Lugdunenſi Concilio, quæ incip.: *Licet canon*, editam, conferantur: aliter autem facta collatio, ſive proviſio omnino irritetur; & Ordinarius collator pœnas conſtitutionis Concilii generalis, quæ incipit: *Grave nimis*, ſe noverit incurſurum.

Cl gratiae de ref. c. execrabilis, §. qui vero in extrav com. de praebend. & infr. Seſſ. 24. c. 17. de ref. Cle. quia regulares, de ſuppl. negl. prael. c. quia nonnulli, de non reſi. c. licet de elect. in 9. c. grave nimis, de praeben. Sup c. 2. de multa de praebend.

CAPUT. IV.

Quicumque de cætero plura curata, aut alias incompatibilia beneficia Eccleſiaſtica, ſive per viam unionis ad vitam, ſeu commendæ perpetuæ, aut alio quocumque nomine, & titulo, contra formam ſacrorum canonum, & præſertim conſtitutionis Innocentii III. quæ incipit: *De multa*, recipere, ac ſimul retinere præſumpſerit; beneficiis ipſis, juxta ipſius conſtitutionis diſpoſitionem, ipſo jure, etiam præſentis canonis vigore, privatus exiſtat.

CAPUT V.

Ordinarii locorum, quoſcumque plura curata, aut alias incompatibilia beneficia eccleſiaſtica obtinentes, diſpenſationes ſuas exhibere diſtricte compellant, & alias procedant juxta conſtitutionem Gregor. X. in generali Lugdunenſi Concilio, editam, quæ incipit: *Ordinarii*, quam eadem S. Synodus innovandam cenſet, & innovat; addens inſuper: quod ipſi Ordinarii, etiam per idoneorum Vicariorum deputationem, & congruæ portionis fructuum aſſignationem omninò provideant, ut animarum cura nullatenus negligatur; & beneficia ipſa debitis obſequiis minimè defraudentur: appellationibus, privilegiis, exemptionibus quibuſcunque, etiam cum judicum ſpecialium deputatione, & illorum inhibitionibus in præmiſſis nemini ſuffragantibus.

Infr. Seſſ. 24. c. 17. c. ordinarii. de off. ord. in 6

Inf. c. 7. & ſup. ſeſſ. 6. de ref. c. 1. in fin.

CAPUT VI.

Inf. ſeſ. 24. de ref. cap. 13 & ſeſ. 25. de ref. cap 9. & inf. ſeſſ. 24. c. 9.

UNiones perpetuæ, a XL. annis circa factæ examinari ab ordinariis, tanquam a Sede Apoſtolica delegatis, poſſint: & quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint, irritæ declarentur. Illæ verò, quæ a dicto tempore citra conceſſæ nondum in toto, vel in parte ſortitæ ſunt effectum, & quæ deinceps ad cujuſvis inſtantiam fient, niſi eas ex legitimis, aut alias rationalibus cauſis, coram loci Ordinario vocatis, quorum intereſt, verificandis, factas fuiſſe conſliterit, per ſubreptionem obtentæ præſumantur; ac propterea, niſi aliter à Sede Apoſtolica declaratum fuerit, viribus omninò careant.

CAPUT. VII

Inf. Seſſ. 14. de ref. c. 9.

BEneficia Eccleſiaſtica curata, quæ Cathedralibus, Collegiatis, ſeu aliis Eccleſiis, vel Monaſteriis, Beneficiis, ſeu Collegiis, aut piis locis quibuſcumque perpetuò unita, & annexa reperiuntur ab Ordinariis locorum annis ſingulis, viſitentur, qui ſolicitè providere procurent, ut per idoneos Vicarios, etiam perpetuos, niſi ipſis Ordinariis, pro bono Eccleſiarum regimine, aliter expedire videbitur, ab eis cum tertiæ partis fructuum, aut majori, vel minori, arbitrio ipſorum Ordinariorum, portione, etiam ſuper certa re aſſignanda, ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur; appellationibus, privilegiis, exemptionibus, etiam cum judicum deputatione, & illorum inhibitionibus quibuſcumque in præmiſſis minimè ſuffragantibus.

Sup. c. 5. inf. Seſſ. ult. de ref. c. 16. Pius V in Bulquæ incipii: Ad exequendum Inf. Seſſ. 24. de ref. c. 9. & Seſſ. 21. c. 8.

CAPUT VIII.

Conc. Tol 4 c. 17. Con. Bra. 3 c. 1. Conc Arel. c. 17 c. de cernimus. c. Ep & placuit 10 q. 1. Cap. quoniam quidem d. 100

LOcorum Ordinarii Eccleſias quaſcumque, quomodolibet exemptas; authoritate Apoſtolica ſingulis annis viſitare teneantur, & opportunis juris remediis providere, ut quæ reparatione indiget, reparentur, & cura animarum, ſi qua illis immineat, aliſque debitis obſequiis, minimè defraudentur: appellationibus, privilegiis, conſuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore præſcriptis, judicium deputationibus, & illorum inhibitionibus penitus excluſis.

CAPUT IX.

& infr. Seſſ. 23. de ref. c. 3

AD majores Eccleſias promoti munus conſecrationis infrà tempus à jure ſtatutum, ſuſcipiant, & prorigationes ultra ſex menſes conceſſæ, nulli ſuffragentur.

Non

CAPUT X.

NOn liceat Capitulis Eccleſiarum, Sede vacante, infra annum a die vacationis, ordinandi licentiam, aut litteras dimiſſorias, ſeu reverendas, ut aliqui vocant, tam ex juris communis diſpoſitione, quam etiam cujusvis privilegii, aut conſuetudinis vigore, alicui, qui beneficii Eccleſiaſtici recepti, ſive recipiendi occaſione arctatus non fuerit, concedere: ſi ſecus fiat, Capitulum contraveniens, Eccleſiaſtico ſubjaceat interdicto; & ſic ordinati, ſi in minoribus Ordinibus conſtituti fuerint, nullo privilegio clericali, præſertim in criminalibus, gaudeant: in majoribus vero, ab executione Ordinum, ad beneplacitum futuri Prælati, ſint ipſo jure ſuſpenſi.

C. cum nullis de temp. ord. in 6. Inf. 21. ſeſ. de re. cap. 10.

CAPUT XI.

FAcultates de promovendo a quocumque, non ſuffragentur, niſi habentibus legitimam cauſam, ob quam a propriis Epiſcopis ordinari non poſſint, in litteris exprimendam: & tunc non ordinentur, niſi ab Epiſcopo in ſua diœceſi reſidente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligenti prævio examine.

C. licet can. & ca. cum ex eo de elect. in 6.

CAPUT XII.

FAcultates de non promovendo, præterquam in caſibus a jure expreſſis, conceſſæ, ad annum tantum ſuffragentur.

Inf. ſeſſ. 14. c. 23. de ref.

CAPUT XIII.

PRæſentati, ſeu electi, vel nominati a quibusvis Eccleſiaſticis perſonis, etiam Sedis Apoſtolicæ Nunciis, ad quævis Eccleſiaſtica beneficia, non inſtituantur, nec confirmentur, neque admitta tur, etiam prætextu cujusvis privilegii, ſeu conſuetudinis, etiam ab immemorabili tempore præſcriptæ, niſi fuerint prius a locorum Ordinariis examinati, & indonei reperti. Et nullus appellationis remedio, ſe tueri poſſit, quominus examen ſubire teneatur. Præſentatis tamen, electis, ſeu nominatis ab univerſitatibus, ſeu collegiis generalium Studiorum exceptis.

CAPUT XIV.

IN exemptorum cauſis Conſtitutio Innocen. III. quæ incipit: *Volentes*, in generali Concilio Lugdunenſi edita, ſervetur; quam eadem ſacroſancta Synodus innovandam cenſuit, & innovat, addendo inſuper, quod in civilibus cauſis mercedum, & miſerabilium perſonarum Clerici ſæculares

C. 2. de priv. in 6.

aut regulares extra Monaſterium degentes, quomodolibet exempti, etiam ſi certum Judicem à Sede Apoſtolica deputatum, in partibus habeant; in aliis verò, ſi ipſum Judicem non habuerint, coram locorum Ordinariis, tanquam in hoc ab ipſa Sede delegatis, conveniri, & jure medio ad ſolvendum debitum cogi, & compelli poſſint: privilegiis, exemptionibus, conſervatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus adverſus præmiſſa nequaquam valituris.

CAPUT XV.

infr. Seſſ. 14. de ref. c. 6. in fin.

CUrent Ordinarii, ut hoſpitalia quæcumque a ſuis adminiſtratoribus, quocumque illi nomine cenſeantur, etiam quomolibet exemptis fideliter, & diligenter gubernentur, forma ſervata Conſtitutionis Concil. Viengenſ quæ incipit: *Quia contingit*. Quam quidem Conſtitutionem eadem S. Synodus innovandam duxit, & innovat, cum derogationibus in ea contentis.

Indictio futuræ Seſſionis.

ITerum hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decrevit, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe die Jovis, fer. v. poſt ſequentem Dominicam in Albis, quæ erit XXI. menſis Aprilis præſentis anni 1547.

Bulla facultatis transferendi Concilii.

PAulus Epiſcopus ſervus ſervorum Dei, venerabili F. Jo: Mariæ Epiſcopo Præneſtino, & dilectis filiis, Marcello tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem Presbytero, ac Reginaldo S. Mariæ in Coſmedin Diacono, Cardin., noſtris, & Apoſt. Sedis Legat. de latere, ſalutem, & Apoſt: benedict. Regimini univerſalis Eccleſiæ, meritis licet imparibus, diſponente Domino, præſidentes, noſtri officii partes eſſe putamus, ut, ſi quod gravius cauſa Reipub. Chriſtianæ conſtituendum ſit, id non modò tempore opportuno: verum etiam loco commodo, & idoneo perficiatur. Cum itaque nos ſuper, poſt quam ſuſpenſionem celebrationis ſacri œcumenici, & univerſalis Concilii, alias per nos in Civitate Trid. ex cauſis tunc expreſſis, de venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Card. conſilio, & aſſenſu indicti; ex certis aliis etiam tunc expreſſis cauſis, uſque ad alium opportunius, et commodius tempus per nos declarandum, de ſimili

mili conſilio, & aſſenſu factum, audita pace inter chariſſimos in Chriſto filios noſtros, Carolum Rom. Imp. ſemper Auguſt. & Francis. Francorum Regem Chriſtianiſſ. conciliata, pari conſilio, & aſſenſu ſuſtuleramus, & amoveramus: nequeuntes ipſis, tunc legitimè impediti, ad dictam Civitatem perſonaliter accedere, & eidem Concilio intereſſe; Vos noſtros, & Apoſt. Sedis Legatos de Latere, in eodem Concilio de ſimili conſilio conſtituerimus, & deputaverimus, voſque ad eandem Civitatem, tanquam pacis Angelos, deſtinaverimus, prout in diverſis noſtris deſuper confectis litteris plenius continetur: Nos, ne tam ſanctum celebrationis Concilii hujusmodi opus ex incommoditate loci, aut alias, quovis modo impediatur, aut plus debito differatur, opportune providere volentes: Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, parique conſilio, & aſſenſu, vobis inſimul, aut duobus ex vobis, reliquo legitimo impedimento detento, ſeu inde forte abſente, quandocumque vobis videbitur, Concil. prædictum de eadem civit. Trid. ad quamcumque aliam commodiorem, & opportuniorem, ſeu tutiorem civitatem, de qua vobis etiam videbitur, transferendi, & mutandi, ac illud in ipſa civitate Tridentina ſupprimendi, & diſſolvendi; nec non Prælatis, & aliis perſonis Concilii hujusmodi, ne in eo ad ulteriora in dicta civitate Tridentina procedant, etiam ſub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis inhibendi, ac idem Concilium in alia civitate hujuſmodi, ad quam illud transferri, & mutari contigerit, continuandi, tenendi, & celebrandi, & ad illud Prælatos, & alias perſonas Conc. Trid. hujuſmodi etiam ſub perjurii, & aliis in litteris indictionis Concilii hujuſmodi expreſſis pœnis evocandi, eidemque ſic translato, & mutato Concilio, nomine, & autoritate prædictis præſidendi, ac in eo procedendi, cæteraque in præmiſſis, & circa ea neceſſaria; & opportuna, alia juxta priorum vobis directarum litterarum continentiam, & tenorem faciendi, ſtatuendi, ordinandi, & exequendi plenam, & liberam Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus poteſtatem, & facultatem: ratum, & gratum habituri, quidquid per vos in præ-

miſſis factum, ſtatutum, ordinatum, executumve fuerit: idque facturi, auctore Domino, inviolabiliter obſervari: Non obſtantibus conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnat. Dominicæ 1547. 8. Kalend. Mart. Pontificatus noſtri anno undecimo Fab. Epiſ. Spol.

B. Motta.

SESSIO VIII. celebrata 11. Martii 1547.

Decretum de Tranſlatione Concilii.

PLacet ne vobis decernere, & declarare de hujusmodi morbo ex præmiſſis, & aliis allegatis ita manifeſtè, & notorie conſtare, ut Prælati in hac Civitate ſine vitæ diſcrimine commorari, & in ea idcirco inviti minime retineri poſſint, & debeant? Itemque attento receſſu multorum Prælatorum poſt proximè præteritam ſeſſionem, & attentis proteſtationibus aliorum complurium Prælatorum in Congregationibss generalibus factis, hinc omnino timore ipſius morbi abire volentium, qui juſte detineri non poſſunt, & ex quorum diſceſſu Concilium, vel diſſolveretur, vel ex paucitate Prælatorum bonus ejus progreſſus impediretur: & attento etiam imminenti periculo vitæ, & aliis cauſis per aliquos ex Patribus in ipſis Congregationibus allegatis, utpote notorie veris & legitimis; placet ne vobis ſimiliter decernere, & declarare, pro conſervatione, & proſecutione ipſius Concilii, & ſecuritate vitæ ipſorum Prælatorum, Concilium ipſum ad Civitatem Bononiæ, veluti ad locum magis paratum, ſalubrem, & idoneum, pro tempore transferendum, eſſe, & ex nunc transferri, & ibidem Seſſionem jam indictam ſtatuta die 21. Aprilis celebrandam eſſe, & celebrari; & ſucceſſivè ad ulteriora procedendam, donec Sanctiſſimo Domino noſtro, & Sacro Concilio expedire videbitur, ut ad hunc, ſeu alium locum, communicato etiam conſilio cum inviciſſimo

fa-

Cæſare, Chriſtianiſſimo Rege, & aliis Regibus, ac Principibus Chriſtianis, ipſum Concilium reduci poſſit, & debeat? *Reſponderunt*: Placet.

SESSIO IX. Bononiæ celebrata 21. Aprilis 1547.

Decretum de prorogatione Seſſionis.

HÆc ſacroſancta, œcumenica, & generalis Synodus, quæ dudum in Civitate Tridentina congregata erat, nunc Bononiæ in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea nomine Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli, divina Providentia, Papæ III. eiſdem Reverendiſſ. Dominis, D. Jo: Maria de Monte, Epiſcopo Prænestino, & Marcello tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem Presbytero, S. R. E. Cardinalibus, & Apoſtolicis de latere Legatis, conſiderans, quod die 11. menſis Martii præſentis anni in generali publica Seſſione, in eadem Civitate Tridentina, & in loco conſueto celebrata, omnibusq; agendis de more peractis, ex cauſis tunc inſtantibus, urgentibus, & legitimis, interveniente etiam auctoritate ſanctæ Sedis Apoſtolicæ, eiſdem Reverendiſſ. Præſidentibus, etiam ſpecialiter conceſſa, decrevit, & ordinavit, Concilium ex eo loco in hanc Civitatem transferendum eſſe, ſicuti tranſtulit; itaque Seſſionem pro preſenti die 21. Aprilis, illic indictam, ut de Sacramentorum, & Reformationis materiis, de quibus tractandum propoſuerat, Canones ſancirentur, & promulgarentur, in hac ipſa Civitate Bononiæ celebrari debere, conſideranſque, nonnullos ex Patribus, qui in hoc Concilio intereſſe conſueverunt, his ſuperioribus majoris habdomandæ, & ſolemnitatis, Paſchalis diebus, in propriis Eccleſiis occupatos, aliquos etiam aliis impedimentis detentos, huc nondum acceſſiſſe, quos tamen brevi affuturos ſperandum eſt; ac propterea factum eſſe, ut non ea, quam ſancta Synodus deſiderabat, Prælatorum frequentia potuerint materiæ ipſæ Sacramentorum, & reformationis examinari, & diſcuti: ut omnia maturo conſilio cum dignitate, & gravitate debita fiant; bonum, opportunum, & expediens cenſuit, cenſetque, Seſſionem prædictam, quæ hoc ipſo die, ut præfertur, celebranda erat, ad diem Jovis, infra Octavam Pentecoſtes proximè futurum, quo ad

ipſas materias expediendas, differendam, & prorogandam eſſe, quemadmodum differt, ac prorogat: quam diem, & rei gerendæ maximè opportunam, & Patribus, præſertim abſentibus percommodam, judicavit, & judicat: Hoc tamen adjecto, quod terminum ipſum ipſa ſancta Synodus pro ejus arbitrio, & voluntate, ſicuti rebus Concilii putaverit expedire, etiam in privata Congregatione reſtringere, & imminuere poſſit, & valeat.

SESSIO X. Bononiæ celebrata 2. Iunii 1547.

Decretum prorogationis Seſſionis.

QUamvis hæc ſacroſancta, œcumenica, & generalis Synodus Seſſionem, quæ die 21. menſis Aprilis, proximè præteriti, ſuper Sacramentorum, & Reformationis materiis in hac inclita civitate Bononiæ, ex decreto, in urbe Tridentina, in publica ſeſſione, die undecima menſis Martii promulgato, celebranda erat propter aliquas cauſas, ac præſertim propter abſentiam nonnullorum patrum, quos brevi affuturos ſperabat, ad hunc præſentem diem differendam, & prorogandam eſſe decreverit, volens tamen cum iis, qui non venerunt, etiam adhuc benignè agere, eadem ſacroſancta ſynodus, in ſpiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem S. R. E. Cardinalibus, & apoſtolicæ Sedis Legatis, ſtatuit, & decernit, Seſſionem ipſam, quam hac die ſecunda menſis Junii præſentis anni milleſimi quingenteſimi quadrageſimi ſeptimi celebrare decreverat, ad diem jovis poſt feſtum Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit decima quinta menſis Septembris proximè futuri, quo ad prædictas, & alias materias expediendas, differendam, & prorogandam eſſe, quemadmodum differt, & prorogat; ita tamen, quod proſecutio diſcuſſionis, & examinationis tam eorum, quæ ad dogmata, quam quæ ad Reformationem pertinent, iterum non omittatur, & terminum ipſum ipſa ſancta Synodus, pro ejus libito, & voluntate, etiam in privata Congregatione, abbreviare, & prorogare libere poſſit, & valeat.

Die xiv. Septembris MDXLVII. in Congregatione generali Bononiae prorogata fuit Seſſio, quae futura erat die ſequent., ad beneplacitum ſacri Concilii.

BULLA RESUMPTIONIS Concilii Tridentini

Digitized by Google

Sub Julio Tertio Pont. Max.

JUlius Epiſcopus, ſervus ſervorum Dei ad futuram rei memoriam. Cum ad tollenda Religionis noſtræ diſſidia, quæ in Germania longo tempore non ſine totius Chriſtiani Orbis perturbatione, & ſcandalo viguerunt, bonum, opportunum, & expediens eſſe videatur, ſicuti etiam chariſſimus in Chriſto filius noſter Carolus Romanorum Imperator, ſemper Auguſtus nobis per ſuas litteras, & Nuncios ſignificari fecit, ut ſacrum, œcumenicum, generale Concilium, per fel. recor. Paulum III. prædeceſſorem noſtrum indictum, & per nos tunc Cardinalatus honore fungentes, atque ipſius prædeceſſoris nomine, una cum duobus aliis Sanctæ Romane Ecsleſiæ Cardinalibus ipſi Concilio præſidentes, incœptum, ordinatum, & continuatum, in quo plures publicæ, & ſolemnes habitæ fuerunt Seſſiones, pluraq. tam in cauſa fidei, quam reformationis promulgata decreta, multaque etiam ad utramque cauſam pertinentia examinata, & diſcuſſa, ad Civitatem Tridentinam reducatur: Nos, ad quos, & ſummos pro tempore Pontifices ſpectat generalia Concilia indicare, & dirigere, ut Eccleſiæ pacem, & Chriſtianæ fidei, atque orthodoxæ religionis incrementum ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam procuremus; & quantum in nobis eſt, tranquillitati ipſius Germaniæ, quæ ſane provincia retroactis temporibus in vera religione, ac ſacrorum Conciliorum, & Sanctorum Patrum doctrina excolenda, exibendaque maximis Protificibus, Chriſti Redemptoris noſtri in terra Vicariis, debita obedientia, & reverentia, nulli Chriſtianorum provinciæ fuit unquam ſecunda, paternè conſulamus, ſperantes per ipſius Dei gratiam, & benignitatem futurum, ut Reges omnes, ac Principes Chriſtiani juſtis, piiſque noſtris in hac re votis annuat, faveant, atque aſſiſtant; venerabiles fratres Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, omneſque alios; & ſingulos, qui de jure, vel conſuetudine, vel privilegio Conciliis generalibus intereſſe debent, quoſque idem prædeceſſor noſter in ſuis indictionibus, & aliis quibuscumque deſuper confectis, et publicatis litteris. Concilio intereſſe voluit, per viſcera miſericordiæ

Domi-

Domini N.J.C. hortamur, requirimur, & monemus, ut proximis futuris Kalend. Maii, quem diem ad ipſum Concilium in eo, in quo nunc reperitur, ſtatu reſumendum, & proſequendum prævia matura deliberatione,&ex certa noſtra ſcientia,& deApoſtolicæ auctoritatis plenitudine, ac venerabilium Fratrum noſtrorum, ejuſdem ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio, & aſſenſu, ſtatuimus, decernimus,& declaramus, in ipſa Civitate Tridenti, legitimo ceſſante impedimento, convenire, & ſe congregare, ac ipſius Concilii continuationi, & proſecutioni, omni mora poſtpoſita,incumbere velint. Nos enim operam ſedulo daturi ſumus,ut eodem tempore in eadem Civitati noſtri omnino adſint Legati, per quos ſi per ætatem noſtram, valetudinemque, & Sedis Apoſtolicæ neceſſitates perſonaliter adeſſe nequiverimus, Spirito Sancto duce,ipſis Concilio præſidentibus: quacumque ipſius Concilii translatione, & ſuſpenſione, cæteriſque contrariis non obſtantibus quibuſcumq;ac præſertim illis quidem prædeceſſor noſter in ſuis litteris praedictis, quas cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, & Decretis in ſuo robore permanere volumus, atque decernimus,& quatenus opus ſit, innovamus, voluit non obſtare; irritum nihilominus decernentes, & inane,ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrarum hortationis,requiſitionis,monitionis,ſtatuti,declarationis, innovationis, voluntatis, & Decretorum infringere, vel ei auſu temeraire contrarie. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ M.D.XLVIII. Kal. Decemb. Pontificatus noſtri anno primo.

M. Cardinalis Creſcen.
Rom. Amaſæus.

SESSIO XI. *Quæ eſt 1. ſub* Julio Tertio *Pont. Max. Celeb. Kal. Maii* 1551. *Decr.de reſumendo Concilio.*

PLacetne vobis ad laudem, & gloriam Sanctæ, & indi-

individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ad incrementum, & exaltationem Fidei, & religionis chriſtianæ, ſacrum œcumenicum, & generale Concil. Tridentinum, juxta formam, & tenorem litterarum Sanctiſſimi Domini noſtri, reſumi debere, & procedendum eſſe ad ulteriora? *Reſponderunt* : Placet.

Indictio future Seſſionis.

PLacetne vobis, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe in futuris Kal. Septembris! *Reſponderunt* : Placet.

SESSIO XII. *Quae eſt 2. ſub Julio III. Pont. Max.* Celeb. 1. Sept. 1551. *Decretum prorogationis Seſſionis.*

SAcroſancta, œcumenica, generalis Trid. Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, Præſidentibus in ea eiſdem Sanctæ Sedis Apoſtol. Legato, & Nunciis, quæ in proxima præterita ſeſſione ſequentem hanc hodie habendam, & ad ulteriora procedendum eſſe, decreverat, cum ob inclytæ Germanicæ nationis, cujus præcipue cauſa agitur, abſentiam, ac non magnam cæterorum Patrum frequentiam procedere hactenus diſtulerit, de venerabilium in Chriſto fratrum, & filiorum ſuorum Maguntini, & Treverenſis Archiepiſcoporum, ac Sacri Romani Imperii Principum Electorum, & complurium ipſius aliarumque provinciarum Epiſcoporum, ſub hanc ipſam diem adventu in Domino exultans, & dignas ipſi omnipotenti Deo agens gratias, firmamque ſpem concipiens, quam plurimos aliis, tam ipſius Germanicæ, quam aliarum nationum Prælatos, & ſui officii debito, & hoc exemplo commotos, prope diem eſſe venturos, futuram ſeſſionem ad quadrageſimam diem, quæ erit undecima menſis Octobris, indicit; & Concilium ipſum in ſtatu, in quo reperitur, proſequendo, cum in præteritis ſeſſionibus de ſeptem Sacramentis novæ Legis in genere, & in ſpecie de Baptiſmate, & Confirmatione definitum fuerit, ſtatuit, & decernit de ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento, nec non, quod ad reformationem attinet, de reliquis, quæ ad faciliorem, & commodiorem Prælatorum reſidentiam pertinent, agi, & tractari debere ſtatuit, ac monet, & hortatur omnes Patres, ut interim Do-

mini

mini noſtri Jeſu Chriſti exemplo, quantum tamen humana fragilitas patietur, jejuniis, & orationibus vacent, ut tandem placatus, qui in ſæcula ſit be edictus Deus, qui corda hominum ad veræ ſuæ fidei agnitionem, & ſanctæ Matris Eccleſiæ unitatem, ac recte vivendi normam reducere dignetur.

SESSIO XIII.

Quae eſt tertia ſub Julio Tertio Pont. Max.

Celebrata 11. Octob. 1551.

Decretum de Sanctiſſimo Euchariſtiae Sacramento.

SAcroſancta, œcumentica, & Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Sanctæ Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nunciis, etſi in eum finem, non abſque peculiari Spiritus Sancti ductu, & gubernatione convenerit, ut veram, & antiquam de fide, & Sacramentis doctrinam exponeret; & ut hæreſibus omnibus; & aliis graviſſimis incommodis, quibus Dei Eccleſia miſere nunc exagitetur, & in multas, ac varias partes ſcinditur, remedium afferret, hoc præſertim jam inde a principio in votis habuit, ut ſtirpitus convelleret zizania execrabilium errorum, & ſchiſmatum, quæ inimicus homo his noſtris calamitoſis temporibus in doctrina fidei, uſu, & cultu ſacroſanctæ Euchariſtiæ ſuperſeminavit, quam alioqui Salvator noſter in Eccleſia ſua tanquam Symbolum reliquit ejus unitatis, & charitatis, qua Chriſtianos omnes inter ſe conjunctos, & copulatos eſſe voluit. Itaque eadem ſacroſancta Synodus ſanam, & ſinceram illam de venerabili hoc, & divino Euchariſtiæ ſacramento doctrinam tradens, quam ſemper Catholiæ Eccleſia ab ipſo Jeſu Chriſto Domino noſtro, & ejus Apoſtolis erudita, atque Spirito Sancto, illi omnem veritatem in dies ſuggerente, edocta, retinuit, & ad finem uſque ſæculi conſervabit: omnibus Chriſtifidelibus, interdicit, ne poſt hac de SS. Euchariſtia aliter credere, docere, aut prædicare audeant, quam ut eſt hoc præſenti decreto explicatum, atque definitum.

Mat. 13. c. 1. de ſum. Tr. Eph. 3.

Luc 22. c. 1. verſ. Ego pro te 21. iſt. & inf. ſeſſ. 22. c. 1. & ſup. ſc. 5.

De reali praeſentia Domini noſtri Jeſu Chriſti in SS. Euchariſtiae Sacramento. CAP. I.

Ioan. 1.

PRincipio docet Sancta Synodus, & aperte, ac ſimpli-

ſimpliciter profitetur, in almo Sanctæ Euchariſtiæ Sacramento, poſt panis, & vini conſecrationem, Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, verum Deum, atque hominem, vere, realiter, ac ſubſtantialiter ſub ſpecie illarum rerum ſenſibilium contineri. Nec enim hæc inter ſe pugnant, ut ipſe Salvator noſter ſemper ad dexteram Patris in cœlis aſſideat juxta modum exiſtendi naturalem, & ut multis nihilhominus alias in locis ſacramentaliter præſens ſua ſubſtantia nobis adſit, ea exiſtendi ratione, quam & ſi verbis exprimere vix poſſumus, poſſibilem tamen eſſe Deo, cogitatione per fidem illuſtrata, aſſequi poſſumus, & conſtantiſſime credere debemus, ita enim majores noſtri omnes, quotquot in vera Chriſti Eccleſia fuerunt, qui de SS. hoc Sacramento diſſeruerunt, apertiſſime profeſſi ſunt, hoc tam admirabile Sacramentum in ultima cœna Redemptorem noſtrum inſtituiſſe, cum poſt panis, vinique benedictionem, ſe ſuum ipſius corpus illis præbere, ac ſuum ſanguinem, diſertis, ac perſpicuis verbis teſtatus eſt: quæ verba a ſanctis Evangeliſtis commemorata, & a D. Paolo poſtea repetita, cum propriam illam, & apertiſſimam ſignificationem præſeferant, ſecundum quam a Patribus intellecta ſunt; indigniſſimum ſane flagitium eſt, ea a quibuſdam contentioſis & pravis hominibus ad fictitios, & imaginarios tropos, quibus veritas carnis, & ſanguinis Chriſti negatur, contra univerſum Eccleſia ſenſum detorqueri; quæ tanquam columna, & firmamentum veritatis, hæc ab impiis hominibus excogitata commenta, velut Satanica, deteſtata eſt, grato ſemper, & memori animo præſtantiſſimo hoc Chriſti beneficium agnoſcens.

c. 1. de ſum. Trin ſup. ſeſ. 3. in Symbol. Ephe. 1. pſ. 5. & 109 Matt. 22. Marc 12. & 16. in fin 1 Cor 11. Act. 7. Coloſſ. 3. Matth. 9. Luc. 1. Clem. uni. de rel. & vener. Ss. c. cum M. de cele. Miſ.

Matth. 26. Matt 14 Luc 22. 1. Cor. 11.

2. Tim. 2.

De ratione inſtitutionis Sanctiſſimi hujus Sacramenti. CAPUT II.

ERgo Salvator noſter, diſceſſurus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc inſtituit, in quo divitias divini ſui erga homines amoris voluit effundi, memoriam faciens mirabilium ſuorum: & in illius ſumptione colere nos ſui memoriam præcepit, ſuamque annuntiare mortem; donec ipſe ad judicandum mundum venat. Sumi autem voluit

Pſ. 11. Luc. 22. c. iteratur de Conſ. d. 1. Corinth. 11. Matth. 26.

Sa-

Sacramentum hoc tanquam ſpiritualem animarum cibum,quo alantur,&confortentur viventes vita illius,
Joa. n. 6. qui dixit:*Qui manducat me,& ipſe vivet propter me*,&
Cor. 12. tanquam antidotum,quo liberemur a culpis quotidianis,&apeccatis mortalibus præſervemur.Pignus præ-
Epheſ. 5. terea id eſſe voluit futuræ noſtre gloriæ, & perpetuae
Rom. 12. felicitas:adeoq;Symbolum unius illius Corporis, cujus ipſe caput exiſiit, cuiq; nos tanquam membra arctiſſima fidei, ſpei,& charitatis connexione adſtrictos eſſe voluit,ut id ipſum omnes diceremus;nec eſſent in nobis ſchiſmata.

De excellentia Ss. Eucharistiae ſuper reliqua Sacramenta.

CAPUT III.

1. Cor. 5. *Sacrificium de Conſ.d.2. c.multi,1:q.1*

COmmune hoc quidem eſt Ss.Euchariſtiæ cum cæteris Sacramentis, Symbolum eſſe reiſacræ, & inviſibilis gratiæ formam viſibilem:verum illud in ea excellens, & ſingulare reperitur, quod reliqua Sacramenta tum primum ſanctificandi vim habent, cum quis illis utitur:& in Euchariſtia ipſe ſanctitatis au-
Matth. 16. thor antem uſum eſt: nondum enim Euchariſtiam de
Marc. 14. manu domini Apoſtoli ſuſceperant, cum vere tamen ipſe affirmaret,corpus ſuum eſſe quod præbebat, & ſemper hæc fides in Eccleſia Dei fuit,ſtatim poſt conſecrationem verum Domini noſtri corpus, verumque
Inf. ca. 1. ejus ſanguinem ſub panis,&vini ſpecie una cum ipſius anima,& divinitate exiſtere; ſed corpus quidem ſub ſpecie panis, & ſanguinem ſub vini ſpecie ex vi verborum;ipſum autem corpus ſub ſpecie vini,& ſangui-
Rom.6.c.Semel Chriſtus c. iteratur c. ſinguli, & c. Qui manducant.de Conſe. di. 1. inf. c.3.ſeſſ.21.c. 3. vide hom. 5. de Paſch. int. eas quae ob Euſeb. Emi.ſ.adſcri

nem ſub ſpecie panis,animamque ſub utraque,vi naturalis illius connexionis, & concomitantiæ,qui partes Chriſti Domini, qui jam ex mortuis reſurrexit, non amplius moriturus, inter ſe copulantur; divinitatem porto propter admirabilem illam ejus cum corpore, & anima hypoſtaticam unionem. Quapropter veriſſimum eſt,tantundem ſub alterutra ſpecie,atq;ſub utraq; contineri; totus enim, & integer Chriſtus ſub panis ſpecie, & ſub quavis ipſius ſpeciei partet totui item ſub vini ſpecie, & ſub ejus partibus exiſtit.

De Tranſubſtantiatione.

CAPUT. IV.

QUoniam autem Chriſtus redemptor noſter corpus ſuum id, quod ſub ſpecie panis offerebat, vere

vere eſſe dixit: ideo perſuaſum ſemper in Eccleſia Dei fuit, idque nunc denuo ſancta hæc Synodus declarat, per conſecrationem panis, & vini, converſionem fieri totius ſubſtantiæ panis in ſubſtantiam corporis Chriſti Domini noſtri, & totius ſubſtantiæ vini in ſubſtantiam ſanguinis ejus; quæ converſio convenienter, & proprie Sancta Catholica Eccleſia Tranſubſtantiatio eſt appellata.

buntur, & de Con. d. 2. c. 35 ubi pars eſt. Lucae 2. Joan 6. 1. Cor 11.

Cap. Panis de Conſ. d. 2. c. cum de cel. Miſſ. inf. c. 2.

De cultu, & veneratione huic Sanctiſſimo Sacramento exhibenda.

CAP. V.

NUllus itaque dubitandi locus relinquitur, quin omnes Chriſtifideles pro more in Catholica Eccleſia ſemper recepto latriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic Sanctiſſimo Sacramento in veneratione exhibeant. Neque enim ideo minus eſt adorandum, quod fuerit a Chriſto Domino ut ſumatur inſtitutum; nam illum eundem Deum præſentem in eo adeſſe credimus, quem Pater æternus introducens in orbem terrarum, dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei, quem Magi procidentes adoraverunt; quem denique in Galilæa ab Apoſtolis adoratum fuiſſe, ſcriptura teſtatur. Declarat praeterea Sancta Synodus pie, & religioſe admodum in Dei Eccleſiam inductum fuiſſe hunc morem, ut ſingulis annis peculiari quodam, & feſto die præcelſum hoc, & venerabile Sacramentum ſingulari veneratione, ac ſolemnitate celebratur, atque in proceſſionibus reverenter, ochonorificè illud per vias, & loca publica circumferretur. Æquiſſimum eſt enim, ſacros aliquos ſtatutos eſſe dies, cum Chriſtiani omnes ſingulari, ac rara quadam ſignificatione gratos, & memores teſtentur animos erga communem Dominum, & Redemptorum pro tam ineffabili, & plene divino beneficio, quo mortis ejus victoria, & triumphus repræſentatur, atque ne quidem oportuit victricem veritatem de mendacio, & hæreſi triumphum agere, ut ejus adverſarii in conſpectu tanti ſplendoris, & in tanta univerſæ Eccleſiæ laetitia poſiti, vel nobilitati; & fracti tabeſcant, vel pudoce affecti, & confuſi aliquando reſpiſcant.

Inf. c. 6.

Matth. 26.

Pſal. 96. Heb 1. Matth. 28. Luc. 24. Urb Papa cit. in Clementina, un. de Reliq. & ven. SS. inf. c. 6.

1. Corint. 16. Heb. 2.

De

De aſſervando ſacrae Euchariſtiae Sacramento. ad infirmos deferendo. CAP. I.

inf. c. 7. c. Ss. de cele. Miſ. e presbyt. de Conſ. diſt. 2. Conc. Rhem. c. 2. Con. Later. ſub Inn. III. c. 26. c. praeſente 93. d. Con. Ancyr c. 6. Carth. 4. cap. 77. & 58 Agathe c. 15.

Conſuetudo aſſervandi in ſacrario ſanctam Euchariſtiam adeo antiqua eſt, ut eam ſeculum etiam Nicæni Concilii agnoverit. Porro deferri ipſam ſacram Euchariſtiam ad informos, & hunc uſum diligenter in Eccleſiis conſervari, præterquamquod cum ſumma æquitate, & ratione conjunctum eſt, tum multis in Conciliis præceptum invenitur, & vetuſtiſſimo catholicæ Eccleſiæ more eſt obſervatum. Qnare ſancta hæc Synodus retinendum omnino ſalutarem hunc, & neceſſarium morem ſtatuit.

De praeparatione, quae adhibenda eſt, ut digne quis ſacram Euchariſtiam percipiat. CAP VII.

1. Cor. 11. cap Quid eſt c. ſicut Judas & c. timorem de conſ. d. 2. 1. Cor. 11. c. qui ſcelerat. e. quotidie, & c. Panem, de Conſ. d. 2. c. Omnis, qui, cum ſeq. de pœni. diſt. 1. inf. c. 11.

Si non decet ad ſacras ullas functiones quempiam accedere, niſi ſandè: certe quo magis ſanctitas, & divinitas cœleſtis hujus Sacramenti viro Chriſtiano comperta eſt, eo diligentius cavere ille debet, ne abſque magna reverentia, & ſanctitate ad id percipiendum accedat, præſertim cum illa plena formidinis verba apud Apoſtolum legamus: Qui manducat, & bibit indigne, judicium ſibi manducat, & bibit, non dijudicans Corpus domini. Quare communicare volenti revocandum eſt in memoriam ejus præceptum; Probet ſe ipſum homo. Eccleſiaſtica autem conſuetudo declarat, eam probationem neceſſariam eſſe, ut nullus ſibi conſcius mortalis peccati, quantumvis ſibi contritus videatur, abſque præmiſſa ſacramentali Confeſſione ad ſacram Euchariſtiam accedere debat, quod a Chriſtianis omnibus, etiam ab iis ſacerdotibus, quibus ex officio incumbuerit celebrare; hæc ſancta Synodus perpetuo ſervandum eſſe decrevit, modo non deſit illi copia Confeſſoris; quod ſi neceſſitate urgente, ſacerdos abſque prævia confeſſione celebraverit, quam primum confiteatur.

De uſu admirabilis hujus Sacrament.. CAP. VIII.

c. Quis eſt cum ſeq. duplicit. & e. illo de conſ. c. 2. Aug. De controv. De

Quoad uſum autem, recte, & ſapienter Patres noſtri tres rationes hoc ſanctum Sacramentum accipiendi diſtinxerunt; Quoſdam enim docuerunt ſacramentaliter dumtaxat id ſumere, ut peccatores, alios tantum ſpiritualiter; illos nimirum, qui voto propoſitum illum cœleſtem panem eden-

edentes, fide viva, quæ per dilectionem operatur, fructum ejus, utilitatem ſentiunt; tertios porro ſacramentaliter ſimmul, ſpiriaualiter; hi & autem ſunt, qui ita ſe prius probant, & inſtauunt, ut veſtem nuptialem induci ad divinam hanc menſam accedant, in ſacramentali autem ſumptione ſemper in Eccleſia Dei mos fuit, ut laici a ſacerdotibus communionem acciperent; Sacerdotes autem celebrantes ſeipſos communicarent; qui mos, tanquam ex traditione Apoſtolica deſcendens, jure, ac merito retineri debet, Demum autem paterno affectu admonet S. Synodus, hortatur, rogat, & obſecrat per viſcera miſericordiæ Dei noſtri, ut omnes, & ſinguli, qui Chriſtiano nomine cenſentur, in hoc unitatis ſigno, in hoc vinculo charitatis, in hoc concordiæ Symbolo, jam tandem aliquando conveniant, & condent; memoreſque cantæ majeſtatis, & tam eximii amoris Jeſu Chriſti Domini noſtri, qui dilectam animam ſuam in noſtræ ſalutis pretium, & carnem ſuam nobis dedit ad manducandum; hæc ſacra Myſteria corporis, & ſanguinem ejus ex fidei conſtantiæ; & firmitate, ea animi devotione, ea pietate, & cultu credant, & venerentur, ut panem illum ſuperſubſtantialem frequenter ſuſcipere poſſint, & in vere eis ſit animæ vitæ, & perpetua ſanitas mentis: cujus vigore confortati, ex hujus miſera peregrinationis itinere ad cœleſtem patriam pervenire valeant, eundem panem Angelorum, quem modo ſub ſacris velaminibus edunt, abſque ullo velamine manducaturi.

Matth. 22.

c. relatum de Conſ. d. 1. inf. can. 10. Heb 5. & 7.

Jo:6. c. prima de Conſ. d. 2.

pſal. 7. c. revera, de Conder. 2.

Quoniam autem non eſt ſatis veritatem dicere, niſi detegantur, & refellantur errores: placuit ſanctæ Synodo, hoc Canones ſubjungere, ut omnes, jam agnita catholica doctrina, intelligant quoque quæ ab illis hæreſes caveri, vitarique debeant.

De ſacroſancti Euchariſtiæ Sacramento.

CANON I. Si quis negaverit, in ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento contineri vere, realiter, & ſubſtantialiter corpus, & ſanguinem una cum anima, & divinitate Domini noſtri Jeſu Chriſti, ac proinde totum Chriſtum: ſed dixerit tantummoo eſſe in eo, ut in ſigno vel figura, aut virtutes anathema ſit.

Sup. c. 3. Conc Conſtantienſ.

damnat articulus Joan. Voicleff.

CANON II. Si quis dixerit, in ſacroſancto Eucharistiæ Sacramento remanere ſubſtantiam panis, & vini, una cum corpore, & ſanguine Domini noſtri Jeſu Chriſti; negaveritque mirabilem illam, & ſingularem converſionem totius ſubſtantiæ panis in corpus, & totius ſubſtantiæ vini in ſanguinem, manentibus dumtaxat ſpeciebus panis, & vini: quam quidem converſionem Catholica Eccleſia aptiſſime Tranſubſtantiationem appellat; anathema ſit.

Sup. c.4.

Conc. Floren. in decr. Eugenii ad Armenos ſup.

CANON III. Si quis negaverit, in venerabili Sacramento Euchariſtiæ ſub unaquaque ſpecie, & ſub ſingulis cujuſque ſpeciei partibus, ſeparatione facta, totum Chriſtum contineri; anathema ſit.

CANON IV. Si quis dixerit, peracta conſecratione, in admirabili Euchariſtiæ Sacramento non eſſe corpus, & ſanguinem Domini noſtri Jeſu Chriſti, ſed tantum in uſu, dum ſumitur, non autem ante, vel poſt; & in hoſtiis, ſeu particulis conſecratis, quæ poſt communionem reſervantur, vel ſuperſunt, non remanere verum corpus Domini; anathema ſit.

c. 2. & infra ſeſſ. 21. c. 1. de Commun.

Sup. c. 3.

CANON V. Si quis dixerit, vel præcipuum fructum ſanctiſſimæ Euchariſtiæ eſſe remiſſionem peccatorum; vel ex ea non alios effectus provenire; anathema ſit.

Conc. Floren. ibid. ſup. c. 1.

CANON VI. Si quis dixerit, in ſancto Euchariſtiæ Sacramento Chriſtum unigenitum Dei filium non eſſe cultu latriæ, etiam externo, adorandum, atque ideo nec feſtiva peculiari celebritate venerandum: neque in proceſſionibus, ſecundum laudabilem, & univerſalem Eccleſiæ ſanctæ ritum, & conſuetudinem, ſolemniter circumgeſtandum, vel non publice, ut adoretur, populo proponendum, & ejus adoratores eſſe idololatras; anathema ſit.

Sup. c. 5.

Sup. c. 6.

CANON VII. Si quis dixerit, non licere ſacram Euchariſtiam in ſacrario reſervari, ſed ſtatim poſt conſecrationem adſtantibus neceſſario diſtribuendam; aut non licere, ut illa ad infirmos honorifice deferatur; anathema ſit.

Sup. c. 8.

CANON VIII. Si quis dixerit, Chriſtum in Euchariſtia exhibitum ſpiritualiter tantum manducari, & non etiam ſacramentaliter, ac realiter; anathema ſit.

CA-

CANON IX. Si quis negaverit, omnes, & ſingulos Chriſti-fideles utriuſque ſexus, cum ad annes diſcretionis pervenerint, teneri ſingulis annis, ſaltem in Paſchate, ad communicandum, juxta præceptum ſanctæ Matris Eccleſiæ; anathema ſit. *In ſeſſ. 14. c. 8. de pænit.*

CANON X. Si quis dixerit, non licere Sacerdoti celebrandi ſeipſum communicare; anathema ſit. *Sup. c. 8.*

CANON XI. Si quis dixerit, ſolam fidem eſſe ſufficientem præparationem ad ſumendum ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum; anathema ſit. Et ne tantum Sacramentum indigne, atque ideo in mortem; & condemnationem ſumatur; ſtatuit, atque declarat ipſa ſancta Synodus, illis, quos ſcientia peccati mortalis gravat, quantumcumq;etiam ſe contritos exiſtiment, habita copia Confeſſoris, neceſſario præmittendum eſſe confeſſionem ſacramentalem. Si quis autem contrarium docere, prædicare, vel pertinaciter aſſerere, ſeu etiam publice diſputando defendere præſumpſerit, eo ipſo excommunicatus exiſtat. *Sup. c. 7.*

Decretum de Reformatione. CAP. I.

EAdem Sacroſancta Tridentina Synodus, præſidentibus in ea eisdem ſanctæ Sedis Apoſtolice Legato, & Nunciis, intendens nonnulla ſtatuere, quæ ad jurisdictionem pertineant Epiſcoporum ut, juxta proximum Seſſionis decretum illi in commiſſis ſibi Eccleſiis eo libentius reſideant, quo facilius, & commodius ſibi ſubjectos regere, & in vitæ, & morum honoſtate continere potuerint, illud primum eos admonendos cenſet; ut ſe paſtores non percuſſores eſſe meminerint, atque ita præeſſe ſibi ſubditis oportere, ut non in eis dominentur, ſed illos, tanquam filios, & fratres diligant, elaborentque, ut hortando, & monendo ab illicitis deterreant, ne ubi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogantur: quos tamen, ſi quid per humanam fragilitatem peccare contigerit, illa Apoſtoli eſt ab eis ſervanda Præceptio, ut illos arguant, obſecrent, increpent, in omni bonitate, & patientia; cum ſæpe plus erga corrigendos agat benevolentia, quam auſteritas; plus exhortatio, quam comminatio; plus charitas, quam poteſtas. Sin autem ob delicti gravitatem virga opus fuerit; tunc cum manſuetudine *Tit. 1. Timot. 4. 1. Pet. 5. d. 45. in prino. diſt 94 cap. ult. dir. 96. c. Eſto. ſubjectus. 2. Tim. 4. cap reſecandae, & c. corripiantur c. 24. q 3. c. quod Chriſtus 5. d. licet nonnunquam.*

 rigor,

rigor; cum miſericordiæ judicium; cum lenitate ſeveritas adhibenda eſt, ut ſine aſperitate diſciplina populis ſalutaris, ac neceſſaria conſervetur, & qui correcti fuerint, emendentur, aut ſi reſipiſcere noluerint, cæteri, ſalubri in eos animadverſionis exemplo, a vitiis deterreantur: cum ſit diligentis, & pii ſimul paſtoris officium, morbis ovium levia primum adhibere fomenta, poſt, ubi morbi gravitas ita poſtulet, ad acriora, & graviora remedia deſcendere: ſin autem, ne ea quidem proficiant, illis ſubmovendis, ceteras ſaltem oves a contagionis periculo liberare. Cum igitur rei criminum plerumque ad evitandas pœnas, & Epiſcoporum ſubterfugienda judicia, querelas, & gravamina ſimulent, & appellationis diffugio judicis proceſſum impediant, ne remedio ad innocentiæ præſidium inſtituto ad iniquitatis defenſionem abutantur, atque ut hujuſmodi eorum calliditati, & tergiverſationi occuratur; ita ſtatuit, & decrevit; in cauſis viſitationis, & correctionis, ſive habilitatis, & inhabilitatis, nec non in criminalibus ab Epiſcopo, ſeu illius in ſpiritualibus Vicario generali, ante definitivam ſententiam, ab interlocutoria, vel alio quocumq gravamine non appelletur; nec Epiſcopus, ſeu Vicarius appellationi hujuſmodi, tanquam frivolæ; deferre teneatur, ſed ea, ac quacunque inhibitione ab appellationis judice emanata, nec non omni ſtylo, & conſuetudine, etiam immemorabili, contraria non obſtante, ad ulteriora valeat procedere, niſi gravamen hujuſmodi per diffinitivam ſententiam reparari, vel ab ipſa definitiva appellari non poſſit; quibus caſibus ſacrorum, & antiquorum Canonum ſtatuta illibata perſiſtant.

c. reſatandae &c. Corripiatur, 24. q. 2.

c. cum ſpetiali §. Porro c. ad noſtram cap. ſugeſſum de appell. inf. ſeſſ. 21. ca. 1. de reſol. & ſeſſ 24. c. 20. de refor.

c. II. debitas de appellat. cum homil.

c. 2. de conſuet.

CAP. II.

Aſſentia Epiſcopi, vel ipſius in ſpiritualibus Vicarii generalis; in criminibus appellationis cauſa, ubi appellationi locus fuerit, ſi Apoſtolica auctoritate in partibus eam committi contigerit; Metropolitano, ſeu illius etiam Vicario in ſpiritualibus generali; aut ſi ille aliqua de cauſa ſuſpectus foret, vel ultra duas legales dietas diſtet, ſeu ab ipſo appellatum fuerit uni ex vicinioribus Epiſcopis, ſeu illorum Vicariis; non autem

tem inferioribus, judicibus committatur.

ca. ſtatutum de ref. in 6.

CAPUT III.

REus, ab Epiſcopo, aut ejus Vicario in ſpiritualibus generali, in criminali cauſa appellans, coram judice, ad quem appellavit, acta primæ iſtantiæ omnino producat: & judex niſi illis viſis, ad ejus abſolutionem minime procedat. Is autem, a quo appellatum fuerit, intra xxx. dies acta ipſa poſtulanti gratis exhibeat: alioquin abſq; illis cauſa appellationis hujuſmodi, pront juſtitia ſuaſerit, terminetur,

Degradatio actualis quomodo facienda.

CAPUT IV.

CUm vero tam gravia nonnunquam ſint delicta, ab Eccleſiaſticis commiſſa perſouis, ut ob eorum atrocitatem a ſacris ordinibus deponendæ, & curiæ ſint tradendæ ſeculari, in quo ſecundum Sacros Canones certus Epiſcoporum numerus requiritur: quos ſi omnes adhibere difficile eſſet, debita juris executio differetur, ſi quando autem intervenire poſſent, eorum reſidentia, intermitteretur: propterea ſtatuit, & decrevit, Epiſcopo per ſeſeu illius Vicarium in ſpiritualibus generali contra Clericum, in ſacris, etiam presbyteratus, ordinibus conſtitutum, etiam ad illius condemnationem, nec non verbalem depoſitionem, & per ſe ipſum etiam ad actualem, atque ſolemnem degradationem ab ipſis ordinibus, & gradibus Eccleſiaſticis in caſibus, in quibus aliorum Epiſcoporum præſentia in numero, a Canonibus definito, requiritur, etiam abſque illis procedere liceat: adhibitis tamen, & in hoc ſibi aſſiſtentibus totidem Abbatibus uſum mitræ, & baculi ex priſilegio Apoſtolico habentibus, ſi in civitete, aut Diœceſi reperiri, & commode intereſſe poſſint: alioquin aliis perſonis in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutis, quæ ætate graves, ac Juris ſcientia commendabiles exiſtant.

cap. Si quis, cum ſeq. 14. q.7. c. degradatio. de poenit. in 6. Coc. Agath. 1. c. ſi quis, c. felix.

CAPUT V.

ET quoniam per fictas cauſas, quæ tamen ſatis probabiles videntur, interdum accidit, ut nonnulli ejuſmodi gratias extorqueant, per quas pœnæ illis Epiſcorum juſta ſeveritate inflicta, aut remittuntur omnino, aut minuuntur, cum non ferendum ſit, ut mendacium, quod tantopere Deo diſplicet, non modo ipſum impunitum ſit, verum etiam alterius delicti veniam impetret mentienti:

Exod. 23. Levit. 10. Prov. 6.8. & 12. & 19. c. Si quis dixerit, cum ſeq. &c. Nemo pe-

vitorum 11. q. 1.

idcirco, ut ſequitur, ſtatuit, & decrevit: Epiſcopus apud Eccleſiam ſuam reſidens, de ſubreptione & obreptione gratiæ, quæ ſuper abſolutione alicujus publici criminis, vel delicti, de quo ipſe inquirere cœperat aut remiſſione pœnæ, ad quam criminoſus per eum condamnatus fuerit, falſis precibus, impetratur per ſe ipſum tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatus etiam ſummarie cognoſcat: ipſamq; gratiam, poſtquam per falſi narrationem, aut veri taciturnitatem obtentam eſſe legitime conſtiterit, non admittat.

c. Super literis, &c. Cum delict. de reſ.

Caput VI.

QUoniam vero ſubditi Epiſcopo, tametſi jure correpti fuerint, magnopere tamen tum odiſſe, & tanquam injuria affecta ſint, falſa illi crimina objicere ſolente, ut quoquo pacto poſſint, ſi moleſtiam exhibeant; cujus vexationis timor plerumq; illum ad inquirenda; & punienda eorum delicta ſegniorem reddit: idcirco, ne is magno ſuo, & Eccleſiæ incommodo gregem ſibi creditum relinquere, ac non ſine Epiſcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur, ita ſtatuit, & decrevit: Epiſcopus, niſi ob cauſa, ex qua deponendus, ſive privandus veniret, etiam ſi ex officio, aut per inquiſitionem, ſeu denunciationem, vel accuſationem, ſive alio quovis modo procedatur, ut perſonaliter compareat, nequaquam citetur, vel maneatur.

c. Sunt nonnulli 2. q. 1.

Infr. ſeſſ. 14. c. 1. de reſ.

Caput VII.

TEſtes in cauſa criminali ad informationem, vel indicia, ſeu alias in cauſa principali contra Epiſcopum niſi conteſtes, & bonæ converſationis, exiſtimationis, & famæ fuerint, non recipiantur; & ſi odio temeritate, aut cupiditate aliquid depoſuerint, gravibus pœnis mulctentur:

c. Accuſativo quoq. c. Accuſativo Epiſcoporum, c. Teſtos 2. c. 7 & c. ult. 2. q. 5. Conc. Rom. ſub Silv. 1. juxta Anacl. Pap. Ep. 2. & Carth. 2. c 6. 1. Carth. 4. c. 96. & Sixt. III. epiſt. 4.

Caput VIII.

CAuſæ Epiſcoporum, cum pro criminis objecti qualitate comparare debeant, coram Pont. Max. referantur, ac per ſeipſum terminentur.

Decretum prorogationis definitionis quatuor articulorum de Sacramento Euchariſtiae. & Salvi conductus Proteſtantibus dandi.

EAdem Sancta Synodus errores omnes, qui ſuper hoc Santiſſimo Sacramento repullularunt tanquam vepres ex agro Dominico evellere, ac omnium

omnium fidelium ſaluti proſpicere capiens, quotidianis precibus Deo omnipotenti pie oblatis, inter alios ad hoc Sacramentum pertinentes articulos, diligentiſſima veritatis Catholicæ inquiſitione tractos, plurimis, accuratiſſimiſque pro rerum gravitate diſputationibus habitis, cognitis quoque præſtantiſſimorum Theologorum ſententiis; hos etiam tractabat: *An neceſſarium ſit ad ſalutem, & divino jure praeceptum, ut ſinguli Chriſti fideles ſub utraque ſpecie ipſum venerabile Sacramentum accipiant?* Et: *Num minus ſumat, qui ſub altera, quam qui ſub utraque communicat?* Et: *An erraverit Sancta Mater Eccleſia, laicos, & non celebrantes Sacerdotes, ſub panis ſpecie dumtaxat communicando?* Et: *An parvuli etiam communicandi ſint?* Sed quoniam ex nobiliſſima Germaniæ provincia, ii, qui ſe Proteſtantes nominant, ſuper his ipſis articulis, antequam definiantur, audiri a ſancta ſynodo cupiunt, & eam ob cauſam fidem publicam ab illa poſtularunt, ut ipſis tuto huc venire, & in hac urbe commorari, ac libere coram Synodo dicere, atque proponere, quæ ſenſerint, & poſtea, cum libuerit, recedere liceat: ſancta ipſa Synodus, licet magno deſiderio eorum adventum multos antea menſes expectat: tamen: ut pia mater, quæ ingemiſcit, & parturit, ſummopere id deſiderans, ac laborans, ut iis, qui Chriſtiano nomine cenſentur, nulla ſint ſchiſmata, ſed quemadmodum eundem omnes Deum, & Redemptorem agnoſcunt, ita idem dicant, idem credant, idem ſapiant, confidens Dei miſericordiæ, & ſperans fore, ut illi in ſanctiſſimam, & ſalutarem unius fidei ſpei, charitatiſque concordiam redigantur, libenter eis in hac remorem gerens, ſecuritatem, & fidem, ut petierant, publicam, quam ſalvum conductum vocant, quo ad ſe pertinet, ejus, quo infraſcriptus erit, tenoris, dedit, atque conceſſit: & eorum cauſa definitionem illorum articulorum ad ſecundam ſeſſionem diſtulit, quam, ut illi commode ei intereſſe poſſint, in diem feſtum Converſionis D. Pauli, quæ erit vigeſimaquinta die menſis Januarii anni ſequentis, indixit; illudque præterea ſtatuit, ut in eadem ſeſſione de ſacrificio Miſ-

cap.2 Concil. Sanct.c 3. c. Ad abolendum de haeret. & infr. ſeſſ. 22. c. 5. de refor.

Inf.ſeſſ21.c. 1. cum ſeq. inf. ſet. 22. in dic. Inf Seſſ. 21. cap.4. & can. ult.

ſæ agatur, propter magnam utriuſque rei connexionem, interea Seſſionis proxima de Pœnitentiæ & Extrema Unctionis Sacramentis tractantium, illam autem die feſto D. Catharinæ Virginis, & Martyris, qui erit vigeſima quinta Novembris, habeandam eſſe decrevit, ſimulque ut in utraque materiam reformationis proſequatur.

SALVUS CONDUCTUS

Datus Proteſtantibus.

SAcroſancta, & Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem S. Sedis Apoſtolicæ Legao & Nunciis, omnibus, & ſingulis, ſive Eccleſiaſticis, ſive ſæcularibus perſonis univerſæ Germaniæ, cujuſcunque gradus, ſtatus, conditionis, & qualitatis ſint, quæ ad œcumenicum hoc, & generale Concilium accedere voluerint, vt de iis rebus, quæ in ipſa Synodo tractari debent, omni libertate conferre, proponere, & tractare, ac ad ipſum œcomenicum Concilium libere, & tuto venire, & in eo manere, & commorati, ac articulos, quot illis videbitur, tam ſcripto, quam verbo offerre, & proponere, & cum Patribus, ſive iis, qui ab ipſe S. Synodo delecti fuerint, conferre, & abſque ullis conviciis, & contumeliis diſputare, nec non quando illis placuerit, recedere poſſint, & valeant, publicam fidem, & plenam ſecuritatem, quam Selvumconductum appellant, cum omnibus, & ſingulis clauſulis, & decretis neceſſariis, & opportunis, etiam ſi ſpecialiter, & non per verba generalia exprimi deberent, quæ pro expreſſi habere voluit, quandum ad ipſam S. Synodum ſpectant, concedit. Placuit præterea S. Synodo, ut, ſi pro majori libertate, ac ſecuritate eorum, certos tam pro commiſſi, quam pro committendis, per eos delictis, Judices eis deputati cupiant, illos ſibi benevolos nominent: etiamſi delicta ipſa quantumcumque enormia, ac hæreſim ſapientia fuerint.

Quae

Quae eſt quarta ſub Julio Tertio Pont. Max.
Celebrata 25. Novemb. 1551.

Doctrina de ſantiſſimis Paenitentiae, & Extrema Unctionis Sacramentis.

SAcroſancta, oecumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtolicæ legato, & Nuntiis, quamvis in decreto de juſtificatione multis fuerit de Pœnitentiæ Sacramento, propter locorum cognitionem, neceſſaria quadam ratioue ſermo interpoſita; tanta nihilominus circa illud noſtra hac ætatę diverſorum errorum eſt multitudo, ut non parum publicæ utilitatis retulerit, de eo exactionem, & pleniorem definitionem tradidiſſe: in qua demoſtratis, & convulſis, Spiritus ſancti præſidio, univerſis erroribus, catholica veritas perſpicua, & illuſtris fieret, quam nunc ſancta hæc Synodus Chriſtianis omnibus perpetuo ſervandam proponit. *Sup. ſeſ. 6.c. 14. de juſtif.*

De neceſſitate, & inſtitutione Sacramenti Pœnitentiæ.

CAP. I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum eſſet, ut juſtitiam in Baptiſmo, ipſius beneficio, & gratia ſuſceptam conſtanter tueretur, non fuiſſet opus, illud ab ipſo Baptiſmo Sacramentum ad peccatorum remiſſionem eſſe inſtitutum. Quoniam autem Deus. Dives in miſericordiam, cognovit figmentum noſtrum, illis etiam vitæ remedium contulit, qui ſeſe poſtea in peccati ſervitutem, & dæmonis poteſtatem tradidiſſent, Sacramentum videlicet Pœnitentiæ, quo lapſi poſt Baptiſmum beneficium mortis Chriſti applicatur. Fuit quidem Pœnitentia univerſis hominibus, qui ſe mortali aliquo peccato inquinaſſent, quovis tempore ad gratiam, & juſtitiam, aſſequendam neceſſaria, illis etiam, qui Baptiſmi Sacramento ablui petiviſſent, ut, perverſitate abjectæ, & emendata, tantum Dei offenſionem cum peccati odio, & pio animi dolore deteſtarentur. Unde Propheta ait. Convertimini, & agite pænitentiam ab omnibus iniquitatibus veſtris, & non erit vobis in ruinam iniquitas, Dominus etiam dixit: Niſi pœniten-

Infr. c. 1. de Pœn. Pſ. 101. Epheſ. 2.

Sup. ſeſ. 6.c. 14. de juſtif. Can. Cabilon. ſue Vitaliano II. c. 8.

Ezech. 18.

Luc. 13.

ten-

Act. 2. tentiam egeritis, omnes ſimiliter peribitis. Et Princeps Apoſtolorum Petrus peccatoribus Baptiſmo initiandis pœnitentiam commendans, dicebat: Pœnitentiam agite, & baptizetur unuſquiſq; veſtrum. Porro nec ante adventum Chriſti Pœnitentia erat Sacramentum, nec eſt poſt adventum illius cuique ante Baptiſmum, Dominus autem Sacramentum Pœnitentiæ tunc præcipue inſtituit, cum a mortuis excitatus, inſufflavit in diſcipulos ſuos dicens: Accipite Spiritum S. quorum remiſeritis peccata remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta ſunt. Quo tam inſigni facto, & verbis tam perſpicuis, poteſtatem remittendi, & retinendi peccata ad reconcialiandos fideles poſt baptiſmum lapſus Apoſtolis, & eorum legitimis ſucceſſoribus fuiſſe communicatam, univerſorum Patrum conſenſus ſemper intellexit. Et Novatianos, remittendi poteſtatem olim pertinaciter negantes, magna ratione Eccleſia Catholica tanquam hæreticos exploſit, atq; condemnavit. Quare veriſſimum eſt hunc illorum verborum Domini ſenſum Sancta hæc Synodus probans, & recipiens damnat eorum commentitias interpretationes, qui verba illa, poteſtatem prædicandi verbum Dei, & Chriſti Evangelium annunciandi, contra hujuſmodi Sacramenti inſtitutionem falſo detorquent.

5. Agunt. &c proprie, ed Conſ. d. 4. Jo. 10. Matth. 16. 1. ut conſt tueretur 50. d. & infr. c. 8. in fin. & c. 3. Euſeb. Caeſar hiſt. Eccleſ. l. 6. c. 15. Cypr. cont. Novat.

De differentia Sacramenti Pœnitentiae, & Baptiſmi.

CAP. II.

Sup. ſeſſ. 6. de juſtif. c. 14 & infr. c. 8.

CÆterum hoc Sacramentum multis rationibus a Baptiſmo differre dignoſcitur; nam præterquam quod materia, & forma, quibus Sacramenti eſſentia perficitur, longiſſime diſſidet: conſtat certe, Baptiſmi miniſtrum judicem eſſe non oportere, cum Eccleſia in neminem judicium exerceat, qui non prius in ipſam per Baptiſmi januam fuerit ingreſſus. Quid enim inquit Apoſtolus de iis, qui foris ſunt, judicare? Secus eſt de domeſticis fidei, quos Chriſtus Dominus lavacro Baptiſmi ſui Corporis membra ſemel effecit: nam hos, ſi ſe poſtea crimine aliquo contaminaverint, non jam repetito Baptiſmo ablui, cum id in Eccleſia Catholica nulla ratione liceat, ſed ante hoc Tribunal, tanquam reos ſiſti voluit; ut per Sacer-

1. Cor. 5. multi 2. q. 1. c. p. gaudemus, de divor. 1. Cor. c. verbum de pœnit. d. 11.

dotum

dotum ſententiam, non ſemel, ſed quoties ad admiſſis peccatis ad ipſis pœnitentes confugerint, poſſent liberari. Alius eſt præterea Baptiſmi, alius Pœnitentiæ fructus: per baptiſmum enim Chriſtum induentes, nova prorſus in illo efficimur creatura, plenam, & integram peccatorum omnium remiſſionem conſequentes, ad quam tamen novitatem, & integritatem perSacramentum Pœnitentiæ ſine magis noſtris fletibus, & laboribus divina id exigente juſtitia, pervenire nequaquam poſſumus; Pœnitentia laborioſus quidam Baptiſmus a Sanctis Patribus dictus fuerit: Et antem hoc Sacramentum Pœnitentiæ lapſis poſt Baptiſmum ad ſalutem neceſſarium, ut nondum regenerationis ipſe Batiſmus. *Galat. 3. de fin.*

De precibus, & fructu hujus Sacramenti.

CAPUT III.

DOcet præterea S. Synodus, Sacramenti pœnitentiæ formam, in qua præcipue ipſius vis ſita eſt: in illis miniſtri verbis poſita eſſe: *Ego te abſolvo &c.* quibus quidem de Eccleſiæ ſanctæ more preces, quedam laudabiliter adjungantur; ad ipſius tamen formæ eſſentiam nequaquam ſpectant neq. ad ipſius Sacramenti adminiſtrationem ſunt neceſſariæ. Sunt autem quaſi materia hujus Sacramenti ipſius pœnitentis actus, nempe, Contritio, Confeſſio, & Satisfactio; Qui quatenus in pœnitente ad integritatem Sacramenti, ad plenem, & perfectam peccatorum remiſſionem ex Dei inſtitutione requiruntur, hac ratione Pœnitentiæ partes dicuntur: Sane vero res, & effectus hujus Sacramenti, quantum ad ejus vim, & efficaciam pertinet, reconciliatio eſt cum Deo, quam interdum in viris piis, & cum devotione hoc Sacramentum percipientibus, conſcientiæ pax, at ſerenitas cum vehementi ſpiritus conſolatione conſequi ſciet. Hæc de partibus, & effectu hujus Sacramenti S. Synodus tradens, ſimul eorum ſententiæ damnat, qui pœnitentiæ partes incuſſos conſcientiæ terrores, & fidem eſſe contendunt. *Sup ſeſſ. 8. de juſtif. c. 14. & infra c. 4.*

De Contritione. CAPUT IV. *Sup. ſeſſ. 6. de juſtif. c. 6. & 14.*

COntritio, quæ primum locum inter dictos pœnitentis actus habet, animi dolor, ac deteſtatio

tio eſt de peccato commiſſo, cum propoſito non peccandi de cætero. Fuit autem quovis tempore ad impetrandam veniam peccatorum hic contritionis motus neceſſarius, & in homine poſt Baptiſmum lapſo ita demum præparat ad remiſſionem peccatorum, ſi cum fiducia divinæ miſericordiæ, & voto præſtandi reliqua, conjunctus ſit, quæ ad rite ſuſcipiendum hoc Sacramentum requirunrur. Declarat igitur ſancta Synodus, hanc contritionem non ſolum ceſſationem a peccato, & vitæ novæ propoſitum, & inchoationem, ſed veteris etiam odium continere; juxta illud: Projicite a vobis omnes iniquitates veſtras, in quibus prævaricati eſtis, & facite vobis cor novum, & ſpiritum novum. Et certe, qui illos ſanctorum clamores conſideravit: Tibi ſoli peccavi, & malum coram te feci: Laboravi in gemitu meo, lavabo per ſingulas noctes lectum meum: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ; & alios hujuſmodi generis; facile intelliget, eos ex vehementi quodam ante actæ vitæ odio, & ingenti peccatorum deteſtatione manaſſe. Docet præterea, etſi Contritionem hanc aliquando charitatem perfectam eſſe cogitant; hominemque Deo reconciliare, prius quam hoc Sacramentum actu ſuſcipiatur, ipſam nihilominus reconciliationem ipſi Contritioni ſine Sacramento voto, quod in illa concluditur non eſſe adſcribendam. Illam vero Contritionem imperfectam, quæ Attritio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati conſideratione, vel ex gehennæ, & pœnarum metu communiter concipitur, ſi voluntatem peccandi excludat, cum ſpe veniæ; declarat, non ſolum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, verum etiam donum Dei eſſe, & Spiritus ſancti impulſum, non adhuc quidem inhabitantis, ſed tantum moventis quo pœnitens adjutus, viam ſibi ad juſtitiam parat. Et quamvis ſine Sacramento Pœnitentiæ per ſe ad juſtificationem perducere peccatorem nequeat; tamen cum ad Dei gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandam diſponit. Hoc enim timore utiliter concuſſi Ninivitæ ad Jonæ prædicationem plenam terroribus, pœnitentiam egerunt, & miſeri-

Infra cap. 5.
Ezech. 18.
Pſal. 50. *c.* & *vonit de pœnit. d.* 1.
c. Totam, de pœn. 3. *Pſ.* 6. *Iſaiæ* 38.
Jonæ 3.
Matth. 12.
Luc. 21.

cor-

cordiam a Domino impetrarun . Quamobrem falſo quidem calumniantur Catholicos ſcriptores, quaſi tradiderint, Sacramentum Penitentiæ abſque bono motu ſuſcipientium, gratiam conferre: quod nunquam Eccleſia Dei docuit, nec ſenſit: ſed & falſo docent, Contritionem eſſe extortam, & coactam, non liberam, & voluntariam. *Quamobrem de pœn. d.* 1.

De Confeſſione. CAP. I. *Luc* 5. & 17 *Jacob.* 1. 5. 1.

EX inſtitutione Sacramenti Penitentiæ jam explicata, univerſa Eccleſia ſemper intellexit, inſtitutam etiam eſſe a Domino integram peccatorum Confeſſionem, & omnibus poſt Baptiſmum lapſis jure divino neceſſarim exiſtere quia Dominus noſter Jeſu Chriſtus, e terris aſcenſurus ad celos, ſacerdotes ſui ipſius Vicarios reliquit, tanquam Præſides, & judices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Chriſtifideles ceciderint: quo, pro poteſtate clavium remiſſionis, aut retentionis peccatorum, ſententiam pronuncient. Conſtat enim, ſacerdotes judicium hoc, incognita cauſa, exercere non potuiſſe, neque æquitatem quidem illos in pœnis injungendis ſervare potuiſſe, ſi in genere dumtaxat, & non potius in ſpecie, ac ſigillatim ſua ipſi peccata declaraſſent. Ex his colligitur, oportere a penitentibus omnia peccata mortalia, quorum poſt diligentem ſui diſcuſſionem conſcientiam habent, in confeſſione recenſeri etiam ſi occultiſſima illa ſint, & tantum avderſus duo ultima Decalogi præcepta commiſſa, quæ nonnunquam animum gravius fauciant, & periculoſiora ſunt jis, quæ in manifeſto admittuntur, nam venialia, quibus a gratia Dei non excludimur, & in quæ frequentius labimur, quamquam recte, & utiliter, citraque omnem præſumptionem in Confeſſio e dicantur, quod piorum hominum uſus demonſtrat, taceri tamen citra culpam, multiſque aliis remediis expiati poſſint. Verum, cum univerſa mortalis peccata, etiam cogitationis, homines iræ filios, & Dei inimicos reddant neceſſum eſt omnium etiam veniam, cum aperta & verecundia Confeſſione, a Deo quærere. Itaque dum omnia, quæ memoriæ occurrunt, peccata Chriſtifideles confideri ſtudent, procul dubito omnia divinæ miſeri-

Jo:1.inf. c.6. Jo:20. Matt. 19.c.verbum & c. Adhuc de pœn. d. 1.

Hie. exponens illud. Ec. 10. *Si mordeat ſerpens in ſilenti. An tamem per literas ſex internuncium, conſule Bul. Clem. VIII. SS.* 1602. *inf. c.*6. *Dent.* 5. *ſup. ſeſſ.* 6. *c.* 23. *c. Adhuc, &c. de quot. de pœn. d.* 13 *Epheſ.* 2.

Hiero n.dict. loco. miſericordiæ agnoſcenda exponunt; qui vero ſecus faciunt, & ſcienter aliqua retinent, nihil divinæ bonitati per ſacerdotem remittendum proponunt. Si enim erubeneſcat ægrotus vulnus medico detegere, quod ignorat, medicina non curat. Colligitur præterea, etiam eas circumſtantias in confeſſione explicandas eſſe, quæ ſpeciem peccati mutant, quod ſine illis peccata ipſa nec a pœnitentibus integre exponantur, nec judicibus innoteſcat & fieri nequeat, ut de gravitate criminum recte cenſere poſſint, & pœnam quam oportet, pro illis pœnitentibus imponere. Unde alienum a ratione eſt, docere, circumſtantias has ab hominibus oticioſis excogitas fuiſſe: aut unam tantum circumſtantism confitendam eſſe nempe peccaſſe in fratrem. Sed & impium eſt, Confeſſionem, quæ hac ratione fieri præcipitur, impoſſibilem dicere, aut carnificinam illam conſcientiarum appellare. Conſtat enim, nihil aliud in Eccleſia a Pœnitentibus exigi, quam, ut poſquam quiſque diligentius ſe excuſſerit, & conſcientiæ ſuæ ſinus omnes, & latebras exploraverit, ea peccata conficeatur, quibus ſe Dominum, & Deum ſuum mortaliter offendiſſe
Pſal. 18. meminerit reliqua autem peccara, quæ diligenter cogitanti non occurrunt, in univerſum eadem confeſſione incluſa eſſe intelliguntur, pro quibus fideliter cum Propheta dicimus: Ab occultis meis munda me, Domine. Ipſa vero hujuſmodi Confeſſionis difficultas, ac peccata detegendi verecundia gravis quidem videri poſſet, niſi tot, tantiſque commodis, & conſolationibus levaretur, quæ omnibus digne ad hoc Sacramentum accedentibus, per Abſolutionem certiſſime conferuntur. Cæterum, quod modum confitendi ſecreta apud ſolum Sacerdotem etſi Chriſtus non vetuerit, quia aliquis in vendictam ſuorum ſcelerum, & ſui humilitationem, cum ob aliorum exemplum, tum ob Eccleſiæ offenſe ædificationem delicta ſua publice confiteri poſſint: non eſt tamen hoc divino præcepto mandatum, nec ſatis conſulte humana aliqua lege
Con. Cabilon. cap. 33. præciperetur, ut delicta, præſertim ſecreta, publica eſſent confeſſione aperienda. Unde cum a ſanctiſſimis, & antiquiſſimis Patribus magno, unanimique

con-

conſenſu ſecrete Confeſſio ſacramentalis, qua ab initio Eccleſia ſancta uſa, & modo etiam utitur, fuerit ſemper commendata; manifeſte refellitur inanis eorum calumnia, qui eam a divino mandato alienam, & inventum humanum eſſe, atque a Patribus in Concilio Lateranenſi congregatis initium habuiſſe docere non verentur. Neque enim per Lateranenſe Concilium Eccleſia ſtatuit, ut Chriſtifidelibus confiteretur, quod jure divino neceſſarium, & inſtitutum eſſe intellexerat, ſed ut præceptum confeſſionis ſaltem in anno, ab omnibus, & ſingulis, tum ad annos diſcretionis perveniſſent, impleretur. Unde jam in univerſa Eccleſia cum ingenti animarum fidelium fructu obſervatur mos illi ſalutaris confitendi ſacro illo, & minime acceptabili tempore Quadrageſima: quem morem hæc S. Synodus maxime probat. et amplectitur, tanquam pium, et merito retinendum. *Infra can. 8. & 14. Conc. Lateran. ſub In III. c. 21. capit. Omnis utriuſque ſexus, de pœn. & remiſ. vid. inf. c. 1.*

De miniſtro hujus Sacramenti, & abſolutione.

CAPUT VI.

Circa miniſtrum autem hujus Sacramenti, declarat Synodus, falſas eſſe, et a veritate Evangelii penitus alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quoſvis homines, præter Epiſcopos, et ſacerdotes, clavium miniſterium pernicioſe extendunt: putantes verba illa Domini: Quæcunque alligaveritis ſuper terram erunt alligata, et in cœlos: et quæcunque ſolveritia ſuper terram, erunt ſoluta, et in cœlo: et: Quorum amiſeritis peccata, remittuntur eis, et quorum retinueritis, retenta ſunt: ad omnes Chriſtifideles indifferenter, & promiſcue contra inſtitutionem hujus Sacramenti, ita fuiſſe dicta, ut quivis poteſtatem habeat remittendi peccata publica quidem per correptionem, ſi correptus acquieverit; ſecreta vero per ſpontaneam Confeſſionem, cuicumque factam. Docet quoque, etiam ſacerdotes, qui peccato mortali tenetur, per virtutem Spiritus ſancti in ordinatione collatam, tanquam Chriſti miniſtros, functionem remittendi peccata exercere; eoſque prave ſentire, qui in malis ſacerdotibus hanc poteſtatem non eſſe contendunt. Quamvis autem Abſolutio ſacerdotatis alieni beneficii ſit diſpenſatio, tamen non eſt ſolum nudum

Inf. can. 10. Matth. 16. & 18. Ioann. 20. Sup. ſeſſ. 7. de Sacramẽ. c. 10. c. ſecundum Eccleſiae 19.

duu

dum miniſterium, vel, annunciandi Evangelium vel declarandi, remiſſa eſſe peccata; ſed ad inſtat actus judicalis, quo ab ipſo, velut a judice ſententia pronnuciatur: atque ideo non debet pænitens adeo ſibi de ſua ipſius fide blandiri, ut etiamſi nulla adſit contritio, aut Sacerdoti animus ſerio agendi, & vere abſolvendi deſit: putet tamen ſe propter ſuam ſolam fidem, vere, & coram Deo eſſe abſolûtum: nec enim fides ſine Pœnitentia remiſſionem ulla peccatorum præſtaret; nec is eſſet, niſi ſalutis ſuæ negligentiſſimus, qui ſacerdotem jocoſe abſolventem cognoſceret, & non alium ſerio agentem ſedulo requireret.

diſt. & c. Non noceo 1. q. 1. & infra c. 9.

De caſuum reſervatione. CAP. VII.

QUoniam igitur natura, & ratio judicii illud expoſcit, ut ſantentia in ſubditos dumtaxat feratur, perſuaſum ſemper in Eccleſia Dei fuit, & veriſſimum eſſe Synodus hæc confirmat nullius momenti abſolutionem eam eſſe debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut ſubdelegatam habet juriſdictionem, Magnopere vero ad Chriſtiani populi diſciplinam pe tinere, ſanctiſſimis, Patribus noſtri viſum eſt, ut atroci ora quædam, & graviora crimina non a quibeuſvis, ſed a ſummis dumtaxat ſacerdotibus abſolverentur: unde merito Pontifices Maximi pro ſuprema poteſtate ſibi in Eccleſia univerſa tradita, cauſas aliqua criminum graviotes ſuo potuerunt peculiari judicio reſervare. Neque dubitandum eſt, quando omnia, quæ a Deo ſunt, ordinaria ſunt, quin hoc idem Epiſcopis omnibus in ſua cuique Dioceſi, in ædificationem tamen, non in deſtructionem, liceat, pro illis in ſubditos tradita ſupra reliquos inferiores Sacerdotes auctoritate, preſertim quoad illa, quibus excommunicationis cenſura annexa eſt. Hanc autem delictorum reſervationem, conſonum eſt divinæ auctoritati, non tantum in externa polititia, ſed etiam coram Deo vim habere. Veruntamen pie admodum, ne hac ipſa occaſione aliquis pereat, in eadem Eccleſia Dei cuſtoditum ſemper fuit, ut nulla ſit reſervatio in articulo mortis, atque ideo omnes ſacerdotes quoſlibet pœnitentes a quibusvis peccatis, & cenſuris abſol-

Cypr. in ep. quae incipit Ingentie, & in ep. cujus initium. Miros de Orlg. hom. 10. in Gen. c. ſi quis ſuadente 17. q. 4. cap. ita quorundade de judaeis, c. conqueſti de ſent. excom. c. quicumque eo tit. in 6. & c. 7. eod. t. in cler. & c. & ſi Domini de paenit. in Extra. com. cumſimul Roman. 13. Inſ. ſeſſ. 24.

abſolvere poſſunt, extra quem articulum ſacerdotes, cum nihil poſſint in caſibus reſervatis, id unum pœnitentibus perſuadere nitantur, ut ad Superiores, & legitimos judices pro beneficio abſolutionis accedant.

De *Satisfactionis neceſſitate, & fructu*. CAP. VIII.

DEmum quo ad ſatisfactionem, quæ ex omnibus Pœnitentiæ partibus, quemadmodum a Patribus noſtris Chriſtiano Populo fuit perpetuo tempore commendata, ita una maxime noſtra ætate, ſummo pietatis prætextu, impugnatur ab iis, qui ſpeciem pietatis habent, virtutem autem ejus abnegarunt: ſancta Synodus declarat, falſum omnino eſſe, & a verbo Dei alienum, culpam a Domino nunquam remitti, quin univerſa etiam pœna condonetur: perſpicua enim, & illuſtria in ſacris litteris exempla reperiuntur, quibus, præter divinam traditionem hic error quam manifeſtiſſime revincitur. Sanæ & divinæ juſtitiæ ratio exigere videtur, ut aliter ab eo in gratiam recipiantur, qui ante Baptiſmum per ignoratiam delinquerint: aliter vero, qui ſemel a peccati, & demonis ſervitute liberati, & accepto Spiritus ſancti dono, ſcienter templum Dei violare, & ſpiritum Sanctum contriſtare non formidaverint. Et divinam clementiam decet, ut ita nobis abſq; ulla ſatisfactione peccata dimittuntur, ut occaſione accepta peccata leviora putantes, velut injurii, & contumelioſi Spiritui ſancto, in graviora labamur, theſaurizantes nobis iram in die iræ. Procul dubio enim magnopere a peccato revocant, & quaſi frœno quodam coercent hæ ſatisfactoriæ pœnæ; curatioreſque, & vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt; medentur quoque peccatorum reliquiis, & vitioſos habitus male vivendo comparatos contrariis virtutum actionibus tollunt. Neque vero ſecurior ulla via in Eccleſia Dei unquam exiſtimata fuit ad amovendam imminentem a Domino pœnam, quam ut hæc pœnitentiæ opera hominem cum vero animi dolore frequentent. Accidit ad hæc, quod dum ſatisfaciendo patimur pro peccatis, Chriſto Jeſu, qui pro peccatis noſtris ſatisfecit, ex quo omnia noſtra ſufficientia eſt, conformes efficimur, certiſ-

c. cupientes de pœn. in cl. c. inter cuncta § duos de prov. in Extrav. com. Celeſt. ep. 2. c. 2. & 4. Carth. c. 76. et 11. Tol. 12. quos caſus ſuperiores regularium reſervare poſſint, v. in dec. Clem. VIII. quod incipit Sanctiſſimus 26. Maji 1591.

Sup. ſeſſ. 6. c. 14. & c. 30 de juſt. inf. c. 11.

Gen. 3. c. Reg. 12. Num. 12. & 26.

1. cor 5 Eph. 4. Hebr. 10: Rom. 4. Ext. 33. Jonae 3. Hie. 30. Ecc. Eſa. 3. 18. 5. 17. Matth. 3. 4. 11 & 18. cum hm. Rom. 5. 2 Joan. 2. in princ.

 ſimam

ſimam quoque inde arrham habentes, quod, ſi compatimur, & conglorificabimur. Neq; vero ita noſtra eſt ſatisfactio hæc, quam pro peccatis noſtris exolvimus, ut non ſit per Chriſtum Jeſum: nam qui ex nobis, tanquam ex nobis nihil poſſum; eo coperante, qui nos confortat, omnia poſſumus: itanon habet homo, unde glorietur, ſed omnis gloriatio noſtra in Chriſto eſt, in quo vivimus, in quo meremur, in quo ſatisfacimus; facientes fructus dignos pœnitentiæ: qui ex illo vim habent; ab illo offeruntur Patri, & per illum acceptantur a Patre. Debent ergo ſacerdotes Domini, quantum ſpiritus, & prudenti aſuggeſſerit, pro qualitate criminum, & penitentium facultate, ſalutares & convenientes ſatisfactiones injungere; ne, ſi forte peccatis conniveant, & indulgentius cum penitentibus agant, leviſſima quædam opera pro graviſſimis delictis injungendo, aliorum peccatorum participes efficiuntur. Habeant autem præ oculis, ut ſatisfactio, quam imponunt, non ſit tantum ad novæ vitæ cuſtodiam, & infirmitatis medicamentum, ſed etiam ad præ eritorum peccatorum vindictam, & caſtigationem; nam claves ſacerdotibus non ad ſolvendum dumtaxat, ſed ad ligandum conceſſas, etiam antiqui Patres & credunt, & docent, nec propterea exiſtimarunt, Sacramentum Penitentiæ eſſe forum iræ, vel penarum, ſicut nemo unquam Catholicus ſenſit, ex hujuſmodi noſtris ſatisfactionibus vim merit, & ſatisfactionis Domini noſtris Ieſu Chiſti, vel obſcurati, vel aliqua ex parte imminui: quod dum Novatores intelligere nolunt ita optimam Pœnitentiam novam vitam eſſe docent, ut omnem ſatisfactionis vim. & uſum tollant.

De operibus Satisfactionis.

CAPUT IX.

DOcent præterea, tantam eſſe divinæ munificentiæ largitatem, ut non ſolum penis ſponte a nobis pro vendicando peccato ſuſceptis, aut ſacerdotis arbitrio pro menſura delicti impoſitis, ſed etiam (quod maximum amoris argumentum eſt) temporalibus flagellis a Deo inflictis, & a nobis patienter tolleratis, apud Deum Patrem per Chriſtum Jeſum ſatisfacere valeamus.

Do

2.Cor.3.Rom 1. Cor. 1. 2. Cor.10. in fi. Galat.6 act 17.Matth.3. & 4. Luc.3. 1017.c.tempor.cum multis ſeq. 26. q. 7. c. de pœnitentibus, de conſ.d.4.Con. Carthag.4.c. 21. & Conc. Carth. 4. c. 74.Conc.Cabilon c.34.& 38Conc.Afr. Cap. 9.

Matth.16.& Joan.20. ſup. c.l. in fin. & inf. cap. 3. ult. de pœn.

Inf c. 13.

c. ſunt pluros in fin. de pœtit. d.4.

Doctrina da Sacramento extremae Unctioni.

VIſum eſt autem ſanctæ Synodo præcedenti do-
ctrinæ de Paenitentia adjungere ea, quæ ſe-
quuntur de Sacramento extremæ Unctionis, quod
non modo Paenitentiæ, ſed & totius Chriſtianæ vi-
tæ, quæ perpetua Paenitentia eſſe debet: conſum- *Infra c. 1. de*
mativum exiſtimatum eſt a Patribus. Primum itaq; *Sac. Extrem.*
circa illius inſtitutionè declarat, & docet, quod Cle- *Unct. Eph. 6.*
mentiſſimus, Redemptor noſter, qui ſervis ſuis quo-
vis tempore voluit de ſalutaribus remediis adverſus
omnia omnium hoſtium tela eſſe proſpectum, quem
admodum axilia maxima in Sacramentis aliis
præparavit, quibus Chriſtiani conſervare ſe inte-
gros, dum viverent, ab omni graviore ſpiritus in-
commodo poſſint; ita extremæ Unctionis Sarca- *1. Petr. 5. c.*
mento finem vitæ, tanquam firmiſſimo quodam *nulli dub.* 3.
præſidio munivit. Nam etſi adverſarius noſter oc- *q.* 1.
caſiones per omnem vitam quærat, & captet, ut de-
vorare animas noſtras quoquo modo poſſit, nullum
tamen tempus eſt, quo vehementius ille omnes *Gen. 4. & inf.*
ſuæ verſutiæ nervos intendat, ad perdendos nos *c. 2. in fin.*
penitus; & a fiducia etiam, ſi poſſit, divinæ miſe-
ricordiæ deturbandos, quam cum impendere no-
bis exitum vitæ perſpicit.

De inſtit t. Sacramenti extremae Unctionis. CAP. I.

INſtituta eſt autem ſacra hæc Unctio infirmo- *Marc. 6.*
rum, tanquam vere, & proprie Sacramentum
novi Teſtamenti, a Chriſto Domino noſtro, apud *Jac. 5. c. Pres-*
Marcum quidem inſinuatum, per Jacobum autem *byt.* 95. *d. c.*
Apoſtolum, ac Domini fratrem, fidelibus commen- 1. *§. de ſac.*
datum, ac promulgatum: Infirmatur, inquit, quis *Unct. Concil.*
in vobis, inducat Presbyteros Eccleſiæ, & orent ſu- *Cabil. c.* 48.
per eum, ungentes eum oleo in nomine Domini; *Inn.* 1. *ep.* 1.
& oratio fidei ſalvabit infirmum, & alleviabit eum c. 8.
Dominus, & ſi in peccatis ſit, dimittentur ei. Qui-
bus verbis ut ex Apoſtolica traditione per manus
accepta Eccleſia didicitr docet materiam, formam,
proprium miniſtrum, & effectum hujus ſalutaris Sa-
cramenti: intellexit enim Eccleſia, materiam eſſe
oleum ab Epiſcopo benedictum nam Unctio aptiſ-
ſime Spiritus ſancti gratiam, qua inviſibiliter ani-
ma ægrotantis inungitur, repræſentat: formam de-
inde eſſe illa verba: Per iſtam unctionem, &c.

De effectu hujus Sacramenti. CAP. II.

Jacob. 5.

RES porro, & effectus hujus Sacramenti illis verbis explicatur; Et oratio fidei ſalvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus: & ſi in peccatis ſit, dimittentur ei: res etenim hæc gratia eſt Spiritus ſancti; cujus Unctio delicta, ſi quæ ſint adhuc expianda, ac peccati reliquias abſtergit, & ægroti animam alleviat; & confirmat, magnam in eo divinæ miſericordiæ fiduciam excitando, qua infirmus ſublevatus, & morbi incomoda, ac labores levius fert, & tentationibus demonis, calcaneo inſidiantis, facilius reſiſtit, & ſanitatem corporis interdum, ubi ſalutis animæ expedierit conſequitur.

Inf. Can. 3. de ſacr. extrem. Unct.

Gen. 3.

De miniſtro hujus Sacramenti, & tempore, quo dari debeat. CAPUT III.

JAm vero, quod attinet ad præſcritionem eorum, qui & ſuſcipere & miniſtrare hoc Sacramentum deben, haud obſcurè ſuit illud etiam in verbis prædictis traditum; nam & oſtenditur illic, proprios hujus Sacramenti miniſtros eſſer Eccleſiæ Preſbyteros: quo nimine eo loco, non ætate ſeniores, aue primores in populo intelligendi veniunt, ſed aut Epiſcopi, aut ſacerdotes ab ipſis rite ordinati per impoſitionem manuum Presbyteri. Declaratur etiam, eſſe hanc Unctionem infirmis adhibendam, illis vero præſertim, qui tam periculoſe decumbunt, ut in exitu vitæ conſtituti videantur, unde, & Sacramentum exeuntium nuncupatur. Quod ſi infirmi poſt ſuſceptam hanc Unctionem convaluerint, iterum hujus Sacramenti ſubſidio juvari poterunt, cum in aliud ſimile vitæ diſcrimen inciderint. Quare nulla ratione audienti ſunt, qui contra tam apertam, & dilucidam Apoſtoli Iacobi ſententiam docent, hanc Uuctionem, vel figmentum eſſe humanum, vel ritum a Patribus acceptum, nec mandatum Dei, nec promiſſionem gratiæ habentem, & qui illam jam ceſſaſſe afferunt, quaſi ad gratiam curationum dumtaxat in primitiva Eccleſia referenda eſſet, & qui dicunt, ritum, & uſum, quem S. R. E. in hujus Sacramenti adminiſtratione obſervat, Iacobi Apoſtoli ſententiæ repugnare, atque ideo in alium commutandum eſſe, & denique quod ne extremam Unctionem a fidelibus

c. illud ſuperſtuum 95. d. & inf. can. ult. 1. Tim. 4. can. Ecce ego § Presbyter. diſt. 95.

Jac. 4.

Inf. can. 1. de ſacram. extr. Unctionis.

libus ſine peccato contemni poſſe affirmant: hæc enim omnia maniſeſtiſſime pugnant cum perſpicuis tanti Apoſtolis verbis. Nec profecto Eccleſia Romana, aliarum omnium mater, & magiſtra aliud in hac adminiſtranda Unctione, quantum ad ea, quæ hujus Sacramenti ſubſtantiam perficiunt, obſervat, quam quod Beatus Jacobus præſcripſit. Nec vero tanti Sacramenti contemptus abſque ingenti ſcelere, & ipſius Spiritus S. injuria eſſe poſſet.

cap. non licet d. c. 2. in fin. de ſum. Trin. & cap fin. d. for. compet.

Hæc ſunt, quæ de Pænitentiæ, & extremæ Unctionis Sacramentis hæc ſancta æcumenica Synodus profitetur, & docet, atq; omnibus Chriſtifidelibus credenda, & tenenda proponit. Sequentes autem Canones inviolabiliter ſervandos eſſe tradit, & aſſerentes contrarium perpetuo damnat; & anathematizat. *De Sanctiſſimo Pænitentiae Sacramento.*

CANON I.

SI quis dixerit, in Catholica Eccleſia Pænitentiam non eſſe vere, & proprie Sacramentum pro fidelibus, quoties poſt Baptiſmum in peccata labuntur, ipſi Deo reconciliandis a Chriſto Domino noſtro inſtitutum; anathema ſit.

Supr. c. 2. de pæn. Sup c. 1. Con. Cab e. 2. poſt naufragium de pæ. d. 1.

CANON II. Si quis ſacramentum confundens, ipſum Baptiſmum pœnitentie Sacramentum eſſe dixerit, quaſi hæc duo Sacramenta diſtincta non ſint, atque ideo Pœnitentiam non recta ſecundam poſt naufragium tabulam appellari; anathema ſit.

Jo: 20. Matth. 56. ſup. c. 1. & ſeſſ. de juſtif. c. 14.

CANON. III. Si quis dixerit, verba illa Domini Salvatoris; Accipite Spiritum ſanctum, quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt, non eſſe intelligenda de poteſtate remittendi, & retinendi peccata in Sacramento Pœnitentiæ, ſicut Eccleſia Catholica ab initio ſemper intellexit; detorſerit autem contra inſtitutionem hujus Sacramenti ad auctoritatem predicandi Evangelium; anathema ſit.

CANON IV. Si quis negaverit, ad integram & perfectam peccatorum remiſſionem requiri tres actus in pœnitente, quaſi materiam Sacramenti Pœnitentis, videlicet, Contritionem, Confeſſionem, & Satisfactionem, quæ tres Pœnitentiæ partes dicuntur: aut dixerit, duas tantum eſſe Pænitentiæ partes, terrores ſcilicet incuſſos conſcien-

Supr. c. 3. de pæn.

tiæ agnito peccato, & fidem conceptam ex Evangelio, vel abſolutione, qua credit quis ſibi per Chriſtum remiſſa peccata; anathema ſit.

Supr. c. 4. de pæn. Eſa. 38. CANON V. ſi quis dixerit, eam Contritionem, quæ paratur per diſcuſſionem, collectionem, & deteſtationem peccatorum, qua quis recogitat annos ſuos in amaritudine animæ ſuæ, ponderando peccatorum ſuorum gravitatem, multitudinem, fœditatem, amiſſionem æterne beatitudinis, & æternæ damnationis incurſum, cum propoſito melioris vitæ, non eſſe verum, & utilem dolorem, nec præparate ad gratiam, ſed facere, hominem hypocritam, & magis peccatorem; demum illam eſſe dolorem concuſſum, & non liberum, ac voluntarium; anathema ſit.

Sup. c. 5. de pœn. Clement. I. in ep. I. ad Jacob. Conc. Cab. c. 8. CANON VI. Si quis negaverit, Confeſſionem ſacramentalem, vel inſtitutam, vel ad ſalutem neceſſariam eſſe jure divino; aut dixerit, modum ſecrete confitendi ſoli ſacerdoti, quem Eccleſia Catholica ab initio ſemper obſervavit, & obſervat, alienum eſſe ab inſtitutione, & mandato Chriſti, & inventum eſſe humanum; anathema ſit.

Sup. c. 5. CANON VII. Si quis dixerit, in Sacramento Pænitentiæ ad remiſſionem peccatorum neceſſarium non eſſe jure divino confiteri omnia, & ſingula peccata mortalia, quorum memoria cum debita, & diligenti præmeditatione habeatur, etiam *Deut. 5.* occulta, & quæ ſunt contra dua ultima Decalogi præcepta, & circumſtantias, quæ peccati ſpeciem mutant, ſed eam confeſſionem tantum eſſe utilem ad erudiendum, & conſolandum pænitentem: & olim obſervatam fuiſſe tantum ad ſatisfactionem Canonicam imponendam: aut dixerit, eos, qui omnia peccata confiteri ſtudent, nihil relinquere velle divinæ miſericordiæ ignoſcendum, aut demum *Sup. c. 5.* non licere confiteri peccata venialia; anathema ſit.

CANON VIII. Si quis dixerit, Confeſſionem omnium peccatorum, qualem Eccleſia ſervat, eſſe *Vide infra ſeſſ. XX.* impoſſibilem, & traditionem humanam a piis abolendam, aut ad eam non teneri omnes, & ſingulos utriuſque ſexus, Chriſtifideles, juxta magni Concilii Lateranenſis conſtitutionem, ſemel in anno, & ab id ſuadendum eſſe Chriſtifidelibus, ut non confitean-

fiteantur tempore Quadrageſimæ; anathema ſit.

CANON IX. Si quis dixerit, Abſolutionem ſacramentalem Sacerdotis non eſſe actum judicialem; ſed nudum miniſterium pronunciandi, & declarandi remiſſa eſſe peccata confitendi, modo tantum credat, ſe eſſe abſolutum, aut Sacerdos non ſerio, ſed joco abſolvat: aut dixerit, non requiri confeſſionem pœnitentis, ut ſacerdos eum abſolvere poſſit; anathema ſit.

Sup. c. 6. in fin. de ju.

CANON X. Si quis dixerit, ſacerdotes, qui in peccato mortali ſunt, poteſtatem ligandi, & ſolvendi non habere, aut non ſolos ſacerdotes eſſe miniſtros abſolutionis, ſed omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus eſſe dictum: Quæcumque ligaveritis ſuper terram, erunt ligata, & in cœlo; & quæcumque ſolveritis ſuper terram, erunt ſoluta, & in cœlos; & quorum remiſeretis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta ſunt: quorum verborum virtute quilibet abſolvere poſſit peccata, publica quidem per correptionem dumtaxat, ſi correptus acquieverit; ſecreta vero per ſpontaneam confeſſionem; anathema ſit.

Sup c. 1. & c. 6. de pœn.

Matth. 16. & 10. Joan. 2.

CANON XI. Si quis dixerit, Epiſcopos non habere jus reſervandi ſibi caſus, niſi quoad externam politiam; atque ideo caſuum reſervationem non prohibere, quominus ſacerdos a reſervatis vere abſolvat; anathema ſit.

Sup. cap. 7. ſi Epi. de pœn. in 6. c. de cætero, &c. de Monialib. de ſent. excom. cum ſim.

CANON XII. Si quis dixerit, totam pænam ſimul cum culpa remitti ſemper a Deo, ſatisfactionemque pænitentiam; non eſſe aliam, quam fidem, qua apprehendunt, Chriſtum pro eis ſatisfaciſſe; anathema ſit.

Sup. c. 8. de pœn.

CANON XIII. Si quis dixerit, pro peccatis quoad pænam temporalem minime Deo per Chriſti merita ſatisfieri pænis ab eo inflictis, & patienter tolerari, vel a ſacerdote injunctis, ſed neq; ſponte ſuſceptis, ut jejuniis, orationibus, eleemoſynis, vel aliis etiam pietatis operibus, atq; ideo optimam pænitentiam eſſe tantum novam vitam; anathema ſit.

Sup. c. 8. & 9.

Sup. c. 5.

CANON XIV. Si quis dixerit, ſatisfactiones, quibus pænitentes per Chriſtum Jeſum peccata redimunt, non eſſe cultus Dei, ſed traditiones hominum, doctrinam de gratia, & verum Dei cultum,

atque ipſum beneficium mortis Chriſti obſcurantes; anathema ſit.

Sup. c. 1. &c. 8. in fin. pæn. CANON XV. Si quis dixerit, Claves Eccleſiæ eſſe datas tantum ad ſolvendum, non etiam ad ligandum: & propterea Sacerdotes, cum imponunt pœnas confitentibus, agere contra finem Clavium, & contra inſtitutionem Chriſti, & fictionem eſſe, quod virtute Clavium, ſublata pœna æterna, pæna temporalis plerumq; exolvenda remaneat; anathema ſit.

De Sacramento extremae Unctionis.

Sup. de hoc Sup. in pr. c. 1. Marc. 6. Jac. 5. CANON I. Si quis dixerit extremam Unctionem non eſſe vere, & proprie Sacramento a Chriſto Domino noſtro inſtitutum, & a Beato Jacobo Apoſtolo promulgatum, ſed ritum tantum acceptum a Patribus; aut figmentum humanum anathema ſit.

Sup. c 2. de hoc Sacr. CANON II. Si quis dixerit, ſacram infirmorum Unctionem non conferre gratiam, nec remittere, peccata, nec alleviare infirmos; ſed jam ceſſaſſe, quaſi olim tantum fuerit gratia curationum; anathema ſit.

Sup. c. an ulr. Conc. Cab. c. 48. Jac. 5. CANON III. Si quis dixerit extremæ Unctionis ritum, & uſum quem obſervat S. R. Eccleſia, repugnare ſententiæ B. Jacobi Ap. ideoq; cum metandum, poſſe a Chriſtianis abſq; peccato, contemni, anathema ſit.

c. ult. & Jac. 5. CANON IV. Si quis dixerit, Presbitero Eccleſiæ quos B. Jacobus adducendos eſſe ad infirmum inungendum hortatur, non eſſe Sacerdotes ab Epiſcopo ordinatos; ſed etate ſeniores in quavis communieate, ob idq, proprium extremæ unctionis miniſtrum non eſſe ſolum ſacerdotem; anathema ſit.

Sic præfactum fere Conſ. 9. Tolet. ſupra ſeſ. 6. in Refor. c. 3. *Decretum de Reformatione.* Procemium.

CUm proprie Epiſcoporum munus ſit, ſubditorum omnium vitia redarguere, hoc illis præcipue cavendum erit, ne Clerici, præſertim ad animarum curam conſtituti, criminoſi ſint, neve inhoneſta vita ipſius conniventibus ducant: nam ſi eos pravis, & corruptis moribus eſſe permittant; quo pacto laicos de ipſorm vitiis redarguent, qui uno ab eis ſermone convinci poſſint,

1. Cor. 9 cap. quid autem 8. q. 1. quod Clericos ipſis patiatur eſſe deteriores; qua etiam libertate laicos corripere poterunt ſacerdotes, cum tacite

cite ſibi ipſi reſpondeant, eadem ſe admiſiſſe, qui corripiunt? Monebunt propterea Epiſcopi ſuos Clericos, in quocumque ordine fuerint, ut converſatione, ſermone, & ſcientia commiſſo ſibi Dei populo præeant; memores ejus, quod ſcriptum eſt: Sancti eſtote, quia & ego ſanctus ſum. Et juxta Apoſtoli vocem: Nemini dent, ullam offenſionem, ut non vituperetur miniſterium eorum: ſed in omnibus exhibeant ſe, ſicut miniſtros Dei, illud Prophetæ dictum impleatur in eis: Sacerdotes Dei contaminant ſancta, & reprobant legem. Ut autem ipſi Epiſcopi id liberius exequi, ut quoquam prætextu deſuper impediri nequeant; eadem ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legato, & Nunciis, hos, qui ſequuntur, Canones ſtatuendos, & decernendos duxit.

c.ult.25. d.c. una tant. 26. d.c.ſicut. 11. §.neceſſe 47. d. in Sacerdotibus 61. d.&c. propoſuiſti 81. d. Levit. 11.1. pet.1.ſeſſ.22. c.1. de refor. Levit. 19.2. Cor. 6. in pr. Ezec. 22. ſophon. 3.

CAPUT I.

CUm honeſtius ac tutius ſit ſubjecto, debitam Præpoſitis obediendiam impendendo, in inferiori miniſterio deſervire, quam cum præpoſitorum ſcandalo graduum altiorum appetere dignitatem, ei cui aſcenſus ad ſacros ordines a ſuo Prælato, ex quacunque cauſa; etiam ob occultum crimen quomodolibet etiam extra judicialiter, fuerit interdictus: aut qui a ſuis ordinibus, ſeu gradibus, vel dignitatibus Eccleſiaſticis fuerit ſuſpenſus; nulla contra ipſius Prælati voluntatem conceſſa licentia de ſe promoveri faciendo, aut ad priores ordines, gradus, & dignitates, ſive honores reſtitutio ſuffragetur.

Inf. c.8. ſup. ſeſ.6. ſup. ſeſ 6. 5. de ref.

ET quoniam nonnulli Epiſcopi Eccleſiarum, quæ in partibus infidelium conſiſtunt, clero carentes, & populo Chriſtiano, cum fere vagabundi ſint, & permanentem ſedem non habeant, non quæ Jeſu Chriſti; ſed alienas oves inſcio proprio Paſtore quærentes, dum per hunc S. Synodum ſe Pontificalia officia in alterius diœceſi, niſi de loci Ordinari expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubjectas tantum exercere prohibitos vident, in legis fraudem, & contemptum, quasi Epiſcopalem cathedram in loco nullius Diœceſis ſua temeritate eligunt, & quoſcumque ad ſe venientes,

etiam

etiam ſi ſuorum Epiſcoporum, ſeu Prælatum litteras commendatitias non habeant, clericali charactere inſignere, & ad ſacros etiam Presbyteratus ordines promovere præſumunt, quo plerumque fit, ut minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui a ſuo Epiſcopo tanquam inhabiles, & indigni rejecti fuerunt, ordinati, nec divina ufficia peragere, nec Eccleſiaſtica Sacramenta recte valeant miniſtrare; Nemo Epiſcoporum, qui titulares vocantur, etiam ſi in loco nullius diœceſis, etiam exempto, aut morem traxerint, vigore cujuſvis privilegii ſibi de aliquo monaſterio cujuſvis ordinis reſederint, aut promovendo quoſcumque ad ſe venientes pro tempore conceſſi, alterius ſubditum, etiam prætextu familiaritatis continuæ, comenſalitatis ſuæ, abſque ſui proprii Prælati expreſſo conſenſu, aut litteris dimiſſoriis ad aliquos ſacros, aut minores ordines, vel primam Tonſuram promovere, ſeu ordinare valeat. Contra faciens ab exercitio Pontificalium per annum, taliter vero promoti ab executione ordinum ſic ſuſceptorum, donec ſuo Prælato viſum fuerit, ipſo jure ſint ſuſpenſi.

Sup. ſeſſ. 6. c. 5. de refor. & inſ. ſeſſ. 23. c. 3. 8. & 10. de refor. Concil. Nic. 1. c. 17. Con. Aurel. 3 c. 15. Can. Mag. c. 14. c. 1. 11. q. 2. c. 1. cum ſeq. de tem. Ord. in 6. Super c. prox. & inf. ſeſſ. 23. de refor. c. 3. 8. & 10.

CAPUT III.

EPiſcopus quoſcumque ſuos Clericos, præſertim in ſacris conſtitutos, abſque ſuo præcedenti examine, & commendatitiis litteris, quacumque authoritate promotos, licet tanquam habiles ab eo, a quo ordinati ſunt, probatos, quos tamen ad divina officia celebranda, ſeu eccleſiaſtica Sacramenta miniſtranda minus idoneos, & capaces repeterit, ſuſceptorum ordinum exercitio ad tempus, de quo ei videbimur, ſuſpendere: & illis, nec in altari, aut aliquo ordine miniſtrent, intercedere poſſit.

CAPUT IV.

Supra c. 1. & ſeſſ. 6. de ref. c. 3. c. irrefragabili in princ. de off. Ord.

OMnes Eccleſiarum Prælati, qui ad corrigendum ſubditorum exceſſus diligenter intendere debent, & a quibus nullus Clericus per hujus S. Synodus ſtatuta cujuſvis privilegii prætextu tutus cenſetur, quo minus juxta Canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi poſſit, ſi in Eccleſiis ſuis reſederint, quoſcumque ſæculares Clericos, qualitercumque exemptos, qui alias ſuæ juriſdictioni ſubeſſent, de eorum exceſſibus, criminibus, & de-

delictis, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra viſitationem, tanquam ad hoc Apoſtolicæ Sedis delegati, corrigendi, & caſtigandi facultatem habeant quibuſcumque exemptionibus, declarationibus, conſuetudinibus, ſententiis, juramentis, concordiis, quæ tantum ſuos obligent auctores, ipſis Clericis, ac eorum conſaguineis, cappellanis familiaribus, procuratoribus, & aliis quibuslibet ipſorum exemptorum contemplatione, & intuitu minime ſuffragantibus. *Sup. ſeſſ. 6. c. 4. de refor. & inf. Seſſ. 24. de refor. c. 5.*

CAPUT V.

INſuper cum nonnulli, qui ſub pretextu, quod ſuper bonis, & rebus, ac juribus ſuis diverſæ eis injuriæ, ac moleſtiæ, inferantur, certes judices per litteras conſervatorias deputati obtinent, qui illos a moleſiiis, & injuriis hujuſmodi tueantur, ac defendant, & in poſſeſſione, ſeu quaſi bonorum, rerum, ac jurium ſuorum manuteneant, & conſervent, neque ſuper illis eos moleſtari permittant, ejuſmodi litteras in pleriſque contra concedentis mentem in reprobum ſenſum detorqueant; id circo nemini omnino, cujuſcumque dignitatis, ac conditionis ſit, etiam ſi Capitulum fuerit, conſervatoriæ litteræ cum quibuſcumque clauſulis, aut decretis, quorumcumque judicum deputatione, quocumque etiam alio prætextu, aut colore conceſſæ, ſuffragentur, ad hoc ut coram ſuo Epiſcopo, ſive alio ſuperiore Ordinario in criminalibus, & mixtis cauſis accuſari, & conveniri, ac contra eum inquiri, & procedi non poſſit: aut quominus ſi qua jura ei ex ceſſione comperierint, ſuper illis libere valeat apud judicem Ordinarium conveniri; in civilibus etiam cauſis, ſi ipſe actor extiterit, aliquem ei apud ſuos Conſervatores judices in Judicium trahere minime liceat. Quod ſi in his cauſis, in quibus ipſe reus fuerit, contigerit, ut electus ab eo Conſervator, ab actore ſuſpectus eſſe dicatur, aut si qua inter ipſos Judices, Conſervatorem, & Ordinarium controverſia ſuper competentia juriſdictionis, orta fuerit; nequaquam in cauſa procedatur, donec per arbitros, in forma juris electos, ſuper ſuſpicione, aut juriſditionis competentia fuerit judicatum. Familiaribus vero ejus, qui hujuſmodi litteris conſervatoriis tueri ſe ſolent, nihil il-

c. 1. & c. ult. de off. deleg.

Pau. V. conſt. Religioſorum 1607. Religioſos coram ſuperioribus vel conſervatoribus conveniendos eſſe declarat.

Sup. Seſſ. 7. c. 14. de refor.

læ proſint, præterquam duobus dumtaxat: ſi tamen illi propriis ejus ſumptibus vixerint. Nemo etiam ſimilium literarnm beneficio ultra quinquennium gaudere poſſit. Non liceat quoque Conſervatoribus judicibus ullum habere tribunal erectum. In cauſis vero mercedum, aut miſerabilium perſonarum hujus S. Synodi ſuper hoc decretum in ſuo robore permaneat. Univerſitates autem generales, ac Collegia Doctorum, ſeu Scholarium, & Reguiaria loca, nec non Hoſpitalia, actu hoſpitalitatem ſervantia, ac Univerſitatum, Collegiorum locoru, et hoſpitalium, hujuſmodi perſonæ in preſenti Canone minime comprehenſæ, ſed exemptæ omnino ſint, & eſſe intelligantur.

C Porrectum & c. ex parte de regularibus Conc. 1. Matiſc. c. 5. c. ult. 41. d. 6. de. conſt. Sixti V. cum Sacroſancto, & paſtoral. 1589. c. 21. c. 4. per totum. Conc. conſt. ſeſſ. 14. & 43. de vir. & ben. Cler.

CAPUT VI.

QUia vero, etſi habitus non facit monachum, oportet tamen Clericos veſtes proprio congruentes ordini ſemper deferre, ut per decentiam habitus extrinſeci morum honeſtatem intrinſecum oſtentant; tanta autem hodie aliquorum involvit temeritas, religioniſque contemptus, ut propriam dignitatem, & honorem clericalem parvi pendentes, veſtes etiam deferant publice laicales pedes in diverſis ponentes unum in divinis, alterum in carnalibus, propterea omnes Eccleſiaſticæ perſonæ, quantumcumq; exemptæ, quæ aut in ſacris fuerint, aut dignitates, perſonatus, officia, aut beneficia qualiacumque eccleſiaſtica obtinuerint, ſi poſtquam ab Epiſcopo ſuo etiam per edictum publicum moniti fuerint, honeſtum habitum clericalem, illorum ordini, & dignitati congruentem, & juxta ipſius Epiſcopi ordinationem, & mandatum non detulerint, per ſuſpenſionem ab ordinibus, ac officio, & beneficio, ac fructibs, redditibus, & proventibus ipſorum beneficiorum, nec non ſi ſemel correpti, denuo in hoc deliquerint, etiam per privationem officiorum, & beneficiorum hujuſmodi coerceri poſſint, & debeant, ſecundum Conſtitutionem Clementis V. in Concilio Viennenſi editam: quæ incipit: Quoniam innovando, & ampliando.

Ard. inf. ſeſſ. XXI.

CAPUT VII.

Ex. 2. c. 1. de hom. Extendit illud ad

CUm etiam qui per induſtriam occiderit proximum ſuum, & per inſidias, ab alteri avelli debeant, qui ſua voluntare homicidium perpetraverit, et amsi crimen id nec ordine judicario probatum

nec

nec alia ratione publicum, ſed occultum fuerit, nullo tempore ad ſacros ordines promoveri poſſit, nec illa aliqua eccleſiaſtica beneficia, etiam ſi curam non habeant animarum, conferri liceat, ſed omni ordine, ac beneficio & officio eccleſiaſtico perpetuo careat: ſi vero homicidum non ex propoſito, ſed caſu, vel vim vi repellendo, quis ſe a morte defenderet, fuiſſe commiſſum narretur; quam ob cauſam etiam ad ſacrorum ordinum, & altaris miniſterium, & beneficia quæcumquæ, ac dignitates, jure quodammodo diſpenſatio debeatur, committatur loci Ordinario, aut ex cauſa Metropolitano, ſeu viciniori Epiſco, qui non niſi cauſa cognita, & probatis precibus, ac narratis, nec aliter, diſpenſare poſſit.

abortum procurantes Bul. Xixti V. effrenat. 15.88 quam ad fetum animatum reſtrinxit Grego. XIV. per Bull. Se. d. Apoſtolic. 159. cap. inquiſition. de acc. & c. cum non ab homine de jud. ſtudeat 50. & c. ſignificaſti de hom. Sup. c. 2p. a. & ſeſ. 6. c. ul. de ref. Con. Magunt ſub Arnolpho. Imp. c. 14. & 15.

CAPUT VIII.

PRæterea, quia nonnulli quorum etiam aliqui veri ſunt Paſtores, ac proprias oves habent, alienis etiam ovibus præeſſe quærunt, & ita alienis ſubditis quandoque intendunt, ut ſuorum curam negligant: quicunque etiam Epiſcopali præditus dignitate, qui alienos ſudditos puniendi privilegium habuerit, contra Clericos ſibi non ſubditos præſertim in ſacris conſtitutos, quorumcunq. etiam atrocim criminum reos, niſi cum proprii ipſorum Clericorum Epiſcopi, ſi apud Eccleſiam reſederit, aut perſone ab ipſo Epiſcopo deputandæ interventu, nequaquam procedere debeat: alias proceſſus & inde ſecuta quæcumque viribus omnino careant,

CAPUT IX.

ET quia jure optimo diſtincto fuerunt, Diœceſes, & Parochiæ, ac unicuique gregi proprii attributi Paſtores, & inferiorum Eccleſiarum Rectores, qui ſuarum quiſque ovium curam habeant, ut ordo eccleſiaſticus non confundatur; aut una, & eadem Eccleſia duarum, quodammodo diœceſum fiat, non ſive gravi eorum incommodo, qui illi ſubditi fuerint, beneficia unius Diœceſis, etiamſi parochialis Eccleſiæ, Vicariæ perpetuæ, aut ſimplicia beneficia, ſeu præſtimonia, aut Præſtimoniales portiones fuerint, etiam ratione augendi cultum divinum, aut numerum beneficiatorum, aut alia quacunque de cauſa, alterius Diœceſi beneficio, aut Monaſterio, ſeu Collegio, vel loco etiam

Can. Eccleſ. 13. q. 1. c. Paſtoralis, de his quaeſitum a Pracl. Conl. Conſtantinop cap. 1. c. inſ. ſe. 24. de ref. c. 13. in fin. et c. 17.

pio perpetuo non uniantur: decretum hujus S. Synodi ſuper hujuſmodi unionibus in hoc declarandum.

CAPUT X.

Regularia beneficia in titulum Regularibus, profeſſis, provideri conſueta, cum per obitum aut reſignationem, vel alias illa in titulum obtinentis vacare contitgerit, religioſis tantum illius ordinis, vel iis, qui habitum omnino ſuſcipere, & profeſſionem emittere teneantur, & non aliis, ne veſtem lino, lan-que contextam induant, conferantur.

CAPUT. XI.

Quia vero regulares, de uno ad alium Ordinem tranſlati, facile a ſuo Superiore licentiam ſtandi extra monaſterium obtinere ſolent; ex quo vagandi, & apoſtatandi occaſio tribuitur; nemo cujuſcumque Ordinis Prelatus, vel Superior vigore cujuſvis facultatis aliquem ad habitum, & profeſſionem admittere poſſit, niſi ut in Ordine ipſo, ad quem transfertur ſub ſui Superioris obedientia, in clauſtro perpetuo maneant; ac taliter tranſlatus, etiamſi Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia ſecularia, etiam curata, omnino incapax exiſtat.

CAPUT XII.

Nemo etiam cujuſvis dignitatis eccleſiaſticæ, vel ſæcularis, quacumque ratione, niſi Eccleſiam, beneficium, aut cappellam de novo fundaverit, & conſtruxerit, ſeu jam erectam, quæ tamen ſine ſufficienti dote fuerit, de ſuis, propriis, & patrimonialibus bonis competenter dotaverit, jus patronatus impetrare, aut obtinere poſſit, aut debeat. In caſu autem fundationis, aut dotationis, hujuſmodi inſtitutio Epiſcopo, & non alteri inferiori reſervetur.

CAPUT XIII.

Non liceat præterea patrono cujuſvis privilegii prætexu aliquem ad beneficia ſui juris patronatus, niſi Epiſcopo loci Ordinario, ad quem proviſio, ſeu inſtitutio ipſius beneficii, ceſſante privilegio, jure pertineret, quoque modo præſentare; alias præſentatio, ac inſtitutio, forſan ſecutæ nullæ ſint, & eſſe intelligantur.

CAPUT XIV.

Declarat præterea ſancta Synodus in futura Seſſione, quam ad 25. diem Ian. ſubſequentis anni 1552. habendam eſſe jam decrevit, una com ſacri-

Sup. ſeſſ. 7. c. 6. & 7. & inf. ſeſ. 22. de ref. c. 13. & 15. c. cum de beneficio de prae. in 6. & infr. ſeſſ. ult. c. 21. circa med. de reg. & mon. Deut. 21. c.

Cum cauſam de elect. & c. Quidam, de Apoſt. cap. in nova 16. q. 7.

Additio ad c. 27. Concil. Agathenſi, Indulta privilegia huic, c. adverſantia aut qua Pius V. Conc. quaecumque 1569. ſeſſ. 25. c. 9. de ref. c. Praementis, cum ſeq. 16. q. 7. & c. nob. de jur. Patr. & infr. ſeſſ. ult. cap. 9. de ref. in princ.

Infr. ſeſſ. 25. de ref. c. 9. & c. relatum de jur. patron. Conc. Maguntin. temp. Ar.

ſacrificio Miſſæ agendum, tractandum etiam eſſe de Sacramento Ordinis, & proſequendam eſſe materiam reformationis. *nulph. c. 4. Co. Salegan-ſtadienſe ca. 13.& inf. c. 9.*

SESSIO XV.

Quæ eſt v. ſub Julio III. Pont. Max.

Celebrata die 25. Januarii 1552.

Decretum prorogationis Seſſionis.

CUm ex eo, quod proximis Seſſionibus decretum fuit, ſancta hæc, & univerſalis Synodus per hos dies accuratiſſime, diligentiſſimeque tractaverit ea, quæ ad ſanctiſſimum Miſſæ ſacrificium, & ad ſacramentum Ordinis ſpectant, ut hodierna Seſſione, quemadmodum Spiritus ſanctus ſuggeſſiſſet, decreat de his rebus, & quatuor præterea articulos ad ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramentum pertinentes, in hanc tandem Seſſionem dilatos publicaret: atque interim affuturos eſſe putaverit ad hoc ſacroſanctum Concilium eos, qui ſe proteſtantes vocant, quorum cauſa eorum publicationem articulorum diſtulerat, & , ut libere, ac ſine cunctatione ulla huc venirent, fidem eis publicam, ſive Salvum conductum conceſſerat: tamen, cum illi nondum venerint, & eorum nomine ſupplicatum huic ſanctæ Synodo fuerint, ut publicatio, quæ hodierno die facienda fuerat, in ſequentem ſeſſionem differatur; certa ſpe allata, affuturos eos eſſe omnino multo ante illam ſeſſionem, ſalvo conductu amplioris formæ interim accepto, eadem S. Synodus in Spiritu ſancto legitime congregata iiſdem Legato, & Nuntiis præſidentibus, nihil magis optans, quam ex præſtantiſſima natione Germanica omnes de religione diſſenſiones, & ſchiſmata tollere, ac ejus quieti, paci otioque conſulere; parata, ipſos, ſi venerint, & humaniter excipere, & benigne audire: confidenteſque, eos non fidei Catholicæ pertinaciter oppugnandæ, ſed veritatis cognoſcendæ ſtudio eſſe venturos, &, ut Euangelicæ veritatis, ſtudioſos decet, Sanctæ Matris Eccleſiæ decretis, ac diſciplinæ ad extremum eſſe acquieturos: ſequentem ſeſſionem ad edenda, & publicanda ea, quæ ſupra commemorata ſunt, in diem feſtum S. Joſeph, qui erit die 19. Menſis Martii, diſtulit, ut illi ſatis temporis, & ſpatii habeant, non ſolum ad venien- *Supr. ſeſſ. 1.*

niendum, verum etiam ad te, quæ voluerint, antequam is dies veniant, proponenda. Quibus ut omnem diutius ounctandi cauſam adimat, fidem publicam ſive Salvum conductum ejus, qui recitabitur, terroris, & ſententiæ libenter dat, & concedit. Interea vero de Matrimoni, Saoramento agendum, & de eo præter ſuperiorum decretorum publicationem definiendum eſſe, eadem Seſſiono ſtatuit & decernit, & proſequendam eſſe materiam reformationis.

SALVUS CONDUCTS.

Datus Proteſtantibus.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Sinodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Sanctæ Sedis Apolicæ Legato, & Nnnciis, inhærendo Salvo conductui in penultima Seſſione dato, & illum juxta tenorem infraſcriptum ampliando, Univerſis fidem facit, quod omnibus, & ſingulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militaribus, popularibus, & aliis quibuſcumque viris, cujuſcumque ſtatus, & conditionis, aut qualitatis exiſtant, Germanicæ Provinciæ, & nationis, civitatibus, & aliis locis ejuſdem, & omnibus aliis Eccleſiaſticis, & ſæcularibus, præſertim Auguſtanæ confeſſionis perſona, qui, aut quæ una cum ipſis ad hoc generale Tridentinum Concilium venient, aut mittentur ac profecturi ſunt, aut hucuſque venerunt, quocumque, nomine cenſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præſentium publicam fidem, & pleniſſimam, veriſſimamque ſecuritatem, quam ſalvumconductum appellant, libere ad hanc Civitatem Tridentinam veniendi, ibidemque manendi, ſtandi, morandi, proponendi, loquendi, una cum ipſa Synodo de quibuſcumque negotiis tractandi, examinandi, diſcutiendi, & omnia, quæcumque ipſis libuerit, ac articulos quoslibet tam ſcriptio, quam verbo libere offerendi, propalandi, eoſq; Scripturis ſacris, & BB. Patrum verbis, ſententiis, & rationus declararandi, aſtruendi, perſuadendi, & ſi opus fuerit etiam ad objecta Concilii generalis reſpondendi, & cum iis, quia Concilio delecti fuerint, diſputandi Chriſtiane; aut charitative, abſque omni impedimento

mento conferendi, opprobriis, conviciis, ac contumeliis penitus ſemotis, & ſignanter, quod cauſa controverſæ ſecundum Sacram Scripturam, Apoſt. traditiones, probata Concilia, & Cath. Ecc. conſenſum, & SS. Patrum auctoritates in præd. Conc. Trid. tractentur; illo etiam addito, ut religionis prætextu, aut delictorum circa eam commiſſorum, aut committendorum minime puniantur, impartitur, ac omnino concedit: ſic etiam, ut propter illorum præſentiam, neque in itinere, aut quocumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipſa civitate Trid. a divinis officiis quovis modo ceſſetur. Et ut his peractis, vel non peractis, quandocumque ipſis libuerit, aut majorum ſuorum mandato, & ad aſſenſu ad propria reverti optabunt, aut aliquis eorum optabit; mox abſque ulla renitentia, & occaſione, aut mora, ſalvis rebus eorum, & ſuorum pariter honore, & perſonis vice verſa, poſſint juxta beneplacitum libere, & ſecure redire; de ſcientia tamen ab eadem Synod. deputandorum, ut tunc opportune eorum ſecuritati, abſque dolo, & fraude provideatur, Vult etiam S. Synodus in hac publica fide, ſalvoque conductu omnes quaſcumque clauſulas includi, ac contineri, ac pro incluſis haberi, quæ pro plena, efficaci, & ſufficienti ſecuritate, in eundo, ſtando, & redeundo neceſſariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam, ad majorem ſecuritatem, & pacis, ac conciliationis bonum exprimens, quod ſi quiſpiam, aut illorum aliqui, ſive in itinere, Tridentum veniendo, ſive ibidem morando, aut redeundo, aliquo enorme (quod abſit) egerint; aut commiſerint, quo poſſet hujus fidei publicæ, & aſſicurationis beneficium eis conceſſum annullari, aut ceſſari; vult, & concedit, ut in hujuſmodi facinore deprehenſi ab ipſis dumtaxat, & non ab aliis condigna animadverſione, cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi merito approbanda, & laudanda, mox puniantur; illorum aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omnino manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, ut, ſi quiſquam, vel aliqui ex ipſa Synodo, ſive in itinere, aut manendo: aut redeundo, aliquo enorme (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet hujus fidei pu-

Sup. ſeſ. 3. in princ.

publicæ, & aſſecurationis beneficium violari, aut quomodo tolli, in hujuſmodi facinore deprehenſi ab ipſa Synodo dumtaxat, & non ab aliis condigna animadverſione, & emenda ſufficienti, per partem DD. Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis tunc hic præſentium merito laudanda, & approbanda mox puniantur; præſenti aſſicurationis ferma, conditionibus, & modis omnino manentibus illibatis. Vult præterea ipſa Synodus, quod liceat ipſis Ambaſciatoribus, omnibus, & ſinglis, toties, quotieſcumque opportunum fuerit, ſeu neceſſarium, ad auram capiendam exire de Civitate Tridentina, & reverti ad eandem, nec non nuncium, vel nuncios ſuos ad quæcumque loca pro ſuis neceſſariis negotiis ordinandis libere mittere, ſeu deſtinare, hac ipſos miſſos, ſeu deſtinatos, ſeu miſſum & deſtinatum ſuſpicere, toties, quoties eis vididebitur expedire: ita quod eliqui, vel aliquis per deputandos Concilii facientur, qui eorum ſecuritati provideant, vel provideat: qui quidem Salvus conductus, & ſecuritas ſtare, hac durare debeat a tempore, & per tempus, quo in ipſius Synodi, & ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſpici contigerit, & uſque ad Tridentum perduci, ac toto tempore manſionis eorum ibidem, & rurſum poſt ſufficientem audientiam habitam ſpatio viginti dierum præmiſſo, cum audientia, ipſis receſſum indixerit a Tridentino uſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum Deo favente, reſtituet, dolo, & fraude prorſus excluſis.

Quæ quidem omnia pro univerſis, & ſingulis Chriſtifidelibus, pro omnibus, Principibus, tam Eccleſiaſticis, quam ſæcularibus quibuſcumque, atque omnibus aliis Eccleſiaſticis, & ſæcularibus perſonis, cujuſcumque ſtatu, & conditionis exiſtant, aut quocumque nomine cenſeantur, inviolabiliter obſervanda eſſe promittit, & bona fide ſpondet.

Inſuper omni fraude, & dolo excluſis, vera, & bona fide promitti ipſam Synodum nullam, vel manifeſte, vel occulte occaſionem quæſituram, aut aliqua auctoritate, potentia, jure, vel ſtatuto, privilegio Legum, vel Canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præſertim Coſtantien. & Senen. quacum

Con Conſtan. tien.4.ſeſſ.19 in c. Quod

cumque forma verborum expreſſa, in aliquod hujus fidei publicæ, & pleniſſimæ aſſicurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipſis per ipſam Synodum conceſſæ, præjudicium quovis modo uſuram, aut quemquam uti permiſſuram: quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod ſi ſancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel ſuis, cujuſcunque conditionis, vel ſtatus, aut præeminentiæ exiſtens, præſcriptæ aſſecurationis, & Salvi conductus formam: & modum in quocunque puncto, vel clauſula violaverit quod tamen avertere dignetur Omnipotentes & ſufficiens emenda non fuerit mox ſubſecuta, ipſorum arbitrio merito approbanda, & laudanda, habeant ipſam Synodum, & habere poterunt, incidiſſe in omnes pænas, quas jure divino, & humano, aut conſuetudine, hujuſmodi Salvorum conductuum violatores incurrere poſſunt, abſque omni excuſatione, aut quavis in hac parte contradictione. *non obſtantib. ſalvus conductibus.*

SESSIO XIV. *Quæ eſt ſexta, & ultima.*

Sub Julio III. Pont. Max. Celeb. 28. April MDLII.

Decretum ſuſpenſionis Concilii.

SAcroſancta, œcumeni & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea Reverendiſſ. DD. Sebaſtiano Archiepiſcopo Sipontino, & Aloyſio Epiſcopo Veronenſi, Apoſt. Nuntiis, tam eorum propio, quam Reverendiſſ., & Illuſt. D. Marcelli, tit. S. Marcelli S. R. E. Cardinalis Creſcentii, Legati, ob adverſam ejus graviſſimam valetudinem abſentis nomine, non dubitet Chriſtianis omnibus patere, hoc Concilium œcumenicum Tridentinum primo a Paulo ſel. recor. convocatum, & collectum fuiſſe, deinde a Sanctiſſimo Domino noſtro Julio III. efflagitante Carolo Quinto, Auguſtiſſimo Imperatore, ea præcipue de cauſa fuiſſe reſtitutum, ut religionem in multi. Orbis partibus, & præſertim in Germania, in diverſas opiniones miſerabiliter diſtractam; in ſtatum priſtinum revocaret, abuſus & mores Chriſtianorum curruptiſſimos emendaret: cumque ad hoc agendum quamplurimi Patres, nulla laborum ſuorum periculorumque habita ratione, e diverſis regionibus alacriter confluxiſſen, reſque ſtrenue magno fidelium concurſu, feliciterque procededeset, ac

ſpes eſſet non levis, illos Germanos, qui eas novitates excitarunt, in Concilium venturos, ſic animatos, ut veris Eccleſiæ rationibus unanimiter acquieſcerent; lux denique quædam rebus affulſiſſe videretur, caputque attollere inciperet profligata antea, & afflicta Reſpul. Chriſtiana: ii repente tumultus, ea bella hoſtis generis humani verſutia exarſerunt, ut Concilium velut hærere, ac ſuum curſum interrumpere ſatis incommode cogeretur, ſpeſque omnis ulterioris progreſſus hoc in tempore tolleretur tantumque aberat, ut ſancta Synodus Chriſtianorum malis, & incommodis moderetur, ut multorum mentes, preter ſui animi ſententiam irritaret potius, quam placaret. Dum igitur ipſa ſancta Synodus omnia, & præcipue Germaniam armis ardere, & diſcordiis videret omnes fere Epiſcopos Germanos, præſertim Principes Electores, ſuis conſultum Eccleſiis a Concilio abjiſſe, decrevit, tantæ neceſſitati non relectari, & ad meliora tempora rejicere, ut Patres, quod eis nunc agere non licet, ſuis ovibus proſpectum ad ſuas Eccleſias regredi valerent, nè diutius utrobique inutili otio conterantur. Atque ita, quoniam ſic temporum conditio tulit, hujus œcumenici Concilii Trident. progreſſum per biennium ſuſpendendum fore decernit, prout præſenti decreto ſuſpendit; ea tamen lege, ut, ſi citius pacata res ſit, ac tranquillitas priſtina revera ur, quod ſperat Dei Opt. Max. beneficio non longo forſan ſpatio futurum ipſius Concilii progreſſus eodemmet tempore ſuam vim, firmitatem, vigoremque habere cenſeatur. Sin autem (quod Deus avertat) peracto biennio prædicta legitima impedimenta non fuerint ſubmota: cum primum ceſſaverint, talis ſuſpenſio eo ipſoſublata eſſe intelligatur, ac ſuus vigor, & robur Concilio ſit redditutum, & eſſe intelligatur ſine alia nova Concilii convocatione, accedente ad hoc decretum conſenſa, & auctoritate Sanctitatis ſuæ, & ſanctæ Sedi Apoſtolicæ.

Interea tamen eadem ſanctæ Synodus exhortatur omnes Principes Chriſtianos, & omner Prælatos, ut obſervent, & reſpective. quatenus ad eos ſpectat, obſervare faciant in ſuis Regnis, Dominiis, & Eccleſiis omnia, & ſingula, quæ per hoc ſacrum œcumenicum

nicum Concilium fuerunt hactenus ſtatuta, & decreta.

BULLÆ CELEBRATIONIS
Conc. Trid. ſub Pio IV. Pont. Max.

PIus Epiſcopus, ſervus ſervorum Dei, ad futuram rei memoriam. Ad Eccleſiæ regimen, licet tanto oneri impares; ſola Dei dignatione vocati, ſtatim circumſerentes mentis oculos per omnes Reipublicæ Chriſtianæ partes, cernenteſque non ſine magno horrore, quam longe, lateque peſtis hæreſum, & ſchiſmatis pervaſiſſet, & quanta Chriſtiani populi mores correctione indigerent, in eam curam, & cogitationem, pro ſuſcepti muneris officio, incumbere cœpimus; quemadmodum ipſas hæreſes extirpate, tantumque, & cum perniciosum ſchiſma tollere, moreſque adeo corruptos, & depravatos emendare poſſemus. Cum autem intelligeremus, ad hæc ſananda mala aptiſſimum eſſe remedium, quod ſancta hæc Sedes adhibere conſuevisset, œcumenici, generaliſque Concilii ejus congregandi, & Deo juvante, celebrandi conſilium cæpimus. Indictum illud quidem antea fuit, a fel. rec. Paulo Tertio, & ejus ſucceſſore Julio, prædeceſſoribus noſtris; ſed variis de cauſis ſæpius impeditum, & interpellatum perfici non potuit. Si quidem Paulus, cum id primo in urbem Mantuam, deinde Vicentiam indixiſſet; quaſdam ob cauſas in litteris ejus expreſſas id primo ſuſpendit, poſtea Tridentum tranſtulit: deinde cum quibuſdam de cauſis ibi quoque ejus celebrandi tempus dilatum fuiſſet, tandem ſuſpenſione ſublata, in eadem civitate Trident. inchoatum fuit; verum ſeſſionibus aliquot habitis, & nonnullis decretis factis; ipſum ſe poſtea Concil. aliquibus de cauſis, accedente etiam Sedis Apoſtolicæ auctoritate, Bononiam tranſtulit. Julius autem qui ei ſucceſſit, in eamdem civitatem Tridentinam id revocavit: quo quidem tempore facta alia quædam decreta ſunt. Sed cum novis in propinquis Germaniæ locis tumultus excitari fuiſſent, & bellum in Italia, & Gallia graviſſimum exarſiſſet; rurſus Concilium ſuſpenſum, & dilatum fuit, adnitente nimirum humani generis hoſte, aliaſque ex aliis difficultates, & impedimenta objiciente, ut tantum Eccleſiæ commodum, quod prorſus auferre non poterat, ut

Sep. in prim. Bulla.

Sup. ſeſ. 8.

Seſ. t. 21. cum ſeq.

terant, ſaltem quam diutiſſime retardaret. Quantopere vero interea auctæ fuerint, & multiplicatæ, ac propagatæ hæreſes, quantopere ſchiſma creverit, ſine maximo animi dolore nec meminiſſe poſſumus nec referre. Sed tandem pius, & miſericors Dominus, qui nunquam ita iraſcitur, ut miſericordiæ obliviſcatur, Regibus, & Principibus Chriſtianis pacem, & umanitatem donare dignatus eſt.

Haba. 3.

Quas nos occaſione oblata, maximam in ſpem venimus, ipſius miſericordia freti, fore, ut his tantis quoque Eccleſiæ malis eadem Concilii via finis imponatur. Nos itaque ad ſchiſma, hæreſeſque tollendas, ad corrigendos, & formandos mores, ad pacem inter Chriſtianos Principes conſorvandam, celebrationem ejus non eſſe duximus diutius differendam. Habita igitur cum venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Card. deliberatione matura, factis etiam conſilii noſtri certioribus chariſſimis in Chriſto Filiis noſtris, Ferdinando Rom. Imp. electo, aliis Regibus, atque Principibus, quos quidem, ſicut de eorum ſumma pietate, & ſapientia nobis polli ebamur, paratiſſimos ad ipſius Concilii celebrationem adjuvandam invenimus; ad Dei omnipotentis laudem, honorem, gloriam, atque univerſalis Eccleſiæ, utilitatem, ed eorumdem fratrum noſtrorum conſilio, & aſſenſu, ſacrum œcumenicum, & generale Concilium ex anthoritate ejuſdem Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum, qua nos quoque in terris ſugimur, & freti, & ſubnixi, in civitate Trident. ad Sacratiſſimum diem Reſurrectionis Dominicæ proxime futurum indicimus, & ibi celebrandum: ſublata ſuſpenſionem quacumque, ſtatuimus, atque decernimus. Quocirca venerabiles fratres noſtros omnibus ex locis Patriarchas: Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbatas, cæteroſque, quibus in Conc. generali ſedere, & ſententiam dicere, jure communi, vel ex privilegio, vel ex antiqua conſuetudine licet, vehementer in Domino hortamur, & monemus, atque etiam diſtricte præcipiendo mandamus in virtute Sanctæ obedientiæ, in vi quoque juramenti, quod præſtiterunt, & ſub pœnis, quas in eos, qui ad Concilia generalia convenire neglexerint

Matth. 16. 1. quanto de translat epi. 2. un. ut Eccl. heref. c. ad Apoſt. §. Pœn de re jud. in c. 1. de hom. eod. P. lag. 2. in 1. ep. circa princ.

ſacris

ſacris ſciunt eſſe Canonibus conſtitutas, aut ad Concilium ibi celebradum conveniant intra eam diem; niſi forte impedimento fuerint legitimo præpediti; quod tamen impedimentum per legitimos Procuratores Synodo probare debebunt. Monemus præterea omnes, & ſingulos, quorum intereſt, intereſſeve poterit, ut in Concilio adeſſe negligant. Chariſſimos vero in Chriſto filios noſtros Rom. Imp. electum, cæteroſque Reges, & Principes quos optandum ſane eſſet Conc. intereſſe poſſe, hortamur, & rogamus, ut ſi ipſi intereſſe Conc. non potuerint, at Oratores ſuos prudentes, graves, & pios viros utique mittant, qui ipſorum nomine interſint, curentque diligenter pro ſua pietate, ut ex eorum regnis atque dominiis, Prælati ſine recuſatione, ac mora tam neceſſario tempore, Deo, & Eccleſiæ officium ſuum præſtent, eosdem etiam curatoros eſſe minime dubitantes; ut per ipſorum regna, & dominia tutum, ac liberum iter Prælatis, eorumque familiaribus, comitibus, & aliis omnibus ad Concil. euntibus, & ab illo redeuntibus pateat; benigneque, ac comiter omnibus in locis recipiantur, atque tractentur; ſicut, quod ad nos attinet, ipſi quoque curabimus, qui nihil omnino prætermittere decrevimus, quod ad tam pium, ſalutare opus perficiendum a nobis in hoc conſtitutis præſtari poſſit; nihil, ut Deus ſcit, quærentes aliud, nihil propoſitum habentes in hoc Concilio celebrando, niſi honorem ipſius Dei, diſperſarum ovium reductionem, ac ſalutem, & perpetuam Chriſtianæ Reipublicæ tranqnillitatem, ac quietem. Ut vero litteræ, & quæ in eis continentur, ad omnium, quorum oportet, notitiam perveniant, nec quiſquam ea excuſatione uti poſſint, quod illa ignoraverit; præſertim cum non ad omnes, quos de his litteris certiores fieri oporteret, totus forſitan pareat aditus; volumus, & mandamus, ut in Baſilica Vaticana Principis Apoſtolorum, & in Eccl. Later. tunc, cum in eis populus, ut Miſſarum ſolemnibus interſit, congregati ſolet, palam clara voce Curiæ noſtræ curſoribus, ſeu notariis aliquibus publicis recitentur; &, poſtquam recitatæ fuerint, ad val-

Conc. Carth. 3 c. 13. in infr ſe[…]4. c. 2. in fin. de ref.

vas earum Eccl., itemque Cancel. Apoſt. & in loco ſolito Campi Floræ affigantur, ibique, quo legi, & omnibus innoteſcere poſſint, aliquandiu relinquantur cum autem inde amovebuntur, earum exempla in eisdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem, & affixionem, omnes, & ſingulos, quis his litteris comprehenduntur, poſt duos, menſes a die publicationis, & affixionis earum, volumus perinde auſtrictos, & obligatos eſſe, ac ſi ipſimet illæ coram editæ, & lectæ fuiſſent, tranſumptis quoque earum, quæ manu publici alicujus notarii ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubcriptione alicujus perſonæ, in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munita fuerint, ut ſine dubitatione ulla fides habeatur, mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ indictionis, ſtatuti, decreti, præcepti, admonitionis, & adhortationis infringere; vel ei auſo temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Domi icæ 1560. 3. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno primo.

Antonius Flcrebellus.

Barengus.

SESSIO XVII. *Quae eſt 1. ſub Pio IV. Pont. Max.*
Celebrata 18. Januar. MDXIII.
Decretum de celebrando Concilio.

PLacet ne vobis ad laudem, & gloriam Sanctæ, & individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus ſancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ; facrum œcumenicum, et generale Concil. Trid. in Spirito ſancto legitime congregatum, ab hodierno die, qui eſt 18. Menſis Jan. anni a Nativit. Dom. 1562 Cathedræ Rom. B. Petri Apoſtolorum Principis conſecrato, ſublata quacumque ſuſpenſione, juxta formam, et tenorem litterarum Ss. D. N. Pii IV. Pont. Max. celebrari, et in eo ea, debito ſervato ordine, tractari, quæ, proponentibus Legatis, ac Præſidentibus

buſad horum temporum levandas calamitates; ſedandas de religione controverſias, coercendas linguas doloſas; depravatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ veram, atque Chriſtianam pacem conciliandam apta, & idonea ipſi S. Synodo videbuntur? *Reſponderunt*. Placet. *Inf. ſeſ. 24. & 25. c. 21. de refor.*

Indictio futurae Seſſionis.

PLacet ne vobis proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſecundam Dominicam Quadrageſimæ, quæ erit die xxvi. Menſis Februarii? *Reſponderunt*: Placet.

SESSIO XVIII. Quæ eſt II. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 26 Februarii 1562.

Decretum de librorum delectu, & omnibus ad Concilium fide publica invitandis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, non humanis quidem viribus confiſa, ſed Domini noſtri Jeſu Chriſti, qui eos, & ſapientiam Eccleſiæ ſuæ daturum ſe promiſit, ope, & auxilio freta, illud præcipue cogitat, ut Catholice fidei doctrinam, multorum inter ſe diſſidentium opinionibus, pluribus locis inquinatam, & obſcuratam, in ſuam puritatem, & ſplendorem aliquando reſtituat, & mores, qui a veteri inſtituto deflexerunt, ad meliorem vitæ rationem revocet, corque patrum ad filios, & cor filiorum ad patres convertat. Cum itaque omnium primum animadverterit, hoc temporem ſuſpectorum, ac pernicioſorum librorum, quibus doctrina impura continetur, & longe, lateque diffunditur, numerum nimis excreviſſe, quod quidem in cauſa fuit, ut multæ cenſure in variis provinciis, & præſertim in alma Urbe Roma, pio quodam zelo editæ fuerint, neque tamen huic tam magno, ac pernicioſo morbo ſalutatem ullam profuiſſe medicinam: cenſuit, ut delecti ad hanc diſquiſitionem Patres, de cenſuris, libriſque quid facto opus eſſet, diligenter conſiderarent, atque etiam ad eandem S. Synodum ſuo tempore referrent, quo facilius ipſa poſſit varias, & peregrinas doctrinas, tanquam zizania, a Chriſtianæ veritatis tritico ſeparare, deque his commodius deliberare, & ſtatuere, quæ ad ſcrupulum ex compluriunt animis

Lucae 21. *Infr. ſeſ. ult. circa fin.* *Inf. ſeſſ. 25. in fin.*

mis

mis eximendum, & tollendas multarum querelarum cauſas, magis opportuna videbuntur. Hæc autem omnia ad notitiam quorumcumque deductam eſſe vult, prout etiam præſenti decreto deducit, ut, ſi quis ad ſe pertinere aliquo modo putaverit, quæ vel de hoc librorum, & cenſurarum negotio, vel de aliis, quæ in hoc generali Concil. tractanda prædixit, non dubitet a S. Synodo ſe benigne auditum iri.

Quoniam vero eadem S. Synodus ex corde optat, Deumque enixe rogat, quæ ad pacem ſunt Eccleſiæ; ut univerſi communem matrem in terris agnoſcentes, quæ, quos peperit, obliviſci non poteſt, unanimes, uno ore, glorificemus Deum, & Patrem D.N. Jeſu Chriſti, per viſcera miſericordiæ ejusdem Dei,
Iſa.49.Rom. 15. & Domini noſtri, omnes, qui nobiſcum communionem non habent, ad concordiam, & reconciliationem, & ut ad hanc S. Synodum veniant, invitat, atque hortatur; uſque charitatem; quod eſt vinculum perfectionis, ampleǳantur; pacemque Chriſti exultantem in cordibus ſuis preſeferant, in quam vocati ſunt, in uno corpore. Hanc ergo non huma-
Coloſ. 3. nam, ſed Spiritus ſancti vocem audientes ne obdurent corda ſua, ſed in ſuo ſenſu non ambulantes, neque ſibi placentes, ad tam piam, & ſalutarem ma-
Pſalm.49.& Heb.3. Eph. 4. Rom. 15. tris ſuæ admonitionem excitentur, & convertantur. Omnibus enim charitatis officiis S. Synodus eos ut invitat, ita complectetur.

Inſuper eadem S. Synodum decrevit, fidem publicam in Congregatione generali concedi poſſit, & eamdem vim habituram, ejusdemque roboris, & momenti futuram, ac ſi in publica Seſſione data, & decreta fuiſſent.

Indictio futurae Seſſionis.

EAdem ſacroſancta Synodus Tridentina, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eisdem Apoſt. Sedis Legatis ſtatuit, & decernit, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandum eſſe feria quinta poſt ſacratiſſimum feſtum Aſcenſionis Domini, quæ erat 14. Maij.

SALVUS CONDUCTUS.

Conceſſus Germanicæ Nationi in Conc. generali Dei 14. Martii 1562.

Hic. Salvus

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina

na *Synodus* in *Spritu* ſancto legitime congregregata, præſidentibus in ea eiſdem *S. Sedis* Apoſtolicæ Legatis, univerſis fidem facit, quod omnibus, & ſingulis *Sacerdotibus*, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, *Nobiii*bus, militaribus, popularibus, & aliis quibuſcumque viris, cujuſcumque ſtatus, & conditionis, aut qualitis exiſtant, Germanicæ Provinciæ, & nationis civitatibus, ac aliis locis ejuſdem, & omnibus aliis Eccleſiaſticis, & ſecularibus, præſertim Auguſtatiæ Confeſſionis, perſonis qui, aut quæ una cum ipſis ad hoc generale Tridentinum Concilium venient, aut mittentur, profecti ſunt, aut hucuſque venerunt, quocumque nomine conſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præſentium publicam fidem, & pleniſſimam veriſſimamque ſecuritatem, quam *S.* lvum conductum appellant, libere ad hanc Tridentiam civitatem veniendi, ibidemque manendi, ſtandi morandi, proponendi, loquendi, una cum ipſa *Synodo* de quibuſcumque negotiis, tractandi, examinandi, diſcutiendi, & omnia quæcumque ipſis libuerit, ac articulis, quoslibet tam ſcripto, quam verbo libere offerendi, propolandi, eoſque *Scripturis* ſacris, & Beatorum Patrum verbis, ſententiis, & rationibus declarandi, aſtruendi, & perſuadendi, &, ſi opus fuerit, etiam ad objecta Concilii generalis reſpondendi, & cum iis, qui a Concilio delecti fuerint, diſputandi Chriſtiane, aut charitative, abſque omni impedimento conferendi, opprobriis, convitiis ac contumeliis penitus ſemotis & ſigntater, quod cauſæ conrroverſæ ſecundum *Sacram Scripturam*, & Apoſt. traditiones, probata Concilia, & Cath. Eccl. conſenſum, & SS. Patrum auctoritates in præd. Coc. Trid. tractentur; illo etiam additio, ut religionis prætextu, aut delictorum circa eam commiſſorum aut committendorum minime puniantur impartitur, ac omnino concedit, ſic etiam, ut propter illorum preſentiam; neque in itinere, aut quocumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipſa civitate Trid. a divinis officiis quovis modo ceſſetur. Et ut his peractis, vel non peractis, quandocumque ipſis libuerit, aut majorum ſuorum mandato, & aſſenſu ad propria reverti optabunt,

Conductus ex cepta extenſione ad alias nationes, habetur ſup. ſeſ. 15.

Supra ſeſ. 1. in princ.

bunt, aut aliquis eorum optabit; mox abſque ulla renitentia, & occaſione, aut mora, ſalvis rebus eorum, & ſuorum pariter honore, & perſonis, vice verſa, poſſint juxta beneplacitum libere, & ſecure redire, de ſcientia tamen ab eadem Synodo, deputandorum, ut tunc opportune eorum ſecuritati abſque dolo, & fraude provideatur. Vult etiam S. Synodus in hac publica fide, ſalvoque conductu, omnes quaſcumque clauſulas includi, ac contineri, ac pro incluſis haberi, quæ pro plena, efficaci, & ſufficienti ſecuritate, in eundo, ſtando, & redeundo neceſſariæ, & opportunæ ſuerint. Illud etiam, ad majorem ſecuritatem, & pacis, ac conciliationis, bonum exprimens, quod ſi quiſpiam, aut illorum aliqui, ſive in itinere. Tridentum veniendo, ſive ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet hujus fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium eis conceſſum annullari, aut caſſari, vult, & concedit, ut in hujuſmodi facinore deprehenſi ab ipſis dumtaxat, & non ab aliis condigna animadverſione, cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi merito approbandæ, & laudandæ, mox puniantur; illorum aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omnino manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, ut, ſi quiſquam, vel aliquis ex ipſa Synodo, ſive in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliquod enorme (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet hujus fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium violari, aut quoquo modo tolli; in hujuſmodi facinore deprehenſi ab ipſa Synodo dumtaxat, & non ab aliis condigna animadverſione, & emenda ſufficienti, per partem DD. Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis, tunc hic præſentium merito laudanda, & approbanda, mox puniantur, præſenti aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omnino manentibus, illibatis. Vult præterea ipſa Synodus, quod liceat ipſis Ambaſciatoribus, omnibus, & ſingulis, toties, quotieſcumque opportunum fuerit, ſeu neceſſarium, ad auram capiendam exire de Civitate Tridentina, & reverti ad eandem, nec non nuncium vel nuncios ſuos ad quæcumque loca pro ſuis neceſſariis negotiis ordinandis libera mittere, ſeu deſtinare,

ac ipſos miſſo, ſeu deſtinatos, ſeu miſſum, et deſtinatum ſuſcipiet, toties, quoties eis videbitur expedire: ita quod aliqui, vel aliquis per deputando Concilii ſocientur, qui eorum ſecuritati provideant, vel provideat. Qui quidem ſalvus conductus, et ſecuritas ſtare, ac durare debeat a tempore, et per tempus, quo in ipſius Synodi, et ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſcipi contigerit, et uſque ad Tridentum perduci, ac toto tempore manſionis eorum ibidem, et rurſum poſt ſufficientem audietiam habitam, ſpatio viginti dierum præmiſſo, cum idſi petierint, aut Concilium, habita hujuſmodi audientia, ipſis receſſum indixerit, a Tridento uſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum, Deo favente, reſtituet dolo, et fraude prorſus excluſis.

Quæ quidem omnia pro univerſis, et ſingulis Chriſti fidelibus, pro omnibus Principibus, tam Eccleſiaſticis quam ſæcularibus quibuſcumque, atque omnibus aliis Eccleſiaſticis, et ſæcularibus perſonis, cujuſcumque ſtatus, et conditionis exiſtant, aut quocumque nomine cenſeantur, inviolabiliter obſervanda eſſe promitit, et bona fide ſpondet.

Inſuper omni fraude, et dolo excluſis, vera, et bona fide promittit, ipſam Synodum nullam vel manifeſte, vel occulte occaſionem quæſituram, aut aliqua auctoritate, potentia, jure, vel ſtatuto privilegio Legum, vel Canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præſertim Conſtantien. et Senen. quacumque forma verborum expreſſa, in aliquod hujus fidei publicæ, et pleniſſimæ aſſecurationis, ac publicæ, et liberæ audientiæ, ipſis per ipſam Synodum conceſſæ, præjudicium quovis modo uſuram, aut quemquam uti permiſſuram: quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod ſi ſancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel ſuis, cujuſcumque conditionis vel ſtatus, aut, præeminentiæ exiſtens, præſcriptæ, aſſecurationis, et Salvi conductus formam, et modum in quocumque puncto, vel clauſula violaverit (quod tamen averter dignetur Omnipotens) et ſufficiens emenda non fuerit mox ſubſecuta, ipſorum arbitra merito approbandanda, et laudnda, habeant, ipſam Synodum, et habere poterunt, fincidiſſe iu omnes pœnas, quas jure divino, et humano, aut conſue-

Conc. Coſt. ſeſſ. 9 in c. que non obſtant:bus ſalvis conductibus.

ſuetudine, hujuſmodi Salvorum conductuum violatores incurrere poſſunt, abſque omni excuſatione, aut quavis in hac parte contradictione.

Extenſio ad alias Nationes.

EAdem Sacroſancta Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis de latere Legatis, omnibus, & ſingulis aliis, qui nobiſcum in iis, quæ ſunt fidei, communionem non habent, ex quibuſcunque Regnis, Nationibus, Provinciis, Civitatibus, ac locis, in quibus publice, & impune prædicatur, vel docetur, ſive creditur contrarium ejus, quod S. Romana ſentit Eccleſia, dat fidem publicam, ſive Salvum conductum, eadem forma, & eiſdem verbis, quibus datur Germanis.

SESSIO XIX. Quæ eſt 3. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 14. Maji 1562.

Decretum prorogationis Seſſionis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, Decreta ea, quæ hodie in præſenti Seſſione ſtatuenda, ac ſancienda erant, juſſis nonnullis, ac honeſtis cauſis in feriam quintam, poſt proximam ſolemnitatem Corporis Chriſti, quœ erit pridie Nonas Jun. prorogànda eſſe cenſuit, ac prorogat. dictaque die Seſſionem habendam eſſe, ac celebrandam, omnibus indicit. Interea rogandus eſt Deus, & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, auctor pacis, ut ſanctificet corda omnium, quo adjuvante; ſancta Synodus, & nunc, & ſemper meditari, atq. peragere valeat, quæ ad ejus laude, & gloriam pertineant.

SESSIO XX. Quæ eſt IV. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 4. Junii 1562.

Decretum prororogationis Seſſionis.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis; propter varias difficultates, ex diverſis cauſis exortas, atque etiam, ut congruentius, majorique cu deliberatione omnia procedant, nempe ut dogmata cum iis, quæ ad reformationem ſpectant, ſimul tractantur, & ſanciantur; ea quæ ſtatuenda videbun-

buntur, tam de reformatione, quam de Dogmatibus, in proxima Seſſione, quam omnibus indicit in diem ſextamdecimam ſubſequentis menſis Julii deferenda eſſe decrevit: Hoc tamen adjecto, quod dictum terminum ipſa S. Synodus pro ejus arbitrio, & volutate, ſicuti rebus Concilii putaverit expedire, etiam in generali Congregatione reſtringere, & prorogare libere poſſit, & valeat.

SESSIO XXI. Quæ eſt V. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 16. Junii 1562.

Doctrina de Communione ſub utraque ſpecie, & parvulorum.

SAcroſancta æcumenica, & generalis Tridentina Synodus; in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea ejſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, cum de tremendo, & ſanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento varia diverſis in locis errorum monſtra nequiſſimi Dæmonis artibus circumferantur, ob quæ in nonnullis Provinciis multi a Catholicæ Eccleſiæ fide, atque obedientia videantur diſceſſiſſe, cenſuit, & quæ ad Communionem ſub utraque ſpecie, & parvulorum pertinent. hoc loco exponenda eſſe. Quapropter cunctis Chriſtifidelibus interdicit, ne poſthac de iis aliter vel credere, vel docere, vel prædicare audeant, quam eſt is decretis explicatum, atque definitum.

Laicos, & clericos non conficientes non adſtringi jure divino ad communionem ſub utraque ſpecie. CAP. I.

ITaque ſancta ipſa Synodus, a Spiritu ſancto, qui Spiritus eſt ſapientiæ, & intellectus; ſpitus conſilii, & pietatis edocta, atque ipſius Eccleſiæ judicium, & conſuetudinem ſecuta, declarat, ac docet, nullo divino præcepto Laicos, & Clericos non conficientes obligari ad Euchariſtiæ Sacramentum ſub utraquæ ſpecie ſumendum, neque ullo pacto, ſalva fide, dubitari poſſe, quin illis alterius ſpeciei Communio ad ſalutem ſufficiat: nam, etſi Chriſtus Dominus in ultima cæna venerabile hoc Sacramentum in panis, & vini ſpeciebus inſtituit, & Apoſtolis tradidit; non tamen illa iſtitutio, & traditio eo tendunt, ut omnes Chriſtifideles ſtatuto Domini ad utramque ſpeciem accipiendam adſtringantur, ſed neque ex ſermone illo apud Joannem ſexto

Iſa. 11.
Con. Conſtan. ſeſſ. 13. infr. Can. 2.
Matth. 26. Mar. 14. Luc 22. 1. Cor. 11.

rectæ

recte conlligitur, utriuſque ſpeciei communionem a Domino præceptam eſſe, utrumque juxta varias ſanctorum Patrum, & Doctorum interpretationes intelligatur: Namque qui dixit: Niſi manducaveritis carnem filii hominis, & biberitis ejus ſanguinem, non habebitis vitam in vobis; dixit quoque: Si quis manducaverit ex hoc pane, vivit in eternum. Et qui dixit: Qui manducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, habet vitam æternam; dixit etiam: Panis, quem ego dabo, caro mea eſt pro mundi vita. Is denique, qui dixit: Qui manducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, in me manet, & ego in illo; dixit nihilominus: Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.

Joan. 6. *ibid.* *ibid.* *ibid.* *ibid.* *ibid.*

Eccleſiae poteſtas circa diſpenſationem Sacramenti Euchariſtiae. CAP. II.

PReterea declarat, hanc poteſtatem perpetuo in Eccleſia fuiſſe, ut in Sacramentorum diſpenſatione, ſalva illorum ſubſtantia, ea ſtatueret, vel mutare, que ſuſcipientium utilitati, ſeu ipſorum Sacramentorum venerationi, pro rerum, temporum, & locorum varietate, magis expedire judicaret; id autem Apoſtolus non obſcure viſus eſt innuiſſe, cum ait. Sic nos exiſtimet homo, ut miniſtros Chriſti, & diſpenſatores myſteriorum Dei: atque ipſum quidem hac poteſtate uſum eſſe ſatis conſtat, cum in multis aliis tum in hoc ipſo ſacramento; cum, ordinatis nonnullis circa ejus uſum: Cætera, inquit, cum venero, diſponam. Quare agnoſcens ſancta Mater Eccleſia, hanc ſuam in adminiſtratione Sacramentorum auctoritatem, licet ab initio Chriſtianæ religionis non infrequens utriuſque ſpeciei uſus fuiſſet, tamen progreſſu temporis latiſſime jam mutata illa conſuetudine, gravibus, & uſtis cauſis adducta, hanc conſuetudinem ſub altera ſpeciei communicandi approbavit, & pro lege habendam decrevit, quam reprobare, aut ſine ipſius Eccleſiæ auctoritate pro libito mutare non licet.

4. Cor. 4. 2. Cor. 6. *1. Cor. 11.* *Con. Conſtan. ſeſſ. 13.*

Totum, & integrum Chriſtum, ac verum Sacramentum ſub qualibet ſpeciei ſumi. CAP. III.

INſuper declarat, quamvis Redemptor noſter, ut antea dictum eſt, in ſuprema illa cœna hoc Sacramentum in duabus ſpeciebus inſtituerit, & Apo-

Matth. 26. Marc. 14. 1. Cor. 11.

Apoſtolos tradiderit, tamen fatendum eſſe, etiam ſub altera tantum ſpecie totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſumi, ac propterea, quod ad fructum attinet, nulla gratia neceſſaria ad ſalutem eos defraudari, cui unam ſpeciem ſolam accipunt.

ſup c.1.c qui manducant c. qui invitet. ca. ſinguli de conſ.d.2 ſup. ſeſſ.13.c.c.& c 3. de ſacr Euch. infra Canon. 4.

Parvulos non obligari ad communionem Sacramentalem.

DEnique eadem s. Synodus docet, parvulos uſu rationis carentes nulla obligari neceſſitate ad Sacramentalem Euchariſtiæ Communionem: ſiquidem, per Baptiſmi lavacrum regenerari, & Chriſto incorporati, adeptam jam filiorum Dei gratiam in illa ætate amittere non poſſunt. Neque ideo tamen damnanda eſt antiquitas, ſi eum morem in quibuſdam locis aliquando ſervavit, ut enim ſanctiſſimi illi Patres ſui facti probabilem cauſam pro illius temporis ratione habuerunt, ita certe eos nulla ſalutis neceſſitate id feciſſe, ſine controverſia credendum eſt.

Tit. 3.

De Communione ſub utraque ſpecie, & parvulorum.

CANON. Si quis dixerit, ex Dei præcepto, vel neceſſitate ſalutis, omnes, & ſingulos Chriſtifideles utramq; ſpeciem ſanctiſſimi Euchariſtiæ Sacramenti ſumere debere; anathema ſit.

Sup.c.1 Con. Conſt.ſeſſ.13.

CANON II. Si quis dixerit, ſanctam Eccleſiam Catholicam non juſtis cauſis, & ratonibus adductam fuiſſe, ut laicos, atq; etiam clericos non conficientes ſub panis tantummodo ſpecie communicaret, aut in eo erraſſe; anathema ſit.

Sup.cap.1.& Con Conſt.ib

CANON III. Si quis negaverit, totum & integrum Chriſtum omnium gratiarum fontem, & auctorem ſub una panis ſpecie ſumi, quia, ut quidam falſo aſſerunt non ſecundum ipſius Chriſti inſtitutionem ſub utraq; ſpecie ſumatur, anathema ſit.

Supra c.3.& ſeſſ 13 c.3& c.4.Can.Conſtant. ibid.

CANON IV Si qui dixerit, parvulis, antequam ad annos diſcretionis pervenerint, neceſſariam eſſe Euchariſtiæ communionem; anathema ſit.

Sup.in princ. & c. 4.

Duos vero articulos, alias propoſitos, nondum tamen excuſſus, videlicet: An rationes quibus S. Batholica Eccleſia adducta fuit, ut communicaret laicos, atque etiam non celebrantes ſacerdotes ſub una tantum panis ſpecie, ita ſint retinendæ, ut nulla

Sup.ſeſſ.13.in fin V i etiam inf.ſeſ.22. in decr. finali.

ratione calicis uſus cuiquam ſit permittendus: &, an, ſi honeſtis, & chriſtianæ charitati conſentaneis rationibus concedendus alicui, vel nationi, vel regno Calicis uſus videatur, ſub aliquibus conditionibus concedendus ſit, & quænam ſint illæ; eadem S. Synodus in aliud tempus, oblata ſibi quam primum occaſione, examinandos, atque definiendos reſervat.

Inf Seſ.21.in fin.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, ad Dei omnipotentis laudem, & Sanctæ Eccleſiæ ornamentum, ea quæ ſequuntur, de reformationis negotio in præſenti ſtatuenda eſſe cenſuit.

CAPUT I.

Vide, quae circa Simoniacos ſtatuit Pius V. in Conſt. cum primum 1556. Con. 2. Later. 1. & Later. 4. c. 36 Calced. act 5. cap. 2. Brac. 2. cap. 3. Aurelian. 2. c. 3. & Tolet. 8. can. 3. c. ſicut Epiſcop. 1. q. 2. & c. 1. de ſim. de quibus Milevit. Conc. c. 24.

QUoniam ab Eccleſiaſtico ordine omnis avaritiæ ſuſpicio abeſſe debet; nihil pro collatione quorumcumque Ordinum, etiam clericalis Tonſuræ, nec pro litteris dimiſſoriis, aut teſtimonialibus, nec pro ſigillo, nec alia quacumque de cauſa, etiam ſponte oblatum, Epiſcopi, & alii Ordinum collatores, aut eorum miniſtri, quovis prætextu accipiant. Notarii vero in iis tantum locis, in quibus non viget laudabilis conſuetudo nihil accipiendi, pro ſingulis litteris dimiſſoriis, aut teſtimonialibus, decimam tantum unius aurei partem accipere poſſint, dummodo eis nullum ſalarium ſit conſtitutum pro officio exercendo, nec Epiſcopo ex Notarii commodis aliquod emolumentum ex eiſdem Ordinum collationibus directe, vel indirecte provenire poſſit; tunc enim gratis operam ſuam eos præſtare omnino teneri decernit, contrarias taxas, ac ſtatuta, & conſuetudines etiam immemorabiles quorumcumque locorum, quæ potius abuſus, & corruptelæ ſimoniacæ pravitati faventes nuncupari poſſunt, penitus caſſando, & interdicendo & qui ſecus fecerint, tam dantes, quam accipientes, ultra divinam ultionem, pœnas a jure inflictas ipſo facto incurrant.

Locis ſupr. citat.

CAPUT II.

cap. Diaconi ſunt §. c. nunc aur. 91. diſt. Bull Pii V. 1568. quae in

CUm non deceat eos, qui divino miniſterio adſcripti ſunt, cum Ordinis dedecore mendicare, aut ſordidum aliquem quæſtum exercere; compertumque ſit, complures plerique in locis ad ſacros ordi-

ordines nullo fere delectu admitti, qui variis artibus, ac fallaciis confinguntur, ſe beneficium eccleſiaſticum, aut etiam idoneas facultates obtinere, ſtatuit S. Synodus, ne quis deinceps Clericus ſæcularis; quamvis alias ſit idoneus moribus, ſcientia, & ætate ad ſacros Ordines promoveatur, niſi prius legitime conſtet, cum beneficium eccleſiaſticum, quod ſibi ad victum honeſte ſufficiat pacifice poſſidere. Id vero beneficium reſignare non poſſit, niſi facta mentione, quod ad illius beneficii titulum ſit promotus, neque ea reſignatio admittatur, niſi conſtito, quod aliunde vivere commode poſſit, & aliter facta reſignatio nulla ſit. Patrimonium vero, vel penſionem obtinentes, ordinari, poſt hac non poſſint, niſi illi, quos Epiſcopus judicaverit aſſumendos pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarum ſuarum, eo quoque prius perſpectu, patrimonium illud, vel penſionem vere ab eis obtinere, taliaque eſſe, quæ eis ad vitam ſuſtentandam ſatis ſint, atque illa deinceps ſine licentia Epiſcopi alienari, aut extingui, aut remitti nullatenus poſſint, donec beneficium eccleſiaſticum ſufficiens ſint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere poſſint, antiquorum Canonum pœnas ſuper his innovando.

cip. Roman. extend. ad Cleric. Reg. non profeſſos quae tamen non ligat Religioſ. ſoc. Jeſu; licet vota tantum ſimplic. emiſerint, quia vere nihilominus ſunt Religioſi profeſſi uti declaratum Gregor. XIII. Bulla, Aſcendente 1584. & Greg. xiv. Bulla Eccleſiae 1591. c. non liceat c. Epiſcopus, c. cum ſecundum, & c. tuis de praeb. c. Si Epiſc. eod. in 6. Conc. Latr. ſub Alex. III. p. 1. c. 9. c. fin. de reſc. in 6.

CAP. III.

CUm beneficium ad divinum cultum, atque Eccleſiaſtica munera obeunda ſint conſtituta, ne qua in parte minuatur divinus cultus, ſed ei debitum omnibus in rebus obſequium præſtetur, ſtatuit S. Synodus in Eccleſiis tam Cathedralibus, quam Collegiatis, in quibus nullæ ſunt diſtributiones quotidianæ, vel ita tenues, ut veriſimiliter negligantur, tertiam partem fructuum, & quorumcumque proventuum, & obventionum tam dignitatum, quam Canonicatuum, perſonatuum, portionum, & officiorum ſeparari debere, & in diſtributiones quotidianas converti, quæ inter dignitates obtinentes, & cæteros divinis intereſſentes, porportionabiliter, juxta diviſionem ab Epiſcopo, etiam tanquam Apoſtolicæ ſedis delegato, in ipſa primam fructuum deductione faciendam dividantur, ſalvis tamen conſuetudinibus caſuum Eccleſiarum, in quibus non reſidentes, ſeu non ſervientes, nihil, vel minus tertia parte percipiunt; non obſtantibus exemptioni-

Infr. ſeſſ. 22. de refor. c. 2.

 bus,

bus ac aliis conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, & appellationibus quibuſcumque. Creſcente, que non ſervientium contumacia, liceat contra eos procedere, juxta juris, ac ſacrorum canonum diſpoſitionem.

CAPUT IV.

Inf. ſeſ. 13. de ref. c. 1. c. cum ad hoc, & ſeq de cler. non reſid.

Epiſcopi etiam, tamquam Apoſtolicæ Sedis delegati, in omnibus Eccleſiis Parochialibus, vel baptiſmalibus, in quibus populus ita numeroſus ſit, ut unus rector non poſſit ſufficere Eccleſiaſticis Sacramentis miniſtrandis, & cultui divino peragendo, cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, ſibi tot ſacerdotes ad hoc munus adjungere, quot ſufficiant ad ſacramenta exhibenda, & cultum divinum celebrandum. In iis vero, in quibus ob locorum diſtantiam, ſive difficultatem Parochiani ſine magno incommodo ad percipienda Sacramenta, & divina officia audienda accedere non poſſunt, novas Parochias, etiam invitis Rectoribus, juxta formam conſtit. Alexand. III. quæ incipit: Ad audientiam, conſtituere poſſint. Illis autem ſacerdotibus, qui de novo erunt Eccleſiis noviter erectis perficiendi, competens adignetur portio, arbitrio Epiſcopi, ex fructibus ad Eccleſiam matricem quomodocumque pertinentibus, &, ſi neceſſe fuerint, compellere poſſit Populum, ea ſubminiſtrare, quæ ſufficiant ad vitam dictorum ſacerdotum ſuſtentandam, quacumque reſervatione generali, vel ſpeciali, vel affectione ſuper dictis Eccleſiis non obſtantibus. Neque hujuſmodi ordinationes, & erectiones poſſint tolli, nec impediri, ex quibuſcumque proviſionibus, etiam vigore reſignationis, aut quibuſvis aliis derogationibus, vel ſuſpenſionibus.

c. fin de Eccl. aedif.

c. ad audientiam de Eccl. aedif.

CAPUT V.

c. ſicut unirc de exceſ. prae. Conc. Later. ſub Leon. X. ſeſ. 5 de ref. & inf. ſeſ. 24. c. 13 ſup. ſeſſ. 14. cap. 9. de refor. c. unio

Ut etiam Eccleſiarum ſtatus, ubi ſacra Deo officia miniſtrantur, ex dignitate conſervetur, poſſint Epiſcopi, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis Delegati, juxta formam juris, ſine tamen præjudicio obtinentium, facere uniones perpetuas, quarumcumque Eccleſiarum Parochialium, & Baptiſmalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum cum curatis, propter earum paupertatem, & in cæteris caſibus, a jure permiſſis, etiamſi dictæ Eccleſiæ, vel beneficia eſſent gene-

generaliter, vel ſpecialiter reſervata, aut qualitercumque affectu. Quæ uniones etiam non poſſint revocari, nec quomodo modo infringi vigore cujuſcumque proviſionis, etiam ex cauſa reſignationis, aut derogationis, aut ſuſpenſionis.

in fin. 10. q. 3. c. & temp. c. ſeq. 10. q. 1.

CAPUT VI.

QUia illiterati, & imperiti Parochialium Eccleſiarum rectores ſacris minus apti ſunt officiis, & alii propter eorum vitæ turpitudinem potius deſtruunt, quam ædificant: Epiſcopi etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, eisdem illiteratis, & imperitis, ſi alias honeſtæ vitæ ſint, coadjutores, aut Vicarios pro tempore deputare, partemque fructuum eisdem pro ſufficienti victu aſſignare, vel aliter providere poſſint, quacunque appellatione, & exemptione remota. Eos vero, qui turpiter, & ſcandaloſe vivunt, poſtquam præmoniti fuerint, coerceant, & caſtigent, &, ſi adhuc incorrigibiles in ſua nequitia perſeverent, eos beneficiis, juxta Sacrorum Canonum conſtitutiones, exemptione, & appellatione quacumque remota, privandi facultatem habeant.

c. illeteratos 36. d. niſi, cum c. pridem de renunc. 138. d. c. cum ex eo de elect. in 6. Conc. Tol. 8. can. 8.

c. quia frater 7. q. 1. c. ut clericorum & honeſt. cleric. c. Felicis de pœn. in 6. & Clem. Mulor. de pœn.

CAPUT VII.

CUm illud quoque valde curandum ſit, ne ea, quæ ſacris myniſteriis dicata ſunt, temporum injuria abſoleſcant, & ex hominum memoria excidant; Epiſcopi; etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, transferre poſſint beneficia ſimplicia, etiam juris patronatus, ex Eccleſiis, quæ vetuſtate, vel alias collapſæ ſint, & ob eorum inopiam nequeaut inſtaurari, vocatis iis, quorum intereſt, in matrices, aut alias Eccleſias locorum eorumdem, ſeu viciniorum arbitrio ſuo, atque in eisdem Eccleſiis erigant altaria, vel cappellas ſub eisdem invocationibus, vel in jam erecta altaria, vel capellas transferant cum omnibus emolumentis, & oneribus, Prioribus Eccleſiis impoſitis; Parochiales vero Eccleſias, etiamſi juriſpatronatus ſint, ita collapſas, reſici, & inſtaurari procurent ex fructibus, & proventibus quibuſcumque, ad eaſdem Eccleſias quomodocumque pertinentibus, qui ſi non fuerint ſufficientes, omnes patronos, & alios, qui fructus aliquos ex dictis Eccleſiis provenientes percipiunt

c. 1. & pœn. de Ecc. ædif. vel repar. infr. c. 8. & ſup. ſeſſ. 7. c. 8. de ref.

Digitized by Google

piunt, aut in illorum defectum, parochianos omnibus remediis opportunis ad prædicta cogant, quacumque appellatione, exemptione, & contradictione remora. Quod ſi nimia egeſtate omnes laborent, ad matrices, ſeu viciniores Eccleſias transferantur, cum facultate tàm dictas Parochiales, quam alias Eccleſias dirutas in profanos uſus, non ſordidos, erecta tamen ibi Cruce, convertendi.

CAPUT VIII.

Quæcumque in Diœceſi ad Dei cultum ſpectant, ab ordinario diligenter curari, atque iis, ubi oportet, provideri æquum eſt; propterea commendata Monaſteria, etiam, Abbatiæ, Prioratus, & Præpoſiturœ nuncupatæ, in quibus non viget regularis obſervantia, necnon beneficia tam curata, quam non curata, ſæcularia, & regularia, qualitercumque commendata, etiam exempta, ab Epiſcopis etiam tanquam Apoſt. ſedis delegatis, annis ſingulis viſitentur: curentque iidem Epiſcopi congruentibus remediis, etiam per ſequeſtrationem fructuum, ut quæ renovatione indiget, aut reſtauratione, reficiantur: & cura animarum, ſi qua illis, vel eorum annexis immineat, aliaque debita obſequia recte exerceantur, appellationibus quibuſcumque, privilegiis, conſuetudinibus, etiam immemorabili tempore præſcriptis, conſervatoriis judicum deputationibus, & eorum inhibitionibus non obſtantibus: & ſi in eis vigeret obſervantia regularis, provideant Epiſcopi paternis admonitionibus, ut eorum regularium ſuperiores, juxta eorum regularia inſtituta, debitam vivendi rationem obſervent, & obſervari faciant; & ſibi ſubditos in officio contineant, ac moderentur. Quod ſi admoniti, intra ſex menſes eos non viſitaverint, vel correxerint, tunc iidem Epiſcopi, etiam ut Delegati ſedis Apoſtolicæ, eos viſitare poſſint, & corrigere, prout ipſi ſuperiores poſſent, juxta eorum inſtituta, quibuſcumque appellationibus, privilegiis, & exemptionibus penitus remotis, & non obſtantibus.

Sup. ſeſſ. 7. de reſor. c. 8. & inf. ſeſſ. 14. c. 9. & ſeſſ. ult. de ref. c. 20. Conc. Larracon. cap. 18. & Conc Brac. 2. c. 1.

CAPUT IX.

Cum multa a diverſis antea Conciliis, tam Lateranenſi, ac Lugdunenſi; quam Viennenſi, adverſus pravos eleemoſynarum Quæſtorum abuſus

Conc. Later. c. 62. ſub Inn. ... cum ex

ſus remedia tunc adhibita, poſterioribus temporibus reddita fuerint inutilia, potiuſque eorum malitia ita quotidie magno fidelium omnium ſcandalo, & querela excreſcere deprehendatur, ut de eorum emendatione nulla ſpes amplius relicta videatur, ſtatuit, ut poſthac in quibuſcumque Chriſtianæ religionis locis eorum nomen, atque uſus penitus aboleatur, nec ad officium hujuſmod exercendum ullatenus admittantur, non obſtantibus privilegiis, Eccleſiis, Monaſteriis, Hoſpitalibus, piis locis, & quibuſvis cujuſcumque gradus, ſtatus, & dignitatis perſonis, conceſſis, aut cenſuetudinibus, etiam immemorabilibus. Indulgentias vero, aut alias ſpirituales gratias, quibus non ideo Chriſtifideles decet privari, deinceps per Ordinarios locorum, adhibitis duobus de Capitulo, debitis temporibus populo publicanda eſſe decernit: quibus etiam eleemoſyna, atque oblata ſibi charitatis ſubſidia, nulla prorſus mercede accepta, fideliter colligendi facultas datur, ut tandem cœleſtes hos Eccleſiæ theſauros non ad quæſtum, ſed ad pietatem exerceri, omnes vere intelligant.

eo de pœn & tem. Cie. abuſionib. s eod. rit. & inf. ſeſſ ult. in dec. de ind. ult. & ſup ſeſſ. 5 c. 2. de ref.

Vide conſtit. Pii V. Dominici.

Indictio futurae Seſſionis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spirito ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ ſedis Legatis, ſtatuit, & decrevit proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt octavam feſti Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit 17. menſis Septembris proxime futuri: hoc tamen adjecto, quod dictum terminum, ac unicuique Seſſioni in poſterum præfigendum, ipſa s. Synodus ipſo ejus arbitrio, & voluntate, ſicuti rebus Concilii putaverit expedire, etiam in generali Congregatione reſtringere, & prorogare libere poſſit, & valeat.

Idem ſup. ſeſ. 9.

SESSIO XXII.

Quae eſt vi. ſub Pio IV. Pont. Maxim.

Celebrata die 17. menſis Sept. 1562.

Doctrina de Sacrificio Miſſae.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ ſedis

Sup. ſeſſ in pr

Legatis, ut vetus, abſoluta, atque omni ex parte perfecta de magno Eucariſtiæ myſterio in ſancta Catholica Eccleſia fides, atque doctrina retineatur, & in ſua puritate, propulſatis erroribus, atque hæreſibus conſervetur, de ea, quatenus verum, & ſingulare ſacrificium eſt; Spiritus ſancti illuſtratione edocta, hæc, quæ ſequuntur, docet, declarat, & fidelibus populis prædicanda decernit.

CAPUT I.

QUoniam ſub priori teſtamento, teſte Apoſtolo Paulo, propter Levitici ſacerdotii imbecillitatem, conſummatio non erat; oportuit, Deo Patre miſericordiarum ita ordinante, ſacerdotem alium ſecundum ordinem Melchiſedech ſurgere, D.N. Jeſum Chriſtum, qui poſſet omnes; quotquot ſanctificandi eſſent, conſummare, & ad perfectum adducere. Is igitur Deus, & Dominus noſter, et ſi ſemel ſeipſum, in ara crucis, more intercedente, Deo Patre oblatus erat, ut æternam illic redemptionem operaretur; quia tamen per mortem ſacerdotium ejus extinguendum non erat, in cœna noviſſima, qua nocte tradebatur, ut dilectæ ſponſæ ſuæ Eccleſiæ viſibile, ſicut hominum natura exigit, relinqueret ſacrificium; quo cruentum illud ſemel in cruce peragendum repræſentaretur, ejuſque memoria in finem uſque ſæculi permaneret, atque illius ſalutaris virtus in remiſſionem eorum, quæ a nobis quotidie committuntur, peccatorum applicaretur, ſacerdotem ſecundum ordinem Melchiſedech ſe in æternum conſtitutum declarans, corpus, & ſanguinem ſuum ſub ſpeciebus panis, & vini Deo Patri obtulit; ac ſub eatundem rerum ſymbolis, Apoſtolis, quos ſunt novi Teſtamenti ſacerdotes conſtitue. bat, ut ſumerent, tradidit; & eiſdem, eorumque in ſacerdotio ſucceſſoribus, ut offerent, præcepit, per hec verba: *Hoc facite in meam commemorationem* uti ſemper Catholica Eccleſia intellexit, & docuit. Nam celebrato veteri Paſcha, quod in memoriam exitus de Ægypto multitudo filiorum Iſrael immolabat, novum inſtituit Paſcha, ſe ipſum ab Eccleſia per ſacerdotes ſub ſignis viſibilibus immolandum im memoriam tranſitus ſui ex hoc mundo ad Pa-

Hebr. 7.

Hebr. 7. 9 & 10. c. 8. mel. immolatus, cum ſeqq. de conſ. d. 1.

Conc Tol 3. c. 5 1. Cor. 11.

Pſal. 109 c. in calicem & c. Accipiende conſ. d. 2.

Matth. 16. Luc 22.

Exodi 13.

Patrem, quando per ſui ſanguinis effuſionem nos redemit, eripuitque in poteſtate tenebrarum, & in regnum ſuum traſtulit. Et hæc quidem illa munda gratio eſt, quæ nulla indigitate, aut maltia offerentium inquinari poteſt, quam Dominus per Malachiam nomini ſuo, quod magnum futurum eſſet in Gentibus, in omni loco mundam offerendam prædixit, & quam non obſcure innuit Apoſtolus Paulus, Corinthiis ſcribens, cum dixit. Non poſſe eos, qui participatione menſæ Dæmoniorum polluti ſunt, menſæ Domini paticipes fieri; per menſam Altare utrobique intelligens. Hæc denique illa eſt, quæ per varias ſacrificiorum, naturæ, & legis tempore ſimiliudines figurabatur; utpote quæ bona omnia per illa ſignificata; velut illorum omnium conſummatio, & perfectio, complectitur.

Col. 1.
Malach. 1.
1. *Cor.* 10.
Gen 4. & 22. *Levit.* 1. 2. & 3. & *alibi.*

CAPUT II.

ET quoniam in divino hoc Sacrificio, quod in Miſſa peragitur, idem ille Chriſtus continetur, & incruenteni immolatur, qui in ara crucis ſemel ſeipſum cruente obtulit, docet s. Synodus, Sacrificium illud vere propitiatorium eſſe, per ipſumque fieri, ut, ſi cum vero corde, & recta fide, cum metu, & reverentia, contriti, ac pœnitentes ad Deum accedamus, miſericordiam conſequamur, & gratiam inveniamus in auxilio opportuno. Hujus quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & domum pœnitentiæ concedens, crimina, & peccata, etiam ingentia dimittit: una enim, eademque eſt hoſtia, idem nunc offerens ſacerdotum miniſterio, qui ſe ipſum tunc in cruce obtulit, ſola offerendi ratione diverſa. Cujus quidem oblationis, cruentæ, inquam, fructus per hanc incruentiam uberrime percipiuntur, tantum abeſt, ut illi per hanc quovis modo derogetur. Quare non ſolum pro fidelium vivorum peccatis, pœnis, ſatisfactionibus, & aliis neceſſitatibus, ſed & pro defuncti in Chriſto nondum ad plenum purgatis, rite, juxta Apoſtolorum traditionem offertur.

Ad Tit. 1.
Heb. 9.
Augu. 10. *de civ. Deic.* 20.
Can. 13. & *ſeſſ.* 23. *in princ.*

CAPUT III.

ET quamvis in honorem, & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Miſſas Eccleſia celebrare conſueverit, non tamen illis ſacrificium offerri docet, ſed Deo ſoli qui illis coronavit; unde nec

Aug. de civ. Dei l. 5. *c.* 28. *Inf. can.* 5. & *ſeſſ.*

ſa-

de invoc. SS.

nec ſacerdos dicere ſolet: Offero tibi ſacrificium, Petre vel Paule, ſed Deo de illorum victoriis gratias agens, eorum patrocinia implorat; ut ipſi pro nobis intercedere dignentur in cælis, quorum memoriam facimus in terris.

CAPUT IV.

c. Nihil de conſ. d. 2.

ET cum Sancta ſancte adminiſtrare conveniat, ſitque hoc omnium Sanctiſſimum ſacrificium; Eccleſia Catholica, ut digne, reverenterque offerretur, ac perciperetur, ſacrum Canonem multis ante ſæculis inſtituit, ita ab omni errore purum, ut nihil in eo continuatur, quod non maxime ſanctitatem, ac pietatem quandam redoleat menteſque offerentium in Deum erigat; is enim conſtat cum ex ipſis Domini verbis, tum ex Apoſtolorum traditionibus, ac Sanctum quoque Pontificum piis inſtitutionibus.

Ambroſ. de Sacram. 14. c. 6. Aug. ad Jan. ſup. ill. verbis Pauli, cætera, cum venero diſponam & ſerm. de de Cor. Chriſti, & ep. ad Paul. ex Apoſtolica vero tradit. emanaſſe, teſtantur, c. Jacob. cum gloſ. de Conſ. d. 1. Vigilius Pp. ep. ad Bucher. & Innocen. III. cum Marthæ de cel. Miſſ.

CAPUT V.

CUmq; natura hominum ea ſit, ut non facile queat ſine adminiculis exterioribus ad rer. divinarum meditatione ſubſtolli, propterea pia Mater Eccleſia ritus quoſdam, ut ſcilicet quædam ſubmiſſa voce, alia vero elatiore, in Maſſa pronunciareutur, inſtituit. Cæremonias item adhibuit, ut myſticas benedictiones, lumina, thymiamata, veſtes, aliaq. id genus multa, ex Apoſtolica diſciplina, & traditione, quo & Majeſtas tanti ſacrificii commendaretur, & mentes fidelium per hæc viſibilia religionis, & pietatis ſigna, ad rerum altiſſimarum, quæ in hoc ſacrificio latent contemplationem excitarentur.

CAPUT VI.

OPtaret quidei Sacroſancta Sinodus, ut in ſingulis Miſſis fideles adſtantes non ſolum ſpirituali affectu, ſed ſacramentali etiam Euchariſtiæ preceptione comunicarent, quo ad eos SS. hujus ſacrificii fructus uberior proveniret: nec tamen ſi id non ſemper fiat, propterea Miſſas illas, in quibus ſolus ſacerdos ſacramentaliter communicat, ut privatas, & illicitas damnat, ſed probat a q; adeo commendat; ſiquidem illæ quoque Miſſæ vere communes cenſeri debent; partim, quod in eis populus, ſpiritualiter communicet, partim vero, quod a publico Eccleſiæ miniſtro non pro ſe tantum, ſed pro omnibus fidelibus, qui ad Corpus Chriſti pertinet celebrentur.

Aug. l 51. de lib. arb. cap. 10. Humana autem ani-

CA-

CAPUT VII.

MOnet deinde s. Synodus, præceptum eſſe ab Eccleſia ſacerdotibus, ut aquam vino in calice offerendo miſcerent, tum quod Chriſtum Dominum ita feciſſe credatur, tum etiam, quia e latere ejùs aqua ſimul cum ſanguine exierit, quod Sacramentum hac mixtione recolitur: & cum aquæ in Apocalypſi B. Joan. populi dicantur, ipſius populi fidelis cum capite Chriſto unio repræſentatur.

CAPUT VIII.

ETſi Miſſa magnam contineat populi fidelis eruditionem non tamen expedire viſum eſt Patribus, ut vulgari paſſim lingua celebraretū. Quamobrem retento ubiq; cujuſq; Eccleſiæ antiquo, & a S.R. Eccleſia omnium Eccleſiarum matre, & magiſtra, probato ritu, ne oves Chriſti eſuriant, neve parvuli panem petant, & non ſit, qui frangat eis, mandat s. Synodus Paſtoribus, & ſingulis, curam animarum gerentibus, ut frequenter inter Miſſarum celebrationem, vel per ſe, vel per alios, ex iis, quæ in Miſſa leguntur, aliquid exponant, atque inter cætera Ss. hujus Sacrificii myſterium aliquod declarent, diebus preſertim Dominicis, & feſtis.

mam. Inf. can 7. ſic. in primitiva Eccl. factum teſtatur c. omnes, fideles, de conſ. d. 1 & c. peracta, eod. d 1. Alioqui nec. Fabian. de conſecr. diſt. 2 c. omnis homo nec. 1. Tolet. c. 13 probaſſet certis tant. temporibus, communicantes Synodus c. 6.

CAPUT IX.

QUia vero adverſus veterem hanc in ſacroſancto Evangelio Apoſtolor; traditionibus, ſanctorumq; Patrum doctrina fundatam fidem, hoc tempore multi diſſeminati ſunt errores, multaq; a multis docentur, atque diſputantur: ſacroſancta Synodus poſt multos; graveſque his de rebus mature habitos tractatus, unanimi Patruum omnium conſenſu, quæ huic puriſſime Fidei ſacræque doctrinæ dare verſantur, damnare, & a s. Eccleſia eliminare per ſubjecto hos Canones conſtitur.

DE SACRIFICIO MISSÆ

CANON I.

SI quis dixerit, in Miſſa non offerri Deo verum, & proprium Sacrificium, aut quod offerri non ſit aliud, quam nobis Chriſtum ad manducandum dari; anathema ſit.

CANON II. Si quis dixerit, illis verbis: *Hoc facite in meam Commemorationem*, Chriſtum non inſtituiſſe Apoſtolos ſacerdotes, aut non ordinaſſe,

ut

Joan. 1. Apoc. 17. Latini, Graece, & viciſſim Graec, Latine celebrare prohibetur ex conſtitut. Pii V. Providentia 1565. Toren. 4. ſup. ſeſ. 14. c. 7. de ref. 1. Cor. 11. Luce 21. ſup. c. 1. de hoc Sacr.

ut ipſi, aliiq; ſacerdotes offerrent corpus, & ſanguinem ſuum; anathema ſit.

CANON III. *Si quis dixerit* Miſſæ ſacrificium tantum eſſe laudalis, & gratiam actionis, aut nudum commorationem ſacrificii in Cruce peracti, non autem propitiatorum, vel ſoli prodeſſe ſumenti, neq; pro vivis, & deſunctis, pro peccatis, pænis, ſatisfactionibus, & aliis neceſſitatibus offerri debere; anathema ſit.

CANON IV. Si quis dixerit, blaſphemiam irrogari Sanctiſſimo Chriſti ſacrificio in cruce peracto, per Miſſæ ſacrificium, aut illi per hoc derogari; anathema ſit.

CANON V. Si quis dixerit, impoſturam eſſe, Miſſas celebrare in honorem Sanctorum, & pro illorum interceſſione apud Deum ob menda, ſicut Eccleſia intendit; anathema ſit.

Sup c. 2.

CANON VI. Si quis dixerit, canonem Miſſæ errores continere, ideoq; abrogandum eſſe; anathema ſit.

Sup. c. 3. ſup. c. 5. c. ſane de celebr. Miſſ. ſup. c. 5. ſup. cap. 5. de hoc Sacr. ſup. c. 8. ibid. c. 3. ibid. c. in Sacramentorum de conſ. d. 2.

CANON VII. Si quis dixerit, cæremonias, veſtes, & externa ſigna, quibus in Miſſarum celebratione Eccleſia Catholica utitur, irritabula impietatis eſſe magis, quam officia pietatis; anathema ſit.

CANON VIII. *Si* quis dixerit, Miſſas in quibus ſolus ſacerdos ſacramentaliter communicat, illicitas eſſe, ideoque abrogandas; anathema ſit.

CANON IX. Si quis dixerit, Eccleſiæ Romanæ ritum quo ſobmiſſa voce pars Canonis, & verba conſecrationis proferuntur, damnandum eſſe, aut lingua tantum vulgari Miſſam celebrari debere, aut aquam non miſcendam eſſe vino in calice offerendo, eo quot ſit contra Chriſti inſtitutionem; anathema ſit.

Decretum de obſervandis, & evitandis in celebratione Miſſae.

Jere 48.

QUanta cura adhibenda ſit, ut ſacroſanctum Miſſæ ſacrificium omni religionis cultu, ac veneratione celebretur: quovis facile exiſtimare poterit, qui cogitarit, maledictum in Sacris litteris cum vocari, qui facit opus Dei diligenter. Quod ſi neceſſario fatemur, nullum aliud opus adeo ſanctum, ac divinum a Chriſtifidelibus tractari poſſe,

quam

quam hoc ipſum tremendum myſterium, quo vivifica illa hoſtia, qua Deo Patri reconciliari ſumus, in altari per ſacerdotes quotidie immolatur, ſatis etiam apparet, omnem operam, & diligentiam in eo ponendum eſſe, ut quanta maxime fieri poteſt interiori cordis munditia, & puritate; atque exteriori devotionis, ac pietatis ſpecie peragatur. Cum igitur multa jam ſive temporum vitio, ſive hominum incuria, & improbitate irrepſiſſe videantur, quæ a tanti ſacrificii dignitate aliena ſunt; ut ei debitus honor, & cultus ad Dei gloriam, & fidelis populi edificationem reſtituatur; decernit s. Synodus, ut ordinarii locorum Epiſcopi ea omnia prohibere, atque e medio tollere ſedulo curent, ac teneantur, quæ vel avaritia, idolorum ſervitus, vel irreverentiam, quæ ab impietate vix ſejuncta eſſe poteſt, vel ſuperſtitio, veræ pietatis falſa imitatrix, induxit. Atque, ut multa paucis comprehendatur; in primis, quod ad avaritiam pertinet, cujuſvis generis mercedum conditiones, pacta, & quidquid pro Miſſis novis celebrandis datur; nec non importunas, atque illiberales eleemoſynarum exactiones potius, quam poſtulationes, aliaquehujuſmodi, quæ a ſimoniaca labe, vel certe a turpi quæſtu non longe abſunt, omnino prohibeant. Deinde, ut irreverentia vitetur, ſinguli in tuis Diœceſibus interdicant, nec cui vago, & ignoto ſacerdoti Miſſas celebrare liceat: Neminem præterea, qui publice, & notorie criminoſus ſit, aut ſancto altari miniſtrare, aut ſacris intereſſe permittant; neve patiantur privatis in domibus; atque omnino extra Eccleſiam, & ad divinum tantum cultum dedicata oratoria, ab eiſdem Ordinariis, deſignanda & viſitanda; ſanctum hoc ſacrificium a ſæcularibus aut Regularibus quibuſcumque peragi, ac nisi prius qui intersint, decenter compoſito corporis habitu, declaraverint, ſe mente etiam, ac devoto cordis affectu non ſolum corpore, adeſſe. Ab Eccleſiis vero muſicas eas, ubi sive organo, sive cantu laſcivum, aut impurum aliquid miſcetur, item ſæculares omnes actiones, vana, atque adeo profana colloquia, deambulationes, ſtrepitus, clamores arceant, ut domus Dei vere domus orationis eſſe videa-

dea-

deatur, ac dici poſſit. Poſtremo, ne ſupertitioni locus aliquis detur, edictis, & pœnis propoſitis caveant, ne ſacerdotes alias quam debitis horis celebrent; neve titus alios, aut alias cæremonias, & preces in Miſſarum celebratione adhibeant, præter eas, quæ ab Eccleſia probatæ, ac frequenti, & laudabili uſu receptæ fuerint. Quarumdam vero Miſſarum, & candelarum certum numerum, qui magis a ſuperſtitioſo cultu, quam a vera religione, inventus eſt, omnino ab Eccleſia removeant; doceantque populum, quis ſit, & a quo potiſſimum proveniat ſanctiſſimi hujus ſacrificii tam pretioſus, ac cæleſtis fructus. Moneant etiam eundem populum, ut frequenter ad ſuas Parochias, ſaltem diebus Dominicis, & majoribus feſtis, accedant. Hæc igitur omnia, quæ ſummatim enumerata ſunt, omnibus locorum Ordinariis ita proponuntur, ut non ſolum ex ipſa, ſed quæcumquo alia huc pertinere viſa fuerint, ipſum, pro data ſibi a ſacroſancta Synodo poteſtate, ac etiam, ut delegati Sedis Apoſtolicæ, prohibeant, mandeat, corrigant, ſtatuant, atque ad ea inviolare ſervanda cenſuris Eccleſiaſticis, aliiſque pænis, quæ illorum arbitrio conſtituentur, fidelem populum compellant; non obſtantibus privilegiis, exemptionibus, appellationibus, ac conſuetudinibus quibuſqumque.

c. 2. de paroc. Conc. Agath. c. 21. & 23.

Decretum de Reformatione.

EAdem ſacroſancta œcomenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, ut reformationis negotium proſequatur, hæc in præſenti ſeſſione ſtatuenda cenſuit.

Inſ. ſeſ. ul. de ref. c. 1. c. his igitur d. 23.

CAPUT I.

NIhil eſt, quod alios magis ad pietatem, & Dei cultum aſſidue inſtituat, quam eorum vita, & exemplum, qui ſe divino miniſterio dedicarunt: cum enim a rebus ſæculi in altiorem ſublati locum conſpiciantur, in eos, tanquam in ſpeculum reliqui oculos conjiciunt, ex iiſque ſumunt, quod imitentur. Quapropter ſic decet omnino Clericos, in ſortem Domini vocatos, vitam, moreſque ſuos omnes componere, ut habitu, geſtu, inceſſu ſermone: aliiſque omnibus rebus, nil, niſi grave, moderatum, ac religione plenum præſeferant, levia etiam delicta;

Matth. 5. tit. 2. c. Qualiter 17. de accuſ. 2. Cler. 21. d. ſeſſ. 14. in præm. & ſeſ. 14. de ref. c. 12. tot. tit. de vi. & honeſt. cler. extra in 6. & Clemen c. Non oportet in 2. de

ɛta; quæ in ipſis maxima eſſent, effugiant; ut eorum actiones cunctis afferant venerationem. Cum igitur, quò majore in Eccleſia Dei, & utilitate, & ornamento hæc ſunt, ita etiam diligentius ſint obſervanda, ſtatuit Sancta Synodus, ut, quæ alias a ſummis Pontificibus, & a Sacris Conciliis de Clericorum vita, honeſtate, cultu, doctrinaque retinenda, ac ſimul de luxu, commeſſationibus, choreis, aleis, luſibus, ac quibuſcumque criminibus, nec non ſæcularibus negotiis fugiendis copioſe, ac ſalubriter ſancita fuerunt, eadem in poſterum iiſdem pœnis, vel majoribus arbitrio Ordinarii imponendis, obſerventur, nec appellatio executionem hanc, quæ ad morum correctionem pertinet, ſuſpendat. Si qua vero ex his in deſuetudinem abiiſſe competerint, ea quamprimum in uſum revocari, et ab omnibus accurare cuſtodiri ſtudeant; non obſtantibus conſuetudinibus quibuſcumque: ne ſubditorum neglectæ emendationis ipſi non dignas, Deo vindice, pœnas perſolvant.

conf. diſt 5 & Canon 14. q. 3. c. Cred. 21. Carthag 3. c. 15 Con. Chalced. c. 3. Con. Arelat. 3. c. 14. Con. Maiſc. c. 5. & 2. Nic. c. 16. & 4. Cart. c. 44. & ſeq.

CAPUT II.

Quicumque poſthac ad Eccleſias Catherales erit aſſumendus, is non ſolum natalibus, ætate, moribus, et vita, ac aliis, quæ à ſacris Canonibus requiruntur, plene ſit præditus; verum etiam in ſacro Ordine antea, ſaltem ſex menſium ſpatio, conſtitutus; quarum rerum inſtructio ſi ejus notitia nulla, aut recens in curia fuerint, a Sedis Apoſtolice Legatis, ſeu Nuntiis provinciarum, aut ejus Ordinario, eoque deficiente, a vicinioribus Ordinariis ſumatur. Scientia verò præter hæc ejuſmodi polleat, ut muneris ſibi injungendi neceſſitati poſſit ſatisfacere, ideoque antea in Univerſitate ſtudiorum Magiſter, ſive Doctor, aut Licentiatus in Sacra Teologia, vel jure Canonico merito ſit promotus, aut publico alicujus Accademiæ teſtimonio idoneus ad alios docendos oſtendatur. Quod ſi Regularis fuerit, a Superioribus ſuæ religionis ſimilem fidem habeat. Prædicti autem omnes, unde inſtructio, ſeu teſtificatio erit ſumenda, hæc fideliter et gratis referre teneantur: alioquin eorum conſcientias graviter onera-as eſſe ſciant, ac Deum, et Superiores ſuos habebunt ultores.

c. cum in cunctis, & c. cum a nobis de elect. c. grave nimis, de Praeb. & infr. ſeſ. 24 c. 1. de refor. Conc. Sardi. c. 13 Con. Rom ſub Nic. 1. ve. ut nullus laic. c. 20 c. de Syracuſanae 28. diſ. & 61. per tot. ſup. Seſſ. cap. 1. de ref.

CA-

CAPUT III.

Sup. ſeſſ. 21. de ref. c. 3.

Epiſcopi, etiam tanquam delegati Apoſtolici, ex fructibus, & proventibus quibuſcum; omnium dignitatum, perſonatuum, & officiorum, in Eccleſiis Cathedralibus, vel collegiatis exiſtentium, tertiam partem in diſtributiones, eorum arbitrio aſſignandas, dividere poſſint; ut ſcilicet, qui eas obtinent, ſi perſonaliter competens ſibi ſervitium, juxta formam ab eiſdem Epiſcopis præſcribendam, quolibet die ſtatuto non impleverint; illius diei diſtributionem amittant, nec ejus quoquo modo dominium acquirant, ſed fabricæ Eccleſiæ, quatenus indigeat, aut alteri pio loco, arbitrio Ordinarii applicentur. Creſcente vero contumacia, contra eos juxta ſacrorum canonum conſtitutiones procedant. Quod ſi alieni ex prædictis dignitatibus in Eccleſiis Cathedralibus, vel collegiatis de jure, ſeu conſuetudine juriſdictio, adminiſtratio, vel officium non competat, ſed extra civitatem in Diœceſi cura animarum immineat, cui is, qui dignis tatem obtinet incumbere voluit; tunc pro tempore, quo in curata Eccleſia reſederit, ac miniſtraverit, tamquam præſens sit, ac divinis interſit, in Eccleſiis Cathedralibus, ac collegiatis habeatur. Hæc in iis tantum Eccleſis conſtituta intelligatur, in quibus, nulla eſt conſuetudo, vel ſtatutum, ut dictæ dignitates non ſervientes aliquid amittant, quod ad tertiam partem dictorum fructuum & proventuum aſcendat, non obſtantib. conſuetudinibus etiam immemorabilibus, exemptionibus, & conſtitionibus, etiam juramento, & quavis auctoritate firmatis.

Toto tit. de cler. non reſid & c. cum ex eo de elect. in 6. Vide conſt. 65. Pii V. cupientes 1558

CAPUT IV.

Quicumque in Cathedrali, vel collegiata, ſæculari, vel Regulari Eccleſia divinis mancipatus officiis in Subdiaconatus ordine ſaltem conſtitutus non ſit, vocem in hujuſmodi Eccleſiis in Capitulo non habeat, etiamsi hoc ſibi ab aliis libere fuerit conceſſum. Ii vero, qui dignitates, perſonatus, officia, præbendas, portiones, ac qualibet alia beneficia in dictis Eccleſis obtinent, aut in poſterum obtinebunt, quibus onera varia ſunt annexa, videlicet, ut allis Miſſas, alii Evangelium, alii Epiſtolas dicant, ſeu cantent; quocunq; li privilegio, exemptione, prærogativa, generis nobilitate ſint insigniti, teneantur,

tur juſto impedimento ceſſante, intra annum ordines ſuſcipere requiſitos, alioquin pœna incurrant, juxta conſtitutionem Conc. Viennenſis, quæ incipit: Ut ii, qui: quam præſenti decreto innovat; cogantq; Epiſcopi eos diebus ſtatutis dictos ordines per ſeipſos exercere, ac cætera omnia officia, quæ debent in cultu divino præſtare, ſub eiſdem, et aliis, etiam gravioribus pœnis, arbitrio eorum imponendis. Nec aliis in poſterum fiat proviſio niſi iis, qui jam ætatem, et cæteras habilitates integre habere dignoſcantur; aliter irrita ſit proviſio. *Juxt c. praeterea cum gloſ. de aetat. & qual. & c. ſi is de inſt. in 6. inf. ſeſſ. 4. c. 11. de ref.*

CAPUT V.

Diſpenſationes, quarumq; authoritate concedendæ, extra Romanam Curiam comittendæ erant committantur Ordinariis illorum, qui eas impetraverint, ex vero, quæ gratioſe concedentur, ſuum non ſortiantur effectum, niſi prius ab eiſdem tanquam delegati Apoſtolici ſummarie tantum, et extra judicialiter cognoſcatur, expreſſis preces ſubreptionis, vel obreptionis vitio non ſubjacere. *Inf. ſeſſ. ult. de ref. c. 4.*

CAPUT VI.

In commutationibus ultimarum voluntatum, quæ non niſi ex juſta, et neceſſaria cauſa fieri debent, Epiſcopi tanquam delegati Sedis Apoſtolicæ ſummarie extra judicialiter cognoſcant, nihil in precibus, tacita veritate, vel ſuggeſta falſitate fuiſſe narratum, priuſquam commutationes prædictæ executioni demandentur.

CAPUT VII.

Legati, et Nuncii Apoſtolici, Patriarchæ, Primates et Metropolitani in appellationibus ad eos interpoſitis, in quibuſvis cauſis, tam in admittendis appellationibus, quam in concedendis inhibitionibus, poſt appellationem ſervare teneatur formam, et tenorem ſacrarum conſtitutionum, et præſertim Innoc. IV. quæ incipit: Romana, quacumq; conſuetudine; etiam immemerabili, aut ſtylo, vel privilegio in contrarium non obſtantibus, aliter inhibitiones, et proceſſus, et inde ſecuta quæcumque ſint ipſo jure nulla. *In cœn. Lug vide inf. ſeſ 24.*

CAPUT VIII. *Clem. qu'a conting.t de rel. dom.*

Epiſcopi, etiam tanquam Sedis Apoſtolicæ delegati, in cauſis a jure conceſſis, omnium piarum diſpoſitionum tam in ultima voluntate, quam inter vivos, ſint executores: & habeant jus viſitandi hoſpitalia, collegia quæcunque, ac contrater-

 nita-

nitates laicorum, etiam quas ſcholas, ſive quocumq; alio nomine vocant; non tamen, quæ ſub Regum immediata protectione ſunt, ſine eorum licentia, eleemoſynas Montis Pietatis, ſive charitatis, & pia loca omnia, quomodocunque nuncupentur, etiamſi prædictorum locorum cura ad laicos pertineat; atq; eadem pia loca exemptionis privilegio ſint munita; ac omnia quæ ad Dei cultum, aut animarum ſalutem, ſeu pauperes ſuſtentandos inſtituta ſunt ipſi ex officio ſuo juxta ſacrorum Canonum ſtatuta cognoſcant, & exequantur, non obſtantibus quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, privilegio, aut ſtatuto.

Vide Conſt. Cle. VIII. Quæ. amque 1. 34. c. Nos quidem, c. & hæredes, cap. tue.

CAPUT IX.

ADminiſtratores tam Eccleſiaſtici, quam laici fabricæ cujuſvis Eccleſiæ, etiam Cathedralis, Hoſpitalis, Confraternitatis, eleemoſynæ, Montis Pietatis, & quorumcunq; piorum locorum, ſingulis annis teneantur reddere rationem adminiſtrationis Ordinario conſuetudinibus, & privilegiis quibuſcumque in contrarium ſublatis, niſi ſecus forte in inſtitutione, & ordinatione talis Eccleſiæ, ſeu fabricæ expreſſæ cautum eſſet. Quod ſi ex conſuetudine, aut privilegio, aut ex conſtitutione aliqua loci, aliis ad id deputatis ratio reddenda eſſet tunc cum iis adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ liberationes dictis adminiſtratoribus minime ſuffragentur.

Sup. ſeſs. 7. c. ult. de refor. Clem. Quia contingit. §. ut autè præmiſsu, de rel. dom. b. infra ſeſ. 25. c. 8. de ref.

CAPUT X.

CUm ex Notariorum imperitia plurima damna, & multarum occaſio litium oriatur, poſſit Epiſcopus quoſcumq; Notarios, etiamſi Apoſtolica, imperiali aut Reg. auctoritate creati fuerint, etiam tanquam delegatos Sedis Apoſtolicæ, examinatione adhibita, eorum ſufficientia ſcrutari, illiſq; non idoneis repertis, aut quandocunque in officio deliquentibus, officii ejus in negotiis, litibus, & cauſis Eccleſiaſticis, ac ſpiritualibus exercendi uſum perpetuo, aut ad tempus prohibere; neq; eorum appellatio interdictionem Ordinarii ſuſpendat.

CAPUT XI.

Con. 5. Aure. c. 13. & ſeqq. Conc. Tribu rion. cap. 7.

SI quem clericorum, vel laicorum, quacunque is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali præfulgeat, in tantum malorum omnium radix cupiditas occupaverit, ut alicujus Eccleſiæ, ſeu cujuſ-

vis ſæcularis, vel regularis beneficii. Montium Pietatis; aliorumque piorum locorum juriſdictiones, bona, cenſus, ac jure etiam feudalia, ex emphyteutica, fructus emolumenta ſeu quaſcumque obventiones, quæ in miniſtrorum, & pauperum neceſſitates converti debent, per ſe, vel alios vi, vel timore incuſſo, ſeu etiam per ſuppoſitas perſonas clericorum, aut laicorum, aut quacunque arte, aut quocunque quæſito colore in proprios uſu, convertere, illorq; uſurpare præſumpſerit, ſeu impedire, ne ab eis, ad quos jure pertinent precipiantur, is anathemari tamdiu ſubjaceat, quamdiu juriſdictiones, bona, res, jura, fructus, & redditus quos occupaverit, vel qui ad eum quomodocumque ex donatione ſuppoſitæ perſonæ, pervenerint, Eccleſiæ, ejuſq; adminiſtratori, ſive beneficiato, integre reſtituerit, ac deinde a Romano Pontifice abſolutionem obtinuerint. Quod ſi ejusdem Eccleſiæ patronus fuerit, etiam jure Patronatus, ultra prædictas pœnas, eo ipſo privatus exiſtat, clericus vero qui nefandæ fraudis, & uſurpationis hujuſmodi fabricator, ſeu conſentiens fuerit, eisdem pœnis ſubjaceat, nec non quibuſcumque beneficiis privatus ſit, & ad quæcumque alia beneficia inhabilis efficiatur, & a ſuorum Ordinum executione, etiam poſt integram ſatisfactionem, & abſolutionem, ſui Ordinarii arbitrio ſuſpendatur.

Conc. Aurel. 3. c. 22. conc. Tur. 2. c. 25. con Magunt. ſub Leon. c. 6. & 11. con. Aquiſgr. ſub Sseph. V. c. 88 con. Late. ſub Leon. X. ſeſſ. 9. & 10. c. Predia cum ſeq. 12. q. 2. 1. Tim 6. vide umullam caena clauſ. 17.

Decretum ſuper petitione conceſſionis Calicis.

INſuper cum eadem ſacroſancta Synodus ſuperiori Seſſione duos articulos alias propoſitos, & tunc non dum diſcuſſos, videlicet: An rationes, quibus s. Catholica Eccleſia adducta fuit, ut communicare laicos, atq; etiam non celebrates Sacerdotes ſub una panis ſpecie, ita sint retinandæ, ut nulla ratione Calicis uſu cuiquam sit permittendus, & An si honeſtis & chriſtianæ charitati conſentaneis rationibus concedendus alicui, vel nationi, vel regno calicis uſus videatur ſub aliquibus conditionibus concedendus sit et quenam ille sint, in aliud temp., oblata sibi occasione examinandos, atq; definiendos, reſervaverit: nunc coram, pro quib. petitur, ſalutari optime conſultum volens, decrevit, integrum negotium ad SS. Dominum

Sup. ſeſſ. 21. ca. 14. & ſeſſ. 13. in decret. prorogat.

noſtrum eſſe referendum, prout præſenti decreto refert, qui pro ſua ſingulari prudentia id efficiat, quod utile Reipublicæ Chriſtianæ, & ſalutare petentibus uſum calicis fore judicaverit.

Indictio futuræ Seſſionis.

INſuper eadem ſacroſancta Trid. Synodus diem futuræ ſeſſionis ad feriam 5. poſt octavam feſtivitatis omnium Ss. quæ erit die 12. Menſis Novemb. indicit, & in ea decernetur de ſacramento Ordinis, & de ſacramento Matrimonii, &c.

Prorogata fuit Seſſio uſque ad diem 15. Julii 1563.

SESSIO XXIII.

Quæ eſt VII. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 15. menſis Julii MDLXIII.

Vera, & Catholica doctrina de ſacramento Ordinis ad condemnandos errores noſtri temporis, a s. Synodo Tridentina decreta, & publicata ſeſſione ſeptima.

CAPUT I.

Cypr. l. 1. adverſ. Judaeos Hebr. 7.

SAcrificium, & ſacerdotium ita Dei ordinatione conjuncta ſunt, ut utrumque in omni lege extiterit. Cum igitur in novo Teſtamento s. Euch. ſacrificium viſibile ex Domini inſtitutione Catholica Eccleſia acceperit; fateri etiam oportet, in ea novum eſſe viſibile, & externum ſacerdotium, in quod vetus tranſlatum eſt.

Matth. 26. Mar. 24. Lu. 22 Joan. 20.

Hoc autem ab eodem Domino Salvatore noſtro inſtitutum eſſe, atq; Apoſtolis, eorumq; ſucceſſoribus in ſacerdotio poteſtatem traditam conſecrandi offerendi, & miniſtrandi corpus, & ſanguinem ejus, necnon & peccata dimittendi, & retinendi, ſacræ litteræ oſtendunt, & ſacræ Catholicæ Eccleſiæ tradidit ſemper docuit.

CAPUT II.

Inf. Can. 2. & c. 17. de ref.

CUm autem divina res ſit tam ſancti ſacerdotii miniſterium, conſentaneum fuit, quod dignius, & majori cum veneratione exerceri poſſet, ut in Eccleſia ordinatiſſima diſpoſitione plures, & diverſi eſſent miniſtrorum ordines, qui ſacerdotio ex officio deſervirent: ita diſtributi, ut qui jam clericali tonſura insigniti eſſent, per minores ad majores aſcenderent. Nam non ſolum de ſacerdotibus, ſed & de Diaconis ſacræ literæ apertam mentionem faciunt, & quæ maxime in illorum ordinatione

natione attendenda fuit, graviſſimis verbis docent; & ab ipſo Eccleſiæ initio ſequentium ordinum nomina atq; uniſcujuſq; eorum propria miniſteria. Subdiaconi, ſcilicet, Acolythi, Exorciſtæ, Lectoris, & Oſtiarii in uſu fuiſſe congnoſcuntur, quamvis non pari gradu, nam ſubdiaconatus ad majores ordines a Patribus, & a Sacris Conciliis refertur & de aliis inferioribus frequentiſſimè legimus.

Tertull. de Praeſcrip. 1. c.41. ep. 55. cum Rom. 2. ub Silveſt. P. b r. c. 43. Carth 1 c.7, ſeqq. Nullus. & ait. 50.

CAPUT III.

Cum ſcripturæ teſtimonio, Apoſtolica traditione, & Patrum unanimi conſenſu perſpicuum ſit, per ſacram ordinationem; quæ verbis, & ſignis exterioribus perficitur, gratiam conferri; dubitare nemo debet, ordinem eſſe vere, & proprie unum ex ſeptem S. Eccleſiæ Sacramentis; induit enim Apoſtolus Admoneo te, *ut reſuſcites gratiam Dei, quæ eſt in te, per impoſitionem manuum mearum*: non enim dedit nobis Deus ſpiritum timoris, ſed virtutis, & dilectionis, & ſobrietatis.

Si quis eorum erubeſcant & c. Nemo d. 32. c. A multis de aet. & qu. & c. Miniſtram. de ſer. non ord. 2. Tim. 1. Ti. 4 2. Tim. 1.

CAPUT IV.

Quoniam vero in Sacramento Ordinis, ſicut & in Baptiſmo, Confirmatione, caracter imprimitur, qui nec deleri, nec auferri poteſt: merito ſancta Synodus damnat eorum ſententiam, qui aſſerunt novi Teſtamenti Sacerderdotes temporariam tantummodo poteſtatem habere, & ſemel rite Ordinato iterum laicos effici poſſe, si verbi Dei miniſterium non exerceant. Quod si quis omnes Chriſtianos promiſcune novi Teſtamenti ſacerdotes, eſſe, ante omnes peri inter ſe poteſtate ſpirituali prædi tos affirmet: nihil a iud facere videtur, quam, Eccleſiaſticam Hierarchiam, quæ eſt ut caſtrorum acies ordinata, confundere: perinde ac si contra B. Pauli doctrinam omnes Apoſtoli, omne Prophetæ, omnes Evangeliſtæ, omnes Paſtores, omnes sint Doctores. Proinde ſacroſancta Synodus declarat, præter cæteros Eccleſiaſticos, gradus, Epiſcopos, qui in Apoſtolorum locum ſucceſſerunt, ad hunc Hierarchiam ordinem præcipue pertinere, & poſitos, sicut idem Apoſtolus ait: *A Spiritu Sancto regere Eccleſiam Dei*; eoſque Presbyteris ſuperiores eſſe, ac Sacramentum confirmationis conferre, miniſtros Eccleſiæ ordinare, atque alia ple-

Sup. ſeſſ. 7. de ſacr. in genere c. 9. de inſ. c. 4.

Con 6. t. cor. 12 Epheſ 4. c. cum ex injuncto de hæret.

Act. 20. Caepoſt 1. epi. ad Epiſt. Gall c. 1. ſup. ſeſſ. 7. de confir. c. 3. co c. Hiſp. 2. c. 5. 7. & ibi

tuq; peragere ipſo, poſſe, quarum functionum poteſtatem reliqui inferioris Ordinis nullam habent. Docet insuper ſacroſancta Synodus, in ordinatione Epiſcoporum, Sacerdotum, & cæterorum Ordinum, nec populi, nec cujuſvis ſæcularis poteſtatis & magiſtratus conſenſum, ſive vocationem, ſive au horitatem ita requiri, ut ſine ea irrita ſit ordinatio: quin potius decernit, eos, qui tantummodo, aut a populo, aut ſæculari poteſtate, ac magiſtratu vocati, & inſtituti ad hæc miniſteria exercenda aſcendunt, & qui ea propria emeritate ſibi ſumunt; omnes non Eccleſiæ miniſtros, ſed fratres & latrones, per oſtium non ingreſſos habendos eſſe. Hæc ſunt, generatim ſacræ Synodo viſum eſt, Chriſtifideles de Sacramento Ordinis docere His autem contraria certis, & propriis Canonibus in hunc, qui ſequitur, modum; damnare conſtituit, ut omnes adjuvente Chriſto Fidei regula utentes, in tot errorum tenebris catholicam veritatem facilius agnoſcere, & tenere poſſint.

Load. conc. c. 13. *Joa. 10 c. Ordinationes 1. q. 1 & c. Relatum de jur. patr.*

DE SACRAMENTO ORDINIS.

CANON I.

Sup. c. 1. de hoc Sacram. *Matth. 16. c. Manet. cum eq. 74. q. 1.*

SI quis dixerit, non eſſe in novo teſtamento ſacerdotium viſibile, & externum: vel non eſſe poteſtatem aliquam conſecrandi & offerendi verum corpus, & ſanguinem Domini, & peccata remittendi, & retinendi ſed officium tantum, & nudum miniſterium prædicandi Evangelium, vel eos, qui non prædicant, prorsus non eſſe ſacerdotes; anathema ſit.

c. in ſingulis cum ſeqq. de ſupra c. 2. de hoc Sac. inſ. de ref. c. 13.

CANON II. Si quis dixerit, præter ſacerdotium non eſſe in Eccleſia Catholica alios ordines, & majores, & minores, per quos, velut per gradus quoſdam, in ſacerdotium tendatur, anathema ſit.

CANON III. Si quis dixerit, ordinem, ſive ſacram ordinationem non eſſe vere, & proprie Sacramentum a Chriſto Domino inſtitutum, vel eſſe figmentum quoddam humanum excogitatum a viris rerum Eccleſiaſticarum imperitis, aut eſſe tantum ritum quemdam eligendi miniſtros verbi Dei, & Sacramentorum; anathema ſit.

Sup. c. 31. de hoc Sacr.

CANON IV. Si quis dixerit, per ſacram ordinationem non dari Spiritum Sanctum, ac proinde fruſtra

Epi-

Epiſcopos dicere: *Accipite Spiritum Sanctum.* aut per eam non imprimi caracterem, vel eum, qui ſacerdos ſemel fuit, laicum rurſus fieri poſſe; anathema ſit.

CANON V. Si quis dixerit, ſacram Unctionem, qua Eccleſia in ſancta ordinatione utitur, non tantum non requiri, ſed condemnandam, & pernicioſam eſſe; ſimiliter, & alias ordinis cæremonias, anathema ſit. *Can. Tolet. 8. c. 7.*

CANON VI. Si quis dixerit, in Eccleſia Catholica non eſſe Hierarchiam divina ordinatione inſtitutam quæ conſtat ex Epiſcopis, Presbyteris & miniſtris; anathema ſit.

CANON VII. Si quis dixerit, Epiſcopos non eſſe Præsbyteros ſuperiores, vel non habere poteſtatem confirmandi, & ordinandi, vel eam, quam habent, illis eſſe cum Presbyteris communem, vel ordines ab ipſis collatos, ſine populi, poteſtatis ſæcularis conſenſu, aut vocatione irritos eſſe, aut eos, qui nec ab eccleſiaſtica, & canonica poteſtate rite ordinati, nec miſſi ſunt, ſed aliunde veniunt, legitimos eſſe verbi, & Sacramentorum miniſtros; anathema ſit.

CANON VIII. Si quis dixerit, Epiſcopos, qui authoritate Romani Pontificis aſſumuntur, non eſſe legitimos & veros Epiſcopos; ſed figmentum humanum, anathema ſit.

Decretum de Reformatione.

EAdem ſacroſancta Tridentina Synodus reformationis materiam proſequens, hæc, quæ ſequuntur in præſenti decernenda eſſe ſtatuit, & decernit.

CAPUT I.

CUm præcepto divino mandatum ſit omnibus, quibus animarum cura commiſſa eſt; oves ſuas agnoſcere pro his ſacrificium offerre, verbi quæ divini prædicatione, Sacramentorum adminiſtratione, ac bonorum omnium operum exemplo paſcere, pauperum, aliarumque miſerabilium perſonatuum curam paternam gerere, & in cætera munia paſtoralia incumbere; quæ omnia nequaquam ſib eiis præſtari, & impleri poſſunt, qui gregi ſuo non invigilant, neque aſſiſtunt, ſed mercenariorum more deſerunt; ſacroſancta Synodus eos admonet, *Joan. 21. Act. 20. c. Epheſ. 42. d. c. ſicut 7. q. 1. cap Qui Epiſcopatum 8. q. 1. c. Praecipuae 12. q. 2.*

monet, & hortatur, & divinorum præceptorum memores, factique forma gregis, in judicio, & veritate paſcant, & regant: Nec vero ea, quæ de reſidentia ſancte, & utiliter jam ante ſub fel. rec. Paulo III. ſancita fuerunt, in ſenſus a ſacroſanctæ Synodi mente alienos trahantur, ac ſi vigore illius decreti quinque menſibus continuis abeſſe liceat; illis inhærendo, declarat ſacroſancta Synodus, omnes Patriachialibus, Primitialibus, Metropolitanis, ac Cathedralibus Eccleſiis quibuſcumque, quocumque nomine, & titulo præfectos, etiam ſi Sanct. Rom. Eccleſ. Cardinales ſint, obligari ad perſonalem in ſua Eccleſia, vel Diœceſi reſidentiam, ubi injuncto ſibi officio defuncti teneatur, neque abeſſe poſſe, niſi ex cauſis, & modis infraſcriptis. Nam cum chriſtiana charitas; urgens neceſſitas, debita obedientia, ac evidens Eccleſiæ, vel Reipublicæ utilitas aliquos nonnunquam abeſſe poſtulent, & exigant, decernit eadem ſacroſancta Synodus, has legitimæ abſentæ cauſas a Beatiſſ. Rom. Pont. aut a Metropolitano, vel, eo abſente, ſuffraganeo Epiſcopo antiquiori reſidente, qui idem Metropolitani abſentiam probare debebit, in ſcriptis eſſe approbandas; niſi cum abſentia inciderit propter aliquod munus, & Reipublicæ officium Epiſcopatibus adjunctum: cujus quoniam cauſæ ſunt notoriæ, & interdum repentinæ, ne ea quidem ſignificari Metropolitano neceſſe erit: ad eundem tamen cum Concilio provinciali ſpectabit judicare de licentiis a ſe, vel a ſuffraganeo datis, & videre, ne quis eo jure abutatur, & ut pœnis canonicis errantes puniantur. Interea meminerint diſceſſuri, ita ovibus ſuis providendum; ut, quantum fieri poterit, ex ipſorum abſentia nullum damnum accipiant. Quoniam autem qui aliquantiſper tantum abſunt, ex veterem canonum ſententia, non videntur abeſſe, quia ſtatim reverſuri ſunt. Sacroſancta Synodus vult illud abſentiæ ſpatium ſingulis annis, ſive continuum, ſive interruptum, extra prædictas cauſas nullo pacto debere duos, aut ad ſummum tres menſes excedere; & haberi rationem, ut id æqua ex cauſa fiat, & abſque ullo gregis detrimento; quod an ita ſit, abſcendentium

con-

conſcien iæ relinquit, quam ſperat religioſam & timoratam fore, cum Deo corda pateant, cujus opus non fraudolenter agere ſuo periculo tenentur. Eoſdem interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illius temporis ſpatium Dominici adventus. Quadrageſimæ, Nativitatis, Reſurrectionis Domini, Penteceſtes, item Corporis Chriſti, diebus, quibus refici maxime, & in Domino gaudere Paſtoris præſentia oves debeant, ipſi ab Eccleſia ſua Cathædrali ullo pacto abſint, niſi Epiſcopalia munia in ſua Diœceſi eos alio vocent.

Si quis autem (quod utinam nunquam eveniat) contra hujus decreti diſpoſitionem abfuerit, ſtatuit ſacroſancta Synodus, præter alias pœnas adverſus non reſidentes ſub Paulo III. impoſitas, & innovatas, ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum pro rata temporis abſentiæ fructus ſuos non facere, nec tuta conſcientia, alia etiam declaratione non ſecuta, illos ſibi detinere poſſe, ſed teneri, aut, ipſo ceſſante, per ſuperiorem Eccleſiaſticum illos fabricæ Eccleſiarum, aut pauperibus loci erogare, prohibita quacunque conventione, vel compoſitione, quæ pro fructibus male perceptis appellatur; ex qua etiam prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterentur, non obſtantibus quibuſcumque privilegiis cuicumque collegio, aut fabricæ conceſſis.

Eadem omnino, etiam quoad culpam; amiſſionem fructuum, & pœnas de curatis inferioribus, & aliis quibuſcumque, qui beneficium aliquod Eccleſiaſticum, curam animarum habens, obtinet, ſacroſancta Synodus declarat, & decernit; ita tamen, ut quandocunque eos; cauſa prius per Epiſcopum cognita, & probata, abeſſe contigerit, Vicarium idoneum, ab ipſo ordinario approbandum, cum debita mercedis aſſignatione relinquant. Diſcedendi autem licentiam in ſcriptis, gratiſque concedendam ultra bimeſtre tempus, niſi ex gravi cauſa non obtinent. Quod ſi per edictum citati etiam non perſonaliter, contumaces fuerint, liberum eſſe vult Ordinariis per cenſuras eccleſiaſticas, & ſequeſtrationem, & ſubtractionem fructuum, aliaque juris remediis, etiam uſque ad privationem, compel-

...ere; nec executionem hanc, quolibet privilegio, ...tia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cujuſcumque beneficii, pactione, ſtatuo, etiam juramento, vel quacumque auctoritate confirmato, conſuetudine etiam immemorabili, quæ potius corruptela cenſenda eſt, ſine appellatione, aut inhibitione etiam in Romana Curia, vel vigore Eugenianæ conſtitutionis ſuſpendi poſſe. Poſtremo, tam decretum illud ſub Paulo III., quam hoc ipſum in conciliis Provincialibus, & Epiſcopalioribus publicari ſancta Synodus præcipit: cupit enim, quæ adeo ex paſtorum munere, animarumque ſalute ſunt, frequenter omnium auribus, mentibuſque infigi, ut in poſterum, Deo juvante, nulla temporum injuria, aut hominum oblivione, aut deſuetudine aboleantur.

Eſtrav. Div. de privileg. ſup. ſeſſ. 6. de ref. c. 1.

CAPUT II.

con. Chal. act. 16. c. 25: con. Ver. matien. c. 76. c. quoniam, 74 d. c. quoniam 100 d. & ſup. ſeſſ. 7. c. 9. de ref.

ECcleſiis Cathedralibus, ſeu ſuperioribus, quocumque nomine, ac titulo præfecti, etiamſi S. Rom. Eccleſ. Cardinales ſint, ſi munus conſecrationis intra tres menſes non ſuſceperint, ad fructuum perceptorum reſtitutionem teneantur; ſi intra totidem menſes poſtea id facere neglexerint, Eccleſiis ipſo jure ſint privati. Conſecratio vero, ſi extra Curiam Romanam fiat, in Eccleſia, ad quam promoti fuerint, aut in Provincia, ſi commode fieri poterint, celebretur.

CAPUT III.

Inf. c. 8. & 10 conc. Carth. 3. c. 22.

EPiſcopi per ſemetipſos ordines conferant, quod ſi ægritudine fuerint impediti, ſubditos ſuos non aliter, quam jam probatos, & examinatos ad alium Epiſcopum ordinandos dimittant.

CAPUT IV.

c. fin. de tem. ord. in 6.

PRima tonſura non initientur, qui Sacramentum confirmationis non ſuſceperint, & fidei rudimenta edocti non fuerint, quique legere, & ſcribere neſciant, & de quibus probabilis conjectura non ſit, eos non ſæcularis judicii fugiendi fraude, ſed ut Deo fidelem cultum præſtent, hoc vitæ genus elegiſſe.

CAPUT V.

c. quando 3. d. 24. conc. 3. Carth. c. 21 & 4. Cart. c. 24. Infra c. 7.

AD minores ordines promovendi bonum a Parocho, & a Magiſtro ſcholæ, in qua educantur, teſtimonium habeant. Hi vero, qui ad ſingulos majores erunt aſſumendi per menſem ante ordinationem Epiſcopum adeant, qui Parocho, aut alteri cui magis expedire videbitur, committat,

ut

ut nominibus ac drſiderio eorum, qui volent promoveri, publice in Eccleſia propoſitis, de pipſorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita a fide dignis dilligenter inquirat, & litteras teſtimoniales, ipſam inquiſitionem factam continentes ad ipſum Epiſcopum quamprimum tranſmittat.

CAPUT VI

c. indecorum de aetate, & qual. c cle. de cler. conjug. in 6.

NUllus prima tonſura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus conſtitutus, ante decimum quartum annum beneficium poſſit obtinere. Is etiam fori privilegio non gaudeat, niſi beneficium Eccleſiaſticum habeat, aut clericalem habitum, & tonſuram defens alicui Eccleſiæ ex mandato Epiſcopi inſerviat, vel in Seminario Clericorum, aut in aliqua ſchola, vel Univerſitate de licentia Epiſcopi, quaſi in via ad majores ordines ſuſcipiendos verſetur. In clericis vero conjugatis ſervetur conſtitutio Bonifacii VIII. quæ incipit; clerici, qui eum unicis; modo hi clerici alicujus Eccleſiæ ſervitio, vel miniſterio ab Epiſcopo deputati: eidem Eccleſiæ serviant, vel miniſtrent, & clericali habitu, & tonſura utantur, nemini quoad hoc privilegio, vel conſuetudine, etiam immemorabili ſuffragante.

Vide inf. ſeſ. nov.

CAPUT VII.

c. Quand. 34. diſt.

SAncta Sygnodus, antiquorum canonum veſtigiis inhærendo, decernit, ut quando Epiſcopus ordinationem facere diſpoſuerint, omnes, qui ad ſacrum miniſterium accedere voluerint, feria quarta ante ipſam ordinationem, vel quando Epiſcopo videbitur, ad civitatem evocentur: Epiſcopus autem, ſacerdotibus, & aliis prudentibus viris peritis divinæ legis, ac in eccleſiaſticis ſanctionibus exercitis, ſibi aſcitis, ordinandorum genus, perſonam, ætatem, inſtitutionem, mores, doctrinam & fidem diligenter inveſtiget, & examinet.

Sup. c. 1.

CAPUT VIII.

Gelſius in Ep. 1. c. 13. q. ult. 75. d. c. 1. cum ſeqq. de temp. ord. in. con. Carth. 3. c. 21. ſup. ſeſſ.

ORdinationes ſacrorum ordinum, ſtatutis a jure temporibus, ac in Cathedrali Eccleſia vocatis, præſentibuſque ad id Eccleſiæ Canonicis publice celebrentur: ſi autem in alio Diœceſis loco, præſente clero loci; dignior, quantum fieri poterit, Eccleſia ſemper adeatur. Unuſquiſque autem a proprio Epiſcopo ordinetur. Quod ſi quis ab alio

pro

14. de re. c. 2. promoveri petat, nullatenus id ei; etiam cujuſvis
& 3. con. Au- generalis, aut ſpecialis Reſcripti, vel Privilegiis præ-
rel. 3. 0. 15. c. extu, etiam ſtatutis temporibus, permittatur, niſi
1. 11. q. 29. q. ejus probitas, ac mores Ordinatii ſui teſtimonio
2 per tot. c. 1. commendentur; ſi ſecus fiat, ordinans a collatione
cum ſeqq. de ordinum per annum, & ordinatus a ſuſceptorum
temp. ord. in ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario
6. videbitur expedire ſit ſuſpenſus.

CAPUT IX.

EPiſcopus familiarem ſuum non ſubditum ordinare non poſſit, niſi per triennium ſecum fuerit commoratus, & beneficium, quacumque fraude ceſſante, ſtatim re ipſa illi conferat; conſuetudine, quacumque, etiam immemorabili, in contrarium non obſtante.

CAPUT X.

ABbatibus, ac aliis quibuſcumque, quantumvis exemptis, non liceat in poſterum intra fines alicujus Diœceſis conſiſtentibus etiamſi nullius Diœceſis, vel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui regularis ſubditus ſibi non ſit, Tonſuram, vel minores ordines conferre; nec ipſi Abbates, &
Sup. c. 5. cum alii exempti, aut collegia, vel capitula quæ-
ſeq. & infr. c. cumque, etiam Eccleſiarum Cathedralium, litte-
11. cum ſeq. ras dimiſſorias aliquibus clericis ſæcularibus, ut ab aliis ordinentur, concedant: ſed horum omnium ordinatio, ſervatis omnibus, quæ in hujus ſa-
Sup. ſeſ 7. de croſanctæ Synodi decretis continentur, ad Epi-
ref. c. 10. ear. ſcopos, intra quorum Diœceſis fines exiſtant, per-
3. c. 21. tineat; non obſtantibus quibuſcumque privilegiis, præſcriptionibus, aut conſuetudinibus, etiam immemorabilibus. Pœnam quoque impoſitam iis; qui contra hujus s. Synodi ſub Paulo III. decretum a capitulo Epiſcopali, Sede vacante, litteras dimiſſorias impetrat, ad illos, qui eaſdem litteras non a capitulo, ſed ab aliis quibusvis, in juriſdictione Epiſcopo loco capituli. Sede vacante, ſuccedentibus, obtinerent, mandat extendit. Con-
77. d. & infr. cedentes autem dimiſſorias contra formam decreti,
c. 13. ab officio, & beneficio per annum ſint ipſo jure ſuſpenſi.

CAPUT XI

MInores ordines iis, qui ſaltem Latinam linguam intelligant, per temporum interſtitia, niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur; conferantur, ut eo accuratius, quantum ſit hujus di-

diſciplinæ pondus, poſſint edoceri, ac in unoquoque munere, juxta præſcriptum Epiſcopi, ſe exerceant; idque in ea, cui adſcripti erunt, Eccleſia; niſi forte ex cauſa ſtudiorum abſint; atque ita de gradu in gradum aſcendat, ut in eis cum ætate vitæ meritum, & doctrina major accreſcat; quod & bonorum morum exemplum, & aſſiduum in Eccleſia miniſterium, atque major erga Presbyteros, & Superiores ordines reverentia, & crebrior, quam antea, Corporis Chriſti communio maxime comprobabunt. Cumque hinc ad altiores gradus, et ſacratiſſima myſteria ſit ingreſſus, nemo iis initietur, quem non ſcientiæ ſpes majoribus ordinibus dignum oſtendat. Hi vero non niſi poſt annum ſuſceptione poſtremi gradus minorum ordinum ad ſacros ordines promoveatur, niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ utilitas, judio Epiſcopi, aliud expoſcat.

Infr. c. 17. c. 1. 25. Diſt. conc. 1. Bra. c. 17. 1. Nic. c. 2. Sardic. c. 15.

Conc. Tolet. 8 c. 8 Qui eccleſiaſticis, & ſeq. Diſt. 59.

CAPUT XII.

Nullus in poſterum ad Subdiaconatus ordinem ante vigeſimum ſecundum, ad Diaconatus ante vigeſimum tertium, ad Presbyteratus ante vigeſimum quintum ætatis ſuæ annum promoveatur. Sciant tamen Epiſcopi, non ſingulos, in ea ætate conſtitutos, debere ad hos ordines aſſumi, ſed dignos duntaxat, et quorum probata vita ſenectus ſit. Regulares quoque nec in minori ætate, nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur, privilegiis quibuſcumque quoad hoc penitus excluſis.

2. Tolet. c. 1. & 3. Chart. c. 4. & Agath. c. 110. annum 25. requirebant. Annum 30. requirit. c. ſi quis; & c. Presby. 78. Diſt. & conc. 4. Tol. c. 18. & 19. c. Gen. de aetat. & qual. in Clem. ordinarium loc. debere eſſe decrevit Clem. 8. 1586. 1 Ti c. can. 4. To. c. 9. c. Quicumq.

CAPUT XIII.

Subdiaconi, et Diaconi ordinentur, habentes bonum teſtimonium, et in minoribus ordinibus jam probati, ac litteris, et iis, quæ ad ordinem exercendum pertinet, inſtructi, qui ſperent, Deo authore, ſe continere poſſe; Eccleſiis, quibus adſcribentur, inſerviant; ſciantque maxime decere, ſi ſaltem diebus Dominicis, et ſolemnibus, cum altari miniſtraverint, ſacram communionem perceperint. Promoti ad ſacrum ſubdiaconatus ordinem, ſi per annum ſaltem in eo non ſint verſati, ad altiorem gradum, niſi aliud Epiſcopo videatur, aſcendere non permittantur. Duo ſacri ordines non eadem die, etiam Regularibus, conferantur; privilegiis, ac indultus quibusvis conceſſis non obſtantibus quibuſcumque.

CA-

CAPUT XIV.

27. *A multis de aet. & qua ſup. c. 11. c. Litier. & c. Dilectus de temp. ord. 2. Tim. 2. conc. Tol. 4. c. 9.*

QUi pie, & fideliter in miniſteriis ante actis ſe geſſerint, & ad Presbyteratus ordinum aſſumuntur bonum habent teſtimonium, & ni ſint, qui non modo in Diaconatu ad minus annum integrum, niſi ob Eccleſiæ utilitatem; ac neceſſitatem ab Epiſcopo videretur, miniſtraverint: ſed etiam ad populum docendum ea, quæ ſcire omnibus neceſſarium ad ſalutem, ac miniſtrenda ſacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur; atq; ita pietate, ac caſtis morib. conſpicui, ut præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis poſſint expectari, curet Epiſcopos, ut ii ſaltem diebus Dominicis, & feſtis ſolemnibus; ſi autem curam habuerint animarum, tam frequenter, ut ſuo muneri ſatisfaciant, Miſſas celebrent, cum promotis per ſaltum, ſi non miniſtraverint, Epiſcopus ex legitima cauſa poſſit diſpenſare.

c. ſolicitudo 23. d. & c. 6 ſi officia d. 59.

CAPUT XV.

Clem. dudum §. Ac deinde ſepul. confirmatut. Bulla Pii V. Rom. Pontificis, 6 Aug. 1571 c. ſi Epiſcopus, de paen. i. 6.

QUamvis Presbyteri in ſua ordinatione a peccatis abſolvent poteſtatem accipiant: decernit tamen s. Synodus, nullum, etiam Regularem poſſe confeſſiones ſæcularium, etiam ſacerdotum audire, nec ad idoneum reputari, niſi aut Parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen, & illis videbitur eſſe neceſſarium, aut alias idoneus judicetur, & approbationem, quæ gratis detur obtineat; privilegiis, & conſuetudine quacumq; etiam immemorabili, non obſtantibus.

CAPUT XVI.

c. Neminem 70. diſt. conc. N c. 1. c. 15. 16. c. Sanctor. 70. ſiſt. c. tuae de cle. Perc. conc. Antic. Jul. 1. c. 7.

CUm nullus debeat ordinari, qui judicio ſui Epiſcopi non ſit utilis, aut neceſſarius ſuis Eccleſiis, ſancta Synodus, veſtigiis ſexti canonis Concilii Calcedonenſis inhærendo, ſtatuit, ut nullus in poſterum ordinetur, qui illi Eccleſiæ, aut pio loco, pro cujus neceſſitate, aut utilitate aſſumitur, non adſcribatur, ubi ſuis fungatur muneribus, nec incertis vagetur ſedibus. Quod ſit locum inconſulto Epiſcopo deſerverit; ei ſacrorum exercitium interdicatur. Nullus præterea clericus peregrinus ſine commendatitiis ſui Ordinari litteris ab ullo Epiſcopo ad divina celebranda, & Sacramenta adminiſtranda admittatur.

CA-

CAPUT XVII.

UT ſanctorum Ordinum a Diaconatu ad Oſtiariatum functiones, ab Apoſtolorum temporibus in Eccleſia laudabiliter receptæ, pluribus in locis aliquandiu intermiſſæ, in uſum juxta ſacros Canones revocentur, nec ab hæreticis, tanquam otioſæ, traducantur; illius priſtini moris reſtituendi deſiderio flagrans ſancta Synodus decernit, ut in poſterum ejuſmodi miniſteria non niſi per conſtitutos in dictis ordinibus exerceantur: omneſque, & ſingulos Prælatos Eccleſiarum in Domino hortatur, & illis præcipit, ut, quantum fieri commode poterit, in Eccleſiis Cathedralibus, collegiatis, & in Parochialibus ſuæ Dio[illegible], ſi populus frequens, & Eccleſiæ proventus [illegible]re queant; hujuſmodi functiones curent reſtituend[illegible], & ex aliqua parte redituum aliquorum ſimplicium beneficiorum, vel fabricæ Eccleſiæ, ſi proventus ſuppetant, aut utriuſque illorum, eas functiones exercentibus ſtipendia aſſignent; quibus, ſi negligentes fuerint, Ordinarii judicio, aut ex parte mulctari, aut in totum privari poſſint. Quod ſi miniſteriis quatuor minorum ordinum exercendis clericis cœlibes præſto non erunt; ſuffici poſſint etiam conjugati vitæ probatæ, dummodo non bigami, ab ea munia obeunda idonei, & qui Tonſuram, & habitum clericalem in Eccleſia geſtent.

CAPUT XVIII.

CUm adoleſcentium ætas, niſi recte inſtituatur, prona ſit ad mundi voluptates ſequendas, & niſi a teneris annis ad pietatem, & religionem informetur, antequam vitiorum habitus totos homines poſſideat, nunquam perfecte, ac ſine maximo, ac ſingulari propemodum Dei omnipotentis auxilio in diſciplina eccleſiaſtica perſeveret: ſancta Synodus ſtatuit, ut ſingulæ Cathedrales, Metropolitanæ, atque his majores Eccleſiæ, pro modo facultatum, & Diœceſis amplitudine, certum puerorum ipſius civitatis, & Diœceſis, vel ejus Provinciæ, ſi ibi non reperiantur, numerum in collegio ad hoc prope ipſas Eccleſias, vel alio in loco convenienti, ab Epiſcopo eligendo, alere, ac religioſe educare, & Eccleſiaſticis diſciplinis inſtitue-

4. Tolet in c. Omnis ætas 12. q. 1. Gen. 8. Con. Aquiſ. c. 135 Later. ſub Leon. X. ſeſſ. 9 de ref. ur. con. Al x. 3. par. 1. c. 18. & in 2. Late. 1. in c. Quia nonnullis, de Magiſtris.

re

Sup. ſeſſ. 5. c. re teneantur. In hoc vero collegio recipiantur, qui
1. de ref. ad minimum duodecim annos, & ex legitimo matrimonio nati ſint, ac legere, & ſcribere competenter noverint, & quorum indoles, & voluntas ſpem afferat, eos Eccleſiaſticis miniſteriis perpetue inſervituros. Pauperum autem filios præcipue eligi vult, nec tamen ditiorum excludi, modo ſuo ſumptu alantur, & ſtudium præſeferant Deo, & Eccleſiæ inſerviendi. Hos pauperos Epiſcopus in tot claſſes, quot ei videbitur, diviſos, juxta eorum numerum, ætatem, ac in diſciplina eccleſiaſtica progreſſum, partim cum ei opportunum videbitur, Eccleſiarum miniſterio addicet: partim in collegio erudiendos retinebit, aliosque in locum eductorum ſufficiet; ut hoc collegium Dei miniſtrorum perpetuum ſeminarium ſit. Ut vero in eadem di-
c. Quæ ipſis, ſciplina eccleſiaſtica commodius inſtituantur. Ton-
diſt. 3. ſura ſtatim, atque habitu clericali ſemper utentur. Grammatices, cantus, computi eccleſiaſtici, aliarumque bonarum artium diſciplinam diſcent: ſacram Scripturam, libros eccleſiaſticos, homilias ſanctorum, atque Sacramentorum tradendorum, maximeque ad confeſſiones audiendas videbuntur opportuna, & rituum, ac cæremoniarum formas ediſcent. Curet Epiſcopus ut ſingulis diebus Miſſæ ſacrificio interſint, ac ſaltem ſingulis menſibus confiteantur peccata; & juxta confeſſoris judicium ſumant corpus Domini noſtri Jeſu Chriſti; Cathedrali, & aliis locis Eccleſiis diebus feſtis inſerviant. Quæ omnia, atque alia, ad hanc rem opportuna, & neceſſaria, Epiſcopi ſinguli, cum conſilio duorum canonicorum ſeniorum, & graviorum, quos ipſi elegerunt, prout Spiritus ſanctus ſuggeſſerit, conſtituent; eaque ut ſemper obſerventur, ſæpius viſitando operam dabunt. Diſcolos, & incorrigibiles, ac malorum morum ſeminatores acriter punient, eos etiam, ſi opus fuerit, expellendo, omniaque impedimenta auferentes, quæcumque ad conſervandum, & augendum tam pium, & ſanctum inſtitutum pertinere, videbuntur, diligenter curabunt, & quia ad collegii fabricam inſtituendam, & ad mercedem præceptoribus, & miniſtris ſolvendam, & ad alendam juventutem,

& ad

& ad alios ſumptus certi redditus erunt neceſſarii; ultra ea, quæ ad inſtituendos, vel alendos pueros ſunt in aliquibus Eccleſiis, & locis deſtinata, quæ eo ipſo huic ſeminario ſub eadem Epiſcopi cura applicata cenſeantur; iidem Epiſcopi cum conſilio duorum de capitulo, quorum alter ab Epiſcopo, alter ab ipſo capitulo eligatur; itemque duorum de clero Civitatis, quorum quidem alterius electio ſimiliter ad Epiſcopum, alterius vero ad clerum pertineat; ex fructibus integris menſæ Epiſcopalis, & Capituli, & quarumcumque dignitatum, perſonatuum, & officiorum præbendarum, portionum, Abbatiatum, & Prioratuum, cujuſcumque Ordinis, etiam Regularis, aut qualitatis, vel conditionis fuerint, & Hoſpitalium, quæ dantur in titulum, vel adminiſtrationem, juxta conſtitutionem Concilii Viennenſis, quæ incipit: Quia contingit: & beneficiorum qnorumcumque, etiam Regularium, etiamſi juris patronatus cujuſcumque fuerint, etiamſi exempta, etiamſi nullius Diœceſis, vel aliis Eccleſiis, Monaſteriis; & Hoſpitalibus, & aliis quibuſvis locis piis etiam exemptis annexa, & ex fabricis Eccleſiarum, & aliorum locorum, etiam ex quibuſcumque aliis Eccleſiaſticis redditibus, ſeu ptoventibus, etiam aliorum collegiorum, in quibus tamen ſeminaria diſcentium, vel docentium ad commune Eccleſiæ bonum promovendum actu non habentur: hæc enim exempta eſſe voluit: præterquam ratione redditυum, qui ſuperflui eſſent ultra convenientem ipſorum ſeminariorum ſuſtentationem, ſeu corporum, vel confraternitatum, quæ in nonnullis locis Scholæ appellantur, & omnium Monaſteriorum, non tamen mendicantium, etiam ex decimis quacumque ratione ad laicos, ex quibus ſubſidia Eccleſiaſtica ſolvi ſolent, & milites cujuſcumque militiæ, aut Ordinis, pertinentibus (fratribus S. Joannis Hieroſolymitani dumtaxat exceptis) partem aliquam, vel portionem detrahent, & eam portionem ſic detractam, nec non beneficia aliquot ſimplicia, cujuſcumque qualitatis & dignitatis fuerint, vel etiam præſtimonia, vel præſtimoniales portiones, etiam ante vacationem nuncupatas, ſine cultus divini, & illa obtinentium

Qui excipiantur, vide in Bullis Pii V. Apoſt. 1567. Roma. 1568. Dum indefeſ 1571. & Clementis VIII. Roma. 1603. vide inf. 17. ſup. ſeſ. 7. c. 15. de refo. c. ſin. de mag. c. cum ex eod. elect. in 6. & c. De quibuſdam diſt. 37. Sup. ſeſ. 5. c. 1. de ref.

quibus eſt lectionis, vel doctrinæ munus annexum, ad docendum in ipſis ſcholis inſtituendos, per ſe ipſos, ſi idonei fuerint; alioquin per idoneos ſubſtitutos, ab eiſdem ſcholaſticis eligendos, & ab ordinariis approbandos, etiam per ſubtractionem fructuum cogant, & compellant. Quod ſi judicio Epiſcopi digni non fuerint, alium, qui dignus ſit, nominent, omni appellatione remota. Quod ſi neglexerint, Epiſcopus ipſe deputet. Docebunt autem prædicti, quæ videbuntur Epiſcopo expedire. De cætero vero officia, vel dignitates illæ, quæ ſcholaſteriæ dicuntur, non niſi Doctoribus, vel Magiſtris, aut Licentiatis in ſacra pagina, aut in jure canonico, & aliis perſonis idoneis, & qui per ſeipſos id munus explere poſſint, conferantur; & aliter facta proviſio nulla ſit, & invalida, non obſtantibus quibuſvis privilegiis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Si vero in aliqua provincia Eccleſiæ tanta paupertate laborent, aut collegium in aliquibus erigi non poſſit: Synodus Provincialis, vel Metropolitanus cum duobus antiquioribus ſuffraganeis in Eccleſia Metropolitana, vel alia provinciæ Eccleſia commodiori unum, aut plura collegia, prout opportunum judicabit, ex fructibus duarum, aut plurium Eccleſiarum, in quibus ſingulis collegium commode inſtitui non poteſt, erigenda curabit, ubi pueri illarum Eccleſiarum educentur.

In Eccleſiis autem, amplas Diœceſes habentibus, poſſit Epiſcopus unum, vel plura in Diœceſi, prout ſibi opportunum videbitur, habere ſeminaria; quæ tamen ab illo uno, quod in civitate erectum, & conſtitutum fuerit, in omnibus dependeant.

Poſtremo, ſi vel pro unionibus, ſeu pro portionum taxatione, vel aſſignatione, & incorporatione, aut qualibet alia ratione difficultatem aliquam oriri contigerit, ob quam hujus ſeminarii inſtitutio, vel conſervatio impediretur, aut perturbaretur, Epiſcopus cum ſupra deputatis, vel Synodus provincialis, pro regionis more, pro Eccleſiarum & beneficiorum qualitate, etiam ſupraſcripta, ſi opus fuerit, moderando, aut augenda, omnia, & ſingula, quæ ad felicem hujus ſeminarii profe-

ctum neceſſaria, & opportuna videbuntur, decernere, ac providere valeat.

Indictio futuræ Seſſionis.

INſuper eadem ſacroſancta Tridentina Synodus proximam futuram ſeſſionem in diem decimamſextam menſis Sepſemb. indicit, in qua erunt ad doctrinam fidei pertinentia, quæ expediri poſſint; item de proviſionibus Epiſcopatuum, dignitatum, aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, ac de diverſis Reformationis articulis.

Prorogata fuit Seſſio uſq; ad diem 11. Novemb. 1563.

SESSIO XXIV.

Quæ eſt VIII. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 11. Novembris 1563.

Doctrina de Sacramento Matrimonii.

Gen. 2. 3. Epheſ. 3. c. Fratern. 25. q. 10. c. Debitum de biga: c 1. in prin. de conju. lep. Matth. 19.

MAtrimonii perpetuum, indiſſolubilemq; nexum primus humani generis parens divini ſpiritus inſtinctu pronunciavit, cum dixit: Hoc nunc os ex oſſibus meis, & caro de carne mea, quamobrem relinquet homo patrem ſuum, & matrem, & adhærebit uxori ſuæ, & erunt duo in carne una.

Matth. 19. Marc. 10. c. Martinus de cogn. ſpir. c. Sunt qui, 27. q. 2. c De infidelibus, de cont. angu. & affin. c. nemo in fine 32. q. 4. c Debitum de big.

Hoc autem vinculo duos tantummodo copulari, & conjugi, Chriſtus Dominus apertius docuit, cum poſtrema illa verba, tanquam a Deo prolata, referens, dixit: Itaque jam non ſunt duo, ſed jam una caro; ſtatimque ejuſdem nexus firmitatem ab Adamo, tanto ante pronunciatam, his verbis confirmavit, Quod ergo Deus conjunxit homo non ſeparet.

Gratiam vero, quæ naturalem illum amorem perficeret, & indiſſolubilem unitatem confirmaret, conjuſque ſanctificaret, ipſe Chriſtus venerabilium Sacramentorum inſtitutor, atque perfector, ſua nobis Paſſione promeruit; quod Paulus Apoſtolus innuit, dicens: Viri, diligite uxores veſtras, ſicut Chriſtus dilexit Eccleſiam, & ſe ipſum tradidit pro ea; mox ſubjungens: Sacramentum hoc magnum eſt, ego autem dico in Chriſto, & in Eccleſia. Cum igitur matrimonium in lege Evangelica veteribus connubiis per Chriſtum gra-

tia

tia præſtet; merito inter novæ legis Sacramenta annumerandum, ſancti Patres noſtri, Concilia, & univerſalis Eccleſiæ tradito ſemper docuerunt; adverſus quam impii homines hujus ſæculi inſanientes, non ſolum perperam de hoc venerabili Sacramento ſenſerunt, ſed de more ſuo, prætextu Evangelii, libertatem carnis introducentes, multa ab Eccleſiæ Catholicæ ſenſu, & ab Apoſtolorum temporibus probata conſuetudine aliena, ſcripto, & verbo aſſeruerunt, non ſine magna Chriſtifidelium jactura: quorum temeritati ſancta, & univerſalis Synodus cupiens occurrere, inſigniores prædictorum ſchiſmaticorum hæreſes, & errores, ne plures ad ſe trahant ad ſe trahant pernicioſa eorum contagio, exterminandos duxit, hos in ipſos hæreticos, eorumq; errores decernens anathematiſmos.

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

CANNON I.

SI quis dixerit, Matrimonium non eſſe vere, & proprie unum ex ſeptem legis Evangelicæ Sacramentis a Chriſto Domino inſtitutum, ſed ab hominibus in Eccleſia inventum; neque gratiam conferre; anathema ſit.

CANON II. Si quis dixerit, licere Chriſtianis plures ſimul habere uxores, & hoc nulla lege divina eſſe prohibitum; anathema ſit.

CANON III. Si quis dixerit, eos tantum conſanguinitatis, & affinitatis gradus, qui in Levitico exprimuntur, poſſe impediri Matrimonium contrahendum, & dirimere contractum; nec poſſe Eccleſiam in nonnullis illorum diſpenſare, aut conſtituere, ut plures impediant, & dirimant; anathema ſit.

CANON IV. Si quis dixerit, Eccleſiam non potuiſſe conſtituere impedimenta Matrimonium dirimentia, vel in iis conſtituendis erraſſe; anathema ſit.

CANON V. Si quis dixerit, propter hæreſim, aut moleſtam cohabitationem, aut affectatam abſentiam a conjuge diſſolvi poſſe Matrimonii vinculum; anathema ſit.

CANON VI. Si quis dixerit, Matrimonium ratum, non conſumatum, per ſolemnem Religio-

Matt. 10. Ma. 10. Eph. 5. c. ad abolendam de hæres. Matt. 19 c. ſi quis, 32. q. 1. tot. tit. de ſponſ. duorum cap. gaudem de divor. Levit. 18. q. 2 & 3. per totam c. non debet, de conſangu. & affin. Matth. 10. 1 Cor. 14. Sup. ſeſſ. 21. c. 2. c. lege d. 10. c. de illa cum ſeq. de div. c. de infidel. b. de con. jung. & affi. c. commiſſum de ſponſ.

nis profeſſionem alterius conjugum non dirimi; anathema ſit.

Matth. 19. *Luc* 16. 1. *Co.* 7. *c. placuit cum mul ſeq.* 32. *q.* 7. *c. gaudemus de diver.*

CANON VII. Si quis dixerit, Eccleſiam errare, cum docuit, & docet, juxta Evangelicam, & Apoſtolicam doctrinam, propter adulterium alterius conjugum Matrimonii vinculum non poſſe diſſolvi; & utrumque, vel etiam innocentem, qui cauſam adulterio non dedit, non poſſe, altero conjuge vivente, aliud Matrimonium contrahere: mœcharique eum, qui dimiſſa adultera, aliam duxerit, & eam, quæ dimiſſo adultero, alii nupſerit: anathema ſit.

CANON VIII. Si quis dixerit, Eccleſiam errare, cum ob multas cauſas ſeparationem inter conjuges, quoad totum, ſeu quoad cohabitationem, ad certum, incertumve tempus fieri poſſe decernit; anathema ſit.

CANON IX. Si quis dixerit, Clericos in ſacris ordinibus conſtitutos, vel Regulares caſtitatem ſolemniter profeſſos, poſſe Matrimonium contrahere contractumque validum eſſe, non obſtante lege Eccleſiaſtica, vel voto, & oppoſitum nil aliud eſſe, quam damnare Matrimonium poſſeque omnes contrahere Matrimonium, qui non ſentiunt, ſe caſtitatis, etiam ſi eam voverint, habere donum; anathema ſit; cum Deus id recte petentibus non deneget, nec patiatur nos ſupra id, quod poſſumus tentari.

Matth. 19. 1. *Cor.* 7. *in fin. c. nuptiae* 32. *q.* 2. *c. qui ſint* 33. *q.* 5. *cap. commiſſum de ſponſ. c. nuptiarum* 27. *q.* 1. *inf c.* 10. *de Ref. matr. c. Multorum* 5. *q.* 6. *c.* 1. *in*

CANON X. Si quis dixerit, ſtatum conjugalem anteponendum eſſe ſtatui Virginitatis, vel cœlibatus, & non eſſe melius, ac beatius manere in Virginitate, aut cœlibatu, quam jungi Matrimonio; anathema ſit.

CANON XI. Si quis dixerit, prohibitionem ſolemnitatis nuptiarum certis anni temporibus ſuperſtitionem eſſe tyrannicam, ab ethnicorum ſuperſtitione profectam, aut benedictiones, & alias cæremonias, quibus Eccleſia in illis utitur, damnaverit; anathema ſit.

CANON XII. Si quis dixerit, cauſas matrimoniales non ſpectare ad judices eccleſiaſticos; anathema ſit.

De

Decretum de Reformatione Matrimonii.

CAPUT I.

TAmetſi dubitandum non eſt, clandeſtina Matrimonia, libero contrahentium conſenſu facta, rata, & vera eſſe Matrimonia, quamdiu Eccleſia ea irrita non fecit; & proinde jure damnandi ſint illi, ut eos s. Synodus anathemate damnat, qui ea vera, ac rata eſſe negant; quique falſo affirmant, Matrimonia a filiis familias ſine conſenſu parentum contracta, irrita eſſe, &, parentes ea rata, vel irrita facere poſſe: nihilominus S. Dei Eccleſia ex juſtiſſimis cauſis illa ſemper deteſtata eſſe; atq; prohibuit. Verum, cum s. Synodus animadvertat, prohibitiones illas, propter hominum inobedientiam jam non prodeſſe; & gravia peccata perpendat, quæ ex eiſdem clandeſtinis conjugiis ortum habent; præſertim vero eorum, qui in ſtatu damnationis permanent, dum priore uxore, cum qua clam contraxerant, relicta, cum alia palam contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio vivunt. Cui malo cum ab Eccleſia, quæ, de occultis non judicat, ſuccurri non poſſit, niſi efficacius aliquod remedium adhibeatur; idcirco ſacri Lateranenſis Concilii, ſub Innocentio III. celebrati, veſtiis inhærendo: præcipit, ut in poſterum, antequam Matrimonium contrahatur, a proprio contrahentium Parocho, tribus continuis diebus feſtivis, in Eccleſia inter Miſſarum ſolemnia publice denuncietur, inter quos Matrimonium ſit contrahendum: quibus denunciationibus factis, ſi nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem Matrimonii in facie Eccleſiæ procedatur; ubi Parochus, viro, & muliere interrogatis, & eorum mutuo conſenſu intellecto, vel dicat: Ego vos in matrimonium conjungo, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus ſancti, vel aliis utatur verbis, juxta receptum uniuſcujuſque provinciæ ritum. Quod ſi aliquando probabilis fuerit ſuſpicio, Matrimonium malitioſe impediri poſſe, ſi tot præceſſerint denunciationes, tunc vel una tantum denunciatio fiat, vel ſaltem Parocho, & duobus, vel tribus teſtibus præſentibus Matrimonium celebretur; deinde ante illius conſumationem denunciationes in Eccleſia fiant, ut

fin de conſa. & cſſin. c accenzentibus, de exc. Prœl.

c. 2. de clan. de ſponſ. c. non omnis, c. honoratur, & c fin. 32. q. 2. c. Aitee, & c. Noſtrates 30. q. 5. c. videtur, qui matr. ac. poſ. cor. Tolet. 3. c. 10. conc. Biſontinenſe anno 1550. artic. 6. de ſponſ. & matrim. concil. Cameran. anno 1550. tit. 9. de matr. c. Conſuluiſt. 2. q. 4. c. Ut noſtrum, ut Eccleſ. benef. ne dum conferantur conc. Lat. 4. c 52. & c Cum inhibitio, de claud. diſp.

ſi aliqua ſubſunt impedimenta, facilius detegantur; niſi Ordinarius ipſe expedire judicaverit, ut prædicte denunciationes remittantur, quod illius prudentiæ, & judicio ſancta Synodus relinquit. Qui aliter, quam præſente Parocho, vel alio Sacerdote, de ipſius Parochi, ſeu Ordinarii licentia, & duobus, vel tribus teſtibus Matrimonium contrahere attentabunt, eos s. Synodus ad ſic contrahendum omnino inhabiles reddit, & hujuſmodi contractus irritos, & nullos eſſe decernit, prout eos præſenti decreto irritos facit, & annullat. Inſuper Parochum, vel alium Sacerdotem, qui cum minore teſtium numero & teſtes; qui ſine Parocho, vel Sacerdote, hujuſmodi contractui interfuerint, nec non ipſos contrahentes, graviter arbitrio Ordinarii puniri præcipit: Præterea eadem s. Synodus hortatur, ut conjuges ante benedictionem ſacerdotalem, in templo ſuſcipiendam, in eadem domo non cohabitent; ſtatuitque benedictionem a proprio Parocho fieri; neq; a quoquam, niſi ab ipſo Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam alii ſacerdoti concedi poſſe; quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, quæ potius corruptela dicenda eſt, vel privilegio non obſtante.

c. videtur 35. *q.* 6.

c. 1. *cum multis ſeq.* 30. *q.* 5. *&* *c. Nulli* 35. *q.* 2.

Quod ſi quis Parochus, vel alius ſacerdos, ſive regularis, ſive ſæcularis ſit, etiamſi ſibi ex privilegio, vel immemorabili conſuetudine licere contendat, alterius Parochiæ ſponſos ſine illorum Parochi licentia, Matrimonio conjungere, aut benedicere auſus fuerit; ipſo jure tamdiu ſuſpenſus maneat, quamdiu ab Ordinario ejus Parochi, qui Matrimonio intereſſe debebat, ſeu a quo benedictio ſuſcipienda erat abſolvatur: Habeat Parochus librum, in quo conjugum, & teſtium nomina, diemque, & locum contracti Matrimonii deſcribat, quem diligenter apud ſe cuſtodiat. Poſtremo s. Synodus conjuges hortatur, ut antequam contrahant, vel ſaltem triduo antu Matrimonii conſummationem, ſua peccata diligenter confiteantur, & ad ſanctiſſimum Eucharitiæ ſacramentum pie accedant. Si quæ provinciæ aliis, ultra prædictas, laudabilibus conſuetudinibus, & cæremoniis hac in re utuntur, eas omninino retineri, s. Synodus vehementer optat

tat

tat. Ne vero hæc tam ſalubria præcepta quemquam lateant, Ordinariis omnibus præcipit, ut, cum primum potuerint, curent, hoc decretum populo publicari, ac explicari in ſingulis ſuarum Diœceſum Parochialibus Eccleſiis; idqua in primo anno quam ſæpiſſime fiat, deinde vero, quoties expedire viderint. Decernit insuper, ut hujuſmodi decretum in unaquaque Parochia ſuum robur poſt triginta dies habere incipiat, a die primæ publicationis, in eadem Parochia factæ, numerandos.

CAPUT II.

DOcet experientia, propter multitudinem prohibitionum, multies in caſibus prohibitis ignoranter contrahi Matrimonia, in quibus vel non ſine megno peccato perſeveratur, vel ea non ſine magno ſcandalo dirimuntur. Volens itaque s. Synodus huic incommodo providere, & a cognationis ſpiritualis impedimento incipiens, ſtatuit, ut unus tantum, ſive vir, ſive mulier, juſta sacrorum canonum inſtituta, vel ad ſummum unus, & una baptizatum de baptiſmo ſuſcipiant, inter quos, ac baptizatum, ipſum, & illius patrem, & matrem, necnon inter baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem, ac matrem tantum ſpiritualis cognatio contrahatur. Parochus, antequam ad baptiſmum conferendum accedat; diligenter ab iis, ad quos ſpectabit, ſciſcitetur, quem, vel quos elegerint, ut baptizatum de ſacro fonte ſuſcipiant, & eum, vel eos tantum ad illum suſcipiendum admittat, & in libro eorum nomina deſcribat, doceatque eos quam cognationem contraxerint, ne ignorantia ulla excuſari valeant. Quod ſi alii, ultra deſignatos, baptizatum teitgerint, cognationem ſpiritualem nullo pacto contrahant, conſtitutionibus in contrarium facientibus non obſtantibus. Si Parochi culpa, vel negligentia ſecus factum fuerit, arbitrio Ordinarii puniatur.

Ea quoque cognatio, quæ ex confirmatione contrahitur, confirmantem, & confirmatum, illiusque patrem, & matrem, ac tenentem non egrediatur; omnibus inter alias perſonas hujus ſpiritualis cognationis impedimentis omnino ſublatis.

Declaratur hic Bulla Pii V. cum illius vicem 1566. c. non plures, de conſ. d. 4. c. veniens, & fere per tot. de cogn. ſpir. in 6. c. quamvis eod. in 6. c. ſup. quibus & c. ſi 30. q. 3 c. 1. c. Sup. eo, & fere per totum de cogn. ſpi. c. 1. eod. tit. in 6.

c. quamvis, de cogn. ſpir. in 6. c. 2. 30. q. 1. c. 1. de cogn. ſpir. in 6. Declarat, hic Bulla Pii V. ad Romanum ſpectat 1568. c. 1. de ſponſ. in 6.

CA-

CAPUT III.

c. Quaedam cum mul. ſeq. 32. q. 7. & to to tit. de eo, qui cognoſc. conſ. uxo ſuae.

Declaratur Bulla Pii V. ad Roman. Pont. 1566.

JUſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum, ubi ſponſalia quacumque ratione valida non erunt, s. Synodus prorſus tollit; ubi autem valida fuerint, primum gradum non excedant: quoniam in ulterioribus gradibus jam non poteſt hujuſmodi prohibitio abſque diſpenſatione obſervari.

CAPUT IV.

PRæterea s. Synodus, eiſdem, & aliis graviſſimis de cauſis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, & Matrimonium poſtea factum dirimit, ad eos tantum, qui primo, & ſecundo gradu conjunguntur, reſtringit: in ulterioribus vero gradibus ſtatuit, hujuſmodi affinitatem Matrimonium poſtea contractum non dirimere.

c. fin. §. pœn. de clan. deſp. Clem. unic. de conſ. & aff.

CAPUT V.

c. fin. de immun. Eccl. c. Quia fruſtra de uſu.

SI quis intra gradus prohibitos ſcienter Matrimonium contrahere præſumpſerit, ſeparetur, & ſpe diſpenſationis conſequendæ careat, idque in eo multo magis locum habeat, qui non tantum Matrimonium contrahere ſed etiam conſummare auſus fuerit. Quod ſi ignoranter id fecerit, ſi quidem ſolemnitates requiſitas in contrahendo Matrimonio neglexerit, eiſdem ſubjiciatur pœnis. Non enim dignus eſt, qui Eccleſiæ benignitatem facile experiatur, cujus ſalubria præcepta temere contempſit. Si vero, ſolemnitatibus adhibitis, impedimentum aliquod poſtea ſubeſſe cognoſcatur, cujus ille probabilem ignorantiam habuit; tunc facilius cum eo, & gratis diſpenſari poterit. In contrahendis Matrimoniis, vel nulla omnino detur diſpenſatio, vel raro, idque ex cauſa, & gratis concedatur. In ſecundo gradu nunquam diſpenſetur, niſi inter magnos Principes, & ob publicam cauſam.

CAPUT VI.

c. fin. de rep.

can. Chalc. c. 27. c. eos, & c. de puellis

DEcernit s. Synodus, inter raptorem, & raptam, quamdiu ipſa in poteſtate raptoris manſerit, nullum poſſe conſiſtere Matrimonium. Quod ſi rapta a raptore ſeparata, & in loco tuto, & libero conſtituta, illum in virum habere conſenſerit, eam raptor in uxorem habeat, & nihilominus raptor ipſe, ac omnes illi conſilium, auxilium, & favorem præbentes, ſint ipſo jure excommunicati, ac per-

pe-

petuo infames, omniumque dignitatem incapaces; & ſi clerici fuerint, de proprio gradu decidant. Teneatur præterea raptor mulierem raptam, ſive eam in uxorem duxerit, ſive non duxerit, decenter arbitrio judicis dotare.

36. q. 1 c. conſanguineorum 2. q. 4. & capConſtitui. mus 3. q. 5. Exodi 21. c. de adu. concil. Agathenſ. c. 25.

CAPUT VII.

MUlti ſunt, qui vagantur, & incertas habent ſedes, &, ut in probi ſunt ingenii, & prima uxore relicta, aliam, & plerumque plures, illa vivente, diverſis in locis ducunt, ſui morbo cupiens ſancta Synodus occurrere, omnes ad quos ſpectat, paterne monet, ne hoc genus hominum vagantium ad Matrimonium facile recipiant; Magiſtratus etiam ſecnlares hortatur, ut eos ſevere coerceant; Parochis autem præcipit, ne illorum Matrimoniis interſicit, niſi prius diligentem inquiſitionem fecerint, &, re ad Ordinarium delata, ab eo licentia id faciendi obtinuerint.

CAPUT VIII.

GRave peccatum eſt, homines ſolutos concubinas habere, graviſſimum vero, & in hujus magni Sacramenti ſingularem contemptum admiſſum, uxoratos quoque in hoc damnationis ſtatu vivere, ac audere eas quandoque domi etiam cum uxoribus alere, & retinere. Quare, ut hinc santo malo ſancta Synodus opportunis remediis provideat, ſtatuit, hujuſmodi concubinarios tam ſolutos quam uxoratos, cujuſcumque ſtatus, dignitatis, & conditionis exiſtant, ſi poſtquam ab Ordinario, etiam ex officio, res admoniti ea de re fuerint, concubinas non ejecerint, ſeque ab earum conſuetudine non ſe junxerint, excommunicatione feriendos eſſe; a qua non abſolvantur, donec re ipſa admonitioni factæ paruerint. Quod ſi in concubinatu per annum, cenſuris neglectis, permanſerint, contra eos ab Ordinario ſevere pro qualitate criminis procedatur. Mulieres, ſive conjugatæ, ſive ſolutæ, quæ cum adulteris, ſeu concubinariis publice vivunt, ſi ter admonitæ non paruerint, ab Ordinariis locorum, nullo etiam requirente, ex officio graviter pro modo culpæ puniantur, ut extra oppidum, vel Diœceſim: ſi is eiſdem Ordinariis videbitur, invocato, ſi opus fuerint, brachio ſæculari, ejiciantur; aliis pœnis contra adulteros, & concubinarios inflictis in ſuo robore permanentibus.

Inf ſeſ. 34. c. 14. de refor. can. Roman. ſub Nic. I. can. Lat. ſub Leon. X. ſeſ. 9. de ref. Curiae, & alior. verſ. Concubinarii conc. Tol. 1. c. 17. c. is, qui 34. d. conc. Arelaten. 2. c. 3. c. Fraternitatis 34. d. c. ſi concub n. de ſent. 2. com. c. 2. de coba-bur.

CAPUT IX.

Eaſdem innovat. & auget Sixti V. Bulla ad conpeſcendum 1586.

ITa plerumque temporalium Dominorum, ac Magiſtratuum mentis oculos terreni affectus, atque cupiditates excæcant, ut viros, & mulieres, ſub eorum juriſdictione degentes, maxime divites, vel ſpem magnæ hereditatis habentes, minis, & pœnis adigant cum iis Matrimonium invitos contrahere; quos ipſi Domini, vel Magiſtratus illis præſcripſerint. Quare, cum maxime nefarium ſit, Matrimonii libertatem violare, & ab eis injurias naſci, a quibus jura expectantur, præcipuit ſancta Synodus omnibus, cujuſcumque gradus, dignitatis, & conditionis exiſtant, ſua anathemata pœna, quam ipſo facto incurrant, ne quovis modo directe, vel indirecte, ſubditos ſuos, vel quocumque alios cogant, quo minus libere Matrimonia contrahant.

c. Cum locum c. requiſivit, & c. Gaemma de ſponſ. con. Pariſien. 1 c. 6. cap. nullus 56. q. 2.

CAPUT X.

Con. Laudic. c. 52. con. 84. leguſtadien. cap. 5. c. Non oportet cum ſeq. 53. q. 4. c. Cappellanus, de fer. c. De.nde 26.

AB Adventu Domini noſtri Jeſu Chriſti uſque in diem Epiphaniæ, & a feria quarta Cinerum uſque in octavam Paſchatis incluſive, antiquas ſolemnium nuptiarum prohibitiones diligenter ab omnibus obſervari ſancta Synodus præcipit: in aliis vero temporibus nuptias ſolemniter celebrari permittit; quas Epiſcopi, ut ea, qua decet, modeſtia, & honeſtate fiant, curabunt ſancta enim res eſt Matrimonium, & ſancte tractandum.

Decretum de Reformatione.

Eadem ſacroſancta Synodus, Reformationis materiam proſequens, hæc id præſenti Seſſione ſtatuenda decernit.

CAPUT I.

c. Miramur, diſt. 51.

Sup. de ref. ſeſ. 6. c. 1. ſeſ. 7. c. 1. & 3. & ſeſ. 22. c. 2.

SI in quibuslibet Eccleſiæ gradibus providenter, ſcientique curandum eſt, ut in Domini domo nihil ſit inordinatum, nihilque præpoſterum: multo magis elaborandum eſt, ut in electione ejus, qui ſupra omnes gradus conſtituitur, non erretur; nam totius familiæ Domini ſtatus, & ordo mutabit, ſit quod requiritur in corpore, non inveniantur in capite. Unde, etſi alias ſancta Synodus de promovendis ad Cathedrales, & ſuperiores Eccleſias nonnulla utiliter decrevit; hoc tamen munus hujuſmodi eſſe cenſet, ut, ſi pro rei magnitudine expendatur nunquam ſatis cautum de eo videri poſſit Itaque ſtatuit, ut, cum primum Eccleſia vacaverit,

-verit, ſupplicationes, ac preces publice, privatimque habeantur, atque a capitulo per Civitatem, & Diœceſim indicantur, quibus Clerus, populuſque bonum a Deo paſtorem valeat impetrare. Omnes vero, & ſingulos, qui ad promotionem præficiendorum, quodcumque jus, quacumque ratione, a Sede Apoſtol. habent, aut alioquin operam ſuam præſtant, nihil in iis pro præſenti temporum ratione innovando, hortatur, & monet, ut in primis meminerint, nihil ſe ad Dei gloriam, & populorum ſalutem utilius poſſe facere, quam ſi bonos paſtores, & Eccleſiæ gubernandæ idoneos promoveri ſtudeant; eoſque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, nisi quos digniores, & Eccleſiæ magis utiles ipſi judicaverit, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium ſuggeſtionibus, ſed eorum exigentibus meritis præfici diligenter curaverint; & quos ex legitimo Matrimonio natos; & vita, ætate, doctrina, atque aliis omnibus qualitatibus præditos ſciant, quæ juxta Sacros Canones, & Tridentinæ hujus Synodi decreta requiruntur. Quoniam vero in ſumendo de prædictis omnibus qualitatibus gravi, idoneoque bonorum, & doctorum virorum teſtimonio, non uniformis ratio ubique ex nationum populorum, ac morum varietate poteſt adhiberi, mandat ſancta Synodus, ut in provinciali Synodo per Metropolitanum habenda, præſcribatur quibuſque locis, & provinciis propria examinis, ſeu inquiſitionis, aut inſtructionis faciendæ forma, Sanctiſſimi Romani Pontificis arbitrio, approbanda, quæ magis eiſdem locis utilis, atque opportuna eſſe videbitur; ita tamen, ut, cum deinde hoc examen; ſeu inquiſitio de perſona promovenda perfecta fuerit, ea in inſtrumentum publicum redacta, cum toto teſtimonio, ac profeſſione fidei ab eo facta, quamprimum ad Sanctiſſimum Romanum Pontificem omnino traſmittatur; ut ipſe Summus Pontifex, plena totius negotii, ac perſonarum notitia habita, pro gregis Dominici commodo, de illis, ſi idonei per examen, ſeu per inquiſitionem factam reperti fuerint, Eccleſiis poſſit utilius providere. Omnes vero inquiſitiones, infor-

Conc. Tolet.
4.c.18.

c.cum in cunctis, & c.cum
nob., olim, de
elect. Concil.
Lat. ſub Leo-
ne X. de ref.
Curiae in pri.
ſeſ.9. cum al-
leg. ſup. ſeſ.
22. de ref. c.
2. Praeſcribi-
tur alia for-
ma in bulla
Gre. 14. omni
1590. quae in-
cipit onus.

formationes, teſtimonia, ac probationes, quæcunque de promovendi qualitatibus, & Eccleſiæ ſtatu a quibuſcumque, etiam in Romana Curia, habitæ, per Cardinalem, qui relationem facturus erit in Conſiſtorio, & alios tres Cardinales diligenter examinentur, ac relatio ipſa Cardinalis relatoris, & trium Cardinalium ſubſcriptione roboretur, in qua ipſi ſinguli quatuor Cardinales affirment, ſe adhibita accurata diligentia, inveniſſe promovendos qualitatibus a jure, & ab hac ſancta Synodo requiſitis, præditos; ac certo exiſtimare ſub periculo ſalutis æternæ, idoneos eſſe, qui Eccleſiis præficiantur, ita ut, relatione in uno Conſiſtorio facta, quo maturius interea de ipſa inquiſitione cognoſci poſſit, in aliud Conſiſtorium judicium differatur, niſi aliud Beatiſſimo Pontifici videbitur expedire. Ea vero omnia, & ſingula, quæ de Epiſcorum præficiendorum vita, ætate, doctrina, & cæteris qualitatibus alias in eadem Synodo conſtituta ſunt, decernit, eadem etiam in creatione ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, etiamſi Diaconi ſint, exigenda; quos ſanctiſſimus Romanus Pontifex omnibus chriſtianitatis nationibus, quantum commode fieri poterit, prout idoneos repererit, aſſumet. Poſtremo eadem ſancta Synodus, tot graviſſimis Eccleſiæ incommodis commota, non poteſt non commemorare, nihil magis Eccleſiæ Dei eſſe neceſſarium, quam ut Beatiſſimus Romanus Pontifex, quam ſollicitudinem univerſæ Eccleſiæ ex muneris ſui officio debet, eam hic potiſſimum impendat, ut lectiſſimos tantum ſibi Cardinales aſciſcat; & bonos maxime, atque idoneos Paſtores ſingulis Eccleſiis præficiat: idque eo magis, quod ovium Chriſtis ſanguinem, quæ ex malo negligentium, & ſui officii immemorum Paſtorum regimine peribunt, D.N. Jeſus Chriſtus de manibus ejus ſit requiſiturus.

in act. locis.

Quid in cre t. Cardinal. obſervendum vide in conſtit Sixti V. poſtquam 1586. & Religioſa, 1587.

Ezech. 3.18. Act. 20. cap. Epheſ. 43. d. ſup ſeſ. 6. de refor. c. 1.

CAPUT II.

C. propter eccleſiaſticas cum ſeq. 17. d. c. ſic. olim de acc. con. Abr. 3. c. 1. Inf cap. 21

PRovincialia Concilia, ſicubi omiſſa ſunt, pro moderandis moribus; corrigendis exceſſibus, controverſiis componendis, aliiſque ex ſacris canonibus permiſſis; renoventur. Quare Metropolitani per ſe ipſos, ſeu illis legitime impeditis Coepiſcopus antiquior intra annum ad minus a fine

ſine præſentis Concilii, & deinde quolibet ſaltem triennio poſt Octavam Paſchæ Reſurrectionis Domini noſtri Jeſu Chriſti, ſeu alio commodiori tempore pro more Provinciæ, non prætermittat Synodum in provincia ſua cogere; quo Epiſcopi omnes, & alii, qui de jure, vel conſuetudine intereſſe debent, exceptis iis, quibus cum imminenti periculo transferandum eſſet, convenire omnino teneantur. Nec Epiſcopi comprovincinciales pætextu cujuslibet conſuetudinis ad Metropolitanam Eccleſiam in poſterum accedere inviti compellantur. Itidem Epiſcopi, qui nulli Archiepiſcopo ſubjiciuntur, aliquem vicinum Metropolitanum ſemel eligant, in hujus Synodo provincialis cum aliis intereſſe debeant, & quæ ibi ordinata fuerint, obſervent, ac obſervari faciant; in reliquis omnibus eorum exemptio, & privilegia ſalva, atque integra maneat. Synodi quoque Diœceſanæ quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes, qui alias, ceſſante exemptione, intereſſe deberent, nec capitulis generalibus ſubduntur, accedere teneantur; ratione tamen Parochialium, aut aliarum ſæcularium Eccleſiarum etiam annexarum, debeant ii, qui illarum curam gerunt, quicumque illi ſint, Synodo intereſſe. Quod ſi in his, tam Metropolitani, quam Epiſcopi, & alii ſupraſcripti negligentes fuerint, pœnas ſacris Canonibus ſancitas incurrant.

Conc. Later. ſub Leone X Lat. ſub Innoc. III. c.6. exigebatur, ut ſingulis annis, Metropolitanus viſitaret.

Conc. Baſil. ſeſ. 15. Tolet. ſub Sixt. IV. c. 1. d. 18. fere per tot. Conc. Aur. 5. can. 18 con. Tarrac. c. 7. 7. con. Tolet. 4. c. 15. & Baſil. ſeſ. 8.

CAPUT III.

PAtriarchæ, Primates, Metropolitani, & Epiſcopi propriam Diœceſim per ſeipſos, aut, ſi legitime impediti fuerint, per ſuum generalem Vicarium, aut Viſitatorem, ſi quotanni totam, propter ejus latitudnem, viſitare non poterunt, ſaltem majorem ejus partem, ita tamen, ut tota biennio per ſe, vel Viſitatores ſuos compleatur, viſitare non permittant. A Metropolitanis vero, etiam poſt plene viſitatam propriam Diœceſim, non viſiteatur Cathedrales Eccleſiæ, neque Diœceſes ſuorum comprovincialium, niſi cauſa cognita, & probata in Concilio provinciali. Archidiaconi autem, Decani, & alii inferiores, in iis Eccleſiis, ubi hactenus viſitationem exerce-

Can. Tolet 4. c. 35. c. Epiſcopum 10. q. 1.

re legitime conſueverunt, debeant quidem, aſſumpſo notario, de conſenſu Epiſcopi, deinceps per ſeipſos tantum ibidem viſitare. Viſitatores etiam, a capitulo deputandi, ubi capitulum jus viſitandi habet, prius ab Epiſcopo approbentur; ſed non ideo Epiſcopus, vel eo impedito, ejus Viſitator eaſdem Eccleſias ſeorſum ab his viſitare prohibeatur: cui ipſi Archidiaconi, vel alii inferiores Viſitationis factæ infra menſem rationem reddere, & depoſitiones teſtium, ac integra acta ei exhibere teneantur; non obſtantibus quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, atque exemptionibus, & privilegiis quibuſcumque. Viſitationum autem omnium iſtarum præcipuus ſit ſcopus, ſanam, orthodoxamque doctrinam, expulſis hæreſibus, inducere, bonos mores tueri, pravos corrigere, populum cohortationibus, & admonitionibus ad religionem, pacem, innocentiamque accendere; cætera; prout locus, tempus, & occaſio feret, ex viſitantium prudentia ad fidelium fructum conſtituere. Quæ ut facilius, feliciuſque ſuccedant, monentur prædicti omnes, & ſinguli, ad quos Viſitatio ſpectat, ut paterna charitate: chriſtianoque zelo omnes amplectantur; ideoque modeſto contenti equitatu, famulatuque ſtudeant quam celerrime, debita tamen cum diligentia Viſitationem ipſam abſolvere. Interimque caveant, ne inutilibus ſumptibus cuiquam graves, oneroſive ſint; neve ipſi, aut quiſquam ſuorum quidquam procurationes cauſa pro viſitatione, etiam teſtamentorum ad pios uſus, præter idquod ex relictis piis jure debetur, aut alio quovis nomine, nec pecuniam, nec munus, quodcumque ſit, etiam qualitercumque offeratur: accipiant: non obſtante quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, exceptis tamen victualibus, quæ ſibi, ac ſuis fragaliter, moderateque pro temporis tantum neceſſitate, & non ultra, erunt miniſtranda. Sit tamen in optione eorum, qui viſitantur, ſi malint ſolvere id, quod erat ab ipſis antea ſolvi, certa pecunia taxate, conſuetum; an vero prædicta victualia ſubminiſtrare; ſalvo item jure conventionum antiquorum cum Monaſterii, aliiſque piis

piis locis, aut Eccleſiis non Parochialibus initio, quod illæſum permaneat. In iis vero locis, ſeu Provinciis ubi conſuetudo eſt, ut nec victualia, nec pecunia, nec quidqam aliud a viſitatoribus accipiatur, ſed omnia gratis fiant: tibi id obſervetur, quod ſi quiſquam (quod abſit) aliquid amplius in ſupradictis caſibus omnibus accipere præſumpſerit, is, præter dupli reſtitutionem intra menſem faciendam, aliis etiam pœnis juxta conſtitutionem Concil. generalis Lugdunen. quæ incipit, Exigit; nec non & aliis pœnis in Synodo provinciali arbitrio Synodi, abſq; ulla ſeu veniæ mulctetur. Patroni vero in iis, quæ ad Sacramentorum adminiſtrationem ſpectant, nullatenus ſe præſumant ingerere, neque Viſitationi ornamentorum Eccleſiæ, aut bonorum ſtabilium, ſeu fabricarum proventibus immiſceant, niſi quatenus id eis ex inſtitutione, ac fundatione competat: ſed Epiſcopi ipſi hæc faciant, & fabricarum redditus in uſus Eccleſiæ neceſſarios, & utiles, prout ſibi expedire magis viſum fuerit, expendi curent.

CAPUT IV.

PRædicatis munus, quod Epiſcoporum præcipuum eſt, cupiens ſancta Synodus, quo frequentius poſſit ad fidelium ſalutem exerceri, Canones, alias ſuper hoc editos, ſub fel. rec. Paulo III. aptius præſentium temporum uſui accommodando, mandat ut in Eccleſia ſua ipſi per ſe, aut, si legitime impediti fuerint, per eos, quos ad prædicationis munus aſſument; in aliis autem Eccleſiis per Parochos, ſive iis impeditis, per alios ab Epiſcopo, impenſi eorum, qui eas præſtare, vel tenentur, vel ſolent, deputandos in civitate, aut in quancumq; parte Diœceſis cenſebunt expedire, ſaltem omnibus Dominicis. & ſolemnibus diebus feſtis; tempore autem jejuniorum, Quadrageſimæ, & Adventus Domini quotidie, vel ſaltem tribus in hedomada diebus, si ita oportere duxerint, Sacras Scripturas, Divinamque legem annuncient, & alias, quotieſcumque id opportune fieri poſſe judicaverint. Moneatque Epiſcopus populum diligenter, teneri unumquemque Parochiæ ſuæ intereſſe, ubi commode id fieri poteſt, ad audiendum verbum Dei. Nullus autem ſæcularis, ſive regularis

Con. Carth. 4. c. 20. & Rhemen. c. 14. c. Epiſ nullam rei 88. d. ſup ſeſ. 5. de ref. c 2. con. Arel. 4. c. 10 Late. ſub. Inn. III. c. intereæ. de off. ord. Conc. Meguntiacu. c. 25. ſup. ſeſ. 5 de ref. c. 2.

4. Cart c 24. in c. Sacerdos de Conf. diſt. 1. Theo.

dulphus Epi. Aurei.ep. ad paroc. in fin' Vide Bullam Greg. 13. in gratiam ſoc. Jeſu, quae incipit Vigore 1584. vide Ex.d.c.1671. quam ampliavit. Gre 13. 30.Oct.1572. ſeſ.5. c. 2. de ref. con. Sardic.c. 9.c. Ad abolendam de haeretConſir. matur. Bulla Pii V. Si de protogandis 1569.ſup.ſeſ. 3.de ref. c.6. 7.& 8.

larit etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum, contradicente Epiſcopo, prædicare præſumat. Iidem etiam ſaltem Dominicis, & aliis feſtivis diebus, pueros ni ſingulis parochiis fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, & parentes diligenter ab iis, ad quos ſpectabit, doceri curabunt; & ſi opus ſit, etiam per cenſuras Eccleſiaſticas compellent, non obſtantibus privilegiis, & conſuetudinibus. In reliquis ea, quæ de prædicationis munere ſub eodem Paulo III. decreta fuerunt, ſuum robur obtineant.

CAPUT V.

CAuſæ criminales graviores contra Epiſcopos, etiam hæreſis (quod abſit) quæ depoſitione, aut privatione dignæ ſunt, ab ipſo tantum Summo Romano Pontifice cognoſcantur: & terminantur. Quod ſi hujus modi ſit causa, quæ neceſſario extra Romanam Curiam ſit committenda, nemini prorſus ea committatur, niſi Metropolitanis, aut Epiſcopis a Beatiſſimo Papa eligendis. Hæc vero commiſſio, & ſpecialis, & manu ipſius Ss. Pontificis ſignata: nec unquam plus his tribuat, quam ut ſolam facti inſtructionem ſumant, proceſſumq; conficiant; quem ſtatim ad Romanum Pontificem tranſmittant, reſervata eidem Sanctiſs. ſententia definitiva. Cætera alias ſub fel rec. Julio III. ſuper his decreta, nec non & conſtitutio ſub Innocentio III. in Concilio generali, quæ incipit: *Qualiter, & quando*; quam s. Synodus in præſenti innovat, ab omnibus obſervetur. Minores vero criminales cauſæ Epiſcoporum in Concilio tantum provinciali cognoſcantur, & terminentur, vel a deputandis per Concilium provinciale.

CAPUT VI.

Sup.ſeſ.14.c. 7.c.Mirar. c. Contumaces, 10. d. conſul. Bul. Coenae Domin. de q bus ſub Alextrando

LIceat Epiſcopis in irregularitatibus omnibus, & ſuſpenſionibus, ex delicto occulto provenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum contentioſum diſpenſare, & in quibuſcumq; caſibus occultis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſervatis, delinquentes quoſcumq; ſibi ſubditos, in Diœceſi ſua per ſeipſos, aut Vicarium, ad id ſpecialiter deputandum, in foro conſcientiæ gratis abſolvere, impoſita pœnitentia ſalutari. Idem & in hæreſis crimine in eodem foro conſcientiæ

tiæ eis tantum, non eorum Vicariis ſit permiſſum. *in con. Later. par. 14 conſt. ejus.*

CAPUT VII.

UT fidelis populus ad ſuſcipienda Sacramenta majori cum reverentia, atq; animi devotione accedat; præcipit s. Synodus Epiſcopis omnibus, ut non ſolum, cum hæc per ſeipſos erunt populo adminiſtranda, prius illorum vim, & uſum pro ſuſcipientium captu explicent; ſed etiam idem a ſingulis Parochis pie, prudenterque, etiam lingua vernacula; ſi opus ſit, & commode fieri poterit, ſervari ſtudeant: juxta formam a ſancta Synodo in Cathechesi ſingulis Sacramentis præſcribendam; quam Epiſcopi in vulgarem linguam fideliter verti; atque a Parochis omnibus populo exponi curabunt; nec non ut inter miſſarum ſolemnia, aut divinorum celebrationem ſacra eloquia, & ſalutis monita eadem vernacula lingua ſingulis diebus feſtis, vel ſolemnibus explanent; eademq; in omnium cordibus, poſtpoſitis inutilibus quæſtionibus, inſerere; atq; eos in lege Domini erudire ſtudeant. *Sup. ſeſſ. 22. de Sacrific. Miſſae c. 8.*

CAPUT VIII.

APoſtolus monet, publice peccantes palam eſſe corripiendos. Quando igitur ab aliquo publice, & in multorum conſpectu crimen commiſſum fuerit unde alios ſcandalo offenſos, commotoſq; fuiſſe non ſit dubitandum; huic condignam pro modo culpæ pœnitentiam publice injungi oportet; ut quos exemplo ſuo ad malos mores provocavit, ſuæ emendationis teſtimonio ad rectam revocet vitam. Epiſcopus tamen publicæ hoc pœnitentiæ genus in aliud ſecretum poterit commutare, quando ita magis judicaverit expedire. In omnibus etiam Cathedralibus Eccleſiis, ubi id commode fieri poterit, pœnitentiarius aliquis cum unione præbendæ, proxime vacaturæ, ab Epiſcopo iſtituatur, qui Magiſter ſit vel doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel jure Canonico, & annorum quadraginta, ſeu alias qui aptior pro loci qualitate repetiatur; qui dum confeſſiones in Eccleſia audiet, interim præſens in choro cenſeatur. *Tim. 5. c. Sed illud 45. d. c. ſi peccaverit, verſ. ergo 2. q. 1. & cap. 10. de pœn. & rem. c. pœnitentes & c. in capite cum ſeq. 50. d. Sup. ſeſſ. 6. de ref. cap. 4. & ſeſſ. 7. de ref. c. 8. ſeſſ.*

CAPUT IX.

QUæ alias ſub fel. rec. Paulo III. & nuper ſub Beatiſſimo Domino Noſtro Pio IV. in hoc

21. de ref. c. 6. eodem Concilio de adhibenda ab Ordinariis diligentia in beneficiorum etiam exemptorum viſitatione conſtituta ſunt; eadem etiam in iis Eccleſiis ſæcularibus obſervetur, quæ in nullius Diœceſi eſſe dicuntur; ut ab Epiſcopo, cujus Cathedralis Eccleſia eſt proximior, ſi id conſtet; alioquin ab eo, qui ſemel in Concilio provinciali a Prælato loci illius electus fuerit, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegato, viſitentur; non obſtantibus privilegiis, & conſuetudinibus quibuſcumque, etiam immemorabilibus.

CAPUT X.

c. Transmiſſæ de elect. ſup. ſeſ. 13. de ref. c. 1. ſeſ 14. de ref. c. 4. & ſeſ 22. de ref. c. 1. Epiſcopi, ut aptius, quem regunt, populum poſſint in officio, atque obedientia continere, in omnibus iis, quæ ad Viſitationem, ac morum correctionem ſubditorum ſuorum ſpectant, jus, & poteſtatem habeant, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, ea ordinandi, moderandi; puniendi, & exequendi, juxta canonum ſanctiones, quæ illis exprudentia ſua pro ſubditorum emendatione, ac Diœceſis ſuæ utilitate neceſſaria videbuntur. Nec in his, ubi de Viſitatione, aut de morum correctione agitur, exemptio, aut ulla inhibitio, appellatio, ſeu querela, etiam ad Sedem Apoſtolicam interpoſita, executionem eorum, quæ ab his mandata, decreta, aut judicata fuerint, quoquomodo impediat, aut ſuſpendat.

CAPUT XI.

Sup. ſeſ. 1 c. 3. de refor. c. Cum & plantare de privil. & c. Venerabili de verb. ſign. horum facultates, & indulta ad huc reſtringit Pius V. in Bulla quavis 1568. Quoniam privilegia, & exemptiones, quæ variis titulis pleriſque conceduntur, hodie perturbationem in Epiſcoporum juriſdictione excitare, & exemptis occaſionem laxionis vitæ præbere dignoſcuntur; decernit ſancta Synodus, ut ſi quando juſtis, gravibus, & fere neceſſariis ſuadentibus cauſis, aliquos honorariis titulis Prothonotariatus, Acolythatus, Comitis Palatini, Capellani Regii, aut aliis hujuſmodi in Romana Curia, vel extra, inſignibus decorandos eſſe placuerit; nec non alios, cuicumque monaſterio oblatos, vel quomodocumque additos, aut ſub nomine ſervientium militiis, ſeu monaſteriis, hoſpitalibus, collegiis, aut quocumque alio titulo aſſumi nihil ex his privilegiis detractum eſſe Ordinarii, intelligatur; quominus ii, quibus ea jam conceſſa ſunt, vel in poſterum concedi contigerit, ipſis Or-

Ordinariis, tanquam Apoſt. Sedis delegatis, plene in omnibus, & quoad Capellanos Regios, juxta conſtit. Innoc. III. quæ incipit: cum capella, ſubjecti exiſtanti exceptis tamen iis, qui prædictis locis, aut militis actu ſerviunt, & intra eorum ſepta, ac domos reſident, ſubque eorum obedientia vivunt, ſive iis, qui legitime, & ſecundum regulam earumdem militiarum profeſſionem fecerint, de qua Ordinario conſtare debeat; non obſtantibus privilegiis quibuſcumque etiam Religionis S. Jo. Heroſolymitani, & aliarum militarum. Quæ vero privilegia reſintibus in Curia Romana, vigore Eugenianæ conſtitutionis, aut familiaritatis Cardinalium competere ſolent; ea in iis, qui beneficia Eccleſia obtinent, ratione prædictorum beneficiorum minime intelligantur; ſed Ordinarii juriſdictioni ſubjecti permaneant; non obſtantibus quibuſcumque inhibitionibus,

c. Divina de priv. in extrav. com.

CAPUT XII.

CUm dignitates in Eccleſiis, præſertim Cathedralibus, ad conſervandam, augendamque eccleſiaſticam diſciplinam fuerint inſtitutæ, ut qui eas obtinerent, pietate præcellerent, aliiſque exemplo eſſent, atque Epiſcopos opere, & officio juvarent; merito, qui ad eas vocantur, tales eſſe debent, qui ſuo muneri reſpondere poſſint. Nemo igitur deinceps ad dignitates quaſcumque, quibus animarum cura ſubeſt, promoveatur, niſi qui ſaltem 25. ſuæ ætatis annum attigerit, & in clericali ordine verſatus, doctrina ad ſuum munus exequendum neceſſaria, ac morum integritates commendetur; juxta conſtitutionem Alexand. III. in Concilio Lateranenſi promulgatam, que incipit: Cum in cunctis. Archidiaconi etiam, qui oculi dicuntur Epiſcopi, ſint in omnibus Eccleſiis, ubi fieri poterit; Magiſtri in Theologia, ſeu Doctore, aut Licentiati in jure Canonico. Ad cæteras autem dignitates, vel perſonatus, quibus animarum cura nulla ſubeſt, Clerici alioquin idonei, & 22. annis non minores, adſciſcantur. Proviſi etiam de beneficiis quibuſcumque, curam animarum habentibus, teneantur a die adeptæ poſſeſſionis, ad minus intra duos menſes in

Sup. ſeſſ. 22. c. 2.

Vide inf pa. 10. in § in ſcrioreClem. I. ep. 1. ad Jacobum Andeletus epiſt. 1. c. Diaconi 93. d. & c ad hec de off. Arch.

con.4. Tol.c 25. Qui praeterea ad profeſſionem fideles teneantur vid. Conſtit. Pii V. In ſacroſancta 1564. inf. q. 40.

manibus ipſius Epiſcopi, vel, eo impedito, coram generali ejus Vicario, ſeu Officiali Orthodoxæ ſuæ fidei publicam facere profeſſionem, & in Romanæ Eccleſiæ obeditia, ſe permanſuros ſpondeant, ac jurent. Proviſi autem de canonicatibus, & dignitatibus, in Eccleſiis Cathedralibus, non ſolum coram Epiſcopo, ſeu ejus officiali, ſed etiam in capitulo idem facere teneantur: alioquin prædicti omnes proviſi, ut ſupra, fructus non faciant ſuos, nec illis poſſeſſio ſuffragetur. Neminem etiam deinceps ad digitatem, Canonicatum, aut portionem recipiant, niſi qui eo ordine ſacro, aut

c.1. & ſeq. de aet. & qual. c. Licet canon. & c. cum ex eo. de elect. in 6. ſup. ſeſ. 7. de ref. c. 12.

ſit initiatus, quem illa dignitas, præbenda, aut portio requirit, aut in tali ætate, ut infra tempus a jure; & ab hac ſancta Synodo ſtatutum initiari valeat. In omnibus vero Eccleſiis Cathedralibus, omnes canonicatus, ac portiones habeant annexum ordinem Presbyteri, Diaconatus, vel Subdiaconatus. Epiſcopus autem cum conſilio capituli deſignet, ac diſtribuat; prout viderit expedire, quibus quiſque ordo ex ſacris annexus in poſterum eſſe debeat: ita tamen, ut dimidia ſaltem pars Presbyteri ſint; cæteri vero Diaconi, aut Subdiaconi. Ubi vero conſuetudo laudabilior habet, ut plures, vel omnes ſint Presbyteri, omnino obſervetur. Hortatur etiam ſancta Synodus, ut in provinciis, ubi id commode fieri poteſt, dignitates omnes, & ſaltem dimidia pars canonicatuum in Cathedralibus Eccleſiis, & collegiatis insignibus conferantur tantum Magiſtris, vel

Sup. ſeſſ. 23. de ref. cap. 1.

Doctoribus, aut etiam Licentiatis in Theologia, vel jure canonico. Præterea obtinentibus in eiſdem Cathedralibus, aut Collegiatis dignitates, canonicatus, præbendas, aut portiones; non liceat vigore cujuslibet ſtatuti, aut conſuetudinis ultra tres menſes ab eiſdem Eccleſiis quolibet anno abeſſe: ſalvis nihilominus earum Eccleſiarum conſtitutionibus, quæ longius ſervitii tempus requirunt; alioquin an-

c. ad audientiam de cleric. non reſid. in 6.

no primo priveτur unuſquique dimidia parte fructuum, quos ratione ratiam præbendæ, ac reſidentiæ fecit ſuos. Quod ſi iterum eadem fuerit uſus negligentia, privetur omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit. Creſcente vero contumacia, contra eos, juſta Sacrorum Canonum Conſtitutiones

nes, procedatur. Diſtributionis vero, qui ſtatis horis interſuerint, recipiant: reliqui, quavis concluſione, aut remiſſione excluſa, his careant, juxta Bonifaci VIII. decretum, quod incipit: *Conſuetudinem*, quod ſancta Synodus in uſum revocat, non obſtantibus quibuſcumque ſtatutis, & conſuetudinibus. Omnes vero divina per ſe, & non per ſubſtitutos compellantur obire officia, & Epiſcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti adſiſtere, & inſervire, atque in choro ad pſallendum inſtituto, hymnis, & Canticis Dei nomen reverenter, diſtincte, devoteque laudare veſtitu inſuper decenti, tam in Eccleſia, quam extra aſſidue utantur, ab illicitiſque venationibus, aucupiis, choreis, tabernis, luſibuſque abſtineant; atque ea morum integritate polleant, ut merito Eccleſiæ Senatus dici poſſit.

c. fin. eo. c. licet, de praeb. ſup. ſeſ. 22. c. 4. de ref. c. licet c. Extirpandae §. Qui vero de prae. c. Quia nonnulli, de cle. non reſid. co. Turon. c. 8. Con. Agathen. can. 55. cap. Epiſcopum 34.

Cætera, quæ ad debitum in divinis officiis regimen ſpectant, deque congrua in his canendi, ſeu modulandi ratione, de certa lege in choro conveniendi, & permanendi, ſimulque de omnibus Eccleſiæ miniſtris, quæ neceſſaria erunt, & ſi qua hujuſmodi, Synodus provincialis, pro cujuſque Provinciæ utilitate, & moribus certam cuique formulam præſcribet. Interea vero Epiſcopus non minus, quam non duobus Canonicis, quorum unus ab Epiſcopo, alter à capitulo eligatur; in iis, quæ expedire videbuntur, poterit providere.

CAPUT XIII.

QUoniam pleræque Cathedrales Eccleſiæ tam tenuis redditus ſunt, & anguſtæ, ut Epiſcopali dignitati nullo modo reſpondeant, neq; Eccleſiarum neceſſitati ſufficiant; examinet Concilium provinciale, vocatis iis, quorum intereſt, & diligenter expendat; quas propter anguſtias, tenuitatemq; vicinis unire, vel novis proventibus augere expediat; confectaque de præmiſſis inſtrumenta ad ſummum Romanum Pontificem mittat; quibus inſtructus Summus Pontifex ex prudentia ſua, prout expedire judicaverit, aut tenus invicem uniat, aut aliqua acceſſione ex fructibus, augeat. Interim vero, donec prædicta effectum ſor-

tantur, hujuſmodi Epiſcopis, qui fructuum ſubventione pro Diœceſis ſuæ tenuitate indigen, poterit de beneficiis aliquibus, dum tamen curata non ſint, nec dignitates, ſeu canonicatus ;& præbendæ, nec monaſteria, in quibus viget regularis obſervantia, vel quæ capitulis generalibus, & certis Viſitatoribus ſubjiuntur, a Summo Romano Pontifice provideri. In Parochialibus etiam Eccleſiis, quarum fructus æque adeo exigui ſunt, ut debitis nequeant oneribus ſatisfacere, curabit Epiſcopus; ſi per beneficiorum unionem, non tamen regularium, id fieri non poſſit, ut primitiarum, vel decimarum aſſinatione, aut per Parochianorum ſymbola, ac collectas, aut qua commodiori ei videbitur ratione, tantum redigatur, quod pro Rectoris, aut Parochiæ neceſſitate decenter ſufficiat. In unionibus vero quibuslibet, ſue & ſupradictis, ſeu aliis cauſis facuſis Eccleſiæ Parochiales Monaſteriis quibuſcumque, aut Abbatiis ſeu dignitati ut, ſive præbendis Eccleſiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, ſive aliis beneficiis ſimplicibus, aut hoſpitalibus, militiſve non unicantur; & quæ unitæ ſunt, revideantur ab Ordinariis, juſta alias decretum in eadem Synodo, ſub fel. rec. Paulo III. quod etiam in unitis ab eo tempore citra æque obſervetur; non obſtantibus in iis quibuſcumque verborum formis, quæ hic pro ſufficientes expreſſis habeantur. Ad hæc in poſterum omnes hæ Cathedrales Eccleſiæ, quarum redditus ſummam ducatorum 1000. & Parochiales, quæ ſummam ducatorum 100. ſecundum verum annuum valorem non excedunt, nullis penſionibus, aut reſervationibus fructuum graventur. In iis quoque Civitatibus, ac locis, ubi Parochiales Eccleſiæ certos non habent fines, nec earum Rectores proprium popum, quem regant, ſed promiſcue petentibus Sacramenta adminiſtinat, mandat ſancta Synodus Epiſcopis, pro tuttiori animarum eis commiſſarum ſalute, ut, diſtincto populo in certas, propriaſque parochias, unicuique ſuum perpetuum, peculiaremque Parochum aſſignent, qui eas cognoſcere valcat, & a quo ſolo licite Sacramenta ſuſcipiant: aut amlio utiliori modo, prout loci qualitas exegerit, provideant.

Sup. ſeſſ. 7. de ref. c. 6.

deant. Idemq; in iis Civitatibus, ac locis, ub nullæ ſunt parochiales, quamprimum fieri curent, non obſtantibus quibuſcunque privilegiis, & conſuetudinibus etiam immemorabilibus.

CAPUT XIV.

IN pluribus Eccleſiis, tam Cathedralibus, quam Collegiatis, & Parochialibus, ex earum conſtitutionibus aut ex prava comſuetudine obſervari intelligitur, ut in electione, præſentatione, nominatione, inſtitutione con firmatione, collatione, vel alia proviſione, ſive admiſſione ad poſſeſſionem alicujus Cathedralis Eccleſiæ, vel beneficii, canonicatuum, aut præbendarum, vel partem proventuum, ſeu ad diſtributiones quotidianas, certæ, conditiones, ſeu deductiones ex fructibus, ſolutiones, promiſſiones, compeſationeſve illicitæ, aut etiam, quæ in aliquibus Eccl. dicuntur Turnorum lucra, interponatur; hæc cum s. Synodus deteſtetur, mandat Epiſcopis, ut quæcumque hujuſmodi in uſus pios non convertantur: atque ingreſſus eos, qui ſimoniacæ labis, aut ſordidæ avaritiæ ſuſpicionem habent, fieri non permittant; ipſiq; diligenter de eorum conſtitutionibus, ſive conſuetudinibus ſuper prædictis cognoſcant; & illis tantum, quas ut laudabiles probaverint exceptis, reliquas, ut pravas, ac ſcandaloſas rejiciant, & aboleant. Eos vero, qui adverſus hæc in præſenti decreto comprehenſa, quavis ratione commiſerint, pœnis contra ſimoniscos editis, ſacris canonibus, & variis Sum. Pontificum Conſtitutionibus; quas omnes innovat, teneri decernit; non obſtantibus quibuſcumq; ſtatutis, conſtitutionibus, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam Apoſtolica authoritate confirmatis; de quarum ſubreptione, obreptione, & intentionis defectu: Epiſcopus, tanqua Apoſtolicæ Sedis delegatus cognoſcere poſſit.

CAPUT XV.

IN Eccleſiis Cathedralibus, & Collegiatis inſignibus, ubi frequenter, adeoque tenues ſunt præbendæ ſimul cum diſtributionibus quotidianis, ut ſuſtinendo decenti canonicorum gradui pro loci, & perſonarum qualitate non ſufficiant; liceat Epiſcopis cum conſenſu capituli; vel aliquot ſim- *Sup. c. 13.* *Sup. ſeſſ. 5. de ref. c. 1.*

plicia

plicia beneficia, non tamen regularia, iis unire; vel, ſi hac ratione provideri non poſſit, aliquibus ex iis ſuppreſſis, cum patronorum conſenſu, ſi de jure patronatus laicorum ſint, quarum fructus, & proventus reliquarum præbendarum diſtribuitionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerum reducere; ita tamen, ut tot ſuperſint, quæ divino cultui celebrando, ac dignitati Eccleſiæ commode valeant reſpondere; non obſtantibus quibuſcumque conſtitutionibus, & privilegiis, aut quacumque reſervatione generali, vel ſpeciali, aut affectione: neque prædictæ uniones, aut ſuppreſſiones tolli, ſeu impediri poſſint ex quibuſcumque proviſionibus, etiam vigore reſignationis, aut quibuſvis aliis derogationibus, vel ſuſpenſionibus.

C. in eccleſia, de inſtit.

CAPUT XVI.

CApitulum, Sede vacante; ubi fructuum percipiendorum ei munus incumbit. Oeconomum unum, vel plures fideles, ac diligentes decernat, qui rerum Eccleſiaſticorum, & proventuum curam gerant, quorum rationem ei, ad quem pertinebit, ſint reddituri. Item Officialem, ſeu Vicarium infra octo dies poſt mortem Epiſcopi conſtituere, vel exiſtentem confirmare omnino teneatur, qui ſaltem in jure Canonico ſit Doctor, vel Licentiatus, vel alias, quantum fieri poterit, idoneus; ſi ſecus factum fuerit, ad Metropolitanum deputatio hujuſmodi devolvatur: &, ſi Eccleſia ipſa Metropolitana fuerit, aut exempta, capitulumque, ut præfertur, negligens fuerit, tunc antiquior Epiſcopus ex ſuffraganeis in Metropolitana, & propinquior Epiſcopus in exempta Oeconomum, & Vicarium idoneos poſſit conſtituere. Epiſcopus vero ad eamdem Eccleſiam vacantem promotus ex iis, quæ ad eum ſpectant, ab eiſdem Oeconomo, Vicario, & aliis quibuſcumque officialibus, & adminiſtratoribus, qui, Sede vacante, fuerunt a capitulo, vel ab aliis in ejus locum conſtituti etiamſi fuerint ex eodem capitulo, rationem exigat officiorum, juriſdictionis, adminiſtrationis, aut cujuſcumque eorum muneris, poſſitque eos punire, qui in eorum officio, ſeu adminiſtratione deliquerint; etiamſi prædicti officiales, redditis rationibus, a capitulo, vel a deputatis

c. Non liceat in 2. 12. q. 3. & c. fin. de ſupdl. negl. Prael. in 6.

putatis ab eodem abſolutionem, aut liberationem obtinuerint. Ei em quoquo Epiſcopo teneatur capitulum de ſcriptis ad Eccleſiam pertinentibus, ſi quæ ad capitulum pervenerunt, rationem reddere,

CAPUT XVII.

CUm Eccleſiaſticus Ordo pervertatur, quando unus plurium officia occupat clericorum, ſanċte ſacris canonibus cautum fuit, neminem oportere in duabus Eccleſiis conſcribi. Verum quoniam multi improbæ cupiditatis affectu ſeipſos, non Deum decipientes, ea, quæ bene conſtituta ſunt, variis artibus eludere, & plura ſimul beneficia obtinere non erubeſcunt; ſanċta Synodus debitam regendis Eccleſiis diſciplinam reſtituere cupiens, præſenti decreto, quod in quibuſcumque perſonis, quocumque titulo, etiamsi Cardinalatus honore fulgeant, mandat obſervari; ſtatuit, ut in poſterum unum tantum beneficium Eccleſiaſticum ſingulis conferatur. Quod quidem ſi ad vitam ejus, cui confertur, honeſte ſuſtentandam non ſufficiat, liceat nihilominus aliud ſimplex ſufficiens, dummodo utrumque perſonalem reſidentiam non requirat, eidem conferri. Hacque non modo ad Cathedrales Eccleſias, ſed etiam ad alia omnia beneficia, tam ſæcularia quam regularia quæcumque, etiam commendata pertineant, cujuſcumque tituli ac qualitatis exiſtant. Illi vero, qui in præſenti plures Parochiales Eccleſias, aut unam Cathedralem, & aliam Parochialem obtinent, cogantur omnino, quibuſcumque diſpenſationibus, ac unionibus ad vitam non obſtantibus, una tantum Parochiali, vel ſola Cathedrali retenta, alias Parochiales infra ſpatium ex menſium dimittere: alioquin tam Parochiales, quam beneficia omnia, quæ obtinent, ipſo jure vacare cenſeantur, ac tanquam vacantia libere aliis idoneis conferantur; nec ipſi antea illa obtinentes, tuta conſcientia, fructus poſt dictum tempus retineant. Optat autem ſanċta Synodus aut reſignantium neceſſitatibus commoda aliqua ratione, prout ſummo Pontifici videbitur, provideatur.

con. 1. Nicæn. ca. 15. & 16. Antioch. c. 1. Arel. 1 c. 2. & 22 & Milev. c. 15. c. Quia in tantum, c. ad haec. c. cum non ignoret. cap. Referente, & c. de multa de ſpraeb. c. Unio, §. ſed & hoc 10. q. 3. 21. q. 1. per totam, c. quia nonnulli, de cler. non reſ. fid. cum alleg. ſup. ſeſ. 7. de ref. c. 4. c. de multa, de praeb. cap. Execrabilis. §. qui vero, in extrav. com. Tit. de praeb.

CAPUT XVIII.

EXpedit maxime animarum ſaluti, a dignis, atque idoneis Parochis gubernari; id ut di-

Leg. Bullam Pii V. in conferendis 1. 9.

ligen-

ligentius, ac rectius perficiatur, ſtatuit s. Synodus,
ut, cum Parochialis Eccleſiæ vacatio, etiamſi cura
Eccleſiæ; vel Epiſcopo incumbere dicatur, & per
unum, vel plures adminiſtretur, etiam in Eccleſiis
patrimonialibus, ſeu receptivis nuncupatis, in qui-
Sup. ſeſſ. 7. de bus conſuevit Epiſcopus uni, vel pluribus curam
ref. c. 13. animarum dare, quos omnes ad infraſcriptum exa-
men teneri mendat, per obitum, vel reſignationem,
etiam in curia, ſeu aliter quemodocumq: contigerit,
etiamſi ipſa Parochialis Eccleſia reſervata, vel affe-
cta fuerit, generaliter, vel ſpecialiter, etiam vigore
indulti, ſeu privilegii in ſavorem S. Romanæ Ec-
cleſie Cardinalalium, ſeu Abbatum, vel Capitulorum,
debeat Epiſcopus ſtatim, habita notitia vacationis
Eccleſiæ (ſi opuerit) idoneum in ea Vicarium,
cum congrua, ejus arbitrio, fructuum portionis aſſi-
gnatione, conſtituere, qui onera ipſius Eccleſiæ ſu-
ſtineat, donec ei de Rectore provideatur. Porro Epi-
ſcopus, & qui jus patronatus habet, intra decem dies,
vel aliud tempus ab Epiſcopo præſcribendum, ido-
neos aliquo Clericos ad regendam Eccleſiam coram
deputandis examinator.bus nominet. Liberum ſit
tamen etiam aliis, qui aliquos ad id aptos nove-
rint, eorum nomina deferre, ut poſſit poſtea de cu-
juſlibet ætate, moriſius, & ſufficientia fieri diligens
inquiſitio. Et, ſi Epiſcopo, aut Synodo provinciali
pro regionis more videbitur magis expedire, per
edictum etiam publicum vocentur, qui volent exa-
minari. Tranſacto conſtituto tempore, omnes, qui
deſcripti fuerint, examinentur ab Epiſcopo, ſive, eo
impedito, ab ejus Vicario generali, atque ab aliis
examinatoribus non paucioribus, quam tribus,
quorum votis, ſi pares, aut ſingulares fuerint, acce-
dere poſſit Epiſcopus, vel Vicarius, quibus magis
Inf. ſeſſ. ult. videbitur. Examinatores autem ſingulis annis in
ref. c 9. Diœceſana Synodo ab Epiſcopo, vel ejus Vicario
ad minus ſex proponantur, qui Synodo ſatisfaciant,
& ab ea probentur; advenienteque vacatione cu-
juſlibet Eccleſiæ, tres ex illis eligat Epiſcopus,
qui cum eo examen perficiant; indeque ſuccedente
alia vacatione, aut eoſdem, aut alios tres quos ma-
luerit, ex prædictis illis ſex eligat. Sint vero hi exa-
minatores Magiſtri, ſeu Doctores, aut Licentiati
in

in Theologia, aut jure canonico, vel alii Clerici, ſeu Regulares, etiam ex Ordine Mendicantium, aut etiam ſæculares, qui ad id videbuntur magis idonei; juremque omnes ad ſancta Dei Evangelia, ſe, quacumque humana affectione poſtpoſita, fideliter munus executuros. Caveantque, ne quid quam prorſus occaſione hujus examinis, nec ante, nec poſt accipiant; alioquin ſimoniæ vitium tam ipſi, quam alii dantes incurrant; a qua abſolvi nequeant, niſi dimiſſis beneficiis, quæ quomodocumque etiam antea obtinebant: & ad alia in poſterum inhabiles reddantur. Et de his omnibus non ſolum coram Deo, ſed etiam in Synodo provinciali (ſi opus erit) rationem reddere teneantue; a qua, ſi quid contra officium eos feciſſe compertum fuerit; graviter ejus arbitrio puniri poſſint. Peracto deinde examine, renuntientur, quotcumque ad his idonei judicati fuerint ætatæ, moribus, doctrina, prudentia, & aliis rebus ad vacantem Eccleſiam gubernandam opportunis; ex hiſque Epiſcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum judicaverit; atque illi, & non alteri, collatio Eccleſiæ ab eo fiat, ad quem ſpectabit eam conferre. Si vero jurisſpatronatus eccleſiaſtici erit, ac inſtitutio ad Epiſcopum, & non ad alium pertineat, is, quem patronus digniorem inter probatos ab examinatoribus judicabit, Epiſcopo præſentare teneatur, ut ab eo inſtituatur. Cum vero inſtitutio ab alio, quam ab Epiſcopo, erit facienda, tunc Epiſcopus ſolus ex dignis eligat digniorem, quem patronus ei præſentet, ad quem inſtitutio ſpectat. Quod ſi juriſpatronatus laicorum fuerit, debeat, qui a patrono præſentatus erit, ab eiſdem deputatis, ut ſupra, examinati, & non, niſi idoneus repertus fuerit, admitti. In omnibuſque ſupradictis caſibus non cuiquam alteri, quam uni ex prædictis examinatis, & ab examinatoribus approbatis juxta ſupradictam regulam, de Eccleſia provideatur, nec prædictorum examinatorum relationem, quominus executionem habeat, ulla devolutio, aut appellatio, etiam ad Sedem Apoſtolicam, ſive ejuſdem Sedis Legatos, aut Vicelegatos, aut Nuntios, ſeu Epiſcopos, auc Metropolitanos, Prima-

tes,

tas, vel Patriarca interpoſita, impediat, aut ſuſpendat; alioquin Vicarius, quem Eccleſiæ vacanti antea Epiſcopus arbitrio ſuo ad tempus deputavit, vel forſan poſtea deputabit, ab ejus Eccleſiæ cuſtodia, & adminiſtratione non amoveatur, donec aut eidem, aut alteri, qui probatus, & electus fuerit, aut ſupra, ſit proviſum: alias proviſiones omnes, ſeu inſtitutiones: præter ſupractam formam factæ, ſubreptitiæ eſſe cenſeantur; non obſtantibus huic decreto exemptionibus, indultis, privilegiis, præventionibus, affectionibus, novis proviſionibus, indultis conceſſis quibuſcumque Univerſitatibus, etiam ad certam ſummam, & aliis impedimentis quibuſcumque. Si tamen adeo exigui redditus dictæ Parochiales fuerint, ut totius hujus examinationis operam non ferant; aut nemo ſit, qui examini quærat ſubjicere; aut ob apertas factiones, ſeu diſſidia: quæ in aliquibus locis reperiuntur, facile graviores rixæ, ac tumultus poſſint excitari; poterit Ordinarius, ſi pro ſua conſcientia cum deputatorum conſilio ita expedire arbitrabitur; hac forma omiſſa, privatum aliud examen, cæteris tamen, ut ſupra ſervatis, adhibere. Licebit etiam Synodo provinciali, ſi quâ in ſupradictis circa examinationis formam addenda, remittendave eſſe cenſuerit, providere.

Sup. ſeſſ. 7. c. 13. de ref.

CAPUT XIX.

Inf. ſeſſ. 25. c. 9 de ref.

DEcernit ſancta Synodus, mandata de providendo, & gratias, quæ expectativæ dicuntur nemini amplius, etiam Collegiis, Univerſitatibus, Senatibus, & aliis ſingularibus perſonis, etiam ſub nomine indulti, aut ad certam ſummam, vel alio quovis colore concedi, nec hactenus conceſſis cuiquam uti licere. Sed nec reſervationes mentales, nec aliæ quæcumque gratiæ ad vacatura, nec indulta ad alienas Eccleſias, vel Monaſteria alicui, etiam ex ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus concedantur, & hactenus conceſſa abrogata eſſe cenſeantur.

c. 2. de conceſ. praeb. & c. Deteſtanda, eod. tit. in 6.

CAPUT XX.

CAuſæ omnes ad forum Eccleſiaſticum quomodolibet pertinentes, etiamſi beneficiales ſint, in prima inſtantia coram Ordinariis locorum dumtaxat cognoſcantur, atque omnino, ſaltem

tem intra biennium a die motæ litis, terminentur, alioquin poſt id ſpatium liberum ſit partibus, vel alter illarum Judices Superiores, alias tamen competentes, adire; qui cauſam in eo ſtatu, quo fuerit, aſſumant, & quamprimum terminari curent; nec antea illis committantur, nec avocentur; neq; appellationes, ab eiſdem interpoſitæ, per Superiores quoſcumq; recipiantur, eorumve commiſſio, ut inhibitio fiat, niſi a definitivam, vel a diffinitivæ vim habente, & cujus gravamen per appellationem a definitiva reparari nequeat. Ab his excipiantur cauſæ, quæ juxta canonicas ſanctiones apud Sedem Apolicam ſunt tractandæ, vel quas ex urgenti, rationabilique cauſa judicaverit Summus Romanus Pontifex per ſpeciale reſcriptum ſignaturæ Sanctitatis ſuæ, manu propria ſubſcribendum, committere, aut avocare.

porro ad cauſarum expeditionem ſtatuerit Clem. VIII v. conſt. Litium 1692 inf. ſeſ. ult. de ref. c. 10. in fin.

c. Praeceptis 12. di c. Nec licuit 17. d. c. Majores, de bap. Vigilius Pp. in epiſt. ad Eutherum in fin. & Pelagius II. in 1. epiſt circa fin. con. Sardic. c. 3. & 4.

Ad hæc, cauſæ matrimoniales, & criminales non Decani, Archidaconi, aut aliorum inferiorum judicio, etiam visitando, ſed Epiſcopi tantum examini, & juriſdictioni relinquantur, etiamsi in præſenti inter Epiſcopum, & Decanum, ſeu Archidiaconum, aut alios inferiores ſuper cauſarum iſtarum cognitione ſis reliqua in quacumque inſtantia pendeat; coram quo, si pars vere paupertatem probaverit, non cogatur extra provinciam, nec in ſecunda, nec in tertia ſuſtantia in eadem cauſa matrimoniali litigare, nisi pars altera, & alimenta, & expenſas litis velit ſubminiſtrare. Legati quoque etiam de Latere, Nuntii, Gubernatores Eccleſiaſtici, aut alii quarumcumque facultatum vigore, non ſolum Epiſcopus in prædictis cauſis impedire, aut aliquo modo eorum juriſdictionem iis præripere, aut turbare non præſumant, ſed nec etiam contra clericos, aliasve perſonas Eccleſiaſticas, nisi Epiſcopo prius requisito, eoque negligente, procedant: alias, eorum proceſſus, ordinationeſve nullius momenti ſint, atque ad damni ſatisfactionem partibus illati teneantur.

c. placuit 2. q. 6. & de appell. fere per totum.

Præterea, si quis in caſibus a jure permiſſis appellaverit, aut de aliquo gravamine conqueſtus fuerit; ſeu alias ob lapſum biennii, de quo ſupra

ad alium judicem recurrir; teneatur acta omnia, coram Epiſcopo geſta, ad judicem appellationis expensis ſuis transferre, eodem tamen Epiſcopo prius admonit, ut, si quid ei pro cauſæ inſtructione videbitur, poſſit judici appellationis significare. Quod si appellatus compareat; cogatur tunc is quoque actorum, quæ translata ſunt, expenſas, proportione ſua, si illis uti voluerit, ſubire: nis aliter ex loci consuetudine ſervetur, ut ſcilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat. Porro ipſam actorum copiam teneatur Notarius, congrua mercede accepta, appellanti quanto citius, & ad minus intra menſem, exhibere. Qui Notarius, si in differenda exhibitione fraudem fecerit, ab officii adminiſtratione arbitrio Ordinarii ſuſpendatur; & ad dupli pœnam, quanti ea iis fuerit, inter appellantem, & pauperes loci diſtribuendam compellatur. Judex vero, & si ipſe impedimenti hujus conſcius, particeps ſe fuerit, aliterve obſtiterit, te appellanti integre acta intra tempus traderentur; ad eandem dupli pœnam, prout ſupra, teneatur; non obſtantibus, quoad omnia ſupraſcripta, privilegiis, indultis, concordiis, quæ ſuos tantum teneant auctores, & aliis quibuſcumque conſuetudinibus.

CAPVT XXI.

Sup. ſeſſ. 7. CUpiens ſancta Synodus, ut ex decretis ab ea editis nulla unquam futuris temporibus dubitandi occasio oriatur, verba illa posita in decreto publicato Seſſ. I. ſub Beatiſſ. D. N. Pio IV. videlicet: Quæ proponentibus Legatis, ac Præsidentibus, ad horum temporum levandas calamitates, ſedandas de religione controverſias, coercendas linguas doloſas, depravatorum morum abuſus *c. fin. diſt. 14* corrigendos, Eccleſiæ veram, & Chriſtianam pacem conciliandam, apta, & idonea ipsi ſanctæ Syno videbuntur: explicando declarat, mentis ſuæ non fuiſſe, ut ex prædictis verbis ſolita ratio tractandi negotia in generalibus Conciliis ulla ex parte immutaretur; neque novi quidquam, præter id quod a ſacris Canonibus, vel generalium Synodorum forma hactenus ſtatutum eſt, cuiquam adderetur, vel detraheretur.

In

Indictio futurae Seſſionis.

INſuper eadem ſacroſancta Synodus proximam futuram Seſſionem feria V. poſt Conceptionem B. M. Virg., quæ erit dies nona menſis Decembris proxime venturi, habendam eſſe ſtatuit, & decernit, cum poteſtate etiam abbreviandi, in qua ſeſſione tractabitur de ſexto nunc in eam dilato capite, & de reliquis reformationis capitibus jam exhibitis, deque aliis ad eam pertinentibus. Si vero opportunum videbitur, & tempus patietur, poterit etiam de nonnullis dogmatibus tractari, prout ſuo tempore in Congregationibus proponentur.

Abbreviata eſt dies Seſſionis.

SESSIO XXV.

Quae eſt ix., & ultima ſub Pio IV. Pont. Max.

Cœpta die tertia, abſoluta die quarta Decembris 1563.

Decretum de Purgatorio.

CUm Catholica Eccleſia, Spiritum Sancto edocta, ex Sacris litteris, & antiqua Patrum traditione, in Sacris Conciliis, & noviſſime in hac œcumenica Synodo docuerit, Purgatorium eſſe, animaſque ibi detentas fidelium ſuffragiis, potiſſimum vero acceptabili altaris ſacrificio juvari; præcipit S. Synodus Epiſcopis, ut ſanam de Purgatorio doctrinam, a ſanctis Patribus, & ſacris Conciliis traditam, a Chriſti fidelibus credi, teneri, doceri, & ubique prædicari, diligenter ſtudeant. Apud rudem vero plebem difficiliores, ac ſubtiliores quæſtiones, quæque ad ædificationem non faciunt, & ex quibus perumque nulla fit pietatis acceſſio, a popularibus concionibus ſecludantur. Incerta item, vel quæ ſpecie falſi laborant, evulgari, ac tractari non permittant. Ea vero, quæ ad curioſitatem quamdam, aut ſuperſtitionem ſpectant, vel turpe lucrum ſapiunt, tanquam ſcandala, & fidelium offendicula prohibeant. Curent autem Epiſcopi, ut fidelium vivorum ſuffragia, Miſſarum ſcilicet ſacrificia, orationes, eleemoſynæ, aliaque pietatis opera, quæ a fidelibus pro aliis fidelibus defunctis fieri conſueverunt, ſecundum Eccleſiæ inſtituta pie, & devote fiant; & quæ pro illis teſtatorum fundationibus, vel alia ratione

Sup ſeſſ 6. c. 30. & ſeſſ. 21. c. 2. & can. 3.

c quis, & ſeq. d 25. Concil. Flor. ſeſſ. ult. in fin. 2. Timoth. 1.

Con Lat. ſub Leone X.

Inf. cap. 4. de reform.

debentur, non perfunctorie, ſed a ſacerdotibus, & Eccleſiæ Miniſtris, & aliis, qui hoc præſtare tenentur, diligenter, & accurate perſolventur.

De Invocatione, Veneratione, & Reliquiis Sanctorum, & Sacris Imaginibus.

8. d in prin. c. multa ead. diſt. MAndat Sancta Synodus omnibus Epiſcopis, & cætera docendi munus, curamque ſuſtinentibus, ut juxta Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ uſum, a primævis chriſtianæ religionis temporibus receptum, ſanctorumque Patrum conſentionem, & Sacrorum Conciliorum decreta, in primis de Sanctorum interceſſione, invocatione, Reliquiarum honore, & legitimum imaginum uſu fideles diligenter inſtruant; docentes eos, Sanctos, una cum Chriſto regnantes, orationes ſuas pro hominibus Deo offerre; bonum, atque utile eſſe ſuppliciter eos invocare, & ob beneficia impetranda a Deo per Filium ejus Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum, qui ſolus noſter Redemptor, & Salvator eſt, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere: illos vero, qui negant, Sanctos æterna felicitate in cœlo fruentes invocandos eſſe, aut qui aſſerunt, vel illos pro hominibus non orare, vel eorum, ut pro nobis etiam ſingulis orent, invocationem eſſe idolatriam; vel pugnare cum verbo Dei, adverſarique honori unius mediatoris Dei, & Hominum Jeſu Chriſti, vel ſtultum eſſe, in cælo regnantibus voce, vel mente ſupplicare, impie ſentire. Sanctorum quoque martyrum, & aliorum cum Chriſto viventium ſancta corpora, quæ viva membra fuerunt Chriſti, & templum Spiritus ſancti, ab ipſo ad æternam vitam ſuſcitanda, & glorificanda, a fidelibus veneranda eſſe: per quæ multa beneficia a Deo hominibus præſtantur: ita ut affirmantes, Sanctorum Reliquiis venerationem, atque honorem non deberi; vel eas, aliaque ſacra monumenta a fidelibus inutiliter honorari: atque eorum opis impetrandæ cauſa ſanctorum memorias fruſtra frequentari; omnino damnandi ſint; prout jam pridem eos damnavit, & nunc etiam damnat Eccleſia. Imagines porro Chriſti, Deiparæ Virginis, aliorum Sanctorum, in templis præſertim habendas, & retinendas, eiſque de-

Sup. ſeſſ. 22. c. 3 de ſacrif. miſſæ.

1. Tim. 1.

2. Cor. 3. 6.

Hieronymus adverſus Vigilantium.

Conc. Nic 2. act. 3.

debitum honorem, & veneratione impertiendam; non quod credatur ineſſe aliqua in iis divinitas, vel virtus, propter quam ſint colendæ; vel quod ab eis ſit aliquid petendum; vel quod fiducia in imaginibus ſit figenda, veluti enim fiebat a Gentibus, quæ in idolis ſpem ſuam collocabant; ſed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa; quæ illæ repræſent; ita ut per imagines, quas oſculamur, & coram quibus caput aperimus, & procumbimus, Chriſtum adoremus, & ſanctos, quorum illæ ſimilitutinem gerunt, veneremur, id quod Conciliorum, præſertim vero ſecundæ Nycænæ Synodi decretis contra imaginum oppugnatores eſt ſancitum. *Pſal. 192.* *Conc. Nic. 2. Act. 3. 4. & 6*

Illud vero diligenter doceant Epiſcopi, per Hiſtorias myſteriorum noſtræ redemptionis, picturis, vel aliis ſimilitudinibus expreſſas, erudiri, & confirmari populum in Articulis Fidei commemorandis, & aſſidue recolendis: tum vero ex omnibus ſacris imaginibus magnum fructum percipi, non ſolum quia admonetur populus beneficiorum, & munerum, quæ a Chiſto ſibi collata ſunt; ſed etiam, quia Dei per ſanctos miracula, & ſalutaria exempla oculis fidelium ſubjiciuntur, ut pro iis Deo gratias agant, ad ſanctorumque imitationem vitam, moreſque ſuos componant; excitenturque ad adorandum, ac diligendum Deum, & ad pietatem colendam. Si quis autem his decretis contraria docuerit, aut ſenſerit, anathema ſit. In has autem ſanctas, & ſalutares obſervationes ſi qui abuſus irrepſerint, eos porſus aboleri S. Synodus vehementer cupit; ita ut nullæ falſi dogmatis imagines, & rudibus periculoſi erroris occaſionem præbentes ſtatuantur. Quod ſi aliquando hiſtoris, & narrationes S. Scripturæ, cum id indoctæ plebi expediet, exprimi, & figurari contigeri; doceatur populus, non propterea divinitatem figurari, quaſi corporeis oculis, aut conſpici, vel coloribus, aut figuris exprimi poſſit. Omnis porro ſuperſtitio in Sanctorum invocatione, Reliquiarum veneratione, & imaginum ſacro uſu tollantur, omnis turpis quæſtus eliminetur, omnis denique laſcivia vitetur, ita ut procaci venuſtate imagines non pingan- *c. ultim. de reliq. & ven. Sanct.* *c. 1. dec 44. & c. Religioſ. de Conſtitut. d. 3.*

tur, nec ornentur; & Sanctorum celebratione, ac Reliquiarum viſitatione homines ad commeſſationes, atque ebrietates non abutantur, quaſi feſti dies in honorem Sanctorum per luxum, ac laſciviam agentur. Poſtremo tanta circa hæc diligenti, & cura ab Epiſcopis adhibeatur, ut nihil inordinatum; aut præpoſterè, & tumultuariè accomodatum, nihil profanum, nihilque inhoneſtum appareat; cum domum Dei deceat ſanctitudo Hæc ut fidelius obſerventur, ſtatuit s. Synodus, nemini licere ullam in loco, vel Eccleſia, etiam quomodolibet exempta, ullam inſolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, niſi ab Epiſcopo approbata fuerit; nulla etiam admittenda eſſe nova miracula, nec novas Reliquias recipiendas, niſi eodem recognoſcente, & approbante Epiſcopo: qui ſimul atque de iis aliquid compertum habuerit, adhibitis in conſilium Theologis, & aliis piis viris, ea faciat, quæ veritati, & pientati conſentanea judicaverit. Quod ſi aliquis dubius, aut difficilis abuſus ſit extirpandus; vel omnino aliqua de iis rebus gravior quæſtio incidat; Epiſcopus, antequam controverſia dirimat, Metropolitani & Comprovincialium Epiſcoporum in Concilio provinciali ſententiam expectet: ita tamen, ut nihil inconſulto Sanctiſſim. Roman. Pont. novum, aut in Eccleſia hactenus inuſitatum decernatur.

Pſalm. 92. c. decet de im. mun. Eccleſ. in 6.

Epito. Conſt. Carol. Magni tit. de pecc. c. 1. 7.

c. Audivimus de rel. & ven. Ss. e fin. eod.

De Regularibus, & Monialibus.

Eadem Sacroſancta Synodus reformationem proſequens, ea, quæ ſequuntur, ſtatuenda eſſe cenſuit.

Conſulo Bull. Greg. XIV. inſcrutabili, 1622.

CAPUT I.

QUoniam non ignorat s. Synodus, quantum ex Monaſteriis pie inſtitutis, & rectè adminiſtratis in Eccleſia Dei ſplendoris, atque utilitatis oriatur; neceſſarium eſſe cenſuit, quo facilius, ac maturius, ubi collapſa eſt vetus, & Regularis diſciplina inſtauretur, & conſtantius, ubi conſervata eſt, perſeveret, præcipere, prout hoc decreto præcipit, ut omnes Regulares, tam viri, quam mulieres, ad Regulæ, quam profeſſi ſunt, præſcriptam vitam inſtituant, & componant; atque in primis, quæ ad ſuæ profeſſioni perfectionem, ut obedientiæ, paupertatis, caſtitatis, ac ſi quæ alia

Clem. Exivi § cum igitur in primis, de verbo. ſignif.

ſunt

ſunt alicujus Regulæ, & Ordinis peculiaria, vota, & præcepta, ad eorum reſpective eſſentiam, nec non ad communem vitam, victum, & veſtitum conſervanda pertinentia, fideliter obſervent. Omniſque cura, & diligentia a Superioribus adhibeatur tam in Capitulis Generalibus, & Provincialibus, quam in eorum Viſitationibus, quæ ſuis temporibus facere non prætermittant, ut ab illis non recedatur: Cum compertum ſit, ab eis non poſſe ea, quæ ad ſubſtantiam Regularis vitæ pertinent, relaxari. Si enim illa, quæ baſſa ſunt, & fundamenta totius Regularis diſciplinæ, exacte non fuerint conſervata, totum corruat ædificium neceſſe eſſe.

c. cum ad monaſterium in fi. de ſtat. monaſt.

CAPUT II.

NEmini igitur Regularium, tam virorum, quam mulierum, liceat bona immobilia, vel mobilia, cujuſcumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquiſita, tamquam propria, aut etiam nomine Conventus poſſidere, vel tenere, ſed ſtatim ea Superiori tradantur, Conventuique incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona ſtabilia alicui Regulari concedere, etiam ad uſumfructum, vel uſum, adminiſtrationem, aut commendam. Adminiſtratio autem bonorum Monaſteriorum, ſeu Conventuum ad ſolos Officiales eorumdem, ad nutum Superiorum amovibiles, pertineat. Mobilium vero uſum ita Superiores permittant, ut eorum ſupellex ſtatui paupertatis, quam profeſſi ſunt, conveniat; nihilque ſuperflui in ea ſit; nihil etiam, quod ſit neceſſarium, eis denegetur. Quod ſi aliquis aliter quicquam tenere deprehenſus, aut convictus fuerit, is biennio activa, & paſſiva voce privatus ſit: atque etiam juxta ſuæ Regulæ, & Ordinis conſtitutiones puniatur.

c. 2. & c. cum ad monaſt. de ſtatu mon. c. cui portio, c. non dicatis, & c. Expedit 12. q. 1. Conc. Magunt. ſub Leone IV. c. 14.

CAPUT III.

COncedi ſancta Synodus omnibus Monaſteriis, & domibus tam virorum, quam mulierum, & Mendicantium, excepti domibus Fratrum s. Franciſci, Capuccinorum, & eorum, qui Minorum de obſervantia vocantur, etiam quibus, aut ex conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex privilegio Apoſtolico non erat conceſſum, ut deinceps bona immobilia, eis poſſidere liceat. Quod ſi ali-

c. exiit, qui ſeminat §. porro, de ver. ſignif. 6. Con. Arelat. 8. c. 9. c. 1. & c. Auctor. de inſt. c. Quonia, ut nit. de vit. &

honor. cleric. c.uni.§.Sane ut hoc, de ſtatu regul. in 6. vide Con. ſtitut. Pii V. circa 1566. Vide Conſtit. Clem. VIII. Quoniam 1603.

aliqua loca ex prædictis, quibus authoritate Apoſt. ſimilia bona poſſidere permiſſum erat, eis ſpoliata ſint; eadem omnia illis reſtituenda eſſe decernit. In prædictis autem Monaſteriis, & domibus tam virorum, quam mulierum, bona immobilia poſſidentibus, vel non poſſidentibus, is tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum conſervetur, qui vel ex reditibus propriis Monaſteriorum, vel ex conſuetis eleemoſynis commode poſſit ſuſtentari, nec de cætero ſimilia loca erigenda ſine Epiſcopo, in cujus Diœceſi erigenda ſunt, licentia prius obtenta.

CAPUT IV.

C quanto de off. ord. Clem Ne in agro § Quin vero de ſtat. monach. &c. Non magnopere, ut Placuit, & c. Monach in 2. 16. c. 1.

PRohibet S. Synodus, ne quis Regularis, ſine ſui Superioris licentia, prædicationis, vel lectioni, aut cujusvis pii operis, prætextu, ſubiiciat ſe obſequio alicujus Prælati, Principis, vel Univerſitatis, vel Communitatis, aut alterius cujuscumque perſonæ, ſeu loci, neque ei alquod privilegium, aut facultas, ab aliis ſuper iis obtenta, ſuffragetur. Quod ſi contra fecerit, tamquam inobediens, arbitrio Superioris puniatur. Nec liceat Regularibus a ſuis Conventibus recedere, etiam prætextu ad Superiores ſuos accedendi; niſi ab eisdem miſſi, aut vocati fuerint. Qui vero ſine prædicto mandato, in ſcriptis obtento, repertus fuerit; ab Ordinariis locorum, tanquam deſertor ſui inſtituti, puniatur. Illi autem, qui ſtudiorum cauſa ad Univerſitates mittuntur, in Conventibus tantum habitet: alioquin ab Ordinariis contra eos procedatur.

CAPUT V.

Vide Conſtit. Pii V. circa 1566. Decori 1569. Greg. XIII. Dſca-cr. 1575. ubi gratiae 1575. & dub. 1581.

BOnifacii VIII. Conſtitutionem, quæ incipit: Periculoſo, renovans S. Synodus, univerſis Epiſcopis, ſub obteſtatione divini judicii, & in terminatione maledictionis æternæ, præcipit, ut in omnibus Monaſteriis ſibi ſubjectis, ordinaria, in aliis vero Sedis Apoſtolicæ authoritate, clauſuram Sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter reſtituit, & ubi inviolata eſt, conſervari maxime procurent: inobedientes, atque contradictores per cenſuras eccleſiaſticas, aliaſque pœnas, quacumque appellatione poſtpoſita, compeſcentes invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Quod axilium ut præbeatur, omnes

nes Chriſtianos Principes hortatur s. Synodus, & ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda, omnibus Magiſtratibus ſæcularibus injungit. Nemini autem Sanctimonialium liceat poſt profeſſionem exire a Monaſterio, etiam ad breve tempus, quocumque prætextu, niſi ex aliqua legitima cauſa ; ab Epiſcopo approbanda ; indultis quibuscumque, & privilegiis non obſtantibus. Ingredi autem intra ſepta monaſterii nemini liceat, cujuſcumque generis, aut conditionis, ſexus, vel ætatis fuerit, ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia, inſcriptis obtenta, ſub excommunicationis pœna, ipſo facto incurrenda. Dare autem tantum Epiſcopus, vel Superior licentiam debet in caſibus neceſſariis neque alius ullo modo poſſit ; etiam vigore cujuſcumque facultatis, vel indulti hactenus conceſſi, vel in poſterum concedendi. Et quia Monaſteria Sanctimonialium extra mœnia urbis, vel oppidi conſtituta, majorum hominum prædæ, & aliis facinoribus ſine ulla ſæpe cuſtodia ſunt expoſita: curent Epiſcopi, & alii Superiores, ſi ita videbitur expedire, ut Sanctimoniales ex iis ad nova vel antiqua monaſteria intra urbes vel oppida frequentia reducantur, invocato etiam auxilio, ſi opus fuerit, brachii ſæcularis. Impenitentes vero, vel non obedientes, per cenſuras eccleſiaſticas parere compellant.

Con. Cabilon. 2. c. 57 & 62. & 63.

Con. Matiſ. 1 c. 2. Arel. 5. c. 7. Cabil. 2. c. 3. & Hiſpal. 2. c. 11. c. Definimus, & ſequ. 18. qu. 2.

CAPUT VI.

IN electione Superiorum quorumcumque, Abbatum temporalium, & aliorum Officialium, ac Generalium, & Abbatiſſarum, atque aliarum Præpoſitarum, quo omnia recte, & ſine ulla fraude fiant, in primis s. Synodus diſtricte præcipit, omnes ſupradictos eligi debere per vota ſecreta, ita ut ſingulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Nec in poſterum liceat, Provinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoſcumque Titulares ad effectum electionis faciendæ conſtituere; aut voces, & ſuffragia abſentium ſupplere. Si vero contra hujus decreti conſtitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita ſit, & iis, qui ad hunc effectum ſe in Provincialem, Abbatem, aut Priorem creari permiſerit, deinceps ad omnia officia in re-

ligione obtinenda, inhabilis exiſtat facultateſque ſuper his conceſſæ eo ipſo abrogatæ cenſeantur; & ſi in poſterum aliæ concedantur, tanquam ſubreptitiæ habeantur.

CAPUT VII.

Conc. Agath. c. 19. c. Juvenculas, & ſ. q. q. 1. c. Idemnitatib. de elect. in 6. Conc. Agath. c. 90. Concil. Epeo. c. 9. & Cabil. cap. 11. c. ult. 20. q. ultim. unum 22. q. 1.

Abbatiſſa, & Prioriſſa, & quocumque alio nomine Præfecta, vel Præpoſita appelletur, eligatur non minor annis 40. & quæ 8. annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter vixerit. Quod ſi his qualitibus non reperiatur in eodem Monaſterio, ex alio ejuſdem Ordinis eligi poſſit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præeſt, videatur; ex iis quæ in eodem Monaſterio annum trigeſimum exceſſerint, & quinque ſaltem annis poſt profeſſionem recte vixerint, Epiſcopo, vel alio Superiore conſentiente, eligatur. Duobus vero monaſterii nulla præficiatur. Et, ſi qua duo, vel plura quocumque modo obtinet, cogatur, uno excepto intra ſex menſes cætera reſignare. Poſt id vero tempus niſi reſignaverit, omnia ipſo jure vacent. Is vero, qui electioni præeſt, Epiſcopus, ſive alius Superior, clauſtra Monaſterii non ingrediatur; ſed ante cancellorum feneſtellam vota ſingularum audiat, vel accipiat. In reliquis ſerventur ſingulorum Ordinum, vel monaſteriorum Conſtitutiones.

CAPUT VIII.

Monaſteria omnia, quæ generalibus Capitulis, aut Epiſcopi non ſubſunt, nec ſuo habent ordinarios regulares Viſitatores, ſed ſub immediata Sedis Apoſtolicæ protectione, ac directione regi conſueverunt, teneantur infra annum a fine præſentis Concilii, & deinde quolibet triennio ſeſe in congregationes redigere, juxta formam Conſtitutionis Innocentii III. in Concilio generali, quæ incipit: in ſingulis: ibique certas regulares perſonas deputare, quæ de modo, & ordine, de prædictis congregationibus erigendis, ac ſtatutis in eis exequendi deliberent, & ſtatuant. Quod ſi in his negligentes fuerint, liceat Metropolitano, in cujus Provincia prædicta Monaſteria ſunt, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegato, eos pro prædictis cauſis convocare. Quod ſi infra limites unius Provinciæ non ſit ſufficiens talium Monaſteriorum numerus ad erigendam Congregationem, poſ-

ſint

ſint duarum, vel trium Provinciarum Monaſteria unam facere Congregationem. Ipſis autem Congregationibus conſtitutis illarum generalia Capitula, & ab illis electi Præſides, vel Viſitatores eandem habent auctoritatem in ſuæ Congregationis Monaſteria, ac Relares in eis commorantes, quam alii Præſides, ac Viſitatores in cæteris habent Ordinibus; teneanturque ſuæ Congregationis Monaſteria frequenter viſitare, & illorum reformationi incumbere, & ea obſervare, quæ in ſacris Canonibus, & in hoc ſacro Concilio ſunt decreta. Quod ſi etiam, Metropolitano inſtante, prædicta exequi non curaverint, Epiſcopis, in quorum Diœceſibus loca prædicta ſita ſunt, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatis ſubdantur.

Tot. de ſtat. reg. in 6. & Cle. c. Exivi de verb. ſign. in 6. & c. exiit tit. eod.

c. cognovimus 18. q. 2.

Clem. ne in agro, § Sanae de ſtat. mon.

CAPUT IX.

MOnaſteria Sanctimonialium, ſanctæ Sedi Apoſtolicæ immediatate ſubjecta, etiam ſub nomine Capitulorum S. Petri, vel S. Joannis, vel alias quomodocumque nuncupentur, ab Epiſcopis, tanquam dictæ Sedis delegatis, gubernentur, non obſtantibus quibuſcumque. Quæ vero a deputatis in Capitulis Generalibus, vel ab aliis Regularibus reguntur, ſub eorum cura, & cuſtodia relinquantur.

CAPUT X.

ATtendant diligenter Epiſcopi, & cæteri Superiores Monaſteriorum Sanctimonialium, ut in Conſtitionibus earum admoneantur Sanctimoniales, ut ſaltem ſemel ſingulis menſibus confeſſionem peccatorum faciant; & Sacroſanctam Euchariſtiam ſuſcipiant; ut eo ſe alutari præſidio muniant ad omnes oppugnationes Dæmonis fortiter ſuperandas. Præter ordinarium autem Confeſſorum alius extraordinarius ab Epiſcopo, & aliis Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confeſſiones audire debeat. Quod vero Sanctiſſimum Chriſti Corpus intra chorum, vel ſepta monaſterii, & non in publica Eccleſia conſervetur, prohibet ſancta Synodus: non obſtante quocumque indulto, aut privilegio.

CAPUT XI.

IN Monaſteriis, ſeu domibus virorum, ſeu mulierum, quibus imminet animarum cura perſonarum ſæcularium, præter ea, quæ ſunt de illorum Monaſteriorum, ſeu locorum familia, perſonæ tam re-

regulares, quam ſæculares hujuſmodi curam exercentes, ſubſint immediate in iis, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cujus Diœceſi ſunt ſita. Nec ibi aliqui, etiam ad nutum amovibiles, deputentur, niſi de ejuſdem conſenſu, ac prævio examine, per eum, aut ejus Vicarium faciendo. excepto Monaſterio Cluniacenſi cum ſuis limitibus, & exceptis etiam iis Monaſteriis ſeu locis, in quibus Abbates, Generales, aut Capita Ordinum ſedem ordinariam principalem habent, atque aliis Monaſteriis, ſeu Domibus, in quibus Abbates, aut alii Regularium Superiores juriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercent; ſalvo tamen eorum Epiſcoporum jure, qui majorem in prædicta loca, vel perſonas juriſdictionem exercent.

c. qui religionis 18. q. 2.

CEnſuræ, & interdicta, nedum a Sede Apoſtolica emanata, ſed etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Epiſcopo a Regularibus in eorum Eccleſiis publicentur, atque ſerventur. Dies etiam feſti, quos in Diœceſi ſua ſervandos idem Epiſcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus ſerventur.

Clemen. I. de ſent. excom. c. de iis 13. Vide Conſtitut. Pii V. cum primum 1566.

CAP. XIII.

COntroverſias omnes de præcedentia, quæ perſæpe maximo cum ſcandalo oriuntur inter eccleſiaſticas perſonas, tam ſæculares, quam regulare, cum in Proceſſionibus publicis, tum in iis, quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus, & in deferenda umbella, & aliis ſimilibus. Epiſcopus, amota omni appellatione, & non obſtantibus quibuscumq; componat. Exempti autem omnes, tam clerici ſæculares, quam regulares quicumq; etiam monachi, ad publicas Proceſſiones vocati, accedere compellantur, iis tantum exceptis, qui in ſtrictiori clauſura perpetuo vivunt.

Vide Bullam Pii V. 1586. Div. & Gr XIII. 1588 Expoſcit.

CAP. XIV.

REgularis, non ſubditus Epiſcopo, qui intra clauſtra monaſterii degit, & extra ea ita notorie deliquerit, ut populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, a ſuo Superiore intra tempus ab Epiſcopo præfigendum ſeve puniatur, ac punitione Epiſcopum certiorem faciat: ſin minus, a ſuo Superiore privetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit.

Super hujus decreti executione extat Conſtit. Cleg. VIII. Suſcepti muneris, 1569.

CA-

CAPUT XV.

IN quacumque religone tam viorum, quam mulierum profeſſio non fiat ante decimum ſexum annum expletum; nec qui minore tempore, quam per annum, poſt ſuſceptum habitutum, in probatione ſteterit, a profeſſione admittatur. Profeſſione autem antea facta ſit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus Regulæ, vel Religionis vel Ordinis obſervationem, aut ad alios quoſcumque effectus.

CAPUT XVI.

NUlla quoque renunciato, aut obligato antea facta etiam cum juramento, vel in favorem cujuſcumq; cauſæ piæ, valeat, niſi cum licentia Epiſcopi ſive ejus Vicarii, fiat intra duos menſes proximos ante profeſſionem; ac non al as intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſecuta profeſſione: aliter vero facta, etiamſi cum hujus favori, expreſſa renunciatione, etiam jurata, ſit irrita, & nullius effectus: Finito tempore novitiatus, Superiores novitios, quos habiles invenerint, ad profitendum admittat, aut e monaſterio, eos ejiciant. Per hæc tamen ſancta Synodus non intendit aliquid innovare, aut prohibere, quin Religio Clericorum Societatis Jeſu, juxta pium eorum inſtitutum, a ſancta Sede Apoſtolica approbatum, Domino, & ejus Eccleſiæ inſervire poſſit; ſed neque ante profeſſionem, excepto victu, & veſtitu, novitii, vel novitiæ, illius temporis, quo in probatione eſt, quocumque prætextu, a parentibus, vel propinquis, aut curatioribus ejus monaſterio aliquid ex bonis ejuſdem tribuatur, ne hac occaſione diſcedere nequeat, quod totam, vel majore partem ſubſtantiæ ſuæ monaſterium poſſideat, nec facile, ſi diſceſſerit, id recuperare poſſit: quin potius præcipit ſancta Synodus ſub anathematis pœna dantibus, & recipientibus; ne hoc ullo modo fiat, & ut habentibus ante profeſſionem omnia reſtituantur, quæ ſua erant; quod ut recte fiat, Epiſcopus etiam per cenſuras eccleſiaſticas, ſi opus fuerit, compellat.

CAPUT XVII.

LIbertatis profeſſionis Virginum Deo dicandarum proſpiciens ſancta Synodus, ſtatuit, atque decernit, ut, ſi puella, quæ habitum regularem

c. ſi. §. 85 vero de ſtatu mon. c. Gonſaldus 27. 9. 2. c. Ad Apoſt. de Regul. & c. Non ſolum eod. in 6. c. Ad noſtrum c. cum virum, & c. poſtulaſii de Reg. & c. 1. eodem in 6. c. cum cauſa in ſi. de elect.

Vide conſtit. Grego. XIII Aſcendente Dom. 1684. vide Bullam Pauli III. Regimini 1540. & Julius II. Extr. Expoſcit 1550.

c. ſi quis 17. qu. 1.

c. cum virum de Regulari.

c. illud 20. q. 1 c. nullum de regul.

rem ſuſcipere voluerint, major duodecim annis ſit; non ante eum ſuſcipiat, nec poſtea ipſa, vel aliam profeſſionem emittat, quam exploaverit Epiſcopus, vel eo abſente, vel impedito, ejus Vicarius, aut aliquis eorum ſumptibus ab eis deputatur, virginis voluntatem diligenter, an coacta, au ſedula ſit, an ſciat quid agat: & ſi voluntas ejus pia, ac libera cognita fuerit, habueritque conditionis requiſitas juxta monaſterii illius, & ordinis regulam, nec non monaſterium fuerit idoneum, libere ei profiteri liceat; cujus profeſſionis tempus ne Epiſcopus ignoret, teneatur Præfecta monaſterio eum ante menſem certiorem facere. Quod ſi Præfecta certiorem Epiſcopum non fecerit, quamdiu Epiſcopo videbitur, ab officio ſuſpenſa ſit.

CAPUT XVIII.

c. ſignificavit & c. gaudeamus de conſent. conjug.

Anathemati S. Synodus ſubjicit omnes, & ſingulas perſonas, cujuſcumque qualitatis, vel conditionis fuerit, tam clericos, quam laicos ſæculares, vel regulares, atque etiam qualibet dignitate fungentes, ſi quomodocumque coegerint aliquam virginem, vel vidum, aut aliam quamcumque mulieren invitam, præterquam in caſibus in jure expreſſis, ad ingrediendum Monaſterium, vel ad ſuſcipiendum habitum cujuſcumque Religionis, vel ad emittendam promiſſionem; quique conſilium, auxilium, vel favorem dederint; quique ſcientes, eam non ſponte ingredi Monaſterium, aut habitum ſuſcipere, aut profeſſionem emittere, quoquo modo eidem actui vel præſentiam, vel conſenſum vel auctoritatem interpoſuerint. Simili quoque anathemati ſubjicit eos, qui ſanctam virginum, vel aliarum malierum voluntem, vel accipiendi, vel voti emittendi, quoquo modo ſine juſta cauſa impedierint. Eaque omnia, & ſingula, quæ ante profeſſionem, vel in ipſa profeſſione fieri oportet, ſerventur non ſolum in Monaſteriis ſubjectis Epiſcopo, ſed & aliis quibuſcumque. Ab his tamen excipuntur mulieres, quæ Pœnitentes, aut Convertitæ appellantur, in quibus Conſtitutiones earum ſerventur.

Conc. Tol. 3. c. 1. c. Puella, e. 2. q. 1 c. ult. & q. 2. c. 2.

CAPUT XIX.

c. Puellæ 20. q. 1 o. cum ſir de reg.

Quicumque Regularis prætendat, ſe per vim, & metum ingreſſum eſſe Religionem, aut

etiam

etiam dicat ante ætatem debitam profeſſum fuiſſe, aut quid ſimile, velitque habitum dimittere quacumque de cauſa, aut etiam cum habitu diſcedere ſine licentia Superiorum; non audiatur, niſi intra quinquennium tantum a die profeſſionis, & tunc non aliter, niſi cauſas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore ſuo, & Ordinario. Quod ſi antea habitum ſponde dimiſerit, nullatenus ad allegandam quamcumq; cauſam admittatur, ſed ad Monaſterium redire cogatur, & tanquam apoſtata puniatur; interim vero nullo privilegio ſuæ Religionis juvetur. Nemo etiam Regularis cujuſcumque facultatis vigore transferantur ad laxiorem religionem; nec detur licentia cuiquam Regulari occulte habitum ferendi ſuæ religionis.

Conc. Arel. 1. c. ult. & Arel. 2. c. 25.

Sup. ſeſſ. 21. c. 8. de refor.

CAPUT XX.

Abbates, qui ſunt Ordinum Capita, ac cæteri prædictorum Ordinum Superioris, Epiſcopis non ſubjecti, quibus eſt in alia inferiora Monaſteria, Prioratusve legitima juriſdictio, eadem illa ſibi ſubdita Monaſteria, & Prioratus, ſuo quiſque loco, atque ordine, & officio viſitent, etiam commendata exiſtant. Quæ cum Ordinum ſuorum Capitibus ſubſint, declarat ſancta Synodus, in iis, quæ alias de viſitatione Monaſterium commendatorum definita ſunt, non eſſe compræhenſa, teneanturque quicumquæ prædictorum Ordinum Monaſteriis præſunt, prædictos Viſitatores recipere, & illorum ordinationes exequi. Ipſa quoque Monaſteria, quæ ſunt Ordinum Capita, juxta S. Sedis Apoſtolicæ, & cujuſque Ordinis conſtitutiones viſitentur. Et quamdiu durabunt hujuſmodi Commendæ Priores clauſtrales, aut in Prioratibus conventum habentibus, Superiores, qui correctiones, & ſpirituale reginem exercent, a Capitulis Generalibus, vel ipſorum Ordinum Viſitatoribus inſtituantur. In cæteris omnibus præfatorum Ordinum privilegia, & facultates, quæ ipſorum perſonas, loca, & jura concernunt, firma ſint, & illeſa.

Sup. ſeſſ. 14. de ref. c. 8.

CAPUT XXI.

Cum pleraque Monaſteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Præpoſituræ ex mala eorum, quibus commiſſa fuerunt, adminiſtratione non le-

Con. Lat. ſub Leo. X ſeſ. 9. de ref. Curie

via paſſa fuerint tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus detrimenta, cupit S. Synodus ea ad congruam monaſticæ vitæ diſciplinam omnino revocare. Verum adeo dura, difficiliſque eſt ad præſentium temporum conditio, ut nec ſtatim omnibus, nec commune, ubique quod optaret, remedium poſſit adhiberi. Ut tamen nihil prætermittat, unde prædictis ſalubriter aliquando provideri poſſit; primum quidem confidit, Sanctiſſimum Romanum Pontificem pro ſua pietate, & prudentia curaturum, quantum hæc tempora ferre poſſe viderit, ut iis, quæ nunc commendata reperiuntur, & quæ ſuos conventus habent, regulares perſonæ, ejuſdem Ordinis expreſſe profeſſæ, & quæ gregi præire, præeſſe poſſint perficiantur. Quæ vero in poſterum vacabunt, non niſi regularibus ſpectatæ virtutis, & ſanctitatis conferantur. quod ea vero monaſteria, quæ Capita ſunt, ac Primates Ordinum, ſive Abbatiæ, ſive Prioratus, filiæ illorum Capitum nuncupantur; teneantur illi, qui in præſenti ea in Commendam obtinent, niſi ſit eis de regulari ſucceſſore proviſum, intra ſex menſes religionem illorum Ordinum propriam ſolemniter profiteri, aut iis cedere; alias Commendæ prædictæ ipſo jure vacare cenſeantur. Ne autem in prædictis omnibus, & ſingulis fraus aliqua adhiberi poſſit: mandat Sancta Synodus, ut in proviſionibus dictorum monaſteriorum qualitas ſingulorum nominatim exprimatur; aliterque facta proviſio ſubreptitia eſſe cenſeatur, nullaque ſubſequenti poſſeſſione, etiam triennali, adjuvetur.

Sup. ſeſſ. 14. c. 10. de reformat. Clem un. de ſupr. neg. prael.

CAPUT XXII.

HÆc omnia, & ſingula, in ſuperioribus decretis contenta, obſervari S. Synodus præcipit in omnibus Cœnobiis, ac Monaſteriis, Collegiis, ac Domibus quorumcumq; monachorum, ac regularium, necnon quarumcumq; ſanctimonialium virginum, ac viduarum, etiamſi illæ ſub gubernio militiarum, etiam Jeroſolimitanæ, vivant, & quocumq; nomine appellentur, ſub quacumque regula, vel conſtitutionibus, & ſub cuſtodia, vel gubernatione, vel quavis ſubjectione, aut annexione, vel dependentia cujuſcumq;

cumq; Ordinis, vel mendicantium, vel non mendicantium, vel aliorum regularium Monachorum, aut Canonicorum quorumcumque non obſtantibus eorum omnium, & ſingulorum privilegiis, ſub quibuſcumq; formulis verborum conceptis, ac Mare magnum appellatis, etiam in fundatione obtentis, nec non conſtitutionibus, & regulis, etiam juratis, atque etiam conſuetudinibus, vel præſcriptionibus etiam immemorabilibus. Si qui vero regulares tam viri, quam mulieres ſunt, qui ſub arctiori regula, vel ſtatutis vivunt, excepta facultate habendi bona ſtabilia in communi, eos ab eorum inſtituto, & obſervantia S. Synodus amovere non intendit. Et quia S. Synodus deſiderat, ut omnia, & ſingula ſupradicta quamprimum executioni demandentur, præcipit omnibus Epiſcopis in Monaſteriis ſibi ſubjectis, & in omnibus aliis ipſis in ſuperioribus decretis ſpecialiter commiſſis, atque omnibus Abbatibus, & Generalibus, & aliis Superioribus Ordinum ſupradictorum, ut ſtatim prædicta exequantur. Et ſi quid executioni mandatum non ſit, Epiſcoporum negligentium Concilia provincialia ſuppleant, & coerceant; Regularium vero Capitula Provincialia, & Generalia, & in defectum Capitulorum Generalium Concilia Provincialia, per deputationem aliquorum ejuſdem Ordinis provideant. Hortatur etiam S. Synodus omnes Reges, Principes, Reſpublicas, & Magiſtratus, & in virtute ſanctæ obedientiæ præcipit, ut velint prædictis Epiſcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & cæteris Præfectis in ſuperius contentæ reformationis executionem ſuum auxilium, & auctoritatem interponere, quoties fuerint requiſiti, ut ſine ullo impedimento præmiſſa recte exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Vide infr. bull. Pii IV. In Principis Apoſtolorum.

Decretum de Reformatione.

CAPUT I.

Optandum eſt, ut ii, qui Epiſcopale miniſterium ſuſcipiunt, quæ ſuæ ſint partes, agnoſcant; ac te non ad propria commoda, non ad divitias, aut luxum, ſed ad labores, & ſolicitudines pro Dei gloria vocatos eſſe intelligant. Nec enim dubitandum eſt, & fideles reliquos ad religio-

C. Magnæ de voto, o. qualiter, & quand. de accuſ. ſup. ſeſ. 22. de ref. c. 1. in princ.

nem

debentur, non perfunctorie, ſed a ſacerdotibus, & Eccleſiæ Miniſtris, & aliis, qui hoc præſtare tenentur, diligenter, & accurate perſolventur.

De Invocatione, Veneratione, & Reliquiis Sanctorum, & Sacris Imaginibus.

86. d in prin. MAndat Sancta Synodus omnibus Epiſcopis,
c. multa ead. & cætera docendi munus, curamque ſuſtinen-
diſt. tibus, ut juxta Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ uſum, a primævis chriſtianæ religionis temporibus receptum, ſanctorumque Patrum conſenſionem, & Sacrorum Conciliorum decreta, in primis de Sanctorum interceſſione, invocatione, Reliquiarum honore, & legitimum imaginum uſu fideles diligenter inſtruant; docentes eos, Sanctos, una cum Chriſto regnantes, orationes ſuas pro hominibus Deo offerre; bonum, atque utile eſſe ſup-
Sup. ſeſſ. 22. pliciter eos invocare, & ob beneficia impetranda
c. 3 de ſacrif. a Deo per Filium ejus Jeſum Chriſtum Dominum
miſſæ. noſtrum, qui ſolus noſter Redemptor, & Salvator eſt, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere: illos vero, qui negant, Sanctos æterna felicitate in cœlo fruentes invocandos eſſe, aut qui aſſerunt, vel illos pro hominibus non orare, vel eorum, ut pro nobis etiam ſingulis orent, invocationem eſſe idolatriam; vel pugnare cum verbo Dei, adverſarique honori unius mediatoris Dei, & Hominum Jeſu Chriſti, vel ſtultum eſſe, in
1. Tim. 1. cælo regnantibus voce, vel mente ſupplicare, impie ſentire. Sanctorum quoque martyrum, & aliorum cum Chriſto viventium ſancta corpora, quæ viva membra fuerunt Chriſti, & templum Spiritus ſancti, ab ipſo ad æternam vitam ſuſcitanda, & glorificanda, a fidelibus veneranda eſſe: per
2. Cor. 3. 6. quæ multa beneficia a Deo hominibus præſtantur:
Hieronymus ita ut affirmantes, Sanctorum Reliquiis veneratio-
adverſus Vi- nem, atque honorem non deberi; vel eas, alia-
gilantium. que ſacra monumenta a fidelibus inutiliter honorari; atque eorum opis impetrandæ cauſa ſanctorum memorias fruſtra frequentari; omnino damnandi ſint; prout jam pridem eos damnavit, & nunc etiam damnat Eccleſia. Imagines porro Chri-
Conc. Nic. 2. ſti, Deiparæ Virginis, aliorum Sanctorum, in
act. 3. templis præſertim habendas, & retinendas, eiſque de-

debitum honorem, & venerationem impertiendam; non quod credatur ineſſe aliqua in iis divinitas, vel virtus, propter quam ſint colendæ; vel quod ab eis ſit aliquid petendum; vel quod fiducia in imaginibus ſit figenda, veluti enim fiebat a Gentibus, quæ in idolis ſem ſuam collocabant; ſed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa; quæ illæ repræſent; ita ut per imgines, quas oſculamur, & coram quibus caput aperimus, & procumbimus, Chriſtum adoremus, & ſanctos, quorum illæ ſimilitutinem gerunt, veneremur, id quod Conciliorum, præſertim vero ſecundæ Nycænæ Synodi decretis contra imaginum oppugnatores eſt ſancitum. *Pſal. 192.* *Conc. Nic. 2. Act. 3. 4. & 6*

Illud vero diligenter doceant Epiſcopi, per Hiſtorias myſteriorum noſtræ redemptionis, picturis, vel aliis ſimilitudinibus expreſſas, erudiri, & confirmari populum in Articulis Fidei commemorandis, & aſſiduc recolendis: tum vero ex omnibus ſacris imaginibus magnum fructum percipi, non ſolum quia admonetur populos beneficiorum, & munerum, quæ a Chiſto ſibi collata ſunt; ſed etiam, quia Dei per ſanctos miracula, & ſalutaria exempla oculie, fidelium ſubjiciuntur, ut prò iis Deo gratias agant, ad ſanctorumque imitationem vitam, moreſque ſuos componant; excitenturque ad adorandum, ac diligendum Deum, & ad pietatem colendam. Si quis autem his decretis contraria docuerit, aut ſenſerit, anathema ſit, in has autem ſanctas, & ſalutares obſervationes ſi qui abuſus irreſerint, eos porſus aboleri S. Synodus vehementer cupit; ita ut nullæ falſi dogmatis imagines, & rudibus perculoſi erroris occaſionem præbentes ſtatuantur. Quod ſi aliquando hiſtoris, & narrationes S. Scripturæ, cum id indoctæ plebi expediet, exprimi, & figurari contigeri; doceatur populus, non propterea divinitatem figurari, quaſi corporeis oculis, aut conſpici, vel coloribus, aut figuris exprimi poſſit. Omnis porro ſuperſitio in Sanctorum invocatione, Reliquiarum veneratione, & imaginum ſacro uſu tollantur, omnis turpis quæſtus eliminetur, omnis denique laſcivia vitetur, ita ut procaci venuſtate imagines non pingan- *c. ultim. de reliq. & ven. Sanct.* *c. 1. dec 44. & c. Religioſ. de Conſtitut. d. 3.*

tur, nec ornentur; & Sanctorum celebratione, ac Reliquiarum viſitatione homines ad commeſſationes, atque ebrietates non abutantur, quaſi feſti dies in honorem Sanctorum per luxum, ac laſciviam agantur. Poſtremo tanta circa hæc diligenti, & cura ab Epiſcopis adhibeatur, ut nihil inordinatum; aut præpoſterè, & tumultuariè accomodatum, nihil profanum; nihilque inhoneſtum appareat; cum domum Dei deceat ſanctitudo Hæc ut fidelius obſerventur, ſtatuit s. Synodus, nemini licere ullam in loco, vel Eccleſia, etiam quomodolibet exempta, ullam inſolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, niſi ab Epiſcopo approbata fuerit; nulla etiam admittenda eſſe nova miracula, nec novas Reliquias recipiendas, niſi eodem recognoſcente, & approbante Epiſcopo: qui ſimul atque de iis aliquid compertum habuerit, adhibitis in conſilium Theologios, & aliis piis viris, ea faciat, quæ veritati, & pientati conſentanea judicaverit. Quod ſi aliquis dubius, aut difficilis abuſus ſit extirpandus; vel omnino aliqua de iis rebus gravior quæſtio incidat; Epiſcopus, antequam controverſia dirimat, Metropolitani & Comprovincialium Epiſcoporum in Concilio provinciali ſententiam expectet: ita tamen, ut nihil inconſulto Sanctiſſim. Roman. Pont. novum, aut in Eccleſia hactenus inuſitatum decernatur.

Pſalm. 92. c. decet de im. mun. Eccleſ. in 6.

Epito. Conſt. Carol. Magni tit. de pecc. c. 1. 7.

c. Audivimus de rel. & ven. SS. e fin. eod.

De Regularibus, & Monialibus.

Conſulo Bull. Greg. XIV. inſcrutabili, 1622.

Eadem Sacroſancta Synodus reformationem proſequens, ea, quæ ſequuntur, ſtatuenda eſſe cenſuit.

CAPUT I.

QUoniam non ignorat s. Synodus, quantum ex Monaſteriis pie inſtitutis, & rectè adminiſtratis in Eccleſia Dei ſplendoris, atque utilitatis oriatur; neceſſarium eſſe cenſuit, quo facilius, ac maturius, ubi collapſa eſt vetus, & Regularis diſciplina inſtauretur, & conſtantius, ubi conſervata eſt, perſeveret, præcipere, prout hoc decereto præcipit, ut omnes Regulares, tam vi i, quam mulieres, ad Regulæ, quam profeſſi ſunt, præſcriptam vitam inſtituant, & componant; atque in primis, quæ ad ſuæ profeſſioni perfectionem, ut obedientiæ, paupertatis, caſtitatis, ac ſi quæ alia ſunt.

Clem. Exivi § cum igitur in primis, de verbo. ſignif.

ſunt alicujus Regulæ, & Ordinis pecularia, vota, & præcepta, ad eorum reſpective eſſentiam, nec non ad communem vitam, victum, & veſtitum conſervanda pertinentia, fideliter obſervent. Omniſque cura, & diligentia a Superioribus adhibeatur tam in Capitulis Generalibus, & Provincialibus, quam in eorum Viſitationibus, quæ ſuis temporibus facere non prætermittant, ut ab illis non recedatur: Cum compertum ſit, ab eis non poſſe ea, quæ ad ſubſtantiam Regularis vitæ pertinent, relaxari. Si enim illa, quæ baſſa ſunt, & fundamenta totius Regularis diſciplinæ, exactè non fuerint conſervata, totum corruat ædificium neceſſe eſſe

c.cum ad monaſterium in fi. de ſtat. monaſt.

CAPUT II.

NEmini igitur Regularium, tam virorum, quam mulierum, liceat bona immobilia, vel mobilia, cujuſcumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquiſita, tamquam, propria, aut etiam nomine Conventus poſſidere, vel tenere, ſed ſtatim ea Superiori tradantur, Conventuique incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona ſtabilia alicui Regulari concedere, etiam ad uſumfructum, vel uſum, adminiſtrationem, aut commendam. Adminiſtratio autem bonorum Monaſteriorum, ſeu Conventuum ad ſolos Officiales eorumdem, ad nutum Superiorum amovibiles, pertineat. Mobilium vero uſum ita Superiores permittant, ut eorum ſupellex ſtatui paupertatis, quam profeſſi ſunt, convenia; nihilque ſuperflui in ea ſit; nihil etiam, quod ſit neceſſarium, eis denegetur. Quod ſi aliquis aliter quicquam tenere deprehenſus, aut convictus fuerit, is biennio activa, & paſſiva voce privatus ſit: atque etiam juxta ſuæ Regulæ, & Ordinis conſtitutiones puniatur.

c.2.& c.cum ad monaſt de ſtatu mon. c. cui portio, c. non dicatis, & c.Expedit 12.q.1.Conc. Magunt. ſub LeoneIV. c. 14.

CAPUT III.

COncedi ſancta Synodus omnibus Monaſteriis, & domibus tam virorum, quam mulierum, & Mendicantium, excepti domibus Fratrum s. Franciſci, Capuccinorum, & eorum, qui Minorum de obſervantia vocantur, etiam quibus, aut ex conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex privilegio Apoſtolico non erat conceſſum, ut deinceps bona immobilia, eis poſſidere liceat. Quod ſi ali-

c. cxiit, qui ſeminat §. porrc,de ver. ſignif.6.Con. Arelat.8.c.9. c.1.& c.Auctor. d. inſt. c.Quonia, ut nit.de vit.&.

honor. cleric. c. uni. §. Sane ut hoc, de ſtatu regul. in 6. vide Con. ſtitut. Pii V. circa 1566. Vide Conſtit. Clem. VIII. Quoniam 1603.

aliqua loca ex prædictis, quibus authoritate Apoſt. ſimilia bona poſſidere permiſſum erat, eis ſpoliata ſint; eadem omnia illis reſtituenda eſſe decernit. In prædictis autem Monaſteriis, & domibus tam virorum, quam mulierum, bona immobilia poſſidentibus, vel non poſſidentibus, is tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum conſervetur, qui vel ex reddi ibus propriis Monaſteriorum, vel ex conſuetis eleemoſynis commode poſſit ſuſtentari, nec de cætero ſimilia loca erigenda ſine Epiſcopo, in cujus Diœceſi erigenda ſunt, licentia prius obtenta.

CAPUT IV.

C quanto de off. ord. Clem. Ne in agro § Quin vero de ſtat. monach. & c. Non magnopere, ut Pacuit, & c. Monach. in 2. 16. c. 1.

PRohibet S. Synodus, ne quis Regularis, ſine ſui Superioris licentia, prædicationis, vel lectioni, aut cujusvis pii operis, prætextu, ſubiiciat ſe obſequio alicujus Prælati, Principis, vel Univerſitatis, vel Communitatis, aut alterius cujuscumque perſonæ, ſeu loci, neque ei alquod privilegium, aut facultas, ab aliis ſuper iis obtenta, ſuffragetur. Quod ſi contra fecerit, tamquam inobediens, arbitrio Superioris puniatur. Nec liceat Regularibus a ſuis Conventibus recedere, etiam prætextu ad Superiores ſuos accedendi; niſi ab eisdem miſſi, aut vocati fuerint. Qui vero ſine prædicto mandato, in ſcriptis obtento, repertus fuerit; ab Ordinariis locorum, tanquam deſertor ſui inſtituti, puniatur. Illi autem, qui ſtudiorum cauſa ad Univerſitates mittuntur, in Conventibus tantum habitet: alioquin ab Ordinariis contra eos procedatur.

CAPUT V.

Vide Conſtit. Pii V. circa 1566. Decori 1569. Greg. XIII. Dſca. cr. 1575. ubi gratiae 1575. & dub. 1581.

BOnifacii VIII. Conſtitutionem, quæ incipit: Periculoſo, renovans S. Synodus, univerſis Epiſcopis, ſub obteſtatione divini judicii, & in terminatione maledictionis æternæ, præcipit, ut in omnibus Monaſteriis ſibi ſubjectis, ordinaria, in aliis vero Sedis Apoſtolicæ authoritate, clauſuram Sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter reſtituit, & ubi inviolata eſt, conſervari maxime procurent: inobedientes, atque contradictores per cenſuras eccleſiaſticas, aliaſque pœnas, quacumque appellatione poſtpoſita, compeſcentes invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Quod axilium ut præbeatur, om-

nes

nes Chriſtianos Principes hortatur s. Synodus, & ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda, omnibus Magiſtratibus ſæcularibus injungit. Nemini autem Sanctimonialium liceat poſt profeſſionem exire a Monaſterio, etiam ad breve tempus, quocumque prætextu, niſi ex aliqua legitima cauſa ; ab Epiſcopo approbanda ; indultis quibuscumque, & privilegiis non obſtantibus. Ingredi autem intra ſepta monaſterii nemini liceat, cujuſcumque generis, aut conditionis, ſexus, vel ætatis fuerit, ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia, in ſcriptis obtenta, ſub excommunicationis pœna, ipſo facto incurrenda. Dare autem tantum Epiſcopus, vel Superior licentiam debet in caſibus neceſſariis neque alius ullo modo poſſit ; etiam vigore cujuſcumque facultatis, vel induiti hactenus conceſſi, vel in poſterum concedendi. Et quia Monaſteria Sanctimonialium extra mœnia urbis, vel oppidi conſtituta, majorum hominum prædæ, & aliis facinoribus ſine ulla ſæpe cuſtodia ſunt expoſita: curent Epiſcopi, & alii Superiores, ſi ita videbitur expedire, ut Sanctimoniales ex iis ad nova vel antiqua monaſteria intra urbes vel oppida frequentia reducantur, invocato etiam auxilio, ſi opus fuerit, brachii ſæcularis. Impenitentes vero, vel non obedientes, per cenſuras eccleſiaſticas parere compellant.

Con. Cabilon. 2. c. 57 & 62. & 63. Con. Matiſ. 1 c. 2. Arel. 5. c. 7. Cab. l. 2. c. 3. & Hiſpal. 2. c. 11. c. Definimus, & ſequ. 18. qu. 2.

CAPUT VI.

IN electione Superiorum quorumcumque, Abbatum temporalium, & aliorum Officialium, ac Generalium, & Abbatiſſarum, atque aliarum Præpoſitarum, quo omnia recte, & ſine ulla fraude fiant, in primis s. Synodus diſtricte præcipit, omnes ſupradictos eligi debere per vota ſecreta, ita ut ſingulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Nec in poſtrum liceat, Provinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoſcumque Titulares ad effectum electionis faciendæ conſtituere; aut voces, & ſuffragia abſentium ſupplere. Si vero contra hujus decreti conſtitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita ſit, & iis, qui ad hunc effectum ſe in Provincialem, Abbatem, aut Priorem creari permiſerit, deinceps ad omnia officia in re-

ligione obtinenda, inhabilis exiſtat facultateſque ſuper his conceſſæ eo ipſo abrogatæ cenſeantur; & ſi in poſterum aliæ concedantur, tanquam ſubreptitiæ habeantur.

CAPUT VII.

Conc. Agath. c. 19. c. Juvenculas, & ſeq. q. 1. c. Idemnitatib. de elect. in 6.

Conc. Agath. c. 90. Concil. Epao. c. 9. & Cabil. cap. 11. c. ult. 20. q. ultim. unum 22. q. 1.

ABbatiſſa, & Prioriſſa, & quocumque alio nomine Præfecta, vel Præpoſita appelletur, eligatur non minor annis 40. & quæ 8. annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter vixerit. Quod ſi his qualitibus non reperiatur in eodem Monaſterio, ex alio ejuſdem Ordinis eligi poſſit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præeſt, videatur; ex iis quæ in eodem Monaſterio annum trigeſimum exceſſerint, & quinque ſaltem annis poſt profeſſionem recte vixerint, Epiſcopo, vel alio Superiore conſentiente, eligatur. Duobus vero monaſterii nulla præficiatur. Et, ſi qua duo, vel plura quocumque modo obtinet, cogatur, uno excepto intra ſex menſes cætera reſignare. Poſt id vero tempus niſi reſignaverit, omnia ipſo jure vacent. Is vero, qui electioni præeſt, Epiſcopus, ſive alius Superior, clauſtra Monaſterii non ingrediatur; ſed ante cancellorum feneſtellam vota ſingularum audiat, vel accipiat. In reliquis ſerventur ſingulorum Ordinum, vel monaſteriorum Conſtitutiones.

CAPUT VIII.

MOnaſteria omnia, quæ generalibus Capitulis, aut Epiſcopi non ſubſunt, nec ſuo habent ordinarios regulares Viſitatores, ſed ſub immediata Sedis Apoſtolicæ protectione, ac directione regi conſueverunt, teneantur infra annum a fine præſentis Concilii, & deinde quolibet triennio ſeſe in congregationes redigere, juxta formam Conſtitutionis Innocentii III. in Concilio generali, quæ incipit: in ſingulis: ibique certas regulares perſonas deputare, quæ de modo, & ordine, de prædictis congregationibus erigendis, ac ſtatutis in eis exequendi deliberent, & ſtatuant. Quod ſi in his negligentes fuerint, liceat Metropolitano, in cujus Provincia prædicta Monaſteria ſunt, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegato, eos pro prædictis cauſis convocare. Quod ſi infra limites unius Provinciæ non ſit ſufficiens talium Monaſteriorum numerus ad erigendam Congregationem, poſ-

ſint duarum, vel trium Provinciarum Monaſteria unam facere Congregationem. Ipſis autem Congregationibus conſtitutis illarum generalia Capitula, & ab illis electi Præſides, vel Viſitatores eandem habent auctoritatem in ſuæ Congregationis Monaſteria, ac Relares in eis commorantes, quam alii Præſides, ac Viſitatores in cæteris habent Ordinibus; teneanturque ſuæ Congregationis Monaſteria frequenter viſitare, & illorum reformationi incumbere, & ea obſervare, quæ in ſacris Canonibus, & in hoc ſacro Concilio ſunt decreta. Quod ſi etiam, Metropolitano inſtante, prædicta exequi non curaverint, Epiſcopis, in quorum Diœceſibus loca prædicta ſita ſunt, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatis ſubdantur.

Tott. de ſtat. reg. in 6. & Cle. c. Exivi de verb. ſign. in 6. & c. exiit tit. eod.

c. cognovimus 18. q. 2.

Clem. ne in agro, § Sanae deſiat. mon.

CAPUT IX.

Monaſteria Sanctimonialium, ſanctæ Sedi Apoſtolicæ immediatate ſubjecta, etiam ſub nomine Capitulorum S. Petri, vel S. Joannis, vel alias quomodocumque nuncupentur, ab Epiſcopis, tanquam dictæ Sedis delegatis, gubernentur, non obſtantibus quibuſcumque. Quæ vero a deputatis in Capitulis Generalibus, vel ab aliis Regularibus reguntur, ſub eorum cura, & cuſtodia relinquantur.

CAPUT X.

Attendant diligenter Epiſcopi, & cæteri Superiores Monaſteriorum Sanctimonialium, ut in Conſtitionibus earum admoneantur Sanctimoniales, ut ſaltem ſemel ſingulis menſibus confeſſionem peccatorum faciant; & Sacroſanctam Euchariſtiam ſuſcipiant; ut eo ſe ſalutari præſidio muniant ad omnes oppugnationes Dæmonis fortiter ſuperandas. Præter ordinarium autem Confeſſorum alius extraordinarius ab Epiſcopo, & aliis Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confeſſiones audire debeat. Quod vero Sanctiſſimum Chriſti Corpus intra chorum, vel ſepta monaſterii, & non in publica Eccleſia conſervetur, prohibet ſancta Synodus: non obſtante quocumque indulto, aut privilegio.

CAPUT XI.

In Monaſteriis, ſeu domibus virorum, ſeu mulierum, quibus imminet animarum cura perſonarum ſæcularium, præter ea, quæ ſunt de illorum Monaſteriorum, ſeu locorum familia; perſonæ tam re-

regulares, quam ſæculares hujuſmodi curam exercentes, ſubſint immediate in iis, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cujus Diœceſi ſunt ſita. Nec ibi aliqui, etiam ad nutum amovibiles, deputentur, niſi de ejuſdem conſenſu, ac prævio examine, per eum, aut ejus Vicarium faciendo. excepto Monaſterio Cluniacenſi cum ſuis limitibus, & exceptis etiam iis Monaſteriis ſeu locis, in quibus Abbates, Generales, aut Capita Ordinum ſedem ordinariam principalem habent, atque aliis Monaſteriis, ſeu Domibus, in quibus Abbates, aut alii Regularium Superiores juriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercent; ſalvo tamen eorum Epiſcoporum jure, qui majorem in prædicta loca, vel perſonas juriſdictionem exercent.

c. qui religionis 18. q. 2.

CEnſuræ, & interdicta, nedum a Sede Apoſtolica emanata, ſed etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Epiſcopo a Regularibus in eorum Eccleſiis publicentur, atque ſerventur. Dies etiam feſti, quos in Diœceſi ſua ſervandos idem Epiſcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus ſerventur.

Clemen. I. de ſent. excom. c. de iis 13. Vide Conſtitut. Pii V. cum primum 1566.

CAP. XIII.

COntroverſias omnes de præcedentia, quæ perſæpe maximo cum ſcandalo oriuntur inter eccleſiaſticas perſonas, tam ſæculares, quam regulares, cum in Proceſſionibus publicis, tum in iis, quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus, & in deferenda umbella, & aliis ſimilibus, Epiſcopus, amota omni appellatione, & non obſtantibus quibuscumq; componat. Exempti autem omnes, tam clerici ſæculares, quam regulares quicumq; etiam monachi, ad publicas Proceſſiones vocati, accedere compellantur, iis tantum exceptis, qui in ſtrictiori clauſura perpetuo vivunt.

Vide Bullam Pii V. 1586. Div. & Gr XIII. 1588 Expoſcit.

CAP. XIV.

REgularis, non ſubditus Epiſcopo, qui intra clauſtra monaſterii degit, & extra ea ita notorie deliquerit, ut populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, a ſuo Superiore intra tempus ab Epiſcopo præfigendum ſeve puniatur, ac punitione Epiſcopum certiorem faciat: ſin minus, a ſuo Superiore privetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit.

Super hujus decreti executione extat Conſtit. Cleg. VIII. Suſcepti muneris, 1569.

CA-

CAPUT XV.

IN quacumque religone tam viorum, quam mulierum profeſſio non fiat ante decimum ſexum annum expletum; nec qui minore tempore, quam per annum, poſt ſuſceptum habitutum, in probatione ſteterit, a profeſſione admittatur. Profeſſione autem antea facta ſit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus Regulæ, vel Religionis vel Ordinis obſervationem, aut ad alios quoſcumque effectus.

c. ſi. §. Sz vero de ſtatu mon. c. Gonſaldus 27. 9. 2. c. Ad Apoſt. de Regul. & c. Non ſolum eod. in 6. c. Ad noſtrum c. cum virum, & c. poſtulaſti de Reg. & c. 1. eodem in 6. c. cum cauſa in ſi. de elect.

CAPUT XVI.

NUlla quoque renunciato, aut obligato antea facta etiam cum juramento, vel in favorem cujuſcumq; cauſæ piæ, valeat, niſi cum licentia Epiſcopi ſive ejus Vicarii, fiat intra duos menſes proximos ante profeſſionem; ac non al as intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſecuta profeſſione: aliter vero facta, etiamſi cum hujus favori, expreſſa renunciatione, etiam jurata, ſit irrita, & nullius effectus: Finito tempore novitiatus, Superiores novitios, quos habiles invenerint, ad profitendum admittat, aut e monaſterio, eos ejiciant. Per hæc tamen ſancta Synodus non intendit aliquid innovare, aut prohibere, quin Religio Clericorum Societatis Jeſu, juxta pium eorum inſtitutum, a ſancta Sede Apoſtolica approbatum, Domino, & ejus Eccleſiæ inſervire poſſit; ſed neque ante profeſſionem, excepto victu, & veſtitu, novitii, vel novitiæ, illius temporis, quo in probatione eſt, quocumque prætextu, a parentibus, vel propinquis, aut curatioribus ejus monaſterio aliquid ex bonis ejuſdem tribuatur, ne hac occaſione diſcedere nequeat, quod totam, vel majore partem ſubſtantiæ ſuæ monaſterium poſſideat, nec facile, ſi diſceſſerit, id recuperare poſſit: quin potius præcipit ſancta Synodus ſub anathematis pœna dantibus, & recipientibus; ne hoc ullo modo fiat, & ut habentibus ante profeſſionem omnia reſtituantur, quæ ſua erant; quod ut recte fiat, Epiſcopus etiam per cenſuras eccleſiaſticas, ſi opus fuerit, compellat.

Vide conſtit. Grego. XIII Aſcendente Dom 1684. vide Bullam Pauli III. Regimini 1540. & Julius II. Extr. Expoſcit 1550.

c. ſi quis 17. qu. 1.

CAPUT XVII.

LIbertatis profeſſionis Virginum Deo dicandarum proſpiciens ſancta Synodus, ſtatuit, atque decernit, ut, ſi puella, quæ habitum regularem

c. cum virum de Regulari.

Digitized by Google

c. illud 20. q.1 c. nullum de regul.

rem ſuſcipere voluerint, major duodecim annis ſit; non ante eum ſuſcipiat, nec poſtea ipſa, vel aliam profeſſionem emittat, quam exploaverit Epiſcopus, vel eo abſente, vel impedito, ejus Vicarius, aut aliquis eorum ſumptibus ab eis deputatur, virginis voluntatem diligenter, an coacta, au ſedula ſit, an ſciat quid agat: & ſi voluntas ejus pia, ac libera cognita fuerit, habueritque conditionis requiſitas juxta monaſterii illius, & ordinis regulam, nec non monaſterium fuerit idoneum, libere ei profiteri liceat; cujus profeſſionis tempus ne Epiſcopus ignoret, teneatur Præfecta monaſterio eum ante menſem certiorem facere. Quod ſi Præfecta certiorem Epiſcopum non fecerit, quamdiu Epiſcopo videbitur, ab officio ſuſpenſa ſit.

CAPUT XVIII.

c. ſignificavit & o. gaudeamus de conuent. conjug.

ANathemati S. Synodus ſubjicit omnes, & ſingulas perſonas, cujuſcumque qualitatis, vel conditionis fuerit, tam clericos, quam laicos ſæculares, vel regulares, atque etiam qualibet dignitate fungentes, ſi quomodocumque coegerint aliquam virginem, vel vidum, aut aliam quamcumque mulierem invitam, præterquam in caſibus in jure expreſſis, ad ingrediendum Monaſterium, vel ad ſuſcipiendum habitum cujuſcumque Religionis, vel ad emittendam promiſſionem; quique conſilium, auxilium, vel favorem dederint; quique ſcientes, eam non ſponte ingredi Monaſterium, aut habitum ſuſcipere, aut profeſſionem emittere, quoquo modo eidem actui vel præſentiam, vel conſenſum vel auctoritatem interpoſuerint. Simili quoque anathemati ſubjicit eos, qui ſanctam virginum, vel aliarum mulierum voluntem, vel accipiendi, vel voti emittendi, quoquo modo ſine juſta cauſa impedierint. Eaque omnia, & ſingula, quæ ante profeſſionem, vel in ipſa profeſſione fieri oportet, ſerventur non ſolum in Monaſteriis ſubjectis Epiſcopo, ſed & aliis quibuſcumque. Ab his tamen excipiuntur mulieres, quæ Pœnitentes, aut Convertitæ appellantur, in quibus Conſtitutiones earum ſerventur.

Conc. Tol.3. c.1. c.Puella, e.2.q.1 c.ult. & q. 2. e. 2.

CAPUT XIX.

c. Puellæ 20.q.1 o.cum ſir de reg.

QUicumque Regularis prætendat, ſe per vim, & metum ingreſſum eſſe Religionem, aut

etiam

etiam dicat ante ætatem debitam profeſſum fuiſſe, aut quid ſimile, velitque habitum dimittere quacumque de cauſa, aut etiam cum habitu diſcedere ſine licentia Superiorum; non audiatur, niſi intra quinquennium tantum a die profeſſionis, & tunc non aliter, niſi cauſas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore ſuo, & Ordinario. Quod ſi antea habitum ſponte dimiſerit, nullatenus ad allegandam quamcumq; cauſam admittatur, ſed ad Monaſterium redire cogatur, & tanquam apoſtata puniatur; interim vero nullo privilegio ſuæ Religionis juvetur. Nemo etiam Regularis cujuſcumque facultatis vigore transferantur ad laxiorem religionem; nec detur licentia cuiquam Regulari occulte habitum ferendi ſuæ religionis. *Conc. Arel. 1. c. ult. & Arel. 2. c. 25. Sup. ſeſſ. 21. c. 8. de refor.*

CAPUT XX.

Abbates, qui ſunt Ordinum Capita, ac cæteri prædictorum Ordinum Superioris, Epiſcopis non ſubjecti, quibus eſt in alia inferiora Monaſteria, Prioratusve legitima juriſdictio, eadem illa ſibi ſubdita Monaſteria, & Prioratus, ſuo quisque loco, atque ordine, & officio viſitent, etiam commendata exiſtant. Quæ cum Ordinum ſuorum Capitibus ſubſint, declarat ſancta Synodus, in iis, quæ alias de viſitatione Monaſterium commendatorum definita ſunt, non eſſe compræhenſa, teneanturque quicumquæ prædictorum Ordinum Monaſteriis præſunt, prædictos Viſitatores recipere, & illorum ordinationes exequi. Ipſa quoque Monaſteria, quæ ſunt Ordinum Capita, juxta S. Sedis Apoſtolicæ, & cujuſque Ordinis conſtitutiones viſitentur. Et quamdiu durabunt hujuſmodi Commendæ Priores clauſtrales, aut in Prioratibus conventum habentibus, Superiores, qui correctiones, & ſpirituale reginem exercent, a Capitulis Generalibus, vel ipſorum Ordinum Viſitatoribus inſtituantur. In cæteris omnibus præfatorum Ordinum privilegia, & facultates, quæ ipſorum perſonas, loca, & jura concernunt, firma ſint, & illeſa. *Sup. ſeſſ. 14. de ref. c. 8.*

CAPUT XXI.

Cum pleraque Monaſteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Præpoſituræ ex mala eorum, quibus commiſſa fuerunt, adminiſtratione non le- *Con. Lat. ſub Leo. X ſeſ. 9. de ref. Curie*

via paſſa fuerint tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus detrimenta, cupit S. Synodus ea ad congruam monaſticæ vitæ diſciplinam omnino revocare. Verum adeo dura, difficiliſque eſt ad præſentium temporum conditio, ut nec ſtatim omnibus, nec commune, ubique quod optaret, remedium poſſit adhiberi. Ut tamen nihil prætermittat, unde prædictis ſalubriter aliquando providerí poſſit; primum quidem confidit, Sanctiſſimum Romanum Pontificem pro ſua pietate, & prudentia curaturum, quantum hæc tempora ferre poſſe viderit, ut iis, quæ nunc commendata reperiuntur, & quæ ſuos conventus habent, regulares perſonæ, ejuſdem Ordinis expreſſe profeſſæ, & quæ gregi præire, præeſſe poſſint perficiantur. Quæ vero in poſterum vacabunt, non niſi regularibus ſpectatæ virtutis, & ſanctitatis conferantur. quod ea vero monaſteria, quæ Capita ſunt, ac Primates Ordinum, ſive Abbatiæ, ſive Prioratus, filiæ illorum Capitum nuncupantur; teneantur illi, qui in præſenti ea in Commendam obtinent, niſi ſit eis de regulari ſucceſſore proviſum, intra ſex menſes religionem illorum Ordinum propriam ſolemniter profiteri, aut iis cedere; alias Commendæ prædictæ ipſo jure vacare cenſeantur. Ne autem in prædictis omnibus, & ſingulis fraus aliqua adhiberi poſſit: mandat Sancta Synodus, ut in proviſionibus dictorum monaſteriorum qualitas ſingulorum nominatim exprimatur; aliterque facta proviſio ſubreptitia eſſe cenſeatur, nullaque ſubſequenti poſſeſſione, etiam trienmali, adjuvetur.

Sup. ſeſſ. 14. c. 10. de reformat Clem un. de ſupr. neg. praei.

CAPUT XXII.

HÆc omnia, & ſingula, in ſuperioribus decretis contenta, obſervari S. Synodus præcipit in omnibus Cœnobiis, ac Monaſteriis, Collegiis, ac Domibus quorumcumq; monachorum, ac regularium, necnon quarumcumq; ſanctimonalium virginum, ac viduarum, etiamſi illæ ſub gubernio militiarum, etiam Jeroſolimitanæ, vivant, & quocumq; nomine appellentur, ſub quacumque regula, vel conſtitutionibus, & ſub cuſtodia, vel gubernatione, vel quavis ſubjectione, aut annexione, vel dependentia cujuſcumq;

cumq; Ordinis, vel mendicantium, vel non mendicantium, vel aliorum regularium Monachorum, aut Canonicorum quorumcumque non obſtantibus eorum omnium, & ſingulorum privilegiis, ſub quibuſcumq; formulis verborum conceptis, ac Mare magnum appellatis, etiam in fundatione obtentis, nec non conſtitutionibus, & regulis, etiam juratis, atque etiam conſuetudinibus, vel præſcriptionibus etiam immemorabilibus. Si qui vero regulares tam viri, quam mulieres ſunt, qui ſub arctiori regula, vel ſtatutis vivunt, excepta facultate habendi bona ſtabilia in communi, eos ab eorum inſtituto, & obſervantia S. Synodus amovere non intendit. Et quia S. Synodus deſiderat, ut omnia, & ſingula ſupradicta quamprimum executioni demandentur, præcipit omnibus Epiſcopis in Monaſteriis ſibi ſubjectis, & in omnibus aliis ipſis in ſuperioribus decretis ſpecialiter commiſſis, atque omnibus Abbatibus, & Generalibus, & aliis Superioribus Ordinum ſupradictorum, ut ſtatim prædicta exequantur. Et ſi quid executioni mandatum non ſit, Epiſcoporum negligentium Concilia provincialia ſuppleant, & coerceant; Regularium vero Capitula Provincialia, & Generalia, & in defectum Capitulorum Generalium Concilia Provincialia, per deputationem aliquorum ejuſdem Ordinis provideant. Hortatur etiam S. Synodus omnes Reges, Principes, Reſpublicas, & Magiſtratus, & in virtute ſanctæ obedientiæ præcipit, ut velint prædictis Epiſcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & cæteris Præfectis in ſuperius contentæ reformationis executionem ſuum auxilium, & auctoritatem interponere, quoties fuerint requiſiti, ut ſine ullo impedimento præmiſſa recte exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Vide infr. bull. Pii IV. In Principis Apoſtolorum.

Decretum de Reformatione.

CAPUT I.

Optandum eſt, ut ii, qui Epiſcopale miniſterium ſuſcipiunt, quæ ſuæ ſint partes, agnoſcant; ac ſe non ad propria commoda, non ad divitias, aut luxum, ſed ad labores, & ſolicitudines pro Dei gloria vocatos eſſe intelligant. Nec enim dubitandum eſt, & fideles reliquos ad religionem

C. Magnæ de voto, o. qualiter, & quand. de accuſ. ſup. ſeſ. 22. de ref. c. 1. in princ.

nem, innocentiumque facilius inflammandos, ſi Præpoſitos ſuos viderint non ea, quæ mundi ſunt, ſed animarum ſalutem, ac cœleſtem patriam cogitantes. Hæc cum ad reſtituendam eccleſiaſticam diſciplinam præcipua eſſe, ſancta Synodus animadvertat, admonet Epiſcopos omnes, ut ſecum ea ſæpe meditantes, facti etiam ipſis, ac vitæ actionibus, quod eſt veluti perpetuum quoddam prædicandi genus, ſe muneri ſuo conformes oſtendant. In primis vero ita mores ſuos omnes componant, ut reliqui ab eis frugalitatis, modeſtiæ, continentiæ, ac quæ nos tantopere commendat Deo, ſanctæ humilitatis exempla petere poſſint. Quapropter exemplo Patrum noſtrorum in Concilio Carthaginenſi, non ſolum jubet, ut Epiſcopi modeſta ſuppellectili, & menſa, ac frugali victu contenti ſint, verum etiam in reliquo vitæ genere, ac in tota eorum domo caveant, nequid appareat, quod a ſancto hoc inſtituto ſit alienum, quodque non ſimplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum præſeferat. Omnino vero eis interdicit, ne ex redditibus Eccleſiæ conſanguineos, familiareſve ſuos augere ſtudeant, cum & Apoſtolorum canones prohibeant, ne res Eccleſiaſticas, quæ ſunt, conſanguineis donent; ſed, ſi pauperes ſint, iis ut pauperibus diſtribuant, eas autem non diſtrahant, nec diſſipent illorum cauſa: imo, quam maxime poteſt, eos ſancta Synodus monet, ut omnem humanam hunc erga fratres, nepotes, propinquoſque carnis affectum, unde multorum malorum in Eccleſiam ſeminarium extat, penitus deponant. Quæ vero de Epiſcopis dicta ſunt, eadem non ſolum in quibuſcumque beneficia Eccleſiaſtica, tam ſæcularia, quam Regularia obtinentibus, pro gradus ſui conditione obſervari, ſed & ad Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales pertinere decernit, quorum conſilio apud S. Romanum Pontificem cum univerſalis Eccleſiæ adminiſtratio nitatur, nefas videri poteſt, non iis etiam virtutum inſignibus, ac vivendi diſciplina eos fulgere, quæ merito omnium in ſe oculos convertant.

Pſ. 201. Eccl. 3. & 35. Matth. 10. & 18. Con. Carth. 4. c. 15. c. Epiſc. 41. diſt.

Con. Antioch. c. 25. c. Quiſquis, c. Sint manifeſtae, c. Epiſcop., & c. Res Eccleſiae, cum ſeq. 12. q. 2. c. Ca. Apoſt. 29. & 75. c. Quon. 16. q. 2. c. cum ſecundum de Praeb. & ca. Cum ex eo, de elect. in 6.

Con. Lat. ſub Leo. X. ſeſſ. 9. de reſ. Curiæ.

Sup. ſeſſ. 22. de reſ. c. 2.

CAPUT II.

Cogit temporum calamitas, & invaleſcentium hæreſum malitia, ut nihil ſit prætermittendum,

lendum, quod ad populorum ædificationem, & Catholicœ fidei præſidium videri poſſe pertinere. Præcipit igitur ſancta Synodus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & omnibus aliis, qui de jure, vel conſuetudine in Concilio provinciali intereſſe debent, ut in prima Synodo provinciali, poſt finem præſentis Concilii habenda, ea omnia, & ſingula, quæ ab hac ſancta Synodo definita, & ſtatuta ſunt, palam recipiant; nec non veram obedientiam Summo Romano Pontifici ſpondeant, & profiteantur; ſimulque hæreſes omnes, a ſacris Canonibus, & generalibus Conciliis, præſertimque ab hac eadem Synodo damnatas, publice deteſtentur, & anathematizent. Idemque in poſterum quicumque in Patriarchas, Primates, Archiepiſcopos, Epiſcoposve promovendi, in prima Synodo provinciali, in qua ipſi interfuerint, omnino obſervent. Quod ſi quis ex ſupradictis omnibus, quod abſint, renuerit, Epiſcopi comprovinciales, ſtatim Sumum Romanum Pontificem admonetere ſub pœna divinæ indignationis teneantur; interrimque ab ejudem communionem abſtineant. Cæteri vero omnes, ſive in præſenti, ſive in futurum beneficia Eccleſiaſtica habituri, & qui in Synodo Diœceſana convenire debent, idem, ut ſupra in ea Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, faciant, & obſervent, alias ſecundum formam ſacrorum Canonum puniantur. Ad hæc, omnes iis, ad quos Univerſitatum, & Studiorum generalium cura, viſitatio, & reformatio pertinent, diligenter curant, ut ab eiſdem univerſitatibus Canones, & decreta hujus ſanctæ Synodi integre recicipiantur, ad eorumque normam Magiſtri, Doctores, & alii in ejuſdem univerſitatibus ea, quæ Catholicæ fidei ſunt, doceant, & interprætentur, ſeque ad hoc inſtitutum initio cujuslibet anni ſolemni juramento obſtringat: ſed & ſi aliqua alia in prædictis univerſitatis correctione, & reformatione digna fuerint, ab eiſdem, ad quos ſpectat, pro religionis, & diſciplinæ eccleſiaſticæ augumento emendantur, & ſtatuantur. Quæ vero Univerſitates immediate Summi Ro-

Vide bul. pro feſſionis fidei PiiIV. infra pag. 20. Vide bul. Cl. VIII. Domin. 603. c. 2. in fine de ſumma Trin. ficut, & c. Excommunicamus 13. de haeret.

Sup. ſeſſ. 5. c. 1. de ref.

mani Pontificis protectioni, & viſitationi ſunt ſubjectæ; has ſua Beatitudo per ejus delegatos eadem, qua ſupra, ratione, & prout ei utilius viſum fuerit ſalubriter vitari, & reformari curabit.

CAPUT III.

Dilecto, de ſent. excommunic. in 6. c. Multis, in pr. 2. qu. 1. c. viſis, inf. 16. qu. 2. Corripiantur. 24. qu. 3.

QUamvis excommunicationis gladius nervus ſit eccleſiaſticæ diſciplinæ, & ad continendos in officio populus valde ſalutaris, ſobrie tamen, magnaque circumſpectione exercendus eſt; cum experentia doceat, ſi temere, aunt levibus ex rebus incutiatur, magis contemni, quam formidari, & perniciem potius parere, quam ſalutem. Quapropter excommunicationes illæ, quæ monitionibus præmiſſis ad finem revelationis, ut ajunt, aut pro deperditis, ſeu ſubtractis rebus ferri ſolent, a nemine prorſus; præterquam ab Epiſcopo decernantur, & tunc non alias, quam ex re non vulgari, cauſaque diligenter; ac magna maturitate per Epiſcopum examinata, quæ ejus animum moveat; nec ad eas concedendas cujusvis ſæcularis, etiam Magiſtratus, authoritate adducatur; ſed totum hoc in ejus arbitrio, & conſcientia ſit poſitum, quando ipſe pro re, loco, perſona; aut tempore eas decernendas eſſe judicaverit. In cauſis vero judicialibus mandatur omnibus Judicibus Eccleſiaſticis, cujuſcumque dignitatis exiſtant, ut, quandocumque executio realis, vel perſonalis in qualibet parte judicii propria authoritate ab ipſis fieri poterit, abſtineant se tam in procedendo, quam in definiendo, a cenſuris Eccleſiaſticis, ſeu interdicto; ſed liceat eis, ſi expedire videbitur, in cauſis civilibus ad forum Eccleſiaſticum, quomodolibet pertinetibus, contra quoſcumque etiam laicos, per multas pecuniarias, quæ locis piis ibi exiſtentibus eo ipſo, quod exactæ fuerint, aſſignentur; ſeu per captionem pignorum, perſonarum diſtrictionem, per ſuos proprios, aut alienos executores faciendam, ſive etiam per privationem beneficiorum, aliaque juris remedia procedere, & cauſas definire. Quod ſi executio realis, vel perſonalis adverſus reos hac ratione fieri non poterit; ſit que erga judicem contumacia, tunc eos etiam anathematis mucrone arbitrio ſuo præter alias pœnas, ferire

Formam præſcripſit ſ. Pius V. 27. Jun. 1676. in ca. ſanctiſſimus. c. Nemo Epiſcopor. & c. nullus Sacerdotum 11. q. 3. c. ſacror. 9. de ſent. ex com. Concul. Aurel. 5. c. 2.

c. ſi quis deinceps, infr. quæſit. 4.

ferire poterit, in cauſis quoque criminalibus, ubi executo realis, vel perſonalis, ut ſupra, fieri poterit, erit a cenſuris abſtinendum, ſed ſi dictæ executioni facile locus eſſe non poſſit, licebit judici hoc ſpirituali gladio in delinquentes uti, ſi tamen delicti qualitas, præcedente bina ſaltem monitione, etiam per edictum id poſtulet. Nefas autem ſit ſæculari cuilibet Magiſtratui prohibere Eccleſiaſtico judici, ne quem excommunicet; aut mandare, ut latam excommunicationem revocet, ſub prætextu, quod contenta in præſenti decreto non ſint obſervata, cum non ad ſæculares, ſed ad Eccleſiaſticos hæc cognitio pertineat. Excommunicatus vero quicumq; ſi poſt legitimas moniones non reſipuerit, non ſolum ad Sacramenta, & communionem fidelium, ac familiaritatem non recipiatur; ſed ſi obdurato animo cenſuris annexus in illis per annum inſorduerit, etiam contra eum, tanquam de hæc ti ſuſpectum, procedi poſſit.

C. Rogo, cum ſeq. 1. qu. 3. c. nulli, cum ſeq. c. cum deſider., &c. ſi concubinæ, de ſenten. excommunic.

CAP. IV.

Contingit ſæpe in quibuſdam Eccleſiis, vel tam magnum Miſſum celebrandanrum numerum ex variis defunctorum relictis impoſitum eſſe, ut illis pro ſingulis diebus a teſtatoribus præſcriptis nequeat ſatisfieri; vel elemoſynam hujuſmodi pro illis celebrandis adeo tenuem eſſe, ut non facile inveniatur, qui velit huic ſe muneri ſubjicere; unde depereunt præteſtantium voluntates, & eorum conſcientias, ad quos prædicta ſpectant, onerandi occaſio datur. Sancta Synopus cupiens, hæc ad pios uſus relicta, quo plenius, & utilis poteſt, impleri, facultatem dat Epiſcopis, ut in Synodo Diœceſana, itemque Abbatibus, & Generalibus Ordinum, ut in ſuis Capitulis Generalibus, re diligenter perſpecta, poſſint pro ſua conſentia in prædictis Eccleſiis, quas hac proviſione indigere cognoverint, ſtatuere circa hæc, quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque Eccleſiarum utilitatem viderint expedire; ita tamen, ut eorum ſemper defunctorum commemoratio fiat, qui pro ſuarum animarum ſalute legata ea ad pios uſus reliquerunt.

Sup. ſeſſ. 22. de refor. c. 6.

CAPUT V.

Ratio poſtulat, ut illis, quæ bene conſtituta

ſunt,

ſunt, contrariis ordinationibus non detrahatur. Quando igitur ex beneficiorum quorumcumque erectione, ſeu fundatione, aut aliis conſtitutionibus, qualitates aliquæ requiruntur, ſeu certa illis onera ſunt injuncta in beneficiorum collatione, ſeu quacumque alia diſpoſitione, eis non derogetur. Idem in præbendis Teologalibus, Magiſtralibus, Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac Subdiaconalibus, quandocumque ita conſtituta fuerint, obſervetur, ut eorum qualitatibus, vel ordinibus nihil in ulla proviſione detrahatur; & aliter facta proviſio ſubreptitia cenſeatur.

CAPUT VI.

Sup. ſeſ. 6. de reſ. c. 4. STatuit ſancta Synodus, ut in omnibus Eccleſiis Cathedralibus, & collegiatis decretum ſub fel. rec. Paulo III. quod incipit, Capitula Cathedralium, obſervetur, non ſolum, quando Epiſcopus viſitaverit, ſed & quoties ex officio, vel ad petitionem alicujus contra aliquem ex contentis in dicto decreto procedat: ita tamen, ut, cum extra Viſitationem procedat, infraſcripta omnia locum habeant; videlicet, ut Capitulum initio cujuslibet anni eligat ex Capitulo duos, de quorum conſilio, & aſſenſu Epiſcopus, vel ejus Vicarius, tam in formando proceſſum, quam in cæteris omnibus actibus, uſque ad finem cauſæ inclusive, coram Notario tamen ipſius Epiſcopi, & in ejus domo, aut conſueto tribunali procedere teneatur. Unum autem tantum *Inf. c. 14. ſup. ſeſ. 24. de matrim. c. 8.* ſit utriuſque votum, poſſitque alter Epiſcopo accedere. Quod ſi ambo ab Epiſcopo diſcordes in aliquo actu, ſeu interlocutoria, vel definitiva ſententia fuerint, tunc intra ſex dierum ſpatium cum Epiſcopo tertium eligant: & ſi in electione tertii etiam diſcordent, ad viciniorem Epiſcopum electio devolvatur, & juxta eam partem, cum qua tertius convenit, articulus, in quo erat diſcordia, terminetur: alias proceſſus, & inde ſecuta nulla ſint nulloſque producant juris effectus. In criminibus tamen ex incontinentia provenientibus, de qua in decreto, de concubinariis, & in atrocioribus deli- *c. Qualiter in 2. de ac. &c. Tuo de pœn.* ctis, depoſitionem, aut degradationem, requirentibus, ubi de fuga timetur, ne judicium eludatur, & ideo opus ſit perſonali detentione, poſſit initio

o ſolus Epiſcopus ad ſummariam informationem, & neceſſariam detentionem procedere; ſervató tamen in reliquis ordine præmiſſo. In omnibus autem caſibus ea ratio habeatur, ut juxta qualitatem delicti, ac perſonarum, delinquentes ipsi in loco decenti cuſtodiantur. Epiſcopis præterea ubique is honor tribuatur, qui eorum dignitati par eſt: eiſque in Choro, & in Capitulo, in Proceſſionibus, & aliis actibus publicis sit prima ſedes, & locus, quem ipsi elegerint, & præcipua omnium rerum agendorum authoritas. Qui si aliquid Canonicis ad deliberandum proponant, nec de re ad ſuum, vel ſuorum commodum ſpectanda agatur; Epiſcopi ipsi Capitulum convocent, vota exquirant, & juxta ea concludant. Abſente vero Epiſcopo, omnino hoc ad iis de Capitulo; ad quos hoc de jure, vel conſuetudine ſpectat, perficiatur, nec ad id Vicarius Epiſcopi admittatur. Cæteris autem in rebus Capituli jurisdictio, & poteſtas, si qua eis competit, & bonorum adminiſtratio ſalva, & intacta omnino relinquatur. Qui vero non obtinent dignitates, nec ſunt de Capitulo, ii omnes in causis Eccleſiaſticis Epiſcopo ſubjiciantur; non obſtantibus, quoad ſupradicta, privilegiis, etiam ex fundatione competentibus, nec non conſuetudibus, etiam immemorabilibus, ſententiis, juramentis, concordiis, quæ tantum ſuos obligent authores, ſalvis tamen in omnibus privilegiis. quæ Univerſitatibus Studiorum generalium, ſeu earum perſonis ſunt conceſſa. Hæc autem omnia, & singula in iis Eccleſiis locum non habeant in quibus Epiſcopi, aut eorum Vicarii ex Conſtitutionibus, vel privilegiis, aut conſuetudinibus, sive concordiis, ſeu quocumque alio jure majorem habent poteſtatem, authoritatem, ac jurisdictionem quam præſenti decreto sit comprehenſum, quibus ſancta Synodus derogare non intendit.

Con. Cart. 4. c. 3. c. Epiſc. in Eccleſiis 95. diſt.

c. Novit cum ſeq. de his, quæ fiunt a Praelato ſine cap. conſ.

CAPUT VII.

CUm in beneficiis Eccleſiaſticis ea, quæ hæreditariæ ſucceſſionis imaginem referunt, ſacris Conſtitutionibus sint odioſa, & Patrum decretis contraria; nemini in poſterum acceſſus, aut regreſſus, etiam de conſenſu, ad beneficium, eccleſiaſticum cujuſcumque qualitatis concedatur, nec ha-

c. Plerique, & ad Apoſt. 8. q. 2. c. ex tranſmiſſa, & c. ad exſtirpandas

ſucceſſiones, de fil. presby. c. quia cler. & c cum nos de jur. patr. c. 36 haec, de decret. Conc. Rom. tempore Hilarii, c. 4. & Lateran. 3. c. 16. v conſt. s. Pii V. Romani, 1571. ſuper ſeſſ. 21. de reform. c. 6. c. ſcripſit, & c. quamvis, 7. q. 1. Super ſeſſ. 7. de reform. c. 1. & 3. & ſeſſ. 23. de ref. c. 2.

C. quieſcamus, 2. 4. diſt. ea. Archidiaconi 85. diſt. c. volumus, 87. diſtin. c. Mos eſt, 12. q. 2. c. Quoniam 16. n. 1. Matt. 25

Sup. ſeſſ. 7. cap. ult.

ctenus conceſſi ſuſpendantur, extendantur, aut transferantur. Hocque decretum in quibuſcumque beneficiis Eccleſiaſticis, & etiam in Cathedralibus Eccleſiis ac in quibuſcumque perſonis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, locum habeat. In coadjutoriis quoq; cum futura ſucceſſione idem poſthac obſerveter, ut nemini in quibuſcumque beneficiis Eccleſiaſticis permittantur. Quod ſi quando Eccleſiæ Cathedralis, aut Monaſteriis urgens neceſſitas, aut evidens utilitas poſtulet, Prælato dari Coadjutorem, is non alias cum futura ſucceſſione detur, quam hæc cauſa prius diligenter a Sanctiſſimo Romano Pontifice ſit cognita, & qualitates omnes in illo concurrere certum ſit, quæ a jure, & decretis hujus ſanctæ Synodi in Epiſcopis, & Prælatis requiruntur, alias conceſſiones ſuper his factæ ſubreptitiæ eſſe cenſeantur.

ADmonet Sancta Synodus quoſcumque eccleſiaſtica beneficia ſæcularia, ſeu regularia obtinentes, ut hoſpitalitas officium, a ſanctis Patribus frequenter commendatum, quantum per eorum proventus licebit, prompte, benigneque exercere aſſueſcant; memores, eos qui hoſpitalitatem amant, Chriſtum in hoſpitibus recipere. Illis vero, qui poſpitalia vulgu nuncupata, ſeu alia pia loca ad peregrinorum, infirmorum, ſenum, pauperumve uſum præcipue inſtitutam, in commendam, adminiſtrationem, aut quemcumque titulum, aut etiam Eccleſiis ſuis unita, obtinent; vel ſi Eccleſiæ Parochiales hoſpitalibus forte unitæ, aut in hoſpitalia erectæ, earumque patronis in adminiſtrationem conceſſæ ſint; præcipit omnino, ut impoſitum illis onus, officiumve adminiſtrent, atque hoſpitaliatem, quam debent, ex fructibus ad id deputaris acto exerceant, juxta Conſtitutionem Concil. Vinnenſis, alias in hac eadem Synodo ſub felic. recordat. Paulo III. innovatum, quæ incipit: Quia contingit. Quod ſi hoſpitalia hæ certum peregrinorum, aut infirmorum, aut aliarum perſonarum genus ſuſcipiendum fuerint inſtituta, nec in loco, ubi ſunt dicta hoſpitalia, ſimiles perſonæ, aut perpaucæ reperiantur, mandat adhuc, ut fructus illorum in alium pium uſum, ut eorum inſtitutioni proximior ſit, ac pro loco, & tem-

tempore utilior, convertantur, prout Ordinario cum duobus de Capitulo, qui rerum uſu peritiores ſint, per ipſum deligendis, magis expedire viſum fuerit: niſi aliter forte, etiam in hunc evenum, in eorum fundatione, aut inſtitutione fuerit, curet ſum.: quo caſu, quod ordinatum fuit, obſervari curet Epiſcopus; aut, ſi id non poſſit, ipſe, prout ſupra, utiliter provideat. Itaque ſi prædicti omnes, & ſinguli, cujuſcumque ordinis, & religionis, & dignitatis, etiamſi laici fuerint, qui adminiſtrationem hoſpitalium habent, non tamen regularibus ſubjecti, ubi viget regularis obſervantia, ab Ordinario moniti hoſpitalitatis munus, adhibitis omnibus, ad quæ tenentur, neceſſariis te ipſa obire ceſſaverint, non ſolum per eccleſiaſticas cenſuras, & alia juris remedia ad id compelli poſſint; ſed etiam hoſpitalis ipsius adminiſtratione, curave perpetuo privari poſſit, aliique eorum loco ab iis, ad quos ſpectabit, ſubſtituautur. Et prædicti nihilominus, etiam ad fructuum reſtitutionem, quos contra ipſorum hoſpitalium inſtitutionem perceperunt, quæ nulla eis remiſſione, aut compoſitione idulgiatur, in foro conſcientiæ teneantur; nec adminiſtratio, ſeu gubernatio hujuſmodi locorum uni, eidem perſonæ ultra triennium deinceps committatur, niſi aliter in fundatione cautum reperiatur; non obſtante, quoad omnia ſupradicta, quacumque unione, exemptione, & conſuetudine in contrarium, etiam immemorabili, ſeu privilegiis, aut indultis quibuscumque.

CAPUT IX.

SIcuti legitima patronatuum jura tollere, piasque fidelium voluntates in eorum inſtitutione violare, æquum non eſt: ſic etiam, ut hoc colore beneficia eccleſiaſtica in ſervitutem, quod a multis imprudenter fit, redigantur, non eſt permittendum. Vt igitur debita in omnibus ratio obſervetur, decernit S. Synodus, ut titulus juris patronatus ſit *Sup. ſeſs.* 15.
& fundatione, vel dotatione, qui ex authentico *de reſ* c. 12.
documento, & aliis jure requiſitis oſtendatur, ſi- *c. pie mentis,*
ve etiam ex multiplicatis præſentationibus per *& ſeqq.* 16.
antiquiſſimum temporis curſum, qui hominum *q.* 7. *& c. non*
memoriam excedat, aliasve ſecundum juris di- *bis, de ſub.*
ſpoſitionem. In iis vero perſonis, ſeu Communi- *Patr.*

ſtatibus, vel Univerſitibus, in quibus id jus plerumque ex uſurpatione potius quæſitum præ ſumi ſolet, plenior, & exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur: nec immemorabilis temporis probatio aliter eis ſuffragetur, quam ſi præter reliqua ad eam neceſſaria, præſentationes, etiam continuatæ, non minori ſaltem, quam 50. annorum ſpatio, quæ omnes effectum ſortitæ ſint, authenticis ſcriptuis probetur. Reliqui patronatus omnes in beneficiis, tam ſæcularibus, quam Regularibus, ſeu Parochialibus, vel Dignitatibus, aut quibuſcumque aliis beneficiis in Cathedrali, vel Collegiata Eccleſia; ſeu facultates, & privilegia conceſſa, tam in vim patronatus, quam alio quocumque jure nominandi, eligendi, præſentandi ad ea, cum vacant, exceptis patronatibus ſuper Cathedralibus Eccleſiis competentibus, & exceptis aliis, quæ ad Imperatorem, & Reges, ſeu Regna poſſidentes, alioſque ſublimes, ac ſupremos Principes, jura Imperii in dominiis ſuis habentes, pertinent. & quæ in favorem Studiorum generalium conceſſa ſunt, in totum prorſus abrogata, & irrita cum quaſi poſſeſſione inde ſecura intelligantur; Beneficiaque hujuſmodi, tanquam libera, a ſuis collatoribus conferantur, ac proviſiones hujuſmodi plenum effectum conſequantur. Ad hæc liceat Epiſcopo, præſentatos a patronis, ſi idonei non fuerint, repellere. Quod ſi ad inferiores inſtitutio
Sup. Seſſ.14. pertineat, ab Epiſcopo tamen juxta alias ſtatuta
c. 12. de ref. ab hac S. Synodo examinentur, alioquin inſtitutio ab inferioribus facta, irrita ſit, & inanis. Patroni autem beficiorum, ejuſcumque Ordinis, & Di-
Sup. ſeſ. 14. gnitatis, etiamſi Communitates, Univerſitates,
de ref. c. 13. Collegia quæcumque Clericorum, vel Laicorum
& ſeſ.24. de exiſtant; in perceptione fructuum, proventuum,
ref. c. 18. obventionum, quorumcumque beneficiorum, etiam, ſi vere de jure patronatus ipſorum ex fundatione & dotatione eſſent, nullatenus, nullave cauſa vel occaſione ſe ingerant, ſed illos libere Rectori, ſeu Beneficiato, non obſtante etiam quacumque conſuetudine, diſtribuendos dimittant. Nec dictum jus Patronatus, venditionis, aut alio quocumque titulo in alios contra Canonicas ſanctio-

nes

nes transferre præſumant; ſi ſecus fecerint, excommunicationis, & interdicti pœnis ſubjiciantur In ſuper acceſſiones, per viam unionis factæ de beneficiis liberis ad Eccleſias juriſpatronatus etiam Laicorum ſubjectas, tam ad Parochiales, quam ad alia quæcumque beneficia, etiam ſimplicia, ſeu dignitates, vel hoſpitalia, ita ut prædicta beneficia libera ejuſdem naturæ cum iis, quibuſcumq; uniuntur, efficiantur, atque ſub jure patronatus conſtituantur. Hæ, ſi nondum plenarium ſortitæ ſint effectum, vel deinceps ad cujuſvis inſtantiam fient, quacumque authoritate, etiam Apoſtolica conceſſæ fuerint, ſimul cum unionibus ipſis per ſubreptionem obtentæ intelligantur, non obſtante quacumque in iis verborum forma, ſeu derogatione, quæ habeatur pro expreſſa; nec executioni amplius demandentur; ſed beneficia ipſa unita, cum vacaverint, libere, ut antea, conferantur. Quæ vero a 40. annis citra factæ effectuum, & plenam incorporationem ſunt conſecutæ; hæ nihilominus ab Ordinariis, tanquam a Sede Apoſtolica delegatis, revideantur, & examinentur: ac quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint, ſimul cum unionibus irritæ declarentur, ac beneficia ipſa, ſeparentur, & aliis conferantur. Similiter quoque patronatus quicumque in Eccleſiis, & quibuſcumque aliis beneficiis, etiam dignitatibus antea liberis, acquiſiti a quadraginta annis citra, & in futurum acquirendi, ſeu ex augumento dotis, ſeu ex nova conſtructione, vel alia ſimili cauſa, etiam authoritate Sedis Apoſt. ab iiſdem Ordinariis, uti delegatis, ut ſupra, qui nullius in his facultatibus, aut privilegiis impediantur, deligenter cognoſcantur, & quos non repeterint ob maxime evidentem Eccleſiæ, vel beneficii, ſeu dignitatis neceſſitatem legitime conſtitutos eſſe, in totum revocent, atque beneficia hujuſmodi ſine damno illa poſſidentium, & reſtituto patronis eo, quod ab eis idcirco datum eſt, in priſtinum libertatis ſtatum reducant, non obſtantibus privilegiis, conſtitutionibus, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.

c. un. ut Eccl. benef. ſine dimin. Conſ.

c. Quis clerici & c. de jur patr.

CAPUT X.

Quoniam ob malitioſam petentium ſuggeſtionem

nem, & quandoque ob locorum longinquitatem, perſonarum notitia, quibus cauſæ mandantur, uſque adeo haberi non poteſt, hincque interdum judicibus, non undequaque idoneis, cauſæ in partibus delegantur, ſtatuit Sancta Synodus, in ſingulis Conciliis Provincialibus, aut Diœceſanis, aliquot perſonas, quæ qualitates habeant, juxta Conſtitutionem Bonifaci VIII. quæ incipit: Statutum, & alioquin ad id aptas deſignari, ut præter Ordinarios locorum, iis etiam poſthac cauſæ eccleſiaſticæ, ac ſpirituales, & ad forum eccleſiaſticum pertinentes, in partibus delegandæ committantur. Et, ſi aliquem interim ex deſignatis mori contigerit, ſubſtituat Ordinarius loci cum conſilio Capituli alius in ejus locum uſque ad futuram Provincialem, aut Diœceſanam Synodum; ita ut habeat quæque Diœceſis quatur ſaltem, aut etiam plures probatas perſonas, ac, ut ſupra, qualificatas, quibus hujuſmodi cauſæ a quolibet Legato, vel Nuntio; atque etiam a Sede Apoſtolica committantur, alioquin poſt deſignationem factam, quam ſtatim Epiſcopi ad Summum Roman. Pontif. transmittant, delegationes quæcumque aliorum judicum aliis, quam his factæ, ſubreptitiæ cenſeantur. Admonet dehinc ſancta Synodus, tam Ordinarios, quam alios quoſcumque Judices, ut terminandis cauſis, quanta fieri poterit brevitate, ſtudeant, ac litigatorum artibus, ſeu in litis conteſtationes, ſeu alia parte judicii differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competenti alia ratione, occurrant.

Sup. ſeſſ. 14. de ref. c. 10. c. finem litibus, & c. fin. de do. & cont. c. 2. de re jud. & c. conſtitutus, de proc.

CAPUT X.

ca. preca. 10. q. 2. & c. 2 de precariis.

Magnam Eccleſiis perniciem afferre ſolet, cum earum bona, repræſentata pecunia, in ſucceſſorum præjudicium aliis locantur. Omnes igitur hæ locationis, ſi anticipatis ſolutionibus fiant, nullatenus in præjudicium ſucceſſorum validæ intelligantur; quocumque indulto, aut privilegio non obſtante; nec hujuſmodi locationes in Romana Curia, vel extra eam confirmantur. Non liceat etiam juriſdictiones eccleſiaſticas, ſeu facultates nominandi; aut deputandi Vicarios in ſpiritualibus locare; nec conductoribus per ſe, aut alios ea exercére; aliterque conceſſiones, etiam a Sede Apo-

c. 1. & 2. Ne Prælati vices ſuas.

Extravagan. ambitioſe, de reb. eccl. non alienand.

ſtolica

ſtolica factæ ſubreptitiæ cenſeantur. Locationes vero rerum eccleſiaſticarum, etiam authoritate Apoſtolica confirmatas, Sancta Synodus irritas decernit, quas a triginta annis citra, ad longum tempus, ſeu, ut in nonnullis partibus, ad viginti novem, ſeu bis viginti novem annos vocaant factas; Synodus Provincialis, vel deputandi ab ea, in damnum Eccleſiæ, & contra Canonicas ſanctiones contractas fuiſſe judicabunt.

CAPUT XII.

NOn ſunt ferendi, qui variis artibus, decimas Eccleſiis obvenientes ſubtrahere moliuntur, aut qui ab aliis ſolvendas temere occupant, & in rem ſuam vertunt. cum decimarum ſolutio debita ſit Deo, & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas invadunt. Præcipit igitur s. Synodus omnibus, cujuſcumque gradus, & conditionis ſint, ad quos decimarum ſolutio ſpectat, ut eas, ad quas de jure tenentur, in poſterum Cathedrali, aut quibuſcumque aliis Eccleſiis, vel perſonis, quibus legitime debentur, integre perſolvant. Qui vero eas aut ſubtrahunt, aut impediunt, excommunicentur, nec ab hoc crimene, niſi plena reſtitutione ſecuta, abſolvantur. Hortatur dehinc omnes, & ſingulos pro Chriſtiana charitate, debitoque erga Paſtores ſuos munere, ut de bonis ſibi a Deo collatis, Epiſcopis, & Parochis, qui tenuioribus præſunt Eccleſiis, large ſubvenire ad Dei laudem, atque paſtorum ſuorum, qui pro eis invigilant, dignitatem tuendam non graventur.

Concil. Mariſcon. 2. c. 5. & Ticin. ſub Leone IV. v. in ſacr. Exodi 22. & 23. Levitic. 27. Numero 18. Tob 1. Malach. 3. c. eccleſias, §. his ita 23. q. 1. c. decim. 16. cum ſeq. quaeſt. 7. c. Parochian. c. ex tranſmiſſ. & cap. tua, de decc. omnes decimae 16. q. 7. co. pervenit, c. non eſt, c. tua, & c. in aliquibus, de decim. Cle. 1. cod. tit. de ſeputtur. extra in 6.

CAPUT XIII.

DEcernit S. Synodus, ut quibuſcumque in locis jam ante annos 40. Quarta, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolvi, ac poſtea fuerit ex quocumque privilegio aliis Monaſteriis, Hoſpitalibus, aut quibuſcumque locis conceſſa, eadem poſt hac integro jure, & eadem portione, quæ ante dari eis ſolebat, Cathedralii, ſeu Parochiali Eccleſiæ perſolvatur; non obſtantibus conceſſionibus, gratiis, privilegiis, etiam Mari magno nuncupatis, aut aliis quibuſcumque.

CAPUT XIV.

Sup. ſeſſ. 24. c. 8. de reſor. Concil. Cart.

QUam turpe, ac Clericorum nomine, qui ſe divino cultui addixerunt, ſit indignum ut

im-

impudicitiæ ſordibus, immundoque concubinatu verſari, ſatis res ipſa, communi fidelium omnium offenſione, ſummoque Clericali militiæ dedecore teſtatur. Ut igitur ad eam, quam docet, continentiam, ac vitæ integritatem miniſtris Eccleſiæ revocentur; populuſque hinc eos magiſcat revereri, quo illos vita honeſtiores cognoverit, prohibet S. Synodus quibuscumque Clericis, ne concubinas, aut alias mulieres, de quibus poſſit haberi ſuſpicio, in domo, vel extra detinere, aut cum iis ullam conſuetudinem habere audeant, alioquin pœnis a ſacris Canonibus, vel Statutis Eccleſiarum impoſitis, puniantur. Quod ſi a ſuperioribus moniti, ab iis ſe non abſtinuerint, tertia parte fructuum, obventionum, ac proventuum, beneficiorum ſuorum quorumcumque, & penſionum ipſo facto ſint privati, quæ fabricæ Eccleſiæ, aut alio pio loco arbitrio Epiſcopi applicetur. Si vero in delicto eodem cum eadem, vel alia fœmina perſeverantes, ſecundæ monitioni adhuc non paruerint; non tantum fructus omnes, ac proventus ſuorum beneficiorum, & penſiones eo ipſo amittant, qui prædictis locis applicentur, ſed etiam a beneficiorum ipſorum adminiſtratione, quoad Ordinarius, etiam uti Sedis Apoſtol. delegatus, arbitrabitur, ſuſpendantur; &, si ita ſuſpenſi, nihilominus eas non expellant, aut cum iis etiam verſentur, tunc beneficiis, portionibus, ac officiis, & penſionibus quibuscumque Eccleſiaſticis perpetuo priventur, atq; inhabiles, ac indigni quibuscumque honoribus, dignitatibus, beneficiis, ac officiis in poſterum reddantur, donec poſt manifeſtam vitæ emendationem ab eorum Superioribus, cum iis ex cauſa viſum fuerit, ſuſpenſandum. Sed si, poſtquam eas ſemel dimiſerint, intermiſſum conſortium repetere, aut alias hujusmodi ſcandaloſas mulieres ſibi adjungere auſi fuerint, præter prædictas pœnas, excommunicationis gladio plectantur. Nec quævis appellatio, aut exemptio prædictam executionem impediat, aut ſuſpendat; ſupradictorumque omnium cognitio, non ad Archiaconos, nec Decanos, aut alios inferiores, ſed ad Epiſcopos ipſos pertineat, qui ſine ſtrepitu, & figura judicii, & ſo-

9. c. 17. Nicen. 1. c. 3. Matiſc. c. 1. Arel. 2. c. 3. Tolet. 8. c. 8. Brac. 1. c. 15. Turon. 2. c. 10. 11. & 12. & in Maguntia cum tem. Arnulphi, c. 30. & 19. c. interdixit, 32. d. c. Cum omnibus cap. volumus, &c Fœminas 81. d. c. 1. cu mul. ſeq. de cohab cle. & mulier Con. Lat. 1. c. 6.

c. 2. cu ſeq. de cohab. cle. & mul. c. ſi concubin. de ſen. excom. Conc. Aurel. 3. c. 4

& ſola facti veritate inſpecta, procedere poſſint. Clerici vero beneficia eccleſiaſtica, aut penſinnes non habentes, juxta delicti, & contumaciæ perſeverantiam, & qualitatem, ab ipſo Epiſcopo carceris pœna, ſuſpenſione ab ordine, ac inhabilitate ad beneficita obtinenda, aliisve modis, juxta ſacros canones, puniantur. Epiſcopi quoque (quod abſit) si ab hujuſmodi erimine non abſtinuerint, & a Synodo provinciali admoniti, ſe non emendaverint, ipſo facto sint ſuſpensi; &, si persiverent, etiam ad Ss. Rom. Pontificem ad eadem Synodo deferantur qui pro qualitate culpæ, per privationem, si opus erit, in eos animadvertat.

Supc.6.Con. Tol. 4. c.41. To.8.4.5.& 6.c.Si autem de cobab. cle- & mul. c.quorumdum 34. d. & c.ſi quiſpiam 81. d.Con.Aurel. 5 a.3.e.Presbyt. & c. Si quis amodo d. 81. Con.9. Tol. c.10. c. Propoſuisti, d.80. c. cum multae 16. q. 8. Conc.2. Lat. c. 21.

CAPUT XV.

UT paternæ incontinentiæ memoria a locis Deo conſecratis, quos maxime puritas, ſanctitaſq; decet, longiſſime arceatur, non liceat filiis clericorum, qui non ex legitimo nati ſunt matrimonio, in Eccleſiis, ubi eorum patres beneficium aliquod eccleſiaſticum habent, aut habuerunt, quodcumque, etiam diſſimile, beneficium obtinere, nec in dictis Eccleſiis quoquo modo miniſtrare, nec penſiones ſuper fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent, vel alias obtinerunt, habere. Quod si in præſenti pater, & filius in eadem Eccleſia beneficia obtinere reperiantur, cogatur filius ſuum beneficium resignare, aut cum alio permutare extra Eccleſiam intra trium menſium ſpatium, alias ipſo jure eo privatus exiſtat, & ſuper iis quæcumque diſpenſatio ſubreptitia cenſeatur. Ad hæc, reciprocæ resignationes, si quæ poſthac a parentibus clericis in favorem filiorum fient, ut alter alterius aeneficium conſequatur, in fraudem hujus decreti, & canonicarum ſanctionum factæ omnino cenſeantur; nec collationes ſecutæ vigore hujuſmodi resignationum, ſeu aliarum quarumcumque, quæ in fraudem factæ fuerint, ipsis clericorum filiis ſuffragentur.

c. 2. & fere per tot. de ſil. presbyt.

CAPUT XVI.

STatuit S. Synodus, ut eccleſiaſtica beneficicia ſæcularia, quocumque nomine appellentur, quæ curam animarum ex primæva eorum inſtitutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa deinceps in simplex beneficium, etiam aſſignata Vicario perpetuo congrua portione, non convertantur: non ob-

obſtantibus quibuſcumque gratiis, quæ ſuum plenarium effectum ſunt conſecutæ. In iis vero, in quibus contra earum inſtitutionem, ſeu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum tranſlata eſt, etiamſi in hoc ſtatu ab immemorabili tempore reperiantur, ſi congrua portio fructuum Vicario Eccleſiæ, quocumque nomine is appelletur, non fuerit aſſignata; ea quamprimum, & ad minus intra annum a fine præſenti Concilii, arbitrio Ordinarii, juxta formam decreti ſub fel. rec. Paulo II. aſſignetur. Quod ſi id commode fieri non poſſit, aut intra dictum terminum factum non erit; cum primum per ceſſum, vel deceſſum Vicarii, ſeu Rectoris, aut quomodolibet alterum eorum vacaverit, beneficium curam animarum, ac Vicarii nomen ceſſet, & in antiquum ſtatum reſtituatur.

Quantitatem portionis declarat Sanctus Pius V. conſtitut. Ad exequendum, 1567. Sup. ſeſſ. 7 de ref. c. 7.

CAPUT XVII.

NOn poteſt s. Synodus non graviter dolere, audiens, Epiſcopos aliquos ſui ſtatus oblitos, Pontificiam dignitatem non leviter dehoneſtare, qui cum Regum, Miniſtrum, Regulis, & Baronibus in Eccleſia & exara, indecenti quadam demiſſione ſe gerunt, & veluti iferiores miniſtri altaris, nimis indigne non ſolum loco cedunt; ſed etiam perſonaliter illis interveniunt. Quare hæc, & ſimilia deteſtans s. Synodu, ſacros Canones omnes, Conciliaque generalia; atque alias Apoſtolicas ſanctiones ad dignitatis Epiſcopalis decorem, & gravitatem pertinentes, renovando, præcipit, ut ab hujuſmodi in poſterum Epiſcopi ſe abſtineant, mandans eiſdem, ut tam in Eccleſia, quam foris, ſuum gradum, & ordinem præ oculis habentes, ubique ſe patre, & paſtores eſſe meminerint; reliquis vero tam Principibus, quam cæteris omnibus, ut eos paterno honore, ac debita reverentia proſquantur.

Vid. concil. Agath. c 33. & Brach. 1. 24. nec Epiſt. poſteriorem finunt. priori preponen. ca. Quanta, de Reg. cap. 4. Sup. ſeſſ. 6. c. Valentinian. 62. d. c. Epiſcop. in eccl. 95. diſtin. c. Quis dubites ca. Duo ſunt cum ſeq. 96. diſt. & c. Solitae, de major. & obedien. c. Requirit, & ca. Diſpenſationes 1. q. 7. c. ſi Rom. & c. enim vero 19 diſtin. c ſi

CAPUT XVIII.

SIcuti publice expedit, legis vinculum quandoque relalaxare, plenius evenientibus caſibus, & neceſſitatibus pro communi utilitate ſatisfiat, hic frequentius legem ſolvere, exemploque potius, quam certo perſonarum, rerumque delectu petentibus indulgere, nil aliud eſt, quam unicuique ad leges tranſgrediendas aditum aperire. Quapropter ſciant univerſi, ſacratiſſimos Canones exacte ab omnibus,

& quoad

& quoad ejus fieri poterit, indiſtincte obſervandos. Quod ſi urgens, juſtaq; ratio,& major quandoq; utilitas poſtulaverit, cum aliquibus diſpenſandum eſſe, id cauſa cognita, ac ſumma maturitate, atque gratis a quibuſcumque, ad quos diſpenſatio pertinebit, erit præſtandum, aliterque facta diſpenſatio ſubreptitia cenſeatur.

quis omnem, 1 q.7. de conſtitut. c. 1. de voto.

CAPUT XIX.

DEteſtabilis duellorum uſus, fabricante diabolo, introductus, ut cruenta corporum morte animarum etiam perniciem lucretur, ex Chriſtiano Orbe penitus exterminetur. Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocumque alio nomine Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris ſuis inter Chriſtianos conceſſerint, eo ipſo ſint excommunicati, ab jurisdictione, & domino civitatis, caſtri, aut loci, in quo, vel apud quem duellum fieri permiſerint, quod ab Eccleſia obtinent, privati intelligantur. &, ſi feudalia ſint, directis dominiis ſtatim acquirantur. Qui vere pugnam commiſerint, & qui eorum Patrini vocantur excomunicationis, ac omnium bonorum ſuorum proſcripionis, ac perpetuæ infamiæ pœnam incurrant; & ut homicidæ, juxta ſacros Canones, puniri debeant, & ſi in ipſo conflictu deceſſerint, perpetuo careant eccleſiaſtica ſepultura. Illi etiam, qui conſilium in cauſa duelli tam in jure, quam facto dederint; aut alia quacumque ratione ad id quemquam ſuaſerint; nec non ſpectatores excommunicationis, ac perpetuæ maledictionis vinculo teneantur, non obſtante quocumque privilegio, ſeu prava conſuetudine, etiam immemorabili.

c. Monomachiam 1. q. 4. c. 1. de torneamen.

De ea Nicolaus II. decretorum ſuorũ tit. 12. Bulla Greg. XIII. Adtollendum 1582. ex. endit ad duella privata c. 2. de cleric. pugnan. induel. de torneame. & de homic. per tot. Bulla Clem. VIII. illius vices, 1562. declaratur. & extenditur ca. ſin. de conſtit. ca. Boni 56. diſt. c. Principes, 23. qu. 5. ca. Concilio, § Hinc. 17. diſtin. c. Quis dubitet, ca. Duo ſunt 96. diſt. 1.

CAP. XX.

CUpiens S. Synodus, eccleſiaſticam diſciplinam in Chriſtiano populo non ſolum reſtitui, ſed etiam perpetuo ſartam tectam a quibuſcumque impedimentis conſervari, præter ea, quæ de eccleſiaſticis perſonis conſtituit, ſæculares quoque Principes officii ſui admonendus eſſe cenſuit; confidens, eos, ut Catholicos, quos Deus ſanctæ fidei, Eccleſiæque protectores eſſe voluit, jus ſuum Eccleſiæ reſtitutos, non tantum eſſe conceſſuros, ſed etiam ſubditos ſuos omnes ad debitum erga Clerum, Parochos, & Superiores Ordine reverentiam revocaturos, nec permiſſuros, ut officiales, aut inferiores

Ma-

Matt.10. Pii XI.epiſt.2.c. Pervenit 86. diſt c.Si quis ſuadente 17. q.4. Tot. tit. de immu.Eccleſiae c.Quaquam de cenſi.in 6. c. Felic. de pe.eod. Conc. Ticin. verſic.ſtatuimus, & verſ. ſancimus, Concil.Agriſ c. 9. Lat.ſub Leo.X.ſeſ.4. & 10. Plurima circa Eccleſia. immunitatem ſtatuis Gregor. XIV.in bulla cumalias 1590 c.Valentinianus 63. diſt. c. Eccleſ. in fin.98. d. ca. Conſtan.&c. ult.96.d. c.ſi. de rebus Eccleſ.non alienan.

Magiſtratus, Eccleſiæ, & perſonarum eccleſiaſticarum immunitatem, Dei ordinatione & Canonicis ſanctionibus conſtitutum, aliquo cupiditatis ſtudio, ſeu inconſideratione aliqua violent, ſed una cum ipſis principibus debitam ſacris Summorum Pontif. & Conciliorum conſtitutionibus obſervantiam præſtent Decernit itaque, & præcipit, ſacros Canones, & Concilia generalia omnia, nec non alias Apoſtol. ſanctiones, in favorem eccleſiaſt. perſonarum, libertatis eccleſiaſticæ, & contra ejus violatores editas; quæ omnia præſenti etiam decreto innovat, exacte ab omnibus obſervari debere. Præterea que admonet Imperatorem, Reges, Reſp. Principes, & omnes, & ſingulos cujuſcumque ſtatus, & dignitatis extiterint, ut, quo largius bonis temporalibus, atque in alios poſtata ſunt ornati, eo ſanctius, quæ eccleſiaſtici juris ſunt, tanquam Dei precipue, ejuſque patrocinio tecta venerentur, nec ab ullis Baronibus, Domicellis, Rectoribus, aliisve Dominis temporalibus, ſeu Magiſtratibus, maximeque miniſtris ipſorum principum lædi patiantur; ſed ſevere in eos, qui illius libertatem, immunitatum, atq; juriſdictionem impediunt, animadvertant: quibus etiam ipſimet exemplo ad piatatem, religionem, Eccleſiarumque protectionem exiſtant; imitantes anteriores optimos, religioſiſſimoque Principes, qui res Eccleſiæ ſua in primis autoritate, ac munificentia auxerunt, nedum ab aliorum injuria vindicarunt. Adeoque ea in re quiſque officium ſuum, ſedulò præſtet, quo cultos divinus devote exerceri, & prælati, cæterique clerici in reſidentiis, & officiis ſuis quieti, & ſine impedimentis, cum fructu, & ædificatione populi, permanere valeant.

CAPUT XXI.

Sup.ſeſſ.7. de reſ. in princ.

POſtremo ſancta Synodus omnia, & ſingula ſub quibuſcumque clauſulis, & verbis, quæ de morum reformatione, atque eccleſiaſtica diſciplina, tam ſub fel. rec. Paulo III. ac Julio III., quam ſub Beatiſſimo Pio IV. Pontificibus Maximis in hoc ſacro Concilio ſtatuta ſunt, declarat ita decreta fuiſſe, ut in his ſalva ſemper authoritas Sedis Apoſtolicæ, & ſit, & eſſe intelligatur.

De-

Decr. de continuande Seſſione in in diem ſequentem.

CUm ea omnia, quæ in præſenti Seſſione tractanda erant quia hora tarda eſt, commodè expediri non poſſint; propterea juxta id, quod in generali Congregatione a Patribus ſtatutum fuit, ea, quæ ſuperſunt, in diem craſtinam, hanc eandem Reſſionem continuando, differuntur.

Continuatio Seſſionis die 4. Decemb.

Decretum de indulgentiis.

CUm poteſtas conferendi indulgentias a Chriſto Eccleſiæ conceſſa ſit; atq; hujuſmodi poteſtare divinitus ſibi tradita, antiquiſſimis etiam temporibus illa uſa fuerit, ſacroſ ncta Synodus indulgentiarum uſum Chriſtiano populo maxime ſalutarem, & ſacrum Conciliorum authoritate probatum, in Eccleſia retinendum eſſe docet, & præcipit, eoſq; anathemate damnat, qui aut inutiles eſſe aſſerunt, vel ea sconcedenti in Eccleſia poteſtatem eſſe negat in his tamen concedendis moderationem, juxta veterem, & probatam in Eccleſia conſuetudinem, adhiberi cupit; nè nimia facilitate eccleſiaſtica diſciplina enervetur. Abuſus verò, qui in his irreſperunt, & quorum occaſione inſigne hoc indulgentiarum nomen ab hæreditis blaſphematur, emendatos, & correctos cupies, præſenti decreto generaliter ſtatuit, pravos quæſtus omnes pro his conſequendis, unde pluriſſima in Chriſtiano populo abuſuum cauſa fluxit, omnino abelendos. Ceteros verò, qui ex ſuperſtitione, ingnoratia, irreverentia, aut aliunde quomodocumque provenerunt; cum ob moltiplices locorum, & provinciarum, apud quas hi committuntur, corruptelas, commode nequeant ſpecialiter prohiberi; mandat omnibus Epiſcopi., ut ditigenter quiſque hujuſmodi abuſus Eccleſiæ ſtæ colligat, eoſque in prima Synodo provinciali referat, et aliorum quoque Epiſcoporum ſententia cognita ſtatim ad Summum Rom: Pont. deferantur, cujus authoritate & prudentia, quod univerſali Eccleſiæ expediet, ſtatuatur, ut ita Sanctarum Indulgentiarum munus piè, ſanctè, & incorruptè omnibus fidelibus diſpenſetur.

Matth. 16. Joan. 20 c. audivimus, & c. quodcumq; ligaveris 24 p. 1. c. Ut conſtitueretur 50. d. r. Adhuc, de pœn. d. 1. tot. tit. de pœn & remiſ. extra in 6. & in Clemen. Conc Ancirani. per multa capita Niocaeſar. c. 5. Nicaeni 2. c. 1 & 11 Cart. 4. 1. 75. agath. c. 00. Claromon. ſub Urban. l. c. 4 Lat. c. 11. Lug. 2. Greg. X. ſub Vienen Clem c. cum ex eo, de pœn. & remiſſ. Cle. Abuſion bus, de pœn. & remiſ. coufirmatur, conſt. Pii V. Et, i Dominici 2567. 2. Sup. ſeſſ. 1. de ref. c. 9.

O De

De deleƈtu cibornm, jejuniis, & diebus feſtis.

cap. non decet 12. d. Vigiliu in ep. ad Cutherum in fin. Felix 1. in ep. 3. can. Dudum 3. q. 6.

INſuper hortatur S.Synodus,& per SS.D.N., atq; Salvatoris adventum, Paſtores omnes obteſtatur, un tanquam boni milites illa omnia ,quæ S.R. Eccl. omnium Eccleſiarum mater, & magiſtra ſtatuit, necnon ea, quæ tam in hoc Concilio, quam in aliis œcumenicis ſtatuta ſunt, quibuſcumque fidelibus ſeddulò commendent ; omnique diligentia utantur, ut illis omnibus, & iis præcipuè ſint obſequentes , quæ ad mortificandam carnem conducunt , ut ciborum delectus, & jejunia, vel etiam, quæ faciunt ad pietatem augendam , ut dierum feſtorum devota , & religioſa celebratio; admonentes populos crebro obedire Præpoſitis ſui, quos qui audiunt, Deum remuneratorem audiunt, qui vero contemnunt, Deum ipſorum ultorem ſentient .

c. qui ſuis, 63. d. c. quia frater ſeq. 1. Lucae 10. Heb. 13.

De indice librorum, Catechiſ. Breviar. & Miſſali.

Sup. ſeſſ. 28. in prin. vide Regulas libror. prohib. inf. Sup. ſeſſ. 24. c. 7. de refor. vide Conſt. Pii V. Superni 1571. Clemen. VIII. cum in Eccleſia, 1602. & Urb. VIII Divinam 1631.

SAcroſancta Synodus in 11.Seſſ. ſub SS.N.D.Pio IV. celebrata dilectis quibuſdam Patribus commiſit , ut de variis cenſuris , ac libris, vel ſuſpectis , vel pernicioſis, quid facto opus eſſet, conſiderarent ; atque ad ipſam S. Synodum referrent : audiens nunc, huic operi ab eis extremam manum impoſitam eſſe , nec tamen ob librorum varietate , & multitudinem , diſtincte , & commode poſſit a Sancta Synodo dijudicari ; præcipit, ut, quidquid ab illis præſtitum eſt, Sanctiſſ. Romano Pontifici exhibeatur , ut ejus judicio , atque authoritate terminetur , & evulgetur. Idemque de Cathechiſmo a Patribus , quibus illud mandatum fuerat, & de Miſſali , & Breviario fieri mandat .

De loco Oratorum.

Sup. ſeſ. 6. in fin.

DEclarat S. Synodus , ex loco aſſignato Oratoribus tam eccleſiaſticis , quam ſæcularibus , in ſedendo , incendendo,aut quibuſcmque aliis actibus, nullum cuiquam eorum factam fuiſſe præjudicium ; ſed omnia illorim , & Imperatoris, Regum , & Rerumpub., ac Principum ſuorum jura , & prærogativas illæſas, & ſalves eſſe, in eodemque ſtatu permanere , prout ante præſens Concilium reperiebantur .

De recipiendis, & obſervandis decretis Concilii.

TAnta fuit horum temnorum calamitas , & næreticorum inveterata malitia , ut nihil tam

clarum

clarum in fide noſtra aſſenda unqu m fuerint , aut
tam certò ſtatutum, quod non humani generis hoſte
ſuadente , illi errore aliquo contaminaverit : ea-
propter S. Synodus id potiſſimum curavit , ut præ-
cipuos hæreticum noſtri temporis errores damna-
ret , & anathematizaret ; veramque , & Catholi-
cam doctrinam traderet, & docere, prout dam navit ,
anathematizavit , & definivit . Cumque tamdiu tot
Epiſcopi , ex variis Chriſtiani Orbis provinciis
evocati , ſine magna gregis ſibi commiſſi jactura , &
univerſali periculo ab Eccleſiis abeſſe non poſſint ,
nec ulla ſpes reſtet , hæreticos , toties , fide etiam
publica , quam deſiderarunt , invitatos , & tamdiù *Supe. ſeſſ.* 13.
expectatos , huc amplius adventuros ; ideoque tan- 15. & 18.
dem huic Sacro Concilio finem imnonere neceſſe ut ;
fugereſt nunc , ut Principes omnes , quod facit , *Idem in fine*
in Domino moneat , ad operam ſuam ita præſtan- *quatuor. pri-*
dam , ut quæ ab ea decreta ſunt , ab hæreticia de- *morum Cano.*
pravari , aut violari non permittant ; ſed ab his , *gener. Nic.*
& omnibus devote recipiantur , & fideliter obſer- *Coſtant.*
ventur. Quod ſi in his recipiendis aliqua difficul- *Epheſ.&*
tas oriatur , aut aliqua inciderint , quæ declaratio, *Calced. Ne*
nem (quod non credit) , a t definitio em poſtulen , *quis juramen*
præter alia remedia, in hoc Concilio inſtatura , confi- *to ſe ad-*
dit S.Synodts,BeatiſſimumRom.Pont.curaturum,ut *ſtringat ad-*
vel evoc tis ex illis præſertim provinciis , unde *verſus Con-*
difficultas orta fuerit , iis , quos eidem negotio tra- *Decreta ve*
ctando viderit expedire, vel etiam Concilii genera- *tat Gregor*
lis celebratione , ſi neceſſarium judicaverit,vel com- XIII. *in*
modiore quacumque ratione ei viſum fuerit , Pro- *bulla inter*
vinciarum neceſſitatibus, pro Dei gloria, & Eccleſiæ *Apoſtolicas*
tranquillitate conſulatur . 1584.

De recit andis Decretis Concil i ſub Paulo III. *& Julio* III. *in Seſſione .*

Quoniam diverſis temporibus , tam ſub fel. rec. *Sup.ſ.ſſ.* 5.6.
Paulo III. quam Julio III. multa in hoc ſacro Con- 13. & 14.
cilio quoad dogmata , ac morum reformationem
ſtatuta , & definita ſunt ; vult S. Synodus , ut illa *Juxta Gelaſ.*
nunc recitentur , & legantur . *Recita ſunt.* *Pp.ſup. Con-*

De fine Concilii , & confirmatione petenda à *cil. Chalc.&*
SS. Domenico noſtro. *Pelagium*

Illuſtriſſ. Domini , Reverendiſſimique Patres , *Pi.* II. *in*
Placet ne vobis , ut ad laudum Dei Omnipotentis *epiſt. decre-*
 unic *tur , &*

Marcellus huic ſacræ Oecumenicæ Synodo finis imonatur; &
in ep. decre- omnium, & ſingulorum, quæ tam ſub fel. rec. Pau-
tali ad Eppiſ. lo III. & Julio III. quam ſub SS. Domino noſtro Pio
An. tioch. IV. Rom. Pontificibus, in ea decreta, & definita
provin. & ſunt, confirmatio nomire S. huic Synodi Apo-
Con. ad Le- ſtolicæ Sedis Legatos, & Præsidentes a Beatiſſimo
in. fin in epi. Romano Pontifice petatur, *Reſenecrunt*. Placet
Con. Chalc. *Poſtmodum Illuſtriſſimus, & Reverendiſſimus Cardi-*
in Pp. c. *Sinalis Moronus, Primus Legatus, & Praeſidens benedi-*
Romanorum cens. *S. Synodo, dixit poſt gratias Deo acta, Reve-*
Diſt. 19. *rendiſſimi Patres ite in pace. Qui reſponderunt Amen.*

ACCLAMATIONES PATRUM.

IN FINE CONCILII.

CARDINALIS A LOTHALINGIA

Beatiſſimo Pio Papæ, & Domino Noſtro, Sanctæ univerſalis Ecclesiæ Pont. multi anni, æterna memoria.

RESPONSIO PATRUM:

DOmine Deus, Sanctiſſimum Patrem diutiſſime Ecclesiæ tuæ conſerva, multos annos.

Card. Beatiſſimorum Summorum Pontificum animabus, Pauli III. Julii III. quorum authoritate hoc ſacrum generale Conciliorum inchoatum eſt, paxa Domino, & æterna gloria, atque facilius in luce Sanctorum.

Reſp. Memoria in benedictione ſit.

Card. Caroli E. Imperatoris, & Serentiſſimorum Regum, qui hoc univerſale Concilium promoverunt, & protexerunt, memoria in benedictione ſit.

Reſp. Amen. Amen.

Card Serentiſſimo Imperatori Ferdinando, ſemper Auguſto, Orthopoxo, & pacifico, & omnibus Regibus Reipubl. & Principibus noſtri multi anni.

Reſd. Pium, & Chriſtianum Imperatorem, Domine, conſerva, Imperator Cœleſtis, terrenos Reges rectæ fidei conſervatores, cuſtodi.

Care. Apoſtolicæ Romanae Sedis Legatis, & in hac Synodo Praeſi detibus, cum multis annis magnae gratiae.

Reſp. Magnas gratias: Dominus retribuat.

Card. Reverendiſſimis Cardinalibus, & Illluſtribus Oratoribus.

Reſp.

Reſp. Magnas gratia, multos annos.
Card. Sanctiſſ. Epiſcopis vita, & felix ad Eccleſias ſuas reditus.
Reſp. Præconibus veritatis perpetua memoria, Orthodoxa Senatui multos annos.
Card. Sacroſancta Oecumenica Tridentina Synodus ejus ſi lem confiteamur, ejus decreta ſemper ſervemus.
Reſp. Semper confiteamur, ſemper ſervemus.
Card. Omnes ita credimus: omnes id ipſum ſentimus: omnes conſe tientes, & amplectentes ſubſcribimus. Hæc eſt fides B. Petri, & Apoſtolorum; hæc eſt fides Fatruum, hæc eſt fides Ortohodoxorum.
Reſp. Ita credimus; ita ſentimus; ita ſubscribimus.
Card. His decretis inhærentes, digni reddamur miſericordiis, & gratie primi, & magni ſupremi Sacerdotis Jeſu Chriſti Dei, intercedente ſimul inviolata Domina noſtra Sancta Deipara, & omnibus Sanctis.
Reſp. Fiat, Fiat, Amen. Amen.
Card. Anathema cunctis hæreticis.
Reſp. Anathema, anathema.

Poſt hæc mandatum fuit a legatis, & præſidentibus ſuo pœna excommunicationis omnibus patribus, ut antequam diſcederent a Civitate Tridentina, ſubſcriberent manu propria decretis Concili; aut ea per puplicum Inſtrumentum approbarent. Qui omnes deinde ſubſcripſerunt, & fuerunt numero CCIV. videlicet, Legati IV. Cardinales II. Patriarchæ III. Archiepiſc. XXV. Epiſc. CLXVIII. Abbates VII. Precuratores abſentium cum legitimo mandato XXXIX. Generales Ordinum VII.

LAUS DEO.

Concordat cum ſuo originati, in cujus fidem ſubſcribimus.

Ego Angelus Maſſarellus, Epiſcopus Theleſinus, Sacri Concilii Tridentini Secretarius.

Ego Marcus Antonius Peregrinus, Comenſis, ejuſdem Concilii Notarius.

Ego CynthiusPamphilius clerichus Camarenenſis Diœceſis, ejuſdem Concilii Notarius;

CONFIRMATIO CONCILII.

NOs Alexander S. Laurentii in Damoſa Diaconus Cardinalis de Farneſio S. R. E. Vicecancellarius, fidem facimus, & atteſtamur, qualiter hodie die Mercurii 26. Januari M. D. LXIV. Pontificatus Sanctiſſimi Domini noſtri D. Pii, divina prodentia Papæ Quarti, anno quinto, in Conſiſtorio ſecreto apud S. Petrum Reverendiſſ. DD. mei, Cardina-

las Moronus, & Simoneta, nuper reveru a Sacro Concilio Tridentino, cui uti Sedis Apoſtolicæ Legati præerant, petierunt ab eodem Sanctiſſimo Domino noſtro, ut infra.

Beatiſſime Pater, in decreto ſuper fine Conc. Oecumenici Tridentini, pridie nonas Decemb. præteriti publicato, ſtatetum fuit, ut per Sanctitatis Voſtræ, & Sanctæ Sedis Apoſt. Legatos, & Præſidentes peteretur nomine dicti Conc. a Sanctitate Veſtra confirmatio omnium, & ſingulorum, quæ tam ſub fel. rec. Paul. III. & Julio III. quam ſub ſanctitate veſtra in eo decreta, & definita ſunt. Quapropter nos Joannes Cardinalis Moronus, & Ludovicus Cardinalis Simoneta, qui tunc Legati, & Præſidentes eramus. volentes exequi, quod in dicto decreto ſtabilitum fuit, humiliter petimus nomine dicti Concilii Oecumenici Tridentini, ut Sanctitas Veſtra dignetur confirmare omnia, & ſingula, quæ tam ſubfel. rec. Paulo III. & Julio III. quam ſub Sanctitate veſtra in eo decreta, & definita ſunt.

Quibus auditis Sanctitas ſua, viſo, & lecto tenore dicti decreti, & habitis votis Reverendiſs. DD. meorum Cardinalium, reſpondit per hæc verba.

Petitioni, nomine Concilii Oecumenici Tridentini ſuper ejus confirmatione per dictos Legatos nobis factæ annuentes, omnia, & ſingula, quæ in dicto Concilio, tam ſub fel. recor. Paulo III. & Julio III. prædeceſſoribus noſtris, quam Pontificatus noſtri tempore decreta, & definita ſunt, authoritate Apoſtolica, etiam de venerabilium Fratrum noſtrorum Cardinalium conſilio, & aſſenſu, matura cum illis deliberatione præhabita, confirmamus, atque ab omnibus Chriſti fidelibus recipi, & inviolabiliter obſervari mandamus, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Ita eſt A. Card. Farneſius Vicecancellarius.

BULLA S. D. N. PII
DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ IV.
Super Confirmatione
OECUMENICI CONCILII TRID.

Pius Epiſcopus ſervus ſervorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

BENEDICTUS Deus, & Pater Domini Noſtri Jeſu Chriſti, Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, qui reſpicere dignatus Eccleſiam ſuam ſanctam, tot procellis, & tempeſtatibus agitatam, atque vexa-

tam, & gravibus in dies laborantem, apto tandem ei ſubvenit, optatoque remedio. Ad plurimas, & pernicioſiſſimas hæreſes extirpandas, ad corrigendos mores, & reſtituendam Eccleſiaſticam diſciplinam, ad pacem, & concordiam Chriſtiani populi procurandam indictum jampridem in Civitate Tridentina Oecumenicum, & generale Concilio a piæ memoriæ Paulo III. prædeceſſore noſtro, & Seſſionibus aliquot habitis cœptum fuerat; ab ejus autem ſucceſſore Julio III. in eandem urbem revocatum, poſt alias Seſſiones celebratas, variis impedimentis, & difficultatibus objectis, tum quidem peragi potuerat: itaque diutius intermiſſum fuerat, non ſine maximo mœrore piorum omnium, cum quotidie magis Eccleſiam ejuſdem remedium imploraret. Nos autem poſt ſuſceptum Sedis Apoſtolicæ regimen tam neceſſarium, ac ſalutare opus, ſicut paſtoralis ſollicitudo monebat, divinæ miſericordiæ fiducia pertinere aggreſſi, adjuti pio ſtudio chariſſimi in Chriſto filii noſtri Ferdinandi Romani Imperatoris electi, & aliorum Chriſtianorum Regum, Rerumpublicarum, ac principum, tanSem conſecuti ſumus, quod nec diurni, nec nocturnis curis elaborare deſtitmus, quodque a patre luminum aſſidue precasi ſumus. Cum enim eam in Urbem undique ex Chriſtiani nominis nationibus conveniſſet, noſtris convocala litteris, & ſud etiam ipſorum pietate excitata, Epiſcoporum, & aliorum inſignium prælarerum maxima, & Oecumenico Concilio digna frequeneia, a præter plurintos alics pios, ac ſacrarum litterarum ſcientia, divinique, & humani juris cognitionione præſtantes viros, præſidentibus ipſi Synodo Sedis Apoſtolicæ Legatis, nobis adeò concilio libertati faventibus, ut etiam de rebus Sedi Apoſtolicæ propriæ reſervatis, libetum ipſi concilio arbitrium per litteras ad Legatos noſtros ſctiptas, ultrò permiſerimus, quæ de Sacramentis, & aliis rebus, quaquidem neceſſariæ viſæ ſint, tractandæ, definiendæ, & ſtatuendæ reſtabant, ad confutandas hæreſes, ad tollendos abuſus, & emendos mores, a ſacroſancta Synodo ſumma libertate, diligentiaaque tractata, & accurarè, ac maturè admdum definita, explicata, ſtetuta ſunt. Quibus rebus peſectis, concilium tanta omnium, qui illi interfuerunt, concordia peractum fuit, ut conſenſum cum planè a Domino effectum fuiſſe conſtiterit; idque in noſtris, atque ommium oculis valdè mirabile fuerit. Pro quo tam ſingulari Dei munere ſupplicationes ſtatim in alma hac Urbe indiximns, quæ magna cleri, & populi pietate celebratæ fueront, laudeſque, & gratiæ Divinæ Majeſtati merito perſolvendas curavimus; cum ejusmodi Concili exitus ſpem magnam, & propè certam attuleri

ſore, ut majores in dies fructus ad Eccleſiam ex ipſius decretis, conſtitutionibuſque perveniant. Cum autem ipſa ſancta Synodo pro ſua erga Sedem Apoſtolicam reverentia, antiquorum etiam Conciliorum veſtigiis inhærense decretorum ſuorum omnium, quæ noſtro, & prædeceſſorum noſtrorum tempore facta ſunt, confirmationem a nobis petierit, decreto de ea re in publica Seſſione facto: Nos, ex Legatorum litteris pritus, deine poſt reditum eorum ex iis, quæ Synodi nomine diligenter retulerunt, poſtulatione ipſius Synodi cognita, habita ſuer hac re cum venerabilibus fratribus noſtris S. Romanæ Eccleſiae Cardinalibus, deliberatione matura, ſanctique Spiritus in primis auxilio invocato; cum ea decreta omnia Catholica, & Populo Chriſtiano utilia, ac ſalutaria eſſe cognoviſſemus, ad Dei Omnipotentis laudem, de eorundem fratrum noſtorum conſilio, & aſſenſu, in conciſtorio noſtro ſecreto, illa omnia, & ſingula authoritate Apoſtolica hodie confirmavimus, & ab omnibus Chriſti fidelibus ſuſcipienda, ac ſervanda eſſe decrevimus; ſicut harum quoque litterarum tenore, ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & ſuſcipi, obſervarique decernimus. Mandamus autem in virtute ſanctae Obedientiae, & ſub pœnis eſacris Canonibus conſtitutis, aliiſque graviorihus etiam privationis, arbitrio noſtro infligendis, univerſis, & ſingulis venerabilibus Fratribus noſtris. Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis quibuſvis Eccleſiarum Praelatis, cujuscumque ſtatus, gradus, ordinis, & dignitatis ſint, etiamſi Cardinalatus honore praefulgeant, ut eadem decreta, & ſtatuta in Eccleſiis ſuis, Civitatibus, & Diœceſibus, in judicio, & extra judicium diligenter obſervent; & a ſubditis quiſque ſuis, ad quod quomodolibet pertinent inviolabiliter faciant obſervari: contradictores quoslibet, & contumaces, per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, etiam in ipſis decretis contentas, appellatione poſtpoſita compeſcendo, invocato etiamſi, ſi opus fuerit, brachii ſaecularis auxilio: Ipſum vero chariſſimum filium noſtrum Imperatorem electum, caeteroſque Reges, Reſpublicas, ac Principes Chriſtianos monemus, & per viſcera miſericordiæ Domini noſtri Jeſu Chriſti obteſtamur, ut qua pietate Concilio per Oratores ſuos affuerunt, eadem pietate, ac pari ſtudivini honori, & populorum ſuorum ſalutis cauſa, pro Sedis quoque Apolicæ, & ſacræ Synodi reverentia, ad ejuſdem Concilii exequenda, & obſervanda decreta Prælatis, cum opus fuerit, auxilio, & favore ſuo adſint, neque adverſantes ſanæ, ac ſalutari Concilii doctrinæ, opiniones a populi ditionis ſuæ recipi permittant, ſed eas penitus interdicant

dicant. Ad vitandam præterea perverſionem, & confuſionem, quæ oriri poſſet, ſi unicuique liceret, prout ei liberet, in decreta Concilii commentarios, & interpretationes ſuas edere; Apoſtolica authoritate inhibemus omnibus, tam Eccleſiaſticis perſonis cujuscumque ſint ordinis, conditionis, & gradus, quam laicis quocumque honore, ac poteſtate præditis, Prælatiis quidem ſub interdicti ingreſſus eccleſiæ, aliis vero, quicumque fuerint, ſuo excommunicationis latæ ſententiæ pœnis, ne quis ſine authoritate noſtra audeat ullos commentarios, gloſſas, annotationes, Scholia, ullumve omnino interpretationis genus ſuper ipſius Concilii decreti quocumque modo edere, aut quidquam quocumque nomine, etiam ſub prætextu majorum decretorum corroborationis aut executionis, aliove quæsito colore, ſtatuere. Si cui vero in eis aliquid obſcurius dictum, & ſtatutum fuiſſe, eamque ob cauſam interpretatione, aut deciſione aliqua egere viſum fuerit, aſcendat ad locum, quem Dominus elegit, ad Sedem videlicet Apoſtolicam, omnium fidelium magiſtram, cujus authoritatem etiam ipſa ſancta Synodus tam reverenter agnovit. Nos etiam difficultates, & controverſias, si quæ ex eis decretis ortæ fuerint, nobis declarandas, & decidendas, quemadmodum ipſa quoque s. Synodus decrevit, reſervamus; parati ſicut ea de nobis merito confiſa eſt, omnium Proviciarum neceſſitatibus, ea ratione, quæ commodior nobis viſa fuerit, providere. Decernentes nihilominus irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ut hæc autem ad omnium notitiam perveniant, neque quis excuſatione ignorationis uti poſſit, volumus, & mandamus, ut hæ litteræ per aliques Curiæ noſtræ Curſore in Basilica Vaticana Principis Apoſtolorum: & in Eccleſia Lateranensi tunc, in eis populus, ut miſſarum ſolemnibus intersit, congregari ſolet, palam, & clara voce recitentur, & poſtquamquam recitatæ fuerint, ad valvas earum Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apoſtolicæ, & in loco ſolito Campi Floræ affigantur; ibique, ut legi, & omnibus innoteſcere posſint, aliquantiſper relinquantur. Cum autem inde amovebuntur, relictis, de more ibidem exemplis, in alma Urbe ad impreſſionem tradantur, qua commodius per Chriſtiani nominis Provincias, & regna divulgari poſſint. Tranſumptis quoque earum, quæ manu alicujus publici Notarii ſcripta, ſubſcriptave, & sigillo, ac ſubscriptione alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munita fuerint, fidem sine ulla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis,

mo-

monitionis inhibitionis,reſervationis, voluntatis,mandatorum,& decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1563. 7. *Kal Februarii Pontificatus noſtri anno quinto.*

EGO PIUS CATHOLICÆ ECCLESIÆ EPISCOPUS.
Ego F. Card. Piſcoſanus Epiſc. Oſtien. Decanus.
Ego Fed. Card. Cæſius Epiſc. Portuen.
Ego Jo: Card Moronus Epiſc. Tuſclan.
Ego A. Card. Farneſius Vicecan. Epiſc. Sab.
Ego R. Card. s. Angeli, major Pœnitent.
Ego Jo: Card. s. Vitalis.
Ego Jo: Michael Card. Saracenus.
Ego Jo: Bapt. Cicada Card. s. Clementis.
Ego Scipio Card. Piſarum.
Ego Jo: Card. Romanus.
Ego F. M. G. Card. Alex.
Ego F. Clemens Card. Aræcœli.
Ego Jac. Card. Sabellus.
Ego B. Card. Salviatus.
Ego Ph. Card. Aburd.
Ego Lod. Card. Simoneta.
Ego P. Card. Paciecus, y de Tol.
Ego M. A. Card. Amulius.
Ego Jo: Franc. Card. de Gambara.
Ego Carolus Card. Borromeus.
Ego M. S. Card. Conſtant.
Ego Alph. Card. Geſualdus.
Ego Hipp. Card. Ferrar.
Ego Franciſcus Card. Gonzaga.
Ego Guil. Aſcanius Card. Cam.
Ego Vitellotius Card. Vitellius.

Antonius Florobellus Lavellinus. *H. Cumyn.*

CATALOGUS

Legatorum, Patrum, Oratorum, & Theologorum, qui ad ſacroſanctam œcumenicam Trident. Synodum convenerunt à principio uſque ad finem, qui fuit die 4. Decem. MDLXIII. ſub Pio IV. Pont. Max.

Quorum nomina, & cognomina, & Patriae, & dignit. infra continentur.

HErcules Gonzaga S.R.E. Presb. Card. tit. s. M. Novæ Mantuanus, obiit Trident. die 2. Martii 1563. & ſepultus eſt Mantua

Gie-

Hieronymus Seripandandus S.R.E.Presb.Card.tit.s.Suſannæ,Neapolitanus, Archiep.Salern.obiit Tridenti 18.Martii 1563. & ibi ſepultus in Eccleſia . s. Marcis Fratrum Eremitarum s. Auguſtini , quorum olim fuerat Generalis .

Joannes Moronus S.R.E Card.Epiſc.Prænestinus,Mediolanenſis, in demortui S.R.E. Cadin. de Mantua locum miſſus.

Stanislaus Hoſius S.R.E.Presb.Card.tit.s.Laurentii in Paliſperna Polonus , Uvarmien.

Ludovicus Simoneta S.R.E.Presb. Cardin. tit.s.Cyriaci in Thermis , Mediolaneo.

Marcus Siticus S.R.E. Diaconus, Card. Baſilicæ duodecim Apoſtolorum , de Altemps Germanus.

Bernardus NavageritusS.R.E.Presbyt.Card.tit.s.Nicol.inter imagines Tenetus, in demortui Cardinalis Seripandi locum miſſus.

Cardinales non Legati.

Carolus a Lotharingia,S.R.E. Presbyt.Cardin.tit. s. Apollinaris, Princeps , & Archiepiſcopus Rhemen. Gallus.

Ludovicus Madrutius, S.R.E. Diaconus Card. electus Epiſcopus Tridentinus , Germanus.

Oratores , quorum nemina hic deſcribuntur juxta eorum loca , quae in eadem ſacroſancta Synodo habuerunt .

Oratores Eccleſiaſtici ſedebant a manu dextra Legatorum , videlicet .

Antonius de Muglitia,Moravus, Archiep.Pragenſis, Orator Cæſareus .

Georgius Draſcovitius,Croatus, Epiſcopus quinque Eccleſiarum, Orator Cæſareus pro Regno Hungariæ .

Valentinus Herbutus,Polonus, Epiſcopus Præmiſcienſis, Orator Sereniſſimis Regis Poloniæ.

Marcus Antonius Bobba, Caſalenſis,Epiſcop. Auguſten.in Pedemontio; Excellentiſs. Ducis Sabaudiæ Orato, nunc Cardinalis.

Hieronymus de Gaddis Florentinus,Epiſcop.Cortonenſis,Orator Excellentiſſimi Duces Frorentiæ,miſſus in locum Joan.Strovii.

Frater Martinus Royas Portalrubeo Hiſpan. Relig. Hieroſolymitanæ .

Oratores ſæculores ſedebant a manu ſiniſtra Legatorum .

Sigismundus a Tuun. Tridentinus , Orator Cæſareus.

Ludov. de s. Gelaſio Dominus de Lanſac.
Arnaldus Ferreris præſidens in parlam. Pariſienſi , &
Guido Faber , Jul. major Toloſæ.
} Oratores Chiſtianiſſimi Galiarum Regis.

Fer-

Ferdinandus Martineus Mazcarenius, Orator Sereniſſimi Regis Portugal.

Nicolaus de Ponte, Docto, & Eques.) Oratores Sereniſſ. Domini
Matthæus Dandulus, Eqques.) Venetorum.

Melchior Luſſi Eques auratus, Orator ſeptem cantonum Helvetiorum.

Auguſtinus Paungartner J. U. D. de Monachio, Orator Excellentiſſimi Alberti, Ducis Bavariæ.

Claudius Ferandez Quignonii, Comes Lunenſis, Orator Regis Catholici in locum Illuſtriſſ. Ferdinandi de Avalos Marchionis Piſcariæ miſſus, obiit Tridenti die 20: Decemb. 1563. poſt finem Concilii, ibique ſepultus eſt.

Hic ſeparatim ab aliis Oratoribus ſedebat apud Reverendiſſimum Theleſium Secretarium s. Synodi, ob contentionem ſuper præcedentia ortam inter ipſum, & Oratores Regis Chriſtianiſſimi.

PATRIARCHÆ.

Antonius Helius Juſtinopolit. Patriarcha Hieroſolymit.

Daniel Barbarus, Venetus, electus Patriar. Aquilienſis:

Joannes Triviſanus, Venetus, Patriar. Venetiarum.

ARCHIEPISCOPI PAULI III.

Ferdinandus Annius, Neapolitanus, Archiep. Amalphitan. nunc Epiſc. Bovinus.

Petrus Landus*, Venetus Archiep. Creten.

Petrus Antonius de Capua, Neapolitanus, Archiepiſcopus Hidruntinus.

Marcus Cornelius, Venetus electus tunc Archiepiſcopus Spalatrenſis.

Sebaſtianus Leccavella, Græcus, Ord. Præd. Olim. Archiepiſc. Naxienſis, nunc Epiſ. Literanen.

Petrus Guerrero Archiep. Granatens.

Antonius Altovitus, Florent. Archiepiſcop. Florent.

Cæſar Cibo Genuenſis, Archiepiſ. Taurienſis, obiit Tridenti die 26. Decembris 1562.

ARCHIEPISCOPI JULII III.

Paulus Æmilius Veralius, Romanus, olim Archiepiſcop. Roſſanen. nunc Caputaquen.

Joan. Brunus de Olchinio, Macedo, Regni Serviæ Primas, Archiep. Antibaren.

Joannes Baptiſta Caſtaneus, Romanus, Archiepicoſpus Roſſanen:, poſtea Card., & tandem Pont. Max.

Joannes Baptiſta Urſinus, Romanus, Archiepiſcopus Sanctæ Severinæ.

AR-

ARCHIEPISCOPAULI IV.

Ludovicus Beccatellus, Bononienſ. Archiepiſc. Raguſinus.
Mutius Calinius, Brixienſis, Archiepiſc. Jadrenſis.
Sigiſmundus Sacracenus, Neapol. Archiepiſc. Materanus.
Antonius Parrages deCaſtilegio,Hiſpanus,Archiepiſc.Calaritanus.
Julius Paveſius Brixienſis,Ord. Prædicat. Archiepiſc.Surrentinus.
Bartolomæus de Martyribus, Luſitanus, Ord. Præd. Archiep. Bracaren.
Auguſtinus Salvago, Genuenſis, Ord. Præd. Archiep. Genuen.

ARCHIEPISCOPI PII IV.

Philippus Mocenius, Venetus, Regni Cypr., Primas, & Legatus, Archiepiſc. Nicoſien.
Guilielmus d'Avanſon, Gallus, Archiepiſc. Ebredunen.
Antonius Cauſus, Venetus, Archiep. Corcyrenſis.
Germanicus Bandinus, Serenſis, electus, Archiep. Senarum.
Marcus Antonius Columna, Romanus, Archiep. Tarentinus, poſtea Card. & Archiep. Salern.
Gaſpar. de Foſſo, Conſentinus, Ord. S. Franciſci de Paula, Calaber, Archiep. Rhegynus.
Antonius de Muglitio, Meravus, Orator Cæſareus, Archiep. Pragenſis.
Maximus de Maximis, Romanus, Archiep. Amalphitanus.
Gaſpar Cervantes de Gatta, Hiſpanus, Archiep. Meſſan. nunc Salernitanus, & Card.
Leonardus Marinus, Genuenſis, Ord. Præd. Archiep. Lancianenſ.
Octavianus Præconius, Meſſanenſis, Ord. Min. Convent. S.Franciſci, Archiep. Panormitanus.
Nicolaus de. Pelue, Gallus, Archiep. Senonenſis.
Antonius Juſtinianus, Chienſis Ord. Præd. Græcus, Archiepiſc. Naxien.
Antonius Puteus Nicien. Archiep. Baren.

EPISCOPI LEONIS X.

Vincentius Nicoſantius de Fano, Epiſc. Arbensis.
Joannes Franc. de Fiſco Januen. Epiſc. Adrien.
Joan. Thomas de S. Felicio, Neapolit. Epiſc. Caven. ſenior.

EPISCOPI ADRIANI VI.

Quintus de Ruſticis, Romanus, Epiſc. Militen.

EPISCOPI CLEMENTIS VII.

Lucas Bizantius de Catharo, Epiſc. Catharen.

Aloy-

Aloyſius Piſanus, Venetus, Epiſc. Patavin. nunc Gard.
Alexander Piccolomineus Senen. Epiſc. Pientin.
Dionyſis Græcus Ocd. min. S. Franciſci de Obſervantia Epiſcop. Millopotamen
Gabriel de Veneur, Gallus, Epiſc. Ebroicenſis.
Guilelmus Barton de Montbas, Gallus Epiſc. Lectorenſis.

Epiſcopi Pauli Tertii.

Antonius a Camara, Sabaudus, Epiſc. Bellicen.
Nicolaus Maria Caracciolus, Neapolitanus, Epiſc. Catanien.
Bernardus Bonjoannes Romanus, Epiſc. Camerinen.
Fabius Mirtus, Neapolinus, Epiſc. Cajacen.
Scipio Bongallus, Romanus, Epiſc. Civitatis Caſtellanæ.
Georgius Cornelius, Venetus, Epiſc. Tarviſinus.
Vincentius Durantinus, Brixienſis, Epiſc. Thermularum.
Mauritus de Papien. Epiſc. Vigleven.
Martiis de Martiis, Medices, Florentinus, Epiſc. Marſicen.
Joannes Vincentius Michaelius, Barolitanus, Epiſcopus Minerbinen.
Gabriel de Bovveri, Gabriel Epiſc. Andegavn.
Leonardus Haller, Germanus, Epiſc. Philadelpen.
Lud. Vanninus de Theodolis, Foroliuienſ. Epiſc. Britonorien: obiit Tridenti die 11. Menſis Ian. 1563.
Ægidus Falceta, Cingolanus, Epiſculanus, Carulanus, nunc Britonoriens.
Julius Coſtarenus, Venetus, Epiſc. Civitatis Bellunen.
Thomas Caſellus, Roſſanen. Ord. Præd. Epiſc. Canen. junior.
Hippolythus Arivabenus, Mantuanus, Epiſcop. Hieragetren.
Hieronymus Machabæus, Rom. Epiſc. Caliren.
Petrus Auguſtinus, Hiſp. Epiſc. Oſcen. & Jacenſis.
Jacobus Naclantus, Florentinus, Ord. Præd. Epiſc. Clodienſis.
Bartholomæus Sirigo, Creten. Græcus Epiſc. Caſtellaneten.
Thomas Stella, Venetus Ordinis Prædicatorum, Epiſc. Juſtinopolitan.
Petrus de Val. Gallus, Epiſc. Sagienſis.
Joan. Antonius Pantuſa, Conſentinus, obiit Tridenti, die 27. Octob. 1562. Epiſc. Litterienſis.
Joannes Baptiſta de Groſſis, Mantuanus, Epiſcop. Regienſis.
Joannes Xuarez, Luſitanus, Ordin. Sancti Auguſtini Epiſc. Coymbricen.
Philippus Riccabella, Recanaten. Epiſc. Recanaten.
Joan. Jacobus Barba, Neapolitan. Ord. S. Auguſtini, Epiſc. Interamen.
Michael à Turre Utin. Epiſcop. Ceneten.

Digitized by Google

Pompejus Zambeccarius, Bonon. Epiſc. Solmonen.
Joan. Beronaldus, Panormitanus, Epiſc. S. Agathæ.
Antonius Scarampus, Aquenſis, Epiſcopus Nolanus.
Antonius de Comitibus, Genue. Ord. Præd. Epiſcop. Brugnacen
Cæſar Foggia Roſſanen. Epiſcopus Umbriaticen.
Cæſar Comes a Gambara Brixien. Epiſc. Torton.
Jo: Baptiſta de Bernardis, Lucen. Epiſc. Adjacen.
Martinus Perezius de Ayala, Hiſp. Epiſc. Segobienſ.
Nicolaus Pſalme, Gallus, Epiſcop. Verdunen.
Alphonſus Roſetue, Ferrarienſis, Epiſcop. Chomaclen. nunc Ferrarien.
Julius Pariſianus, de Tolentino, Epiſc. Ariminen.
Bartholomæus Sebaſtianus Hiſp. Epiſc. Pacten.
Franciſcus Lambertus, Sabaudus, Epiſc. Nicen.
Maximilianus Doria, Gennen. Epiſc. Naulen.
Euſtachius de Ballay, Gallus, Epiſc. Pariſien.
Bartholomæus de Carancia, Romanus Epiſc. Carinen.
Ennius Maſſarius de Narnia, Epiſc. Feretranus.
Achilles Brancia, Neap. Epiſc. Boven.
Jo: Franciſc. Verdura Meſſanen. Epiſc. Chironen.
Albertus Duimius de Gliciris, Ord. Præd. de Catharo Ep. Velen.
Joannes Antolinez de Bricianos de la Ribera. Hiſpan. Epiſcop. Juvenacen.
Triſtanus de Bizet, Gallus Epiſc. Xantonen.

EPISCOPI JULII TERTII.

Aſcanius Cherardinus de Amelia, Epiſc. Cattacean.
Marcus Gonzaga, Mantuanus, Epiſc. Auſſeren.
Baldovinus de Baldovinis Piſanus Epiſcop. Averſanen.
Petrus Franciſcus Pallavicinus, Genuenſis Epiſc. Alerienſ.
Ægidius Fuſcararius, Bonon: Ord. Præd. Epiſc. Mutinen.
Timotheus Juſtinianos, de Chio, Græcus, Ord. Præd. Epiſc. Calamonenſis.
Didacus de Almanſa, Hiſpanus Epiſc. Corien.
Lactantius Roverella, Ferrarien. Epiſc. Auſculanus.
Ambroſius Monticula, Lunenſis Sarzanen. Epiſc. Signinus.
Sebaſtianus Gualterius, Romanus, Viterbien.
Honoratus Faſcitellus Monachus Ord. S. Bened. Neapolitanus, qui obiit Romæ. in menſe Martii Epiſc: Inſulanus.
Petrus Camajanus, Aretin. Epiſc. Feſularum.
Horatius Græcus Trojanen. Appuſus Epiſc. Leſmen.
Fabius Cupplata Placentinus, Epiſcopus Lacedonen.

Gaſpar de Caſal, Luſitanus, Ord. S. Aug. Epiſc. Leirien.
Bernardinus de Cuppis, Romanus, Epiſc. Auximanus
Joannes de Morvilliers, Gallus Epiſc. Aurelian.
Julius Gentilius, Tortonen. Epiſc. Vulturarien.
Adrianus Fuſcovius. Romanus Epiſc. Aquinus.
Antonius de S. Michaele, Hiſpanus, Ordin. S. Franciſci de Obſerv. Epiſc. Moniis Marani.
Hieronymus Melchiorius, Recanatenſis, Epiſc. Macerat.
Petrus de Petris de Monte Aretinus, Epiſc. Lucerinus.
Cæſar Jacomellus, Romanus, Epiſc. Bellocaſtren.
Julius Gritus, Venetus, Epiſc. Darentinus.
Jacobus Silverius, Piccolhomineus de Cælano Epiſc. Aprut.
Ludovicus de Breſze, Gallus, Epiſc. Melden.
Jacobus Mignanellus, Senen. Epiſc. Groſſetan.
Jo: Andr. Cracius de Tibure, Epiſc. Tyburtin.
Franciſc. Richardotus, Burgundus, Epiſc. Atrebaten.
Carolus Cicada Genuen. Epiſc. Albiganenſ.
Franc. Maria Piccolhomineus, Senen. Epiſc. Ilcinen.
Acciſculus Moyà de Contreras, Hiſp. Epiſc. Vicen.
Galeatius Roſcius de Interamna, qui obiit Tridenti die 16. Octobr. 1563. Epiſc. Aſſiſien.
Jacobus Maria Sala, Bonon. Epiſc. Vivarien.
Gabriel de Monte S. Sabini, Epiſc. Hesinus.
Marianus Sabellus, Rom. Epiſc. Eugubinus.
Agabitus Bellhomo, Rom. Epiſc. Caſertanus.
Julius Gananius, Ferrarien. Epiſc. Hadrienſ.
Julius Gallettus, Piſanus, Epiſc. Aleſſanen.
Hieronymus Burgensis, Gallus, Epiſc. Cathalonen.

EPISCOPI PAULI VI.

Scipio Æſtenſis, Ferrarien. Epiſc. Caſalen.
Didacus Sarmiente de Sottomajor, Hiſpanus, Epiſc. Aſtoricen.
Thomas Goduclus, Anglus Epiſc. Fundanus.
Belliſarius Baldinus, Neapol. Epiſc. Larinen.
Urbanus Vigerius de Ruer, Genuen. Epiſc. Senogallien.
Jacobus Suretus, Græcus, Epiſc. Millopotamen. junior.
Jo: Baptiſta Oſius Rom. Epiſc. Reatinus, obiit die 12. Nov. 1562.
Marcus Laureus, Tropienſis, Ord. Præd. Epiſc. Campanien.
Franciſcus de Beauquere, Gallus, Epiſc. Metenſis.
Jo: Franc. Commend. Venetus, Epiſc. Zacynthen. nunc Cerd.
Carolus de Graſſis, Bonon. Epiſc. Montis Faliſci.
Arias de Gallego, Hiſp. Epiſc. Gerundem.
Hieron. Gallego, Hiſp., Epiſc. Oveten.

Her-

Hercules Rettinger, German. Epiſc. Laventinus.
Julius de Rubeis, Polian. Epiſcopis Leonis, obiit Romæ in menſe Martio 1564.
Joan. de Munnatones, Hiſp. Ord. S. Auguſtin. Epiſcop. Segobricen.
Franciſcus Blanco, Hiſp. Epiſc. Aurien.
Vincentius de Luchis, Bonon. Epiſc. Anconitanus.
Pompejus Piccolomineus de Aragona, Epiſc. Tropien.
Petrus Barbadicus, Venetus, Epiſcop. Curzoten.
Franciſcus Rachodius: Sabaudien. Epiſc. Gebennen.
Carolus Angennes, Gal. Epiſc. Cenoman.
Hieronym. de Nichiſola, Veron. Ord. Præd. Epiſc. Theanen.
Marcus Anton. Bobba, Gaſalen. Epiſc. Auguſten. nunc Card.
Jacobus Lomellinus, meſſanen. Epiſc. Mazarien.
Donatus de Laurentiis, de Aſculo, Apulus, Epiſc. Arianen.
Petrus Contarenus, Vetenus, Epiſc. Paphen.
Petrus Danenſius, Gallus Epiſc. Vauren.
Hieronymus Savorgnanus, Forojulien. Epiſc. Sibinicen.
Philippus de Bec, Gallus, Epiſc. Veneten.
Carolus de Rove, Gallus Epiſc. Sueſſionen.
Georgius Draſcovicius, Croatus, Epiſc. Quinque Eccleſ.
Franciſcus de Aguirre, Hiſp. Epiſc. Crotonen.
Andreas de Cuella, Hiſp. Epiſc. Legionen.
Antonius Gorroinero, Hiſp. Epiſc. Almerien.
Antonius Auguſtinus, Hiſp. Epiſc. Ilerden.
Angelus Maſſarellus, Septempodanus. Epiſc. Theleſio.
Antonius Ciurela, Barenſis, Epiſc. Buduenſis.
Domenicus Caſablanco, Meſſan. Ord. Præd. Epiſc. Vicenſis.
Pretus Faunus Coſtocciarius, Epiſc. Aquan.
Jo: Carolus Bovius, Bonon. Epiſc. Oſtunen. nunc Archiep. Brundufinus.
Hugo Boncompagnus, Bon. Epiſc. Veſtanus, nunc Card. tit. S. Six. deinde Pont. Max. 1572. nuncupatus Greg. XII.
Salvator Pacinus de Colle, Epiſc. Cluſinus.
Lupus Martinez, Hiſp. Epiſc. Elnen.
Carolus d' Eſpinay, Gallus Epiſc. Dolen.
Ægidius Spiſaine, Gallus, Epiſc. Nivernen.
Antonius Sebaſtianus Mintusnus, de Traject. Ep. Uxoutin.
Bernardus del Bene, Florentinus, Epiſc. Nemauſen.
Dominicus Bollanus, Epiſc. Brixien.
Jo: Antonius Vulpius, Comen. Epiſc. Comen.
Ludovicus de Ginolhac, Gallus, Epiſc. Tutelen.
Philippus Maria Campecius, Bonon. Epiſc. Feltren.

Jo: de Guignones, Hiſp. Epiſcop. Calaguritan.
Didacus Carruvias de Leyva, Hiſp. Epiſcop. civitaten. Roder.
Philippus Gerius, Pivolien. Epiſc. Iſclanen. nunc Aſſiſien.
Jo: Antonius Facchinettus, Con. Epiſc. Neocaſtren., poſtea Patriarcha Hieroſol. S.R.E. Preſb. Card.tit.Ss.4. Cornotorum, ac tandem Pont. Max dictus Innoc. IX.

EPISCOPI PII IV.

Hippolytus Capilupus, Mant. Epiſcop. Fanen.
Jo: Fabritius Severinus, Neapolitan. Epiſc. Aceren.
Martinus Balduinus, Rithovius, Flander, Epiſc. Namurcen.
Antonius Huvetius, Ord Præd. Flander., Epiſc. Namurcen.
Conſtantinus Bonellus, Fererran. Epiſc. Civitatis Caſtelli.
Julius Superchius, Ord. Carmelitarum, Mantuanus Epiſc. Accien. nunc Caprulan.
Matthæus de Concinis Florentinus Epiſc. Cortonenſ.
Nicolaus Sfrondatus, Mediolanenſ. Epiſc. Cremonenſ. Card. a Greg. XIII. 1583. 12. Decem. & Papa die 5. Decem. 2590. appollatus Greg. XIV.
Ventura Buffalius, Romanus, Epiſc. Neſſanenſ.
Ludovicus de Buell, Gallus, Epiſc. Vencien.
Hieronymus Galleratus, Mediol. Epiſc. Surtinus.
Jo: Petrus Delphinus, Venetus, Ord. Canon. Recularium, Epiſcopus Zacynthi, & Cephaloniæ ſecundus.
Io: Andreas Bellonius, Meſſanen. Epiſc Maſſalub.
Georgius Zdſchuvid, Hungarus, Ord. Mon. s. Franc. de Obſer. Epiſc. Signien.
Federicus Cornelius, Venetus, Epiſc. Bergomen.
Stephanus Bouter, Gallus Epiſc. Corſopiten.
Io: Paulus Amanius, Cremen. Epiſc. Anglonen.
Alexander Sfortia, ex comit. de S.Flora, Epiſcop. Parmen. nunc. Card. tit. s. Mariæ in Via.
Antonius le Birier, Gallus, Episc. Abrincen.
Andreas Mocenicus, Venetus, Epiſc. Nimoſien.
Benedictus Salvinus, Firmanus, Epiſc. Veruſanus.
Guilielmus Caſſador Hiſp. Barcinonen.
Petrus Gonzalez. de Mendozza, Hiſp. Epiſc. Salmanti.
Martinus de Corduba de Mendozza, Hiſp. Ordin. Prædic. Epiſc. Dertuſen.
Iulius Magnanus, Placent. Ordin. Minor. Conv. s. Franc. Epiſc. Calven.
Valentinus Herbutus, Polonus, Epiſc. Præmiſſilien.
Simon. Aleotus, Forojulien. electus Epiſc. Forojulien. mortuus eſt Tridenti die 20. Auguſti 1562.

Petrus

Petrus de Xaque, Hiſp. Ord. Præd. Epiſc. Niochen.
Propſer Rebiba, Meſſanen. Epiſc. Trojanus.
Melchior Avoſmediano, Hiſp. Epiſc. Guadiſcen.
Hippolytus de Bubeis, Parmenſis, Epiſc. Papien.
Didacus de Leon, Hiſp. Ord. Carmel. Epiſc. Colubrien.
Annibal Saracenus, Neap. Epiſc. Licien.
Hieronymus Triviſanus, Venetus, Ord. Præd. mortuus eſt Tridenti die 9. Sept. 1562. Epiſc. Veronen.
Hieronym. Regazzonus, Venetus, Epiſc. Famag. poſtea Berg.
Romulus de Valentibus, de Tropeja, Conversan.
Lucius Maranto, Venuſinus, Epiſc. Lavellien.
Simon de Nigris, Genuen. Episc. Sarazanen. mortuus Card.
Theophilus Gallupus, Tropien. Epiſc. Oppiden.
Julius Simoneta, Mediolanen. Epiſc. Piſauren.
Petrus de Albret, Gallus, Epiſc. Convenarum.
Jacobus Guidius, Volaterranus, Epiſc. Pennen. & Adrien.
Didacus Ramirez, Hiſp. Epiſc. Pampilonen.
Franciſcus de Fado, Hiſp. Epiſc. Lucen.
Joanne Clauſſe, Gallus, Epiſc. Senecen.
Jacobus Gibertus de Nogueras, Hiſp. Epiſc. Aliphan.
Joannes Annius, Neap. Episc. Hippon. & coadjutor Bovinus.
Antonius Maria de Salſiatis, Romanus, in Gallia, Epiſc. s. Pauli, poſtea Card. a Greg. XIII. 1583.
Matthæus Priulus, Venetus, Epiſc. Æmon. nunc. Vincentinus.
Thomas Lilius, Bonon. Epiſc. Soranus, deinde Plac.
Hieronymus Guerinus, Feretranus, Epiſc. Imolen.
Thomas Oyerlaithe; Hibernus, Episc. Roſſen.
Franciſcus de la Valete, Gallus, Epiſc. Vabren.
Fabius Pignatellus, Neapolitanus, Epiſc. Monopolitanus.
Carolus de Vicecomitibus, Mediolaneu. Epiſc. Vintimilien. Mortuus Card. tit. Ss.MM. Viti, & Modeſti in Macello.
Joannes Colosvarinus, Hungarus, Ord. Præd. obiit Tridenti die 24. Novembris, anno 1572. Epiſc. Canadien.
Andreas Duditius Sbardellarus, Hungarus, Epiſc. Tinien. nunc Quinque Eccleſ.
Spinellus Bencius Politianus, Epiſc. Montiſpolitiani.
Franciſcus Abundius, Caſtillioneus, Epiſcop. Bobien. nunc Card. tit. s. Nicolai inter imagines.
Stanislaus Faleſchi, Polonus, Epiſc. Theodoſien.
Eugenius Ohair, Hibernus, Ord. Præp. Epiſc: Achaden.
Donaldus Mago ngial., Hibernus, Epiſc. Rapoten.
Guido Ferrerius, Pedemontanus, Epiſc. Vercel. nunc Card. tit.

S. Euphemiæ, deinde Ss. Viti, & Modeſti Mart. in Maccel.
Io: Baptiſta Sighicellius, Bonon. Epiſc Faventinus.
Sebaſtianus Vantius, de Arimino; Epiſc. Urbevetan.
Io: Baptiſta Lomellinus, Meſſanen. Epiſc. Gardien.
Io: Baptiſta Millanenſis, Florent. Epiſc. Marſican.
Auguſtinus Molignatus, Vercellenſis, Epiſc. Trivicanen.
Carolus Grimaldus, Genuen. Epiſc. Savonen.
Fabritius Landrianus. Mediolanen. Epiſc. s. Marci.
Bartholomæus Ferrantius, Amerinus, Epiſc. Amerinus.
Petrus Fragus, Hiſp. Epiſc. Uſellen.
Hieronymus de Gadis, Florent Epiſc. Cortonen.
Franciſcus Cortarenus, venetus Epiſc. Paphen.
Io: Delphinus, Venetus, Epiſc. Torcellanus.
Alexander Molus, Comen. Epiſc. Minoren.
Hieronymus Vlelmus, Venetus, Ord. Præd. Epiſc. Argolicen.
Franciſcus Raguſeus Ord. s. Franc. de Obſer. Epiſc. Marchan.

ABBATES.

Ludovicus de Baiſſey Abbas Ciſtercien. & Generalis.
Hieronymus Socchier, Gallus. Abb. Claravallen.
Simplicianus Abb. s. Salvatoris Papiæ, de Vultulina, congregationis Caſſinen.
Stephanus Caranius, Novarien. Abb. s. Mariæ Gratiarum, Placentin. Diœc. congregat. Caſſinen.
Auguſtinus Loſcus, Hiſpanus, Abb. s. Benedicti de Ferraria, congregat. Caſſinen.
Eutichius de Cordes, Antuerpien. Abb. s. Fortunati apud Baſſianum, congreg. Caſſinen.
Cladius de Sainctes, Gallus, Abb. Lunevillian.
Cosmus Damianus Hortulanus, Hiſp. Abb. Villæbertrandi.

GENERALES.

Vincentius Iuſtinianus, Genuen. Generalis Ordin. prædic.
Franciſcus Zamorra, Hiſp. Gener. Ord. Min. de Obſerv.
Antonius de Sapientibus, Auguſtanus, Generalis Ord. Min. conventualium.
Chriſtophorus Patavinus, General. Ord. Heremitarum S Auguſt.
Io: Baptiſta Migliavacca, Aſten. Gen. Ord. s. Mariæ Servorum.
Stephanus Fazinus, Cremun. Provincilis Lombardiæ, pro Generali Carmelitarum.
Iacobus Lainez Hiſpanus præpoſitus Generali societ. Ieſo.
Thomas Tipernæ Civitatis de Caſtello, in Umbria, Generalis Cappucinorum.

De-

Doctores legum pro S. Concilio Miſſi.

Gabriel Paleottus, Bonon. Auditor Rotæ, nunc Card. tit. s. Nerrei, & Achillei.

Scipio Lancellottus, Romanus, advocatus conſiſtorialis a Gregor. XIII. 1583.

Jo: Baptiſta Caſtellus Bonon. promotor, deide Epiſc. Arim.

Michael Thomaſius, Majoricen Doctor Decretorum.

Theologi a ſummo Pontifice Miſſi.

F. Petrus de Soto, Ord. Præd. Hiſp obiit Trid. menſe April. 1563.

Alphonſus Salmerun, Hiſp. Societatis Jeſu.

Franciſcus Torenſis, Legionenſis, Doctor Theologus Hiſp.

Antonius Coliſius, Doctor Theologus Hiſp.

F. Camillus Campegius, Papiu. Inquiſ. Ferrariæ, Ord. Præd.

E. Hieronymus Bravo, Hiſp. Ord. Præd.

F. Adrianus Valentinus, Venetus Ord. Præd in demortui F. Petri de Soto locum miſſus, nunc Illuſtr. Dominii Veneti Inquiſitor Generalis.

Doctores Theolog. facultatis Pariſienſis, Miſſi a Carolo IX. Galliarum Rege Chriſtianiſſimo.

Nicolaus Maillard, Decanus facultatis parienſis.

Joannes Peletier.

Antonius Demochares.

Nicolaus de Bris.

Jacobus Nugonis, Franciſcanus, idem etiam procurator Reverend. Joan. Urſini, Epiſcopi Trecorenſis.

Simon Vigor.

Ricardus du Pre.

Natalis Paillet obiit Tridenti 7. Kal. Decemb. 1563.

Robertus Fournier.

Antonius Coquier.

Lazarus Broychoi.

Claudius de Sainctes, C rnet. canon. Regularis.

Theologi Miſſi a Filippo II. Rege Catholico.

Coſmus Damianus, Hortulanus; electus Abb. Villabetrandi.

Ferdinandus Tritius Doct. Theologus, canonicus Caurion.

Ferdinand. Velloſius Doct. Theolog. canonic. Saguntinus.

Thomas Daſſio I.U.D. canonicus Valentinus.

Licentiatus Antonius Covarruvias, Auditos Granaten.

Ferdinandus Mincaſenſis. Decretum Doctor.

Frater Ioannes Ramirez, Hiſp. Miniſter provinc. D. Iacobi

Frater Alchonſus Contreras, Commiſſarius Ord. in Curia Hiſpaniæ.

Frater Michael de Medina, Hiſp. Ord. s. Theol. D.
Frater Joan. Lobera, Hiſp. s. Theologiæ Lector Salmaticæ, miſſus in ſocietatem miniſtri provinc. G. Jacobi ſup. mamorati.
Coſmas Palma Fonteyus, Sacræ Theol. Doctor, Hiſp. Hortolani Abb. Socius.
Fr. Jo: Gallo, Hiſp. Orædic
Fr. Petrus Fernanden, Hiſp. Ord. Præd. in ſoſcietate Magiſtri Gallo.
Frater Deſiderius des Martino, Panor. Ord. Carmelitan.
Michael Bajus ab Atho ſagre Theologiæ Doctor.
Jo: Meſſeles a Lovanio, s. Theologiæ Doctor.
Cornelius Janſenius, Gulſtenſis, s. Theologiæ Doctor.

THEOLOGI MISSI A REGE PORTUGALIÆ.

Fr. Franciſcus Fotiero, Ord. Præd.
D. Jacobus a Payva de Andrade, Luſitanus, Doctor Theol.
D. Melchior Cornerius, Decretorum Doctor, Senator Regis Portugalliæ.

AB EXCELLENTISSIMO DUCE BAVARIÆ.

Joannes Covilonius, Flander, ex ſocietate Jeſu.

PROCURATORES EPISCOPORUM ABSENTIUM

Marchantius, Doctor Theologus, pro Illuſtr. Card. de Mendozza, Epiſc. Burgen.
Jo: Foterdus cler. ſæc. Germanus, pro Epiſc. Ratisbon.
Georgius Ochenvarter cler. sæc. Doctor Theologus, ſuffraganeus pro Rever. Epiſc. Baſilienſi.
Frater Felicianus Ninguarda a Morbinio, Ord. Præd. pro Illuſtr. D. Salisburg Orator.
Petrus Cumel, Doctor Theolog. Canon. Malacitanus, pro Rever. Malacitano.
Jo: Delgatus, Doct. Theol Canonicus Tudenſis pro Rev. C. Jo de s. Æmiliano, Epiſc. Tudenſ.
Gaſpar Cardilius, Villaſpandeus, Segon. Doct. Theol. pro Rever. Epiſc. Abulen.
Frater Jo: de Ludenna, Doctor Theologus, Ord. Præd. pro Rev. Epiſc. Saguntino.
Fr. Franciſcus Orantes Lector Valliſoleti, Ord. Minor. pro Rever. Epiſc. Palentino.
Cæſar Ferentinus Sueſſanus, Doct. Theologus, pro Rever. Epiſc. Sueſſano, apud Rever. Ilerdenſem.

PROCURATORES ORDINUM

Jo: Contigon, Gallus, prior, & procur. Ord. Cluniacenſis.
Nicolaus Boucherat, Gallus, prior monaſterii de Recluſo, procurator Generalis Ord., Ciſtercien.

THEOLOGI SÆCULARES, & DOCTORES JURIS CANONICI.

Georg. Cirard. Gallus, Doct. Theol. cum Reg. Andecavenſi.
Centianus Hevertus, Gallus; cum Illuſtr. & Reverend. Cardinale a Lotaringia.
Franciſcus Sancius, Decanus facultatis Theologiæ, & Can. Salmantic. cum Rever. Salman.
Matthæus Guerra, Conſentinus, calaber, præsb. ſæcularis, cum Rever. Epiſc. s. Marci.
Federicus Pendaſius cum Illuſtr. Card. de Mantua, Legato s. Conc.
Jo: Franciſcus Lombardus, cum Illuſtr. Card. Seripando, Legato s. Concilii.
Petrus Mereatus, Theologus, cum Rever. Vicenſi.
Trigillus, Doctor Theologus, canonicus Legionen. cum Rever. Legionen.
Sobanus Doct. Theologus, cum Rev. Legionen.
Antonius Leitonius, Doct. Theol. cum Conimbricenſi.
Petrus Fontidonius, D. Theol. cum Rev. Salmantino.
Joannes Villetra, D. Theol. cum Reverendiſſ. Barcinon.
Jo: Fonſeca, D. Theol. cum Reverendiſſ. Epiſc. Granaten.
Michael Oroncuſpe, D. Theol. cum Rev. Epiſc. Pampilon.
Alphonſus Fernandey de la Guerra, Hiſp. Doctor Theol. cum Rev. Guadixen.
Michael Ytero D. U. Juris cum Rev. Epiſc. Pampilon.
Joſephus Puebla, Doct. Theol. cum Rev. Epiſc. Civitanen.
Jo: Chiacon, Doct. juris canonici, cum R. Epiſc. Almer.
Antonius Garſias, Doct. Theologus, cum Rev. Ep. Oveten.
Benedictus Arias Montanus, Ord. s. Jacobi, Doctor Theologus, cum Rev. Segobien.
Joannes Barcelona, Doct. Theol. cum Rev. Epiſc. Uſcellen.

DOCTORES GALLI ORDINIS S. BENEDICTI.

Joan. Carthougne, Doctor Theologus.

THEOLOGI ORD. F. PRÆDICATORUM.

Angelus Cioſus Florentinus, cum Illuſtr. Card. Mantuano Legato s. Conc.
Seraphinus de Caballis, Brixia provincialis Terræ S. cum Rev. suo Generali.
Hæliſeus Capys, Venetus, Theologus, cum Rev. Archiep. Pracen.
Petrus Aridien. Gallus cum Rev. D. Canomanen.
Bernardus Bernardi, Gallus Inquiſitor Avenion. Vicar. Congreg. Franciæ, cum Rever. D. Nemauſenſi.

Jo: Matthæus Valdina, cum Rev. D. Tarentino.
Petrus Marty. Coma, Hiſpan. cum Rev. D. Deurtenſi.
Petrus Zatores, Hiſp. cum Reverendiſſ. D. Dertuſenſi.
Antonius de Groſupto, cum Reverend. D. Viglivanenſi.
Aurelius de Chio, cum Rever. D. Spalatrenſi.
Adrianus Valentinus, Vonetus, cum Rev. D. Nicoſienſi.
Marcus Medices; Veronenſis cum Rev. D. Ceneten.
Benedictus Herba, Mantuauns, cum Rev. D. Brixienſi.
Michael de Aſte, Genuenſis, prior S. Laurentii.
Conſtantinus Coccianus Iſorella, cum Reverend. D. Montetiano.
Henricus de Santo Hieronymo, cum Rev. Dom. Bracarenſi.
Ludovicus de Soto Major, cum Rev. D. Georg. de Tayde.
Baptiſta de Lugo, cum Rev. D. Veronenſi.
Hieronymus Burolus, Papien.

Nomine Fr. Theologor. S. Franciſci de Obſervantia.

Aloyſius de Burgo novo, Italus, Sacræ Theol. Lector Bononienſis, Commiſſarius Generalis, nunc Ordinis Generali.
Thomas de Polignano, Italus, Provinc. Bonon. Miniſt.
Antonius de Padua, Luſitanus, Ordinis Segretarius.
Bonifacius Raguſæus, Apoſtolicus Prædicator, Terræ S. Gubernator; nunc Epiſc. de Stagno in Dalmatin.
Angelus de Petriolo, Lector Sacræ Theologiæ Peruſiæ.
Angelus Juſtinianus, Italus, Lector Sacræ Theolog. Januæ
Vincentius de Meſſina, Italus, Sacræ Theol. Lector Neap.
Julius Paſſiranus, Urceanus, Italus, Sacræ Theol. Lect. Berg.
Iacobus Alani, Gallus, Thel. cum Rev. Epiſc. Veneten.

Nomina omnium Theologorum Ord. Fr. Minor Conventual. exiſibutium in Sacro Concilio.

Marcus Anton. Gamberonus a Lugho, ſocius Relig.
Bartholomæus Golphus de Pergula, Prædicator illuſtriſſ.
Joannes Tertius Bergomen. Lector Theologiæ publicus in Gymnaſio Papinienſi.
Clemens Thomaſinus de Florentia. Regens in Conventu s. Grucis de Florentia.
Auguſtinus Balbus, a Lugo.
Joannes Baptiſta Giſulphus, Ord. Scriba.
Antonius de Grignano, Regens s. Antonii de Patavio.
Lucius Angubola, Placentibus, Regens s Frac. Bononiæ.
Maximilianus Bevianus, Cremene, Orator pro Religione, & Inquiſitor Paduæ.
Octavianus Charus de Neap. Regens s. Laur. de Neap.
Antonius Poſius de Monte Iſcino, Regens in Conventu duodecim Apoſtolorum Romæ.

Bona-

Bonaventura Meldulen. Regens in conventu Parmæ.
Martialis Peregrinus, calaber, Regens in conv. Ferrariæ.
Antonius a Cubalo, Feltren.
Andræas Schynopius de Amandula, cum Rev.D.Cathanzar.
Balthaſſar Criſpus, Neapolitanus, cum Rever.Dom. Tropien.

Theologi Ord Fratrum Heremitar. S. Auguſtini.

Thadæus Peruſinus, cum Rev. Dom. Salviato, nunc Gener.
Io:Paulus Recanatenſis, cum R.Dom. Quinque Eccl. Oratore pro Regno Hungariæ.
Simon Florentinus, cum Illuſtr. Card. Seripando, Legato.
Cherubinus Lavoſius de Caſſia, cum Rev.Dom. Vercellen.
Gabriel Verratellus, Anconitanus.
Ambroſius Veronenſis, prior conv. s.Marci in Urbe Trid.
Io:Baptiſta Burgos, Valentinus, Hisp.
Antonius Moduſphenſis, cum Rev. D.Pragen Oratore.
Ægidius Volaterranus, cum Rev.Episc. Thinien.
Eugenius Piſaurenſis in præterita Quadrag. Concilii Prædicator celebertimus.
Adamantius Florentinus cum Illuſtr. Card. Madrutio.
Aurelis Corinaitesis, cum D.Orat.Helvetiorum.
Sebaſtianus Fanenſis, ejuſdem Ord.Scriba.
Chriſtophorus de Sanctotis, Burgenſis Hiſp.
Simon de *Brozzolatis* Pavinus.
Angelus Ferrus, Venetus, cum Rever. D. de Oſma.
Petrus Luſitanus, cum Rev.D.Leirienſ.

Theologi Ordinis Fratrum Carmelitarum.

Io: Iacobus Cherecatus, Vincentius, provinc. Venetiarum, nunc Procurator Generalis Ordin.
Thedorus Maſius, Matuanus, cum Rever. Com.Cremon.
Sylveſter, Confeſſar Illuſtr. Card.Mantuani.
Lucretius Aſolnus cum Rev.Dom. Patriarc. Venetiarum.
Nicolaus Gatius cum Rev.P. Generali.
Eraldu: Gallus cum Rev.P.Generali.
Laurentius Lauretus, Venetus cum Rev.P.Generali.
Angelus Ambroſianus, Venetus.

Theologi Ord. Fratrum Serverum.

Stephanus Bonutio, Aretinus.
Amans pro congregatione Servorum, cum Rev. D. Sibinic.

Officiales S Concilii Trid.

Epiſcopus Cavenſis, Commiſſarius.
Epiſcopus Theleſinus Secretarius.
Ludovicus Bondonius, Miſter. cœremoniarum.

Antonius Marcellus Depoſitarius.

Cantores Sacri Concilii.

Simon Bartholus, Peruſinus.
Jo: Aloyſius de Epiſcopis, Neapolitan.
Bartholomæus Conte, Gallus.
Mathias Albo, de Fulgineo.
Franciſcus *Buſtamante*, Hiſp.
Jo: Antonius Latinus, Beneventanus.
Franciſcus Druda, Gallienſis.
Lucas Longinque, Giſonen.
Petrus Scorteccius, Aretinus.

Notarii.

Marcus Antonius Peregrinus, Comenſis, & Cynthius Pamphilus, & s. Severino.
Hieronym. Cambarus Brixienſis Forenſis.

Curſores S. D. N. & Sacri Concilii.

Nicolaus de Mattæis, &) Allobroges.
Jacobus Carra.)

Numerus cujuſcumque Nationis, qui ad œcumenicam Tridentinam Synodum convenere.

Prælati nempe Itali CLXXXVII. per proc II. Galli XXVI per procur. I. Germani II. per procur. IV. Hiſpanni XXI. per procur. IV. Luſitani III. Græci VI. Poloni II. Hungari II. Angli I. Hiberni III. Flandri II. Croati I. Moravi I. Hyllirici III.)

INSCRIPTIONES
DIVERSORUM OPERUM

Quae pleriq; eruditiſſimi, iidemq; piiſſimi Patres durante Trid. Concilio, vel ſuo Marte confecere vel ex aliis conceſſere, ſeu vertere, vel pene obliterata reſtituere, cum authorum nominib. eo ordine diſpoſitae, quo ipſa Opera, vel primum emiſſa, vel denuo impreſſa fuerunt.

De Summi Pontificis authoritate.
De reſidentia Epiſcoporum, & beneficiorum pluritate.
De Pontificis Max. & Concilii Generalis authoritate ad Baſileenſium Oratorem reſponſio coram Sanctiſſ. D. Eugenio Papa IV. Sacro Cardinalium Senatu, cæterisque Romanæ Curiæ proceribus in Concilio Florentino, viva voce exhibita per Joannem a Turre Cremata Presbyterum Cardinalem Hyſii; nunc primum in lucem edita, Opera Camilli Campegii, Theologi Papienſis.

Conſtitutiones Ss. Apoſtolorum, Doctina a Clemente Romano Epiſcopo,& cive conſcriptæ,libri octo.Franciſci Turriani prolegomena, & explanationes apologeticæ, in eaſdem conſtitutiones Græce ſcriptæ.

De conſtitutionibus Apoſtolicis, B. Clemente Rom. Authore, libri octo, nunc primum a tenebris eruti, & ad Ohtrhoxan fidem aſtruendam apprime utiles.

Ioanne Carolo Covio,Epiſcopo Oſtunenſium, nunc Archiepiſcopo Brundeſino interprete.

Ejusdem Scholia in loca, quæ dubitationem aliquam habere videntur.

De quadripartita juſtitia libri tres. De ſacrificio Miſſæ, & ſacroſanctæ Euchariſtiæ celebratione per Chriſtum in cœna noviſſima. De cœna, & calice Domini quoad laicos, & clericos non celebrantes libri tres, Authore Gaſparo Caſalio Luſitano Lierienſium Epiſc.

Iſaiæ Prophetæ vetus, & nova ex Hebraico verſio, cum commen: F. Franciſco Foterio, Ulyſſiponenſis, s. Theolog. profeſſore Dominicano, authore.

Chriſtiana Caræneſis, ſive de recta in Deum fide, libri septem. F. Michael Medina, Hiſp. Ord Min. de Obſervantia, authore.

Ejuſdem Diſputationes de Indulgentiis.

Locorum Catholicorum tum Sacræ Scripturæ, tum etiam antiquorum patrum, pro Orthodoxa, & vetere fide retinenda libri ſeptem. Franciſco Horantio Hiſpano, Ord. Min. Regul. Obſervantiæ, authore.

Petri Fontidonii Segobienſis, Doctoris Theologi, pro ſacro Oecumenico Concilio Tridentino, adverſus Ioannem Fabritium Montanum, ad Germanos.

Orthodoxarum explicationum libri decem, in quibus omnia fere de Religione capita, quæ eis temporibus ab hæreticis in controverſiam vocatur, aperte, & diluc'de explicantur, præſertim contra Martini Chemmici petulantem audaciam, Authore R. D. Dyego Payva Andradio, Luſitano.

Commentarius in ſacrum D. N. Ieſu Chriſti Evangelium ſecundum Matthæum.

A. P. Itannes Suarez Epiſc. Conimbricenſi, & Arganiſi Cumite, editus.

Thomæ ab Argentina commentaria in 4. lib. ſentent. recognita, & a mendis, quibus paſſim ſcatebant, repurgata.

Supraſcripti libri omnes ex officina Franciſci Ziletti prodiere.

Aſſertio fidei Catholicæ adverſus articulos utriuſq; Confeſſionis fidei Antjæ Burgenſis I. D. Academia Aurelianenſ. olim profeſſore,

ſore-Authore Feliciano Ninguarda a Morbinio Dominicano, Doctor Dheol.Reverendiſ.&Illuſtriſ.Archi. p. ac Principis Salisburzen. Conſiliario, & in Sacro Trid. Concilio Oratore.
Dſputationes, adverſus proteſtationem 35. hære icorum Auguſtanæ confeſſionis,habitæ a Gaſp.Oardillo Vilupandeo, Hiſe.Segob. Doct.
Antonii SebaſtinianiMinturni,Epiſc.Uxentini,de OfficiisEccleſiæ præſtandis.
D. Bonaventura in quat.libros ſentent. lib. quator. Item Opuſculorum ejuſde. Tomi duo ab innumeris fere mendis purgati, & Annot.tam rerum memorabilium, quam locorum Scripturæ, & Doctorum in margine nunc denuo decorati, juſſu R.P.F.Franciſci Zamorræ, totius Seraphici Ord. de Obſer.General.Miniſt.

BULLA SS. D. N. PII
DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ IV.
Super delaratione temporis ad obſervanda decreta œcumenici, & generalis Conc lii Tridentini,
PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam,

SIcut ad ſacror.Conciliorum decreta,ac canones, authoritates, atq; confirmatio Apoſt.Sed.& debet,& ſolat accedere, ita ſi qua Super eis exorta ſit dubitatio,ejuſdem Sedi judicio,& declaratione tollenda eſt.Ad aures noſtras pervenit, molios eſſe,qui dibitent, ex quo tempore cœperint decreta S. generalis Conc. Trid. ad reformationem,& jus poſitivum dumtaxat ſpectantia, eos ad quos pertinent,obligare,illa præſertim,quæ tempora certa præſtituunt ad provinciales,Diœceſaneſq; Synolos celebrandas,ad ſacros ordines ſuſpiciendos,ad relig.profitendam, ad Parochiales Eccleſias, aliaq; beneficia Eccleſiaſtica; quæ ejuſdem Concilii decretis rotineri prohibitum ſit, reſignanda, & ad complures hujuſmodi exequendas,ac alias omnes ad prædictam reformationem,jusq; poſitivum tantum ſpectantes,quæ obſervari,aut evitare debeant Nos itaq;ut omnis controverſia, dubitatioque tollatur, Motu proprio eam rem,prout rationi,juri,& æquitati convenire cenſuimus, duximus declarandum. Nam, & ſi ipſius Concilii decreta etiam de venerabiliumFr.noſtrorumS.R.E.Card.conſilio,&aſſenſu in conſiſtorio noſtro ſecretu confirmata a nobis fuerunt ſub finem menſ. Jan.&ab eo etiam tempore apud hancS.Sedem obſervari cœperunt quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter,emendateque

teque imprimendis neceſſaris conſumptum fuit, & jure etiam communi ſancitum eſt, ut Conſtit. novæ vim non niſi poſt certum tempus obtineant; æquum nobis, juſtumque viſum eſt, prædicta decreta omnia ad dictam reformationem, jusque poſitivum dumtaxat ſpectantia, a Kal. Maii proximè preteriti omnes oblicare cæpiſſe, neque poſt eam diem excuſationem cujuſquam, quod ea ignoraverit, admittendam, atque ita Apoſtol. author. declaramus, ac definimus, & ab omnibus judicari debere mandamus, atque ſtatuimus. Decernentes, irritum, & inane, ſi quid ſecus a quoquam quacumque dignitate, authoritate, & poteſtate prædito contigerit judicari: non obſt. conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, aliiq; in contrarium facientibus quibuſcumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, definitionis, mandati, ſtatuti, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beator. Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnat. Domini 1564. 15. Kal. Auguſti, Pontific. noſtri anno quinto.

Ferd. Car. Caeſius. = Caeſ. Clorius. = H. Cumyn,

Regiſtrata apud Caeſarem Secretarium.

Anno a Nativitate Domini 1564. indictione 7. die vero 20. Menſis Julii, Pont. in Criſto Patris, & Domini noſtri, D. Pii Divina Providentia Papæ IV. anno quinto. Proſcriptæ litteræ affixæ, lectæ, & poplicatæ fuerunt in valvis Baſilicarum Principis Apoſtolor. de Urbe, & S. Jo: Lateranen. necnon Concellariæ Apoſt. & in acie Campi Floræ, per no Jacobum Carra, & Iulium Parinum, ſtrælibati SS. N. Papæ Curſores.

Antonius Clarici Migiſter Curſorum.

MOTUS PROPRIUS
SS. D. N. PII PAPÆ IV.

Per quem de putantur octo Reverendiſſ Cardinalos, qui faciant obſervari reformationes ab ipſo editas, nec non decreta ſacri aecumenici, & Generalis Concilii Tridentini.

PIUS PAPA IV.

Motu proprio, &c. Alias non non nullas conſtitutiones, & ordinationes, reformationem majoris pœnitentiarii, ac ſacræ bœnitantiariæ noſtræ, ac noſtri Vicarii, ac ejus officii, nec non Camerarii, & Cam. Apoſtol. ac illius cauſarum Auditoris, nec non Palatii Apoſtol. cauſarum Audit. ac Guberna-

nato-

natoris, & capitolinæ curiarum, & contradictoriarum, aliorumque almæ Urbis noſtræ, ac Rom. Cur. tribunalium. & officiorum concernentes edidimus, quæ tamen (ut intelleximus) ab eorundem officiorum, & tribunalium præfectis, ac officialibus minus diligenter obſervantur. Cum autem enixæ noſtræ voluntatis ſit, ut illa, & pariter decreta ſacri Conc. Trid. in his, quæ ad eorum officia ſpectant, ab eisdem omnino obſerventur. Nos propterea conſiderantes, parum eſſe jura concedere, niſi ſint, qui ea executioni demandari faciant, & in præmiſſis prout ex debito paſtoralis officii nobis (meritis licet imparibus) injuncti obligamur, ſalubriter, & utiliter providere, præfataſque conſtitutiones, & ordinationes, ac decreta Concilii, quas, & quæ hic haberi volumus pro expreſſis, inviolabiliter obſervari volentes; Venerab. Fr: noſtro Jo: Epiſc. Tuſcul. Morono, Jo: Michaelis s. Anaſtaſiæ Saraceno, ac Jo: Bapt. Clementi s. Mariæ, in Aracœli, & Ludovico s. Cyriaci in Thermis Simonetæ, ac Carolo s. Martini in montibus Borromæo Presb. nec non Vitellontio s. Mariæ in Porticu Vitellio nuncupatis, titulorum, Diaco, Cardinalibus, committimus, & mandamus; quatenus ipſi, ſeu eorum major pars conjunctim vel diviſim eorum arbitrio, etiam tamquam executores, dictarum literarum, conſtitutionum, & decretorum prædictorum, conſtitutiones, ordinationes, ac decreta præfata, juxta tenor, res eorum, ac literarum deſuper confectarum, per quoſcumque pœnitentiariæ, Vicariæ, & Cameræ, ac Rotæ Curiarum, ac Tribunnal. præd. judices, & officiales, ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac privationis officiorum; & aliis eisdem Card. bene viſis, etiam pecuniarum, eo ipſo incurrendis pœnis, firmiter obſervari faciant, & cum effectu; niſi, tam in executione dictorum decretorum Concilii, quam dictarum litterarum noſtrarum aliqua dubietas, aut difficultas emerſerit, quo casu ad nos referant, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis, ac eos, qui litteris, & decretis prædictis, & eorumdem Card. mandatis non paruerint, ex tunc, prout ex eadem die, & e contra, illorum officiis privatos, nec non ad illa, & alia Rom. Cur. officia in poſterum obtinenda inhabiles, ac ipſis ab eisdem officiis ſic privatis, illa tanquam per privationem vacanti a Datario noſtro vendi, & a quibuſvis perſonis idoneis pro pretio convenienti emi, libere, & licite poſſe authoritate noſtra curent, nuncient, decernant, ac declarent, prout nos harum ſerie nunciamus, decernimus, & declaramus, non obſtantibus quibusvis conſt. & ordinationibus

Apo-

Apoſtol. ac pœnitentiariæ, & curiar. nec non Tribunal. præd. ſtatutis, &c. etiam juramento, &c. roboratis, privilegiis quoq; indultis, & litteris Apoſtol. illis, ac dictis officialibus, & Tribunalibus sub quibuſcumq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſuis, & decretis etiam in motu ſimili, &c. & alias quomodocumque conceſſis &c. Quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c: hac vice latiſſie derogamus, eaq; ad erſus præmiſſa nullatenus ſuffragagari volumus cæteriſq; contrariis quibuſcumque. Placet Motu proprio I.

Dat. Romæ apud s. Marcum 2. Aug. Anno quo quinto.

BULLA S. D. N. PII

DIVINA PROVIDENTIA PAPAE IV.

Contra quoſcumq; Eccleſias, & beneficia Eccleſiaſtica quaecumq; in confidentiam retinentes, ſive recipientes.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

ROmanum Pontificem in excelſa militantis Eccleſiæ ſpecula conſtitutum, vigiles mentis oculos non ſolum in abſentium extendere, ſed potiſſimum in præſentium, domeſticorumq; fratrum & filiorum ſuorum mores diligenter perſcutando, aliquando reflectere, ac eos præſertim, quos in Apoſt. ſolicitudinis partem evocavit Altiſſimus, nedum ab omni pactionis illicitæ contagione, verum etiam ab ejus omnimoda ſuſpicione vacuos, & immunes consvare decet, ut qui cæteros illuſtris officii ſublimitate antecellunt, eoſdem priſca etiam illa morum integritate præſtare dignoſcantur. Sane, licet dudum, cum certam ſimoniacæ pravitatis ſpeciem, quam beneficiorum confidentiam vocant, in Rom. Curia. atq; adeo in ſacrum Venerabilium fratrum noſtrorum S. Romanæ Eccleſiæ Cardinalium collegium, quaſi per cuniculos irrepſiſſe, ac nonnullos, ex ipſis fratribus nim a quadam facilitare, ſeu potius importunis amicorum, familiarumque precibus adductos beneficia Eccleſiaſtica in confidentiam hujuſmodi recepiſſe, & frequenter recipere, intelleximus; hanc illicitam beneficentiæ exercendæ, ſeu amicitiæ colendæ viam, a tam ſancto Collegio prorſus eliminare cupientes, eosdem Fratres in Conſiſtorio noſtro ſecreto non ſemel admonuerimus, huic aliena beneficia cuſtodiendi, modo ne aſſueſcerent, neve illa hoc pacto reciperent, utque ſic recepta dimitterent: Nihilominus nuper ad aures noſtras pervenit, eorum liquos monitionis noſtræ, imo potius ſuimet oblitos, ea, quæ cuſtodienda receperant, beneficia, nondum tamen dimiſiſſe. Et inſuper illos, & nonnullos alios etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiam Cameræ Apoſicæ clericos,

cos, Eccleſias, Monaſteria, dignitates, & alia beneficia hujuſmodi, in ſui favorem reſignata, ceſſa, vel alias dimiſſa, acceptaſſe, aut de illis per obitum, vel alias vacantibus, a nobis, & prædeceſſoribus noſtris, seu etiam ab Ordinariis, & aliis inferioribus collatoribus, etiam ad patronorum præſentationem, ad alterius commodum ſibi provideri obtinuiſſe, illaque, ac etiam alia aliter vacantia, ſibi in titulum, commendam, vel adminiſtrationem, aut alias dicta auctoritate conceſſa, quandoque in reſignantum, vel cedentium, ſeu etiam aliorum favorem ceſſiſſe, vel alias dimiſiſſe. Ac ſibi propterea penſiones annuas, fructus redditus, & proventus Eccleſiarum, Monaſteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorum hujuſmodi in toto, vel in parte, etiam aliquando cum facultate illas, & illos transferendi, ac etiam collationem, proviſionem, præſentationem, & aliam diſpoſitionum beneficiorum Eccleſiaſticorum, ad earundem Eccleſiarum, monaſteriorum, & dignitatum prælatos pro tempore exiſtentes, ac alios hujuſmodi beneficia pro tempore obtinentes pertinentium, nec non regreſſus, ſive acceſſus, & ingreſſus ad Eccleſias etiam Cathedrales, monaſteria, ac alia diversa beneficia Eccleſiaſtica, ſibi reſervari procuraſſe, & obtinuiſſe, ad hoc videlicet, ut confidentes ſic decimarum Apoſtolicarum, vel communis dicti collegii, & annatæ, aliorumque jurium dictæ cameræ debitorum ſolutionem eludant, integriſque beneficiorum, etiam in menſibus Apoſtolicis vacantium, aut alias diſpoſitioni Sedis Apoſto. generaliter reſervatorum collationibus, ac interdum, ut beneficia ipſa, tempore procedente, in aliquorum tunc forſan de jure inhabilium, & incapacium, vel nondum adhuc natorum favorem cedantur, ſeu reſignentur, vel ut perſonæ inhabiles, & incapaces hujuſmodi, etiam laicis penſionibus, ac fructibus, redditibus, & proventibus Eccleſiaſticis fruantur, & gaudeant, ſeu potius illis, & facultates transferendi prædicta abutantur in animarum ſuarum periculum, & perniciosum exemplum. Quare nos hanc Cardinalium eorundem in monitionibus noſtris parendo in curiam, & tam illorum, quam cæterorum prælatorum, etiam clericorum, ac aliorum quorumcumque indignam fallaciam conniventibus oculis diutius minime diſſimulandam, ſed huic errori, ne radices altius agat, occurendum tandem eſſe cenſentes; Et quoniam hanc ipſorum, qui monitioni noſtræ non parentes, beneficia hujuſmodi in confidentiam, ut præfertur, retinuerunt & fructus ex eis indebite vel percipiendo, vel per alios nomine ſuo, etiam per ſimulatas illorum locationes, & fictas dere-

receptis,quietantias, ac donationes, & remiſſiones percipi ſinendo, graviter exceſſerunt Cardinalium metam; potius ex immoderata erga ſuos indulgentia, quam aliquo præceptorum noſtrorum ſpretu proceſſiſſe facile reputamus. Idcirco omnes, & ſingulas Eccleſias, etiam Metropolitanas,& alias Cathedrales, ac Monaſteria, etiam Conſiſtorialis, Prioratus, Præpoſituras, Præpoſitatus;dignitates, etiam majores, & principales, etiam conventuales, perſonatus, adminiſtrationes, & officia, cæteraque beneficia Eccleſiaſtica,cum cura,& ſine cura ſæcularia, & quorumvis ordinum regularia, etiam de jure patronatus, etiam laicorum,etiam nobilium,& illuſtrium, etiam ex fundatione, & dotatione exiſtentia,per ejuſdem Rom.Eccleſiae, etiam Epiſcopos, Cardinales, & quoſcumque alios, etiam Patriarchas,Archiepiſcopo,& alios Epiſcopos,ac etiam ejuſdem Cameræ clericos, in titulum, commendum, vel adminiſtrationem, ut alias in hujuſmodi confidentiam jure prohibitam,cujuſvis perſonæ, ut præfertur, contemplatione, vel intuitu, quovis modo recepta, illorum liberam collationem, & diſpoſitionem nobis, & Sedi Apoſtolicæ, harum ſerie reſervantes, ipſo jure a die receptionis eorundem vacaviſſe, & vacare; ac fructuum; & penſionum reſervationes, ac facultates transferendi, & collationis beneficiorum conceſſiones eis, ut præmittitur, factas, ac regreſſus,ſive acceſſus, & ingreſſus conceſſos hujuſmodi, ceſſaſſe, & ceſſare, ac extinctos eſſe; & eosdem Cardinales, ſeu quoſvis alios, a prima die receptionis, beneficiorum hujuſmodi citra fructus, & redditus, & proventus earundem Eccleſiarum, Monaſteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorum, ac penſiones predictas, indebite percipere, ſuosque facere non potuiſſe; neque dubuiſſe; ſed illos omnes,& ſingulos ad Cameram devolviſſe, & eſſe, illique deberi, ac ipſo Cardinales, & alios, ad quorum manus quomodolibet pervenerunt,& eorum hæredes ad integram illorum reſtitutionem in utroque foro teneri, & ad id opportunis juris remediis compelli debere, authoritate Apoſtolica, tenore præſentium, decernimus, ac decraramus. Et inſuper univerſis; & ſingulis tam ejuſdem Rom Eccleſ.Cardinal. etiam Epiſ.quam Prælatis, & Clericis, & aliis prædictis, præſentibus, & futuris, ne deinceps ullo unquam tempore aliquas Eccleſias, Monaſteria, dignitates, vel alia beneficia, etiam de dicto jure patronatus, uti præfatur, exiſtentia,aut fructus, vel penſiones aut regreſſus, ſeu acceſſus in confidentiam prædictam, aut ad effectum reſervationum hujuſmodi ſibi poſtmodum cedentibus procurandarum, recipere præſumant. Cardinalibus vero, & aliis Prælatis hujuſmodi in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub inderdicti ingreſſu Eccleſiæ;reliquis vere ſub majoris exſcumunicationibus latæ ſenten-

 tiæ

tiæ pœna per contrafacientes eo ipſo incurrenda, a qua, niſi a nobis, aut a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo conſtituti, abſolvi nequeant, diſtrictius inhibemus. Ac quaſcumque collationes, proviſiones, præfectiones, commendas, reſervationes, facultates, etiam transferendi, ac regrediendi, ſive accedendi, & ingrediendi, ac alias diſpoſitiones de Eccleſiis Monaſteriis, dignitatibus, & aliis beneficiis: eorumque fructibus, & beneficiorum collationibus, per nos, & alios Romanos Pontifices ſucceſſores noſtros, etiam Motu proprio, ſeu conſiſtorialiter, aut etiam per Ordinarius, & alios inferiore Collatores, & ad patronorum eorundem præſentationem, & alias quomodolibet, cum interventu confidentiæ hujuſmodi expreſse, ſive occulte, ac de jure præſumpte, & alias contra præmiſſa pro tempore facias, nullas, & invalidas, nulliuſque roboris, vel momenti fore, neque cuiquam ſuffragari; ſed Eccleſias, Monaſteria, Dignitates, ac alia beneficia hujuſmodi ipſo jure vacare, ac noſtræ, & Sedis Apoſtolicæ diſpoſitione reſervata, fructuſque, & penſiones Cameræ Apoſtolicæ applicatos, ut præfertur, & cenſeri; ſicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis, per quoſcumque Judices, & Commiſſarios etiam ipſius Eccleſiæ Rom. Cardinales, ſublata eis, quavis aliter interpretandi & judicandi facultate, etiam per præſumptiones, & conjecturas legitimas, & eorum arbitrio cum alias confidentias hujuſmodi in lucem erui, & probari non poſſe conſtet, procedendo, judicari, & definiri debere. Ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis authoritate ſcienter, vel ignoranter, attentari contigerit, irritum, & inane ſimiliter decernimus. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædeceſſoris noſtris de una, & Concilii generalis de duabus Dictis, ac aliis conſtitutionibus Apoſtolicis; nec non collegii præfati juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus contrariis quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim, ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excummunicari non poſſint, per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem. Et ne quiſpiam ullo unquam tempore præſentium ignorantiam prætendere poſſit: volumus, & eadem autoritate decernimus, quod ipsæ præſentes literæ ad Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe valvas, & per aliquem ex Curſoribus noſtris illarum copia ibi affixa, & ibi dimiſſa, & etiam in Bancellaria Apoſtol. de more publicentur, ac in ejuſdem Cancellariæ quinterno, ad majorem patrium, illas in judicio producere volentium, commoditatem debribantus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reſervationis, declara-

tio-

tionis, inhibitionis, decreti, & voluntatis infrigere, vel ei auſu temerario contrahe. Si qui autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dum. 1564. 17. Kal. Novemb. Pont. noſtri anno quinto.

Viſa de Curia M. de Encioſo: *Caeſ. Glorierius*: H. *Cumyn.*

Anno a Nativitate Domini, 1564. Indict. 7. die vero 4. menſis Decemb Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D. N. D. Pii, divina providentia Papæ IV. anno quinto, ſupraſcriptæ litteræ Apoſt. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolor. de Urbe & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in Acie Campi Floræ, dimiſſis ibidem in ſupraſcriptis locis ſupras rictarum literum copiis affixis, ut moris eſt, per nos Julium Parinum, & Bernardinum Andreutium, prelibati Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

Antoninus Clerici Migiſter Curſorum.

BULLA S. D. N. PII IV.

SUPER FORMA JURAMENTI PLOFESSIONIS FIDEI PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

INjunctum nobis Apoſtol. ſervitutis officium requirit, ut ea, quæ Dominus omnipotens ad providam Eccleſiæ ſuæ directionem, ſanctis Patriaus in nomine ſuo congregatis, divinitus inſpirare dignatus eſt, ad ejus laudem, & gloriam incunctanter exequi properemus. Cum itaque juxta Concilii Tridentini diſpoſitionem omnes, quos denceps Cathedralibus, & ſuperioribus Eccleſiis præfici, vel quibuſcumque beneficiis Eccleſiaſticis, curam animarum habentibus, provideri continget, publicam orthodoxæ Fidei profeſſionem facere, ſeque in Romanæ Eccleſiæ obedientia permbuſuros ſpondere, & jurare teneantur: Nos volentes, etiam per quoſcumque, quibus de Monaſteriis, conventibus, domibus, & aliis quibuſcumque locis Regularium quorumcumque Ordinum, etiam Militiarum, quocumque nomine, vel titulo providebitur, idem ſervari, & ad hoc, ut unius, ejuſdemque Fidei profeſſio uniformite ab omnibus exhibe tur, unicaque, & certa illius forma conctis innoteſcat, noſtræ ſollicitudinis partes in hoc alicui minime deſiderari, formam ipſam præſentibus annotatam publicari, & ubique gentium per eos, ad quos ex decretis ipſius Concilii, & alide prædictos ſpectat recipi, & obſervari,

ac ſuo pœnis per Conc. ipſum in controvenientes latis, juxta hanc,& non aliam formam, profeſſionem prædictam ſolemniter fieri, Authoritate Apoſtolica tenore præſentium diſtricte precipiendo mandamus,hujuſmodi ſub tenore.Ego N. firma fide credo,& profiteor omnia,& ſingula,quæ continentur in Symbolo fidei, quo S.R.E utitur,videlicet.Credo in unum Deum Patrem omnipotentem,factorem Cœli,& terræ,viſibilium omnium, & inviſibilium. Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum,filium Dei unigenitum,& ex Patre natum ante omnia ſæcula:Deum de Deo, lumen de lumine: Deum verum de Deo vero; Genitum non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt; qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de Cœlis: Et incarnatus eſt de Spiritu Sancto ex Maria Virgine & Homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt: Et reſurrexit tertia die ſecundum ſcripturas. Et aſcendit in Cœlum, ſedet ad dexteram Patris,& iterum venturus eſt cum gloria judicare vivos,& mortuos, cujus regni non erit finis: Et in Spiritum Sanctum Dominum,& vivificantem, qui ex Patre, Filioque procedit: Qui cum Patere, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur; qui locutus eſt per Prophetas. Et unam ſactam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor unum baptiſma in remiſſionem peccatorum. Et expecto reſurrectionem mortuorum: Et vitam venturi ſæculi. Amen. Apoſtolicas,& Eccleſiaſticas traditiones, reliquaſque ejuſdem Eccleſiæ obſervationes, & conſtitutiones firmiſſime admitto, & amplector. Item ſacram ſcripturam juxta eum ſenſum, quem tenuit, & tenet ſancta mater Eccleſia, cujus eſt judicare de vero ſenſu,& interpretatione ſacrarum Scripturarum, admitto: nec eam unquam, niſi juxta unanimem conſenſum Patrum, accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque, ſeptem eſſe vere,& proprie Sacramenta novæ legis a Jeſu Chriſto D.N.inſtituta,atque ad ſalutem humani generis, licet non omnia ſingulis neceſſaria,ſcilicet,Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, Extremam unctionem, Ordinem & Matrimonium; illaque gratiam conferre;& ex his Baptiſmum, Confirmationem, & Ordinem ſine ſacrilegio reiterari non poſſe. Receptos quoque,approbatos Eccl.Cath.ritus in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſolemni adminiſtratione recipio, et admitto.Omnia, & ſingula, quæ de peccato originali, et de juſtificatione in ſacroſancta Tridentina Synodo definita,et declarata fuerunt amplector, & recipio. Profiteor pariter, in Miſſa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorum ſacrificium pro vivi, & defunctis, atque in ſanctiſſ. Euchariſtiæ Sacramento eſſe vere, realiter, & ſubſtantialites corus, et ſaguinem, una cum anima,

&

et divibitate Domini noſtri Jeſu Criſti, fierique converſionem totius ſubaſtantiæ panis incorpus, et totius ſubſtantiæ vini in ſanquinem,quam converſionem Catholica Eccleſia, Tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum ſpecie totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum sumi, Conſtanter teneo Purgatorium eſſe, animaſque ibi detentas fidelium ſuffragiis juvari. Similiter et Sanctos, una cum Criſto regnantes, venerandos; atq; invocandos eſſe, eoſque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas. Firmiſſime aſſero, imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, et retinendas eſſe, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam poteſtatem a Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumque uſum Chriſtiano populo maxime ſalutarem eſſe,affirmo.Sanctam Catholicam,& Apoſtolicam Romanam Eccclefiam,omniumEccleſiarum Matrem, et Magiſtram agnoſco; Romanoque Pontifici, Beati Petri, Apoſtolorum principis, ſucceſſori,ac Jeſu Chriſti Vicario, veram obbedientiam ſpondeo, ac juro. Cætera item omnia a Sacris Canonibus,et Oecumenicis Conciliis, ac præcipue a ſacroſancta Tridentina Synodo tradita, definita, et declarata, indubitanter reſcipio,atque profiteor,ſimulq;contraria omnia, atq; hæreſes quaſcumque ab Eccleſia damnatas;rejectas,et anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, et anathematizo. Hanc veram Cathalicam fidem,extra quam nemo ſalvus eſſe poteſt, quam in præſenti ſponte profiteor, et veraciter teneo, eandem integram et inviolatam uſque ad extremum vitæ ſpiritum, conſtantiſſime (Deo adjuvante) retinere,et confiteri, atque a meis ſubditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, et predicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. ſpondeo, voveo, ac juro. Sine me Deus adjuvet, et hæc ſancta Dei Evangelia.

Volomus autem, quod præſentes litteræ in Cancellaria noſtra Apoſtolica, de more legantur; et ut omnibus facilus pateant, in ejus quinterno deſcribantur,ac etiam imprimantur.Nulli ergo omnino hominum liceat hancpaginamnoſtrævoluntati,et mandati infringere,vel ei auſu temerario contraire.Si quis autem hac attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri,et Pauli Apoſtolorum ei, se noverit incurſurum.

Dat.Romæ apud S.Petrum, ano Incarnationis Dom. 1564. Idib. Novemb.Pont.noſtr.anno quinto.

Ferd.Card Caeſius. *Gaeſ.Glorierius.*

Lectæ,et publicatæ fuerunt ſupradictæ litteræ Romæ inCancel. Apoſt.Anno Incarnat.Dom.1564. die vero Sabbati, 6. menſis Decemb.

cemb, Pontificatus Ss. in Criſto Patris, & D.N. Pii, Papæ IV. anno quinto, *A Lomellinus Caſt.*

DECLARATIO

Quod gratiae de non reſidendo, & percipiendo fructus ratione ſtudii, non valeant ſine conſenſu Ordinarii.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D.N.D. Pius Divina providentia Papa IV. ad cujus aures nuper pervenit, nonnullus curata, vel alios ſacros ordines, aut perſonalem reſidentiam requirentia beneficia obtinenentes sub prætexto, quod literis operam dare cupiebant, poſt confirmationem Concilii Tridentini, per Sanctitatem ſuam factam, & publicatam ſecum, ut litterarum ſtudio in loco, ubi illud vigeat generali, actu inſiſtendo ratione beneficiorum, per eos obtentorum, hujuſmodi uſq;ad quiquenniem, vel aliud tempus, tunc expreſſum, dummodo infra primum illius annum Subdiaconi fierent, ad reliquos ordines promoveri minime teneantur, & tam iidem interim, quam alii, etiam ad eosdem ordines, vel eorum aliquem, ſeu aliquos promoti, quod ſimiliter ſtudentes beneficii per eos obtentis per Vicarios idoneos, per locorum Ordinarios, etiam congrua fructuum beneficiorum hujuſmodi portione illis aſſignata, vel alias deputanda in divinis deſerviendo, animarum curam illis imminentem exercendo, & alia incumbentia onera ſupportando; uſque ad ſimile tempus perſonaliter in iiſdem beneficiis reſidere non tenerentur, & nihilominus interea omnes eorundem beneficiorum fructus percipere poſſent, per ordinariam Sanctitatis ſuae Signaturam, pœnitentiariæ ſuæ officium diſpenſari, ſibique pariter indulgeri obtinuerint, nullum in his, vel fraudi vel circumventioni locum, præſertim quoad abſentes a Romana curia, de quorum qualitatibus facilis notitia haberi non poteſt, quantum humana ratione provideri poteſt, relinquere volens, Concil. etiam Tridentini decretis inhærendo; hujuſmodi diſpenſationes, & indulta hactenus conceſſa, ac tam ipſius pœnitentiariæ, quam Apoſtolicas, & alias deſuper confectas, conficiendas literas, proceſſuſque habbitos, & habendos per easdem dictis abſentibus nullatenus ſuffragari, niſi ſingulorum ordinariorum locorum, in quibus ſingula beneficia hujuſmodi, conſiſtunt, conſenſus gratis præſtandus, ad id accedat, Apoſtolica auctoritate declaravit, decernes irritum, &c.

Placet, publicetus, & deſcribatur I.

Lecta, & publicata, fuit retroſcripta Regula Romæ in Cancellaria Apo-

Apoſtolica, anno Incarnationis Dom. 1564. die vero Veneris, 14. menſis Novemb. Pontificatus præfati S. D. N. Papæ, anno quinto.

A. Lomellus Cuſtus.

BULLA SS. D. N. D. PII PAPAE VI.

Cuper reſianentia Praelatorum, Parochialium, & aliorum curam animarum habentium, & reſidere debentium.

PIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

IN ſuprema militantis Eccleſiæ ſpecula: meritis licet inſufficientibus, divina diſpoſitione conſtituti, cunctos non ſolum vigilantiæ noſtræ commiſſos Dominicos greges, ſed etiam ſingulorum paſtorum ſuorum actus intenſa noſtræ mentis acie colluſtrantes, ſtudium efficax, operamq; ſedulam ad hoc omnino ſtatuimus adhibere, ut quemadmodum operoſum facri Concil. Trid. progreſſum, felicemque exitum, Domino cooperante, præſtitimus, ita Sanctiſſima illius decreta, ipſorum præſertim, qui in Apoſtolicæ ſollicitudinis partem vocati ſunt, Paſtorum officium concernentia, non tepide, neq; diſſimulantes exequamur. Sane licet in Concil. præfat. ſaluberrima fuerit ordinatione decretum, quod omnes, & ſinguli venerabiles fratres noſtri, Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, & Epiſcopi, & alii Beneficiati apud Eccleſias ſponſas ſuas reſidere teneantur, nonnulli tamem, quod non ſine animi noſtri mærore referimus, adeo ſui, gregiumq; quos olim deperditos, Salvator noſter proprio ſanguine redimere dignatus eſt, ſibi creditorum obliti ſunt, ut etiam nunc in Aalma Urbe, vel alibi commorantes, & ſacroſancta ſpiritualis Matrimonii inter eos, ſuaſque Eccleſias ſolemniter contracti, jura confundentes, ſponſas ſuas iſt longa quaſi viduitate relictas, ac prædictas Eccl. quomodocunq; ſibi commiſſas inviſere, & apud illas, ut probos, & providos patresfamilias decet, reſidere non curent, in perditionem animarum ſuarum, & ſubditorum ſuorum, ac pernicioſum exemplum, & ſcandalum plurimorum. Nos hanc illorum contumaciam alicujus, etiam temporalis pœnæ metu frangendam, ſeu connivendam eſſe cenſentes. Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Ap. poteſtatis pleni tudine, omnibus & ſingulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis præfetis, ac aliis quibuſcumque, etiam quavis auctoritate, dignitate, gradu, vel præeminentia præfulgentibus, prædictas Eccleſias in commendam, vel adminiſtrationem, aut alio quovis nomine obtinentibus, & aliis quibuſcumq; beneficiatis, curam animarum habentibus, qui juxta decreti ſupr reſidentia in Concilio prædicto promulgati tenorem, perſonale in ſuis Eccleſiis reſidentia n

confeƈtas litteras prædiƈtas etiam motu, et ſcientia ſimilibus, etiã in recompenſam laborum, et oaſequior, etiam nobis, et Eccleſiæ Rom. diƈtæque Sedi impenſorum, quomodolibet conceſſas, et etiam iteratis vicibus approbatens, illarum omnium tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis, et ad verbum inſertis habentes in eventum obitus hujuſmodi, etiamſi in Urbe, aut ejus diſtriƈtu, vel alibi, extra ſuas Eccleſias, ut præfertur, contigerit, ex nunc, prout ex tunc, et è contra, in diƈtæ contumaciæ pœnam eiſdem poteſtatis plenitudine, et tenore reſtocamus, caſſamus, et annullamus. Ac tam eas, quam earum prætextu quomodolibet pro tempore condito faƈtaque teſtamenta, codicillos, legata, donationes, et alias diſpoſitiones quaslibet, etiam ad pias causas, vel in remunerationem servitiorum nulla; et invalida, nulliuſque roboris, vel momenti fore, neque quidquam contra præſentium tenore ſuffragari. Et ſi per quoſcumque Judices, et Commiſſarios quavis auƈtoritate fugenaes, etiam Sanƈtæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, in quavis inſtantia, ſublata eis, et eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, et interpretandi facultates, judicari, et definiri debere: Ac quidquid ſecus a quoquam quavis auƈtoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, et inane decernimus. Per hoc autem noſtris, et Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum ordinationibus, reformationibus, et decretis, quoad, Prcelatorum, et aliorum beneficiatorum, etiam in ſuis Eccleſiis, aut Diœc. reſidentium, et ibi decedentium, quæ etiam ampliamus et extendimus ad habentes Eccleſias in Urbe, diſtriƈtu, ibiq; reſidentes, et decedentes ſpolia Cameræ Apoſtolicæ applicata haƈtenus emanatis, nullatenus præjudicare neq; quidquam in eis alterare untendimus, ſed ea in ſuo robore, ut antea manere volumus, præterquam, quoad eos, qui in ſuis Eccleſiis juxta formam prædiƈti Concilii reſederint, et ſpecialem licentia teſtandi habuerint, hanc enim tantum ſalvam eis eſſe volumus; itaut generalis licentia teſtandi, eis, quamquam reſidentibus, minime ſuffragatur, ſed ſola ſpeciali, ſi quam habuerint, tueri ſe poſſint. Cæterum, ut præceptum, mandatum, ſtatutum, ordinatio, revocatio, caſſatio, decretum, et alia præmiſſa, præſenteſque literæ ad eorum, quorum intereſt notitiam deducantur, nulluſque poſſit aliquam illorum ignorantiam prætendere, vel exſationem allegare, ſed illam perpetuo firma, et illibata permaneant; Volumus, et mandamus, quod eaedem praeſentes in Baſilicae Principis Apoſtolorum de Urbe, et Cancellariae noſtrae valvis, ac Acie Campi Florae per aliquem ex Curſoribus noſtris affixae, copia illarum ibi dimiſſa, ab ea cis omnes perinde, ac ſi illis perſonaliter arƈtent, intimatae fuiſſent. Non obſtantibus praemiſſis, ac in favorem curialium per fel. recor.

Si-

Digitized by Google

Sixtum IV. Leonem X. Julium III. & quoſcumque alios Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac etiam per nos editis, & approbatis: Nec non aliis literis, conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; contrariis quibuſcumque. Nulli ergo omnino hominum liceat, hac paginam noſtri præcepti, mandati, ſtatuti, ordinationis, revocationis, caſſationis, annullationis; decreti, amplicationis, extenſionis, intentionis, & voluntatis infrigere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis atuem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſum.

Datum Rom. apud S. Petrum, Anno Incornat. Dom. 1564. 7. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno 4.

Caeſ. Glorierius.: Viſa de Curia M. de Anc'ſo: H. Cumyn.

Anno a Nativitat. Dom. 1574. Indictione ſeptima, die vero 20. menſis Decemb Pontificatus SS. in Criſto Patris, & D.N.D. Pii div. prov. Papæ IV. anno 5. Retroſcriptæ literæ Apoſt. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valves Baſilicæ Principis Apoſtolor. de Urbe, & valvas Cancellariæ Apoſt. & in Acie Campi Floræ, dimiſſis in præfatis locis præſentium retroſcriptarum literum copiis affixis ut moris eſt, per nos Julium Parinum, & Bernadinum Andreutium prelibati SS. Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

MOTUS PROPRIUS
SS. D. N. D. PII PAPAE IV.

Sepe execution Concilii, & literarum ejuſde Sanctiſſ. cuntra Areni epiſcopos, Epiſcopos, & Praelatos, & alias perſouas Eccleſiaſticas, non reſidente in eorum Eccleſiis.

PIUS PAPA IV.

MOtu proprio, &c. cum tam per Sacroſanctum Oecumenicum Concilium Tridentinum, quam etiam per noſtras literas, ſive bullas, etiam deſuper emanatas, & inter alias sub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1564. 7. Kalendas Decem. Pontificatus noſtri anno quinto mandatum ſit omnibus Epiſcopis, Archiepiſcopis, & aliis, quibus animarum cura commiſſa eſt, oves ſuas agnoſcere, pro eis ſacrificium offerre, verbique divini prædicatione, Sacramentorum adminiſtratione, ac bonorum omnium exemple paſcere, pauperum, aliarumq; miſerabilium perſonarum curam paternam gerere, & ſignanter munera paſtoralia, & eis diligenter incumbere, & aſſiſtere, aliaque facere, quæ in dicto ſacro Concilia, & in dictis noſtris titteris, ſive bullis continentur. Quæ omnia nequaquam ab eis præſtur, & adimpleri poſſant, cum gregibus ſuis non invi-

vigilant, neque aſſiſtent, ſed mercenariorum more oves ſuas deſerunt, & propterea debuiſſent, & deberent omnes, & ſinguli Epiſc. Archiep. & alii in dignitatibus Eccleſiaſticis conſtituti, & præfecti, & quibus animarum cura exiſtit. juxta divina præcepta, & prædicti œcumenici Concili, ac prædictarum noſtrarum literarum, ſeu Bullarum vim, formam, continentiam, & tenorem, ad eorum reſpective Eccleſias, Diœc. ac alia beneficia, quibus perſonalis reſidentia requiritur, ad effectum in eis perſonalem reſidentiam faciendi ſe ſe contuliſſe, ac omnia, & ſingula in eisdem præceptis, Concil. & literis, ſive bullis reſpective contenta adimpleviſſe, & obſervaſſe. Attamen ſicut accepimus, multi, & multi præfatorumq; præceptorum, & mandatorum contemptores, animarum, ſuarum, propriæque ſalutis immemores, in dictis dignitatibus Eccleſiaſticis, quibus cura animarum imminet, ac Epiſcopa lib. & Archiepiſcopalibus reſpective conſtituti præmiſſa facere, & adimplere hactenus minime curarunt, ſed diſtulerunt, & differunt in grave animarum ſuarum, gregiorumq; ſibi commiſſorum periculum, & ovium ſuarum perniciosum exemplum, & ſcandalum, ſententias, cenſuras, & pœnas propterea ſibi inflictas temere, & damnabiliter incurrendo. Quæ omnia, cum non ſint conniventibus oculis, aut impune prætermittenda, ſed graviter, ut cæteris tranſeant in exemplum, cum jam per tot menſes inobedientes fuerint, cenſuras præfatas ſuſtinendo. Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, deque poteſtatis noſtræ plenitudine, dilecto filio noſtro Alexandro Riario Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, cui alias etiam, ſeu prædeceſſori ſuo vivæ vocis oraculo commiſſimus, ut dictos Epiſc. Archiep. & alias perſonas Eccleſiaſticas, animarum curam habentes, non reſidentes, pœnas præfatas in dicto Conc. et literis, ſive Bullis noſtras contemptas incurriſſe declararet, et ad illarum effectualem executionem, aliaque graviora procederet. Tamen, quia nonnulla monitoria contra certos Epiſ. et alias perſonas præfatas in vim commiſſionis noſtræ hujuſmodi ſibi factæ tunc decreverat, et relaxaverat, ne in poſterum de illius jurisdictione dubitari contingat, denuo eidem Auditori noſtro nunc officium Auditoratus exercenti authoritate noſtra committimus, et mandamus, quatenus ſtatim contra Epiſc. Archiep. et alios quoſcumque prælatos, tam in Urbe, quam alibi, et ubiq; locorum exiſtentes, et in propriis Diœc. non reſiden. conſtito ſibi quantum ſufficere videbitur ſummarie, ſimpliciter, et de plano ſola veritate inſpecta, et manu regia de inhobedientia propria uſque ad ſententiam excluſive procedat, et deinde nobis referat, ut nos in conciſtorio noſtro ſecreto de fratrum noſtrorum concilio, ut moris eſt ad ſententiam privationis, et depoſitionis prelatorum inobedientiam hujuſmodi

ſiis tam Cathedralibus etiam Metropolitanis, quam Collegiatis Eccleſiis, Monaſteriis, Conventibus, et aliis Religioſis, etiam Fratrum Mendicantium domibus, et ordinibus, necnon ſancti Spiritus in Saxia, Sancti Joann. Lateran., ac incurabilium de Urbi, Sancti Antonii Viennen. et Sancti Bernardi Juren. aliiſq; Hoſpitolibus, Militiis, corumque Capitulis, et Conventibus, ac Univerſitatibus, etiam Studiorum generalium Collegiis, tam ſaecularibus, quam Eccleſiaſticis, Confraternitatibus, Societatibus, et tam Principis Apoſtolorum de Urbe, quam aliis Fabricis, S. Cruciatæ, aliiſque piis locis, et operibus; necnon Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Prælatis, Abbatiſſis, Prioribus, Præpoſiti, et aliis Eccleſiaſticis, tam ſæcularibus, quam diverſorum ordinum, et militiarum, regularibus, ac etiam laicis cujuſcumque dignitatis, et ſtatus, ac gradus, et excellentiæ, ac etiam Ducali, Regia, et Imperiali dignitate fulgentibus utriuſque ſexus perſonis, nec non aliquibus Notariis, et etiam de Latere Lagatis, atq; Nunciis, tam perpetuo quam ad tempus per plures Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac Nos, et Sedem Apoſtolicam, ejuſque Legatos hactenus etiam Motu proprio, et ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſeu etiam Imperatorum, Regum, Ducum, et aliorum Principum contemplatione, et intuitu, etiam de Fratrum conſilio, diverſimode, variiſque temporibus in genere; vel ſpecie, ex quavis honeſta cauſa conceſſa, etiam pluries confirmata, et innovata fuerunt, in pleriſque contrariantur. Nos, quibus in primis cordi eſt tam ſancta, et Eccleſiæ Dei ſaluberrima decreta ſuos, ut par eſt, effectus ubique conſequi, et ab omnibus obedienter obſervari, Privilegium, Exemptionum, Immunitatum, Facultatum; Conſervatoriarum, Indultorum, Confeſſionalium, Maris magni, et aliarum gratiarium prædictarum; & quarumcunq; Apoſtolicarum, & aliarum literarum deſuper confectarum, proceſſuumque, decretorum, & aliorum inde ſeculorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & plene inſertis habentes: Motu proprio, et ex certa ſcientia, ac de Apoſtol. poteſtatis plenitudine, quod eadem omnia, & ſingula privilegia, exemptiones, immunitates, facultates, diſpenſationes, conſervatoriæ, Indulta, Confeſſionalia, Mare magnum, et aliæ gratiae in his omnibus et ſingulis, in quibus illa ſtatutis, & decretis conc. hujuſmodi contrariantur, ipſo jure revocata, caſſata, et annullata, ac ad ipſius Conc. terminos, atque limites reducta ſint, et eſſe cenſeantur, nec quidquam adverſus ipſa decreta, et ſtatuta, quominus ubique, et apud omnes obſerventur, in aliquo ſuffragari poſſe, ſed ea perinde haberi, et reputari debere, ac ſi nunquam emanaſſent, aucto-

ritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus, ac etiam ſtatuimus, & ordinamus. Decernentes nihilominus omnia & ſingula, quæ vigore privilegiorum, exemptionum, immunitatum, & diſpenſationum, facultatum, conſervaturiarum, indultorum, confeſſionalium, & aliarum quarumcumque gratiarum hujuſmodi poſt id tempus, quo Concilium obligare cœpit, facta, & geſta quomodolibet fuerunt, & in poſterum fient, in his, in quibus dicti Concilii decretis adverſantur, nulla, invalida, & irrita eſſe, et cenſeri, ac nemini, etiam quantumlibet, ut præfertur, qualificato, tam in foro (quod ajunt) fori, quam conſcientiæ ſuffragari poſſe, & debere. Et ita quoſcumque locorum Ordinarios, alioſque Judices, & commiſſarios quavis authoritate, fulgentes; etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi facultate, in utroque foro judicari, & definire debere, ac quidquid ſecus a quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, ſtatuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtol. ejus, ſe noverit incurſurum. Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Domin. 1565. 13. kal. Martii, Pono. noſtri anno ſexto.

Cæſ. Glorierius : *P. Epiſc. Narnien.* :
K. *Cumyn.*

Anno a Nativitate Domini 1565. indict. 6. die vero 24. Menſis Februarii Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D. N. Pii, Divina providentia Papæ IV. anno ejus 6. Retroſcriptæ literæ Apoſtol. affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie Campi Floræ, & valvis Cancellariæ Apoſtol. per nos Nicolaum de Matthæis, & Camillum Cherubinum, Ss. D. N. Papæ Curſores.

Antonius Cerici Magiſter Curſorum.

ORA-

ORATIO

HABITA IN SESSIONE NONA, ET ULTIMA SACRI CONCILII TRIDENTINI.

Celebratata duobus continuis diebus III. & IV. Decemb. MDLXIII. ſub Pio IV. Pont. Max.

A.R.D. Hieronymo Ragazono, Veneto, Epiſcopo Nanzianzeno, Coadjutore Famaguſt.

Hic ſummatim recenſentur omnia in Concilio Trid. definita, quae ad pie credendum, & ad bene vivendum pertinent.

AUdite hæc omnes Gentes, auribus percipite omnes, qui habitatis Orbem, Trid. Concilium jamdiu cœptum, aliquando intermiſſum, diſtractum varie, atq; divulſum, nunc demum ſingulari Dei omnipotentis beneficio, ſumma, atq; incredibili omnium ordinum, ac nationum voluntate connectitur, atq; perficitur. Dies hæc quidem feliciſſima Chriſtiano populo illuxit, in qua templum Domini diſturbatum frequenter, ac diſſipatum reficitur, & abſolvitur & navis hæc, una bonorum omnium ex maximis, ac diuturnis turbinibus alq; fluctibus tuta in portu collocatur. Quam utinam conſcendere nobiſcum ſi voluiſſent, quorum in primis gratia hæc ipſa navigatio inſtituta fuit, atq; edificii hujus conſtruendi participes extitiſſent, qui hoc nobis negotium exhibuerit. Majoris nunc profecto lætitiæ cauſam haberemus. Sed noſtra id certe culpa non accidit. Nos Urbem hanc in Germaniæ faucibus, ideſt in domus illorum fere limine poſitam elegimus: Nos cuſtodiam nullam nobis, ne ſuſpicionem illis aliquam minus liberi loci daremus, adhibuimus: Nos eam fidem publicam illis conceſſimus, quam ſibi ipſi compoſuerunt, Nos hic illos perdiu expectavimus; neq; hortari, ac rogare unquam deſtitimus, ut ad veritatis lucem cognoſcendam accederent. Verum illis etiam abſentibus, ſatis, ut puto, a nobis conſultum eſt. Etenim cum duo, eſſent, in quibus ægris, atq; infirmis illorum animis medicina fuit adhibenda: alterum fidei Catholicæ, ac vere Evangelicæ illis in rebus, quæ in dubium ab ipſis vocantur; quæq; opportunæ hir temporibus viderentur, explicata, & confirmata, dejectis omnibus, ac diſſipatis errorum tenebris, doctrina: alterum diſciplinæ eccleſiaſticæ, cujus potiſſimum depravatione illis ſe a nobis deſeciſſe affirmant, reſtitutio: utrumque, quantum in

nobis fuit, pro temporum horum ratione, cumulate præſtimus.

Principio etiam ſancta hæc Synodus (facta ex laudabili majorum noſtrorum conſuetudine ſuæ fieri profeſſione) ut quoddam quaſi fundamentum futuris actionibus poneret, & quibus teſtimoniis, atque præſidiis in dogmatibus faciendi nitendum eſſet, oſtenderet, veteris, ac novi teſtamenti libros, qui eſſent ſine ulla dubitatione recipiendi, antiquorum Conciliorum probatiſſimorum exemplo, pie, & prudenter enumeravit: ac ne de verbis quidem ulla ex variis verſionibus oriri poſſet difficultas, certam, ac definitam de Græcis, & Hebraeis translationem approbavit. Hinc omnium haereſulem caput, atque arcem aggredſens, de humanae naturae corruptis initiis ea ſtatuit, quae veritas ipſa, ſi loqui poſſet, exprimeret. De juſtificatione deinceps (res magna, & cum ab antiquis, tum a noſtri temporis haereticis mirum in modum oppugnata) ea definivit, quibus, & pernicioſſimis eo in genere opinionibus occurreretur, & recte ſentiendi ratio miro quodam ordine, atque admirabili ſapientia (ut illis Dei ſpiritum facile agnoſca) demoſtraretur: Praeſtantiſſimo hoc poſt hominum memoriam decreto haereses ferae univerſae jugulantus, & quaſi caligo Sole, diſcuriuntur, ac diſpelluntur: eaque claritas, iſque ſplendor veritatis apparet, ut tantum lumen quin videae, diſſimulare jam nemo poſſit. Subſecuta eſt ſalutaris ſeptem divinorum Eccleſiae Sacramentorum tractatio; primum ſimul de omnibus, poſt de uno quoque ſeparatim. Hic vero quis non videt, quam diſtincte. explicite, abundanter, illuminate (& quod caput eſt) vere tota cœleſtium horum myſteriorum ratio contineatus? Quis in tam magna multiplicique doctrina, quid aut ſequendum, aut fugiendum ſit, poteſt ullo modo deſiderare? Quis in illis omnibus errandi locum, aut occaſionem inveniet? Quis denique. de Sacramentorum horum vi, atque virtute dubitare in poſterum poterit; cum gratiam illam, quae illis ipſis, quibuſdam quaſi villicidiis, fidelium quotidie mentes illabitur, tunc nobis affuiſſe tam copioſe perſpiciatus? Acceſſerunt ad haec de ſacroſancto Miſſae ſacrificio, & de communione ſub utraque ſpecie, & baptiſmo parvulorum decreta, quibus quidem nihil utilius, ut de Cœlo lapſa, non ab hominibus compoſita videantur. Adjungitur his hodie certa de indulgentiis, de Purgatorio, de Sanctorum veneratione, invocatione, imaginibus, & reliquis doctrina, qua non ſolum haereticorum fraudibus, & calumnis obſiſtetur, ſed piorum etiam Catholicorum conſcientiis plane ſatisfiet.

Haec de rebus ad ſalutem noſtram pertinentibus, quae dogmata appellantur, fauſte, ac feliciter erunt peracta; neque aliud quicquam præterea eo in genere a nobis hoc tempore expectabantur.

la

In eorum autem quibusdam adminiſtrandis cum nonnulla eſſent, quæ non rite omnino, ac recte ſervaverunt, accuratiſſime, Patres ampliſſimi, curaſtis, ut pure illa, & caſte, atque ex more, inſtitutoque majorum tractarentur. Ita omnem ſuperſtitionem, omnem quæſtum, omnem (ut dicunt) irreverentiam a divina Miſſarum celebratione abſtuliſtis: vagis, ignotis, & criminoſis ſacerdotibus ſanctum hoc offerre ſacrificium interdixiſtis: rei hujus ſacratiſſimæ uſum a privatis dominibus, & profanis in ſacra, & religioſa loca revocaſtis: molliores cantus, & ſymphonias, deambulationes, colloquia, negotiationes a templo Domini ſummoviſtis. Ita Eccleſiaſtico unicuique gradui leges illæ a vobis præſcriptæ ſunt, ut tradito illis divinitus ordine abutenti nullus utique locus relinquatur. Ita nonnulla Matrimonii impedimenta, quæ anſam quaſi quandam ad violanda Eccleſiæ præcepta dare videbantur, removiſtis, facile veniæ conſequendæ viam minus legitime connubii fœdus ineuntibus, intercluſiſtis. Quid de fortuitis, tenebricoſiſque Matrimoniis commemorem? Equidem ita ſentio, ſi alia nulla cauſa revocandi Concilium fuiſſet (quæ multæ, & maximæ fuerunt) propter unam hanc id omnino fuiſſe faciendum. Nam cum res hæc ad omnes ſpectet, neque ullus in Orbe terrarum univerſo angulus reperiatur, quem labes hæc non invaſerit; curandum merito fuiſſet, ut communi huic malo, communi etiam conſilio provideretur. Innumerabilium, Patres ſanctiſſimi, & graviſſimorum delictorum, ac ſcelerum occaſio, prudentiſſima iſta veſtra, ac prope divina ſactione penitus ablata eſt, & Chriſtianæ Reip. gubernationi ſapientiſſime conſultum. Accedit ad hæc utilis in primis, ac neceſſaria multorum in Purgatorii, Sanctorum venerationis, invocationis, imaginum, & Reliquiarum, atque etiam Iddulgentiarum ratione, abuſuum interdictio, qui ipſarum pulcherrimam faciem inquinare, atque deturpare mirum in modum videbatur.

Altera vero pars, in qua de labenti, ac prope cadenti Eccleſiaſtica diſciplina fulcienda erat agendum, diligentiſſime etiam abſoluta fuit, atque perfecta. Eligentur in poſterum ad Eccleſiaſtica munera obeunda, qui virtute, non ambitione præſtent; quique populi commodis, non ſuis inſerviant, & proſint potius, & ſtudioſius verbum Domini, omni ancipiti gladio penetrantius.

Aderunt ſuis gregibus, & invigilabunt Epiſcopi, cæterique, quibus animarum cura commiſſa eſt, neque extra creditam ſibi cuſtodiam vagabuntur. Nihil cuiquam proderunt, aut ad impure, & flagitoſe vivendum, aut ad male, & pernicioſe docendum, privilegia, nullum ſine pœna crimen, nulla ſine præmio virtus relinquetur. Pauperum, & mendicantium ſacerdotum multitudini

optime proviſum eſt: certæ unusquiſque Eccleſiæ,ſtatutoque operis unde ali poſſit, adſcribetur.

Avaritia, quo nullum vitium eſt tertius, præſertim in domo Dei, ab ea omnino tolletur: gratis Sacramenta omnia, ut par eſt, conferentur. Ex una Eccleſia plures, ex pluribus una; ut populi commodum, & ratio poſtulabit, conſtruentur. Eleemosynarum Quæſtores(ut appellant) qui ſua,non quæ Jeſu Chriſti, quærentes, magnum noſtræ religioni damnum, magnam infamiam afferebant, ex omni hominum memoria (quod ſummæ felicitatis loco ponendum eſt (penitus evellentur. Hinc noſtra præſens calamitas ſumpſit exordium; hinc ſerpere infinitum malum, manareque in dies latius non deſiſtebat; neq; occurri illi adhuc multorum Conciliorum cautionibus, ac proviſionibus potuit. Quamobrem quis non niſi ſapientiſſime factum,dixerit, ut membrum hoc, in ſuo ſanando diu, ac multum fruſtra laboratum eſt, ne reliquo corpori noceret, excideretur?

Porro Deo cultus tribuetur puriùs, & accuratius, atque ita, qui fuerunt vaſa Domini, mundabuntur,ut ad ſui imitationem alios trahant. In quo præclare illud fuit excogitatum, ut qui ſacris eſſent initiandi, iis moribus, atque litteris in unaquaque Eccleſia a prima ætate inſtituerentur, ut quoddam quaſi virtutum omnium Seminarium illud exiſteret. Jam vero provincialibus Synodis reſtitutis, Viſitationibus ad populorum utilitatem, non ad quæreſtum,& ſumptum revocatis: Tradita potioribus regendi ſuos, atque paſcendi commodius facultate, Pœnitentia publica in uſum revocata. Hoſpitalitate tum eccleſiaſticis hominibus, tum piis locis indicta: In curatis ſacerdotiis conferendis memorabili, ac penè cœleſti ratione conſtituta. Beneficiorum(ut ajunt)pluralitate ſublata. Hæreditaria ſanctuarii Dei poſſeſſione prohibita: Modo excommunicationibus impoſito, ac terminato: Primis judiciis iis in locis,ubi lites oriuntur,aſſignatis: Singularibus certaminibus interdictis;Omnium hominum, ac ſacrorum in primis: luxuriæ, cupiditati, atque licentiæ fræno quaſi quodam, quod excuti non facile poſſit, injecto: Regibus, ac Principibus ſui muneris diligenter admonitis, aliiſque rebus hujuſmodi prudentiſſime ſancitis: Quis non videt,veſtras vos, P.optime, hac etiam in re partes cumulatiſſime executos? Actum ſæpe eſt in ſuperioribusConc. de fide noſtra explicanda, moribuſque corrigendis: ſed neſcio, an unquam diligentius, atque diſtinctius. Hic, præſertim hoc biennio, ex omnium populorum,ac nationum,in quibus catholicæ Religionis veritas agnoſcitur, non ſolum Patres, ſed Oratores habuimus. At quos viros? Si doctrinam ſpectemus, eruditiſſimos; ſi uſum,peritiſſimos;ſi pietatem,religioſiſſimos;ſi vitam, innocentiſſimos: Numerus

merus is quoque fuit, at, ſi præſentis Chriſtiani orbis conſiderentur anguſtiæ, frequentiſſima hæc omnium, quæ antea fuerunt, Synodus appareat. Hic ſingula omnium vulnera detecta, & mores expoſiti fuere: nihil diſſimulatum eſt: noſtrorum adverſariorum argumenta, & rationes ita tractatæ, ut cauſa, non noſtra agi videretur. Tertium nonnulla, atque etiam quartum diſcuſſa: ſumma ſæpe contentione certatum: eo ſcilicet conſilio, ut quemadmodum igne aurum, ita quibuſdam quaſi luctationibus veritatis vires, ac nervi probarentur. Quæ enim inter idemque ſpectantes diſcordia potuit exiſtere?

Quæ cum ita ſint, licet optandum (ut initio dicebam) ſummopere fuiſſet, ut una cum illis hæc agerentur, quorum potiſſimum cauſa tractata ſunt: abſentium tamen etiam incolumitati, atq; ſaluti ita previſum eſt, ut alia ratione provideri, ſi affuiſſent, non potuiſſe videatur. Legant illi, quæ de fide noſtra ſtatuimus, ut Chriſtianum hominem decet, humiliter, & ſi lumen eis aliquod effulſerit, ne faciem avertant; & ſi vocem Domini audierint, corda ſua non obdurent. Ac ſi ad communem matris Eccleſiæ complexum, unde ſe illi diſtraxerunt, redire voluerint, clementiam ſibi omnem, miſericordiamque tribuendam non dubitent. Sed præcipua illa ratio eſt. P.A. diſſentientes a nobis animos conciliandi, conſentientes in fide, atque officio retinendi, ſi quæ hoc in loco verbi ſancivimus, re ipſa in noſtris Eccleſiis præſtemus. Leges, etſi optimæ ſunt, muta tamen res eſt. Quid Gebræo populo Dei ipſius ore latæ leges profuerunt? Quid Lycurgi leges Lacedæmoniis; Solonis Athenienſibus ad libertatem retinendam, quam ob cauſam erant conſcriptæ, utilitatis attulere? Sed cur externa, atque antiqua nimis commemoro? Quæ ad bene, beateque vivendum inſtituta, atque præcepta ex unius Chriſti domini noſtri vita, atque doctrina deſiderare, aut poſſumus, aut debemus? Quid item fuit a majoribus noſtris omiſſum, quod cum ad recte ſentiendum, tum ad præclare agendum pertineret? Medicamentum, quidem ſalutare compoſitum, ac paratum jamd. habemus. Verum ſi morbu debet expellere, ſumendum eſt, ac per venas in omne corpus diffundendum. Poculo hoc ſalutis nos primum inebriemur. Clariſſimi, ut vivæ utq; loquentes leges ſimus, & norma, ac quaſi quædam regula, ad quam aliorum actiones, & ſtudia dirigantur, atque ita ſibi unuſquiſque perſuadeat, nihil e Chriſtianæ Reipubl. commodo, ac dignitate ſucceſſurum, niſi quantum in ſe ſit, ſtudioſe præſtiterit. Id curandum nobis, cum antea fuit, tum multo erit in poſterum accuratius. Eternim ſi magiſtri noſtri, ac Salvatoris exemplo facere prius debebamus, quam docere; poſtquam docuimus, quin faciamus, quæ eſſe poterit excuſatio. Quis ferre nos, ac pati poterit, ſi, cum non furandum eſſe demonſtra

ſtraverimus, ipſi furemur? ſi cum non mœchandum, mœchemur? Sanctos a Sancto Concilio; innocentes, atque integros ab integritatis præceptis, & innocentiæ: firmos in fide, atque conſtantes a fidei noſtræ firmata doctrina diſcedere minime convenit. Ac tales quidem expectant nos populi noſtri, qui noſtrum jamdiu reditum ſuſtinentes ea ſe ipſi ratione conſolabantur, fore ut hanc temporis uſuram majori præſentes ſtudio ſanciremus. Sed fiet id a nobis, ut ſpero, Patres Sancti diligenter; & quemadmodum hoc in loco feciſtis, ita etiam domi ſatis Deo, atque hominibus facietis. Nunc (quos hujus temporis eſt) Deo primum ipſi maximo, atque immortali; maximas, atque immortales gratias, & agamus, & habeamus; qui non ſecundum peccata, quæ fecimus nos, neque ſecundum iniquitates noſtras retribuit nobis: ſed diem hunc lætiſſimum, quem videre multi concupierunt, nobis non ſolum videndum, ſed etiam celebrandum incredibili cum totius Chriſtiani populi aſſenſu, atque approbatione, ſua magno benignitate conceſſit. Pio deinde IV. Summo noſtro, atque Optimo Pontifici gratiæ perpetuæ, ac ſingulares habendæ ſunt, qui cum primum Beati Petri ſedem aſcendit, tanto Synodum hanc inſtaurandi deſiderio exarſit, ut in eo ſuas omnes curas, & cogitationes defigeret. Nuncios ſtatim viros probatiſſimos ad indicendum illis Nationibus, atque Provinciis Concilium miſit, pro quorum in primis ſalute concovabatur. Hi Aquilonis patres prope omnes peragrarunt, rogarunt, obſecrarunt, obteſtati ſunt; tuta omnia, atque amica promiſerunt; atque id etiam egerunt, ut in Angliam trajicerent. Legatos poſtmodum, pietate, ac doctrina præſtantiſſimos, cum intereſſe ille Synodo, ut mirum in modum cupiebat, non poſſet, huc miſit: ex quibus duos (quorum memoria in benedictione eſt) ſtatuta die, tametſi nulli fere Epiſcopi conveniſſent, hic eſſe voluit. Hi, atque additus eis paulo poſt tertius, novem menſes, atque eo amplius juſtum ad Synodum inſtituendam Epiſcop. numerum hoc in loco nihil agentes expectaverunt; cum interea nihil aliud Pontifex ipſe aut ageret, aut meditaretur, quam ut Patres quamplurimi, quam optimi, & quamprimum huc accederent; & Chriſtiani nominis Reges omnes, ac Principes ſuos huc Oratores mitterent: ut communi omnium voto, atque conſillo communi omnium voto, atque conſilio communis hæc cauſa graviſſima omnium, atque, maxima tractaretur. Quid vero poſtea omni cura, ſolicitudine ſumptibus prætermiſit, quod ad Concilii hujus amplitudinem, libertatem, & commodum pertinere aliquod modo videretur? O ſingularem Paſtoris, ac Patris noſtri pietatem, atq; prudentiam! O ſummam etiam ejuſdem felicitatem, cujus auctoritate, atque auſpiciis jactatum hoc diu, & agitatum Concilium conſtitit, & conquie-

quieſcit. Te Paulum III. te Julium, mortuos appello quamdiu quantoque ſtudio videre, quod nos videmus, exoptaſtis?quot in eam rem ſumptus,quot labores inſumpſiſtis? Quamobrem vere tibi,atque ex animo, PIE, ſanctiſſime, ac beatiſſime, gratulamur, quod tantam tibi lætitiam,tantum tuo nomini laudem(id, quod maximum divinæ in te benevolentiæ eſt ergumentum) Dominus reſervavit,quem nos precibus omnibus,& votis ſupplices oramus, ut te nobis incolumen, pro Eccleſiæ ſuæ ſanctæ commodo, atque ornamento, & quam citiſſime reddat, & quam diutiſſime conſervet.Sereniſſimo etiam Imperator agere, & gratulari jure optimo debemus. Ille potentiſſimorum Cæſarum, qui propagandæ Chriſtianæ Religionis miro quodam deſiderio flagrarunt, animum,ut locum, referens, Urbem hanc ab omni periculo liberam conſervavit,& nos,ut tutam, tranquillamque pacem traheremus, ſua vigilantia perfecit: magnamque noſtris animis ſecuritatem aſſidue trium ſuorum Legatorum ſummorum virorum præſentia,ac prope pignore attulit. Ille de noſtris his rebus pro ſua eximia pietate ſolicitus mirifice fuit. Illi a ſe, atque a vobis diſſentientes homines ex obſcuriſſimis, in quibus verſantur, tenebris, eruere, atque ad ſanctæ hujus Synodi clariſſimam lucem aſpiciendam adducere,maximore laboravit Regum præterea Chriſtianorum, ac Principum in Concilio hoc ampliſſimis ſuis Legationibus ornando, ac ſuos veſtræ auctoritati faſces ſubmittendo; pia maxime voluntas grata nobis memoria proſequenda eſt. Jam vero quis eſt, Ill. Legati,& Cardinales qui ſe vobis debere plurimum non fateatur? Vos noſtrarum actionum duces optimi, ac moderatores extiſtis. Vos,ne noſtra aut in dicendo,aut in decernendo libertas violari, aliqua ex parte videretur, incredibili patientia, ac diligentia curaſtis.Eos nulli corporis labori, nulli animi contentioni perpeciſtis, ut ad optatum res exitum, quod alii multi veſtris ſimiles fruſtra tentaverunt, quamprimum perduceret. In quo præcipuam quandam, ac propriam lætitiam habere, ut *Morone* Illuſtriſſime, atque ornatiſſime, debes: qui cum vigeſimo ab hic anno primum plæclaro huic ædificio lapid..poſueris,extremam nunc manum,poſt alios multos huic operi architectos adhibitos, felicites pro ſumma tua, ac prope divita ſapientia, impones .. Factum hoc tuum egregium, ac ſingulare omnium ſermone perpetuo celebrabitur, neq; ulla unquam ætas de tuis hiſce laudibus conticeſcet. Quod de vobis dicam, Patres ſanctiſs.quam bene de Chriſtiana Reputl. veſtris his præſtantiſſimis actionibus meruiſtis? Quanta veſtrum uniuſcujuſque nominis commendatio, quanta gloria a Chriſtiano populo univerſo tribuetur? Vos vere Patres, vere Paſtores, & agnoſcent omnes,& prædicabunt. Vobis ſuam unuſquiſque vitam,

atque ſalutem acceptam libentiſſime referet. O diem illam populis noſtris jucundiſſimam, atque lætiſſimam, in qua primum reviſere illis nos, atque amplecti a templi Domini ædificatione redeuntes contigerit.

Sed fac tu Domine Deus noſter, ut tam eximæ de nobis opinioni egregiis factis reſpondeamus, & ſeme hoc, quod in agro tuo ſeminavimus, uberem fructum afferat, fluatque, ut vos, eloquium tuum; atq; quod fore aliquando pollicitus es, fiat temporibus noſtris, ut unum ſit omnium ovile, & unus Paſtor, atque is potiſſimum Pius IV. in tui nominis gloriam ſempiternam. Amen.

MOTUS PROPRIUS

SS: D. N. PII PAPAE V.

DE VERITATE EXPRIMENDA, &c.

In diſpenſationibus Matrimonialibus, & aliis gratiis ſub pœna falſi.

PIUS PAPA V.

MOtu proprio, &c. Cum ſicut accepimus nonnulli ſuæ conſcientiæ prodigi, ac propriæ ſalutis immemores, ut facilius a nobis, & Sede Apoſtolica diſpenſationes matrimoniales, & alias gratias, & conceſſiones obtineant, gradus conſanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis ſpiritualis, ac ſcientiam illorum aliter, quam eis a principio ab ipſis partibus ſignificatum, vel narratum fuerit, exponunt, & ſi Matrimonia hujuſmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrant, ac alias diverſimode veram facti ſpeciem, tam in ipſis diſpenſationibus matrimonialibus, quam pro aliis quibuſcumque gratiis, & conceſſionibus obtinendis, immutent: ac propterea, cum non ſolum in impetrationibus hujuſmodi falſitas narretur, verum etiam in partibus plerumque pro verificatione gratiarum hujuſmodi veritas immutetur, & falſitas committatur. Nos igitur hujuſmodi abuſibus, & erroribus obviare cupientes, motu proprio, &c. omnes ſingulos procuratores tam officii ſacræ Pœnitentiariæ, ſeu contradictoriarum, quam alios quoſcumq; ſollicitatores, & ſcriptores, quos Copiſtas vocant, qui veritatem facti a narratione, quam ab ipſis partibus habuerunt, quoad ſubſtantialia, & qualitates neceſſario exprimendas, diverſam faciunt, ſeu quoquomodo invertunt, aut immutant, depravant, & per ſubre-

ſubreptionem, & obreptionem gratias a nobis extorquent, pœnam falſi incurrere, & ea puniri omnino debere decernimus, & declaramus Mandantes propterea Almæ Urbis Gubernatori, Cameræ Apoſtolicæ Auditori, & Vicario, quatenus in præmiſſis reos, & culpabiles repertos pœna falſi, ut præmittitur, puniunt, cum poteſtate citandi etiam per edictum, conſtito ſummarie de non toto acceſſu, aliaque, dicendi, & faciendi præmiſſis neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna. Non obſtantibus præmiſſis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis nequaquam obſtantibus; irritum quoq; & inane, &c. di iq; &c. judicari, & definiri debere, & ſublata, &c. decernentes. Et quod præſentis motus proprii, & abſque data, & regiſtrata, ſola ſignatura ſufficiat, & ubique fidem faciat in judicio, & extra, regula contraria non obſtante, ejuſque tranſuptis manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur; quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ quodque Cameræ & Cancel. Apoſtol. ad Audientiæ cauſarum Palatii Apoſtolici valvis, & in acie campi Floræ dimiſſis inibi copiis affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Placet Motu proprio M.

Die 5. Decembr. 1566. ſupraſc. literæ Apoſt. affixæ, & publicatæ fuerunt in locis ſupraſcriptis, dimiſſis in eiſdem locis copiis affixis, per me Nicolaum de Matthæis Curs.

Jo. Gerard. Mag. Curſ.

BULLA SS. D. N. D. PII PAPAE V.

Super declaratione decreti Concilii Tridentini de cognatione ſpirituali inter maritum, vel uxorem ſuſcipientis baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quaſcumque alias perſonas, tam ex parte ſuſcipientis, quam baptizantis, & baptizati.

CUm illius vicem, licet, minime ſuffragantibus meritis, geramus in terris, de cujus vultu prodit judicium, et vident oculi æquitatem, officii noſtri debitam proſequimur actionem, ſi obſcuros Sacrorum Canonum ſenſus ita aperire ſtudemus, ut piis Chriſti fidelium mentibus nulla dubitandi occaſio relinquatur: Sane licet ex eo, quod in Conc. Tridentino decretum fuerit, cognationem ſpiritualem inter eos tantum contrahi, qui ſuſcipiunt baptizatum de Baptiſmo, ac baptizatum ipſum, & illius patrem, et ma-

matrem, nec non baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem; in reliquis perſonis, quæ per antiquos Canones occaſione cognationis hujuſmodi contrahere prohibentur, omne impedimentum ſublatum eſſe videatur; adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an ſaltem impedimentum cognationis ſpiritualis hujusmodi inter maritum, vel uxorem ſuſcipientis, & baptizatum, necnon inter maritum, vel uxorem ſuſcipientis, & patrem, ac matrem baptizati vigeat, propterea quod prohibitum de uno conjuge, de altero etiam prohibitum eſſe videatur. Nos piarum mentium quioti, & matrimoniorum favori (quantum ex alto nobis permittitur) conſulere volentes, a præcifis verbis Concilii minime diſcendendum in præmiſſis eſſe cenſuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis hujuſmodi ſubeſſe decernimus, & declaramus, quominus inter dictos maritum, vel uxorem ſuſcipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, quoſcumque alias perſonas, tam ex parte ſuſcipientis, quam baptizantis, & baptizati in dicto Concilio nominatim non expreſſas, matrimonium libere, & licite contrahi poſſit, & ita omnibus judicari debere mandamus, atque ſtatuimus: decernentes irritum & inane, ſi quid ſecus a quoquam, quacumque dignitate, auctoritate, & poteſtate prædito, contigerit judicari. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, aliiſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, quod præſentes littere in Cancellaria noſtra Apoſtolica, & in Acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Conſtitutiones perpetuo valituras deſcribantur: & quia difficile foret, præſentes ad ſingula quæque loca deferri, quod earum tranſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii ſubſcriptis, ac ſigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur; ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, decreti mandati; ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationibus Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarnat. Domini 1566. 4. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno primo.

Ceſ. Glorierius = *H. Cumyn.* = *Viſa de Curia Jo: Barengus.*

Regiſtrata apud Caeſarem Secretarium.

Anno a Nativ. Domini 1566. Indict 9. die vero 19. menſis Decemb. Pont. SS.D.N.Pii, divina provid. Pap.V. anno ejus primo. Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Cancell. Apoſt. & in Acie campi Floræ per nos Antonium Cle-

Clerici, & Jo: Andream Rogerium, prælibati Sanctiſſimi Domni noſtri Papæ Curſores.

Stepanus de Olea Magiſter Curſ.

BULLA S. N. D. PII

DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ V.

Super declaratione Concilii Trid. de impedimento affinitatis ex fornicatione proveniente:

PIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanorum Pontificem ſpectatCanonicas ſanctiones,quæ expreſſiorem ſenſum poſtulare videntur, re diliganter perſpecta ita declarare, & alias providere, ut omnis dubietas de piis Chriſtifidelium mentibus evellatur. Sane poſtquam ex eo, quod Tridentina Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proveniens, per quod non ſolum Matrimonium contrahi prohibetur, ſed etiam poſtea factum dirimitur, ad eos tantum reſtrinxit, qui primo,& ſecundo gradu conjunguntur; in ulterioribus vero gradibus ſtatuit, Matrimonium poſtea factum non dirimi a pluribus Chriſtifidelibus, ut accepimus, eſt dubitatum, an licet in ulterioribus grandibus hujuſmodi Matrimonium contractum,non dirimatur, adhuc tamen juxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem, tollere, & animarum tranquillitati, ac Matrimonii libertati quantum cum Deo poſſumus conſulere volentes declaramus, & Apoſt. auctoritate decernimus, nullum hodie impedimentum remanere quovimus in ulterioribus gradibus hujuſmodi libere,&licitè Matrimonium contrahi poſſit, & ita ab omnibus judicari debere mandamus, atque ſtatuimus: decernentes irritum, & inane, ſi quid ſecus a quoquam, quacumque dignitate, auctoritate, et poteſtate, prædito, contigerit judicari. Non obſtantibus conſtitutionibus, et ordinationibus Apoſtolicis, aliiſque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, quod præſentes literæ in Cancellaria noſtra Apoſt. et in acie Campi Floræ de more publicantur, et inter Conſtit. perpetuo valituras deſcribantur. Et quia difficile foret, præſentes ad ſingula quæcumque loca deferri, quod earum traſumptis etiam impreſſis, manu alicujus Notarii ſubſcriptis, ac ſigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adiberetur

tur, ſi ſorent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, decreti, mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit; indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum. Anno Incarnat. Dom. 1566. 4. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno primo.

Caeſ. Glorierius = Viſa de Curia Jo: Barengus.

Regiſtrata apud Caeſarem Secretarium.

Anno a Nat. Dom. 1566. ind'ct. 9. die vero 24. menſis Dec. Pont. SS.D.N. Pii, divina providentia Papæ V. anno ejus primo, reſcriptæ literæ Apoſt. affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in valvis Banc. Ap. & in Acie Campi Floræ, ut moris eſt per nos Jo: Andr. Rogerium, & Camillum Cherva Curſor.

Stephanus de Clea Magiſter Curſor.

DECLARATIO
CONCILII TRIDENDINI

De Compaternitate, & affinitate, & Fornicatione, ac Matrimoniis deſuper contractis, & contrahendis.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D.N. D. Pius, divina providentia Papa V. ad cujus notitiam pervenit, quod cum in decretis S. Concilii Tridentini certae tantum perſonae enumerentur, inter quas dumtaxat cognatio ſpiritualis deinceps contrahatur, ab aliquibus revocatur in dubium, an qui ultra perſonas in dictis decretis enumeratas, quequomodo cognitione ſpirituali ante confirmationem d. Conc. conjuncti erant abſq; diſpenſatione Apoſtolica, Matrimonium poſt dictam confirmationem contrahere potuerint, ac hodie, & de caetero contrahere poſſint, cum ante praedictam confirmationem id facere de jure minime liceret, inſuper cum in eiſdem decretis ſtatuatur, affinitatem, quae ex fornicatione contrahitur, in illis ſolummodo attendi debere, qui primo, vel ſecundo affinitatis gradu conjunguntur, ab aliquibus pariter dubitatur: an matrimonia inter perſonas, quae ante confirmationem dict. Concil. tertio, vel ulteriori hujuſmodi affinitatis gradu conjunctae erant poſt confirmationem ejuſdem Conc. abſque diſpenſatione Apoſt. contracta, & quae deinceps contrahi contigerit, dirimi debeant. Sanctitas ſua ad tollendum omne dubium, eos, qui ante confirmationem praedict. Conc. cognationem ſpiritualem contraxerunt (dummodo non ſint

ex

ex perſonis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps controbi hano cognationem ſpiritualem) Matrimonia vinculo inter ſe abſeque diſpenſatione atiqua liberè, & licitè cupulari poſſ., ac matrimonia etiam poſt confirmatione hujuſmodi abſque diſpenſatione Sedis Apoſtolicæ, inter eas jam contracta valere, plenamque roboris firmitatem obtinere. Et firmiliter Matrimonia poſt confirmationem Concilii abſeq; diſpenſatione Apoſt. ſecuta, & quæ de caetero ſequerentur, inter perſonas, quae onte dictam confirmationem, affinitatem infra tamen ſecundum gradum ex fornicatione pervenientem) contraxerant ptopter hujuſmodi affinitatem dirimi non debere, ſed valida, & efficacia exiſtere declaravit. Sicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios etiam per S.R.E.Card. ſublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate judicare, & definiri debere, ac quidquid ſecùs ſuper his à quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decrevit.

Placet, publicetur, & deſcribatur.

Lecta, & publicata fuit ſupraſcripta Regula Romae in Canc. Apoſt. Anno Incarnat. Dom. 1566. die vero Martis, 20. Menſ. Aug. Pont. praefati S. D. N. Pii Papae V. anno primo.

B. Lomellinus Cuſtos.

DECLARATIO REGULAE S. PII V.

Super expreſſione gradus propinquioris in diſpenſatianibus Matrimonialibus.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D. N. D. Pius, Divina Providentia Papa V. attendens per quamquam conſtitutionem dudum per fel. recor Prium Papam IV. Sanctitatis ſuæ predeceſſorem editam, qua cavetur, quod in diſpenſationibus Matrimonialibus pro diverſis conſanguinitatis, ſeu affinitatis ex eodem ſtipite provenientibus gradibus conjunctis, non remotioris ſolum, prout olim fieri ſolebat, ſed etiam propinquioris graduum expreſſa mentio fieri debeat, alioquin diſpenſationes, ac deſuper confecta literæ nullius ſint roboris, vel momenti, prout in dicta Conſtitutione plenius continetur à diſpoſitione juris communis, & laudabili, ac antiquo Rom. Curſtylo nimium recedi, ac favorem Matrimonii debitum reſtringi. Volenſque propterea juri, & ſtylo prædictis, necnon piæ memoriæ Greg. XI. Clementis VI. Rom. Pont. etiam Sanctitatis ſuæ Prædeceſſorum veſtigiis inhærendo, Sacramento, & libertati Matrimonii, quantum cum Deo poteſt, faverè: ſtatuic & ordinavit, quod de cœtero in quibuſcumque diſpenſationibus

quas pro Matrimonis contractis, eut contrahendis inter viros, & mulieres invicem diverſis prohibitis conſanguitatis, ſeu affinitatis, ant mixtis, ex communi, ſeu eodem ſtipite ſurgentibus, quicumque illi ſint, dummodo primum quoquo modo non attingant, cum in eo Sanctitas ſua nunquam diſpenſare intendat gradibus conjunctos, ab eadem Sanctitate ſua, & pro tempore exiſtente Rom. Pontifice, aut Sede Apoſtolica impetrari, vel alias concedi contigerit, ac literis, commiſſionalibus: deſuper etiam locorum Ordinarii faciendis gradus remotio attendatur, trahatque ſecum propinquiorem, ac ob id ſufficiet remotiorem tantum gradum exprimere: obtentis tamen poſtea ſuper propinquiore literis declaratoris, juxta Gregor. & Clem. præd. hujuſmodi conſtitutiones, quas quoad hoc innovavit, & inviolabiliter obſervari mandavit: diſpenſationeſque; ſeu diſpenſandi commiſſiones, ac deſuper confectas literas, & proceſſus habitos per eaſdem diſpenſari, ſeu his, cum quibus diſpenſari mandatur propter proximioris gradus hujuſmodi non expreſſionem, de ſurreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis defectu notari non poſſe, ſed in omnibus, & per omnia ſuffragari, perinde, ac ſi in literis, ſeu commiſſionibus hujuſmodi de proximiore, ſeu utroque gradu ſpecialis, & expreſſa mentio facta fuiſſet, ſicque per quoſcumque Judices, & Commiſſarios etiam Sanct. Rom. Eccleſiæ Card. ſublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definire debere, ac quidquid ſecus ſuper his a quocumque quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decrevit, conſtitutionibus Pii Prædec. hujuſmodi, cæteriſq; contrariis non obſtantibus quibuſcumque.

Placet, publicetur, & deſcribatur M.

Lecta, & publicata fuit ſuprascripta Regula Romæ in Canc. Apoſt anno Incarn. Domin. 1565. die vero Martis, 20. menſis Auguſti, Pontif. præfati SS. D. N. D. Pii Papæ V. anno primo.

BULLA SS. D.N.D. PII DIV. PROVID. PAPÆ V.

Per quam declaratur Decretum S. Conc. Trident. ſuper impedimento publicae honeſtatis editum.

PIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum ſpectat Pontificem ſua ſollicitudine diligenter providere, ut ſacrorum Conciliorum decreta ita ſuæ declarationis adminiculo dilucidentur, quod nulla deſuper dubitandi occaſio cuiquam relinquatur. Sane ad aures noſtras pervenit, multos eſſe, qui dubitent, an Decretum Oecumenici

Conc.

Conc. Trid. Seſſ. 24. de refor. Matrim. c. 5. quo cavetur impedimentum publicæ honeſtatis, ubi ſponſalia valida non fuerint, prorſus tolli; ubi vero valida fuerint, non excedere primum gradum; cum in ulterioribus gradibus non poſſit hujuſmodi prohibitio ſervari; de ſponſalibus per verba (ut ajunt) de futuro tantum conceptis intelligutur, vel etiam Matrimonia per verba de præſent contracta, non tamen conſummata, quæ interdum ſponſalia appellantur, compræhendat, ita ut etiam eo caſu imedimentum inde proveniens, ſublatum fuerit. Nos itaque, ut omnis difficultas, & dubitatio tollatur, attendentes, quod Sponſaliorum rappellatione, qua dictum Concilium utitur, non niſi improprie Matrimonium verbis de præſenti conceptis contractum continetur, quoque agitur de correctione juris veteris, quo caſu ſecundum proprietatem verborum dumtaxat procedendum eſt, præſertim cum longe majorem sationem prohibitionis Matrimonio per verba de præſenti contracto, quam in ſponſalibus de futuro vigere a nemine dubitetur. Ideirco motu proprio auctoritate Apoſt. tenore preſentium declaramus, & definimus, decretum Concilii hujusmodi omnium intelligendumm eſſe, & procedere Sponſalibus de futuro dumtaxat, non autem in Matrimonio ſic (ut præfertur) contracto, ſed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis caſibus, & gradibus, quibus de jure veteri ante prædictum Decretum Concilii introductum erat, & ita ab omnibus judicari debere mandamus, atque ſtatuimus. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, aliisque contrariis quibuſcumque. Volumus autem, quod præſentes literæ in Cancellaria noſtra, & in acie Campi Floræ de more publicentus, & inter conſtitutiones perpetuo valituras deſcribantur. Et quia difficile foret præſentes ad ſingula quæque loca deferri, volumus, etiam, & declaramus, quod earum transumptis, etiam impreſſis, manu alicujus Natarii ſubſeriptis, ac ſigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorſus ſides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liecat hanc paginam noſtræ declarationis, definitionis, mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac, beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Datum Rom. apud S. Petrum, anno Incarnat. Domin. 1563. Kal. Julii, Pont. noſtri anno tertio. *Caeſ. Glorierius* H. *Cumyn.*

Regiſtrata apud Caeſarem Secretarium.

Anno a Nativit. Dom. 1569. Indict. 6. die vero 25. menſ. Febr.

Febr. Pontificatus SS. in Chriſto Patris, et D. N. D. Pii divina providentia Papæ V. anno III. Retroſcriptæ literæ Apoſt. lectæ, & affixæ, et publicatæ fuerunt ad valvas Cançe. Apoſt. et in Acie Campi Floræ, ut moris eſt dimiſſis ibidem præſentibus litteris per aliquantulum temporis ſpatium affixis, et deinde amotis per nos Julium Parinum Clem. Ter. et Jo: Bornorum prælib. SS. D. N. Papæ Curſ.

Camillus Cherubinus Magiſter Curſorum.

CONSTITUTIO

De tium votorum Profeſſione ab iis emittendo, qui in Congregationibus ſub obedientia voluntaria vivunt, quorum habitus à ſaecularibus Preſbyteris eſt diſtinctus.

PIU EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Lubricum vitæ genus corum veriti, qui regularium formam præſentes; nec propriis renuciant, nec ullam profitentur ex regulis approbatis, quando horum plerique proprio inſtituti obſequentes, alii odio incenſi, alii dùm quod ambiunt, minus conſequuntur; alii, vel dilapidas, vel interverſis rebus, & ad ſede; vel ad propinquos translatis, ut raticcinia effugiant, quidam etiam in ſuos ipſorum mores inquiſitum iri præſentientes, quaſi impunitatem adepturi, è ſodalitio ſuo, ut ſubet exiliunt, ejectiſq; illius inſiguibus, veſtem recipiunt ſæcularem. Hinc graves, et periculoſæ quotidie offenſiones in populos concitantur, dum, quos diſciplinæ regulari perpetuo mancipatos credunt, rurſus eos, etiam ubi conſueſſerunt, contemto poſt tot annos, et relicto indignis ſæpe modis, ejus, cui ſede dederant, vitæ inſtituto, liberos vident, et ſolutos in ſæculo evagári. Cum igitur conveniat, ut cujus arma induit, eam miles militiam perſequatus, hanç de prædictis rationem capere inſtituimus, ut vel permanendi, vel abſcedendi facultate ſemel ſingulis., propoſita, certus deinceps, et immobilis diſciplinæ regularis cultus debeat in ipſis ſodalitatibus perpetuo obſervári, itaque de bonis attributæ poteſtatis plenitudine, ſtatuimus, ut omnes, et ſinguli Priores, Præpoſiti, et alii Præſidentes; Generales, Provinciales, et Conventuales, necon Canonici, et Fratres S. Georgii in Alga Venetiarum, ac Heremitarum Sancti Hieronymi, alias B. Petri Piſarum, et omnium, ac quacumcumque aliarum Congregationum, necnon Eccleſiarum Domorum, et Conventuum in communi, ſub obedientia voluntaria, et extra votum ſolemne religionis viventes; quorum

rum

rum habitus a ſæcularibus Presbyteris eſt diſtinctus, qui religionem amplecti, & profeſſionem regularem ſolemnem emittere voluerint, id in ſuis quiſque Conventibus, & Domibus intra 24. horarum ſpatium, poſtquam delegatus noſter præſentes literas eis ſignificaverit, palam, & ſponte deliberent, ac declarent, inde convocato quamprimum per ſingulas hujuſmodi Congregatio es Generali, vel alio ſupremo, juxta morem cujuſque Congregationis, Capitulo, ibique electa una, ſub qua degant, ex regulis approbatis, in qua major pars votum ipſis Capitulis conſenſerit, trium votorum ſubſtantialium profeſſionem regularem intra menſem ſolemniter emittant, & in eam ipſi, quam illi deinceps ingreſſuri, atque profeſſuri, perpetuum ferant Altiſſimo famulatum, ſicque profeſſis, vel in ſu s quiſque Prioratibus, præpoſituris, præſidentiis, adminiſtrationibus, & officiis confirmetur, vel ad alia transferantur, prout cuique Congregationi, & ſuperioribus ſuis videbitur utilius expedire. Qui vero, excurſo jam anni ſpatio, in ipſa Congregatione morari, refugerint intra tempus prædictum profiteri, detracto religionis habitu, ac redditis, etiam in vinculis, ſi opus ſit, receptorum, & adminiſtratorum omnium rationibus, ejiciantur; nec deinceps patiantur in ullis ejuſdem Congregationis Dominibus, ſeu Conventibus amplius converſari. Quocirca mandamus univerſis, & ſingulis Prioribus, Præpoſitis Generalibus, Provincialibus, & Conventualibus, ac aliis cujuſcumque dignitatis, & nominis Miniſtris, necnon Conventibus, Canonicis, Fratribus, et perſonis Congregationum hujusmodi, ut ſtatutum noſtrum prædictum, non expectata alia juſſione, aut mentis noſtræ declaratione, humiliter recipiant, et ſtudioſe obſervare procurent. Quod ſi forte aliqui in eo, quo nunc ſunt, ſtatu(quem omnino tollimus, et abolemnus) contra noſtrum hoc ſtatutum perſiſtere contenderint, ſingulos omni dignitate, officio, adminiſtratione, et beneficio privamus, et ad futura perpetuo indignos decernimus, excommunicationis quoque ſententia innodamus eo ipſo. Non obſtantibus fundationibus, et inſtitutionibus, ac ſtatutis, et conſuetudinibus Crogregationum, Domorum, & Conventum prædictorum, juramento, confirmatione Apoſt. vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque, exemptionibus, et indultis Apoſt. illis, eorumque Superioribus, et perſonis, ac eorum. ſingulis per quocumque Rom. Pont. Prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem Apoſt. etiam per modum ſtatuti perpetui, ac initi: et ſtipulati contractus, ac alias ſub quibuſcumque tenoribus, et formis,

Spiritu Sancto legitime congregatis, ſalubriter ſancita ſunt, pro ſui paſtoralis officii debito, dum æquitas, honeſtas, & decus ſuadet, ſicut declarare, & moderari, ita etiam ad alios caſus extendere conſuevit. Sane cum non deceat divino miniſterio adſcriptos, cum ordinis de decore mendicare, aut ſordidum aliquem quæſtum exercere, a ſacro Trid. Concilio inter alia decretum fuit, ne quis inceps Clericus ſæcularis, quamvis alias moribus, ſcientia, & ætate eſſet idoneus, ad ſacros Ordines promoveretur, niſi prius legitime conſtaret, eum, beneficium Eccleſiaſticum, quod ſibi ad victum honeſte ſufficeret, pacifice poſſidere, vel alias ordinari non poſſe, niſi juxta Decreti a ipſo Concilio deſuper editi formam, et tenorem. Cum autem nulla in hujuſmodi decreto religioſorum Cericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (uti moleſte accepimus) certorum Ordinum religioſi, ſeu Canonici, vel Clerici intra clauſtra Monaſteriorum, ſeu Domorum more regularium in communi viventes, qui nunquam, ſeu nonniſi ad certum tempus, profeſſionem emittunt, & ex clauſtro exire, vel dimitti, & ad ſæculum redire libere, & licitè poſſunt, religionis prætextum abſq; titulo ſufficientis beneficii, nec juxta dicti Decreti tenorem, ad ſacros Ordines ſe promoveri prætendant, & a nonnullis Epiſcopis paſſim promoveantur, atq; inde plerumq; illud inconvenſes eveniat, ut ſic promoti, & e clauſtro exeuntes, & per ſæculum vagantes, vel mendicare, vel ſordidum quæſtum exercere, non ſine ipſorum dedecore, ac ordinis vilipendio, & quamplurimorum Chriſtifidelium ſcandalo, cogantor. Nos igitur, qui ſingulorum Dei Miniſtrorum honorem, & decus (quantum in nobis eſt) ſinceris exoptamus affectibus, motu proprio, ex certa noſtra ſcientia, deq; Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hanc perpetuo valitura ſanctione, decretum prædictum de Clericis ſæcularibus loquens, ad omnes, & ſingulos etiam cujuſcumq; Ordinis Clericos Religioſo, ſive ſeculares, more religioſorum viventes in communi, non profeſſos, harum ſerie extendimus, & ampliamus. Ac religioſis, & aliis prædictis non profeſſis, ut ad ſac. Ordines promoveri, nec non omnibus, & ſingulis venerabilibus Fratribus noſtris, Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habentibus, ut Ordines ipſos hujuſmodi Religioſis perſonis impendere, niſi obſervata forma d. Decreti, non valeant, in virtute S. Obed. & ſub indignationis noſtræ pœna interdicimus, & prohibemus, ac non tra facientes per annum a præſtatione talium Ordinum ipſo jure ſuſpendimus, ſtatuentes, & decernentes, promotiones qua-

rumlibet religioſarum perſonarum prædict. ad Ordines hujuſmodi contra ipſius dacreti Conc. Trid. formam, etiam cujusvis licentiæ ab Apoſt. Sede, vel illarum ſuperioribus cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus,& præeminentiæ exiſtant, etiamſi Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honere fræfulgeant, concellæ prætextu factas, executione prædictorum ordinum omnino carere, nullaſq; prorſu, & irritas exiſtere, ſicq; promoras perſonas in altaris miniſterio miniſtrare non poſſe. Quinimo miniſtrantes, privilegiis,exemptionibus, immunitatibus, & aliis gratiis Clericis conceſſis, omnino privari, & irregularitatem, aliaſque in dicto Decreto contentas pœnas, eo ipſo incurrere, & quibus, niſi a Rom.Pont., vel in mortis articulo minime abſolvi poſſint. Non obſtantibus quibusvis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac, quorumvis monaſteriorum, & ordinum etiam juramento, & confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alias roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus,& privilegiis,atq;indultis, & literis Apoſtolicis, illis, illorumque ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque recoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatorum derogatoriis, aliiſque efficacioribus efficaciſſimis inſtitutivis, & inſolitis clauſulis irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet etiam itteraris vicinus conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamſi alias pro illorum ſufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quævis alia expræſſio habenda, ut aliqua alia exequuta forma ad hoc ſervanda foret, illorum tenores, formas data, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris: hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuscumque. Et ut præſentes literæ ad omnium notitiam perveniant, neve quis illarum ignorantia excuſari poſſit, volumus, & Apoſt. auctoritate decernimus, præſentes literas ad valvas Principis Apoſtolorum de Urbe, & Canc. Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illarumq; exemplis, etiam impreſſis, manu alicujus Natarii publici, & ſigillo Prælati Eccleſiaſtici, vel ejus Curiae obſignatis, eandem prorſus fidem adhiberi, quae ipſis praeſentibus adhiberetur ſi forent exhibitae, vel oſtenſae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrae extenſionis, amplitationis, interdicti, prohibitionis, ſuppoſitionis, ſtatuti decreti, derogationis, & voluntatis infrigere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem

tem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotenti Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſt. ejus ſe noverit incurſurum.

Datum Romae apud S. Petrum, anno incarnationis Domini 1568. pridie idus Octob. Pontificatus anno tertio:

Caeſ Glorierius. *H Cumin.*

Regiſtrata apud Caeſarem Secretarium.

Anno a Nativitate Domini 1568. indict. 11. die vero 12. menſis Novemb. Pont Sanct. in Criſto Patris, & D. N. D. Pii, divina provid Papæ V. anno. tertio, retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, et Cancellariæ Apoſtolicæ, et in acie Campi Floræ, dimiſſis inſuperius expreſſis locis præſentibus literis per aliquantulum temporis ſpatium affixis, et deinde, ut moris eſt, amotis per nos Thomam Gallarum, et Julium Parinum, prælib. Sanſiſs. D.N. Pii Papæ V. ac S. Sedis Apoſtolicæ Curſores. *Criſtianus de Monte Magiſter Curſ.*

AD CONCILII TRIDENTINI
MARGARITAS.

Adm R. P Mauritii de Gregorio, Siculi Cameratenſi Ord. Præd. Theol. Illuſt. D. Horatii Acquaviva Ep. Calstini.

HYACINTHUS

Et collectio omnium Conciliorum Religionis Chriſtianae contra haereticos. Ex primo Hieroſolymitano ſub Divo Petro uſque ad Tridentinum. Ex Tomis magnis Conciliorum; Ex parvo volumine Archiepiſcopi Toletani, Bartholomaei de Miranda etiam Conciliorum. Ex ſerie Synodorum Dominici Bannes, ex Illuſtriſſimo Cardinal. Baronio, & ex Illuſtriſſimo Cardinali Bellarmino, ex Hiſtoria Tripartita, ex Hyſtoria Eccleſ. Ruffini, ex Hiſtoria Eccleſ. Euſebii, ex Platina, ex Panvinio, ex Tyghio de Eccleſiaſtica Hierarchia, ex Epiphanio, ex Alphonſo de Caſtro; ex Seraphino Porretta, ex Bullario, ex Sacris Canonibus, & ex eorum Expoſitionibus, ex Theologis in Sententiis, ex Summa S. Thomae, & Commentatoribus, & expoſitoribus Novi, & Veteris Teſtamenti, ex Summis Caſuum conſcientiae deſumptus, ſeu quibus Pontificibus, Imperatoribus, & in quo anno confectorum, & quot Epiſcopi & caeteri interfuerunt.

CONCILIUM PRIMUM.

Suppoſita definitione Concilii, quam prædicti Doctores aſſignant, ſcilicet, quod eſt conventus, ſeu congregatio Epiſcoporum, Abbatum, et Generalium Ordinum ex gratia, et Sacerdotum in Epiſcopali, ſeu locali Synodo,

ad tractandum fide, & religione, & moribus authoritate Summi Pontificis. Videatur Bannes in princ. 22.

Et ſuppoſita diviſione, quod Concilium eſt triplex, Generale, ad quod generaliter Epiſcopi convocantur; Provinciale, ad quod Epiſcopi unius Provinciae, aut Regni, Metropolitani authoritate congregantur; Et Epiſcopale, quod faciunt Epiſcopi cum Sacerdotibus. Videantur Concilia Synodalia Sancti Caroli Borromaei. Tandem ſuppoſita alia diviſione, ſcilicet, quod Synodorum quædam ſunt congregatæ, & confirmatæ a ſummo Pontifice, quædam congregatæ tantum, & non confirmatæ; quædam non congregatæ, ſed confirmatæ, & quædam neque confirmatæ, neque congregatæ. Videantur expoſitores Concilii Conſtantienſis:

PRIMUM CONCILIUM.

Secundum alienos.

QUidam dicunt in principio nominari, primum Concilium fuiſſe contra Judam in electione Matthiæ, ut in actis Apoſtolorum cap. 1. ſub D. Petro in Hieroſalyma, cum cæteris Apoſtolis poſt Aſcenſionem Chriſti. Viri fratres, &c. dicit Petrus de Juda, &c. qui poſſedit agrum de mercede iniquitatis, &c. & orantes, &c. cedit ſors ſuper Matthiam, & annumeratus eſt cum undecim Apoſtolis. Ecce ex primo Concilio exiſtentia Spiritus Sancti.

PRIMUM CONCILIUM.

Secundum communem opinionem.

Summarium de circumciſione non facienda, ut obſtineant a contaminationibus ſimulacrorum, fornicatione, ſuffocatis, & ſanguine.

COncilium primum Hieroſolymis celebratum eſt ſub Divo Petro Apoſtolo, & reliquis Apoſtolis tempore Claudii Tiberii, quod habentur in actibus Apoſtolorum c. 15. quod modo ſequitur: Surrexerunt autem quidam de hæreſi. Phariſæorum, qui crediderunt, dicentes, quia oportet circumcidi eos; præcipere quoque ſervari legem Moyſis; conveneruntque Apoſtoli, & ſeniores videre de verbo hoc. Cum autem magna conquiſitio fieret, ſurgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos ſcitis, quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit per os meum gentes audire verbum Evangelii, & credere, & qui novit corda Deus, teſtimonium perhibuit, dans illis Spiritum Sanctum, ſicut & nobis: & nihil diſcrevit inter nos, & illos, fide purificans corda eorum. Nunc ergo quid tantatis Deum, imponere jugum ſuper cervices Diſcipulorum, quod neque Patres noſtri, neque nos portare potuimus, ſed per gra-

gratiam Domini noſtri Jeſu Criſti credimus ſalvari quemadmodum & illi . Tacuit autem omnis multitudo , & audiebant Barnabam , & Paulum narrantes , quanta Deus fecit ſigna, & prodigio in Centibus per eos , & poſtquam tacuerunt , reſpondit Jacobus , dicens : Viri Fratres , audite me . Simon narravit , quemadmodum primum Deus viſitavit ſumere ex gentibus populum nomini ſuo , & huic concordant verba Prophetarum, ſicut ſcriptum eſt . Poſt hæc revertar , & reædificabo tabernaculum David , quod decidit , & diruta ejus reædificabo , & erigam illud , ut requirant cæteri hominum Dominum , & omnes Gentes , ſuper qua invocatum eſt nomen , meum , dicit Dominus faciens hæc . Notum à ſæculo eſt Domino opus ſuum Propterea ego judico non inquietari eos , qui ex Gentibus convertuntur ad Deum : ſed ſcribere ad eos , ut abſtineant ſe a contaminationibus ſimulacrorum , & fornificatione , & ſuffocatis , & ſanguine . Moyſes enim a temporibus antiquis habet in ſingulis Civitatibus , qui eum praedicent in Synagogis , ubi per omne Sabbatum legitur . Tunc placuit Apoſtolis , & ſenioribus , & omni populo eligere viros ex eis , & mittere Antiochiam cum Paulo , & Barnaba Judam , qui cognominabatur Parſabas, & Silam viros primos in fratribus , ſcribenges per manus eorum Apoſtoli , & ſeniores fratres , qui ſunt Antiochiae, & Syriae , & Ciliciae , fratribus ex gentibus ſalutem . Quoniam audivimus , quia quidam ex nobis exeuntes turbaverunt vos verbis , evertentes animas veſtras , jubentes vos circumcidi , & ſervare legem , quibus non mandavimus : placuit nobis collectis in unum eligere viros , & mittere ad vos cum chariſſimis noſtris Barnaba , & Paulo hominibus , qui tradiderunt animas ſuas pro nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti . Miſimus ergo Judam , & Silam , qui et ipſi vobis verba referent eadem . Viſum eſt enim Spiritui Sancto , et nobis , nihil ultra imponere vobis oneris , quam haec neceſſaria , ut abſtineatis vos ab immolatis ſimulacrorum , et ſaguine , et ſuffocato , et fornicatione , a quibus cuſtodientes vos bene agetis . Valete .

Alia Tria Concilia.

Gloſſa Ordinaria Actuum Apoſtolorum ponit alia duo Concilia ; ut in cap. ſexto . Non eſt aequum derelinquere verbum Dei , et menſis miniſtrare , etc.

Elegerunt Stephanum , etc. *Aliud.*

In capitulo vigeſimo primo aliud , permittendo ad tempus legalia , donec Synagogo honorificè ſepeliatur . *Aliud.*

In capitulo quarto aliud , quod potius cœtus erans pro incremento gratiae dicitur , quam Concilium .

II. Conc. anno 252.

Fuit Romanum ſub Cornelio Papa, & Decio Imperatore, congregatum contra Novatum, conſtituitur a ſexaginta Epiſcopis, & totidem Presbyteris cum Diaconis multis, ubi ſtatuitur, Novatum cum his, qui eum ſequerentur, alienum eſſe ab Eccleſia; Eos verò, qui lapſi fuiſſent in certamine, fraterna commiſeratione curandos, & fomentis pœnitentiæ medicandos, et contra Catharos mondos ſe appellantes.

III. Conc. anno 303.

Fuit Ancyranum ab Ancyra Civitate Galatiae dictum, poſt tempora Marcellini Papae celebratum, paulò ante Nicaenum, circa annum Domini ſupradictum, quod facile non invenitur. Fuit autem Provinciale, ſed tamen receptum in ſexta Synodo generali, Conſtantinopoli in Trullo celebrata, ut patet ex 20. can. ſextae Synodi a Gratiano in Decreto. Ancyranum dictum, a quibuſdam (ut ait Bartholomaeus Caranza) Aquitanum, et continet canones 24. contra eos, qui inviti diis thurificabant, vel immolaſſant ſub Euſebio Papa, et Dioletiano Imperat.

IV. Conc. anno 311.

Fuit Neocaeſarienſe ſub Melchiade Papa (quavis quidam dicans, quod neſciatur ſub quo Pontifice, cui opinioni videtur adhaerere Archiepiſcopus Toletanus (et ſub Conſtantino Chloro, et Galerio Maximino Auguſtis, in clara Neocaeſarienſi civitate, quae nunc Trapazuntium appellatur, ut ait Palemonius de origine civitatum, Scriptores, et Coſmographi recentiores enucleant, in Provincia Capuadociae ſita. Factum fuit paulò ante Nicaenum; quoniam Epiſcopus hic, et illic deſignatus reperitur, in quo Patres 17. convenerunt, cujus Canones ſexta Synodus Conſtantinopolitana in Trullo celebrata probavit, ut ex ſecundo Canone Graece editionis conſtat, depoſitionem, irregularitatem, tempus ordinandorum Presbyterorum, numerum Diaconorum, etc. obſeſvari jubet.

V. Conc. anno 315.

Euit Nicaem primum in Nicaea Bithyniae civitate habitum, ut ait Palemonius, ubi congregati fuerunt 318. Epiſcopi catholici: fidem integram, ſanctam, catholicam immaculatam expoſuerunt, damnando Arium, Sabellium, et Photinum haereticos, ſub Divo Silveſtro, et Magno Conſtantino.

VI. Conc. anno 320.

Fuit ſecundum Romanum congregatum intra thermas Domitianas ſub D. Silveſtro, et Conſtantino Imperatore, cum 275. Epiſcopis, item Arium, Photinum, et Sabellium reprobando, de gaudio mundationis Conſtantini, de donatione Eccleſiae, etc. Fuit

VII. Conc. anno 322.

Fuit Elibertinum provinciale apud Elibertum Hiſpaniæ Civitatem celebratum ſub Conſtantino Magno Imperatore, & Silveſtro Papa, 19. Epiſcoporum, idola, & homicidia prohibens, pœnam ponens Matrimonium contemnentibus, Virginitatem laudans; uſuram ejiciens, lenocinium, &c.

VIII. Conc. anno 323.

Fuit Arelatenſe primum provinciale, ſub Conſtantino Magno & Silveſtro Papa, autoritate Pontificis confirmatum, cum fuiſſet provinciale in Galliis de obſervatione Paſcatis, de domicilio, de Epiſcopis, quorundam delictorum pœnis, &c. cum confirmatione prima in præfatione.

IX. Conc. anno 324.

Fuit Gangrenſe in Paphlaconia, ſeu Regione Pelaſgiorum, Provinciale confirmatum in ſexta Synodo generali Conſtantinopolitana in Trullo celebrata, ſub eiſdem, ut ex ſecundo Canone editionis Græcæ, Pariſinæ, ubi de nuptiis, de orationibus, de parentibus obediendo. poſt epiſtolam, &c. tractat.

X. Conc. anno 428.

Fuit Arelatenſe ſecundum provinciale, etiam ſub Silveſtro Papa, & Conſtantino, jubendo, ne cum mulieribus cohabitetur, cum hæreticis non communicetur, Neophitis clericis ordo detur, &c.

XI. Conc. anno 333.

Fuit Carthaginenſe primum ſub Silveſto Papa, & Conſtantino Imperetore, provinciale fuit, in quo Carthaginem ex diverſis Provinciis Africanis plurimi convenerunt Epiſcopi, & ſancivit, rebaptizationem non faciendam, Martyres non infamandos, de ordine, &c.

XII. Conc. anno 342.

Fuit Romanum ſecundum, ſub Julio I. in quo convenerunt 116. Epiſcopi contra Arium, cujus hæreſis invaleſcebat, quem damnarunt una cum ſuis dogmatibus, & in Synodo Nicæna confirmarunt acta.

XIII. Conc. anno 346.

Fuit Colonienſe ſub Julio I. Papa, & Conſtantino Imperatore contra Euphratem blaſpemum hæreticum, Chriſtum negantem Deum eſſe, et cum fuiſſet Epiſcopus, fuit privatus, et damnatus

XIV. Conc. anno 347.

Fuit Antiochenum ſub Julio I. Papa, et Conſtantino Imperatore, cui Concilio ſubſcripſerunt triginta Epiſcopi, qui in eodem convenerunt, et probatum eſt in ſexta Synodo generali Conſtantinopoli in Trullo celebrata, ut in can. 2. Græcæ editionis patet, ubi prohibetur, cum Judæis celebrare, cum excommu-

 nicatis

nicatis communicare, et quæ facere non licet Epiſcopis.

XV. Conc. anno 351.

Fuit Sardicenſe, a Sardinia dictum, congregatum eſt præcepto Conſtantini Imperatoris, ſub quo fuit factum, et ſub Julio Papa ut Athanaſis liceret ad ſuam Eccleſiam redire, unde fuerat expulſus per hæreticos Epiſcopos Arianos, ut in hiſtoria Tripartita in lib. 4. cap. 21. convenerunt Orientales Epiſcopi 176. Occidentales quaſi 100. qui tamen continuo a Concilio diſcendentes, ſeorſim aliud Concilium facere, in quo Arii dogmata ſtatuerunt. Eorum diſceſſus cauſa fuit, quod dicerent, ſe nolle ad verba procedere, niſi prius a Concilio ſummoverentur defenſores Pauli: et Athanaſii, quod Occidentales pati non potuerunt, cui Concilio affuit Hoſius Epiſcopus Cordubenſis in Nicaeno de depoſitione Epiſcoporum, et de excommunicatione, etc. tractarunt.

XVI. Conc. anno 353.

Fuit Hieroſolymitanum ſecundum, per Maximum ejusdem loci Epiſcopum, cum Athanaſius literis Conſtantii Imperatoris, et Julii Papae, ſub quibus fuit congregatum, fultus, ut ad ſuam reverteretur Eccleſiam, et hoc per omnes Epiſcopos fuit intentum.

XVII. Conc. anno 353.

Fuit Serminenſe ſub Julio I. Papa, et Conſtantino Imperatore, quod paulo poſt Conſtantinus in Sirmio juſſit congregari, ubi fratres regulas tradiderunt fidei Orthodoxae contra Arium, in quibus interpretati ſunt locum illum Geneſis cap. 19. hic non praetereundum: Pluit Dominus a Domino, ut ſit ſenſus, non quod ipſe Pater a ſemetipſo pluere dicatur, ſed pluit Dominus Filius a Domino Patre, ut habetur in Hiſtoria Tripartita in lib. 5. cap. 3.

XVIII. Conc. anno 364.

Fuit Laodicenſe Provinciale confirmatum in ſexta Synodo Generali in Trullo celebrata, praeſente Conſtantino; cum ergo vigintiduo Patres in Laodicea Phrygiae Pacatianae ex diverſis provinciis Aſiae conveniſſent, ſtatuerunt Canones 59 quibus regulas expoſuerunt Eccleſiaſticas ſub Liberio Papa, et Conſtantino Imperatore, ubi de Bigamia, de Pſalmis, et Evangeliis legendis in Eccleſia, et quod clerici ad tabernas, et ludos ire non audeant,

XIX. Conc. anno 368.

Fuit Conſtantinopolitanum ſub Damaſo Papa, et Cyrillo Hieroſolymitano, Gratiano, et Theodoſio Imper. Concilium centum quinquaginta Patrum fuit contra Macedonium Epiſcopum Conſtantinopolitanum, qui Spiritum Sanctum Deum eſſe negabat. Eſt autem ex quatuor principalibus Conciliis, et quidem proximum poſt Nicaenum; ſtatuerunt aliquot Canones,

et

& Symbolum fidei non diverſum ab eo, quod in Eccleſia cantatur, niſi quod addiderunt Spiritum Sanctum ex Patre procedentem. Subſcripſerunt ſexcentum quinquaginta Epiſcopi.

XX. Conc. anno 387.

Fuit Valentinum provinciale apud Gallias celebratum ſub Damaſo primo Papa, & Gratiano, & Valentiniano Imper. in quo convenerunt triginta Epiſcopi, & ediderunt Canones quatuor de puellis, quæ ſi Deo voverant, quod baptizati non debeant ſacrificiis dæmonum ſe miſcere, &c.

XXI. Conc. anno 389.

Fuit Telenſe apud Africam Concilium provinciale contra Jovinianum, & ſocios ejus ſub Siricio Papa, Theodoſio I. Arcadio, & Honorio Imp. ubi perlectæ ſunt literæ Pontificis, & ad eundem reſponſum ſactum, etiam contra Manichæos, &c.

XXII. Conc. anno 396.

Fuit Carthaginenſe ſecundum provinciale, ſed confirmatum in ſexta Synodo generali Trulli, quod Carthaginenſe fuit ſub Siricio Papa, et Theodoſio Imp. ubi jubetur, ut prædicetur Trinitas, quod Sacerdotes, et clerici ſint caſti, de Diœceſibus, et ut Parochi obediant etc.

XXIII. Conc. anno 397.

Fuit Carthaginenſe tertium provinciale, tamen confirmatum in Sexta Synodo generali Trulli, ubi dicitur, ut ſingulis annis Synodus ab Epiſcopis fiat, et cui quædam Sacramenta non conferenda; Vetus*, et novum teſtamentum in Eccleſia legendum, eorum partes, quæ ſint, explicentur.

XXIV. Conc. anno 398

Fuit Carthaginenſe quartum provinciale, ſub Siricio Papa, et Arcadio Imper. cui interfuerunt 214. Epiſcopi, confirmatum deinde in ſexta Synodo in Trullo celebrata, ubi recepta ſunt Concilia in Carthagine habita de proprietatibus Epiſcoporum, et ordinandorum, et de aliis ordinibus, de Clericis, et Virginibus ſanctimonialibus, quæ facere, et quæ non licet Epiſcopis, et viduis profeſſis.

XXV. Conc. anno 399.

Fuit Tauritanenſe provinciale, ſub Sirico Papa, et Divo Ambroſio Epiſcopo Mediolanenſi, Arcadio, et Honorino Imperatoribus. Quod totum conſumptum eſt in cauſarum quorundam civilium compoſitione, quæ tunc inter Epiſcopos quoſdam, et aliquos Presbyteros agitabantur, et ideo a multis, ut ab Archiepiſcopo Toletano, et a Bannes omnia derelinquuntur.

XXVI. Conc. anno 402.

Fuit Carthaginenſe quintum ſub Anaſtaſio Papa, et ab Arcadio

dio Imperatore, exiſtentibus 73. Epiſcopis, a quibus quindecim Canones editi ſunt, de clericis, de non alienatione rerum Eccleſiarum, de idolatris deſtruendis, et cætera tractarunt.

XXVII. Conc. anno 403.

Fuit Tholetanum 1. Provinciale ſub Anaſtaſio Papa, et Arcadio Imp. authoritate Leonis Papæ I. confirmatum, præſentibus 19. Epiſcopis, Toletano Præſidente: ubi fuit determinatum, ne ad ſchiſma ſubditi Epiſcopi perveniunt, et ut nullus præter Epiſcopos chrisma conficiat, et regula fidei Catholicæ, et aſſertio ejuſdem contra Priſcilli aniſtas, etc.

XXVIII. Conc. anno 408.

Fuit Milevitanum ſub Innocentio I. Papa, atque Auguſtino Hipponenſi Epiſcopo Doctore Eccleſiæ, et capite Auguſtinianorum. Arcadio, et Honorio Imp. contra Pelagianos, præſente Anſelmo. Legato Eccleſiæ Romanæ, ſubdentes poſt contra Pelagium, dicentem: ſalutem evenire ex nobis. Ne Epiſcopi ſint negligentes contra hæreticos, quando Concilium eſt faciendum; ibi fuit confirmatum ab Innocentio.

XXIX. Conc. anno 423.

Fuit Carthaginenſe 6. ſub Bonifacio I. Papa, et Honorio Imper. Provinciale tamen a 217. Epiſcopis celebratum eſt decidentibus, ut ab Epiſcopis Orientalibus peratur Concilium Nicænum, et recitarunt profeſſionem fidei.

XXX. Conc. anno 424.

Fuit Carthaginenſe ſeptimum Provinciale, ſub Bonifacio I. Papa, et Honorio Imperatore, a 75. Epiſcopis editum, nihil habens, quod ad noſtra tempora perveniat, quamvis multa in ſupraſcriptis, et dicendis Conciliis tangantur.

XXXI. Conc. anno 426.

Fuit Epheſinum ſub Cœleſtino I. Papa, ſub quo mortuus eſt Auguſtinus ſupradictis R. A. (quorum fuit Pater magnus Dominicus) etiam author, et Theodoſio Imp. quod Concilium fuit ex quatuor principalibus contra Neſtorium Conſtantinopolitanum Epiſcopum, exiſtentibus in eo 200. Epiſcopis. Qui Neſtorius purum hominem ex Sancta Maria Virgine natum aſſeruit Chriſtum, et aliam perſonam carnis, et aliam facere Deitatem dicebat, cui Synodo praeſuit Cyrillus Alexandriae Epiſcopus; qui cum univerſo Concilio ad eundem Neſtorium eadem decreta tranſmiſit, ut habetur in Epiſtola.

XXXII. Conc. anno 436.

Fuit Rhegienſe Concilium Provinciale ſub Sixto III. Papa, et Theodoſio Imperatore a tredecim Epiſcopis celebratum, facientibus ſex Canones, attingendo ad ea, quae dicta ſunt in Concilio

cilio Tauritanenſe de haereticis, et ſchiſmatis Epiſcopis, quod in Nicaeno tetigit. De Epiſcopis tandem loquuntur.

XXXIII. Conc. anno 438.

Fuit Agatenſe provinciale, a Civitate Agata Galliae a triginta quinque Epiſcopis, in quo de diſciplina, et ordinationibus Clericorum, et Pontificum, et Eccleſiarum utilitatibus de praedicatione Symboli, et ne ante Miſſam exdietam egredi populus praeſumat.

XXXIV. Conc. anno 4 0.

Fuit Aquilejenſe provinciale, contra Palladium, et Secundinum Arianae ſectae defenſores, ſub Sixto Papa III. et Theodoſio Imp. ubi damnarunt eos Patres, et adeſt damnationis forma, quod fecerunt cum quibuſdam Legatis Afrorum, et Gallorum.

XXXV. Conc. anno 444.

Fuit Aurificanum provinciale ſub Leone Papa, et Theodoſio II Imper. continens vigintiquinque Canones ad aedificationem Eccleſiae, et ſtabilimentum, primo de Chriſmate, de converſione haereticorum in articulo mortis, et de cathecumenis, de libero arbitrio, de miſericordia Dei, de adjutorio ejus, de natura, et gratia, de peccatto originali, quae habentur in Concilio Tridentino.

XXXVI. Conc. anno 446.

Fuit Valenſe provinciale per 18. Epiſcopos celebratum, ubi fuit deciſum, quod propii Epiſcopi Chriſma recipiatur, de ſepulturis, de praedicatoribus; ut *Kyrie eleyſon* in omnibus Eccleſiis dicatur, etc. ſub Leone I. Papa, et Theodoſio Imper.

XXXVII. Conc. anno 447.

Fuit Carpentoractenſe provinciale, ſub Leone I. et Valentiniano Imp. fecerunt conſtitutiones contra Epiſcopos, quaerelatos parum, aut nihil eorum, quae a fidelibus Eccleſiis conferebantur, dantes, ut amplius non faciant.

XXXVIII. Conc. anno 453.

Fuit Arelatenſe tertium, provinciale a 34. Epiſcopis celebratum ſub Leone Papa, et Valentiano Imp. Marciano Auguſto, Opilione, et Vincamalo conſulibus, de obſervandis Canonibus, de aetate Diaconorum, et Sacerdotum ordinandorum, etc.

XXXIX. Conc. anno 457.

Fuit Calcedonenſe generale unum ex quatuor celeberrimis ſub Leone Papa, et Martiano Imp. celebratum eſt a 630. Patribus contra Eutichen Conſtantinopolitanum Abbatem, qui aſſerebat, Criſtum poſt humanam ſumptionem non ex duabus naturis exiſtere, ſed ſolam in eo naturam permanet, et contra Dioſcorum ejuſdem defenſorem Alexandrum Epiſcopum, da-

mnando

minando etiam Epiſcopos ordinationem per pecuniam facientes : de clericis, ne abſque dimiſſoriis miniſtrent, &c.

XL. Conc. eodem anno.

Fuit Synodus Calcedonenſi 630. Epiſcoporum habita contra omnes hæreſes, & præcipue contra Eutichen, & Dioſcorum Alexandrinum Epiſcopum, per actiones decem, & octo, & concluditur, invalidum eſſe Concilium abſq; Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſub Valentiniano, & Martiano Imp. & Leone I. Papa, &c.

XLI. Conc. anno 458.

Fuit Veneticum provinciale, in quo pauci Epiſcopi convenerunt, ſexdecim Canones ſtatuentes, in quibus tractatur de regula Eccleſiaſtica, quæ Sacerdotibus, donante Comino, credita eſt, de diſtrictione, cujus cura non ſine culpa eorum torpeſcit, ſub Leone I. & Martino Imp. celebratum, &c.

XLII. Conc. anno 462.

Fuit Turonenſe Provinciale primum, in quo fuerunt 8. Epiſcopi, continens tredecim Canones, quibus primo hortatur clericos ad caſtitatem, ſecundo ad abſtinentiam, in reliquo complectitur inſtitutionem regularem eorumdem Clericorum, &c.

XLIII. Conc. anno 466.

Fuit Romanum tertium provinciale, ſub Hilario Papa, a 50. Epiſcopis congregatum, potiſſimum ſtatuentibus, ut Canones Nicæni Concil. & Apoſtolicæ Sedis decreta cuſtodiantur, & ut bigami ad gradus Eccleſiaſticos non accedant, ſcilicet viduæ, aut corruptæ mulieris mariti, de Epiſcopis, & quod non eligant ſucceſſores.

XLIV. Conc. anno 486.

Fuit Taraconenſe provincile, a decem Epiſcopis celebratum ſub Felice III. Papa, & Zenone Imper. decidetibus, ne Clerici, & Monachi communicet cum mulieribus, ne vendant carius, & vilius emant, ad criminalia ſe miſcere non audeant de Epiſcopis, quod ſemel in anno viſitent, & nullum bis confirment.

XLV. Conc. anno 494.

Fuit Eupapenenſe provinciale, in quo fuerunt 70. Epiſcopi ſub Gelaſio Papa, & Anaſtaſio Imp. facientes 40. decreta ad inſtitutionem Clericorum, & Epiſcoporum, ut in Agaten. Concil. ſcilicet, ut Epiſcopi, & clerici venatores non ſint, illicitis horis non deambulent.

XLVI. Conc. anno 502.

Fuit Illerdenſe provinciale, & 8. Epiſcoporum ſub Symmaco Papa, & Anaſtaſio Imp. facientium quatuordecim Canones, & jubentes, ut Clerici a ſanguine humana abſtineant; a) abortu, & ejus pœna: ab inceſtu, a ſtupro, &c. quæ a Gratiano de hoc Conc. in decr. de conſec. diſt. 4.

Fuit

XLVII. Conc. anno 510.

Fuit Valentium per ſex Epiſcopos celebratum, a Valentia Hiſpaniæ dictum ſub Symmaco Papa, & Anaſtaſio Imp. conſtituentes, ut Evangelium poſt Epiſtolam legatur, & quod Epiſcopus defunctus per viciniorem Epiſcopum honorifice ſepeliatur.

XLVIII. Conc. anno 512.

Fuit Aurelianenſe primum tempore Clodovei Regis Francorum, cujus etiam extat Epiſtola ad eandem Synodum, in qua profitetur ſe partiturum Eccleſiæ, & Papæ præceptis, de non captivandis clericis monialibus, ſervis Eccleſiarum, & ipſos reddere captivos, ideo ad eundem Regem reſcribitur, &c. a Synodo, præter hæc, de homicidis, adulteris, & furibus, et ab Eccleſia abſtrahere non præſumant, quod præſcriptio non habet locum in Eccleſia, de quinquageſima, ſexageſima, quadrageſima, de Litaniis, etc. tractatur.

XLIX. Conc. anno 513.

Fuit Gerundenſe provinciale ſub Hormiſda Papa, et Juſtiniano Imper. conſtituentes, ut qualibet Provincia in officio Eccleſiæ unum teneat ordinem de baptizatione catechumenorum in vigilia Paſchæ, et Pentecoſtes, ut dicatur oratio Dominicalis, de honeſtate, et vita clericorum, etc.

L. Conc. anno 520.

Fuit Cæſaraugustanum provinciale duodecim Epiſcoporum ſub Hormiſda Papa, et Juſtino Imper. jubentium, ut mulieres fideles ad cœtus alienorum virorum non accedant, neq; ad lectionem? et Doctoratus nomen non uſurpetur, ac die Dominico non jejunetur.

LI. Conc. anno 528.

Fuit Toletanum 2. anni quinti Amarici Regis ſub Joanne I. Papa; et Juſtino Imper. jubens, ut clericos ante ordinem ſacrum, et Monachos ante Profeſſionem ad nuptias accedere permittatur, hæreticos poſt mortem poſſe anathematizari per teſtes Sanctorum Patrum

LII. Conc. anno 533.

Fuit Conſtantinopolitanum quintum generale, a 165. Patribus ſub Felice IV. Bonifacio Joanne II. Agapito I. Sylverio, et Virgilio Pontificibus, ſub Juſtino Imperat. contra Petrum, Antimum, Serverum, et Ibam hæreticos. Petrus Archiepiſcopus Antiochenus aſſerebat in Triſagio hymno addendam eſſe Crucem, ideſt Trinitatem eſſe crucifixam, ut diceretur, Sanctus, Sanctus, Sanctus, qui crucifixus eſt pro nobis, ubi neceſſe erat, aut confundere perſonas Trinitati, aut negare duas naturas in Chriſto, contra quos plures Epiſcopi Orientales plura ſcripſerunt, quæ habentur in tomo 3. Concil. fol. 6. et infra, ſe-

cundum impreſſionem noſtrorum Conciliorum.

LIII. Conc. anno 543.

Fuit Aurelianenſe ſecundum provinciale ex urbe Aurelia, ex præceptione Francorum Regum, ut ibi patres de obſervatione legis Catholicæ tractaret, et quid de novis dogmatibus ſentirent, et conſcriberent quid obſervandum in poſterum cum viginti quinque Canonibus de Epiſcopis Commetropolitanis, ut Concil. provinciale congregent.

LIV. Conc. anno 545.

Fuit Aurelianenſe certium provinciale tempore Childeberti Regis Francorum ſub Vigilio Papa, et Juſtiniano Imperatore, per Canones 26. dicentes, ne in ſacris conſtituti miſceant ſe ad uxores accipiendas. De electione Metropolitanorum contra Bonoſiacum hæreticum, de rebaptizatione.

LV. Conc. anno 550.

Fuit Avernenſe provinciale, ſub Vigilio Papa, et Juſtiniano Imper. addendo quædam nova, et repetendo aliqua ſupradicta ad emendationem vitæ; ad ſerenitatem regulæ, ad animarum remedium.

LVI. Conc. anno 551.

Fuit Aurelianenſe quartum provinciale, ſub Pelagio primo Papa, et Juſtiniano Imp. et Childeberto Rege Francorum, determinando prius ſancita no violenda eſſe, de Quadrageſima, et feſtivitate Paſchali plura dicendo.

LVII. Conc. anno 552.

Fuit Turonenſe ſecundum provinciale, pro pace: et inſtructione Eccleſiæ ſub Pelagio I. Papa, et Juſtiniano Imp. per viginti Canones, determinando, ne laici in Eccleſia clericis miſceantur, ut litis jacula finiant, et vota padis acquirant, dicente Domino in Joan. c. 14. Pacem meam do vobis.

LVIII. Conc. anno 567.

Fuit Pariſienſe primum pro utilitate Eccleſiæ ſub Pelagio I. Papa, Juſtiniano Imper. ut nemo res Epiſcopi, et Eccleſiæ confiſcare præſumat, excommunicatum ab aliis non debere admitti.

LIX. Conc. anno 568.

Fuit Aurelianenſe ſecundum, in quo inter cætera Eutichetis, et Neſtorii dogmata iterum damnata ſunt, et ut quotannis Concilium convocaretur, cautum, et per capita duodecim dicendo, ut nullus propter cauſas laves ſuſpendatur, ſub Joanne III. Papa, et Juſtino Imperatore concludit, etc.

LX. Conc. anno 585.

Fuit Hiſpalenſe primum ſub Pelagio II. et Mauritio Imper.

robur

robur habens a Sede Eomana ; ut in præfatione habetus ; de diſponendis Eccleſiæ rebus cum ſubſcriptionibus aſſiſtentium .

LXI. Conc. anno 587.

Fuit Toletanum tertium , in quo Arii hæreſis damnatur , ſub Ricardo Rege , Pelagio II. Papa , et Mauritio Imp. per Canones 22. et in 2. dicitur quod in Eccleſia Dominici diebus Symobolum recitetus , etc.

LXII. Conc. anno 1588.

Fuit Matiſconenſe provinciale primum ſub Pelagio II. Papa et Lauritio Imp. ut monaſteria puellarum nullus ingrediatur non probatæ vitæ . De jejunio Adventus , et cætera ordinans .

LXIII. Conc. anno 586.

Fuit Matiſconenſe 3. provinciale ſub eiſdem , de obſervantia diei Dominicæ , de decimis per Canones 20. multa Eccleſiaſlica tractans .

LXIV. Conc. anno 616.

Fuit Antiſiodorenſe provinciale ſub Teodoro , et Heraclio Imperatore contra ſtrigas diabolicas , contraſortilegia , et ſuperſtitiones , de chriſmate , & ſanguine Criſti , de vino conſecrando , per quadraginta , & unum Canones .

LXV. Conc. anno 623.

unit Hiſpalenſe 2. provinciale ſub Honorio Papa , et Heraclio Imper. de reſcriptione , de bigamia , de ingratitudine , et de duabus in Griſto naturis .

LXVI. Conc anno 636.

Fuit Toletanum 4. ab omnibus Hiſpaniæ , Galliæ Epiſcopis ſub eiſdem docentibus formolam Conciliorum celebrandorum , de oratione , et confeſſione fidei , de paſſione Chriſti , Quando cantandum Alleluja , et de Hymnis , &c.

LXVII. Conc. anno. 640.

Fuit Toletanum 5. provinciale , a viginte Epiſcopi celebratum tempore Regis Gothorum Suvintillæ ſub filio Heraclii Imper . & Theodoro Papa de Litaniis , quando ſunt dicendæ cum Epiſcopis , & eorum Vicarii

LXVIII.Conc. anno 642.

Fuit Toletanum 6. provinciale in Eccleſia S. Leocadiæ Martyris , a quinquaginta Epiſcopis Hiſpaniæ , & Galliæ ſub Theodoro Papa , & Heracleon Imp. præſidente Eugenio Ep. Voletano. De humanitate Chriſti aſſumpta , & ſubdit , Regem Suvintillam expellere eos juraſſecum 52. Epiſcopis .

LXIX. Conc. anno 644.

Fuit Bracharenſe primum Tulgæ Gothorum Regis temporibus ab Epiſcopis Galatiæ ſub Teodoro , & Conſtante Imper.

in quo

in quo Concilio primo lectum eſt exemplat fidei cum Capitulis; que Epiſcopi Varaconenſe, Luſitani, & hætici contra hæreſim Priſcillianam per Canones 30. ſtatuerunt:

LXX. Conc. anno 646.

Fuit Bracharenſe 2 provinciale, tractans ea, quæ ad Eccleſiaſticam diſciplinam pertinent, de forma viſitationis Eccleſiæ ſub Epiſcopis, quæ poſſint, & non poſſint accipere. De conſecr. Eccleſiæ ſub Theodoro Papa, & Conſtantino Imp. filio Conſtantini Tertii.

LXXI. Conc. anno 648.

Fuit Toletanum ſeptimum, a triginta octo Epiſcopis celebratum ſub Martino Papa primo, & Conſtante Imperatore, De eventu infirmitatum in clerico miniſtrante. De exequiis, & ſimilibus.

LXXII. Conc. anno 650.

Fuit Lateranenſe primum, Romæ celebratum a 105. Epiſcopis, contra Sergium, Pyrrhum, & Paulum, Patriarchas Conſtantinopolitanos, Cyrum Alexandrinum, & Theodorum contra immaculatam fidem multa diccates, cum ſubſcriptionibus Martini Papæ, & dictorum Epiſcoporum.

LXX. Conc. anno 652.

Fuit Tuletanum octavum, a quinquaginta quinque Ep. celebratum. De incauto juramento non faciendo. De Caſtitate Epiſcoporum. De frangentibus jejunium, & ſimilibus, ſub Martino Papa, & Conſtantino Imp.

LXXIV. Conc. anno 653.

Fuit Toletanum 9. provinciale a ſexdecim Epiſcopis, ſub ſupradictis Imp. & Papa jubentibus, quod a correctione Prælatorum eſt inchoanda Synodus, & ab eiſdem danda eſt tertia pars Eccleſiæ; cætera de filiis clericorum.

LXXV. Conc. anno 654.

Fuit Toletanum ſub iiſdem 10. de celebritate annunciationis Dominicæ, de profeſſione, & habitu viduæ, profeſſæ, &c.

LXXVI. Conc. anno 655.

Fuit Capilonenſe Provinciale in Gallis ſub Eugenio I. Papa, & Conſtantino Imperatore per decem, & novem canones repetentes, quæ in Concilio Nicæno, & quod Canonum ſtatuta ab omnibus intemerata ſerventur. De pœnitentia a Confeſſore danda: Ne turpia in Eccleſia cantentur.

LXXVII. Conc anno 668.

Fuit Toletanum undecimum, ſub Vitaliano Papa, & Conſtante Imp. De proceſſione Spiritus Sancti. De Trinitate. De Incarnatione. De Reſurrectione: & quod Epiſcopus debeat prædicare.

Fuit

LXXVIII. Conc. anno 66●.

Fuit Bracharenſe Provinciale tertium ſub. eiſdem de pane, & vino, excluſis opinionibus ſchiſmaticis, aqua permixto, fiat ſacrificium in Miſſa, & in novis vaſibus. De reliquiis quo modo geſtandis.

LXXIX. Conc. anno 670.

Fuit Conſtantinopolitanum ſextum generale, & Oecumenicum iterum adverſus Sergium, & cæteros, ut ſupra, dicentes unam voluntatem, unam operationem in diſpenſatione Incarnationis, Præſidente Conſtantinopolitano Imp. et Legatis miſſis ad Agathone Papa, ſub eodem Conſtantino Quarto, per actiones decem, & octo.

LXXX. Conc. anno 683.

Fuit Toletanum duodecimum, ſub Leone II. Papa, & Conſtantino IV: Imper. & ut ait Caranza, etiam ſub Agathone, de pænitentia, de authoritate conceſſa Epiſcopo Toletano, & de pertinentibus ad Regem communicantem cum Eccleſia.

LXXXI. Conc. anno 690.

Fuit Toletanum tertiumdecimum, sub Sergio Papa, & Juſtiniano II. Imperatore, ubi quædam particularia, & quædam communia ſupradicta tanguntur.

LXXXII. Conc. anno 742.

Fuit Synodus mandato Apoſtolico a S. Bonifacio, & Epiſcopis Francorum, habita ſub Zacharia Papa, & Carolo Magno Imper. Quæ ſunt prohibita Eccleſiaſticis, &c. et quod ad Epiſcopos pertinet elicere ſpurcitias Gentilitatis.

LXXXIII. Conc. anno 781.

Fuit Nicænum ſecundum, quod Græci generale appellant. In quo Imagines expreſsè adorandas, et amplectendas veneratione decretum eſt, et Sanctorum reliquias venerandas, ſub Adriano Papa, et Conſtantino VI. Imperatore.

LXXXIV. Conc. anno 813.

Fuit Maguntianum ad inſtaurandam Eccleſiam collapſam, ſedentes in prima Turma Epiſcopi cum quibusdam Notariis legentes, ac tractantes Evangelium, et Epiſtolas Actuum Apoſtolorum, Canones, et Opuſcula Sanctorum Patrum, Paſtoralem librum Divi Gregor. per Can. 75.

LXXXV. Conc. anno 815.

Fuit Vvormatienſe Provinciale, ſub Leone III. Papa, et Carolo Magno Imp. et pronunciata profeſſione fidei, propter cauſam levem non eſſe excommunicandum aliquem. De profeſſione monachorum: quod miniſtri Dei ſint ſobrii, et menſa Epiſcopalis parca.

LXXXVI. Conc. anno 816.

Fuit Rhemenſe Provinciale ſub Carolo Magno, et Leone III, Papa, multa ad honeſtatem clericorum pertinentia, et quædam Sacramenta tangit.

LXXXVII. Conc. anno 870.

Fuit Conſtantinopolitanum octavum universali, factum potiſſimum propter depoſitionem Ignatii Patriarchæ Conſtantinopolitani, quem quidam Epiſcopi ab Eccleſia, cui jure præſidebat, tyrannice projecerant, & Photinum ex foro ſæcularis militiæ ſubito tonſuram eidem Eccleſiæ contra ſacros Canones præfecerant, ſub Adriano II. Pap. et Baſilio Imper. Conſtantinopoliano.

LXXXVIII. Conc. anno 888.

Fuit Tiburienſe Provinciale a viginti duobus Epiſcopis Germanorum, ad reformationem morum, et ſtatus non ſolum clericorum, ſed etiam laicorum.

LXXXIX. Conc. anno 1215.

Fuit Lateranenſe ſecundum generale ſub Innoc. III. Papa, et Philippo Imp. cui interfuerunt Hieroſolymitanus, et Conſtantinopolitanus Patriarchæ, Metropolit. 70., Ep. 400.: Abbates 17., Priores Conventuales 80., Græci, et Romani Imperii Legati, Oratores Regum Hiſpaniæ, Galiæ, Angliæ, ſub quo Pont. Romanus moritur Peruſii Pontificatus ſui anno 18. menſe ſeptimo, die 26 cujus Pontificis virtutem, ec doctrinam ſumma perjuvit B. Dominici, et B. Franciſci ſanctitas, e quibus Prædicatorum, et Minorum Ordo tunc ortum habuit; Damnas libellum contra Magiſtrum Petrum Lobardum, excommunicans hereticos omnes, et ſine licentia prædicantes; et quod ſemel in anno omnes confiteri teneantus per capita 69.

XC. Conc. anno 1313.

Fuit Viennenſe generale probans conſtitutiones, quæ in volumine Clementinarum feruntur ſub Clemente V. et Alberto Imper. ubi determinarunt feſtum Corporis Chriſti celebrari feria V. poſt octavam Pentecoſtes, concedendo Indulgentias exiſtentibus in offi io, et horis divinis etiam octavæ, et quod anima rationalis ſit forma per ſe corporis humani, et eſſentialiter; damnando errores Begnardorum, et Begninarum.

XCI. Conc. anno 1416.

Fuit Conſtantienſe, ſub Joanno Vigeſimo tertio Papa, et Sigiſmundo Imp. inchoatum tempore ſchiſmatis tribus Pontificibus exiſtentibus Joannes 23. Benedicto 13. et Gregorio 12. pronunciando ſententiam damnationis Joannis Wiclef, cum ſuis 45. articulis per ſeſſiones 45.

Fuit

XCII. Conc. anno 1431.

Fuit Baſileenſe inchoatum prius Senis, translatum deinde Baſileam, ſub Martino V. Papa, & Sigiſmunto Imp. Et notandum, quod ait Bartholomæus Archiepiſcopus Toletanus hic, quod quæ in Conſtantienſi, & Baſileenſi dicuntur, non habeat aliquid authoritatis, niſi quod in bulla Martini Quinti, & Nicolai Quinti Pontificum continentur.

XCIII. Conc. anno 1432.

Fuit Florentinum, inchoatum Ferrariæ, & propter peſtem Florentiam tranſlatum: præſente Imper Cræcorum, & Patriarcha Conſtantinopolitano, cum alii Pontificibus, Abbatibus, Monachis, & Cruceſignatis; per 25. Seſſiones, ſex habitas prius Ferrariæ, de proceſſione Spiritus Sancti a Filio, de igne Purgatorii, de primatu Papæ, de Sacramentis ibi diſputarum eſt ſub Eugenio 4. & Sigiſmundo Imperadore.

XCIV. Conc. anno 1512.

Fuit Lanteranenſe Tertium Generale, ſub Julio Secundo, & Leone Decimo Pontificibus, & Maximiliano Imp. pro reformatione Eccleſiæ, & pace inter Principes Chriſtianos componenda, jubendo etiam Lectoribus Philoſophiæ, ut diſcipulis ſuis veritatem fidei declarent, ut de creatione, de anima intellectiva, damnando Piſanum Conciliabulum, legendo Bullas, Canones, & Sacram Theologiam: de officio Præceptorum puerorum, ut doceant præcepta divina, & articulos fidei.

De Conciliis, quæ extra ſeriem reperiuntur Atteſtata tantum.

AB Archiepiſcopo Toletano Concilium Generale Viennenſe, & Lugdunenſe.
A Pancarola in Quadrageſimali Conc. Aquenſe.
A Gratiano 6. quæſt. 2. cap. quod autem Concilium Varenſe, & Cap. ſi tantum, Alſenſe Concilium.
Hermetianum.
Faventium.
Hipponenſe.
Genuenſe.
Mirtenſe.
Miſierenſe.
Ubarienſe.
Compendienſe.
Aliud apud Sanctum Medardum habitum.
Aliud apud Beluacum., de conſecr. diſt. 4.
A Dominico Bannes in fine ſuæ ſeriei Concilium Simenſe partim ſacrum, et partim ſacrilegum.

Ex Socrate in hiſtoria Tripartita, et ex Thodoreto ſimiliter. Fuerunt facta ab Arianis alia decem, ut ait Athanaſius in Epiſt. ad Afros, et Sozomenus in cap.35. lib.5. quæ ſupradicta tangunt

Ex Gamillo Barello, de præſtantia Meſſica.
XCV. Conc. anno 1545.

FUit et ultimum Tridentinum Generale, et Occumenicum ſub Paulo 3. Julio 3. Marcello 2. Paulo 4. Pio 4. et Pio 5. Pontificibus ſub Carolo V. et Ferdinando Imperatore ad extinguendas hæreſes Martini Lutheri in Germania, contra indulgentias Pontificis hæreticè prædicandis, et ſcribentis contra Primatum Eccleſiæ Romanæ: contra cælibatum, et cæteros ritus veteris Eccleſiæ, contra quem, et alios fuit aſſignatum Concilio primo Mantua, deinde propter aliquas cauſas legitimas Vincentia, tertiò Tridentum, nec tunc quidquam factum eſt. Quarto rurſur anno 1545. inchoatum eſt tertiodecimo die Decembris, Legatis Apoſtolicæ Sedis Præſidentibus, cum tot Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Generalibus, Theologis, et Legiſtis, Oratoribus à Regibus Chriſtianis, et Principibus etiam miſſis, ut patet in ipſo.

IN magnis tomis novis, et ultimis impreſſi Conciliorum erga finem habentur ſex Concilia Mediolan. ſub Divo Carolo Aliud adeſt Aquilejenſe ſub Clemente VIII. 1593. et Franciſco Barbaro Patriarcha ejuſdem civitatis. De reformatione. De vitiis fugiendis, et virtutibus amplectendis. De vita, et honeſtate clericorum, ut adiempleant Concilia Canonis, et C. ordinantur.

HÆc de Conciliis Generalibus, et Provincialibus, de Epiſcopalibus autem, ſeu localibus, quæ anno quolibet, ut ait Concilium Carthaginenſe cap. 2. facienda, et augenda ſunt, nihil dicimus; et dictæ S. R. Eccleſiæ ſupponuntur, Sanctiſque ſuis, quibus honor, gloria et labor quinque annorum ex 1640. Galatiæ in die S. Stepani Confeſſoris Epiſcopi Galatini, uſque ad 1611. in die S. Ferdinandi, etiam Epiſcopi Galatinis, quorum auxilio Viridarium omnium ſcientiarum, imprimere pollicemus, et Sacræ Scripturæ Paradiſum, quem Deus nobis concedat. Amen.

LAUS DEO.

INDEX
SESSIONUM, ET DECRETORUM
CONCILII TRID.

SESSIO I. *Decretum de inchoando Concilio p.* 13

SESSIO II. *Decretum de modo vivendi, & aliis in Concilio ſervandis p.* 13

SESSIO III. *Decretum de Symbolo Fidei p.* 15

SESSIO IV. *Decretum de Canonicis Scripturis p.* 15

Decretum de editione, & uſu ſacrorum lidrorum p. 18

SESSIO V. *Decretum de peccato originali p.* 18

Decr. de Reformatione c. 1. p. 23

Quia vero, &c. c. 2. p. 25

Indictio futuræ Seſſionis p. 27

SESSIO VI. *Decretum de Juſtificatione p.* 27

De Naturæ, & Legis ad juſtificandos homines imbecillitate c. 2. p. 28

De diſpenſatione, & myſterio adventus Chriſti c. 2. p. 28

Qui per Chriſtum juſtificantur c. 3. p. 28

Inſinuatur deſcriptio juſtificationis impii, & modus ejus in ſtatu gratiæ c. 4. p. 29

De neceſſitate praeparationis ad juſtificationem in adultis, & unde ſit c. 5. p. 29

Modus praeparationis c. 6. p. 29

Quid ſit juſtificatio impii, & quae ejus cauſae c. 7. p. 30

Quomodo intelligatur; impium per ſidem, & gratis juſtificari c. 8. p. 31

Contra inanem haereticorum fiduciam c. 9. p. 33

De acceptae juſtificationis incremento c. 10. p. 32

De obſervatione mandatorum, deque illius neceſſitate, & poſſibilitate c. 11. p. 33

Praedeſtinationis temerariam praeſumptionem cavendam eſſe c. 12. p. 34

De perſeverantiae munere c. 13. pag. 34

De lapſis, & eorum reparatione c. 14. p. 35

Qui libet mortali peccato amitti gratiam, ſed non fidem c. 15. p. 36

De fructu juſtificationis; ſc. de merito bonorum operum, & ipſius meriti ratione c. 16. p. 36

Canones de juſtificatione p. 37

Decretum de reformatione, Praelatis convenit in Eccleſiis ſuis reſidere c. 1. p. 41

Nulli beneficium, &c. c. 2. p. 43

Exceſſus ſaecularium Clericorum, &c. c. 3. p. 44

Eccleſias quaſcumque Epiſcopi, &c. c. 4. p. 44

Epiſcopi in aliena Diœceſi, &c. cap. 5. p. 44

Indictio futurae Seſſionis p. 44

SESSIO VII. *Decretum de Sacramentis p.* 44

Canones de Sacramentis in genere pag. 45
Canones de Baptiſmo pag. 46
Canones de Confirmat. p. 48
Decr. de Reformatione p. 48
Qui cap. ix Regiminis Eccleſiarum Cathedralium c. 1. p. 48
Tenentes plures Cathedrales Eccleſias, &c. c. 2. pag. 48
Habilibus dumtaxat perſonis beneficia conferantur c. 3 p. 49
Plurium benefic. retentor contra Canones iis privatur c. 4. p. 49
Plura beneficia curata obtinentes, &c. c. 5. pag. 49
Quae beneficiorum uniones validae cenſeantur c. 6. p. 50
Beneficia Eccleſiaſtica unita viſitentur c. 7. p. 50
Eccleſiae ut reparentur, cura animar. ſolicite habeatur c. 8. p. 50
Munus conſecrationis, non conferendum c. 9. p. 50
Sede vacante, Capitula nulli dent Reverendas c. 10 p. 51
Facultates de promovendo ſine juſta cauſa nemini ſuffragentur c. 11. p. 51
Facultas de non promovendo, annum ne excedat c. 12. p. 51
A quocumque praeſentati, &c. cap. 13. pag. 51
Cauſae civiles Exemptorum, &c. c. 14. pag. 51
Ordinarii curent, ut Hoſpitalia, c. 15. pag. 57
Indictio futurae Seſſionis p. 52
Bulla facultatis transferendi Concilii p. 52
SESSIO VIII. *Decretum de translat. Concilii p.* 54
SESSIO IX. *Decretum de prorogatione Seſſionis p.* 55
SESS. X. *Decretum prorogationis Seſſionis p.* 56
Bulla reſumpitionis Conc. Tridentini Julius III. pag. 57
SESSIO XI. *Decretum de reſumendo Concilio p.* 59
Indictio futurae Seſſionis p. 59
SESSIO XII. *Decretum prorogationis Seſſionis p.* 59
SESSIO XIII. *Decretum de Sanctiſſimo Euchariſtiae Sacramento pag.* 60
De Reali praeſentia Domini Noſtri Jeſu Chriſti in SS. Euchariſtiae Sacramento c. 1. p. 60
De ratione inſtitutionis SS. hujus Sacramenti c. 2. p. 61
De excellentia SS. Euchariſt. ſuper reliqua Sacram. c. 3. p. 62
De tranſubſtantione c. 3. p. 63
De cultu, & veneratione huic Sanctiſſimo Sacramento exhibenda c. 5. p. 63
De aſſervando ſacrae Euchariſtiae Sacramento, & ad infirmos deferendo c. 6. p. 64
De praeparatione, quae adhibenda eſt, ut dignè quis Sacram. Euchariſt. percipiat. c. 7 p. 64
De uſu admirabilis hujus Sacramenti c. 8. p. 64
Canones de Sacroſancto Euchariſtiae Sacramento p. 65
Decr. de reformatione Epiſcopi prudenter moribus, &c. c. 1. p. 67
In criminalibus appellatio ab Epiſcopo, &c. c. 2. pag 68
Acta primae inſtantiae intra triginta dies dentur gratis reo appellanti c. 3. p 69
Qua ratione Clerici ob gravia delicta ſacris exauctorandi. c. 4. pag. 69

Sum-

Summarie cognoſcat Epiſcopus de gratiis, quibus peccatum remittitur, aut pœna c. 5. p. 69
Non citetur perſonaliter Epiſcopus, niſi depoſitionis cauſa c. 6. pag. 70
Qualitates teſtium contra Epiſcopum deſcribuntur c 7. p. 70
Graves Epiſcoporum cauſas Pon. Max. cognoſcantur c. 8. p. 70
Decretum prorogationis definitionis quatuor articulorum de Sacramento Euchariſtiae, & ſalvi conductus proteſtantibus dandi, &c. p. 70
Salvus Conductus datus Proteſtantibus p. 72
SESSIO XIV. *Doctrina de SS. Pœnitentiae, & extremae Unctionis Sacramentis p.* 73
De neceſſitate, & inſtitutione Sacramenti Pœnit. c. 1. p. 73
De differentia Sacramenti Pœn. & Baptiſmi c. 2. p. 74
De partibus, et fructa hujus Sacramenti c. 3. p. 75
De Contritione c. 4. p. 75
De confeſſione c. 5. p. 77
De miniſtro hujus Sacramenti, & Abſolutione c. 6. p. 79
De caſuum reſervat. c. 7. p. 80
De ſatisfactionis neceſſitate, & fructu c. 3. p. 81
De operib. ſatisfact onis c. 9. p. 82
Doctrina de Sacramento Extremae Unctionis p. 83
De inſtitutione Sacramenti Extremae Unctionis c. 1. p. 83
De effectu huj Sacram. c. 2. p. 84
De hoc Sacram. tempore, quo dari debeat, c. 3. p. 84
Canones de Sanctiſſimo Pœnitentiae Sacramento p. 85
Canones de Sacramento Extremae Unctione p. 88
Decretum de Reformatione: Epiſcoporum munus eſt, ſubditos, praeſertim ad animarum curam conſtitutos, admonere officii ſui p. 88
Si prohibiti aſcendere ad Ordines, ne aſcendant, ſi interdicti, ſi ſuſpenſi puniantur c. 1. p. 89
Si Epiſcopus quoſcumque Ordines contulerit ſibi non ſubdito, etiam familiari, ſine expreſſo proprii Praelati conſenſu, uterque decreti pœnæ ſubjaceat cap 2. p. 89
Epiſcopus ſuos Cleric. ab alio male promotos non admittat ad officia celebranda, niſi prævio examine c. 3. p. 90
Nullus Clericus eximatur à correctione Epiſcopi, etiam extra viſitationem c. 4. p. 90
Conſervatoriorum jurisdict. vertis finibus concluditur c. 5. p. 91
Pœna decernitur in Clericos, qui in ſacris conſtitutis, aut beneficia poſſidentes, ſi decenti ſui ordinis veſte non utuntur c. 6. p. 92
Voluntarii homicidæ nunquam cauſales quomodo ordinandi, c. 7. pag. 92
Nulli alienos Clericos ex privilegio punire liceat c. 8. p. 93
Beneficia unius Diœceſis nullo prætextu uniantur beneficiis alterius c. 9. p. 93
Regularia beneficia, Regularibus conferantur c. 10. p. 94
Tranſlati ad alium ordinem in clauſtro ſub obedientia maneant, & beneficior. ſæcul. incapaces exiſtant. c. 11. p. 94

Nemo niſi ex fundatione, vel dotatione, jus patronatus obtineat c. 13. p. 94
Praeſentatio fiat, Ordin. alias inſtitutio ſit nulla c. 13. p. 94
Tractandum deinceps de Miſſa, Ordine, & Reform. c. 14. p. 94
SESSIO XV. *Decretum prorogationis Seſſionis p.* 95
Salvus Conductus datus Proteſtantibus p. 96
SESSIO XVI. *Decretum ſuſpenſionis Concil. p.* 99
Conc. Trid. Bulla celebrationis ſub Pio IV. Pont. Max. p. 101
SESSIO XVII. *Decretum de celebrando Concilio p.* 104
Indictio futuræ Seſſionis p. 105
SESSIO XVIII. *Decr. de librorum delectu, & omnibus ad C. fide publica invitandis p.* 105
Indictio futuræ Seſſionis p. 106
Salvus Conductus conceſſus Germanicæ Nationi p. 106
Exteſio ad alias Nationes p. 110
SESSIO XIX. *Decretum prorogationis Seſſionis p.* 110
SESSIO XX. *Decretum prorogationis ſeſſionis p.* 110
SESSIO XXI. *Doctrina de Communionis ſub utraque ſpecie, & parvulorum p.* 111
Laicos, & Clericos non conficientes non adſtringi jure Divino al Communionem ſub utraq; ſpecie c. 1. p. 111
Eccleſiæ poteſtas circa diſpenſationem Sacramenti Eucharistiæ c. 2. p. 112
Totum, & integrum Chriſtum, ac verum Sacramentum ſub qualibet ſpecie ſumi c. 3. p. 113
Parvulos non obligatos ad Commun. ſacramenti c. 4. p. 113
Canones de Comm. ſub utraque ſpecie, & parvulorum p. 113
Decretum de Reformat. p. 114
Epiſcopi gratis, cum Ordines conferant, cum dimiſſorias, & teſtimoniales dent: pro quibus eorum miniſtri nihil prorſus, Notarii quod in Decreto præfinitum eſt, accipiant c. 1. p 114
Arceantur à ſacris Ordinibus, qui non habent, unde vivere poſſint c. 2. p. 114
Ratio diſtributiones quotidianas, augendi, &c. c. 3. p. 115
Sacramenta per convenientem Sacerdotum numerum exhibeatur. Ratio novas Parochias erigendi traditur, c. 4. p. 115
Poſſint Epiſcopi facere uniones perpetuas, in caſibus à jure permiſſis c. 5. p. 116
Imperitis Rectoribus, Vicarii cum parte fructuum pro tempore deputentur. In ſcandalo perſeverantes privari beneficiis poſſint c. 6. p. 117
Epiſcopi transferant, una cum oneribus Eccleſias, quæ nequeunt inſtaurari, alias verò reparari procurent c. 7. p. 117
Monaſteria commendata, in quibus non viget regularis obſervantia, & Beneficia quaecunque, quotannis, ab Ordinario viſitentur c. 8. 228
Quaeſtorum eleemoſynarum nomen, & uſus tollitur Indulgentias, & ſpirituales gratias Ord. publicent. Duo de capitulo eleemoſyna, gratis accipiant c. 9. p. 119
Indictio futurae Seſſionis 119

SES-

SESSIO XXII. *Doctrina de Sacriſ. Miſſæ p.* 119
De inſtitutione ſacroſancto Miſſæ ſacrificio c. 1. p. 120
Sacrificium viſibile, eſſe propitiatorium pro vivis, & defunctis c. 2. p. 122
De miſſis in honorem Sanctorum c. 3. p. 121
De Canone miſſæ c. 4. p. 122
De ſolemnibus Miſſae Sacrificii caeremoniis c. 5. p. 122
De Miſſa, in qua ſolus Sacerdos communicat. c. 6. p. 122
De aqua in calice offerendo, vino miſcenda c. 7. p. 123
De Miſſa vulgari lingua non celebranda, & miſteriis ejus populo explicandi, c. 8. p. 123
Prolegomenon Canonum ſequentium c. 9. p. 123
Canones de Sacr. Miſſae p. 123
Decretum de obſervandis, & vitandis in celeb. Miſſ. p. 124
Decretum de Reform. p. 126
Canones de vita, & honeſtate Cler. innovantius c. 1. p. 116
Quinam ad Cathedrales Eccleſias aſſumendi c. 2. p. 117
Creanda diſtributiones quotidianae ex tertia parte quarumcunque fructuum: portio abſentium, quibus cedat: certi caſus excepti c. 3. p. 128
In quacumque Cathedrali, vel Collegiata, Majoribus, nec dum initiati, vocem in Capitulo non habeant: quid prae ſtare teneantur ad eas promoti, quive deinceps promovendi c. 4. p. 128
Diſpenſationes extra Curiam Epiſcopo committantur, & ab eo examinentur c. 5. 156
Circumſpecte commutandae ultimae voluntates c. 6. p. 129
Innovatur cap. Romana de Appellationibus, in 6. c. 7. p. 129
Epiſcopi pias omnium diſpoſitiones exequantur, quæcumque pia loca viſitent, dummodo non ſub immedita Regum protectione ſit c. 8. p. 120
Adminiſtratores quorumcumque piorum locorum reddant rationem Ordinario, niſi aliter in fundatione ſit cautum cap. 9. pag. 130
Notarii Epiſcoporum examini, judicioq; ſubjaceant c. 10. p. 130
Bonor. cujuſq; Eccleſiæ, aut alii loci occudatores puniuntur c. 11. pag. 130
Decretum ſuper petitione conceſſioni. Calicis p. 131
Indictio futuræ Seſſ. p. 132
SESSIO XXIII. *Vera, & Catholica doctrina de Sacramento Ordinis, ad condemnandos errores noſtri temporis, a ſancta Synodo Tridentina decreta, & publicata Seſſione ſeptima p.* 132
De inſtitutione Sacerdotii Novæ Legis c. 1. p. 132
De ſeptem Ordinib. c. 2. p. 132
Ordinem verè eſſe Sacramentum c. 3. p. 133
De Eccleſiaſtica Hierarchia, & ordinatio c. 4. p. 133
Canones de Sacr. Ordinis p. 134
Decretum de Reform. p. 135
Regorum Eccleſiarum in reſidendo negligentia variè coercetur, animarum curae providetur c. 1. p. 135

Eccleſiis. Præfecti conſecrationi munus in tres menſes ſuſcipian', & Conſecratio quo loco peragenda c. 2. pag. 138
Epiſcopi extra ægritudinem per ſe Ordines conferant c.3.p. 138
Quid prima Tonſura initiandi c. 4. pag. 138
Ordinandi, quibus inſtructi eſſe debeant c. 5. p. 138
Ætas quatuordecim annorum ad beneficium Eccleſiaſticum requiritur: quis privilegio fori gaudere debeat, c.7. p. 139
Examinandi ſunt Ordinandi a viris peritis Juri. Divini, & humani c.7. p. 139
Quomodo, & a quo unuſquiſque promoveri debeat c.8. p. 139
Epiſcopus familiarem ordinans, conferat ſtatim beneficium re ipſa c.9. p. 140
Epiſcopi inferiores Prælati, Tonſuram, vel minores Ordines ne conferant, niſi Regularibus ſibi ſubditis: nec niſi aut Capitula quæcumque dimiſſorias concedant: graviori in Decretum peccantibus pœna ſtatuta c. 10. p. 140
Interſtitia in ſuſceptione minor Ordinum, & cætera alia præcepta obſervanda. c. 11. p. 140
Ætas ad majores Ordines requiſita digni dumtaxat aſſumendi c. 12. p. 141
Subdiaconi, & Diaconi ordinatio qualis, & eorum munus. Nulli Ordines Sacri duo conferantur eodem die c. 13 pag. 131
Quinam ad Presbyterat. aſſumendi, eorumq; munus c. 14. p. 147
Nullus confeſſiones audiat, niſi ad eas approbatus c. 15 p. 142
Arceantur ob Ordinibus Eccleſ. inutiles, & agi c. 16. p. 143
Qua ratione exercitio minorum Ordinum rependa c. 17. p. 143
Forma erigendi Seminarium Clericorum, præſertim tenuitorum: in cujus erectione plurima obſervanda. De educatione promovendorum in Cathedralibus, & majoribus Eccleſiis c. 18. p. 143
Indictio futuræ Seſſ. p. 148
SESSIO XXIV. *Doctrina de Sacramento Matrimonii p.* 148
Canones de Sacramento Matrimonii, p. 149
Decretum de Reformatione Matrimonii, p. 151
Matrimonii ſolemniter contrahendi forma in Concil. Lateranenſ. præſcripta invocari; Quoad proclamationes diſpenſare poſſit Epiſcopus. Qui aliter: quam præſentibus Parocho, & 2. vel 3. teſtibus contrahi, nihil agit c. 1. p. 151
Inter quos Cognatio ſpiritualis contrahatur c. 3. p. 153
Publicae honeſtatis impedimentum certi limitibus coarctantur c. 2. p. 154
Aſſinitas ex fornicatione ad ſecundum gradum reſtringitur cap. 4. p. 154
Ne quis intra gradus prohibitos contrahat, quave ratione in illis diſpenſandum c. 5. p. 154
In raptores animadvertitur c. 6. pag. 154
Vagi Matrimonio caute jungendi c. 7. pag. 165
Concubinatus pœnis graviſſimis puni-

punitur c. 8. pag. 155
Ne Domini temporales, aut Magiſtratus quidpiam libertati matrimonii contrarium moliantur c. 9. pag. 156
Nuptiar. ſolennitates certis temporibus prohibentur c. 10. 156
Decretum de reformat. pag. 156
Forma procedenti ad creation. Epiſcoporum, & Cardinalium c. 1. pag. 157
Synodus Provincialis, quolibet triennio: Diœceſanae, quotannis celebrentur, qui eas cogere iſq; intereſſe debent.c.2.p. 158
Qua ratione viſitatio per Praelatos facienda c. 3. pag. 159
Praedicationis munus a quibus & quando ad eundum in Eccleſ. Parochialis. ad audiendum Verbum Dei nulla contradicente Epiſ. praedicat. c. 4. pag. 161.
Cauſae criminales contra Epiſcopos majores, a ſolo Sum. Pontif. minores à Conc. Prov. cognoſcantur c. 5. pag. 172
Datur Epiſcopis poteſtas circa irregularitatum, & ſuſpenſionum diſpenſationes, & criminum abſolutiones c. 6. p. 162
Sacramentorum virtus, antequam populo adminiſtrentur ab Epiſcopis, & Parochis explicetur, inter Miſſarum ſolemn. ſacrae paginae explicentur c. 7. p. 163
Publicè peccans, publicè pœniteat, niſi Epiſcopo aliter videatur. Pœnitentiarius in Cathed. inſtituendus c. 8. p. 162
A quo viſitari debeant Eccleſiae ſaeculares nullius Diœceſi. c. 9. pag. 163
Executio Viſitationis a ſubditis ne ſuſpendatur c. 10. p. 164
Honorarii tituli, aut privilegia particularia Epiſcoporum juri nihil detrahant. Cap. cum Cappella, extrav. de priv. innovatur c. 11. pag. 164
Quales eſſe debeant promovendi ad Dignitates, & Canonicatus Cathedralium Eccleſiarum: quidve promoti praeſtare teneantur c. 12. p. 105
Quomodo tenuioribus Cathedralibus Eccleſiis, & Parochiis conſulendum. Parochiae certis finibus diſtinquendae c. 13. p. 167
Ne quis admittatus ad poſſeſſionem beneficii: aut diſtributionum, confructuum diſtributione in uſus nonpios convertenda c. 14. p. 169
Ratio augendi tenues praebendas Eccleſiarum Cathedralium, & Collegiatarum inſignium c. 15. pag. 169
Quid muneris incumbat Capitulo Sede vacante pag. 170
Beneficiorum collationi, & plurimum retentioni modus ſtatuitur c. 17. pag. 171
Eccleſia Parochiali vacante deputandus ab Epiſc. Vic. donec illi provideatur de Parocho nominati ad Parochiales, qua forma, & a quibus examinare debent, c. 18. pag. 171
Mandata de providendo, Expectativa, & illa id genus antiquatur c. 19. pag. 174
Ratio tractandi cauſas ad forum Eccleſiaſt. pertinentes praeſcribitur c. 20. pag. 274
Declaratur ex certis verbis ſupra poſitis non immutari ſolita ratio-

rationem tractandi negotia in Generalibus Conc. c. 21. p. 176
Indictio futurae Seſſ. p. 177
SESSIO XXV. *Decretum de Purgat. p.* 176
De invocatione, veneratione, & Reliquiis Sanctorum, & ſacris Immaginibus p. 178
De Regularib. & Monia lib p. 180
Regulares omnes, ad regulam, quam profeſſi ſunt praeſcriptam vitam inſtituat, ut id fiat, Superiores ſedulo curant c. 1. p. 180
Proprietas Regularibus omnino prohibetur c. 2. p. 181
Omnio Monaſteria, quae hic non prohibentur, poſſent poſſidere bona immobilia, numerus perſonarum in illis pro modo facultatum, ant eleemoſynarum conſtituendus: nulla ſine licentia Epiſcopi eringenda c. 3. p. 181
Regularis ſine Superiori. licentia, nec ſe obſequio alterius loci, aut perſonae ſubiiciat, nec à Conventu recedat, abſens ſtudiorum cauſa in Conventu mortur c. 4. p. 182
Clauſurae Monialium, praeſertim quae extra Urbes agunt, providebitur c. 5. p. 182
Ratio eligendi ſuper c. 6. p. 183
Quae, & quomodo in Abbatiſſas & quocunque nomine Praefectas eligendæ duobus Monaſteriis uulla praeficiatur c. 7. p. 184
Regimen monaſteriorum non habentium ordinarios regulares Viſitatores quomodo inſtituendum c. 8. p. 184
Monaſteria Monialium immediate ſubjecta Sedi Apoſtolicae ab Epiſcopo regantur; alia verò a deputatis in Capitulis generalibus, vel aliis Regularibus, c. 9. p. 185
Moniales unoquoque menſe confiteantur, & communicent de Confeſſorio extraordinario iis ab Epiſoopo provideatur: apud illas extra publicam Eccleſiam Euchariſtia non conſerventur c. 10. p. 185
In Monaſteriis, quibus imminet cura perſonarum ſecularium, præter eas, quae ſunt de illorum familia, viſitet Epiſcopus, & eidem curaè praeficiendas examinet, certis exceptis c. 11. p. 185
Conformentur Regulares ſaecularibus in obſervatione cenſurarum Epiſc. & feſtorum Diœceſis c. 12. p. 186
Contraverſia de praecedentia, & veſtigio compone Epiſcopus. Exempti non inſtrictiori clauſurare viventes ad ſupplicationes publica. accedere compellantur c. 13. p. 186
Regulari publicè delinq. pœna à quo irroganda c. 14. p. 186
Profeſſio non fiat niſi anno probationis exacto, & XVI. aetatis completo c. 15. p. 187
Renunciatio, aut obligateo facta ante duos menſes proximos profeſſioni ſit nulla. Finita probatione novitii, aut profiteantur, aut ejiciantur. In pio Clericorum Societe JESU inſtituta nihil innovatiur. Cavetur ne quid ex bonis novitii Monaſt. tribuatur ante profeſſion c. 1. p. 187

Puel-

Puella major duodecim annis, habitum regularem ſuſcipere potuerit, exploretur ab Ordinario, iterumq; ante profeſſionem c. 17. p. 187

Ne quis, praeterquam in caſibus à jure expreſſis, cogat mulierem ad ingrediendum Monaſt. ante. ingredi vol nentem prohibent. Pœnitentium ſeu Convertiarum conſtitutiones ſerventur, c.18. p. 188

Quid in cauſis deficientium a Relig. agendum c. 19. p. 189

Superiores Ordinum Epiſcop. non ſubjecti inferiora Monaſt. viſitent, ac corrigant, etiam commendata, c.20. p. 189

Monaſteria Regularibus conferantur Ordinum Capita nemini impoſterum commendetur, c. 21. p. 186

Praedicta de reformatione Regularium nulla mora interpoſita obſerventur, c.22. p. 160

Decretum de Reformatione Cardinales, & omnes Eccleſiarum Praelati modeſtam ſuppellectilem, & menſam habeant; conſanguineos, familiareſve ſuos ex bonis Eccleſiae non augeant, c. 1. p. 191

A quibus nominatiam decreta Concilii ſolemniter recipi, & doceri debeant c. 2. p. 192

Excomunicationis gladio temere non utendum: ubi executio realis, aut perſonalis fieri poteſt, a cenſuris abſtinendum iiſq; civilo magiſtratui ſe immiſcere nefas eſto c. 3. p. 194

Ubi nimus eſt Miſſarum celebrandum numerus, ſtatuent Epiſcopi, Abbates, & Generales Ordinis, quod expediri judicaverint c. 4. p. 165

Rebus benè conſtitutis, & annexum onus habentibus, nihil detrahatur c. 5. p. 195

Quomodo ſe gerere debeat Epiſcopus quoad viſitationem Capitulor. exempor. c.6. p. 196

Acceſſus, & regreſſus ad beneficia tolluntur. Coadjutor quomodo, cui, & ex qua cauſa concedendos c. 7. p. 197

Adminiſtrator. Hoſpitalium munus eorum negligentia, a quibus, & qua ratione coercenda c.8. p. 196

Quomodo probandum ejus patronatus, cui deferendum munus patronorum: acceſſiones vetitae, quibus id juris non acquiratur c.9. p. 199

Judices à Synodo deſignandi, qui delegentur a Sede Apoſtolica, a quibus, & Ordinariis cauſae breviter terminandae cap. 10. pag. 201

Variae locatione. bonorum Eccleſiaſticor. prohibentur: quaedam factae irritantur. c.11. p. 202

Decimae integrae perſolvende eas ſubtrahentes excommunicandi Rectoribus Eccleſiar. tenuium piè ſubveniendum c.12. p. 203

Quantam funeralium Cathedrales, vel Parochiales Eccleſiae recipiant c. 13. p. 203

Praeſcribitus ratio procedendi in cauſis Clericorum concubinariorum c. 24. p. 203

Filii Clericorum illegitimi a quibuſdam beneficiis arcentur c. 15. p. 205

Beneficia curata non convertantur in ſimplicia ei, in quem tran-

tranſlatæ fuerit cura animarum, aſſignetur concrua portio Vic.eſſent cura ad titulos revocata c. 16. *p.* 205

Epiſcopi dignitatem ſuam morum gravitate commendent, nec cum Regum, Miniſtris, Regulis, aut Baronibus indigna demiſſione ſe gerant, c. 17. *p.* 206

Canonic. adamuſſim ſerventur, ſi quando in eis diſpenſandum, id validè, maturè, & gratis fiat c. 18. *p.* 307

Monomachia pœnis graviſſimis punitur c. 19. *p.* 207

Quae ſunt juris Eccleſiaſtici Principibus ſacularibus commendantur c. 20. *p.* 207

In omnibus ſalva Sedis Apoſtolica auctoritas maneat, c. 21. *pag.* 208

Decretum de condinuanda Seſſione in diem ſequentem p. 206

Decretum de Indulgent.p. 209

De delectu ciborum, jejuniis, & diebus feſtis pag. 210

De indice librorum, & Cathechiſmo, Brev. & Miſſali 310

De loco Oratorum p. 210

De recipiendis, & obſervandis Decretis Concilii p. 210

De recitandis Decretis Concilii ſub Paulo III. & Iulio III. in Seſſione p. 211

*De fine Concilii, & confirmatione petenda àSS.D.N.Pp.p.*211

Acclamationes Patrum in fine Concilii p. 212

Confirmatio Concilii.p. 213

Bulla S. D. N. Pii, Papæ IV. ſuper confirmatione Oecumenici Generalis Concilii Tridentini pag. 214

Catalogus Legatorum Patrum, Oratorum, & Theologorum, qui ad Sacroſanctam Œcumenicam Trident. Synodum convenerunt à principio uſque in finem d.e4. Decemb. 14 3. *ſub Pio IV. Pont. Max.p.* 218

Theologi a Summo Pontifice miſſi pag. 227

Inſcriptiones diverſorum operum, quæ plerique eruditiſſimi, iidemque piiſſimi Patres, durante Tridentino Concilio, &c. p. 234

Bulla SS. N. D. Pii IV. ſuper declaratione temporis, ad obſervanda decreta Sacri Oecumenici, & Generalis Concili Tridentini p. 236

Motus proprius SS. D. N. D. Pii IV. per quem deputantur octo Reverendiſſ. Cardinales, qui faciant obſervari reformationes ab ipſo editas, nec non decreta ſacri Oecumenici, & Generalis Concilii Tridentini pag. 238

Bulla SS. D. N. Pii IV. contra quaſcumque Eccleſias, & beneficia Eccleſiaſtica quæcumque in confidentiam retinentes, ſive recipientes p. 239

Bulla SS. D.N.D. Pii IV. ſuper Forma juramenti Profeſſionis Fidei p. 244

Declaratio, quod gratiæ de non reſidendo, & percipiendo fructus ratione ſtudii non valeant ſine conſenſu Ordinarii pag. 246

Bulla SS. D. N. D. Pii IV. ſuper reſidentia Prælatorum, Parochialium, & aliorum curam ani-

animarum habentium, & reſidere debentium p. 246

Motus proprius SS. D. N. D. Pii IV. ſuper executio Concilii, & literarum ejuſd. SS. contra Archiepiſcopos., Epiſcopos, Prælatos, & alias perſonas Eccleſiaſticas, non reſidentes in eorum Eccleſiis p. 250

Bulla SS. D.N. Pii Papæ IV. revocatoria privilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, conſervatoriarum, indultorum, confeſſionalium, Maris magni, &c. aliorum quorumcumque ſimilium, gratiarum, quibuſcumque locis, & perſonis conceſſar. in his, in quibus ſtatutis, & decretis Sac. Concilii Tridentini contrariantur p. 252

Oratio, *habita in ſeſſione nona, & ultima, Sac. Concilii Tridentini, celebrata duobus continuis diebus, tortia, & quarta* Decemb. 1493. *ſub* Pio IV. *Pont. Max. p.* 254

Motus proprius SS. D. *Pii* V. *De veritate exprimenda, &c. in diſpenſationibus Matrimonialibus, & aliis gratiis ſub pœna falſi p.* 260

Bulla SS. D. N. *Pii V. ſuper declaratione Decreti Concilii Trid. de Cognatione ſpirituali inter maritum, vel uxorem ſuſcipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem & quaſcumque alias perſonas, tam ex parte ſuſcipientis, quam baptizantis, & baptizati p.* 262

Bulla SS. D. N. D. Pii V. ſuper declaratione Concilii Tridentini de impedimento affinitatis ex fornicatione provenientis p. 263

Declaratio Concilii Tridentini de compaternitate, & affinitate, ac fornicatione, ac Matrimoniis deſuper contractis, & contrahendis p. 264

Declaratio Regulæ SS. D.N. Pii V. ſuper expreſſione gradus propinquioris in diſpenſationibus Matrimonialibus pagina 285

Bulla SS. D. N. D. *Pii V. per quam declaratur Decretum Sac. Concilii Trident. ſuper impedimento publicæ honeſtatis editum p.* 266.

SS. D. N. D. *Pii Pap. V. Conſtitutio de trium votorum profeſſione ab iis emittenda, qui in Congregationibus ſub obedientia voluntaria vivunt, quorum habitus à ſæcularibus Presbyteris eſt diſtinctus, pag.* 268

SS. D. N.D. *Pii Papæ V. Extenſio Decret. Concilii Trid. ſeſs.* 21. *cap.* 2. *Quod incipit: Cum non deceat, loquentis de Clericis regularibus non profeſſis; quod non promoveantur ad ſacros Ordines niſi ſervata forma dicti Decreti pagina* 279 ad 271

Ad Concilii Tridentini Margeritas 273. *uſq. ad* 293

F I N I S.

VAL 1520670

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google